

№. 1827.

Григорий

220

N. T.

B a d

Nya Testament

B o r k

Drottens og Frelsara

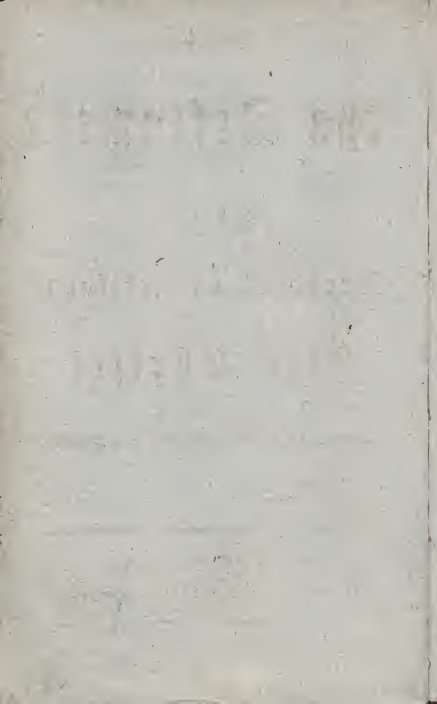
Jesu Christi

efter Peirre annare útgáfu Bibliunnar á Íslandsku.

Landnáms

Prentat í Kaupmannahöfn
af Þorsteine Einarssyne Rangel.

1 8 1 3.

S. Matthei Evangelium.

I. Capitul.

1. Þessi er sú Bók um Fæding Jesu Christi, sonar Davíðs, sonar Abrahams.

2. Abraham gat Íaac. Íaac gat Jacob. Jacob gat Juda og brædur hans.

3. Juda gat Pharez og Saram af Thamar. Pharez gat Hezron. Hezron gat Ram.

4. Ram gat Aminadab. Aminadab gat Rahasson. Rahasson gat Salma.

5. Salma gat Boas, af Rahab. Boas gat Obed, af Ruth. Obed gat Jesse.

6. Jesse gat Kongenn David. David Kongur gat Salomon, af Þeirre sem var hustru Arie.

7. Salomon gat Roboam, Roboam gat Abia. Abia gat Asa.

8. Asa gat Josaphat. Josaphat gat Joram, Joram gat Osia.

9. Osia gat Jotham. Jotham gat Achas. Achas gat Ezechia.

10. Ezechia gat Manassa. Manassa gat Amnon. Amnon gat Josia.

11. Josia gat Jechonia og brædur hans, um Babilonesta herleidingar tíma.

12. Og epter Babilonesta herleiding, gat Jechonia Searchiel. Sealtheil gat Zorobabel.

13. Zorobabel gat Abiud. Abiud gat Eliachim. Eliachim gat Asor.

14. Asor gat Zadoch. Zadoch gat Achin. Achin gat Eliud.

15. Eliud gat Eleasar. Eleasar gat Nathan. Nathan gat Jacob.

16. Jacob gat Joseph, mann Maríu, af hverre ed fæddur er Jesús, sá er kallast Christur.

17. Allir ættlifer frá Abraham allt ad David, eru fiortan lifer. Og frá David allt til Babilon eskar herleidingar eru fiortan lifer. Og frá Babiloneskra herleidingu allt til Christum eru fiortan lifer.

18. Enn Jesu Christi fæding gekk til á þennu hátt. Nær ed Maríu hans Moder var trúlofud Joseph, áður enn þau komu saman, samskipt hun blött af Heilögum Anda.

19. Enn Joseph madur hennar var rettsýs, og villde þvi ei þræggja hana, enn þeintie ser þv leynleaga ad flíast við hana.

20. Enn sem hann hugade þetta, Sia! þá vitradest honum eingell Drottens i draume, og sagde: Joseph sonur Davíðs! þú skalt eige ottast ad taka Maríu þína kvinnu til þín, þvísad hvad med henne fædt er, þad er af Heilögum Anda.

21. Og hún mun son fæda, og hans nafn skaltu Jesús kalla, þóð hann mun skelfa sitt folk af þeirra hryðjum:

22. Enn allt þetta stæði, so að uppfylltist það sagt er af Drottne fyrir Spámannenn, er seiger:

23. Síðeð! ein meý mun þungud verða, og son fæda, og hans nafn skalt kallast Emanuel, það ed þýðest, Gud með oss.

24. Enn þá Jóseph vaknaðe af svefne, gerde hann so sem eingell Drottens hafde honum boðid, og tók sína ektafonu til sín og kende hennar eige þar til hún fædde son sinn frumgetinn, og kallade hans nafn Jesús.

II. Capítule.

1. Nær Jesús var fæddur í Bethlehem á Gyðingalande, í tíð Herodis Konungs, Síð! Þá komu vírringar af austurlande til Jerusalems, og sögðu.

2. Hvar er sá nýfæddur Konungur Gyðinga? Ver höfum sed hans stjórn í austurlande, og erum kommer að tilbiðja hann.

3. Enn er Herodes Konungur heyrde það, skelfest hann, og all Jerusalems með honum.

4. Og lét samantfarna allum Kennemanna höfðingia, og Prifílærdum líkind, og spurdust fyrir á þeim, hvar Christus skyldi fæðast?

5. Enn þeir sögðu honum, til Bethlehems í Judea. Þóð so er skrifad í þrætt Evangeliumenn.

6. Og þú Bethlehem á Judalande ert enganmeigenn þin minsta á meðal höfðingia Juda, þóð af þér mun koma Heringe, ía er Herra skalt vera þjer minni folki Ísrael.

7. Þá kallade Herodes Vírringana til sín heimuglega, og innelega aðspurde þá, á hverjum tíma að stjarnmann hefde láted síð sig?

8. Og vífade þeim til Bethlehems, og sagde: Hæð þer og spurd innelega að barninu, og nær þer finnid það, þá kunngerid mer það aptur, so eg kome einn að tilbiðja það.

9. Sem þeir höfðu nú Rottungenn um heyrte, fóru þeir af stad, og síð, að stjarnmann, sem þeir höfðu sed í austurlande, gekk framme fyrir þeim, allt þar til hún kom, og stóð þar uppyfer, hvar barnid var.

10. Enn er þeir sán stjörnuina, glöddust þeir harla moga.

11. Og geingu í húsið ítt, og fundu þar barnid með Mariu móder sinnu, fellu fram, og tilbiðu það: og að opnudum skammt stjárnstöðum, gáfu þeir þó, gull, reyfelfi, og mirru.

12. Og Gud skrifade þeim í draumi, að þeir færu ei aptur til Herodem, og fóru so annann vög aptur í sitt land.

13. Enn þá þeir voru í hær farner, síð, að eingell Drottens vírðest Jóseph í draumi og sagde: Statt þú upp og tak barnid og modur þess til þín, og flý í Egyptaland: ver þar allt þangad til eg seige þér, Þóð það er eþerfkomande, að Herodes mun leita barnsins að spyrersara þó.

14. Og hann stóð upp, tók barnid og modur þess til sín um nótt, og fór í Egyptaland.

15. Og var þar allt til danda Herodis, so það uppfylltest það sagt er af Drottne fyrir spámannenn, er seiger: af Egyptalande kallade eg son minn.

16. Þá Herodes sá nú að hann gat gabbadur af vitringunum, vardi hann afareidur, og sende út, og lét drepa öll börn til Bethlehem, og í öllum hennar endemörkunum, tvövetur og hadan af þugre, eptir þeim tíma, sem hann hafde útspurð af vitringunum.

17. Þá uppfylltist það sagð er fyrir Jeremíam. spámann, sem seiger.

18. Í Rama hefir heyrst kalli mikillar kveinnar, óvís, og vísranar, Rachel æpte börn sín, og villde ei huggast láta, þvíad það var ugið um þung.

19. Enn þá Herodes var dauður, Elía, að Eingelli Drottins byrtist Jóseph í draumi, á Egypptalande, og sagde.

20. Stöðu upp og tók barnið og moder þess til sín, og far til Ísraels jörðar, þvíad þeir eru dauðer, sem leirdu eftar líke barnsins.

21. Hann stóð upp, tók Barnið og moder þess til sín, og kom í Ísraels land.

22. Enn þá hann heyrde, það Archelaus ríste í Judea, í skadenn fædur síns Herodis, ortadest hann þangad að fara, og í draume fæst hann bifalaing af Guði, og fór í álfur Galilea lands.

23. Og kom og byade í þeirre borg sem het Nazareth, so það uppfylltest, það sagð er fyrir spámennta: að hann skyldi Nazareus kallast.

III. Capitul.

1. A þeim tíma kom Jóhannes skrare, og predikade í Eydemörkun Eyðingalands og sagde.

2. Gered idran, himnaríke er nálægt.

3. Því hann er sá, af þeim að sagt er fyrir Esaiam Erámann, sem seiger: Þar er ein predikara rödd í eydemörku: reided til veg Drottens, og gered hans sígu retta.

4. En Jóhannes hafde klædnad af Illfalds hárum, og blarbellte um sínar lendar; hans matur voru eingeliprettur, og Rogarhúsang.

5. Þá gekk og út til hans staðurenn Jerusalems, og allt Eyðingaland, og öll lönd hjá Jordan.

6. Og lein sig skíra af hönum í Jordan, játánde sínar synder.

7. Enn þá hann sá nú marga Phariseos og Saduceos koma til sínar skírnar, sagde hann vill þeirra: Þer nðrúgn! Hver kende yður að sja fyrir tinfomande reide?

8. Af því gered verðugum; ávæxt idranar.

9. Og þeinked eige að þer villdu. Ad seigia med stálfum yður: að Abraham höfum ver fyrir fædur. Eg seige yður: meztugur er Endurp að vesia Abraham barn af steinum þessum.

10. Af því nú er exenu alla reidu sett til rótar trianna; Því mun hvert það tre, sem eige ver godann ángst, upphæggvast, og í elld kastast.

11. Eg skíre yður í vatne til idranar: enn sá erter mig kemur er mer sterkare, hvers stó að eg em eige verðugur að bera; hann mun skíra yður med heilögum anda og elde.

12. Hvers varpssupla er í hans hende, og hann mun hreinsa sinn lasa, og hveittenu fásna í sína fornhæðu, enn agnarnar brenna í öskanlegum elde.

13. Í þann tíma kom Jesús af

Galilea ad Jordan til Johannem, ad hann stírdist af honum.

14. Enn Johannes varnade honum þess og sagde: Mer er þórf að eg stírest af þér, og þú kemur til mín?

15. Jesús sagde til hans: Lá þú nú so vera, þólad so hæfer oss allir rettla: e upp að fylla; og þá let hann það epter honum.

16. Enn er Jesús var í stírdur, fle hann jafnstírt upp úr vatni: nu. Og hlá! að himnarner lúfust upp yfer honum, og Johannes sá Guds anda ofannstíga sem dúfu og yfer hann koma.

17. Og hlá! að røddenn nidur af himne sagde: Þesse er sonur mínur elskulegur, að hverium mer vel þóknast.

IV. Capítule.

1. Þá var Jesús leiddur af anda á eydemørk, uppá það hann frestíður yride af dísflennum.

2. Og þá hann hafde fastað fíruttsu daga og fírutíu náttu, hungrade hann um fíder.

3. Og freistarenn gekk til hans og sagde: ef að þú ert sonur Guds, seig, að steinar þessir verða að brandum.

4. Enn hann svarade og sagde: skrifad stendur; madurenn lífer eige af einusamaun brandi, hellsb. ur af fethveriu orde, sem frammi geingur af Guds munne.

5. Þá tók dísflenn hann með fer í borgena helgu, og sette hann uppá bust musteresins.

6. Og sagde til hans: Ef þú ert Guds sonur, fleg þér her ofan, þólad skrifad er: Hann mun bjoda fínum einglum um þig, að á höndum bera þér þig, so að þú sleystir ei fót þinn við nökrum fleine.

7. Þá sagde Jesús til hans: enn aptur stendur skrifad; eige kall þu freista Drottens Guds þíns.

8. Og enn aptur flúte dísfull. enn hann með fer uppá ofurháte fíall, og synde honum all rífe verakkar, og þeirra dyrd.

9. Og sagde til hans: Allt þetta vil eg gefa þér, ef þú fellur frammi og tilbídur mig.

10. Þá sagde Jesús til hans: Far frá mer þú Sathan, þólad skrifad er; Drottenu Gud þinn kall þu tilbíðia og honum einum þíona.

11. Þá forlet dísfullenn hann, og hlá! að einglár komu til hans og þíonudu honum.

12. Enn er Jesús heyrde, það Johannes var gripinn, fór hann til Galilea lands.

13. Og forlet borgena Nazareth, kom og bió í Capernaum, hver ed liggur við hafarsíðu í eudemørkum Zabulon og Nephtalin.

14. So að það uppfylltest, hvað sagt er týrer Esaiam spámánn, sem seiaer:

15. Landið Zabulon, og landið Nephtalin við fíóargstu þínni: weigenn Jordanar og Galilea þín heidna.

16. Þýdur sá er sat í myrkrunum, hann sá líos mífíð, og þér sem sátu í dandans stíð og flugga, þeim er eitt líos upprunnd.

17. Þaðann í frá tók Jesús að predíka og seigia: Gerið íðran, þólad himnarste er nálægt.

18. Enn er Jesús gekk með fíónum í Galilea, leit hann tvo bræður, Simon, sá er kallast Petrus, og Adream bróður hans, hverer ed vorn að varpa neta í fíóenn, þólad þeir voru fístemenn.

19. Og hann sagde til þeirra,

fylgib mer epter, og vil eg gera yður ad fískurum manna.

20. Þeir forietu lafnstíart sín net og fylgdu honum epter.

21. Og er hann gefr frammi leingra burt þadan, sá hann adra tvo bræður, Jacob son Zebedei, og Jóhannem broður hans, vera í skipi með fædur sínum Zebedeo, net sín ad bæta; og hann kallaðe þá.

22. Og þeir forietu strax skipid og fædur sínu, og fylgdu honum epter.

23. Og Jesús fór í fring um allt Galílealand, kennande í þeirra samfunduhúsum, og predikade Evangelium ríkisins, og læknade öll sottarferle, og öll frakndæme með folfenu.

24. Og hans rýkte barst út um allt Syrland, og þeir færdu hann um alla þá, sem franfer voru af margvíslegum sottarferlum og píslum, og þá er dýful höfdu, tunglamein, eða icktsúker voru, og hann læknade þá alla.

25. Og margt folt fylgde honum epter út Galílea, út þeim ríki borgum, frá Jerusalem, út Judea, og út þeim herædum, er voru þinummeigenn Jordanar.

V. Capítule.

1. Enn er hann sá folfid, gefr hann uppá eitt fíall, og sette sig niður, og hans læresveinar geingu til hans.

2. Og hann lauk sinn munn upp, kende þeim og sagde.

3. Sæler eru þeir sem andlega eru volader, þvísad þeirra er himnarífe.

4. Sæler eru þeir sem harma, þvísad þeir munnu huggader verda.

5. Sæler eru hogbærar, þvísad þeir munnu jarðrífe erfa.

6. Sæler eru þeir sem hungra og þyrsta epter rétíætenu, þvísad þeir skulu sadðer verda.

7. Sæler eru míttunsámer, þvísad þeir munnu míttun hlióta.

8. Sæler eru hreinhiartader, þvísad þeir munnu Gud ská.

9. Sæler eru þeir sem fríðenn gera, þvísad þeir munnu Guds-börn kallader verda.

10. Sæler eru þeir, sem fyrer rétíætísnis saker offokter verda, þvísad þeirra er himnarífe.

11. Sæler eru þer, nær menn-erner forsma yður, og offokn veita fyrer míttar saker, og tala í gegn yður alla vundstu, ef þeir þad líuga.

12. Sagned þer og verid glader; þad skal vel býtalast yður á himnum, þvísad so hafa þeir offokt spá mennena, þá ed fyrer yður voru.

13. Þer erud sátt jarðar; Nu ef sáttid deífst, í hveriu verður þá sáttad? Þá duger þad til einstís meir, nema ad þad verður útsnarad, og verður fótroðed af mönnum.

14. Þer erud líós verallðar. Sú borg, sem á fíallenu liggur, fær ei folgíft.

15. Og eige zendra menn líósid og setia þad under mæleast, heíldi ur yfer líósahaldenu, so ad þad lyfi öllum þeim, sem í húsinu eru.

16. Látid so yðart líós lyfa fyrer mönnum, so ad þeir skæ yðar godverk, og býrfe fædur yðar á himnum.

17. Þer skulud ei meina, ad eg se komenn ísgmálid edur spá mennena upp ad leyfa. Eg em eigi kominn ad leysa, heíldur upp ad fylla.

18. Þvíad eg seige yður fyrir satt þangad til himen og jörð forgeingur, mun eige hinn minste bofsasur edur titill af lögmálenu forganga þar til að allt það stædur.

19. Hver sem nú uppleyfer eitt af þessum minstu bodordum, og kanner það yðnum so, á minna kallast minstur í himnaríke; enn hver það gerir og kanner, hann mun mikell kallast í himnaríke.

20. Þvíad eg seige yður: nema so se að yðart rettlate se betra en hinna Erftelærdur, og Þharifearanna, þá munu þer eige koma í himnaríke.

21. Þer hafid heyrð, að sagt er af hinum gömlu: Þú skalt eige monn vega; enn hver ed mann vegrur, hann verður doms sekur.

22. Enn eg seige yður: hver hann er reidur broður sinum, hann verður doms sekur. Enn hver sem til broður sinn seiger: Racha, hann verður ráðs sekur; enn hver ed seiger: Þú afglape; hann verður sekur helvís elids.

23. Þyrer þú nær þú offrar þína gáfu á alltared, og þer kemur þar til hugar það broður þinn hafa nokud á mote þer.

24. Þá lát þú þar þína gáfu fyrir alltarenu, og gæð ádur að sætta þig við broður þinn, og kom að offra þína gáfu.

25. Verðu snarlega samþykkt þínum mofstöðumanne, á meðan þú ert enn á vegi með honum, se að ei sele þig þinn mofstöðumadur domatanum, og domarenn se þig þenaranum, og verður þú í dyplyssu fastadur.

26. Að sonnu seige eg þer: að þú munt ei þaðann útsara, þar til þú borgar hinn síðasta Þening.

27. Þer hafid heyrð, að sagt er

til hinna gömlu: Þú skalt ei hórdom dryla

28. Enn eg seige yður: að hver hann skur konu til að grynast hennar, sá hefir þegar drygt hór með henni í sínu hiarta.

29. Enn ef þitt hægri auga hneyxlar þig, þá kipp þú út og kasta þof frá þer; þvíad betra er þer, að einn þinna lima farist, og eige fastist allur þinn líkame í helvíte.

30. Og ef þín hægri hönd hneyxlar þig, þá snid hana af og kasta frá þer; þvíad betra er þer, að einn þinna lima farest, enn að allur líkame þinn fastest í helvíte.

31. So er og sagt: að hver ed skilur sig við sína eiginkonu, sá skule gefa henni skilnadarstrá.

32. Enn eg seige yður: hver hann skilur sig við sína eiginkonu (að undantekenne hórunarísk) sá gerir það, að hún verður hórdoms kona; og hver ed fastnar þá, sem frá manne er skileinn, sá drygir hór.

33. Þer hafid enn frammar heyrð: að það er sagt af hinum gömlu: að eige skuler þú rangt sveria, og þú skalt Gude þitt sære lúka.

34. Enn eg seige yður: að þer skuld öldungis eige sveria, hverfe við himenenn, þvíad hann er Guds sære.

35. Eige helldur við jördena, þvíad hún er skör hans fóta, eige við Jerusalem, þvíad hún er borg hins mikla konungs.

36. Þú skalt og eige sveria við hofud þitt; þvíad þú kaupt ei að gera eitt hár húsit eda svart.

37. Enn yðar ræða se Já, Já, Nei, Nei; Enn hvað frammi yfer það er, það er af þínu vonda.

38. Þer hafid heyrð, að þar er

sagt: Nuga fyrir Nuga, Tonn fyrir Tonn.

39. Enn eg seige yður: að þeir skulud ei bríðast í gegn illu; heldur ef nokkur slær þig á þína hægri kinn, þá bið þónum hina aðra.

40. Og viltu nokkur við þig lög þrepta, og þinn fyrir af þer hata, þá lát þónum og þinu móttul lausfann.

41. Og ef nokkur neider þig um milu eina, þá gæð með þónum tvær.

42. Gef þeim er þig biður, og vert ei afundenn þeim er af þer vill lán taka.

43. Þer hafed heyrð að sagt er: Elsta skaltu náungaþinn, og óvin þinn at hatre hafa.

44. Enn eg seige yður: Elste þer óvine yðr; blessed þá er yður ósva; gerid þeim godt er yður hata; og bided fyrir þeim er yður gera skada, og ofsofn veita.

45. So að þer send börn föðurs yðars þess á himnum er; þó hann lætur sína sol uppganga yfir bönda og yfir góða, og lætur rigna yfir rángláta og rettláta.

46. Þú ef þer elsted þá er yður elsta, Hvert verðskanp hafed þer fyrir það? Gera eige það sama tollheimtumenn?

47. Og þó þer láted lært að eins við bræður yðra, Hvat gered þer að serlegra? Gera og eige tollheimtumenn hid sama?

48. Fyrir þó verid algerder, so sem yðar fader á himnum er algerdur.

VI. Capitule.

1. Gætud að yðrum ólmsum, að eige gefed þer þær fyrir mönnum, so að þer slást af þeim,

annars hafed þer efte verðskanp þá yðrum födur, sem á himnum er.

2. Nær þú gefur ólmsum, þá skaltu eige ládur þetta láta fyrir þer, so sem hræðnarar gera í skólum og á strætum, so að þeir heidrast af mönnum. Samnlega seige yður: að þeir hafa sín laun úttefit.

3. Enn nær þú gefur ólmsum, þá lát þína vinstre hönd eiga vita, hvad þin hægri gerir.

4. So að þin ólmusa se í leyne, og fader þinn, sá í leynum fer, mun gjalda þer opinberlega aftur.

5. Og nær þú biður, skaltu eige vera so sem hræðnarar, hverium gjarn er að standa, og biðast fyrir í skólum, og á gagnahornum, so að þeir slást af mönnum. Samnlega seigi eg yður: að þeir hafa sín laun úttefid.

6. Enn nær þú biðst fyrir, þá gæð inn í þitt svefnhús, og lyf dýrunum áttur, og bið þú föður þinn í leynum: og fader þinn sá í leynum fer, mun þer það opinberlega afturgjalda.

7. Og nær þer bided, skulud þer eige margmæltger vera, so sem heidingiar gera, þvíad þeir meina, að af sinni margmæltger munu þeir heyrder verda.

8. Fyrir þó skulud þer eige þeim lífiast, þvíad fader yðar veit, hvers þer hafed þess, áður enn þer bided hann.

9. Af þó skulud þer so biðia. fader vor þú sem ert á himnum, helgest þitt nafn.

10. Tilkomu þitt ríke. Verde þinn vilt so á jörðu sem á himne.

11. Gef þú oss í dag vort dagslegt braud.

12. Og fyrirgef oss vort skuld.

der, so sem ver fyrirgefum vorum skuldunautum.

13. Og innleid offe eige í freistne, heldur frelsa þú oss frá illu, Þóðad þitt er ríkt, og máttur og dyrd um allder atíða Amen.

14. Þóðad ef þer fyrirlátad munnum sinn brest, þá mun yðar hinnefður fader og so fyrirgefna yður.

15. Enn ef þer fyrirlátad eige þá mun yðar fader eigi fyrirgefna yður yðar brot.

16. Nær þer fastid, þá skulud þer ei vera kámleitar so sem hræfnarar, þóðad þeir afminda súa áfönu, so ad þeir faste. Sannlega seigi eg yður, ad þeir hafa úttekib sin laun.

17. Enn nær þú fastar, þá smör þú höfund þitt, og þvo þitt andlit.

18. So ad eige skine fyrir munnum, þad þú fastar, heldur fyrir fódur þínum, sem er í leyne; Og fader þinn sá er í leyne ser, hann mun þer þad opinberlega aptrgjalda.

19. Eige skulud þer yður fiár: fiódu safna á jördu, hvar mólur og rid etur þá, og hvar Þiosar meign epter grafa og skela.

20. Heldur safnuð yður á himne, hvar ed hverke má mólur ne rid granda, og hvar Þiosar sá ei stoled ne epter grafed.

21. Þóðad hvared yðar fiódur er, þar er yðart hiarta.

22. Augad er líós skamans, Ef auga þitt er einfalt, þá er allur skame þinn stær.

23. Enn ef auga þitt er skalkur, þá er allur skame þinn myrkur, Þóð af þad líós sem ad er í þer, er myrkur, hve mikil munu þá myrkrem skáf?

24. Eingenn kann rveimur þer,

rum ad þiona: Annad hvert þá afræfer hann þann eina, og elskar hinn annann, ellegar hann þyðest þann eina, og fyrirlytur hian annann. Þer geted ei Gud þionad og mammon.

25. Fyrir þvi seige eg yður: Vered ei hugstúfer fyrir yðru lífe, hvad þer skulud eta og dreka, og ei fyrir yðrum líkama, hverlu þer skulud klæðast. Er ei lífed meir enn sæðann? og líkamenn meir enn klæðenn?

26. Siaed fuglana under himnum, þeir ed hverke sá ne upprekera, og eige safna þeir í fornbledur, og yðar hinnefður fader hann sæder þá þó; Erud þer ei miklu framar enn þeir?

27. Eða hver yðar getur med sinne áhyggju auksid alen eina ad leingd sinne?

28. Og hvar fyrir erud þer hugstúfer fyrir klædnadenum? Hygged ad afursins lilingsrösum, hvernenn þau vaxa; þau vinna hverke ne þvinna.

29. Eg seige yður: þad Salomon í allre sinne dyrd var ei so skryddur sem eitt af þeim.

30. Ná ef Gud skryder so grafed á akre, þad í dag stendur, og á morgun verður í ofn kastad, Skulde hann ei miklu framar þad við yður gera? O þer lísteltráader.

31. Fyrir þvi skulud þer eige hugstúfer vera og seigia. Hvad munum ver eta, eða hvad munum ver dreka, eða hveria munum ver klæðast?

32. (Efter þessu öllu særker heidenn Þíod) Þóðad yðar hinnefður fader veit at þer þursed als þessa við.

33. Leited fyrst Guds ríkt, og hans rettæti, og mun yður allt þetta tilleggjast.

34. Og fyrer því skulud þer ei sun ala annar morguns, ast því, ad morgundagur mun kósda fyrer fialfum fer bera. Hverium deige næger sñ þiáning.

VII. Capitule.

1. Eige skulud þer dæma, so ad þer verded ei dæmder.

2. Þvísad med hverium dome þer dæmed, munud þer dæmder verda; og med hverre mælingu þer mæled, mun ydur endurmælt verda.

3. Enn hvað fer þú ogn í anga brodur þíns, og ad þeim bialka, sem er í fialf þíns auga, gáer þú eige?

4. Eða Hvernenn dýrsest þú ad feigia brodur þínum? broder! Leyf ad eg drage út ognena af auga þínu: og síá! ad bialki er í fialfs þíns auga.

5 Þú hræfnate! Drag fyrst út bialkann af þínn auga, og gef þá gætur ad, ad þú fáer útdreiged ognena af þíns brodurs auga.

6. Eige skulud þer gefa hundum helgedomenn; og varped ei helld: ur perlnr ydrar fyrer svín, so ad eige trode þau, og ydur í sund: ur síste.

7. Vided, og mun ydur gefast; leited, og munud þer finna; kyped á, og mun fyrer ydur upploked verda.

8. Þvísad hver ed bidur, hann ædlast; hver ed leitar, hann finnur, og fyrer þeim ed átnyr, mun upp: loked.

9. Hver er fá madur á medal ydar, ef sonurenn bidur hann um braud, ad hann bióde þeim stein?

10. Ellegar, er hann bidur um fíft, ad hann bióde hannum þá haggorm?

11. Nú ef þer, sem þó ernd vunder, sunged ad gefa börn:

um ydrum góðar gíaser, hvað miklu meir mun ydar fader, fá á himnum er, gefa þeim gort er hann? bidia?

12. Allt hvað þer viled menn ære ydur, þad skulud þer og þeim gera; þad er lögmaled og spámenner.

13. Ganged innum hid þraunga port, þvísad þad port er vfor, og fá vegur er breidur, sem leider niður til forspunar, og þeir eru marger sem á honum reika.

14. Og þad port er þraungt, og fá vegur er miór, sem til lífs: ins leider, og þeir eru fáer er hann rata.

15. Basted ydur fyrer fals: spásmannum, sem til ydar koma í klæðum saubanna, enn snuann til eru þeir gleipande ulfar.

16. Af ávæxtum þeirra meiged þer þá kenna. Verda nokud vñ: ber samantlesenn af þyrnum? ellegar sftiur af þvístum?

17. So mun hvert gott tre bera godann ávæxt, enn hvert vont tre vöndann ávæxt.

18. Gott tre getur ei fært vönd: ann ávæxt, og ei helldur geiur vönd: tre fært godann ávæxt.

19. Hvert þad tre, sem ei flerer godann ávæxt, mun af, hoggved verda og í elld kastast.

20. Fyrer því meiged þer af þeirra ávæxtum þeckia þá.

21. Þeir munu ei aller, sem til mín feigia á þeim deige: Herra! Herra! hófum þer ei svád í þínu nafne; hófum ver eige í þínu nafne dísfla: úrreket: hófum ver ecke í þínu nafne mörg kraptaverk gert?

23. Og eg mun þá játa, ad alldreif þeckia eg ydur. Ísared frá mer aller illgerdamenn.

24. Kyrir þú; hver hann heyrer þessa mína ord og gerer þau, þeim lífte eg við einn vitrann mann, sem byggde upp sitt hús yfer hellusteine.

25. Og er fleppedag, gerde og natnæfðed kom, og mindar blefu, og dundu á húfennu, þá fell þúfed ei ad hellour, Þaðad það var grundvallad yfer hellu.

26. Og hver hann heyrer þessa mína ord, og gerer þau eige, hann er lífur þeim sálfsum manne, sem upphædde sitt hús á sande.

27. Þá nu fleppedag, gerde, og uatnæfðed kom, og mindar blefu, og dundu ad þúf hús, þá fell það, og þess fall bard miked.

28. Da það stæde þá Jesús hafde lýðrad þessa sína ræðu, ad folked furdade hans kenniug.

29. Þaðad hann præðifade uofðuglega, og eige lífa sem hiner Skríptlerdu.

VIII. Capítule.

1. Enn er hann gef ofan af flatteru, fylgde hönum margt folk epter.

2. Og síá, ad lífprár maður kom, tilbad hann og sagde: Herra, Ef þú villt, þá kaunþu vel ad hreinfa mig.

3. Og Jesús útrete sína hönd, mætt hann, og sagde: Eg vil, ver þú hreinn: Da íafnsmætt bard hann af sinne lífprá hreinnu.

4. Og Jesús sagde til hans: Síá til, seig það ei útinum, heidur tar þú, og syn þú kennemanninum, og effra þá gáfu, er Wísef band, til utmismindar yfer þeim.

5. Enn þá Jesús gef ann í Capernaum, kom til hans einn þofudsmáður, biddande hann.

6. Og sagde: Herra! Þionn minn liggur heima og er íctífúfur, og kvælst þúnglega.

7. Jesús sagde til hans: Eg vil koma og lækna hann.

8. Þofudsmáðurenn svarade og sagde: Herra! Eg em ei verðugur ad þú gangur under mitt þaf, heildur seig þú eitt ord, og mun minn Þionn heilbrigður verda.

9. Þúf eg em og maður, yfervalldenn undergefenn, hafande under mer sífðs menn; og nær eg seige þessum: far, þá fer hann; og öðrum kom þú, þá kemur hann; og Þræle mínum, ger þetta, og hann gerer það.

10. Þá Jesús heyrde það, undradest hann, og sagde til þeirra, er hönum epterspögdur: Sannlega, seige eg yður, lífa trú hese eg eige funded í Ísrael.

11. Enn eg seige yður: það, marger munu komu af austre og vestre, og sitia til bords med Abraham, Isaac, og Jacob í himnaríste.

12. Enn ríffesins börn munu verda útfekenn í hin þire myrkur, þar vera mun óþ og tannagnisttan.

13. Og Jesús sagde til þofudsmannsins: Gætt hedan, verde þer epter þúf sem þú trúer. Og hans Þionn bard heill á þeirre sömu stundu.

14. Og Jesús kom í hús Petrus, og leit, ad móðer konu hans lá, og haide koldur.

15. Þá tók hann um hönd hennar, og kaldann forlet hana. Og hún stóð upp og þónade þeim.

16. Enn um koldided, færdu þeim marga dæmðra til hans, og hann rak andana út med ordenu, og læknaðe þá alla, er franfer voru.

17. Só ad upfylltest þvad sagt er fyrir Esaiam spámánn, sem seiger: Hann tok vora veikileika uppá sig, og vora súkðóma bar hann.

18. Og er Jesús leit margt folt fringum sig, band hann þeim, ad þeir særu yfir um, hins meigen hóarins.

19. Og einn skrípælærdur gekk ad, og sagde til hans: Meistare, eg vil fylgia þer hvert þú fer.

20. Jesús sagde til hans: Refar þafa holur, og suglar lopisins breidur, enn maunsið sonur þefir eige, hvort hann sit hofud ad hneige.

21. Og einn annar af hans lære sveinum sagde til hans: Iabardur, losa mer fyrst ad fara og greptu fædur minn.

22. Jesús sagde til hans: fylg þú mer eptir, og lát þá dandur, greptu sína dandur.

23. Og hann sté á Skip, og hans læresevinnar fylgdu honum.

24. Og síá, ad mikell Stormur berdest í skónum, so ad skiped huldest einnen bylgium, enn hann svaf.

25. Og lærasevinnarner geingu ad honum, og vöktu hann upp, og sögdu: Herra, hialpa þú oss, vær forgongum.

26. Þá sagde hann til þeirra: Hvad hrædest þer so, þer ísteltrúader? Hann reis þá upp, og hafade á vindenn og síðenn, Þá vard logn mikell.

27. Enn mennirner undradust, og sögdu: Hvílltur madur er þessi, ad vindur og stór eru honum hlýdug.

28. Og hann kom yfir um síðenn, í bygder Bergeseners manna, þar hlupu tveir disuloder í mote honum, komande út grófum framum:

lideuna, þeir ed misg voru olmer, so ad eingenn máte um þann veg fara.

29. Og síá, ad þeir kalludu og sögdu: Hvad höfum vær med þig, O Jesu Guds sonur? Komstu hingad ad svelia oss áður en tíme er til?

30. En þar var langt í burt frá þeim mikell hviðr svína í hagamum.

31. Þá báðu disklarner hann og sögdu: Et þú rekur oss út, þá leyst oss ad fara í svínahjördena.

32. Og hann sagde: Færed burt. En þeir fóru út, og hlupu í svínahjördena. Og síá, ad all svínahjördenn stengde fer med þess mikelle í síðenn, og þau drectu út í vatnenn.

33. Enn hjördararner flydu, og komn í borgena, kunngerdu allt þetta, og hvernen til hesde geinged med þeim disfulödu.

34. Og síá, þá gekk all borgenn út móte Jesu. Og er þeir sáu hann, báðu þeir hann burt fara af þeirra landamerktum.

IX. Capitul.

1. Þá sté hann á skip, og fór yfir um apstur, og kom í sína borg.

2. Og síá, þá færdu þeir til hans einn iðsiúkann, sá er í sang lá. Enn sem Jesús sá þeirra trú, sagde hann til hins iðsiúka: Verþu hughrastur sonur. Þínar syndir eru þer fyrir gesnar.

3. Og síá, ad nockorer af skriptlærdum sögdu með sílsfum ser: Þessi gudslastar.

4. Og sem Jesús sá þeirra huxaner, sagde hann: Hvar fyrir huxed þer so vondi í ydrum hjörtum?

5. Hvert er aubeseldara að seigia? Þer eru þínar syndir fyrregfarnar, eða að seigia: stöðu þú upp og gef?

6. Enn so að þer vitid, það mannsins sonur hefir magt á Jorðu syndir að fyrregfa, þá sagde hann til hins iðtíuða: stöðu þú upp, tók sæng þína, og gaf heim.

7. Og hann stöð upp, og gef heim.

8. Þá folked sá þetta, undradest það, og þrífade Gud, sá ed þvíska magt hafde monnum gefed.

9. Og er Jhesus gef þadan, sá hann einn mann sitia í tollhúðenne, Mattheum að nafne, og sagde til hans: fylg þú mer. Og hann stöð upp, og fylgde honum.

10. Og það stede, er hann sat til bords í húsenu: Sia, þá komu marger tollheimtmenn, og bersynduger, og sátu til bords með Jesu og hans læresveinum.

11. Þá Þharisæi sáu það, sögdu þeir til hans læresveina: Því eiur yðar meistare með tollheimtum, og syndurum?

12. Þá Jhesus heyrde það, sagde hann til þeirra: Heilbrigðer hafa ei læknarans þarf, heldur þeir sem franker eru.

13. Enn sared þer burt, og nemed hvað það er: á niðkun hese og þöðnan og ei á Öffre. Eg em komenu til að kalla synduga til iðranar, og eige þá rettlatu.

14. Þá komu Jóhannis læresveinar til hans, og sögdu: Hvar fyrer sötum ver, og Þharisæi so misg, enn þínar læresveinar fasta ei?

15. Jhesus sagde til þeirra: Hvern en má brúðkaupsfolked syrgia, so leinge sem brúðgumenn er með þeim? Enn sá tífne mun koma, að

brúðgumenn mun frá þeim takast; þá munu þeir fasta.

16. Eingenn setur bót af nnu klæde á gamallt fat, því bót enn glidnar frá fatenu aptur, og verda so slitenn verre.

17. Og eigeláta menn nýtt vín í fornar flöskur, annars sprengiast flöskurnar, og víned spillest, og flöskurnar fordiarfast. Heldur láta menn nýtt vín í nýar flöskur, og verdur so hvertveggia forvarad.

18. Sem hann var þetta að tala við þá, stá! Þá kom einn af höfðingjunum, og feli fyrer honum niður, og sagde: Herra, dotter mín er ný sálud, enu kom og legg þína hönd yfer hana, so verdur hún lifande.

19. Jhesus stöð upp, og fylgde hsauni eyter, og hans læresveinar.

20. Og stá! ein kvinna, hver ed blóðfall hafde haft í tolf ár, gef á bak til við hann, og snerte falld hans klæða.

21. Þvíad hun sagde með stalfre ser: Ef eg mätte að eins snerta hans klædnad, mundi eg heilbrigð verda.

22. Þá snarest Jhesus við, leit á hana, og sagde: Ver þú hugbraust mín dotter, þín trú hefir hialpad þer. Og konann varð heil á þeirre sömu stundu.

23. Og er Jhesus kom í foringians húð, og sá ppublásarana, og yð folkfisk.

24. Sagde hann til þeirra: sared frá, þvíad stulkann er eige dand, heldur sefur hun. Og þeir dárudu hann.

25. Enn er folked varð út drifed, gef hann inn, og tók um hönd hennar. Þá stöð stulkann upp.

26. Og þetta rýfte barst út um allt þad land.

27. Og er Jesús gefr burt þadan frammeingra, fylgdu honum eptir tveir menn blinder, þeired kólludu og sögdu: Þú sonur Davíðs miskuna okkur.

28. Og er hann kom inn í húsed geingu hiner blindu til hans. Og Jesús sagde til þeirra: Trúed þið að eg kunne að gera ykkur þetta? Þá sögdu þeir til hans: já Herra.

29. Þá snart hann þeirra augu, og sagde: Verde ykkur eptir trú ykkare.

30. Og þeirra augu lukust upp. Og Jesús hótaðe þeim og sagde: Síað til, að þad sáe ei nokkur að vita.

31. Enn þeir geingu út, og útdreifdu hans ryðte um allt þad land.

32. Þá þesser vorn nú útgeingner, Síá, þá hófdu þeir til hans þann mann, sem dunde var og disfulóður.

33. Og að útreknum dísslinenum, talade hinn mállause, og folked undradest þad, og sagde: Aldrei hefir slíkt sed vered í Ísrael.

34. Enn Þharisei sögdu: Hann refur díssla út fyrir dísslahósd-ingiann.

35. Og Jesús gefr umkring í allum borgum og kauprúnum, kenneð í þeirra samfundu húsum, og predífade Evangelium rítesins, og læknade allsháttadar sötter, og allskyns frambæme hia fólkenu.

36. Og er hann leit fólked, sá hann aumur á því, þvíad þeir voru vanmegna ordner, og tvístrader, sem þeir sauder, er engann hýrder hafa.

37. Þá sagde hann til sinna, læresveina: Kornskerann er mikel,

enn verkmeinnerner sáer, fyrir því bided Herrann kornskerunnar; að hann sende verkmennt í sinna kornkeru.

X. Capítule.

1. Og hann kallade tolf sinna læresveina til sín, og gaf þeim magt yfer shreina anda, að þeir rækú þá út, og að læfna allskyns sötter og allra hánda meinslæte.

2. Enn þeirra tolf Postula næsta eru þesse: sá fyrste Símon, sá er kallast Petur, og Andreas broder hans, Jacob sonur Zebedei og Jóhannes broder hans.

3. Philippus, og Bartholomeus, Thomas, og Mattheus tollheimtare, Jacob Alphei sonur, Lebbæus, að vidurnesne Thaddæus.

4. Elmon af Cana, og Judas Ischarioth, sá ed forred hann.

5. Þessa tolf útsende Jesús, biðdande þeim, og sagde: farid ei á gótu heidennar Þiodar, og ganged eige inn í borger Samverskra manna.

6. Hellbur gangid til þeirra fortapadra sauda af húsi Ísraels.

7. Farid út, predífid, og feigid: þad himnaríste er nálægt.

8. Lækned slúka; hreinsed líff. þráa; uppvæfed dauda; útrefed díssla. Fyrer eðe hafed þer þad feingid, gefid þad og út fyrir eðe.

9. Þer slulud eige hafa gull, ei slfur, ne kopar í lindum þdrum.

10. Og ei hellbur tóstu til vegsferdar, ei tvo kyrtla, eige skó, engann staf, þvíad verður er verkamadirinn sinna sæða.

11. Þá þer inngangid í nokra borg, eður kauprún, þá þýpred að, hvert þar se nokkur í henne

sem þess se verður, og þar hiá þeim sama blíðid, þar til þer farid burt þaðann

12. Nær þer sunganged í nokkurt hús, þá heilid þóð

13. Og ef það sama hús er þess verdugt, mun yðar fridur koma yfer það; enn ef það er eige verdugt, þá mun yðar fridur til yðar aptur hverfa.

14. Og hver hann medtekur yður eige, og eige heyrer yðarre ræðu, gangid út af þóð húsi eda borg, og hríðid duptid af yðrum sótum.

15. Sannlega seige eg yður: ad bærelegra mun verða landinu Sodoma og Gomorra á dóm's deige, heildur enn þeirre sömu borg.

16. Síðad! Eg sende yður so sem saude á millum varga; fyrir þóð verid forðáler so sem hoggormar, og einfallder sem dúfur.

17. Enn vaktid yður fyrir mönnum, þóðad þeir munu ofurselja yður í sín ráðhús, og í skóum samfunduhúsum munu þeir yður strykja

18. Og þer munud leiddur verða fyrir Landshofdingia og Konga, minna vegna, til víniðburðar yfer þá og yfer heidenn iðo.

19. Enn nær þeir framfelia yður nú, þá verid ei hugstúfer, hverninn eda hvað þer skulid tala, þóðad það mun yður á þeirre stundun gefid verða, hvað þer eigned ad tala.

20. Þóðad þer erud eige þeir sem tala, heildur er það ande yðars fódurs, já er talar fyrir yður.

21. Sá eine broder mun selja annann í dauða, og fader sinn, og nidiarner minnu upprisa á mote foreldrunum, og þeim fiðræðe veita.

22. Og þer verdid ad hatre

hafder af öllum mönnum fyrir míns nafns sake. Enn hver hann er stadfastur allt til enda, já mun holpenn verða.

23. Enn nær þeir ofsfæla yður í einne borg, þá flyd í adra: Sannlega seige eg yður: ad þer munud eige fullkomnad geta borgernar í Ísrael, þar til ad mannsins sonur kemur.

24. Eige er lærresveinnenn yfer sínum meistara, og eige þionnenn yfer herranum.

25. Nægest lærresveinenum ad hann se so sem hans meistare, og þionnenn sem hans Herra. Ef þeir hafa húsföðurenn Beelzebub kallað, hvað miklu meir munu þeir þá hans heimamenn so kalla?

26. Af þóð óttist þá eige; þóð ecke er so hulid, ad eige verða augliost, og ecke er so leynt ad eige fáest ad vita.

27. Hvað eg seige yður í myrkre, það talid í ljóse; og hvað þer heyrer í eyra, það prediked á ræfrum.

28. Og hrædest eige þá sem lífamun aflita, og lálena geta ei lífátid; heildur hrædist þann frammar, sem sálu og lífe getur tortíne í helvíti

29. Kaupast eige tveir titlingsar fyrir einn Þenning? Þó fellur eige einn af þeim á iðrd án yðars fódurs vilja.

30. Eð eru og einnenn öll yðar hófuhár talenn.

31. Fyrir þóð óttest eige; þer erud mörquð titlingum betre.

32. Fyrir þóð, hver hann medfennar mig fyrir mönnum, þann vil eg medfenna fyrir mínum himneskum fódur.

33. Enn hver hann afneytar mer fyrir mönnum, þeim vil

eg afneyta fyrir mínaum þínnesta
Födur.

34. Þer skuluð eiga þeintia, að
eg se komenn Frid að senda á Jor-
dena, eiga kom eg Frid að senda,
heilður Everd.

35. Þviad eg em komenn til að
þfa Mannuenn á mote Födur sínum,
og Dotturena í gegn Modur síane,
og Sonarkonuna í gegn Modur
Manns síns.

36. Og Mannsins Þín manni
vera hans Öviner.

37. Hver hann elskar Födur og
Modur meir enn mig, sa er mín
eige verdugur. Og hver hann el-
skar hinn Son edur Dottur yfer
mig, sa er mín ei verdugur.

38. Og hver hann tekur eiga
sinn Kross á sig og fylger mer ep-
ter, sa er mín ei verdugur.

39. Hver ed finnur sit Líf, sa
mun tæa þvi, og hver slau Líf
tæner minna vegna, hann mun það
finna.

40. Hver hann medtekur yður,
sa medtekur mig, og hver mig med-
tekur, hann medtekur þann, sem
mig sende.

41. Hver hann medtekur spá-
mann í spámanns nafne, sa fær
spámanns laun: hver hann med-
tekur rettlátan í rettláts nafne, sa
fær rettláts laun.

42. Og hver hann gefur einum
af þessum vesælingum einn bítar af
földu vatne að drekka í læresveins
nafne, sannlega seige eg yður, að
það mun eigi hönnum óslauð verða.

XI. Capitule.

1. Og það stede þá Jesus haf-
de lýkt þessar bodauer, til sín-
na tólf læresveina, gekk hann
leingra fram að fenna og predika
í þeirra borgum.

2. Enn þá Jóhannes heyrde í
böndunum verken Christi, sende
hann tvo af sínum læresveinum,
og let seigia hönnum.

3. Erþu sa sem koma skal,
eda eigum ver að vænta neðars
annars?

4. Jesus svarade og sagde til
þeirra: fared þer og kunngerid
Johanni aftur, hvað þer sláð og
heyrð.

5. Blinder sa syn; hallter gánga;
liffraer breinsast; og danser heyrar;
dander upprisa, og sláæfum verð-
ur evangelinur bodad.

6. Og sæll er sa, sem eigi haeiðs-
ar sig á mer.

7. Enn að þeim burt geinnum,
hóf Jesus að seigia til sólfins af
Johanne: hvað sórn þer á eyde-
niorku að slá? Villdu þer slá
reyr, sem vindurenn blæs til og frá?

8. Eða hvað sórn þer út að
slá? Villdu þer slá mann mið-
klæddann? Sláð, þeir, sem mið-
ann klædnad hafa, eru í konungans
na húsum.

9. Eða hvað sórn þer út að slá:
vilddu þer slá spámann? Eg seige
yður, hann er meir enn einn
spámadur.

10. Þviad hann er sa, af hver-
um skrifad er: slá, eg sende minn
eingel fyrir þer, sa er þinn veg
skal tilreida fyrir þer.

11. Sannlega seige eg yður: á
medal allra þeirra, sem af konu-
er sædder, er engi annar up-
komen, sa meir se enn Jóhannes
skrara, en hann sem minne er í
himnarste, er hönnum meir.

12. Enn frá dögum Jóhannis
skrara og allt til þess, nú er komid,
þoler himnarste ofurefle, og þeir,
sem ofurefled gera, þremma það
til sín.

13. Þvíat aller frámennt og ísgmálid spáðu til Jóhannem.

14. Og ef þer viled það medtaka, þá er hann Elías, sá er koma skal.

15. Hver eyru hefir at heyrta, hann heyre.

16. Enu vid hvað skal eg þessare kynstóð jafna? Víf er hún þeim börnum, sem sátu á torgi, hver ed fölludu til sinna stálbræðra.

17. Og sögdu: ver höfum fyrir yður í þessur bláíð, og þer villdud eigi dansa; ver þulduum yður vorar rauner, og þer villdud egi gráta.

18. Jóhannes er komenn, hann át ekki og dróð ekki, og þeir seigia: hann hafa dísul.

19. Maunsius sonur er komenn, etur og drekkur, og þeir seigia: slá, hvílltur ofátmaður, og vís. svelgiare, vinur tollheimtumanna og syndugra, og spekan hlýtur at rettstæst láta af stænum börnum.

20. Þá tók hann at áþsta þær börger í huerum gerd voru flest hans frastaverk, það þær höfdu eigi betrad sig.

21. Ve þer Chorazin, ve þer Bethsaida, þvát ef í Tyro og Sidon hefdu gerst söddan frastaverk, sem hía yður hafa gerst, hefdu þeir fyrer laungu í seck og öflu idran gert.

22. Enn þó seige eg yður, at Tyro og Sidon mun bærelegra verða á deige dömslæs, heldur enn yður.

23. Og þú Capernaum! sem allt til himens ert uphafiun, munt nidur þryckast allt til helvísis. Þvíat ef í Sodoma hefdu þau frastaverk gerst, sem hía þer hafa gerd verid, þá slæde hún enn í dag.

24. Enn þó seige eg yður: það, at bærelegra mun verða lande

Sodoma á dömadeige, enn þer.

25. A þeim sama tíma andsva- rade Jesús og sagde: eg vísfa þig fader og Herra himens og jardu, at þú dulder þetta fyrir svefingum og forvitringum, og opinnberader það ungörnum.

26. Ad seannu fader, þvát svo var það þekt fyrir þer.

27. Aller hluter eru mer í bálld gefner, af misum södur, og engenn kenne sonenn nema faderenn, og engenn kenne södurenn nema sonur: enn, og hverum at sonurenn vill það openbera.

28. Komed til mín aller þer sem ervidid, og þunga erud hládnar, eg vil endurnæra yður.

29. Taked á yður mitt of, og læred af mer, þvát eg em högvær og af hiarta. líelatur, og munud þer hvíld sinna sálum yðrum.

30. Þvát mitt of er sætt, og mín byrde er sett.

XII. Capítule.

1. A þeim tíma geck Jesús um fornsæde á sabbathsdæige, og hans læresveinar voru húngrader, og töku at tína axenn af, og at eta.

2. Enn er Pharisei sáu það, sögdu þeir til hans: slá, þíner læresveinar gera hvað eigi sómer, á sabbathsdögnum at gera.

3. Enn hann sagde til þeirra: hásed þer egi lesid hvað David gerdi, nær hann, og þá, sem med hönnum voru, húngrade?

4. Hvernenn at hann geck inn í Guds hús, og át þar stöðunar- brandenn, hver hann leysdest eigi at eta, ne heldur þeim sem med hönnum voru, nema einum saman þresinnum.

5. Eða hafed þer egi lesid í lög máleunu, hverfa at prestarnir á sabbathsdögum í musteren bresta sabbathsdögum, og eru þó án safar?

6. Enn eg seige yður: at sá er her, sem musteren er meire.

7. Enn ef þer vissud hvað það være; á mistun hese eg þóknán og eigi á offre, heshud þer eige saflausu fordæmt.

8. Því mannsins sonur er Her- ra, einnenn sabbathsdagsins.

9. Og hann gef burt þaðann leingra framm, og kom í þeirra samfunduhús.

10. Og stá, at einn madur var þar, sá hafde vifnada hönd. Og þeir spurdu hann at og sögdu: er það nokkud rett at lækna á sabbathsdögum? Evi at þeir gætu áflagad hann.

11. Enn hann sagde til þeirra: hver er sá af yður, sem, hessir einu sand, og ef hann fellur á sabbathsdögum í gryfin, sem eigi grípe hann og uppdrage?

12. Hvað miklu er madurenn sandnum berre? Sýrer því leifest á sabbathsdögum godt at gera.

13. Þá sagde hann til mannsins: rett þu út hönd þína, og hann rette hana út, og hún varð heil, sem hin önnur.

14. Þá geingu Pharisei út, og heshud ráð yfer hönum, hvernenn þeir mættu hönum fyrerskara.

15. Enn er Jesús fornam það, veif hann þaðann; hönum fylgde og margt fólk eftir, og þá alla læfnade hann.

16. Og bannade þeim, at þeir gerdu hann openstáranu.

17. Evi það uppfylltest, hvað sagt er sýrer Esaiam spámann, er svo seiger.

18. Stáð, það er minn þjónn, hvern eg úrnalde, og minn essku- legur, á hvernun sála mín hefur þóknán, yfer hann mun eg anda minn leggja, og sá skal heidnum dómenn kunugera.

19. Egi mun hann sissa ne falla, og eigi mun nokkur hepra hans kall á strætum.

20. Marenn reyfr mun hann eigi fundurmylia, og ríufanda hör eigi útslæða, þar til hann útsærer dómenn til sigurs.

21. Og heiduer munu á hans nafn vona.

22. Þá var til hans hafdur digfuldhur madur, sá er blindur var og mállaus, og hann læfnade hana, svo at hinn blinde og dumbe tafade, og sá

23. Og allt fólkid óttadest og sagde: er þesse eigi sonur Davids?

24. Enn er Pharisei heyrdu það, sögdu þeir: Egi rekur þesse digfla sdruvís út, nema sýrer Beelzebub digflaheshdingia.

25. Enn Jesús fornam þeirra hugsaner, og sagde til þeirra, hvert ríste sem í stálru soter sundur- þyekt, minn eiddast, og hver sá bora eða hús, sem í stálsri ser er sundurþvæ, fær eigi staded.

26. Og ef einn sathan rekur þann annann út, þá er hann sundur- þokkur móte stálsrum ser, hvernenn fær hans ríste þá staded?

27. Og ef eg útrek digfla sýrer Beelzebub, sýrer hvern vorda þeir þá af yðrum börnum útrekuer? Ef því verda þeir og yðrer dóm- endur.

28. Enn ef eg útrek digfla med Guds anda, þá er Guds ríste til yðar komid

29. Eða hvernenn fær nokkur inngeingid í hins essluga hús, og

hans búshlutum í burt rænt, utan svo se, hann binde ádur hinn öfluga, og ræne síðann hans hús?

30. Hver hann er eigi með mer, sá er á móte mer, og hver eigi með mer safnar, sá sundurdreifer.

31. Sýrer því seige eg yður: allar synder og lastaner verða fyrERGEFNAR mönnum; enn löstun móte andanum mun egi fyrERGEFAST.

32. Og hver hann talar nokkud móte mannsins syne, hönun mun fyrERGEFAST, enn hver sem talar nokkud á móte heilögum anda, hönun mun hverfe fyrERGEFAST í þessum heime ne öðrum.

33. Annadhvert seted gott tre, og mun ávöxturen góður, ellegar seted vondt tre, og mun ávöxturin vondur, þvíat af ávöxtenum þæðest tred.

34. Þer nöðruþyn! hvernenn meiged þer godt mæla, á meðan þer erud vonder? Þad sem hiartað er fullt af, þad flytur út af minnenum.

35. Góður madur frammslitur godt af góðum sið síns-hiarta, end vondur madur af vondum sið síns hiarta frammslitur vondt.

36. Enn eg seige yður, af hvern því láseingu orde, sem menn tala, munu þeir reifningsflap gera á þessa dómie.

37. Ef þínun ordum munþú rettætast, og af þínum ordum munþú fordæmast.

38. Þá svörðu nokforer út af striftlærdum og Þhariseis og sægðu: meistare! ver villdum teifn af þer síá.

39. Hann svarade og sagde til þeirra: þetta vonda og hörungar-sama flekt leitast teifns, og því mun ecki teifn gefast, nema teifn Jonæ spámanns.

40. Þvafat svo sem Jonæ var í kvide hvalfsins þriá daga og þriár nætur, svo mun mannsins sonur vera midt í jörðu, þriá daga og þriár nætur.

41. Wenn Ninive borgar munni upprísa á efsta dómie með þessare kynslóð, og munu hana fordæma, þvíad þeir gerdu idran efter þræðikun Jonæ, og síá, her er meire enn Jonæ.

42. Drottningen af Endrennun upprísa á efsta dómie mótt þessare kynslóð, og mun hana fordæma, þvíad hún kom af endemörkum jörðar at hefra speke Salomonis, og síá, her er meire enn Salomon.

43. Nær óhreinn ande er farennt út af manne, reifar hann um þurra stæde leitande hvíldar og finnur eigi.

44. Þá seiger hann: astur vil eg smúa í mitt hús, þadann eg átför; og nær hann kemur, finnur han þad tómt, sópad og ságad.

45. Þá fer hann burt, og tekur síð adra anda með fer, þeir sem verre eru enn siálfur hann, og nær þeir eru innkomner, byggia þeir þar, og verður þá þess manns síðara verra því hinn fyrri, svo mun og fle þessari vondu kynslóð.

46. Sem hann var enn þetta at tala til fólkfins, síá, þá síð móðer hans og brædur þar fyrertæni, og villdu tala við hann.

47. Þá sagde einn til hans: síá, at móðer þín og brædur þínert standa úte, og vilia tala við þig.

48. Hann svarade og sagde, til þess sem hönnu þetta kunngerde: hver er mín móðer, og hverer eru mínert brædur?

49. Og hann rette út sína hönd, yfser sína læresveina, og sagde,

skæd! Þar er mín móðir og mínir bræður.

50. Þvíð hver hann gerir vilja míns fæðurs þess, sem á himnum er, sá er mín bróðir, systir, og móðir.

XIII. Capitule.

1. Á þeim sama deige gekk Jesús út af húsinu, og sette sig niður við stóenn.

2. Og margt fólk safnadedst at hönum, svo hann stó á skip, og sat, og allt fólkid stóð í siarunne.

3. Og hann talaðe margt til þeirra í efterlíkingum og sagde: Síð, sá er síðe, gekk út at sá.

4. Og þá hann síðe, fell sumt við veigenn, og fuglar lönn og álú þad.

5. Enn sumt fell í grytta jörð, hvar þad hafde eigi mikla jörð, og rann stórtlega upp, þvíð þad hafde eigi jardar dýpt.

6. Enn sem stóenn rann upp, stráðdest þad, og af því at þad hafde ekki rót, þá viðnade þad.

7. Enn sumt fell á millum þyrna, og þyrnarner sprúttu upp og kæfðu þad.

8. Enn sumt fell í góða jörð, og færde ávöxt, sumt hundradfallðann, sumt sextugfallðann, sumt þrítugfallðann.

9. Hver eyru hefir at heyra, sá heyre.

10. Og læresveinarner geingu til hans og svöðu: Þú talar þú til þeirra í efterlíkingum?

11. Hann svarade og sagde: Þú er gefid at underskanda leynða dómá himmaríkis, enn þeim er þad ekki gefid.

12. Þvíð hver hann gefur, hönnun mun gefast svo hann gnóg hafa,

enn sá sem ekki gefur, af hönnun mun og takast, þad hann hefir.

13. Þyrer því, þá tala eg til þeirra í efterlíkingum, þvíð med síðande augum síð þeir ekki, og med heyrande eyrum þá heyra þeir ekki, þvíð þeir skilia þad eigi.

14. Og á þeim mun uppfyllast spádómun Esaiæ, er seiger: Med eyrum hlunnd þer heyra, og hlunnd þer þad egi skilia, og med síðande augum hlunnd þer síð, og ekki skynia.

15. Þvíð þessa fólks hiarta er forhardnad, og þeirra eyru eru þungheyrð, og þeirra augu munu samant lykiast svo at þeir ekki einusinn med augum síðe, og med eyrum heyre, ne med hiarta skili, til at leidda sig, svo at eg hjálpe þeim.

16. Enn sæl eru yðar augu, at þau sjá, og yðar eyru, at þau heyra.

17. Sannlega seige eg yður: at marger spámenn og rettláter fyllust at síð, hvað þer síðe, og hafa þat eigi sed, og at heyra hvað þer heyræd, og hafa þad eigi heyræ.

18. Af því þyræd efterlíkingum um sáðmannen.

19. Þá er noður heyrer orðed ríkesins, og understendur þad eigi, kemur hinn vonde, og hríðar burt hvað sáð er í hans hiarta; þad er sá við veigenn er sáður.

20. Enn þad sem í grytta jörð fell, er sá, þegar noður heyrer orðed, og stórtlega und sagnade medtefur þad.

21. Enn med því hann hafde ekki rót í fer, hekkur hann við um sinndarsaker; og nær hrellingar og ofbótnar hefiast þyrer orðsins saker, þá hneixlast hann jafnst ótt.

22. Enn þad sem á millum þyrna er sáð, er sá, þegar noður heyræ

ordid, og áhyggja þessara verald-
ar og svissene ríðdæmisins kærir
ordid, og færir ekki ábøyt.

23. Einn þad senn í góða jörð er
fád, er fád, nær nokkur heyrer
ordid og undarsendur þad, og
færir ábøyt, og sumt ver hund-
radfallidann, sumt sextugfallidann,
sumt þrítugfallidann.

24. Aldra efterlíking sagde hann
þeim fyrir og sagde: Himnarífe
er líft þeim manne, fád er fád
góðu sæde í afur sinn.

25. Einn þá menn svafu, kom
hans ódinnr og fåde illgresið bland
hveltesins, og fór burt.

26. Einn er sæded foratt upp og
bar ábøyt, þá auglýstest og ill-
gresið.

27. Þá geingu þenararnir til
húsiðursins og sögdu: Herra,
fáder þú eigst góðu sæde í afur þinn,
hvadann kemur honum þá ill-
gresið?

28. Hann sagde til þeirra: Þad
hefir flandmaburenn gert. Þá
sögdu þenararnir: Vilstu at ver
förm og útlesum þad?

29. Hann sagde: nei, svo at
þer upprætid egi hveitidunderreins,
nær þer útlesid illgresið.

30. Látid hvertveggja vaxa
ásamt allt til kornsturdar, og á
kornstern tina, skal eg seigia til
kornsturdarmannanna: Lesid fyrir
illgresið saman, og bindid þad í
bindini til brennsln, enn hveited
samannasafnid í mína kornhödu.

31. Aldra efterlíking lagde hann
fram fyrir þá og sagde: Himnar-
ífe er líft einn mustards korne,
hvad einn madur tók og fåde í afur
sinn.

32. Svad at minnst er allra
fáda, enn nær þad sprettur upp,
er þad stærst allra fálgrasa, og verð-

ur eitt tre, svo at fuglar himens
koma og byggja under þess kvistum.

33. Einn adra efterlíking talade
hann til þeirra: Líft er himnarífe
fúrdeige, þad ein kona tók og blan-
ðade við þrjá mælera mæls, þar
til þad fyrðest allt í gegnum.

34. Þetta allt talade Jesus í
afterlíkingum til fólksins, og fyrir
utan afterlíkingar talade hann ekki
til þeirra.

35. Svo at uppfylltest, hvad sagt
er fyrir framamenn, hann senn
seiger: minn minni vil eg upp-
sluka í afterlíkingum, og heimugle-
ga hlute minn eg útmæla frá upp-
hafi veraldar.

36. Þá leið Jesus sólkid frá ser
fara, og kom heim, og hans lære-
sveinar geingu til hans, og sögdu:
úthýð þú oss þá afterlíking um
illgresið á afrenum.

37. Hann svarade og sagde til
þeirra: Hann senn fær góðu sæde,
er mannsins sonur.

38. Einn afurinn er heimurenn,
góða fádíð eru rítesins börn, enn
illgresið eru börn þess vonda.

39. Övinnr fád, þeim fåde, er
dísullenn, enn kornsternsmenn
er endir veraldar, kornsturdar-
menn eru einglar.

40. Því lífa fem nú verður
illgresið útlesid, og í elde brennt,
svo minn og ste í enda þessara ver-
aldar.

41. Mannsins sonur mun útsen-
da sína eingla, og þeir munu sam-
ann safna úr hans rífe öllum
hveirlurum, og þeim er ránginde
gera.

42. Og þeir munu fasta þeim í
elfðsins ofn, þar mun vera grátur
og tannagnusitan.

43. Einn þá munu rettlatir
líónna senn sól í rífe södurs þeirra.

Hver eyru hefir at heyra, sá heyre.

44. Enn astur þá er himnaríste líkt einum sólgnum fesið á akre, hvern ed madur fann og falde hann, og af þeim fagnade sem hann hafde yfer honum, geð hann burt, og selde allt hvað hann hafde, og keypte þann sama akur.

45. Og enn astur er himnaríste líkt þeim kaupmanni sem at göðum perlum leitade.

46. Og þá hann fann eina forkostulega perlu, fór hann og selde allt hvað hann hafde, og keypte þá sonn.

47. Og enn astur er himnaríste líkt nete þvi, sem lísið var kastad, med hverju af öllu fiskafyni dreigid verður.

48. Enn nær það er fullt, draga þeir það í fioruna, sitja sfoana og samannlesa hina göðu í keröld, ein vöndum kasta þeir út.

49. Svo mun og þe í enda ver- allðar, at einglar munu útfara, og hina vöndu frá rettlánum skila.

50. Og þeim munu þeir kasta í elldisins öfu, hvar vera mun óp og tannagnsírán.

51. Og Jesús sagde til þeirra: Hafið þer allt þetta undirliadið? Þeir sögdu, já Herra. Þá sagde hann.

52. Sýrer þvi, hver sá skrift- lærður sem til himnarísis mentaður er, hann líkist þeim húsiðdur sem framm bar af stnum fiárfið nyr og gamallt.

53. Og það stede, þá Jesús hafde endad þessar efterlíkingar, at hann geð þaðan.

54. Og kom til sinnar fóstur- jardar, og kende þeim í þeirra samfunduhúsina, svo at þeim hnyk-

te við, og sögdu: Hvaðan kemur þessum líkt speke og krafur?

55. Er þesse eigi timbursmidstns sonur? Þeiter hans móder eigi Maria? og bráðtur hans Jacob og Josef, Simon og Judas.

56. Og hans systir, eru þær eigi allar her hjá oss? Hvaðan kemur þessum þá allt þetta?

57. Og þeir hneixludust á honum. Enn Jesús sagde til þeirra: einn spámadur er hverge í minne virðingn enn í sínu fadur lande, og í sínu eigen húsi.

58. Og eigi gerde hann þar morg teitn- sýrer sáfer vantrúar þeirra.

XIV. Capítule.

1. At þeim tíma heyrde Herodes fiordungs höfðinge rykted af Jesu.

2. Og hann sagde til sinna þenar- ra: Þesse er Jóhannes skirare, hann er frá dauðum upprístan, og þvigerast þesse krafraverf af honum.

3. Þvísad Herodes hafde fangad Jóhannem, bundid hann og í fang- elsi seft, sýrer sáfer Herodias húsfrú Philippi bróður hans.

4. Þvísad Jóhannes hafde til hans sagt: Það er ecke rett, at þú hafer hana.

5. Og hann hefde giarnann aflif- ad hann, enn hann bitadestfólted, þvísad það hest hann sýrer einn spámann.

6. Enn er Herodes hest sinn fædingar dag, dansade hans dóttir Herodias midt frammi sýrer þeim, og það lífðade Herodes vel.

7. At þvi lofðade hann henni med eyde, at gefa henni, hvers hún æstte

8. Og efter þvi hún var áður tilleggind af móður sinni, sagde

hún: Gef mér á disse höfud Jo-
hannis skráta.

9. Og tónungurinn varð hríggur,
enn þó styrir eidsins safir og þeirra
fenti með hönnu til bords sáru.

10. Vandi hann, at það gæfist
hennu, og hann sendi ú: og afhof
dadi Jóhannem í myrkvastofu.

11. Og var höfud hans borid
á disse og gefid skúlkunni, og hún
færði meður sinne.

12. Þá komu lærisveinar hans
og tóku hans líkama og grófu,
komu og kúngerðu það Jesu.

13. Þegar Jesús heyrde það,
fór hann þaðann á einu skipi
alleina til eydmerkur: og þá sóltid
heyrde það, fylgde það hönnu á
fæti úr flodunum.

14. Og Jesús gekk frammi og
leit þann mitla mág, og sá annur
á þeim, og læknade þá af þeim,
sem kránker vorn.

15. At kvöldið gengu hans lære-
sveinar til hans og sögdu; þetta
er ein eydmerk, og nóttin fellur
á, lát sóltid frá þér, at það gänge
í kaupúnu, og kaupir fer fæðu.

16. Enn Jesús sagde til þeirra:
Þeir hafa þessi ekki þörf, at þeir
gange burt; gefid þér þeim at eta.

17. Þeir sögdu: Mer höfum
ekki her nema fimm braud, og tvo
fiska.

18. Hann sagde: Færid mer
þang hínagad.

19. Og hann band sólkinn at
setiast nidur á grasid, og tók þang
fimm braud og tvo fiska, leit til
himenns, þakade, og brant þang,
og fekk sínum læresveinum braud-
enu: ein læresveinarnur gá'n þang
sólkenn.

20. Og þeir snæddu allar og urðu
saddir, og þeir tóku upp þar leifar
sem afgeingu, tólf karfer fullar.

21. Enn þeir, sem etid höfdu,
vorn nær sínum þúsundirnum,
undannstefnum konum og börnum.

22. Og jafnart neyddu Jesús
sína læresveina til, at þeir gengu
á skip, og færðu styrir hönnu yfers-
um, þar til hann lete sóltid frá
fer.

23. Og er hann hafde sóltid frá
fer lárid, gekk hann einnsamast
uppá fiallid at biddast styrir. Og
um kvöldid var hann einn þar.

24. Enn skipid var þá midt á
flóðum, og hraktest í bylgjum,
þýlad vindurinn var þvert í móte.

25. Enn um fjórðu vakt nætur-
innar, kom Jesús til þeirra gáng-
andi á flóðum.

26. Enn er læresveinarnir sáu
hann á flóðum gánga, hræddust
þeir, og sögdu; það væri skrímsli,
og fölludn upp af hræðslu.

27. Enn Jesús talade strax til
þeirra og sagde: Verid hugþraust-
er, eg em hann, ottist ekki.

28. Enn Petur svarade hönnu
og saade: ef þú ert það, Herra!
þá biðd mer at koma til þín á
vatnenn.

29. Og hann saade: Kom hín-
ad! og Petur ste af skipinu og gekk
á vatnian, at hann kæme til Jesu.

30. Enn er hann leir megnann
vind, og náde hönnu og tók at
fæðva, fállade og sagde: Herra
hjálp þú mer.

31. Enn Jesús rette jafnart
hendina og greidd hann, og saade
til hans: Þú lílitrúadur, hví
efadest þú?

32. Og þeir stigu inn í skipid,
og vindinn stillte.

33. Enn þeir sem á skipenn vorn,
komu og fellu frammi styrir hönnu,
og sögdu: sannlega erstu Guds
sonur.

34. Og þeir tórn yfer um, og fómu til landsins Genesareth.

35. Og er sólfid í þeim sama stað varð vart við hann, sendu, þeir út um allt það land allt í krúng, og færdu til haús alla vanfæra menn.

36. Og báðu hann, at þeir mætti at eins snerta fald hans fata. Og aller sem hann snertu, urdu heilbrigðir.

XV. Capítule.

1. Þá komu til hans skrifstjórnir og Pharisei af Jerusalem, og sögdu:

2. Því yfer: troða þínar læresveinar ældunganna uppsetningar, með því þeir þvo egi sínar hendur þá þeir draud eta?

3. Hann svarade og sagde til þeirra: fyrir því yferróðad þér þá Guds böðord fyrir yðvara uppsetninga?

4. Því Gud hefur skipað: heidra skal þú födur þinn og móður, og hver hann þelvar födur eða móður, sá skal danda deya.

5. Enn þér kennid, at hver hann seiger til födur síns eða móður, það er ein gáfa, hver, ef hún er af mér, þá kann þú hölpenn verða.

6. Al því þér það, at enginn heidrar födur sinn ve móður fram armeir, og hafid svo ónytt gert Guds böðord fyrir yðars uppsetnings sakir.

7. Þér bræsnarar, vel hefir Esaias spáð af yðr, og sagt:

8. Þessi tydur nálægast mig með snum minni, og heidrar mig með vörum snum.

9. Enn þeirra hjörtu eru langt frá mér, at ónyttu þigna þeir mér, á meðan þeir kenna þér kenningar,

sem ekki eru annað enn böðord manna.

10. Og hann kallade sólfid til sín, og sagde til þeirra: Þeyred þér og undirstanded það.

11. Hvað sem sungeingur í munneun, það saurgar egi mannenn, heldur hvað sem frammi af munnennum geingur, það saurgar mannen.

12. Þá geingu hans læresveinar at hömmu og sögdu: veitst þú at þá þeir Pharisei þeyrdu það ord, hneixtnust þeir?

13. Enn hann svarade og sagde: all plantan, hveria minn himneskur fader plantar egi, mun uppræst.

14. Látid þá fara, þeir eru blindir og blindra leiddogar, ef blindur leidir annann blindann, þá falla þeir báðir í græsna.

15. Þá svarade Petur og sagde til hans: þýð of þessa efterlíking.

16. Jesús sagde til þeirra: Erud þér enn svo skilningslausar?

17. Skýned þér ekki enu nú, at allt hvað í munneun sungeingur, það hverfur í magann, og verður fyrir edlelega ráð útsúf.

18. Enn hvað af munnennum framgeingur, það kemur af hjartanu, og það saurgar mannenn.

19. Því þá hiartanu koma vondar hugsanir, manndráp, hördómur, frillulste, þjófnadur, liugvitnan, lastanir.

20. Þetta eru þeir hlutir, sem mannenn saurga; enu með óþegnum höndum at eta, saurgar egi mannenn.

21. Enn Jesús gekk í burt þaðann, og fór í landjálfur Tyri og Sidon.

22. Og hiá at ein Kanversk kona gekk út af þeim semu tafmorkum, talaðe efter hannum og sagde: O

Herra sonur Davíðs, missluna þú mer, mín dóttir kvæst illa af dísfinnum!

23. Og hann svarade henne engu orði, hans læresveinar-geingur til hans, báðu hann og sögdu: ger henne úrlausn, af því hún fellar eftir oss.

24. Enn hann svarade og sagde, eigi em eg sendur, nema til fortapadra sanda af hús Ísraels.

25. Enn hann kom og fell niður fyrir honum og sagde: Hjalpa mer Herra.

26. Enn hann svarade og sagde: Það er ekki terlegt, at taka braudid frá börnum, og fasta því fyrir hunda.

27. Enn hún sagde: Já Herra, enn þó eru hundar af molum þeim, sem detta af bordum drottna þeirra.

28. Þá svarade Jesús og sagde til hennar: Ó þú kona, mikil er þín trú, verð þér svo sem þú villst: og á þeirre sönn stöndu varð hennar dóttir heilbrigð?

29. Og Jesús gekk þaðann leingra áfram, og kom til Kafarínus í Galilea, og gekk uppá eitt fjall og sette sig þar.

30. Og margt fólk dreif til hans, hafande með sér hallta, blinda, máttlausa, vanada, og marga adra og súrundu þeim frammi fyrir sætur sein, og hann læfnade þá.

31. Evi at sólfid undradest, er það sá máttlausu mæla, og vanada heila, hallta gáuga, blinda stáande, og þeir veggsondu Gud Ísraels.

32. Og Jesús kallade sína læresveina til sín, og sagde: Drigsumkar yfir sólfid, þvíad þeir hafa nú þrjá daga hía mer verid og hafa ekki til marar, og fastande vil eg þá eigi frá mer fara láta, svo at

eigi verð þeir húngurmorda á veigenum.

33. Þá sögdu læresveinarnir til hans: Hvaðann vofum ver svo mærg braud í eydemörku, at ver sedium með jafnuargt fólk?

34. Jesús sagde til þeirra: hversu mærg braud hafed þer? Þeir sögdu, sis, og sá fiskaform.

35. Og hann band sólkenu, at það settest niður á jörðena.

36. Og tók þau sis braud og fiska, og er hann hafde þaðad, brant hann þaug, og gaf læresveinum, og hans læresveinar gáfu þaug sólkenu.

37. Og þeir átu aller og urðu sadder, og tóku upp það sem yfir var af leysum, sis karfer fullar.

38. Enn þeir sem etid höfdu, voru síðrar þúsunder manna, fyrir utan konur og börn.

39. Og er hann hafde sólfid frá sér látid, stó hann á eitt skip, og kom í endemerkur Magdalahands.

XVI. Capitule.

1. Þá geingu Þharisei og Sadducei til hans, freistandi hans, og báðu hann at sýna sér teikn af himne.

2. Enn hann svarade þeim og sagde: á kvöldum seiged þer, það verður góður dagur, þvíat himenrode er.

3. Og á morgnum seiged þer: í dag verður hreggvidre, þvíad himenenn er raudur og dimmur. Þer hræsnarar, himensins ástána kunned þer at dæma; kunned þer þá eigi og at dæma teikn þessara tíma?

4. Þesse vonda og hjórnarsama konfloð ætfer teikn, og henne stál ekki teikn gefid verda, nema teikn

Jóna spámanns. Og hann forlet þá, og gekk í burt.

5. Og er hans læresveinar vorn yferum farner, höfdu þeir gleymt braud med sér at taka.

6. Enn Jesús sagde til þeirra: Síað þu, og vakted yður fyrir sürdeige þeirra Phariseara og Saduceara.

7. Þá þeinktu þeir med sér og sögdu: Það mun vera, at þer höfum ekki braud med oss tekið.

8. Enn er Jesús forðan þad, saade hann til þeirra: Þer kistitruáder, hvar fyrir hugfed þer um þad, þó at þer hafed ekki braud med yður hafi?

9. Skiled þer enn ekki? Minnest þer eia á þau fimmbraud á medal fimn þúsunda, eða hverfu margar karfer, at þer töfud þá upp?

10. Og eigi á þaug síð braud á medal síöggra þúsunda, og hverfu margar karfer at þer töfud þá upp?

11. Hvar fyrir skiled þer þá eigi, at eg sagde yður ekki af brandinu, þó eg segde: vaktid yður fyrir sürdeigi þeirra Phariseara og Saduceara.

12. Þá undirstóðu þeir, at hann hafde eigi sagt þeim, þad þeir stöldu vara sig við sürdeige draudsins, heldur við lærdome Pharisara og Saduceara.

13. Þá kom Jesús í landfálstur borgarennar Cesarea Philippi, og spurde sína læresveina at og sagde: Hvað seigia menn til, hver mannsins sonur se?

14. Þeir sögdu: sumer seigia þú serti Jóhannes sktare, ein adrer, þú serti Elías; sumer at þú serti Zemesias, edur einn af spámonnum.

15. Hann sagde til þeirra, hvern seiged þer mig þá at vera?

16. Þá svarade Simon Petrus, og sagde: Þú ert Christur, sonur Guds lifanda.

17. Enn Jesús svarade og sagde til hans: Sæll ertu Simon Jónas sonur, þvísat höfdu og blóð birte þer þad egi, heldur minn himnestur fader.

18. Og eg seige þer: Þú ert Petrus, og yfer þennann hellustein mun eg uppbyggja mína Christne, og port helstanna stulu ekki megn hafa í gegn heune.

19. Og þer mun eg gefa lyfsla himnaríkis, og allt hvað þú btudur á jörðu, skal á himnum bandid vera, og allt hvað þú leystir á jörðu, skal á himnum leyst vera.

20. Þá fyrirband hann sínum læresveinum, at þeir sögdu þad nokkum, at hann være Jesús, sá Christus.

21. Þadann í frá tót Jesús til at anglysa fyrir sínum læresveinum, hvernenn honum byriade at gánga til Jerusalem, og margt at líða af öldungum, þeim yppurstu prestum, skriflarðum, og lístátem verða, og á þridia deige upp at rísa.

22. Enn Petrus tót hann til sín, átalde hann og sagde: Herra! þínu skálsum þer, þad hende þig engvanneiginn.

23. Enn hann snereft við og sagde til Petrus: far frá mér satan, þú ert mér hneixtanlegur, hvísad þú stikur eigi hvað Guds er, heldur hvað manna er.

24. Jesús sagdi þá til sinna lærifveina: Ef nokkur vill mér efter: fylgia, þá afneite hann skálsum sér, og taki sínu kross uppá sig og fylge mér efter.

25. Þvísad hver hann vill sit líf forvara, sá mun því tína, enn

hver sínu lífe tñer fyrir mínar sakar, sá mun það finna.

26. Því hvað stóðar það manni, enn, þó hann vinne allan heiminn, enn seinge tíón á sínu sálu? Edur hvað mun maður sá gefed, þar hann sálu sína með endurleyse?

27. Þóð það mun fle, at mannsins sonur koma í dyrd síns fæðis, með sínum englum, og þá mun hann gjalda hverum sem einum, eiter stann verkum.

28. Sannlega seige eg yður: at neðforer standa þeir ber, sem daðann munu eigi smæða, þar til þeir sá mannsins son komande í sínu rífe.

XVII. Capitul.

1. Og sex dögum þar efter, tók Jesús með sér Petrum og Jacobum, og Johannem bróður hans, og hafde þá afsíðis uppá eit hátt fiall.

2. Og auglýstest fyrir þeim, og hans ástána flein sem sól, enn hans flæde urdu svo biort, sem líóð.

3. Og sá! At hönnu birtust þeir Moyses og Elías, og töludu við hann.

4. Enn Petur ansade og sagde til Jesu: Herra, her er godt at vera. Ef þú vilt, þá viljum ver gera þrjár tialdbúðir, þer eina, Moysa eina, og Elíe eina.

5. Og þá er hann var þetta at tala, sá at biart stj umskyade þá, og sá, at ein rædd úr skönu sagde: Þesse er sonur minn elskulegur, at hverium mer vel þoknast, hönnu flulud þer hlyða.

6. Og er læresveinarner heyrdu það, fellu þeir frammi á sínar ástáner, og urdu misg hrædder.

7. Enn Jesús gekk til þeirra, tók á þeim og sagde: Standed upp, og vered eigi hrædder.

8. Enn er þeir litu upp stannum engum, sá þeir engann, nema Jesum alleina.

9. Og er þeir geingu ofan af fiallenu, band Jesús þeim og sagde: Þer flulud engum þessa stóna seigia, þar til at mannsins sonur er uppríðinn af dauda.

10. Og hans læresveinar spurdu hann at, og sögdu: Hvað seigia þiner skrifstærdu þá, það Elías hliðir áður at koma?

11. Jesús svarade og sagde til þeirra: Elías á at koma áður at koma, og alla hlute at lagfæra.

12. Enn eg seige yður það: Elías er alla reidu komenn, og þeir þecku hann eigi, heldur gerdu þeir við hann, hvað hellst þeir vildu. Svo mun og mannsins sonur verda af þeim at lida.

13. Þá understöðu læresveinarner, það hann hafde sagt af Johanne skirara.

14. Og er þeir komu til sólfús, gekk einn maður til hans og feli til sóta hönnu.

15. Og sagde: Herra! Míttuna þú syne mínum, þóð hann er tñuglíufur, og er herselega vándur; oft fellur hann á eld og þrátsinnis í vatn.

16. Eg hafde hann og til þinna læresveina, og þeir gátu hönnu eigi hiálpad.

17. Enn Jesús svarade og sagde: O þú vantrúnd og rángsmúinn kynslóð, hverju leinge skal eg hvi yður vera? Hvorsu leinge á eg yður at lida? Hafid þan hñgad til mín.

18. Og Jesús hastade á hann, og dísfukinn fór útaf hönnu, og

Þeirrenn varð heilbrigður á samre fundu.

19. Þá geinan læresveinarner heimganga til Jesu, og sögðu: Þyrir því gáum ver egi refsir hann út?

20. Jesús svaraði og sagði til þeirra: Þyrir yðrar vantrúar sakir, því eg seige yður fyrir sann; ef þer hefðud trú svo sem mustards korn, mættud þer seigia stalle þessu: Þar þú heðann og þáugad, og munde það fata, og ecki munde yður ósigulegt vera.

21. Enn þetta kyn refsir egi út nema með bæn og föstni.

22. Enn sem þeir sýsluðu um í Galilea, sagði Jesús til þeirra: Eftersómande er; það mannsins sonur mun ófurseldur verða í manna hendur.

23. Og þeir munu lífsáta hann, og á þridia deige mun hann upprísa; og þeir nrðu nærsta hriggver.

24. Og er þeir komu til Caper naum, geingu þeir at Petre, sem starrgialded uppbárn og sögðu: Yðar meistare, plagar hann eigi at gíalda starr?

25. Hann sagði, já. Og er hann kom heim, kom Jesús fyrir at hönum og sagði: Hvað lýst þer Simon, af hverium tafa jardi leger konningar toll edur starrþening? Af sínum börnum, edur af annarlegum?

26. Petur sagði til hans: Af annarlegum. Jesús sagði þá til hans: Þá eru börnenn frí

27. Enn svo at ver seinn þeim eigi at hneiklan, þa far til háfar, og kast út anugle, og þann flí sem fyrstur kemur upp, tak hann, og er þú opnar hans gyn, muntu finna enn stater, þá sömu tak þú og gef hönum fyrir mig og þig.

XVIII. Capítule.

1. Al þeirre sömu stundu, geingu læresveinarner til Jesum, og sögðu: Hver er mestur í himnaríke?

2. Jesús kallade eitt barn til sín og sette það midt á milli þeirra.

3. Og sagði: Sannlega seige eg yður: nema þer snúest, og verðid svo sem smábörn, munud þer egi koma í himnaríke.

4. Hver stálfur sig lætár, svo sem barn þetta, sá er mestur í himnaríke.

5. Og hver sem medtekur eitt þvíst barn í mínu nafne, sá medtekur mig.

6. Enn hver hann hneiklar eink af þessum hinum smáu, sem á mig trúna, þarfara være hönum, at mýlnusteinn heingdest um háls hönum, og være í síð sökum, þar hann er dínpastur.

7. Þe se heimenum fyrir hneikl aner. Þar blísta þó hneiklaner at koma, enn þó se þe þeim manne, fyrir hvern hneiklænenn kemur.

8. Enn ef þín hönd eda þinn fótur hneiklar þig, þa snúð hann af og snara hönum frá þer, betra er þer sinn at ganga til lífsins halltur og handarvane, enn það þú hafer tvær hendur edur tvo fætur, og verder í eyllsann elld kastadur.

9. Og ef auga þitt hneiklar þig, þá, stíð það út og mæra þvi frá þer, betra er þer einögðum san at ganga til lífsins, enn það þú hafer tvö augu, og verder í helvísstann elld kastadur.

10. Stíð til at þer forsmáed egi einn af þessum smælingum, þvísad eg seige yður: at þeirra einglar á himnum stá allsíd münd söðurs auglit á hinnum.

11. Þvíad maðinn sonur er fötinn, at gera hólpid, hvað fortapad var.

12. Hvað virðist þú? Eftir hver maður hefir hundrad sauda, og villist einn af þeim? Skilst hann eigi við þá ný og nýja á flósum urpe, og fer at leita at þeim sem villist?

13. Og ef svo sker, at hann finnur hann, sannlega seige eg þú, at hann sagnar meir yfir honum, enn yfir hinum nýja og nýja sem egi villist.

14. Eð er eigi vísi födur þú, sem á himnum er, at einn af þessum smáum tapest.

15. Enn ef bróðir þinn brýtur við þig, far þú, og straffa hann á millum þín og hans eins samans; ef hann heyrer þig, þá hefur þú þinn bróðir unned.

16. Enn ef hann heyrer þig eigi, þá tak einn edur tvo til þín, svo at þú munne tveggja edur þriggia votta, stande öll málefne.

17. Nú ef hann heyrer eigi þeim, þá seig þad samfundunne. Enn ef hann heyrer eigi samfundunne, þá hallt þú hann, sem annann heidingia, og tollheimtumann.

18. Sannlega seige eg þú: hvað hefst þer binded á jörðu, skal og á himnum hundid vera; og hvað hefst þer leysed á jörðu, skal leyst vera á himne.

19. Frammeigis seige eg þú þad: ef tveir af þú samtaka á jörðu, um hvern hlut sem þad er, at þeir vilja bidia, skal þeim veitt verda af mínum födur, sem á himnum er.

20. Þvíad hvar tveir eða þrír samansafnader eru í mínu nafne, þar em eg midt á millum þeirra.

21. Þá geð Petur til hans og sagde: Herra, hveru oft skal eg mínum bróður, þeim sem við mig brýtur, fyrergesa? Er þad nóg flósum?

22. Jesús sagde til hans: Eg seige þer: eigi flósum, heldur flósgesinum flósum.

23. Hver þú er himnarske lft þeim komunge, sem reifna villde við þína fláa.

24. Og er hann tók til at reifna, kom einn fyrer hann, sá er honum var skyldugur um íu þusund punda

25. Enn þá hann hafde eð til, hvað hann skyldde gjalda, daud herrann at selia hann og hans hústru og hans börn, og allt hvað hann átte, og borga med.

26. Þá fell sá þionn fram, til þad hann og sagde: Herra, haf þolinnæde við mig, allt skal eg þer gjalda.

27. Þá sá herrann áumr á þeim þioni, og let hann lausann, og gaf honum einnenn upp skuldena.

28. Þá geð sá sami þionn út, og fann einn af sínum samlagsþionum, sá var honum hundrad peninga skyldugur, og hann greip hann, og tók fyrer tverkar hans og sagde: Gjaldu þú mer, hvað þú ert mer skyldugur.

29. Þá fell hans samlagsþionn fram, þad hann og sagde: Haf þolinnæde við mig, þú allt skal eg þer gjalda.

30. Enn hann villde eigi, heldur fór hann til og let hann í dýplinu, þar til hann hafde borgad, þad hann var skyldugur.

31. Enn er hans samþionar sáu hvað skeðe, urðu heir móg þriggver við, konu og under-

vísuðu þáum herra, allt hvað gerst hafde.

32. Þá kallaði hans herra hamn fyrir sig, og sagði til hans: Þú þinn vonde þíðni, alla þessa stulldu gaf eg þér til, með því þú badst mig.

33. Skýldur þú þá eigi mistunn-samur vera við þinn samlagð þíðni, líka sem eg var þér mistunn-samur.

34. Og hans herra varð reidur, og ofursældi hann fúslærunum; þágangad til hann borgaðe allt, hvað hann var skyldngur.

35. Evi-mun og minn himneft-ur sader gera við yður, ef þér fyrirgefist eigi af yðrum hjörtum hver einn þáum bróður hans mis-gerder.

XIX. Capitul.

1. Og það stede, sem Jesús hafde lýttad þessar rædur, at hann fór af Galilea og kom í endemerk-ur Gydinga-lands sðrummeiginn Jordanar.

2. Og margt fólk fylgde honum eftir, og þar læfnade hann þá.

3. Þágeingu Pharisei til hans, freistudu hans og sögdu til hans: Er það nokkud rett, at madurinn stili sig við sína eigen konu fyrir hvera sem eina söt?

4. Enn hann svarade og sagde til þeirra: Það er eigi lesid, at sá er í upphafe stapað mannenn, hann gerde það, at vera skyldur einn madur og kona.

5. Og sagde: Fyrir því mun madurinn forlata föður og modur, og vera hiá eigenkonu sinne, og þang tvö munu eitt hold vera.

6. Evi eru þang nú eigi tvö, heldur eitt hold, þar fyrir, hvað

Gud hefir samanteingt, það skal madurinn eigi í sundurstila.

7. Þá sögdu þeir: Hví-haud Moses þá, at gefast skyldu stilað-arstra, og stila sig við hana?

8. Þann sagde til þeirra: Moses hefir fyrir hardúð yðars hjarta leyft yður at forlata húsfreyr yðar, enn af upphafe var það egi svo.

9. Enn eg seige yður það: hver sína eigenkonu forlatur, nema það se fyrir hörunar söt, og kvongast annare, sá drægr hör. Og hver frástílinne kvongast, sá drægr og svo hör.

10. Þá sögdu læresveinarner til hans: Ef svo er háttad manns-ins málesunum við eigenkonuna, þá er eigi godt at kvongast.

11. Enn hann sagde til þeirra: Þetta ord sá egi aller höndlad, heldur þeir, hverum það er gefid.

12. Þvíad þar eru nokkrer gellð-ingar, sem svo verda af modur-fvði föðders og þeir gellðingar eru nokkrer, hverer af mönnum eru gellðter og þar eru og líka þeir gellðingar sem sig stálfa hafa gellðt fyrir himnaríkið sader. Sá grípud getur, hann grípe það.

13. Þá vörn smábörn til hans höfð, svo at hann leggde hendur yfir þau, og bæðest fyrir, enn læresveinarner ávítudu þá.

14. Enn Jesús sagde til þeirra: Láted þu nenn fyrir, og forbióðed þeim eigi íu msa at koma, þvíad stítra er himnaríke.

15. Og er hann hafdi hendur yfir þau lagt, gekk hann þaðan.

16. Og stá, at einn gekk at honum og sagde: Góðe meistare! hvað skal eg þess godt gera, at eg eignest eplst líf?

17. Enn hann sagde til hans: Hvað kallar þú mig góðam, eing-

enn er aðdur utan alleina Gud. Enn ef þú villt til lifniss ínganga, svo halt þú boðordenn.

18. Hann sagde þá til hans: Hver hefst? Jesús sagde: egi skalt þú manni vega: egi skalt þú hgraft: egi skalt þú stela: egi skalt þú líugvitne mæla.

19. Heidra skalt þú födur þinn og móður: og elska skalt þú náunga þinn svo sem sjálfann þig.

20. Þá sagde hinn unge maður til hans: Þetta allt hefi eg haldið frá barnæsku minne, hvað brestur mig þá?

21. Jesús sagde til hans: Ef þú villt algerður vera, far þú burt og sel allt hvað þú hefir, og gef fátækum, og mun þú þá síð hafa á himne, og kom og fylg mer efter.

22. Og er hinn unge maður heyrde það ord, gek hann hriggur frá honum, þó að hann hafði miklar eignir.

23. Enn Jesús sagde til sinna læresveina: Sannlega seige eg yður, at einn ríkur maður kemur torvelldega í himnaríke.

24. Og enn seige eg yður: Það andvældara er útlíballdættum at smíuga gegnum nálar auga, enn rífum manne, at koma í Guds ríke.

25. Og er hans læresveinar heyrdu það, urðu þeir misgötastlegner, og sögdu: Hver fær þá hjálpast?

26. Enn Jesús leit við þeim, og sagde til þeirra: Híá mönnum er það ónögulegt, enn híá gúde er allt mögulegt.

27. Þá svarade Petur og sagde til hans: Sjá þú, ver forletum allt, og fylgdum þer efter, hvað skulum ver hafa í stöðun?

28. Enn Jesús sagde til þeirra: Sannlega seige eg yður, at þer,

hverer mer hafid estersfylgt, þer skulum í endursæðingunne, þá er mannsins sonur stur á stóle sinar tignar, sitia einnenn á tólf stólum, dæmande tólf kynvislir Ísraels.

29. Og hver hann forlætur hús eda brædur, systur, födur eda móðer, eda eiginnkonu eda börn, eda atra fyrir míns nafns safer, sá mun hundradtalldr í stöðun taka, og erfa eyfkit líf.

30. Enn marger þeir sem eru fyrstir, verda síðarstir, og þeir sem síðarstir eru, verda hiner fyrstu.

XX. Capitul.

1. Himnaríke er líft þeim hús födur sem utgeft um morgunenn, verkmenn at leigja í víngard sinn.

2. Enn at gerdum samninge við verkmennta um einn pening til daglauna, sende hann þá í sinn víngard.

3. Og nær þridiu stund gek hann út, og leit aðra idiulausa standa á torgenn.

4. Og sagde til þeirra: Færed þer og svo í víngardenn, og hvað rett er mun eg gefa yður.

5. Þeir geingu og þángad. Og enn gek hann út áftur, um stóttu og níundu stundu, og gerde svo líka.

6. Enn um elleftu stund gek hann út, og sánn eun aðra standa idiulausa, og sagde til þeirra: Hvar fyrir standed þer her allann dag idiulauser?

7. Þeir sögdu til hans: Þó að eingenn hefir leigt oss. Hann sagde til þeirra: Færed þer og í víngardenn, og hvað rett er, skulum þer sá.

8. Enn þá hóald var komid, sagde herrann vísingardins til sínar ráðsmanna: kallaðu verkmennta og gjalld þeim verkkaupid. Og tók til á hinum seinasta og allt til hins fyrsta.

9. Þá komu þeir sem um ellestu fund leigder voru, og hver sef sinn pening.

10. Enn er hiner fyrstu komu, meintu þeir, það þeir mundu fá meira; og hver þeirra sef sinn pening.

11. Og þá er þeir hófdu hann meðsefid, mógldu þeir á móti húsfödurinum.

12. Og sögdu: Þessir seinustu hafa eina fund ervidad; og þú gerder þá oss jafna: ver sem borid hófum byrde og hita dagsins.

13. Enn hann svarade og sagde til eins þeirra: vinur! eigi gere eg þér brett. Erstu eigi áfátur ordeni við mig um einn pening?

14. Tók það þitt er, og far burt. Enn þessum seinasta vil eg gefa svo sem þér.

15. Eða hefi eg enga makt til at gera af mínu hvað eg vil? Erstu þar forer rángengdur, þó at eg se góðgiarn?

16. Evi munu hinir síðastir verda hiner fyrstu, og fyrstir hiner síðustu. Þó það margir eru kallader, enn fáer úrvalder.

17. Og hann ferdadist upp til Jerusalems: og tók þá tólf lærsveina ferislagi til sín á veigenum, og sagde til þeirra.

18. Síðid! ver reisum nú upp til Jerusalems, og mannsins sonur mun ofurselia þess höfðingum og skriflærdum; og þeir munu hann fordæma til danda.

19. Og ofurselia hann heidingum til at spottast og húðstryktast,

og krossfestast: og á þridia deige munu hann upp áttur rísa.

20. Þá gekk moder Zebedei barna til hans, með sonu sína, fallande fyrir hann frammi, og bad nokkurs af honum.

21. Og hann sagde til hennar: Hvað vilt þú? Hún sagde til hans: Lát þessa tveir sonu sitia í ríki þínu, einn til þinnar hægre handar, og annann til þinnar vinstri handar.

22. Enn Jesús svarade og sagde: Þér vited efi hverð þér bided. Vited þér þann kateif drucked hvern eg mun dreka, og þeirre skír skír, hverre eg mun skírast? Þeir sögdu til hans: Já vel.

23. Og hann saðde til þeirra: minn kateif munu þér at sömu dreka, og þeirre skír, hverre eg skírast: munnd þér skírast. Enn það, at sitia til minnar hægre og vinstri handar, er eigi mín, yður at ígefa; heldur þeim, hverum, það er forerbúid, af minnum födur.

24. Og er þeir tsu heyrdu það: þykust þeir þeim tveimur bræðrum.

25. Enn Jesús kallade þá til sín, og sagde: Þér vited at veralldeger höfðingiar dróttna; og þeir sem völduger eru, hafa makt.

26. Evi skal eigi vera ydra á milli; heldur hver hann vill ydra á mille völdugur vera, se fá ydar þenare.

27. Og hver ydra sem fremstur vill vera, vere hann ydra þíonn.

28. Íssa svo sem mannsins sonur kom eigi, at hann lete sér þíona, heldur uppá það hann þíonade, og gæfe sitt líf til endurlausnar fyrir marga.

29. Og þá er þeir geingu út af Jericho; fylgde hannum margt fólk eftir.

30. Og sál tveir blinder sátu við veigenn, og þá þeir heyrdu það; at Jesús geft þar frammi hía: kallndu þeir og sögdu: ó Herra, sonur Davíðs! miskuna þú okkur!

31. Enn sólkid hafstade á þá, at þeir þegdu; ein þeir kallndu þó meir, og sögdu: Ó Herra, sonur Davíðs! miskuna þú okkur!

32. Og Jesús stádnæmdest, kallaðe á þá og sagde: Hvað viled þið, at eg skule gera okkur?

33. Þeir sögdu til hans: Herra! það, at þú or augu upplúfest.

34. Enn Jesús sá þar annur á, snart augu þeirra; og jáfnstítt urðu þeirra augu sígaude ástur; og þeir, fylgdu honum eftir.

XXI. Capítule.

1. Þá er þeir nú komu nærre Jernsalem, og voru kommer til Bethphage við stallet Oliveti, sende Jesús út tvo sína læresveina.

2. Og sagde til þeirra: Færed þið í það kaupstún sem fyrir ykkur er, og strax munuð þið finna æsnu bundna, og sála hía henne: leysid þang, og leiddid til mín.

3. Og ef einhver seiger nokund til ykkar, þá seiged: at herrann hafa þeirra hörf; og jáfnstítt mun hann láta þang laus.

4. Enn allt þetta stæde svo at uppfylltest, hvað sagt er fyrir spámannenn, er seiger:

5. Seiged dotturinne zion: Gía, þinn konungur kemur til þín högvær, sitjande á æsnu og á sola klíðbærrar æsnu.

6. Enn læresveinarner geingu burt, og gerdu svo sem Jesús hafde bodid þeim.

7. Og sóktu æsnuna og solann,

og sögdu yfir þau sín klæde, og settu hann þar uppá.

8. Enn margt af fólkeni breiddi sín klæde á veigenn; og ádrer hinggu kvistu af triánum, og dreifu þeim á veigenn.

9. Enn það fólk: sem fyrir geft og eftir fylgde, kallaðe og sagde: Hosianna syne Davíðs, lofðadur se sá sem kemur í nafne drottins: hosianna í háðstun háðum.

10. Og er hann fór inn í Jerusalem, var öll borgenn uppvægd, og sagde: Hver er þesse?

11. Enn sólkid sagde: Petrá er Jesús, spámadur af Nazareth úr Galílea.

12. Og Jesús geft inn í Gíðs mustere, og rak út alla seliendur og kaupendur í mustereni, og bordsun verðslunarmanna og stólum þeirra, er dáfur seldu, bratt hann um.

13. Og sagde til þeirra: Skrifad er: mitt hús skal bænahús kallast, enn þer hafid gert það at spillvirkia bæle.

14. Og til hans geingu blinder og hallter í musterið, og hann læknade þá.

15. Enn er kennemanna höfðingiar og skrifstærðer sáu þá dás samlega gerninga, sem hann gerde, og það börnenn kallndu í mustereni og sögdu: Hosianna þeim syne Davíðs! Meiddust þeir.

16. Og sögdu til hans: Heyrer þú nokund hvað þesser seigia? Jesús sagde til þeirra: Hafed þer alldrei lesed það: Af munne úng barna og bríðstimplinga hefir þú lofid tilreidt.

17. Og hann forlet þá og geft útas borgenne til Bethanien, og dvalde þar.

18. Enn at morgne, er hann

geð astur til borgarennar, húngrar de hann.

19. Og hann sá eitt sfiintre vid veiginn, og geð þángað at, og sánn eðfi á því, nema einasta blóðenn; og sagde til þess: Hedan í frá vaxe alldreí nockur ávgætur af þer, og það sfiintre viðnade upp jafnsnart.

20. Og er lærefveinarnar sáu það; undrudust þeir og sögdu: Hvernemu er sfiintred svo snart viðnad?

21. Enn Jesús svarade og sagde til þeirra: Sannlega seige eg yður; ef þer hafid trúna og esid ecke: Þá munud þer eigi einasta gera slíkt vid sfiintred, heldur, ef þer segdu þessu sialle: tak þig upp og sleig þer í síðenn; þá munde það ste.

22. Og allt hvað þer bided í bænenne; ef þer trúed því, þá munud þer það sðlast.

23. Og sem hann kom í musterid, geingu til hans, sem hann var at kenna, prestahöfðingi og öldungar lyðsins, og sögdu: út af hvada makt gerer þú þetta; og hver gaf þer þessa makt?

24. Enn Jesús svarade og sagde til þeirra: Eg vil og svyria yður at einu orde, ef þer seiged mer það; vil eg seigia yður, út af hvada makt eg geri þetta.

25. Etken Jóhannes, hvadan var hún; hvert af hinne, eda af monnum? Enn þeir hugfudu med ser, og sögdu: Ef ver seigium, hún se af hinne, þá seiger hann til vor: því trúduð þer honum þá eigi?

26. Enn ef ver seigium, hún hase verid af monnum, þá meigum ver óttaft sólfid, þó það aller heldu Jóhannem fyrir spámann.

27. Og þeir svörudu Jesús og sögdu: Ver vitum eigi. Hann sagde þá til þeirra: Eð seige eg yður eigi heldur, af hverre makt eg geri þetta.

28. Enn hvað lítst yður? Mada: ur nockur hafde tvo sonu, og geð til hins fyrsta og sagde: Sonur minn! far þú í dag at vinna í víngarde mínum.

29. Enn hann svarade og sagde: Eigi vil eg það gera: Eftirá idrade hann þessa, og geð í burt.

30. Og hann geð til hins annars, og sagde slíkt hid sama; enn hann svarade og sagde: Já herra, og fór eigi.

31. Hver af þeim tveimur gerde fæðursins vilia? Þeir sögdu til hans: Hinu fyrste. Jesús sagde til þeirra: Sannlega seige eg yður, at tollheimtavar og vátur meiga fyrir komast í hinnarste, enn þer.

32. Jóhannes kom til yðar og kende yður þann rétta veg, og eigi trúduð þer honum: enn tollheimtumenn og vátur trúdu honum. Og þó at þer sæud þetta vel, gerdud þer engu yferbót; svo at eftirá hefduð þer honum trúad.

33. Þeyred enn adra eftersíking. Húsfaðer nockur var þar, sá sem plantade víngard, og girdte í fríngum hann, og gróf í honum vínpressu, og uppbygde turn, og leigde hann síðanu víngarðs monnum; og ferdadeft utannlands.

34. Enn þegar ávaxtartsmenn kom, sende hann sína þjóna til víngarðs mannanna, at þeir meðtæfu hans ávgætu.

35. Þá tófu víngarðsmennir hans þjóna: þann eina strýktu þeir, annanu aflífudu þeir, hingu þridia gryttu þeir.

36. Í annad sinn sende hann adra þjóna út, sem fleyrir voru hinum farrum, og þeim gerdu þeir flíkt hið sama.

37. Þar eftir sende hann son sinn til þeirra og sagde: Þeir munu feila sér fyrr syne mínum.

38. Enn er víngarðsmennirer sáu sonenn, sögdu þeir hver til annars: Þessi er erfingenn, komed þer, og ástíum ver hann; og leggjum ver under ofð hans arsfeyð.

39. Og þeir gripu hann, og ráfu hann út af víngarðennum, og aflífudu hann.

40. Enn nær herrann víngarðsins kemur, hvað mun hann gera við þessa víngarðsmenn?

41. Þeir sögdu til hans: Þeim vöndum mun hann vandlega fyrerfara, og sinn víngarð byggja sðrum víngarðsmönnum, þeir sem höuum ávæxt gíallda í restann tíma.

42. Jesús sagde til þeirra: Hafed þer alldrei lesid í ritningunne: þann stein, sem byggendur höfdu útkastad; hann er ordenn at horningar steine. Af drottne er það gert, og er undarlegt fyrer þorum augum.

43. Fyrer því seige eg yður: at Guds ríste mun frá yður takast, og heiding um gefid verda, þeir sem þar af ávæxt færa.

44. Enn hver yfer þennann stein fellur, hann mun sundur angíast: enn yfer hvern hann fellur, þann mun hann sundur meria.

45. Og þá þeir uppurstu prestar og Þharisei heyrðu hans eftirlíkingar, formerktu þeir, það hann talade um þá.

46. Og leitudu við at grípa hann, enn ottudust þó fólkid, þvafad það helle hann fyrer spámann.

XXII. Capítule.

1. Og Jesús svarade og talade í annad sinn í eftirlíkingum til þeirra, og sagde:

2. Gímnaríste er líkt þeim konunge, sem brúðkaup gerde syne sínum.

3. Og sende út sína þjóna at kalla bodsmennena til brúðkaupsins, og þeir villdu eige koma.

4. Í annad sinn sende hann adra þjóna út, og sagde: Seiged bodsmönnum: stæd! Mína mástíð hese eg tilbúid; míner upat og alid se eru slátrader, og allt er til reidubúid: komid til brúðkaupsins.

5. Enn þeir forsmáðu það, og geingu í burt, einn á sínu afur, enn annar til sinnar systunar.

6. Enn noctrer gripu hans þjóna, dárudu þá og drápu.

7. Enn þá konungurenn heyrde það, varð hann reidur, og sende út sinn her, og fyrerför þessum mordingium, og breunde borg þeirra.

8. Þá sagde hann til sinna þjóna: Brúðkaupid er at senna reidubúid, enn gestirner voru þess eigi verduger.

9. Fyrer því fared út á strætinn, og biðded til brúðkaupsins hverum sem þer finned.

10. Og þjónarnir geingu út á strætenn og samannsófnudu öllum þeim þeir fundu, vöndum og göðum, og bordean urðu allskípuð.

11. Þá geck konungurinn inn at síá gestena: og hann sá þar mann, eigi klæddann brúðkaups klæðum.

12. Og sagde til hans: Vínir! hverneun geckst þú inn híngad, hafande ecki brúðkaups klæde?

13. Enn hann þagde. Konungurinn sagde þá til sinna þenara: Þundid hans hendur og fætur, og varpid hönum í þíflu myrkur, þar mun vera óþ og tannagnistran.

14. Þvíð marger eru kallader; enn íær úrvallder.

15. Þá geingu Pharisei burt, og heildu ráð: hvernenn þeir stylldu veida hann í ordum.

16. Og sendu til hans sína lære: sveima med Herodis þenurum, og sögdu: Meistare! ver vitum, at þú ert sannisgull og kenneð Guds veg, rettelega, og stæpter eigi nockrum, þvíð þú fer eigi at mannvirdingum.

17. Þyrer þvi seig ofð: hvað þer lyst: er það rett at gesa keisaranum skatt, edur eigi?

18. Enn þá Jesús formerkte þeirra sláæde, sagde hann: Hvað treistest þer mín hræðnarar?

19. Syned mer nýntina skattsins; og þeir seingu hönum einn þening.

20. Da hann sagde til þeirra: Hvers er þessi mind og yferstift?

21. Þeir sögdu hönum: Keisara. Þá sagde hann til þeirra: Gefið þá keisaranum hvað keisara er, og það Gudi sem Guds er.

22. Og er þeir heyrdu það; undrudust þeir, forletu hann og geingu í burt.

23. Á þeim sama deige geingu Saducei til hans: hverer hallda upprisuna eigi at vera, og spurdu hann at.

24. Og sögdu: Meistare! Moyses hefir sagt: þá nockur andadest, og hefde eðli barn ester, þá styllde hans bróðer eiga hans eigennönu, og uppvefja sínum bróður sæde.

25. Enn hiá ofð voru sis brædur: hinn fyrste fastnade fer konu, og hann andadest, og af því hann hafde eðle sád, ester let hann bróður sínum sína eigennönu.

26. Elsta sá annar, og hinn þridi, alst til sisunda.

27. Enn síðast' efter alla þá andadest og konan.

28. Hvers þeirra sis verður hún nú eignarkona í upprisunne? þvíð aller þeir hafa hana haft.

29. Enn Jesús svarade og sagde til þeirra: Þer villest, og vited eige ritningarnar, ne heildur Guds kraft.

30. Þvíð í upprisunne munu þeir hverki kóngast ne sig kóngalaða, heldur eru þeir sem einglar Guds á himne.

31. Enn hásed þer lesed af upprisufamlidenna, hvað af Gude er yður sagt, er hann seiger:

32. Eg em Gud Abrahams, og Gud Isaks, og Gud Jacobs, enn Gud er eigi. Gud daudra, heldur lifande manna.

33. Og er fólkið heyrde þetta: undradest það hans kenning.

34. Enn þegar Pharisei heyrdu, at hann hafde þaggad Saduceos, söfnudust þeir samann.

35. Og einn lögbitringur medal þeirra, freislade hans og sagde.

36. Meistare! hvert er hidhæðsta bodord í sögma lemu? Enn Jesús sagde til hans:

37. Elsta skaltú Drottin Gud þinn, af öllu hiarta, af allre sálu, og af öllu hrgskote.

38. Þetta er hid heilsta og mesta bodord.

39. Enn annad er þessu list: Elsta skalt þú náunga þinn sem sláttann þig.

40. Í þessum tveimur bodordum

heinger allt lágmal og spámenner.
ner.

41. Enn þegar Pharisei voru nú til samtans: spurdi Jesús þá at.

42. Og sagde: Hvað virdest yður um Christum; hvers sonur hann se? Þeir sögdu Davíðs.

43. Hann sagde til þeirra: Hvernium kallar Davíð hann þá í anda einn drottenn? Er hann seiger.

44. Drottenn sagde mínum drottne: Sit þú til minnar hægre handar, þar til eg legg óvine þína til þarar þinna fóta.

45. Nú ef Davíð kallar hann drottenn, hvernenn er hann þá hans sonur?

46. Og eingenn gat hénun einu orde svarad, og eigi dyrfdest nokkur uppfra þeim deige, hann framar at spyria.

XXIII. Capitule.

1. Þá talade Jesús til fólksins, og til sinna læresveina.

2. Og sagde: A Mósis stóle sitia skrifstærder og Pharisei.

3. Allt, hvað þeir seigia yður: at þer skulud hallda, það halldid og gerid, enn efter þeirra verkum skulud þer eigi gera; Þýsáð þeir seigia það, og gera eigi.

4. Þeir samannbinda þúngar byrder og óbærelegar, og leggja þær mönnum á herðar, enn fjalfer vilia þeir eigi áhræra þær fingre sinnum.

5. Þýsáð all sín verk gera þeir, at þeir síðest af mönnum. Esu minningarblót breidda þeir, og fald sinna klæða stærka þeir.

6. Þeir sitia giarnann efft til bords, og í samfunduhúsum.

7. Og vilia giarnann fœdiur á torgum, og af mönnum, Rabbi kallader verða.

8. Enn þer skulud eigi láta kalla yður Rabbi, þýsáð einn er yðar meistare Christur, enn þer aller erud brædur.

9. Og engann skulud þer fœdur kalla á jörðu: Þýsáð einn er yðar fader, sá sem á himnum er.

10. Og þer skulud eigi láta yður meistara kalla, þýsáð einn er yðar meistare Christur.

11. Sá sem mestur er yðra, se hann yðar Penare.

12. Þýsáð hver skalfann sig upp: hefur, sá mun nidurlægast; og hver skalfann sig nidurlæger, hann mun upphafenn verða.

13. Þe yður skrifstærðum og Phariseis, þer hræsnarar, hverer afturlöfed himnaríke fyrir mönnum; eigi gánger þer, þár ann, og þeim er þar ann vilia gánga, þá löfed þer, eigi þar ann.

14. Þe yður skrifstærðum og Phariseis, þer hræsnarar, hverer eckna hús uppæted med vierklymningu langra bæna: fyrir það munud þer þess meire fordæming ódlast.

15. Þe yður skrifstærðum og Phariseis, þer hræsnarar, hverer umkring fared síð og lönd, svo at þer gered einn at Gyðynge: og nær hann er það ordenn. gered þer hann at barne helvítis, tosfalldt meir enn þer erud.

16. Þe yður blindum leiddogurum, þer sem seiged: hver hann sver við musterid, það er ecki, enn hver hann sver við gull musteresins, sá er sekur.

17. Þer heimsker og blinder. Hvert er meira gullid eða musterid, hvert ed helgar gullid?

18. Og hver sem sver við

alltarid, þad er ecki, enn hver hann sver vid þad. offur sem á hvi er; sa er sekur.

19. Per heimsker og blinder: hvert er meira offrid edur alltarid, þad sem offrid-helgar?

20. Sýrer þvi; hver hann sver vid alltared, sa sver vid þad sama, og vid allt hvad þar er uppá.

21. Og hver hann sver vid mustered, sa sver vid þad, og vid hann sem þar bygger inne.

22. Og hver hann sver vid himenenn, sa sver vid Gudþ-sæte, og vid hann sem þar uppá situr.

23. Þe yður skriflærdum og Phariseis, þer hræsnarar! hverer tándid mynna, aneth og kuinen, og yfergesid þad, hvad þyngst er í lögmalenn, einkum dómenn, mistumfeme, og trúna: þetta byriade at gera, og hitt eigi efter at skilia.

24. Per blinder leidtogar, sem syed mislungna, enn svelged úlf-halldang.

25. Þe yður skriflærdum og Phariseis, þer hræsnarar, sem hreinum halsided hid ytra bifurum og distum, enn innuann eru þeir fuller rans og óhöfseme.

26. Þú blindur Phariseare! hreinsa fyrst hid innra á bifurum og distum, svó at hid ytra verde og hreint.

27. Þe yður skriflærdum og Phariseis, þer hræsnarar! hverer liter erud forságudum leidum frammsidiinna, hver utann synast fogur; enn innuann eru þang full af dandra manna beinum, og allre óþeck.

28. Svo erud og þer; hid ytra synest þer at vera góder fyrer mönnum, enn hid innra erud þer fuller hræsnar og óþygda.

29. Þe yður skriflærdum og Phariseis, þer hræsnarar! hverer uppbygged spámanna leide, og pryded grafer rettlatra manna.

30. Og seiged: Ef ver hesdum verid á dagum fedra vorra: skuldum ver eigi verid hafa hluttekendur med þeim í blóde spámannanna?

31. Svo bered þer skálfer yður vitne, at þer erud þeirra börn, sem spámennena aflifudu.

32. Nú vel! Uppfyllad mæling fedra yðvarra.

33. Per eiturormar! þer nodrúkin! hvernenn vilid þer umfla helvítta fyrerdæming?

34. Sýrer þvi. siáed! eg sende til yður spámennum, spekinga, og skriflærda menn, og nodora af þeim munud þer aflifa og krossfesta, og sumu munud þer húðstrofia í samfunduhúsum yðrum, og af annare borg í adra munud þer þá ossakia.

35. Svo at yfer yður komi allt rettlati blóð, sem á jardu út er helle, frá blóde Abels hins rettlatá, allt til blóds Zachariæ, sonar Barachíæ, hoern þer drápuð mille muste-ris og alltarisins.

36. Sannlega seige eg yður: at allt þetta mun koma yfer þessa kynslóð.

37. Jerusalem! Jerusalem! þú sem aflifar spámennena, og græter þá, sem til þín eru sender. Hversu oft hest eg vilad samannasafna börnum þínum, líka sem hænunnar safnar úngum sínum under vænge fer; og þer hafid ecki vilad?

38. Siáed! ydant hús skal yður í ende látid verda.

39. Þviat eg seige yður: þer munud eigi siá mig upp frá þessu, þar til þer seigid: Lofadur se sá, sem kemur í nafni drottins.

XXIV. Capitul.

1. Og Jesús gekk út af musterinu, og hans læresveinar geingu til hans, at þeir syndu þennum bygging musterinns.

2. Enn Jesús sagði til þeirra: Síðad þer eigi allt þetta? Sannlega seige eg yður; at þar mun ekki vera steinn yfer steine, sá er eigi mun ríðurbrotinn verða.

3. Enn sem hann sat á stálennu Oliveri; geingu hans læresveinar til hans einslega, og sagðu: Seig off, hvænt þetta munu þu, og hvert teikni er þínar tilkomu, og ver. allðarennar enda?

4. Enn Jesús svaraðe og sagði til þeirra: Síðad til, at enginn villu yður.

5. Þvíat marger munu koma under mínu nafni, og seigia: Eg em Christur, og þeir munu marga villa.

6. Þer munuð heyra bardaga og bardagatíðendur: síðad til, at þer skelfest eigi, þvíat allt þetta hlýtur fyrst at ske, þó er þá eigi ende komenn.

7. Þvíat þar mun ein þjóð hefja sig upp í móte annare, og eitt konungsríki í móte öðru, og þar munu vera drepstóttir og dýrðir, og jarðskjalftar öllum eignum.

8. Þá munu þið fyrsta harmfælingarnar byriast.

9. Þá munu þeir ofurselia yður í hardfæle, og yður munu þeir lifsefirra, og þer verðed hatader af öllum þjóðum fyrir míns nafns sake.

10. Og þá munu marger hneiriast, og innbyrðis hver annann seltia, og hver annann innbyrðis hata.

11. Og marger fals. spáttmenn munu sig þá upphesja, og marga afvega leida.

12. Og af því at ránglæted mun yfergnæsa; mun lærleikur margra tölva.

13. Enn hver sem stadfastur blífur allt til enda, sá mun hólpenn verða.

14. Og evangelium ríkisins mun predikað verða um allann heim, til vitnisburðar yfer allar þjóðir; og þá mun endinn koma.

15. Nær þer síðad nú sölbirðing endeleggingarennar, af hverre sagt er fyrir spámannennu Daniel, at hún stendur í þeim heilaga stad: hver þad les hann hngge þar at.

16. Hver þá er á Gyðingalande, flye sá uppá fjöll.

17. Og hver honu er á ræfre, fare sá eigi ofann, nokkud at tafa úr sínu húsi.

18. Og sá sem á akre er, snúe hann eigi aftur at seltia klæde síu.

19. Þe þingudum og þeim sem hafa börn á brúste á þeim tíma.

20. Vided at yðar stótte þu eigi um betur, edur á sabbaths deige.

21. Þvíat þá mun verða svo stór hörmung, hvílst at eigi var í fráupphafi veraldar, allt til þessa, og eigi heildur verða mun.

22. Og nema þad, at þesser dagar seu stóttir, verður enginn maður hólpenn, enn fyrir utvaldra saker, þá skulu þeir dagar stóttast.

23. Enn ef nokkur seiger þá til yðar, síðad: þer er Christur, þar, edur þar, þá skulu þer eigi því trúa.

24. Þvíat upp munu rísa fals. Christar, og fals. spáttmenn, og þeir munu gera stór tákni og undur, svo at í villu munu leida, ef þu mætte, einnen útvalder.

25. Síæd, eg seige yður það fyrir.

26. Þar fyrir, nær þeir seigia til yðar: Síæd, hann er á ey; demersfu; þá ganged eigi út. Síæd; hann er í herberge, þá trúed ecki.

27. Þvísad svo sem ellding út, geingur af austre, og flúu allt til vesturs, líka svo mun vera tilkoma mannsins sonar.

28. Þvísat hvar hellst at hræð er, fángat sasnast ernerter.

29. Enn strax efter hörmung þessara tsíma, mun sól, sem tungl missa sitt skín, og slírnur munu af hinnum hrapa, og krastar himnanna munu hræra sig.

30. Og þá mun teifu mannsins sonar birtast á himne. Og munu þá gráta allar kynkvíslar jarðar, og þeir munu slá mannsins son koman- de í skyum himens, með krafte miklum, og dyrd.

31. Og sína eingla mun hann útsenda, með basunu og stórre rauf, og hans útbeldum munu þeir saman safna af flórum vindum, frá einne endingu himens til ann arar.

32. Af flíutrenu læred eina eftersting. Nær þess kvíslar ger- ast fríðer, og laufenn át spreitta, þá vited þer; at smared er í nánd.

33. Líka svo: nær þer síæd allt þetta, þá vited, at það er nærre fyrir dyrum.

34. Sannlega seige eg yður: at þesse kynslóð mun ecki forgánga, þar til allt þetta sker.

35. Himen og jörd munu for- gánga, enn mín ord munu eigi forgánga.

36. Enn af þeim deige og stundu veit engi, og eigi einglar á himnum, nema mín fader einn saman.

37. Enn líka sem var um daga Noe; svo mun og verda tilkoma mannsins sonar.

38. Því svo sem þeir voru á þeim dögum fyrir flóðed, at þeir átu, þeir drucku, þeir giftust og leu gista sig, allt til þess dags, á hvernum Noe gekk í ortena.

39. Og þeir sættu því eigi; þar til flóðed kom og tók þá alla burt. Svo mun og vera í tilkomu manns- ins sonar.

40. Þá munu tveir á akre vera, og mun ein uppstekenn, enn annar forlátenn verda.

41. Tvær munu í einu kvernhúse malande vera, og mun ein upps- tekenn, og önnur forlátenn verda.

42. Fyrir því vated, þvísat þer vited eigi, á hverre stundu yðrir Herra munu koma.

43. Enn það flusud þer vita, at ef húsfaderenn vísse á hverre stundu þíofurinn kæme, mundi hann vaka, og láta eigi sitt hús í sundurgrafa.

44. Fyrir því vered þer og reidubúner; þvísat mannsins sonur mun koma, á þeirre stundu, þer meined eigi.

45. Enn hver hann er trúr þíon og forháll, sem herrann hefir sett yfer sín hiú, at hann gefe þeim sædu í rettann tsíma.

46. Sæll er sá þíon, nær hans herra kemur, og finnur hann svo geranda.

47. Sannlega seige eg yður: at hann mun setia hann yfer öll sín audæse.

48. Enn ef einn af þeim vondu þíonum seiger í sinn hiarta: Minn herra dvelur enn nú leinge at-koma.

49. Og tekur at slá sína samlagð- þíona, etur og dreekur með dryg- rútum.

30. Þá kemur Herra þess þjóns, á þeim deige, sem hann þonar eigi, og á þeirre stund, er hann grunar eigi.

31. Og, mun í sundurparta hann, og mun gefa hönnu laun með hræsnurum. Þar mun vera öp og tannagnistran.

XXV. Capitulæ.

1. Þá mun himnaríste líft vera tflu meþum, hverar tóflu sína lampa, og geingu út móte brúðgumanum.

2. Enn fimn af þeim vörn fávísar, og fimn forslálar.

3. Þær sem fávísar vörn, tóflu sína lampa, en tóflu þó ekki viðsmör með ser.

4. Enn hinar forslálu tóflu í stnum ferum viðsmör, með lompunum.

5. Og er brúðgumenn gerde dösl á at koma, slíade þær allar, og þær sofnundu.

6. Enn um miðnætte kom Pall: sláed! brúðgumennu kenu; gáged þer út í móte hönnu!

7. Þá slódu upp allar þessar meþar, og vryddu sína lampa.

8. Enn þær fávísu sögdu til hinna forslálu: Gefid oss af viðsmöre yðru; þvíat vorer lampar flokka út.

9. Hinar forslálu svörudu og sögdu: Eigi svo; má vera at eigi se nóg fyrir oss og svo yður: fared þær heildur til selumanna og kaupad yður slálar.

10. Enner þær geingu at kaupa, kom brúðgumennu, og þær sem reibubúnaar vörn, geingu með hönnu sin svo til brúðkaupsins, og þurdenne var asturlófad.

11. At síðustu komu og hinar

adrar meþar, og sögdu: Herra! Herra! líft þú upp fyrir oss.

12. Enn hann svarade og sagde: Samalega seige eg yður; at eg hefte yður eigi.

13. Fyrer þó þafid, þvíat þer vitid eigi þann dag ne stund, á hverre mannsins souur mun koma.

14. Líka sem sá madur, er ferdadest utanlands, kallade sína þjóna, og seft þeim stítt góðs.

15. Og einum seft hann fimn pund, enn öðrum tvö, hinum þridia eitt, hverum einum efter stnum mætte, og ferdadest strax af stad.

16. Þá geft sá til, sem fimn pund hafde meðtefid, og kaupslagade með þeim smn, og vann þar með önnur fimn pund.

17. Líka einuenn sá sem tvö pund hafde meðtefeb, ávann og önnur tvö.

18. Enn sá eitt pund hafde meðtefid, fór burt, gróf það í jörðu, og falde þar síns herra se.

19. Enn efter lóngann tíma lidinn, kom herrann þessara þjóna, og helst reitningsfay við þá:

20. Þá geft sá til, sem fimn pund hafde meðtefid, og lagde önnur sinu pund þar til, og sagde: Herra! fimn pund seftstþu mer, slá! önnur fimn hese eg áunned.

21. Hans herra sagde hönnu: Vel! Þú góde og trúlynde þjónu! Þú hefir verid trúr yfer litlu, eg vil setia þig yfer mikid: gæð sin í þins herra fögnud.

22. Þá geft og sá at, sem tvö pund hafde meðtefid, og sagde: Herra: tvö pund seftstþu mer; slá! önnur tvö pund hese eg með þeim áunnid.

23. Hans herra sagde til hans:

Vel! Þú himn góðe þíónn, og trúlhúde! Þú varst trúr yfer lílin: eg vil tefia þig yfer miltid; gætt, inn í þíns herra fagnund.

24. Þá gætt sá, sem eitt pund hafde medteftid, og sagde: Herra, eg veiz at þú ert hardur undur, þú upprættur, hvar þú sáder eðli; og samansafnar, hvar þú dreifde eðli.

25. Og óttasleigenn fór eg burt og salde pund þitt í jörð. Síá! Þar hefir þú það, hvað þitt er.

26. Enn hans herra svarade og sagde til hans: Þú vondi þíónn, og lati! Bissir þú at eg fter upp, hvar eg sáde eðli, og samansafna, hvar eg dreifde eðli?

27. Því byriade þer at fá minn pening veslunarminnum, og nær eg kæme, hefde eg, hvað mitt er, til mín tefted med abata.

28. Þyrir því taked af hönum það pund, og gefed hönum sem tíu pund hefir.

29. Þvíat hver hann hefir, hönum mun gefed verda, og mun hann nægd hafa: enn hver eðli hefir, frá þeim mun tefted verda og það hann hefir.

30. Og þeim ónyta þíónn kasted þer í hin ystir myrkur: þar mun vera óþ og tannagnistran.

31. Enn þá mannsins sonnr mun koma í sinne dyrd, og allar heilag: er einglar med, hönum, þá mun hann sitia í sæte sinnar dyrdar.

32. Og allar þigder munu saman: safnast þyrir hönum, og hann mun þá sundurvilja hverja frá öðrum, svo sem hyrder sundurgreiner saude frá fíðum.

33. Og saundunni mun hann flípa til sinnar hægri handar, enn fíðunni til vinstre.

34. Þá mun kóngurinn seigia til þeirra sem á hægri hönd eru: Komed þer þer blefsader fódur mínus; og eignist það ríste, sem yður var tilbúid frá upphafe vers allðar.

35. Þvíat húngradur var eg, og þer gáfud mer at eta; þyrstur var eg, og þer gáfud mer at drecta; Gestur var eg, og þer hystud mig.

36. Nakenn var eg, og þer flæddud mig. Síufur var eg, og þer vítiudud mín. Í myrkraftofu var eg, og þer komud til mín.

37. Þá munu þiner rettlatu og swara og seigia: Herra! hvenær sáum ver þig húngradann, og metrudum þig? Eða þyrstann og gáfum þer at drecta?

38. Eða hvenær sáum ver þig gestkomeann, og hysum þig? Eða nakenn, og flæddum þig?

39. Eða hvenær sáum ver þig síufan, eða í myrkraftofu, og komum til þín?

40. Og kóngurinn mun swara og seigia til þeirra: Sannlega seige eg yður; hvað þer gerduð einum af þessum mínum minnstu bræðrum, það gerduð þer mer.

41. Þá mun hann og seigia til þeirra, sem til vinstre handar eru: Hæred burt frá mer þer bálvader, í eplísfann elld, þann sem þyrir: búttun er fiandanum og hans árum.

42. Húngradur var eg, og þer gáfud mer eðli at eta. Þyrstur var eg, og þer gáfud mer eðli at drecta.

43. Gestur var eg, og þer hystud mig eðli. Nakenn var eg, og þer flæddud mig eigi. Síufur og í myrkraftofu var eg, og þer vítiudud mín eigi.

44. Þá munu þeir swara hönum og seigia: Herra! hvenær sáum

der þig húngradann, þyrskann, eda gest, eda nafenn, skúfann eda í myrkrastofu, og hafsum þer eigi þíonad?

45. Þá mun hann svara þeim og seigia: Sannlega seige eg yður: hvad þer gerdud eigi einum af þessum enum minnstu, þad gerdud þer mer eigi. Og munu þeir ááuga í eplstíar þsílir, enn rettstátes í eplstí lfi.

XXVI. Capitule.

1. Og þad stede, þá Jesús hafde lýftab alla þessa rædu, sagde hann til sína læresveina.

2. Þer vitid, at efter tvo daga eru Þáskar, og maunsnúsonur mun ofurseliafi, at hann krossfestur verde.

3. Þá söfnudust samann þeir æbsta prestar, og skriftlærder, og öldungar lýðsins, í hall kenne-maunahöfðingia, þess er, Caiphas het.

4. Og helldu ráð, hvornenn þeir gæru med slægd gripid Jesum, og lfstátid hann.

5. Enn þeir sögdu: Eigi á hátsvardeige, svo at eigi verde upphlaup med fólkenu.

6. Enn þá Jesús var nú í Berhanía, í húsi Simonis hins spiteska.

7. Geð ein kona at hönun, hafande eitt glas dyrdligs smyr-slavatns, og hún hellei þv of hofud hönun, þar hann sat vid borðid.

8. Enn er þad sáu hans læresveinar, þyktust þeir vid, og sögdu: Til hvers er þesse spilling?

9. Þetta vartu hesde mátt seliafi fyrir miked, og gefast fátækum.

10. Enn þá Jesús fornarn þad,

sagde hann til þeirra: Hvad erud þer þsiner vid þessa konu? Þv gode verk gerde hún á mer.

11. Gátæfa hafed þer jafnann hía yður, enn mig hafed þer eigi alla tíma.

12. Þat hún hellei slur smyr-slavatne ofter minn lftama, þad gerde hún, at eg yrde grestradur.

13. Sannlega seige eg yður; hvar þetta evangelium predikad verður í öllum heime, mun sagt verda, í þennar minning: hvad hún hefir gert.

14. Þá geð hurt einn af þeim tólf, sá er Judas Iscarioth het, til kenne-maunahöfðinganna.

15. Og sagde: Hvad viled þer gefa mer, ef eg vil selia yður hann? Enn þeir budu hönun þriátíu silfurpeninga.

16. Þadann í frá leitade hann lagð at svftia hann.

17. Enn á fyrsta sætabrands-beige geingu læresveinarnar til Jesum, og sögdu til hans: Hvar villstu at ver tilreidum þer páska-lambid at eta?

18. Hann sagde: Fared þer í borgena til nokurs, og seiged hönun: Meistarenn lætur seigia þer: Minn tíme er í nánd; hía þer vil eg páska hallda med læresveinum mínum.

19. Og læresveinarnar gerdu svo sem Jesús hafde þeim bodid, og reiddu til páskalambid.

20. Ein at fvsilde konnu, sette hann sig til borðs med þeim tólf.

21. Og er þeir átu, sagde hann: Sannlega seige eg yður, at einn yðar mun svftia mig.

22. Og þeir hryggadust migg vid, og hver einn þeirra sagde til hans: Em eg þad nokud þerra?

23. Enn hann svarade og sagde:

Sá sem hetindenne drepur í fatid med mer, sá mun mig forráða.

24. Manussins sonur mun at sonnu fara, svo sem skrifad er af honum, enn þó ve þeim manne fyrir hvern mannsins sonur verður svikinn: betra være þeim sama manne, hann hefde alldreif fæddur verid.

25. Þá svarade Judas, sá er forred hann og sagde: Em eg þad nokkud Rabbi? Hann sagde til hans: Þú sagder þad.

26. Og þá þeir neptu, tók Jesus brauded, gerde þacker og braut þad, gaf þad læresveinunum og sagde: Taked og eted, þad er mitt lifame.

27. Og hann tók kaleikenn, gerde þacker: gaf þeim hann og sagde: Drekked aller þar af.

28. Þad er mitt blóð, þess nýa testamentis, hvert sem úthellist fyrir marga, til syndanna fyrir ergefningar.

29. Enn eg seige yður: at eg mun eigi hedann í frá drecka af þessum vínviðar áveste, allt til þess dags, sem eg mun drecka þad nýtt med yður í míns fæðurs rífe.

30. Og at lossaungnum sungnum, geingu þeir til stallfins oliveri.

31. Þá sagde Jesus til þeirra: á þessare nóttu munud þer aller hneixlast á mer, þósat skrifad er: Hirdirinn mun eg slá, og sauder hiardarennar minn í sundurtöskrafti.

32. Enn efter þad, at eg em upprisenn, mun eg ganga fyrir yður í Galilea.

33. Petur svarade og sagde til hans: Og þó aller hneixlest á þer, þá skal eg þó alldreif hneixlast.

34. Jesus sagde til hans: Sannlega seige eg þer: at á þessare nóttu, áður enn hanenn galar, munu asneita mer þrisvar.

35. Petur sagde til hans: einnenn þó mer byriade med þer at deya, skoldu eg eigi neyta þer. Elst hid sama segdu og aller læresveinarnar.

36. Jesus kom þá med þeim, í þad gerdistán sem kalladest Gethsemane, og sagde til sinna læresveina: Sitad her á medann eg fer þángad og bidst fyrir.

37. Og hann tók med sér Petrum og þá tvo sonn Zebedei, og tók þá til at hryggjast, og titra.

38. Jesus sagde til þeirra: Hrygg er sála mín allt til danda, blifed her og vakid med mer.

39. Og hann gekk litlu einu frammleingra, fell framm á sína áfönu bidande, og sagde: Fader minn! ef mögulegt er, þá líde af mer kaleikur þessi; þó ekki svo sem eg vil, heldur svo sem þú villst.

40. Og hann kom til sinna læresveina, og fann þá sofande, og sagde til Peturs: Hvert gátud þer eigi eina stund vakad med mer?

41. Vakad þer og bided, svo at þer falled eigi í freistne: andenn er fús, enn holdid er breifst.

42. Í annad sinn gekk hann aftur burt, bad og sagde: Fader minn, se þad eigi mögulegt at þesse kaleikur líde frá mer, utann eg drecke hann, þá verde þinn villi!

43. Og hann kom og fann þá aftur sofande, því þeirra augu voru full af svefue.

44. Og hann let þá fyrri, og gekk í burt aftur, og bad í þridia sinn, og talade þau sömn ord.

45. Þá kom hann til sinna læres-

sveina, og sagde til þeirra. **U!** Vilid þer nú sofa og hvílast; sláed! Íú stund tekur at nálgast, at mannsins sonur mun ofurseliast í synd; ugra hendur.

46. Standed upp, og ferum ver. Sláed! Þar er sá, mig forrædur.

47. Og sem hann var nú enn at tala; slá! Þá kom Judas, einn af þeim tólf, og með honum flokkur mikell með sverdum og slongum, útsender af kennemanna höfðingium, og öldungum lyðsins.

48. Enn sá sem hann forred, gaf þeim teikn og sagde: Hvern hellst sem eg kysse, sá er það; gripid hann.

49. Og jafusnart geð hann at Jesu og sagde: Heill se þu Rabbi; Og kyssir hann.

50. Enn Jesus sagde til hans: Viann! Hvar til komst þu hlúgad? Þá geingu þeir þángad, og lögdu hendur á Jesum og gripu hann.

51. Og slá, at einn útas þeim, sem með Jesu voru, rette út höndena, ríckte sínu sverde, sló þiön kennemanna höfðingians, og hiö af hans eyra.

52. Þá sagde Jesus til hans: Stíck þu þínn sverde astur í sinn sláð. Þvíad hver sem sverded tekur, hann mun fyrir sverde farast.

53. Eða meinar þú, at eg kunne eigi at bidia minn södur, at hann skícke mer meir enn tólf leigjónir eingla?

54. Eða hvernenn uppfyllast þá rímingarnar? Svo býriar at allt skule ske.

55. Á þeim tíma sagde Jesus til flokksins: Þer erud úrgeingner, líka sem til annars ræmingia, með sverdum og slongum at höndla mig. Daglega hese eg þó hía yður seiid,

og kenti í musterenu, og þer hafid mig eigi gripid.

56. Enn alt þetta er sked, svo at uppfylldust rímingar spámanna. Þá forletu hann allar læres sveinarner og flydu:

57. Enn þeir sem Jesum höfdu gripid, leiddu hann til Caiphas þess ypparsta prests, hvar stríft. lærder og öldungar voru saman-kommer.

58. Enn Petur fylgde honum efter ákíngdar, allt í salenn kennemannahöfðingians, og geð inn: sette sig hía þenurunum, svo at hann sæe, hver ender þar á yrde.

59. Enn þeir æðstu prestar, og öldungar og allt ráded, leitudu líúgvitna gegn Jesu, svo at þeir gætu deydt hann.

60. Og fundu eingenn. Og þó at mörg falsvitne geingu fram at, þá fundu þeir eðli. Enn at söduftu geingu rveir fals, vottar fram.

61. Og sögdu: Hann hefir sagt: Eg get nidurbrotid mustere Guds, og efter þria daga það upp afur byggt.

62. Sá æðste prestur stóð þá upp og sagde til hans: Svarar þú aungu til þessa, sem þesser vitna móie þer?

63. Enn Jesus sagde. Sá æðste prestur ansade og sagde til hans: Eg sære þig fyrir lifande Gudi, at þú seiger off, ef þú ert Christus sonur Guds.

64. Jesus sagde: Þú seiger það, þó seige eg yður: her efter mun það ske, at þer minnud slá mannsins son sita til hægri handar krastarins, og komande í skyum himens.

65. Þá reis kennemannahöfð-

ingenn sinn klæde og sagde: Hann gudlastar, hvað þurfum ver vitnanna við? Síá! þer heyrduð nú skálfer hans gudlastan.

66. Hvað virdest þú? Þeir sverdu og sögdu: Hann er dauðans sekur.

67. Þá svötu þeir í hans áfönn, og bærdu hann með knésum, en adrer stón hann í hans andlit.

68. Og sögdu: Spá þú oss Eshrie! hver er sá, sem þig stó?

69. Enn Petur sat þar utann fyrir í salnum, og ambátt ein geck at hönum, og sagde: og þú varst með Jesu af Galilea.

70. Enn hann neytade fyrir skóun, og sagde: Eg veit eigi hvað þú seiger.

71. Enn sem hann geck út um dyrnar, leit hann ein snunr, og sagde til þeirra, sem þar voru: Þesse var og með Jesu af Nazareth.

72. Og í annad sinn neytade hann astur með eyde, og sagde: Eigi þecke eg þann mann.

73. Og annan skams geingu þeir út, sem þar stódu, og sögdu til Petrus: At sonnu erstu einn af þeim, þvát þitt mál openberar þig.

74. Þá tók hann til at formæla ser og sveria: Eigi þecke eg þann mann. Og jafnsnart gól hanenn.

75. Þá minnsti Petur orða Jesu, er hann sagdi til hans: Áður enn hanenn galar, muntu afneita mer þrisvar. og hann geck út og gret beiflega.

XXVII. Capitule.

1. Enn at morgne helldu allar æðstu prestar og öldungar hyðsins

råd móte Jesu, svo at þeir gætu hann líslátid.

2. Og þeir bundu hann og leiddu í burt, og afhendtu hann landsþóðingium Pontio Pilato.

3. Þá er Judas, hver hann hafde forráðed, sá það, at hann var til dauða dæmdur, idradest hann þess, og særde astur þeim æðstu prestum og öldungum þá þriátigu silfurpeninga.

4. Og sagde: Síla gerdi eg, at eg forred saklaust blóð. Enn þeir sögdu: Hvað kemur það við oss? Síá þá þar fyrir.

5. Og hann snarade þeim silfurpeningum í musterid, skundade þaðann, geck burt, og heingde skálsum sig.

6. Enn þeir æðstu prestar tóku silfurpeningana og sögdu: Eigi bæser, at ver látum þá í Guds listna, þvát það er blóðs peningur.

7. Enn þeir helldu eitt råd, og keyptu með þeim einn leirsmidsakur, vegfarendum til greftunar.

8. Fyrir það er sá akur kalladur blóðsakur, allt til þessa dags.

9. Þá er uppsýlt hvað sagt er fyrir Jeremiam svámann, seigian de: Þeir tóku þá þriátu silfurpeninga, er hinn seldi var með bitaladur, hvern þeir keyptu af Israels börnum.

10. Og hafa gefid þá fyrir leirsmidsakur, efter því sem drottinn hafde mer bodid.

11. Enn Jesus stóð framme fyrir landsþóðingum, og landsþóðingenn spurde hann at, og sagde: Erstu konungur Sydinga? Enn Jesus sagde til hans: Þú seiger það.

12. Og sem hann áslagadest af

þeim æðstu prestum og öldungum, svarade hann engu.

13. Þá sagde Pilatus til hans: Heyrer þú eigi, hversu hardlega þeir áfaka þig?

14. Og ekki svarade hann honum til nokkurs orðs, svo at landsdómarenn undradest það nærsta.

15. Enn á hatsdardeigenum var landsdómarenn banurfólkenn lausann at láta einn bandinga, hvern hellst þeir villdu.

16. Enn þá hafde hann einn frábæra bandinga, frammar öðrinn, sá sem Barrabás hét.

17. Sem þeir voru til samans komner, sagde Pilatus til þeirra: Hvern viled þer at eg skuli gefa yður lausann, Barrabam eða Jesum, um hvern þat sagt er, at hann se Christus?

18. Þóat hann vissi vel, at þeir höfdu fyrir haturs saker ofurseltt hann.

19. Og sem hann sat á domstólinum, sende hans húsfrau til hans, og let seigia honum: Haf þú ekki at gera med þennann rett láta, þóat margt hese eg lided í dag í draume fyrir hann.

20. Enn þeir æðstu prestar og öldungar redn fólkenn, at það skyldi bidia um Barrabam, enn Jesum skyldu þeir deyða.

21. Landsdómarenn svarade þá og sagde til þeirra: Hvern af þessum tveimur viled þer, at eg láte yður lausann? Þeir sögdu Barrabam.

22. Pilatus sagde til þeirra: Hvað skal eg þá gera við Jesum, af hverum sagt er, at hann se Christus? Þeir sögdu honum allir: lát hann krossfestast.

23. Enn landsdómarenn sagde: Hvað hefir hann þá illt gert?

Enn þeir kölludu þó meir, seigiande: lát þú krossfesta hann!

24. Þá er Pilatus sá, at hann gat ekki atgert, hellur það, at þar yrde enn meira upphlaup af, tóf hann vatn, og þvode hendurnar fyrir fólkennu, og sagde: Saklaus em eg af blóde þess hins rett láta: skæd þer til.

25. Þá svarade allur iudur og sagde: Hans blóð komi yfir oss og yfir börn vor.

26. Þá gaf hann þeim Barra-bam lausann; enn Jesum let hann húðstrykia og afhendte þeim hann, at hann krossfestest.

27. Þá tófu stríðsmenn landsdómaraðs Jesum med sér inn í þinghúsið, og þeir söfnudu saman at hönnu öllu lídennu.

28. Og afklæddu hann, og lögdu yfir hann eina purpurakápu.

29. Og flettudu kórönu af þyrnum, og settu hana uppá hans höfud, og reyr í hans hægri hönd, og beigdu hne fyrir hönum, svottudu hann og sögdu: Heill fersþu konungur Gyðinga!

30. Og hræktu á hann, tófu regnenn og bórdu um höfud honum.

31. Og efter það þeir höfdu spottad hann, særdu þeir hann úr kápunne, og særdu hann í sinn klædnad, og leiddu hann út, at krossfesta hann.

32. Enn í þó þeir geingu út, fundu þeir mann af Cyrene, Simonem at nafne: honum þreingdu þeir til, at hann bæri hans kross.

33. Og er þeir komu í þann stad, sem kallast Golgatha, hvað ed þydest hana skellia stadur.

34. Gafu þeir honum edif at dreeka gallt blandad; og er hann smæklade það, villde hann eigi dreeka.

35. Enu sem þeir höfðu froðs-
fest hann, stífnu þeir klæðum hans,
kafande þar um bluttfesse, svo að
uppfóldest hvað sagt er fyrir spá-
mannen: Þeir stífnu með sér klæði
um munn, og gifer mitt fat köstu-
du þeir bluttfesse.

36. Og þar sátu þeir og vardu,
veittu hann.

37. Da uppöfver hans höfði festu þeir hans dauðasót (Krisfada á þennan hátt: Þessi er Jesús konungur þynginn).

32. Þar voru þá krossfættir með hönnu tveir ræningjar, einn til hægri handar og einn til vinnar vinstri.

39. Enn þeir sem þar geingu
hjá, höfdu hann, flakaude höfund
sín.

40. Da segðu: Þú seir nidur-
brútur Guds mustere, og uppbygg-
ger það ástur á þrenur dögum,
hiálpa þú flálfum þer: ef þú ert
Guds sonur, þá flíg ofann hřagat
af tröffnum

41. Ef á svo spottuðu hann þeir
æðnu prestar með skriflærdum og
vildungum og sögðu :

42. Öðrum hefir hann hiálpad,
 sér sjálfum gestur hann eigi hiálp-
 ad: ef hann er fönungur Ísraels,
 lífi þann nú ofann af föfseum,
 þá viljum verir þessu.

43. Hann treyste gude; hann
frelste hann rú, ef hann hefir lýst
til hans: þvfat hann sagde: Eg
em Gúds sonur.

44. Yfja einneun hærðu hann
ræningjar, þeir með hamun voru
froskiðir.

45. Og í frá stötu stundun gerðist
mörkur yfir allt landid til vöfundu
stundar.

46. Og værre afundu flundu
tallade Jesus hárre røddu og sag:

di: Ei, eli, lama sabochthani:
 þad er; Gud minn, Gud minn,
 hvar fører forleitu mig?

47. Enn nokkror af þeim, sem
stóðu þar, þá þeir heyrdu það,
sagðu þeir: Þann kallar á Elíam.

48. Og jafnsnart hljóp einn af þeim til, og tók niardarvott og fyllti af víði, og setti hann ofaná reiplegg, og gaf þeim at drekka.

49. Enn aðrir sögðu: Þóðed, látid flá til: hvert Elías kemur at hláða þenun.

50. Jesus kalliði upp hátt í
andad sinn, og gaf upp andann.

51. Og hiá, at tialldid muste.
: sinu Sundurriðade f þo þara
þrá ofauverdu allt niður f gegn-
um, og jordeni þalf, og biörg-
enn flöfundi.

52. Og grafsnar lufust upp,
og marger líffamer heilagra risu
upp, heit sem sváfu.

53. Og þeingu eftir hans upp-
rifu ár gróinnum, og tömu í
þina heilögu korg, og auglýstu
þar meirum.

54. Enn höfudsmadurenn, og þeir sem með honum voru, at varduveita Jesum, þá heir sáu jafdráttitann og það, hvað þar stæði, urðu þeir misg ástaflegur, og sögðu: Samulega var þessi Guðs sonur.

55. Þar voru og margar fönur, sem sáu þar uppá á leingdar, hverar Fein hafdu eftirfólgt af Galilea, og þonum hafdu þónad.

56. Metal hvorra var Maria Magdelena, og Maria móðir Jacobí og Joses, og móðir þeirra Zebedei söna.

57. At kvæðde kom nokkur maður
úr ríki af Arimathia, Joseph at
nafni, hver og svo var einn af
hárféðinum Jesu.

58. Hann gekk til Pilatum, og bad hann um líkamann Jesu. Þá skipade Pilatus, at honum skyldi lást hann.

59. Og Josef þók við líkamannum, sveipade hann í hresnu fereste.

60. Og lagde í ská eíðenn nýn gróf, hvera hann hafði höggva látið í stein: og velti at dyrum grófarennar, stórum steine, og gekk burt.

61. Enn þar var María Magdalena og önnur María: siriande gegut yfir frá grófenne.

62. Og annan dag, þann sem eftir atfángadagenn er, söfnudust samann þeir yppurstu prestar, og Pharisei ásamt, til Pilatum.

63. Og sögdu: Herra! ver minnumst á það, at þesse svikare sagde, þá er hann líðe: Eftir þrjá daga mun eg upprísa.

64. Af því skipta þú, at forvara grófena allt til hins þrjúdja dags; svo at eigi kome hans læresveinar á móttu og stele honum burt, og seige fólkenu, at hann se upprísn frá dauda, og verðe hin seinne svikenn argare þeim fyrr.

65. Pilatus sagði til þeirra: Þar hafði þér varðmennennar; færed og forværed sem þér kunued.

66. Enn þeir geingu burt og forværidu grófena með varðmönnum, og linnigsludu steinenn.

XXVIII. Capitul.

1. At fyllde sabbathsdaginn, lá er þessu hinn fyrste heilague dagur í sabbathsdögum, at morgne, kom María Magdalena, og hin önnur María at sjá grófena.

2. Og sjá! þar varð jarðskjálft mikell. Þvíat einget drottins kom niður af himne, gekk þar at, velti steinenum frá dyrunum, og setti sig þar uppá.

3. Og hans áskána var sem ellding, og hans klæde hvít sem sníör.

4. Enn varðhaldsmennernger skelfust af ótta, og urdu líka sem væro þeir dauder.

5. Enn engell drottens svaraðe og sagde til kvennanna: Eigi skulud þér óttast, þvíat eg veit, at þér leited at Jesu, sem krossfestur var.

6. Eigi er hann her, því hann er upprísn, svo sem hann sagde: komed her, og sjáed þann stad, hvar herran lá.

7. Gáged skyndilega og seiged það hans læresveinum: at hann se upprísn af dauda, og sjáed, at hann mun gánga fyrir yður í Galileam, þar munud þér sjá hann. sjáed! eg sagde yður það.

8. Og þær geingu skyndilega út af grófinne, með ótta og saguade mikinn, og hlupu svo at þær undervöldu það hans læresveinum; og þá þær geingu at kunngera það hans læresveinum.

9. Sjá þú! þá mætte þeim Jesús og sagde: Heilar send þér! Og þær geingu til hans og hældu um hans fætur, og tilbádu hann.

10. Þá sagde Jesús til þeirra: Eigi skulud þér óttast; farid og kunngerid mínum bræðrum, at þeir gánga í Galileam, og þær skulu þær mig sjá.

11. Enn medann þær geingu burt, sjá, þá komu nokrorer af varðhaldsmönnum í borgena,

og undervöfndu þeim æðstu prestum allt það til hafde boret.

12. Og þeir söfnuðust samann með elldungunum halldande ráðstefnu, og gáfu stríðsmönnum ærna peninga.

13. Öð segdu: Seiðed, hans læresveinar komu um nótt og stálu hönum, á meðan ver svafum.

14. Og ef það kann at heyrast fyrir landsbómurum, skulum ver stífa hann, og gera, at þer send traustir.

15. Og þeir tóku peningana, og gerdu svo sem þeim var kennt. Og þessi orðrómur er víðfrægur orðinn meðal Gyðinga allt til þessa dags.

16. Enn þeir ellestu læresveinar geingu í Galileam á eitt fiáll, það er Jesús hafde þeim fyrir skipað.

17. Og er þeir sáu hann, tilbáðu þeir hann: eun noðforer efudu það.

18. Og Jesús geð til þeirra, talade við þá og sagde: Allt valld er nver gefid á himnum, og á jörðu.

19. Fyrir þú fánged þer út, og læred allar þíðer, og skred þær í nafne faders, sonar, og heilags anda.

20. Og kennd þeim at hallda allt, hvað eg band yður. Og siáed! eg em með yður alla daga, allt til enda veraldar!

Ender S. Matthei Gudspialla.

S. Marci Evangelium.

I. Capitul.

1. Þetta er upphaf evangelíi um Jesum Christum Guds son, svo sem skrifad er hía spámönnum.

2. Siá! Eg sende minn engel fyrir þer, sá sem tilreide þinn veg fyrir þer.

3. Þar er ein predikara rödd í eyðmörku: greided þer veg drottins, og gered hans stígu retta.

4. Jóhannes var í eyðmörku, skirde og predikade um idranar skín, til sýndanna fyrregfningar.

5. Og þar geð út til hans allt Juda land, og þeir af Jerusalem, og þou tetu aller skíra stíga af honum í Jordan, játande sínar synder.

6. Enn Jóhannes var klæddur með ulfbállds hárum og eitt slar-

belte um hans lendar, og hann át eingesprettur og stógarhunang.

7. Og predikade og sagde: Þar kemur einn efter mig, sem er sterkare enn eg, hvers eg em eigi verdugr frammfallande upp at leyfa þvinge hans skófata.

8. Eg skre yður með vatni, eun hann mun skíra yður með heilögum anda.

9. Og það stede á þeim dagum, at Jesús kom af Galilea frá Nazareth, og skirðist af Jóhanne í Jordan.

10. Og strax ste hann upp úr vatnenu, og sá himmenn opnast, og Andann í dofu skre ofann komande yfer hann.

11. Þá varð og rödd af himnum: þú ert sonur minn elstulegur, at hverum mer vel þóttast!

12. Og þá strax dreif andenn hann á eyðenærf.

13. Þar var hann í fjórutíu daga í eyðanærkunni, og freistadeð af Satan, og hann var þar með villudyrum: og englar þjónadu honum.

14. Enn eftir það, er Jóhann:ð var gripenn, kom Jesús í Galíleam, og predikaðe evangelium af Guds Ríste.

15. Eoð seigiande: Eá tíne er nú upphlystur, og Guds Ríste nálagest: idrest þer og trúed Evangelio!

16. Enn er hann gefð með síonu í Galílea, lá hann Simonem, og Andream bróður hans, látande síu net í síðenn, þólad þeir voru fiskarar.

17. Jesús sagde til þeirra: fylged mer eftir, og eg mun gera það, at þer verded fiskarar manna.

18. Strax forletu þeir síu net, og fylgdu honum eiter.

19. Og þá hann var flamin burt þaðann geingenn, lá hann Jacob son Zebedei og Jóhannem bróður hans, og þeir voru á skipi, at bæta at nete.

20. Og strax þá kallade hann á þá. Og þeir forletu sínu fœdur Zebedeum í skipenn þjá leigusíðunum, og fylgdu honum eiter.

21. Þeir geingu í Capernaum, og strax um sabbatsdagenn, gæð hann inn í samfundu húsið, og lærde.

22. Og þeim ægde hans kunnig; þófat hann kunnde þeim sein af ualde, enn eigi sem hiner stríslærdur.

23. Og einn trádur var þar í þeirra samfundu húsi, hallidenn af öðreimum anda. Eá kallade.

24. Og sagde: Hei! hvað hef-

um ver med þig að gera, Jesús af Nazareth? Komst þú at glata ok? Eg veit hvor þú ert, hinn heilage Guds.

25. Jesús straffade hann og sagde: Þeige þú og far út af honum.

26. Og lá öðreine ande breif hann, og kallade upp hárre röddu og fór út frá honum.

27. Og þeir hræddust alfer, svo at þeir spurdu at síu á millum, og sögdu: hvað er þetta? Eða hver er þesse hinn nýja kunnig? Þófat af ualde stípar hann öðreimum gæðum, og þeir hlíða honum.

28. Og hans ríste gefð strax út um Galílea herod.

29. Þá geingu þeir strax út af samfundu húsið, og komu til húsa Simonar og Andree med Jacobo og Jóhanne.

30. Enn móðer húsfreiu Simonar lá þar frænk í fœldu, og strax þá sögdu þeir honum til hennar.

31. Hann gefð þá til hennar, reiste hana upp og hest í hönd hennar, og strax þá miste hún fœldunnar, og þjónade þeim.

32. Enn um fœlled, þá sólfert var, fluttu þeir alls kyns sínska meini og dísfúðda til hans.

33. Og allur stadurenn safnades fyrer dýrunum.

34. Og hann hláðade mörgum síutum, sem þiáder voru, af innfunt sóttum. Hann rak og út marga dísfla, og eigi leyfde hann dísflunni at thæla, þófat þeir þectiu hann.

35. Og at morgne fyrer dögum, stóð hann upp, gefð út, og fór burt í einn eyðesíad, og badst þar fyrer.

36. Enn Simon, og þeir sem með honum voru, stundudu eftir honum.

37. Og þá þeir fundu hann, sögðu þeir honum: hver maður leifir af þér.

38. Og hann sagði til þeirra: Öngum ver í þessari nærstu borg, svo at eg predífe og þar, því til þess kom eg.

39. Hann predífaði og í þeirra samtunduhúsum; um alla Galíleam, og tók úr dýfla.

40. Og einn lífþjáur maður kom til hans, biðjandi hann með hneigðum kúðum, og sagði til hans: ef þú vilt, þá fær þú mig vel hreinsað.

41. Enn Jesús sá annur á honum, reitir út sína hönd, áhræðde hann, og sagði til hans: eg vil, verstu hreinn.

42. Og þá hann sagði svo: hóars strax lífþjáur af honum, og hann varð hreinn.

43. Jesús hafði á hann, og tók hann strax frá sér.

44. Og sagði honum: sta þú at þú seiger það engum, heldur far þú og sýn þig prestinum, og sórna sýr þína hreinsun, því sem Móses bauð, til minnisbardar þess þá.

45. Enn þá hann kom út, hóf hann ryp, og tunguðe margt þar útaf, og víðfrægde þennann gerning, svo at hann mátti eigi síðan openberlega inn ganga í borgina, heldur var hann þar sýr: maann í eyðistöðum: og þeir komu til hans út öllum endamarkum.

II. Capítule.

1. Og nokkrum dögum þar eftir, gekk hann áftur til Capernaum, og

það varð auglýöst, at hann var í húsinu.

2. Strax söfnuðust marger samann, svo at þeir höfðu ekki rúm, og einnenna sýr utann dýrnar, og hann talade orðed sýr þeim.

3. Og þar komu nokkrer til hans, færjande einn íkískúkan, hver boreinn var af síðrum.

4. Og þá er þeir gátu eigi komest til hans, sýr tólfenu, opnuðu þeir þefiuna uppyfer honum, og grófu þar gegnum og letu svo sængena midur ísga sem hann íkískúka lá í.

5. Enn er Jesús sá þeirra trú, sagði hann til hins íkískúka: Sonur minn! þínar synder eru þer sýrergefnar.

6. Enn þar voru nokkrer skriftlærðer, sátu þar, og huxudu í sínum hlörtum.

7. Því talar þesse skifta gublastian? Hver má synder sýrergefa nema Gud einn?

8. Og Jesús tann strax í snum anda, at þeir þeinktu svo með sér, og sagði til þeirra: því þeinked þer þetta í yðrum hlörtum?

9. Hvort er andvældara at feigia til hins íkískúka, þer eru þínar synder sýrrelátar? Eða at feigia: stakðu upp, og tók sæng þína, og gekk heðann?

10. Enn at þer vitid, at mannsins sonur þefir valld til á jörðu, at sýrergefa synder, þá sagði hann til hans íkískúka.

11. Eg seige þer: stakðu upp, tók sæng þína, og gekk heim.

12. Og strax þá stóð hann upp, tók sæng sína og gekk út þadann í alstra augsyn; svo at allir ótrúdu, og heyðrundu Gud, feigjande: Aldrei hafum ver skift sed.

13. Og hann gekk enn út ástur
 af síðum, og allt fólk kom til
 hans, og hann kerde þof.

14. Enn þá er Jesús gekk framman
 hía, leit hann Levi son Alpheí,
 sitjandi hía tollbúðunne, og sagde
 til hans: Fylg þú mér eftir. Hann
 stóð upp og fylgde honum eftir.

15. Það gerdest, þá hann sat
 til bords í hans húsi, af marger
 tollheimtunnenn, og bersynduger,
 settu sig til bords með Jesu og
 hans læresveinum, þof þeir voru
 marger sem hönnu fylgdu eftir.

16. Og er hiner skrifstjórnur og
 Þhariseí láu það, at hann át með
 tollurum og bersyndugum, sögdu
 þeir til hans læresveina: Þof etur
 og drectur hann með tollheimtu-
 nnennum og syndugum?

17. Þá er Jósef heyrde það,
 sagde hann til þeirra: Þeir sem
 heilbrigðir eru, þurfa eigi læknar-
 ans, heldur þeir sem sár eru.
 Eg em kominn at fassa synduga,
 enn eigi rett láta til idranar.

18. Og Jóhannís og Þharíse-
 anna læresveinar fóstudu misg.
 Og þar komu nokkror og sögdu
 til hans. Þof fasta Jóhannís og
 Þharíseanna læresveinar, enn þínar
 læresveinar fasta eigi?

19. Jesús sagde til þeirra:
 Hvernenn kann brúðkaups sólfid
 at fasta, ámedann brúðgumenn er
 hía heim? Evi leinge meiga þeir
 eigi fasta, sem þeir hafa brúð-
 gumann hía sér.

20. Enn sá tíme mun koma,
 at brúðgumenn verður frá þeim
 æfenn, og þá munu þeir fasta.

21. Einnenn saumar ný flæðis-
 fót á gamallt fat, þof hin nýja
 flættinn glidnar frá hinu forna, og
 berda sitinn þá verre.

22. Og eingenn lætur nýtt vfn

í forna leðurbelge, annars spreng-
 er vfned belgena, svo at vfned
 spillest, enn belgerner stemmast,
 heldur skal nýtt vfn látast í nýja
 belge.

23. Enn það stede, þá Jesús
 gekk um sabbaths dag yfir torn-
 afur, og hans læresveinar tóku
 til, í þof þeir gengu, at tína
 axenn.

24. Og Þhariseí sögdu til hans:
 Síð hvað þínar læresveinar gera
 á sabbathsdeige, það er eigi
 hæfer!

25. Hann sagde þá til þeirra:
 Hæfer þér eigi lesid hvað David
 gerde, þá hann þurste við, og
 hann hringrade og þá er með hon-
 um voru?

26. Hvernenn hann gekk inn í
 Guds hús, í tíð Abiathars ypp-
 arsta prests, og át þang stóð-
 uarbraud, sem engum leifdest af
 eta, nema prestannum, og hann
 gaf þau þeim, sem með honum
 voru.

27. Og hann sagde til þeirra:
 Sabbathsdagurenn er fyrermanns-
 ins sakar gerdur, enn eigi mað-
 urenn fyrer sabbathsdagins sakar.

28. Evi er mannsins sonur
 einn Herri, og einnenn sabbaths-
 dagins.

III. Capitul.

1. Hann gekk og inn í samfun-
 du húsd astur. Og þar var einn
 sá maður, sem hafde vfnada
 hönd.

2. Og þeir gáðu at, hvert hann
 læfnade hann á sabbathsdeige, svo
 at þeir mættu áflaga hann.

3. Og hann sagde til manns-
 ins, þess sem vfnu hafde hönd-
 na: Gekk framman hringad.

4. Og hann sagde til þeirra:

Hvert skulu menn á sabbathsdög-
um gera godt edur slí? Lifenn
við hallda, edur deyða? Enn þeir
þagðu.

5. Hann leit þá til þeirra með
reidesþip, og ángraðest við þeirra
forhefðtu hiortu, og sagde svo til
mannsins: Nættu út þína hönd.
Og hann rette hana út, og hans
hönd varð heil, líka sem hin
annar.

6. Enn Pharisei geingu út, og
helldu strax sín ráð með Herodis
þenurum, í móte hönum, hoernenn
hellst at þeir seinge tortínt hön-
um.

7. Enn Jesús veit þaðann til
háfar, með sína læresveina. Og
margt fólt af Galilea, og úr
Judea, þá fylgde hönum eftir.

8. Og þeir sem voru af Jeru-
salem, og Idumea, og þeir
hinummeigenu Jórdanar, og þeir
sem byggðu í kringum Tyrum, og
Sidonem, mikell mannfjelde, sem
heyrðu hvað hann gerde, og komu
til hans.

9. Og hann sagde til sína lære-
sveina: at þeir skyldu láta hön-
um stípa til reidu, fyrir fólksfín-
saker, upprá það þeir þreyngdu hön-
um eigi.

10. Þófat hann læknade marg-
ann af þeim. Enn þeir trádust at
hönum allir, þeir er plágader vorn,
at þeir mættu fá at inérta hann.

11. Og nær þeir óþreiner aud-
ar sáu hann, sellu þeir nidur
fyrir hönum, og kældu upp, og
sögnu: Þú ert Guds sonur.

12. Enn hann straffade þá
hardlega, at eigi openberudu þeir
hann.

13. Og hann gekk upprá eit-
hall, og kældu til sín þá hann
vildi: og þeir komu til hans.

14. Og hann stíckade tólf, at
þeir væro hía hönum, og at hann
seude þá út at þrædika.

15. Og at þeir hefðu valld til
fóttir at lætna, og dísfla út at
rela.

16. Og Simone gaf hann Þes-
urs nafn.

17. Og Jacobo syne Zebedei
og Jóhanni brodur Jacobó, þeim
gaf hann na'med Boanerges hved
úthýðest, reidarþrumum börn.

18. Og Andrean, og Phillipp-
um, og Bartholomeum, og Mat-
theum, og Thomani, og Jacob-
um son Alpheí, og Thaddeum, og
Simon af Cana.

19. Og Judas Iscariot, sá er
svelt hann.

20. Og þá er þeir komu til her-
berges, kom tólfid enn samann
astur, svo at þeir gátu eigi matast
syter því.

21. Og þá er þeir heyrðu það,
sem með hönum voru, geingu þeir
út og vildu hamla hönum, þófat
þeir sögnu, at hann mundi ganga
af vírenu.

22. Enn hiner skrifstærðu, sem
ofan frá Jerusalem voru farner,
sögnu: Hann hefir Beelzebub, og
fyrir Dísfla höfðingia þá refur
hann Dísfla út.

23. Og at þeim samankalludum
sagde hann í epterskingum til þeir-
ra: Hvernenn sær einn Satan
annann átrefid?

24. Þó ef eitt ríki tvístrast í
hálfu ser, þá sær það eigi stæð.

25. Og ef eitt hús ósamþykkest
í hálfu ser, þá sær það hús eigi
stæð.

26. Og ef Satan rís upp í
móte hálfum ser og er við sig hálf-
ann ósamþykstur, sær hann eigi stæð
við, heldur er þá ávgegn um hann

27. Enigenn fær og snubrosti í húð þíns æfluga, og burt gríð hans kúskunad, nema at hann binde áður hinn æfluga, og ræna svoðann hans húð.

28. Samrlega selge eg yður, allar syndir fyrergefasti matmannra börnum, og einnig andlastanet, með hverum þi-ir lasta Gud.

29. Enn fá er lastir heilagann anda, hann hefir enga fyrergefning at eyllu, heilbur verður hann sekur eyllis dóms.

30. Þvát þi-ir sögðu: hann hefir éhreinnann anda.

31. Og þá kom móðir hans og bræður, og stóðu úti fyrir, sendu til hans kallandi á hann; og sólfid sat fringum hann.

32. Og þeir sögðu til hans: Síá, móðir þín og bræður þínir þar úte þyrja at þer

33. Hann svarade þeim og sagde: Hver er mín móðir og mínir bræður?

34. Þá leit hann og um sig til kærseðinnanna, sem sátu í fringum hann.

35. Og sagde: Síáed, það er mín móðir, og mínir bræður.

36. Þvát hver sem gerir Guds vilja, fá er minn broder, min systir og min móðir.

IV. Capitule.

1. Og hann tók enn ástur at kenna þeim við siðenn. Þar safnadesi samann margt fólk til hans, so at hann varð at stíga á stív, og sat á stónum, og allt-fólkið stóð þar á lande, við siðenn.

2. Og hann predikade leinae fyrir þeim í efterstíkingum. Og í sinne predikan, þá sagde hann til þeirra:

3. Heyred til. Síáed! einn sáðmadur gefi út at fá.

4. Og það varð í þvát hann láde, at sumt fell utann hía veigenum, og þá komu fuglar under himnenn: um, og ástu það upp.

5. Enn sumt fell í grytt afur-lende, þar það hafde eigi mikla jörð, og rann flóttlega upp, þvát það hafde enga jörðardýpt.

6. Og þá er sóleni æð upp, stræðesi það, og af þvát þvát hafde enga rót, þá þorvade það.

7. Og sumt fell í bland þyrna, og þyrnerney vorn upp og færðu það, og það færde engann ávæxt.

8. Og sumt fell í góða jörð, og færde ávæxt, hvert ed upbof og fríðsgadest, og sumt færde þrángsalldann, og ænnad fertugsalldann, og sumt hundradsalldann ávæxt:

9. Og hann sagde til þeirra: Hver hann hefir eyru til at heyra, fá heyre!

10. Og þá hann var einnsamann, spurdu þeir sem hía hann voru með þeim tólf hann at þessare efterstíkingu.

11. Og hann sagde til þeirra: Yður er það gefid, at vita leynd: ardóma Guds ríkes; enn til þeirra sem þar eru fyrir utau, þá stæ það allt í efterstíkingum.

12. At þeir með síáande angum síáe það, og stíne þó eigi; og með heyrande eyrum heyre, og understande þó eigi, svo þeir snúesi eigi, það þeirra syndir eitt sinn máttu fyrergefast.

13. Og hann sagde til þeirra: Runned þer eigi at stíllia þessa efterstíking? Hvernenn munud þer þá kunna at stíllia hinar allar?

14. Sáðmadurenn sáer ordu.

15. Enn þessir eru þeir sem utann hía vegenum eru, hvar orð ed verður saed, og þá þeir hafa heyrt það, kemur andskotenn stíott, og nemur burt það orð, sem saed var í þeirra hjörtu.

16. Efta svo eru þeir einnenn sem sáduft í grýtta jörð, þof nær þeir hafa heyrt orðid, þá mædaka þeir það strax-med fagnade.

17. Og hafa enga rót í fer, heldur halla þeir við um nockurn tíma: enn nær fer hreifer mótgáangr og ofsókn fyrir orðsins sakter, þa hnærlast þeir strax.

18. Og þessir eru þeir sem í bland þyrna sáduft, þeir sem heyra orðed.

19. Og þá er þessarar veralldar áhyggia og sviksamlegur ríðdómur, og adrar fleyre grynur ganga inn og fella orðid, svo blífur það án ávarjar.

20. Og þessir eru þeir sem í góða jörð eru sader, þeir heyra orðid og mædaka það, og færa ávæ; sumer þrúgufalldann, sumer sextugfalldann, og sumer hundradfalldann.

21. Og hann sagde til þeirra: Áventest meðud líðs til þess, at það setest under mæleast edur bord? Engan neigum, heldur at það setest uppá einn fertahíalm.

22. Þofat þar er ecti hulid, at það openberest eigi, og þar er eigi leyndi, at það kunngerest eigi.

23. Hver hann hefir eyru at heyra, sá heyre!

24. Og hann sagde til þeirra: Gæted at, hvað þer hefred; með þeim mæler sem þer mæled út, þá mælest yður inn, og yður, sem þetta hefred, skal víðaukast.

25. Þofat hver hann hefir, þeim skal gefast; og hver hann

hefir ecti, frá hönum mun tafast og einnenn það hann hefir.

26. Og hann sagde: Guds ríki er svo vared, sem þá maður kastar fræe í jörðena.

27. Og sofnar, og hann stendur upp nótt og dag.

28. Enn fræed grær og vex upp, svo at hann veit eigi, þofat jörðenn færer af ser stálfræ, í forsu grased, þar næst axed, og svo þar næst súlt hveite í axinn.

29. Og er það hefir framuleidt ávæxtenn, þá sender hann strax fornsigdena, þofat fornsfurdar-tímenn er þá.

30. Og hann sagde: Hverinn stulum ver jafna Guds ríki? Eða víð hverar eiterlíkingar vilum ver þof samantíka?

31. Eða sem víð eitt mustardsforn; þá þof verður í jörð saed, er það allu lædi minna, á jörðunne.

32. Og þá þof er saed, vex það upp og verður allum kálgrösum meira, og fær mífla kvistu, svo at fuglar himens kánna at byggia under þess stugga.

33. Og í síttum morgum efter líkingum þá sende hann þeim, efter þvi sem þeir það heyrt gátu.

34. Og án eiterlíkinga þá tala de hann eigi til þeirra. Enn ser deilis, þá lagde hann það allt út fyrir sínum læresveinum.

35. Og sama dags at frólde, þá sagde hann til þeirra: Þorum ver her yferum.

36. Og þeir forletu sólkid, enn tóku hann til sín. Sem hann var á skip komenn, voru þar fleyre skip hía hönum.

37. Og þar gerdest mífell hvírfitvindrur, svo bylgjurnar fellu yfer skipid, og það fylltist upp.

38. Enn hann stáfur var í

statnum og svas á einum fodd; þeir vöktu hann þá upp og sögdu til hans: Meistare! Hyrder þú eigi um það, at ver tortrúnni?

39. Og hann reis upp og hafstaðe á vindenn og sagde til skáfarens: Þagna þú, og vert hljóður. Og vindenn lagde, og þar varð logn mikil.

40. Og hann sagde til þeirra, þof ernd þer svo hrædder? Eða hvern gegner, það þer hafid enga trú?

41. Og þeir óttuðust nærsta mið, og sögdu hver við annann, hver er þesse? Þofat vindur og síor hlyda honum.

V. Capitule.

1. Og þeir komn hinummeigenn skáfarens, í bygðer Gadarenorum.

2. Og er hann ste af skipenn, þá hljóf strax í móte honum, úr gröfum frammlidinnanna, einn besetinn maður af óhreinum anda.

3. Sá er hafde sit hlyble í gröfum dauðra manna, og engenn feli hann bunded, og eigi með vidium.

4. Þofat hann hafde oft bundenn vered með sistrum og vidium, og hann hafde vidirnar af fer flited, og sistrurenn í sundur broted, og enginn feli hann tamed.

5. Og alltafist nætur og daga var hann á síslum, og í dauðra manna gröfum kallande og lemiande sig með gríste.

6. Enn þá er hann sá langt til Jesum, hljóf hann þangat, og fell framn fyrir honum.

7. Kallade hárre ræddu og sagde: Hvað hefe eg með þig at gera o Jesu! þonur Guðs hins hæðsta?

Eg sære þig fyrir Guði, at þú kvæler mig eigi!

8. Enn hann sagde til hans: Far út þú óhreinn ande af þessum manne.

9. Og hann spurde hann at: hvað er þitt heite? Hann svarade og sagde: Legio er mitt heite, þofat ver erum marger.

10. Og hann bad hann mifelega at hann tæke þá eigi burt frá þeirri bygð.

11. Og þar var í þeim stad bíá síslunnum mikel svínahjörd á beit.

12. Og diöslarner báðu hann aller, og sögdu: Tofa ofi þad, at ver ferum í svínenn.

13. Og Jesus leyfde þeim það strax. Þá fóru þeir óhreinn andar út, og hlupu í svínenn. Og svínahjördenn steigde fer með miklum þof í síðenn, nær tveimur þusundum, og drucknuðu þar í síðnum.

14. Og svínahjörðerner flyðu, og kunngerdu það í stadnum og í landenu. Og heir geingu út, at síá, hvað þar hafde gersf.

15. Og komu til Jesu, og sáu þann sem af diöslum hafde setenn vered, síriande klæddann og heilvita, og þeir hræddust.

16. Enn þeir sem það höfdu sed, sögdu þeim, hvernenn gert hafde vered við hann, sem af diöslunnum hafde setenn vered, og svo frá svínum.

17. Og þeir hófu upp at bidia hann; at hann sære í burt úr þeirra landsáslum.

18. Og er hann ste á skip, tóf sá til at bidia, hann sem af diöslunnum hafde setenn vered, at hann mætte vera bíá honum.

19. Enn Jesus tófade honum það eigi, heldur sagde hann til

hans: Þar þú í þitt hús og til þinna, og kunnger þeim, hvað mikinn velgerning Drottinn hefir gert þer, og vered þer lífsamur.

20. Hann fór þáðan og tók til út'at hrópa um þær Líu borgir, hvað mikinn velgerning Jesús haf de þennum gert; og hver maður undradest það.

21. Og þá Jesús fór hringad yfir ástur á Skipinu, kom samann margt fólk til hans, og hann var víð síðenn.

22. Og síá: Þar kom og einn af foringium samfunduhúsins, Jairus at nafne: og þá er hann sá hann, fell hann niður fyrir fæti hans.

23. Og það hann mifelega og sagde: Min dóttir er kominn atfram: kom; og legg þína hend yfir hana, svo hún verde heil, og lífe.

24. Og hann fór með þennum. Margt fólk fylgde og þennur eftir, og það þreyngde at þennum.

25. Og þar var ein sú kona, er hafit hafde blóðsfall í tólf ár; hún hafde og mikil þolad af mörgrum læknirum.

26. Og hún hafde og kostad þar til öllu sínu, og það stóðade henne þó ecke, heldur veðnade henne miklu meir.

27. Þá hún heyrde af Jesu, kom hún með fólkenn á bak til, og snæxt hans flæde, þóat hún sagde: ef eg fæ at eins at snerta hans flæde, þá mun eg heilbrigð verða.

28. Og jafnsnart þá upphafad eftir hennar blóðbráunur, og hún fann á sínum líkama, at hún var heil orðenn af sinne plágu.

29. Og Jesús fann strax á stálsum fer þann kraft, er útst

hennum gæf, og snere fer víð til fólkans og sagde: hver snart min flæde?

30. Hans lærefveinar sögdu til hans: þú fer, at fólk þreyngir at þer, þó seiger þú: hver snart mig.

31. Og hann stýgandest í kring eftir henne, sem það hafde gert.

32. Enn konaum var hrædd og skálfand (þóat hún vissi, hvað hana hafde stæð) og kom og fell fyrir þennum niður, og sagde þennum allann samleik.

33. Enn hann sagde til hennar: min dóttir! þín trú gerde þig heila, gæf í fríde og velt heil af þínni plágu.

34. Þá hann var enn þetta at tala, komu nokkror af þennum samfunduforingians og sögdu: þín dóttir er dædd; þóat ómakar þú meistarann leingur?

35. Og Jesús heyrde strax hvað þar sagdest, og hann sagde til samfunduforingians: óttast þú eigi, trú þú at eins.

36. Og hann let engann folgia sér, nema Petrum og Jacobum, og Jóhannem bróður Jacobs.

37. Og hann kom í samfunduhafðingians hús, og leik þar bulldran, og þá er þar gretu ming og æpnu.

38. Og hann gæf þángat snar, og sagde til þeirra: hvað bulldred þer og syted? Varðed er eigi dædd, heldur sefnur það.

39. Og þeir dárundu hann; enn hann rak þá alla út, og tók með sér södur og móður barnsins, og þá sem með þennum voru, og gæf þángat snar, sem barned lá.

40. Og hann tók í hend barnsins, og sagde til hennar: Talitha

kumi, það útlegst: stúlfal og seige þer, ís upp.

41. Og þá strax reis stúlfann upp og gekk, enn hún var tölf ára gamul. Og þeir urðu ómála-lega felaðsfættir.

42. Og hann fyrirbaud þeim harðlega, at það skyldi engunn vita, og sagde: at þeir skyldu gefa henne at eta.

VI. Capítule.

1. Og hann gekk þaðann og í sitt fóskurland; og hans lære-félagar fylgdu honum eftir.

2. Og er fábbaðsdagurinn kom, þá tók hann til at kenna í þeirra samfundu húse. Og warger af þeim, sem það heyrdu, undrudust hans kenning, og sögdu: hvadann kemur honum slíkt? Eða hver er sú svefe, sem honum er gefenn? og slíkt kraftaverk sem gerast fyrir hans hendur.

3. Er þetta eige einn tresnídur, sonur Mariu, og bróðer Jacob, Josef, Jude, og Simonar? Eru og hans systur eigi her með oss? Og þeir hneigdust á honum.

4. Enn Jesús sagde til þeirra: at einn frámadur være hvergi í minna gillde enn á sínu fóskurlande, og hía sámin ættinnum og heima.

5. Hann sed þar og eige neitt kraftaverk gert, nema yfer sáeina smíka, þá lagde hann hendur, og lafnade þá.

6. Og hann undradeist þeirra vantrú. Hann gekk og allstadar í kröng í kaupúnum, sem þar fóðu í þörping og sende

7. Og hann kallade á þá tólf, og tók at senda þá tvo og tvo,

gaf þeim og valld yfer óhreinum ondum.

8. Og baud þeim, at bera ecke á veg með sér, nema einn staf, eigi þung, eigi brand, eigi pening í linda.

9. Hellbur klædder skóstrum, og það þeir klæddust eigi tweimur fyrtilum.

10. Og sagde til þeirra: í hvert það hús þer gánger inn, þá vered þar snne, til þess at þer fared þaðann.

11. Og hverer eigi medtaka yður, eða heyrir yður eigi, þá gánger út þaðann, og hristed dust af sótnu yðrum, til vitanlsburðar yfer þá. Eg seige yður fyrir sann: at líðanlegra mun verda á eissla dómme Sodóma og Gomorra, enn þeim stad.

12. Og þeir geingu út og predifndu, at menn skyldu gera idran.

13. Og þeir ráfn út marga dissla, snurdu og marga smíka með vidsmíðre, og læfnudu þá.

14. Enn það kom fyrir lönung Herodes: þvísat hans Ráfn var nú kunnugt, og hann sagde: Þos hannes skrate er upprifinn af dauða, og þvísat gerasi slíkt kraftaverk af honum.

15. Enn noktorer sögdu: það hann være Elías; enn noktorer, at hann være frámadur, ellegar einn af þeim frámonum.

16. Og er Herodes heyrde þetta, sögde hann: það er Jóhannes, sem eg hefse haléshoggved, hann er nú upprifinn frá dauða.

17. Þvísat Herodes hafde sendt út at grípa Jóhannem, og lúft hann í myrkubastöin, fyrir sater Herodías konu Philippi, bróðurs hans, þvísat hann hafde gíflí henne.

18. Enn Johannes sagde til Herodem: eigi er það rétt, at þú hafir bróðurkonu þína.

19. Því veitte Herodias honum mætur og vildi láta afkísa hann, enn gat þó eigi.

20. Því Herodes betaðest Jóhannem, þrú hann víste hann vera góðann og heilagann mann, og varðveitte hann og hlýdde honum í mörgum greinum, og heyrde hann gjarnann.

21. Og þar kom einn þenugur dagur, at Herodes gerde á sinni ártíð eina tvöföldmáltíð höfðingum og höfðsmönnum, og hinum fremstu mönnum í Galílea.

22. Þá gekk dóttir Herodias þar inn, og dansade, og það hófst nadeist Herodi vel, og þeim sem sátu til bords. Þá sagde konungurenn til stúlkunnar: Vid af mér hvers þú vilt, eg vil veita þér það.

23. Og hann fór henne einn eid, at hvers þú beidest af mér, þá skal eg gefa þér, allt snútil helmingis af minni kóngungríste.

24. Hún gekk út og sagde til móður sinnar: Hvers skal eg biðja? Enn hún sagde: Um höfud Jóhannis Skrara.

25. Hún gekk þá strax með stunda til konungsins, bad hann, og saðe: Eg vil, at þú gefir mér nú strax höfud Jóhannis Skrara á einum disse.

26. Konungurinn hriggðest næsta miðug vid, og hóf fyrir erðsins safir, og þeirra sem til bords sátu, þá vildi hann eigi sýna henne þess.

27. Og strax sende konungurenn böðulenn út, og bauð at sækja hans höfud: Hann gekk af stað, og afhöfðade hann í fángelsinu.

28. Og þar hans hönd frammi á disse, og fæld það stúlkunne, enu stúlkann fæld það móður sinni.

29. Og þá það heyrdu hans læresveinar, komu þeir, tóku hans líkama, og lagdu hann í eina gróf.

30. Og Postularver komu til samans astur til Jesu, og fundu gerdu honum allt þetta, og hvað þeir höfðu gert, og kennt.

31. Og hann sagde til þeirra: Láttum oss ganga affrís í eide-mörku, og hvílast þar litla stund, þósat marger voru þeir sem gengu frá og til; svo þeir höfðu eigi tórn til at eta.

32. Hann ste þar á skip og fór affrís í eydemörk.

33. Og er sóftid sá þá í burt fara: Þátru hann marger, og hlupu þáugat hver með öðrum á fæte út öllum stöðum, og komu fyrir enu þeir, og komu til hans.

34. Enn Jesús gekk út, og sá það marga sólt, og hann aumkade sig yfir það, þósat þeir voru sem adrer sauder, sem eigann hyrder hafa, og hann byriade eina lánga predífun.

35. Þá dagurenn var nú svo sem lidenn, gengu hans læresveinar til hans og sögdu: Her er öbygd, og dagurenn er umlidenn.

36. Lát þá frá þér, at þeir fare burt um fringum liggjande þorp, og kauptu fer þar braud, því þeir hafa eigi at eta.

37. Enn Jesús svarade og sagde til þeirra: Gefed þér þeim at eta. Og þeir sögdu til hans: Stúlum ver þá fara út og kaupna tyrer tvis hundrud peninga braud, og gefa þeim at eta?

38. Enn hann sagde til þeirra:

Hversu mærg braud hafed þer? Gáged til eg stöð. Og þá þeir höfdu það rannsakað, sögdu þeir: Fim, og tvo síða.

39. Og hann band þeim, at þeir settu sig allar niður til at eta, í adgreindum hópum, á grænt gras.

40. Og þeir settust og stípuðust niður, hundrad og hundrad samann, fimmetu og fimmetu samann.

41. Og hann tók þau fim braud og tvo síða, leit upp til himens, gerde þacker, og braut braudenn, fect sínum læresveinum þau, at þeir legðu fyrir þá, og þeim tveimur sístum skifte hann og fæð með þeim öllum.

42. Og allar þeir áttu og urðu fadder.

43. Og þeir tóku upp molana, tólf karfar súkar, og af sístum um.

44. Enn þeir voru sem etid höfdu fim þúsunder manna.

45. Og jafnsnart þá neyddu hann sína læresveina til, at þeir færu á skip, og færu fyrir honum yfir um til Beithsaída, þar til hann skilde fólked við sig.

46. Og þá hann hafde stílid það við sig, fór hann uppá einn fiáll at biddast fyrir.

47. Og um kvölded, var stíped á miðium síðnum, enn hann einn á lande.

48. Og hann sá, at þeir voru draudstadder, í því þeir reru, þóat vindurenn var mót þeim, og nær um stöðu velt næturinnar, þá fórn hann til þeirra gangande á síðnum, og hann vildi ganga framman hía þeim.

49. Og þá þeir sá hann gangande á síðnum, ötludu þeir þar

vera munde vofa, og kölludu upp.

50. Þóat þeir sá hann aller, og urðu ótráflegner. Enn strax þá talade hann við þá, og sagde til þeirra: Verid óhrædder, eg em það; óttest eigi.

51. Og hann ste á skipid til þeirra, og vindenn lögande. Og þeir óttuðust, og forundruðust úr máta.

52. Þóat þeim stíldest enn eigi af draudunum, og þeirra hjörtu voru forblindud.

53. Og er þeir voru yfir um farner, komu þeir í land Genesareth, og lendu þar.

54. Enn þá þeir stígu af skipenn, þectiu þeir hann strax.

55. Og hlupu út í all umliggiande lönd, tóku til, og flutta saman þar um fréng síða menn á sængum, hvar hellst þeir heyrdu hann vera.

56. Og hvar sem hann'geft inn í kaupstún, stade og þorp, þá lögðu þeir síða menn á storgid, og báðu hann, at þeir mættu snerta at einö fálld hans fata. og allar þeir sem hann snertu, þá urðu þeir heilbrigder.

VII. Capitul.

1. Þar komu og til hans Pharisei, og noktorer af hinum stríftlærðu, sem komner voru frá Jerusalem.

2. Og þá þeir sá noktora af hans læresveinum, með almennilegum höndum, það er með óþvegunum höndum, eta braud, ávöndu þeir það.

3. Þóat Pharisei og allar Gyðingar eta eigi nema þeir þvoe

öfsmínnis sínar hendur, halldande svo öldunganna seininga.

4. Og þá þeir koma af torgum, þá eta þeir eigi, nema þeir þvoe sig: og marger adrær hluter eru þeir, sem þeir höfdu undergengest at hallda, sem var þvottur dryssjar, kera, krúsa, kopar, kera og borda.

5. Þá spurdu Þharisei og hiner skriflærdi hann at: Þvof gánga þínar læresveinar eigi eftir setningum öldunganna, heldur eta þeir braud með óþvegnu handum?

6. Hann svarade og sagde til þeirra: Rett vel þá spáde Elías af yður hræsnurum, sem skrifad er: Hólf þetta heidrar mig með þörum, enn þeirra hiarta er langt frá mér.

7. Enn til óhyrtis þena þeir mer, með því þeir kenna foddann lærdom, sem eigi er utann manna bodord.

8. Þer yfergefede Guds bodord, og hallded manna uppsetninga, sem er, krúser og dryssjar at þvo, og margt foddann, þá gered þer.

9. Og hann sagde til þeirra: Stálega þá hafede þer aflagt Guds bodord, at þer mættud svo geyma yðarn uppásetning.

10. Þvísat Moses sagde: Heidi ra skaliþú fædur þinn og móður: enn hver hann bálvar fædur eða móður, sá skal danda deya.

11. Enn þer kened, þegar noður seiger fædur eða móður þad: hvar með eg af mínu hiálva þer, er corban, eða gáfa.

12. Þá láted þer hann eigi frammar noctud gera fædur sínum ne móður síne.

13. Önytt gerade Guds ord þrer yðra seininga, þá þer hafede

hiálfer uppásett, og margt annad þvílft þá gered þer.

14. Og hann kallade allt fólk til sín og sagde til þeirra: Heyred mig aller og understanded.

15. Þar er eigi þrer utann manneng sunfarande í hann, þad hann sáe saurgad, heldur þad sem út af hömum geingur, þad er þad sem mannenn saurgar.

16. Þase noður eyru at þeyra, sá þeyre!

17. Og þá hann geft sinn í húsd burt frá fólkenu, spurdu hans læresveinar hann at þessare efters lftingu.

18. Enn hann sagde til þeirra: Erud þer þá og svo skilningslausar? Og skiled þer enn eigi, at allt þad, sem þrer utan er, og sanfer í mannenn, þad sær eigi saurgad hann?

19. Þvísat þad fer eigi sinn í hans hiarta, heldur fer þad í magann, og geingur svo út eftir edlelegre ráð, hver út hreinsar allann mat.

20. Og hann sagde: hvad sem útfer af urannenum, þad saurgar mannenn.

21. Þvísat innann frá, úr hiarta mannens, þá framunganga vondar hugrenningar, hördómar, sciitliffe, manndráp.

22. Þvísnadur, ágyrne, hrecter, underhygga, ótukt, illt tillit, gudlaflaner, draumbenie, heimssa.

23. Allt þetta vonde, þá geingur þad út sinann frá, og saurgar mannenn.

24. Hann stóð upp, og fór þadann í landsálfur Tyri og Sidonis, og geft sinn í eitt hús, og vildi þad engann vita láta, enn sá þó eigi dulist.

25. Þvísat ein kona hafde þeyrt

af hönnum, hverrar lítel dóttir hafde þhreinnann anda, og hún kom og fell niður fyrir hans fótum.

26. Enn það var ein Grísk kona, af Syrophænice; og hún bad hann at reka út Dísfulenn frá dóttir sinni.

27. Enn Jesús sagde til hennar: Þessi þú, at börnenn mettest áður, þófat það er eigi tilheyrlegt, at taka branded barnanna og kasta því fyrir hundana.

28. Enn hún svarade og sagde til hans: Já Herra, því smá hundarnir eta under bordenn, af molum barnanna.

29. Og hún sagde til hennar: Fyrir sáker þess orðs, þá far heðann; Dísfullenn er útfarenn frá þínni dóttur.

30. Og hún gekk þaðann í sitt hús, og fann at Dísfullenn var útfarenn, og dótturina á einne sæng liggjande.

31. Og þá hann gekk burt ástúr úr bygðarlage Tyri og Sidonís, kom hann til sfáfaríns í Galílea, miðt á meðal þeirra Ísu stada.

32. Og þeir leiddu til hans danfann mann, þann sem var næsta stamur, og báðu hann, at hann villde leggja hönd yfir hann.

33. Og hann tók hann afstíðis frá sólfenn, og stæf stáum fíngurum í hans eyru, hræktie út og snart hans tungu.

34. Leit upp til himens, and, varpade og sagde til hans: Ephatha, það er, opna þig!

35. Og strax þá opndust hans eyru: þá uppleyfstest og einnenn hans tungu haft, og hann talade rett.

36. Og hann fyrerbaud at seigia það noktorum. Enn því meir sem

hann fyrerbaud það, þess meir þá víðfrægdur þeir það.

37. Og þeir undrudust það næsta misg og sögdu: Allt þess hann vel geri, því dauða lætur hann þeyra, og mállausa mæla.

VIII. Capitule.

1. Á þeim tíma þá þar var margt sólf, og hafde eigi til matar, kallade Jesús sína lærefveina til sín, og sagde til þeirra:

2. Mið anníkar yfir sólfid, þó at þeir hafa nú þrjá daga hiá mer dvalad, og hafa eigi til matar.

3. Og ef eg læt þá fastande frá mer heim fara, verða þeir húngurimorda á leidenne, þófat sumir voru sángt atkommer.

4. Hans lærefveinar svorudu hönnum: Hvaðan tökum ver brand her á strásum, at ver sedium þá með?

5. Og hann spurde þá at: Hversu mörg brand þá hafad her? Þeir sögdu: Síð.

6. Og þá baud hann sólfenu at setia sig niður á jordena. Og hann tók þang síð brandenn, þáckade, og braut þang, og seck þang sínum lærefvemun, at þeir legdu þang fram; og þeir legdu þang fram fyrir sólfed.

7. Og þeir höfdu fá eina smá físta, og hann gerde þæcker og baud þá fram at leggja.

8. Enn þeir neyttu og urðu metter. Þeir töfu og upp, það yfir var, síð farfer með afgángsleifar.

9. Og þeir sem etid höfdu voru nær síðrum þúsundum. Og hann let þá í burt fara frá þeim.

10. Og strax þá ste hann á eitt skip med sinum læresveinum, og kom í þær landsálfur sem heita Dalmanutha.

11. Og Pharisei geingu út, og tóku at hafa svurningar við hann, freistadu hans og gyrtuust af honum eitt teikn af himne.

12. Enn hann var þrúngun í sinum anda, og sagde: Til hvers sæker þesse kynslóð efter teikne? Sannlega þá seige eg yður, at þessare kynslóð gefst eigi teikn.

13. Og hann forlet þá og ste astur á skip, og fór yferum.

14. Þeir höfdu og gleymt at taka braud med ser, og höfdu eigi nema eitt braud med ser í skipinu. Enn hann band þeim.

15. Og sagde: Síðad til og bared yður við surdeige þeirra Phariseorum, og við surdeige Herodis.

16. Enn þeir huxudu allt annad, og sögdu hver við annann: Þad er þad; at ver höfum einginn brand.

17. Og er Jesús fornam þad, sagde hann til þeirra: Hvað huxed þer um þad, þó þer hased eigi brandenn? Skined þer enn nú eigi, ne undarstanded? Hased þer enn forherdt hjarta í yður?

18. Hased þer augu enn síad eigi, og hased eyru og heyrð eigi? Þer huxed og eigi þar efter.

19. At eg braut sinn braud millum sin þúsunda; hversu margar karfer fullar med afgangs leifar tókud þer þá upp? Þeir sögdu: Tölf.

20. Enn þá eg braut þaug síð á millum síðgra þúsunda, hversu margar karfer fullar med leifar tókud þer þá upp? Þeir sögdu: Síð.

21. Og hann sagde til þeirra: Hvernenn skiled þer þad þá eigi?

22. Hann kom til Berhaida, og þeir leiddu þá einn blindaum mann til hans, og bádu hann: at hann snerre hann.

23. Enn hann tók í hönd hins blinda og leidde hann ataf fyrer utann kaupstúnid, spyrte í hans auga, og lagde sínar hendur yfer hann, og spurde hann at; hvert hann sæe noðut?

24. Enn hann leit upp og sagde: Eg se mennena gánga líka sent eg sæe tre.

25. Þá lagde hann enn astur hendur yfer hans augu, og band honum ein upp at líta. Og honum batnade svo astur, at hann sá allt klárlega.

26. Og hann sende hann til síns heimilis og sagde: Gætt eigi san astur í kaupstúned, seig þad og eigi neinum þar inne.

27. Jesús geð út og hans læresveinar, til þeirra kaupstúna híg stadnum Cesarea Philippi, og á leiddinne þá spurde hann sína læresveina at og sagde til þeirra: Hvern seigia menn mig vera?

28. Þeir svsfudu: Þeir seigia, þú se Jóhannes Skrare; enn adrer seigia, þú se Elías; enn numur, at þú se einn af spámennum um.

29. Þá sagde hann til þeirra: Enn þer; hvern seiged þer mig vera? Þá svarade Petur og sagde til hans: Þú ert Christur.

30. Og hann þaggade þá, at þeir segdu þad eigi neinum um hann.

31. Og hann tók til at kenna þeim, at mannsins sonur, Skýlde margt þola, og hrakenn verða af öldungum, höfudprestum og skrifte

lærdum, og líflátenu verða, og á hinum þridia deige upprísa.

32. Hann talade og þetta ord berlega út, og Petur tók hann til sín og tók at átelia hann.

33. Enn hann suere ser við, og leit til sinna læresveina, hafstade á Petrum og sagde: Vilt frá mér Satan, þvíat þú stíkur eigi þat gудlegt er, heldur þat sem mannelegt er.

34. Og at samantállndu fólkenu, ásamt hans læresveinum, sagde hann til þeirra: Hver hann vill fylgja mér eftir, afaeite hann hálfum ser, og tafe sinn kross á sig, og fylge mér eftir.

35. Þvíat hver hann vill behalda sínu lífe, sá mun því torstna, og hver hann lætur lít líf fyrir minar saker og evangelii, sá mun behalda því.

36. Hvað stóðar þat manneanu, þóat hann vinne allann heimenn, og líde stada á sinne sálu?

37. Éða hvað má madurenn þat gefa, at hann leyse sína sál með.

38. Enn hver hann flammast mín edur minna orða, hía þessare hörumarfsamre og syndugre tynslóð, við þann mun mannsins sonur flammast, þá hann kemur með heilögum englum, í dyrd síns fæðurs.

39. Hann sagde og til þeirra: Samulega seiðe eg yður, at her standa nokkorer af þeim, hverer eigi manni smacca dandann, þar til þeir sjá Guds ríste með krasste komande.

IX. Capitule.

1. Og sex dögum þar eftir, 16f Jesús med ser Petrum, Jacobum

og Jóhannem, og veif þeim einumsömmum uppá eitt hátt stíall serdeilis, og forkláradest fyrir þeim.

2. Og hans klæde urdu stíns ande; og næsía hvít sem sníör, svo at engenn lísunarmadur á jörðu, kann svo hvít at gera.

3. Þeim birtest og Elías med Móyse, og helldu eitt samtíal við Jesum.

4. Petur svarade og sagde til Jesu: Dabbi, godt er her at berg, og gerum her þríar tíallibúder, þer eina, og Móyse eina, og Elie eina.

5. Enn hann vísse eigi hvað hann sagde: af því þeir voru óttaslegner.

6. Þá kom eitt sty sem þá yferskygde, og einn rödd kom úr skyenu, seigiande: Þesse er minn elstulegur sonur, hlýded þer hönu.

7. Og strax þar eftir litu þeir í fringum sig, og sáu engann, nema alleina Jesum hía ser.

8. Og er þeir gengu ofan af stíallenn, fyrirbaud Jesús þeim, at þeir segdu þad nokkorum, hvað þeir höfdu sed, þángat til Mannsins sonur være upprísenn af danda.

9. Þeir helldu og því orde hía ser, spyriande sía á mille, hvað þad være at upprísa af danda?

10. Og þeir spurdu hann at, og sögdu: hvað er þat þá hiner skrifstærðu seigia; at Elías stule fyrir koma?

11. Enn hann svarade og sagde til þeirra: Elías skal at vísu áður koma, og allt til laga særa; þar at auk mun Mannsins sonur margt líða og forsmáður verða, svo sem þar skrifad stendur.

12. Enn eg seiðe yður: at Elías er kominn, og þeir hafa gert hönu

um, hvað hefst þeir vildu, svo sem skrifad er af honum.

13. Og hann kom til sinna læresveina, og sá þar margt sólt fríngum þá, og hina skrifslærðu sem spurdu á við þá.

14. Og strax sem allt sólféð leit hann, selmtrade þef, hlupu at og heilsudu honum.

15. Og hann spurde þá hina skrifslærðu: at hveru spyrest þer um við þá?

16. Enn einn af fólkenu svaraðe og sagde: Meistare, eg slutte son minn hínagad til þín, hann hefir mállaufann anda.

17. Og þegar hann nær honum: þá stíur han hann, og hann froðufeller, og gnystir tönnum, og þornar upp, og eg talade til þinna læresveina, at þeir ræfu hann út, og þeir gátu það eigi.

18. Enn hann svaraðe honum og sagde: ó þú vantrúada kynslóð, hversu leinge þá skal eg hía yður vera, eða hversu leinge á eg at umlíða yður? Gæred hann hínagat til menn.

19. Og þeir færðu hann þángad til hans. Og strax þá andenn leit hann, sleit hann hann, og feli á jörd, og velltest, um, og froðufellde.

20. Hann spurde og hans södur at: hversu lánur tíme er frá þv þann hrepre þetta? Enn hann sagde: frá barnællu.

21. Og ofstlega hefir hann slegge honum í elld og vatn, at hann fyrersfære honum. Enn ef þú orkar nockru; þá stá aumur á ockur, og hialpa ockur.

22. Enn Jesus sagde til hans: Ef þú getur trúad: trúndum er allt mögulegt.

23. Og strax þá kallade fader

barnsins upp med tárur, og sagde: eg trúe herra, hialpa þú minne vantrú.

24. Og þá Jesus sá, at sólféð hlióp at, hastade hann á hinn óbreina anda, og sagde til hans: þú mállaune og daufe ande! eg byð þer, at þú farer útas honum, og farer eige frammar í hann.

25. Þá kallade hann upp, og sleit hann mig, og fór útas honum. Og hann vard sent være hann dandur, svo at marger, einnenn sögðu: hann er dandur.

26. Enn Jesus tók í hans hönd, og reiste hann upp. Hann reis þá upp.

27. Og þá hann kom heim, spurdu hans læresveinar hann ferdeilistlega at: Þv gátum ver eigi drifed hann út?

28. Enn hann sagde: Þetta kyn sást med engu öðru móre útrefed, nema fyrer bæner og söstu.

29. Og þeir gengu þadan, og ferdudust nú Galileam: hann vildi og eigi, at þar styllde nockur vita.

30. Hann ferde sinum læresveinum, og sagde þeim, at Mahúsins sonnr styllde seliast í manna hendur, og þeir mundu aflisa hann, og þá hann være aflissadur, mundi hann á þridia deige upp astur rísa.

31. Enn þeir understóðu eigi þat ord: þorðu þó eigi at spyria hann at.

32. Og hann kom til Capernaum. Og sem hann var heima, spurde hann þá at: hvað handterud þer yðar á núlle á vegenum?

33. Enn þeir þögðu, þv þat þeir höfðu handterad um á veigenum, hver þeirra mestur være.

34. Og hann sette sig, og Fallaðe þá tölf og sagde til þeirra: Ef nokkur vill fyrstur vera, sá skal allum fjdastur vera og allra þíðinn.

35. Og hann tók eitt barnkorn, og sette þat miðe á millum þeirra, og hann fadmaðe þat, og sagde til þeirra:

36. Hver sá sem meðtekur eitt þóttit barnkorn í mínu nafne, hann meðtekur mig; og hver hefst hann meðtekar mig, sá meðtekur eigi mig, heldur þann, sem mig sende.

37. Og Jóhannes svarade hönum og sagde: Meistare! ver sáum einn þann, sem rak út Díska í þínu nafne, hver eigi fylger ofð efter, og ver fyrerbudum hönum þat, af því hann fylgde ofð eigi efter.

38. Enn Jesús sagde: Eigi skulub þer fyrerbíðða hönum þat, þvíad eingenn er sá, ef hann gerer kraftavert í mínu nafne, at hann kunne þá strax illa at tala um mig.

39. Hver hann er eigi á móte ofð, hann er með ofð.

40. Því hver sem yður gefur at drecca einn bikar vatns; í mínu nafne, af því þer erud Christi; sanalega þá seige eg yður: Ut þat skal hönum eigi óláunad verða.

41. Og því hann hneixlar einn af þeim hinum litlu, sem á mig trúa, hönum være betra at fvarnarsteinn bindest við hals hönum, og være svo í síð kastadur.

42. Og ef þín hönd hneixlar þig, þá högg hana af. Betra er þer handarvanta inn at ganga til líffins, enn hafande tvær hendur og fara til helvítis, í þann eplísa elld.

43. Hvar þeirra maður deyr

eigi; og hvar þeirra elldur floknar eigi.

44. Og ef þig hneixlar fótur þinn; þá afhogg þú hann. Betra er þer hösttum inn at ganga til líffins, enn at þú hafir tvo fótur og kasteft í helvítis, í þann eplísa elld.

45. Hvar þeirra ormur deyr eigi, og þeirra elldur floknar eigi.

46. Hneixle þig þitt auga, þá kasta þú því frá þer, betra er þer einygdum inn at ganga í Guds rífe, enn at þú hafir tvö augu, og kasteft í helvítis elld.

47. Hvar þeirra ormur deyr eigi, og hvar þeirra elldur floknar eigi.

48. Allt hlýtur með elde at fallast, líka sem hvert offur skal með fallte fallast.

49. Sallted er godt, enn ef sallted dofna, með hveru skulub þer þá fallta þat? Þafid þer fallte með yður, og haldid frid hver við annann.

X. Capítule.

1. Og hann bíst burt, og kom þar frá til landamerka Judalands hinumeigenn Jordana. Þar kom og enn astur flokum saman fólkid til hans, og sem hann plagade, þá tók hann enn astur at lenna þeim.

2. Þharisei geingu til hans, og spurdu hann at: Ef manni leyfist at forlata sína húsfrú? Freistande hans svo.

3. Enn hann svarade og sagde: Hvað hefir Móyses bodid yður?

4. Þeir sögðu: Móyses leifde skynadarbref at strífa, og víð at lílía.

5. Jesús svarade og sagde til

þeirra: Þegna hardúðar yðars hiarta, þá skrifade hann yður þetta, bodord.

6. Enn af upphafe stefnumunar skapade Gud einn karlmann og eina konu.

7. Þar fyrir skal madurenn forlata fædur sinn og móður og skal vera samann við sína konu.

8. Og þau tvö skulu vera eitt hold, af því eru þau nú eigi tvö, heldur eitt hold.

9. Hvað Gud hefir svo samrengt, þat skal enginn madur snúdurffilia.

10. Og heima spurdu hans lære: sveinar astur at um þið sama.

11. Og hann sagde þeim: Hver sem skilst við sína eigennkonu, og kvongast annare, sá dryggr hefir með henne.

12. Og ef konann forlatur sinn eigenn mann, og gíftest öðrum, hún hefirast.

13. Og þeir færdu úngbörn til hans, at hann áhrærde þau. Enn læresveinarner átöldu þá, sem þaug báru.

14. Og þá Jesús sá þat, reiddist hann, og sagde til þeirra: Leised börnunum til mín at koma, og bannad þeim þat eigi, þóat þóatru ei gímnarífe.

15. Sannlega seige eg yður: Hver hann medtekur eigi Guds rífe sem annad úngbarn, sá mun eigi inn ganga í þat.

16. Og hann tók þaug í fang og lagde hendur yfer þaug og blessade þaug.

17. Og þá hann var útgeingenn á veggum, hlióp þar einu frammi, og fell á kne fyrir honum, og spurde hann at: Gode meistare! hvað skal eg gera, svo at eg erfe eilíft líf?

18. Enn Jesús sagde til hans: Því kallar þú mig góðann? Engunn er góður, nema Gud einn.

19. Bodordenn munstu kunna? Þú skalt eigi hórdóm dryga; eigi mann vega; eigi stela; eigi skaltu þú líugvitne mæla; þú skalt engunn svíktia; heidra þinn fædur og móður.

20. Enn hann svarade, og sagde til hans: Meistare! allt þetta hefe eg varðveitt frá barnæsku minne.

21. Enn Jesús horfde á hann, og elskade hann og sagde til hans: Eitt þá brestur þig: far þú, sel allt hvað þú hefir, og gefðu það fátækum, og þá munstu hafa einn fesiód á hinnum: og kom, og fylg þú mer eftir, og tak krossinn uppá þig.

22. Enn hann varð hríggur við þesse ord, og geð þaðann hrygjan-de, þóat hann hafde miklar eigner.

23. Jesús leit frágum sig, og sagde til sinna læresveina: Hversu torvellat er þeim rífa sin at ganga í Guds rífe.

24. Enn læresveinarner hræddu: eftir hans ord. Enn Jesús ansade enn astur og sagde til þeirra: Kæru börn! Hversu torvellat er þeim, sem treyfa á rífdómenn, at ganga inn í Guds rífe.

25. Auðveldara er úlsballdanum at ganga gegnum nálar augad, enn rífum, inn at ganga í Guds rífe.

26. Þeir óttudust þá enn meir, og sögdu sín á milli: Hver kann þá hólpenn at verða?

27. Enn Jesús leit til þeirra, og sagde: Híá mönnum er þat ómögulegt, enn eigi híá gude, þóat híá gude er allt mögulegt.

28. Þá sagde Petur til hans:

Eiá þú, ver forseturum alfr, og höfum þer eftersýlat.

29. Jesús svarade og sagde: Eannlega seige eg yður, at enginn er sá, hver fyrerlæti hús, eða brædur, eða systur, eða sædur, eða móðir, eða eigentönu, eða börn, eða afra, fyrir mínar sakar, og evangelií.

30. Sá sem eigi fær hundrad, fæddur er á þessare tíð, hús, brædur, og systur, og móðir og börn, og afra, með oflöfnum, og í eftirfomande heime eyllist lífi, og marger munu verda seinaster sem eru fyrster.

31. Og þeir fyrster sem seinaster eru.

32. Enn þeir börn á vegenum og börn upp til Jerusalems, Jesús gef fyrir þeim, og þá sette hljóða við, fylgande hönum þó eftir; og ótrúast. Og Jesús tók þá tólf afur til sín, og sagde þeim, hvað yfir sig mundi koma.

33. Eiá, ver forur nú upp til Jerusalems, og manniús sonur mun seliast kenneimannahöfðingum og skrifstjórdum, og þeir munu fordæma hann til dauða, og selja höfðingum.

34. Þeir munu og spotta hann og fleinga, svarta á hann, og lífala, og á þridia deige mun hann upp afurrisa.

35. Þá geingu þeir Jacobus og Jóhannes synir Zebedei til haús og sögdu: Meistare, við vilum: at þú gerir fyrir okkur, þat sem við bidum þig?

36. Hann sagde til þeirra: Hvað vited þer, at eg skule gera yður?

37. Þeir sögdu til hans: Gef okkur, at ver stunn í þinne dyrd,

einn til hægri hliðar þer, og annar til hinnar vinstre.

38. Enn Jesús sagde til þeirra: Þer vited eigi hvers þið bided; tinned þer at dreka þann kálk, hvern eg mun dreka skíraft þeirre skíra, hverre eg mun skíraft?

39. Þeir sögdu hönum: Þat getum ver. Jesús sagde þá til þeirra: at senn munuð þer dreka þann kálk, hvern eg drek, og með þeirre skíra; skírdur verda, hverre eg mun skíraft.

40. Enn at sitia til minnar hægri og vinstre hliðar, er eigi min at gefa yður, heldur þeim, sem þat er fyrirbúið.

41. Og þá er þeir tinn heyrdu þat, misþoknadest þeim við Jacobum og Jóhannem.

42. Þá kallade Jesús þá og sagde til þeirra: Þer vited þat, at verakldleger höfðingar skírna og völduger á meðal þeirra hafa valld.

43. Enn þat skal eigi svo vera yðar á millu, heldur hver hann vill vera mikell yðar á millu, sá skal yðar þenare vera.

44. Og hver hann vill yðar á millu æðstur vera, sá skal allra yðar þíonn vera.

45. Þvót manniús sonur er eigi komenn til þess, at láta þíona fer, heldur at hann þíonade, og gefe sitt líf út, til endurlauénar betalings fyrir marga.

46. Þeir komu og til Jericho, og at hönum burtfarande úr Jericho, og hans læreveinum, og miklum fólksfíolda, sat einn blindur, Bartimeus sonur Timei, við vegen, og þag slunna.

47. Og sem hann heyrde, at þat var Jesús af Nazareth, tók hann

til at kalla og seigia: Jesús sonur Davíðs, miðluna þú mer!

48. Og marger hefstu á hann, at hann skyldi þeiga. Enn hann kallade þess miðlu meir: Sonur Davíðs miðluna þú mer!

49. Og Jesús síð vid, og let falla á hann: Og þeir fölludu á blinda, seigaande til hans, hinn Vert þu með góðu gæde, statti þú upp, hann kallar á þig.

50. Og hann fastade sínum flædum af ser, síð upp og kom til Jesu.

51. Jesús svarade og sagde til hans: Hvað vilstu, at eg skule gera þer? Enn hinn blinde sagde honnum: Rabboni, at eg verde stáande.

52. Jesús sagde til hans: Gættu þess, þin trú gerde þig hólpenn. Og strax þá sá hann, og fylgde honnum eftir á vegginn.

XI. Capítule.

1. Og þá þeir komn uer Jerusalemi til Bethphage og Bethania, vid stallet viddmorsvidanna, út-sende hann tvo af sínum læresveinum.

2. Og sagde til þeirra: Gánger þer í það kaupstún sem gegnt yður er, og strax sem þer komed þar inn, munnd þer finna fola bundinn, á hverum eingenn maður hefir enn setid, leysed hann, og leided hingat.

3. Og ef nokkur seiger til yðar: Því gered þer það? Þá seiged, at Þerran hafi hans þerr; og strax mun hann senda hann hingat.

4. Þeir gengu burt þaðann, og fundu fólann bundenn hjá dyrum úr ágatnamótinn, og leysu hann.

5. Og nokkorir af þeim, sem þar síðu, sögdu, til þeirra: Hvað gered þer, leysande fólann?

6. Enn þeir sögdu til þeirra svo sem Jesús hafde þeim boddid, og þeir leysdu þeim þat.

7. Og þeir færdu fólann til Jesu, lögdu þar á sín klæde, og hann settess þar úppá.

8. Enn marger þreiddu sín fot á vegginn, enn nokkorir hingngu fviðu af triánum, og dreifdu á vegginn, og þeir sem fyrir gengu og hiner sem eftersyldu fölludu og sögdu: Hosanna!

9. Lofadur se sá, sem kemur í nafne Drottens.

10. Og lofad se Ríste södurð vörð Davíðs, þat sem kemur í nafne Drottens: Hosanna í uppi háðum.

11. Og Jesús gekk inn í Jerusalemi og inn í Mustered og umfyllgnde alla hlute, og þá fvoöld var nú komed, gekk hann út með þeim tólf til Bethania.

12. Og annars dags, þá hann gekk út af Bethania, hángrade hann.

13. Og hann sá áleingdar eitt sítiuttre, það sem lausblod hafde, þá gekk hann at vita, hvert hann fýnde nokud á því. Og þá hann kom þangat, fann hann eigi nema lausblóðinn alleina, þvíat þá var eigi sífnumma tíme komenn.

14. Jesús svarade og sagde til þess: Her eftir ete engenn af þer ábæxt at eyllifu! og hans læresveinar heyrdu á þat.

15. Þeir komu og til Jerusalemi, og Jesús gekk inn í Mustered, tók til út at reka þá, sem seldu og fenyttu í Mustereinu, bordum þeirra, sem reideþeningum

skiftu, og stólum þeirra, sem dásir ur selldu, hratt hann um.

16. Og eigi tókade hann, at nokkur bæri nokkud fer um Mústered.

17. Og hann kende og sagde til þeirra: stendur það eigi skrifad; at mitt hús skule kallast bænahús af öllum þjóðum, enn þér hafið gert þat at spillvirkia bæte.

18. Og þetta kom fyrir þá skrifstærdu og kenneimannahöfðingja, og þeir þeinktu um, hveru enn þeir mættu fyrerkoma honum, enn þeir óttudust hann; af því at allur lýður dáðest at hans kenn egu.

19. Og um kvöldið gek hann út af borgenne.

20. Og at morgne þá gengu þeir þar framum hlá og sáu físiured þurt orded at rónum.

21. Og Vetur minnst þar á, va sagde við hann: Rabbi! ská þú si intred, hveru þú formællster, er uppvísnad.

22. Jesús svarade og sagde til þeirra: hafið trú til Guds!

23. Sannlega seige eg yður: hver hellst hann segde til þessa statts: list þú þér upp, og sleyg þér í síðenn, efade eigi í sínu hjarta, heldur tryde, at þat mun de svo ste, hvad hann seiger: þá munde þat og ste hann, hvad hann seiger.

24. Þyrir því seige eg yður: allt hvad hellst þér bided í yðare bæn, og trúed, at þér munud vðlast þat, þá mun það henda yður.

25. Og nær þér standed og bided fyrir, þá fyrregesed, ef þér hafið nokkurstónar æðrum í gegu,

svo at yðar fader, sem er á himnum, fyrregese yður yðar brot.

26. Þvíat ef þér fyrregesed eigi, þá mun og yðar fader, sem er á himnum, eigi fyrregesa yður yðar brot.

27. Þeir komu og astur til Jerusalem. og þá hann gek í múnsterenn, komu til hans hófudprestar, skrifstærder og öldungar.

28. Og sagdu til hans: út af hveru völdde gerer þú þetta? og hver hefir gefed þér vald til, at þú gerder þetta?

29. Enn Jesús svarade og sagde til þeirra: eg vil spyrja yður at einu orde; svared mer, þá mun eg seiga yður, af hveru völdde eg gere þetta.

30. Elirn Jóhannis, var hún af himnum, eda af mönnum? svared mer.

31. Þeir hugsaðu með sér og sagdu: ef ver seigum, at hún være af himne, þá seiger hann: því trúnd þér honum þá eigi.

32. Enn ef ver seigum, at hún være af mönnum, hræðunst ver seltid, þóat aller helldu, at Jóhannes være sannur spámáður.

33. Og þeir svörndu og sagdu til Jesu: ver vitnum eigi. Jesús svarade og sagde til þeirra: þá seige eg og yður eigi, af hveru völdde eigi gere þetta.

XII. Capítule.

1. Hann tók og til at tala við þá í efterlíkingum. Máður plantade víngard og gerde gard um, og gróf þar vísprestu, og bygde þar upp turn, og leigde hann víngardsmönnum, og ferðaðest langt hurt.

2. Og sem tíme var komenn,

sende hann þíón sinn til víngarðs-mannanna, at hann tæle af vín-garðsmönnum útas víngarðsins ávepte

3. Enn þeir handtó'u hann, og strýktu, og leitu hann tónhendt-ann burt fara.

4. Og enn astur sende hann annann Þíón til þeirra, og hann hófudlesti þeir gróte, og slepti spottudum burt.

5. Og þá enn astur sende hann annann, og þann aflíndu þeir, og slepre adra; sumu hínðstrýktu þeir, enn sumu drápu þeir.

6. Þá hafde hann enn ester einn einka son, sem hann hafde lærann, og þann sende hann seinastann til þeirra, og sagde: Þeir munu seila fer fyrir syne mínum.

7. Enn þeir þínir samu vín-garðsmenn sögdu sín á milli: Þessi er erfingenn; komed þer, vegunn ver hann, so verður arfur inn vor.

8. Og þeir höndludu hann og aflíndu, og kastudu hann út fyrir víngarðenn.

9. Hvað mun nú herrann vín-garðsins gera til? hann mun koma og tortína víngarðsmönnum, og gefa víngarðinn öðrum.

10. Hafed þer og eigi lesid þessa skrift: þann stein sem byggendur brúföstudu, hann er orðenn hyrningarsteinn.

11. Af Drottne er þat gert, og er undarlegt fyrir vorum augum.

12. Og þeir leitudu víð at handtaka hann; enn þeir ótrúdu líkdeun, þvíat þeir stíldu vel, at hann sagde þessa esterlíking uppá

þá, og þeir forletu hann og gengu burt.

13. Og þeir sendu til hans nokkora af Þhariseis, og Herodis þenurum, at þeir veiddu hann í orðum.

14. Og þeir komu og sögdu til hans: Meistare! ver vitum, at þú ert sannsegull og fleyster eigi neinum; þósat þú fer eigi ester mannvirðingu, heldur kenna þú Guds veg rettelega: er þat reit at menn skulu gefa Keisaranum skatt edur eigi? skulum ver hann gefa, edur eigi gefa?

15. Enn hann fornam þeirra underhyggju, og sagde til þeirra: Því freistid þer mín? Færed mer einn pening, at eg stáe hann.

16. Og þeir færdu honum hann, þá sagde hann: hvers er þesse mind og yferskrift? þeir sögdu honum: Keisaraus.

17. Þá svarade Jesús og sagde til þeirra: gefid þá Keisaranum, hvað Keisaraus er, og þat Gude sem Guds er. Og þá furdade á honum.

18. Þá geingu Saducei til hans, þeir sem hallða, at þar se eingenu upprisa, spurdu hann at, og sögdu:

19. Meistare! Moses skrifade ofð, at ef nokkurs manns bróðer letesi, og hefde eigin konu ester, og lete eingen horn ester sig, þá ætte broder hans at taka þá samu hans eigin konu, og uppvetia sínum bróður sæde.

20. Nú vorn þar sis brædur, og hinn fyrste tók fer eigin konu; hann andadest, látande eigi sæde ester.

21. Og sá annar tók hana, og andadest, let og eigi sæde ester.

22. Og lífa hinn þríði og einn: enn þeir sá töflu hana alfer, og letu eigi sæde eftir: seinast eftir þá alla, audadest og konann.

23. Enn í upprifunne, þá er þeir rísa upp, hverð þeirra eiginfonia þá verður hún, þóat þeir sá höfdu hana til eiginfoni?

24. Þá svarade Jesús og sagde til þeirra: er eigi svo, at þer villest, þar syrer, at þer vited eigi ritningarnar, og eigi heldur Guds kraft.

25. Þóat þá þeir rísa upp at dauda, kvongast þeir eigi, ne gíftast, heldur eru þeir sem englar á himnum.

26. Enn um þá daudu, at þeir skulu upprísa, hafed þer eigi í-íed í Moysis bók, hveruog talade Gud til hans, hía skógar runn enn og sagde: eg em Gud Abrahám, Gud Isaacs, og Gud Jacob?

27. Eigi er hann Gud daudra, heldur Gud lifendra, af því villest þer mizg.

28. Og einn af skriflærdum geck til hans, sá sem heyrte hafde þá spyrast á, og sá það, at hann hafde svarad þeim vel, og spurde hann at: hvert er þat hærsta bod: ord af öllum?

29. Enn Jesús svarade hñum: þat er hit hærsta bodord af öllum: Heyr þú Ísrael, drottinn Gud vor er einn Gud.

30. Og eísta skalkþú drottinn Gud þinn af öllu hiarta þínu, og af allre sálu þíne, og af öllu þínu hugskote, og af öllum þæringum þínum. Þetta er hit hærsta bodord.

31. Enn annat er og þessu líft: Eísta skalkþú náunga þinn sem

skalkann þig: Eigi eru þar sunnur bodord þessum meire.

32. Og hinn skriflærde sagde til hans: Meistare! í saunleika sagder þú vel, þóat einn er Gud, og eingenn er þar annar enn hann.

33. Og at eísta hann af öllu hiarta, og af öllu hugskote, af allre sálu, og öllum fróstum, og at eísta náunga sinn sem skalkann sig, þat er öllum brennefórnum meira, og öllu offre.

34. Enn er Jesús sá, at hann svarade víslega, sagde hann til hans: Eigi er þú langt frá Guds ríke. Og eingenn þörde þá at spyrja hann framar meir.

35. Jesús svarade og sagde, er hann fenude í musteren: Hvern- neg seiga skriflærder Christum vera Davids son?

36. Enn David seiger skalkur syrer heilagann Audu: Drottinn sagde minum drottne: Sit þú til minnar hægare handar; þar til eg legg þína övine til skarar þinna fóta.

37. Þar nefner David hann sinn Drottinn, hvernueg er hann þá sonur hans? Og margt sólt heyrde hann giarnann.

38. Og hann kende þeim og sagde til þeirra: Vared yður við skriflærdum, þeim sem ganga í síðum klædum, og láta giarnann heilsa sér á torgum.

39. Og sitia giarnann eíft í samfundu húsum og til bords í gestabodum.

40. Þeir uppeta eífta hús, under holmingu langrar bænar; þeir munu og sðlast þess stærre fordæmingu.

41. Og Jesús settefi þvert yfer frá Guds kistunne, og sá hvern:

enn sólfid varpadi peningum í gudsþjófuna, og marger rífer lögdu þar mífid í.

42. Enn þá kom ein eðla fátæk, let tvo skarfa sinn, þat er einn peningur.

43. Hann kallade sína lærefvema til sín og sagde þeim: Sannlega feige eg yður, at þesse fátæka eðla let meir í gudsþjófunu, enn aller þeir sem letu þar í.

44. Þvíat aller letu af því sem þeim var afsángs; enn þesse let af volæde sínu, allt hvað hún hafde, sína biörg alla.

XIII. Capitule.

1. Og þá hann gekk út af mustereinu, sagde einn af hans lærefveinum við hann? Meistare: ská, hvílfir steinar, og hvílf bygging þetta er!

2. Jesús svarade og sagde til hans: Ser þú allar þessar stóru byggingar; her mun eigi eftirlátast steinn yfer steine, sá er eigi verðe sundurbrotenn:

3. Og þá hann sat á fiallenu oliveti gegnt mustereinu, spurdu hann at serilaga: Petrus og Jacobus, og Jóhannes, og Andreas.

4. Seig þú oss nær allt þetta skal ste, og hvert teikn skal verða, þá þetta skal allt fullkomnast?

5. Jesús svarade þeim og tók til at seiga: Síæd til at eigi fáe nokkur villt yður.

6. Þvíat marger munu koma í mínu nafne, og seiga: Eg em Chrístur; og munu marga villa.

7. Enn þá þer heyrð af barðögum og hernadar tðendum, ótæst eigi, þvíat þessu býriar at ste, enn endenn er þá þó enn eigi.

8. Ein þjóð mun reisa sig upp í móte annare, og eitt konungsrífe á móte öðru, og landstíðstarmunni verða her og þar, húngur og hrellingar munu og verða, þetta er upphaf eyndanna.

9. Enn skæd þer yður fyrer, þvíat þeir munu frammsetia yður í ráðstefnur og samfunduhús, og þer munnd styrfter verða, og fyrer konunga og höfðinga munud þer leiddur verða, minna vegna til vitnitsburða yfer þá.

10. Og gudspjálsum býriar áður at predikast á meðal allra þjóða.

11. Þá þeir nú leida yður og frammsetia, styrged eigi styrer, hvað þer skulud tala; vered eigi hellsdur þar um forseinkter áður, hellsdur, hvað yður gefsi á þeirre samn stundu, þat taled. Þvíat eigi erud þer þeir, sem tala, hellsdur heilagur ande.

12. Einn bróðersmun setia ann í dandann, og fader sonenn; bærnenn munu setia sig í móte forellorunum, og styrkia til at deyða þá.

13. Og þer munud öllum verða at hatre styrer mínus nafns saker. Enn hver hann er skobastur allt til enda, hann skal hólpenn verða.

14. Enn þá þer skæd svðvirding forendslunnar af hverre Daniel spámadur seiger, at hún stendur hvar eigi býriadei. Hver þat les hann understande þat; hver þá er á Gyðinga laude, flye hann á fjöll.

15. Og hver hann er uppá ræfrenu, hann fare eigi nidur í húfð, og kome eigi þar inn at sækia nokkud í sínu huse.

16. Og sá sem er á akre, hann snúest eigi á bak ser astur, at sækia söt sín.

17. Enn ve þúngudum konum og bríðstýplingum á þeim tíma!

18. Enn bided, at flótte yðar verðe eigi um betur.

19. Þvíat á þessum dögum verða slíkar hörmingar, sem eigi hafa verið her til frá upphafi skepnunnar, þá sem Gud flapade, og allt til þessa, og eigi heildur mun verða.

20. Og ef Drottinn stytte eigi þessa daga, yrðe eingenn maður hólpenn; enn fyrir úrvaldra sáker, hvera hann úrvalde, hefir hann stytt þessa daga.

21. Og ef nockur seger þá til yðar: Síá! her er Christur; eða síá! þar er hann, þá trúed þvi eigi.

22. Þvíat upp munu rísa marger falschristar og fylgjer spámenn, og munu gera teitn og stórmerke, til at vilja, ef verða mætte, einnenn úrvalda.

23. Því síæd yður fyrir. Síæd! eg sagde yður allt þetta fyrir.

24. Enn á þeim tíma efter þessa hörming, mun sólem og tunglid missa sitt skín.

25. Og stóruur munu hrapa af himne, og kraftar himnanna munu hræra sig.

26. Og þá munu þeir síá mannsins son komande í skýum með stórum krafte og dyrd.

27. Og þá mun hann útsenda sína engla at samansafna sínum úrvaldum af stórum vindum, allt af enda jarðar, og til himens enda.

28. Af skliutrenu þá læred eina efterlíking: Því þá þess kvistur geresi friór, og fær lauf, þá vited þer, at sumared er í nánd. Eðv og nær þer síæd þetta sk.

29. Vited at þat se þá nálsægt fyrir dyrum.

30. Sannlega seige eg yður: Þesse kynslóð forgeingur eige, þar til allt þetta sk.

31. Himen og jörð munu forganga, eun mín ord munu eigi forganga.

32. Enn af þeim deige og stundu veit eingenn, eigi englar á himnum, og eigi sonurenn, heildur faderenn einn.

33. Síæd til, vakad og bided, þvíat þer vited eigi, nær tíð er.

34. Eðv sem sá maður sem ferðadest langt burt, forlet sitt hús, og gaf sínum þjónum yfervalldser hverium sitt verk, og baud dýraverðenum at hann vefte.

35. Því vakad nú, þvíat þer vited eigi nær herrann hússins kemur, hvert hann kemur at kvæðe, eða um midnætte, eður þá hanenn gelur, eslegar at morgne.

36. Eðv at eigi kome hann skyndelega, og sinne yður sofande.

37. Enn hvað eg sege yður, þat satt, sege eg öllum: Vakad þer!

XIV. Eovitule.

1. Enn efter tvo daga þá vorn páskar, sætabrauds dagar. Og hófudprestar og skrifstærder leituru efter, hvernenn þeir gætu handlað hann með velum, og ísláted.

2. Enn þeir sögðu: Eigi þó um hátíðena, tvo eðv upphlaup verði með sólkennu.

3. Enn þá hann var í Bethania í húsi Simonar þess spitelka, og sat við bord, kom ein kona hafande alabastrum, með ómeingad og kostulegt nardus salve. Hún

braut gláfið, og hellið því yfir hofud hönum.

4. Enn þar voru nokkrir, sem stuggudust við, og sögdu: Til hvers skal þesse sönn?

5. Þvíat þetta salbe mætte seliast meir enn fyrir þriðhundruð peninga, og gefast fátækum. Og þeir deilðu á hana.

6. Enn Jesús sagði: Láted hana í friði, til hvers stöggð þer hana? Godt verk gerde hún við mig.

7. Fátæka hafed þer jafnan hía yður, og nær þér viled, meged þer gera þeim godt, enn mig, þá hafed þer eigi jafnann.

8. Hún gerde þat hún kunne; Hún kom fyrirframum at smyria minn líkama til minnar grestunna.

9. Sannlega seige eg yður: Hvar hellið í heime öllum, þetta gudspjall verður predikað, þá mun seigast í hennar minning, hvað hún nu gerde.

10. Enn Judas Iscarioth, einn af þeim tólf, gekk burt til hofudprestanna, at hann forrede hann.

11. Og þá þeir heyrdu þat; glöddust þeir, og þeir lofudu at gefa hönum peninga. Og hann leitadest við, hvornenn hann gæte forráðed hann sein bægast.

12. Og á hinum fyrsta sæta brandsbeige, þá páskalambed offradest, sögdu hans læresveinar til hans: Hvert vilþú ver sörum og reidum til, at þú nepter páskalambsins?

13. Og hann sende tvo af sinum læresveinum og sagde til þeirra: Gangið inn í stadenn, og máðið ur mun mæta yður, berande vatnskrú, fylged hönum efter.

14. Og hvar hellið hann gengur

inn, þá seged húsherranum: Meis siareinn lætur sega þer: Hvar er þat herberge, hvar eg funni, at nepta páskalambsins, með minum læresveinum?

15. Og hann mun sýna yður einn stórvann sal, steinlagðann, og tilbúenn: reided þer þar til fyrir ofð.

16. Og læresveinar gengu út, og komu inn í stadenn, og fundu svo sem hann hafde sagt þeim, og biuggu til páskalambed.

17. Og um kvölded kom hann með þá tólf.

18. Og er þeir sátu til bords; og átu, sagde Jesús: Sannlega seige eg yður, at einn af yður, sá sem etur með mér, mun forráða mig.

19. Enn þeir urdu hrigger við, og sögdu hver efter annann til hans:

20. Em eg þat nokud. og hinn annar: em eg þat nokud? Enn hann svarade og sagde til þeirra: Einn af þeim tólf, sá er dísir í fatid með mér.

21. At sönnu fer mannsins sonur hedann, svo sem skrifad er af hönum, enn ve þeim manne, af hverum mannsins sonur verður forráðenn: betra være þeim manne, at alldrei hefde hann sæddur verid.

22. Og í því þeir neptu, tók Jesús brandið, gerde þacker og braut þat, og gaf þeim þat og sagde: Taked þer, og eted, þetta mit höld.

23. Og hann tók kaleikenn, og gerde þacker, og gaf þeim hann, og þeir drucku aller af hönum.

24. Og hann sagde til þeirra: Þetta er mitt blóð, þess þga

testamentes, sem fyrer marga úthellest.

25. Sannlega seige eg yður; at eg mun eigi hedan í frá drecta af þí þú sem vex á vntre: allt til þess dags, þá eg drect þat nýtt í Guds ríke.

26. Og at sungnum loffaungum, gengu þeir út til stalsins Oliveti.

27. Jesus sagde til þeirra: Allir munud þer hneixlast á mer á þessare nótt, þófat, skrifastendur: Eg mun slá horderenn, og sauderner stulu tvístrast.

28. Enn efter þat eg rís upp, viltu eg ganga fyrer yður í Galilea.

29. Enn Petur sagde til hans: Og þó aller þer hneixlest, þá vil eg þó eigi heixlast.

30. Og Jesus sagde til hans: Sannlega seige eg þer, at í dag, á þessare nóttu áður enn hanenn galar tvísvær, mun þú afneita mer þrífvar.

31. Enn hann talade enn fram: At þó at mer byriade at deya med þer, skyldi eg þó eigi neita þer. Og slíkt híd sama sögdu þeir aller.

32. Og þeir komu í þat gerðistún, sem het Gethsemane; og hann sagde til sinna læresveina: Setest þer her, á medann eg geng burt og bíd þer.

33. Og hann tók med sér Petrum, Jacobum, og Johannem, og tók til at skálfa, og titra.

34. Og sagde til þeirra: Sála mín er næsta hrígg allt til danda, blíf þer her og vaked.

35. Og þá gef hann litit leingra frammi, fell á jörd, og bad, ef þat væri mögulegt, at sú stund lide hía.

36. Og sagde: Abba! Fader minn! allt er þer mögulegt, taf burt þennan kálfa frá mer; þó eigi sem eg vil, heldur sem þú vilt!

37. Og hann kom og fann þá sofande, og sagde til Petrum: Simon sefur þú? Runner þú eigi at vaka eina stund?

38. Vaked og bided, svo þer falled eigi í freisne, andenn er reidubúenn, enn hólðid er veift.

39. Hann gef og enn burt astur, og bád, og talade hin sömu ord.

40. Hann kom astur og fann þá astur sofande, þófat þeirra augu voru full af svefne, og eigi vissu þeir hveru þeir svörudu hans um.

41. Og hann kom í þridia sinn og sagde til þeirra: Væ, viled þer nú sofa og hvilast; þat er nóg, stundenn er komenn, slá; mannsins sonur mun seliast í syndugra hendur.

42. Standed upp, látum of ganga, sláed! sá er mig forrædur, hann er í nánd.

43. Og strax sem hann var gán at tala, kom Judas, einn af þeim tólf, og med honum mikel sveit; med sverdum og staungum, frá höfundprestunum, skriflærdum, og öldungum.

44. Enn svikarenn hafde gefð þeim eitt teikn, og sagt: Hvern hellst eg: kysse, sá er þat, gríp þann og leided väreygdarlega.

45. Og þá hann kom, gef hann strax til hans og sagde til hans: Rabbi! Rabbi! og kyste hann.

46. Þá sögdu þeir sínar hendur á hann, og gripu hann.

47. Enn einn af þeim, sem

þar hiá stóð, dróa út sitt sverð, og sló höfudprestins þión, og sneid af hönum eitt eyra.

48. Jesús svaraðe og sagde til þeirra: Þer eruð útgeingner svo sem til annars ræningja, með sverðum og stauungum, at grípa mig.

49. Hverðaglega var eg í mustereni hiá yður, og kende, og eigi gripud þer mig, heldur þat ritningenn upphyldest.

50. Og læreseinarner forletu hann aller og flyðu.

51. Og þar var einn ungur maður sem fylgde hönum efter, hann var klæddur línklæde yfer burt höruud. Og hann gripu þinnur ungmenne.

52. Enn hann slepte línklæðenu, og flyde nafenn burt frá þeim.

53. Og þeir leitudu Jesum til höfudprestins, þar saman voru komner aller þeir yppurstu prestar öldungar og skrifslærder.

54. Enn Petur fylgde hönum á lengdæf efter sun í höfudprestins sal, og hann var þar, og sat hiá þenerum, og vermdé sig við eldian.

55. Enn höfudprestarnir og allt ráðed leitudu vitna gegn Jesu, svo at þeir gætu selt hann til dauða, og fundu engenn.

56. Marger báru falsvitne móte hönum, enn þeirra vitnesburder vorn eigi samlátande.

57. Og þar stóðu nokkorer upp, og báru falsvitne móte hönum, og sögdu:

58. Þer höfum heyrt hann seiga: Eg vil þetta mustere nidurbrióta, sem með höndum er gert, og smuann þrigga daga uppbyggja eitt annað, þat eigfer með höndum gert.

59. Enn þeirra vitnesburder komu enn þá eigi saman.

60. Og höfudpresturenn stóð upp meðal þeirra, spurde Jesum at, og sagde: Svarar þú engu til þess; sem þesser vitna móte þer?

61. Enn Jesús þagde og svaraðe engu. Því spurde höfudpresturenn hann enn astur, og sagde til hans: Erþu Christur sonur hins blesaða?

62. Jesús sagde hönum: Eg eni, og þer munud síá mannsins son síria á hægri hönd krastarsins, og komande með skyum himens.

63. Enn höfudpresturenn reis þá sinn fyrtel, og sagde: Hvað þnefum ver meir vitnesburða vid?

64. Þer heyrdud gudslöstinena; hvað synest yður? Enn þeir forðæmdu hann aller, at hann være dauða sefur.

65. Þá tófu nokkorer at spyta á hann, og byrga hans ákónu, og at slá hann með fagsum; og seigia til hans: Erþa þú oss. Og þiónarirer slóu hann þustra í andluid.

66. Og Petur var þar nidur í salnum. Þá kom ein af ambáttum höfudprestins.

67. Og þá þún leit Petrum verma sig: horfde hún á hann og sagde: Og þú varst og með Jesu af Nazareth.

68. Enn hann neitade og sagde: Eg þeðe hann eigi, og eigi veit eg hvað þú seiger. Og hann gekk út í forgardenn, og hanenn gól.

69. Og ambáttunn sá hann, og tók astur at sega þeim; sem þar hiá stóðu: Þesse er einn af þeim.

70. Enn hann neitade enn astur.

Dg litlum tíma þar eftir, sögdu þeir ástur; sem hía flódu, til Peturs: Sannlega er þú einn af þeim: þósat þú er ein Galileare, og þitt mál hliðar svo.

71. Enn hann tók at formæla fer, og sveria: Eigi þecke eg hann mann, um hveru þer taled.

72. Dg hanenn gól í annad sinn. Þá minnst Petur þess orðs; sem Jesus hafde sagt til hans: ádur enn hanenn galat tvísva, munþu affveria mig þrisva. Dg hann tók at gráta.

XV. Capítule.

1. Dg strax um morgunenn heildu höfudprestarner ráðstefnu med öldungunum, og frislærdum, og þar at auk öllu ráðenn, og bundu Jesum, leiddu hann burt og frammsældu Pilato.

2. Dg Pilatus spurde hann at: er þú konungur Gyðinga? enn hann svarade og sagde til hans: þa seger.

3. Dg höfudprestarner áflögudu hann hardlega.

4. Pilatus atspurde hann ástur og sagde: svarar þú engu? síá hverfu hardlega þeir áflaga þig.

5. Enn Jesus svarade engu framar. Svo at Pilatus undradest.

6. Enn hann var vanur at gefa þeim lausann um páskaþátsdenn einn bandinga, eftir hverum heilst þeir beiddust.

7. Enn þar var einn sá, sem het Barrabas med upphlaupsmennum bundenn, hver í upphlaupenn hafdi víg unned.

8. Dg fólked geck upp, og bad, at hann villde gera sem hann var vanur.

9. Enn Pilatus svarade þeim: viled þer, at eg gefe yður Gyðinga konungaenn lausann?

10. Þvíat hann viffe, at höfudprestarner höfdu af öfund afhendi hann.

11. Enn höfudprestarner eggdu lyðenn, at hann gæfe þeim mislu heildur Barrabam lausann.

12. Þá svarade ástur Pilatus og sagde til þeirra: hvað viled þer þá; at eg skule gera hönum: hveru þer áslaged, at hann se konungur Gyðinga?

13. Enn þeir kölludu þá ástur: krossfestu þú hann.

14. Pilatus sagde til þeirra, hvað skil þessir hann gert? enn þeir kölludu þvi meir: krossfestu þú hann.

15. Enn Pilatus þeinkte tóskenu fullnægu at gera; gaf þeim lausann Barrabam, og frammsældu þeim Jesum hússtrýktann, at hann krossfestur yrde.

16. Enn stríðs þenararner leiddu hann í þinghúsed, og kölludu samann allann hóþenn.

17. Dg færdu hann í purpurflæde, og stietudu eina þyrnefórönnu, og settu á hann.

18. Dg tóku at heilfa hönum: heill se þú konungur Gyðinga!

19. Dg slóu hans höfud med reirnum, og bræktu á hann; sellu á kne og tilbádu hann.

20. Enn þá þeir höfdu sportad hann; færdu þeir hann úr purpuranum, og færdu hann í sía eigenn flæde, og leiddu hann út, at þeir krossfestu hann.

21. Þeir þreyngdu og einum sem frammiá geck, Simone af Cirene, sem komenn var af ásturlande (södur þeirra Alexandri og Ríssi) at hann bære hans kross.

22. Og þeir leiddu hann í þann stad Golgatha, þar þyðest hansa-
skeliastadur.

23. Og þeir gáfu honum í vefne
myrkham at drekka, og hann tók
þat eigi til sín.

24. Og þá þeir höfdu krossfest
hann; stiftu þeir klæðum hans,
og köstundu hlutum, hvað hver
skyldde hafa.

25. Enn þat var nær um þri-
dju stund, at þeir krossfestu hann.

26. Og þar var upp yfer hon-
um skrifad, hver sök honum var
gefinn, sem var: Konungur Gyð-
inga.

27. Og með honum krossfestu
þeir tvo reisara: einn til hægri
handar, enn annaðun til vinstre.

28. Þá völdu sú ríning upp-
fyllt sem teiger: með illvirknum er
hann reiknadur.

29. Og þeir sem gengu þar
frammi hjá, höfdu hann, stófu
höfud sín, og sögdu: Svei, hvern-
ig nidurbreptur þú musterid, og
byggir þat upp á þremur dög-
um?

30. Hjalpa þú nú slásum þer,
og slig þer nidur af krossinum.

31. Ekka einnenn höfdu hann
höfudprestarner sín á medal, með
skriflærdum, og sögdu: Öðrum
hjalpade hann, slásum þer getur
hann eigi hjalpad.

32. Se hann Christur og kon-
ungur Israels, þá slige hann nið-
ur af krossinum, at ver sláum,
og meigum svo trúá. Og þeir
sem með honum voru krossfestir,
forsmáðu hann einnenn.

33. Og at lidenne stóttu stund-
du; urdu myrkur um allt landid;
allt nær til níundu stundar.

34. Og um níundu stund
fallade Jesús upp hátt, og sagde:

Eli eli lama sabachtani? hvað
útleggst: Gud minn! Gud minn!
því forleystu mig?

35. Og noðvör af þeim, sem
þar stóðu hjá, þá þeir heyrdu þat,
sögdu þeir: sjá, hann kallar á
Eliam.

35. Enn einn hlíóp at, og
uppfyllte niardarvott med edifi,
látande uppa einn reirlegg, gaf
honum at drekka, og sagde: lát
vera; sláum, hvert Elias kemur
at taka hann ofann.

37. Enn Jesús kallade upp
hátt röddu, og uppgaf án anda.

38. Og tiallded musteresins ris-
nade sundur í tvennt, frá ofan
verdu, allt niður í gegnum.

39. Enn þá höfudsmadurenn sá
þad; hver þar stóð gegnt, at hann
kallade svo, þá hann leist, sagde
hann: sannlega hefir þesse madur
verid. Guds sonur.

40. Og þar voru og svo köfun-
ur, sem langt frá höfdu á þat,
á medal herra var Maria Mag-
dalena, og Maria hins litla Ja-
cobs, og Jóses Moder, og Sa-
lome.

41. Þær honum höfdu efter-
folgt, þá hann var í Galílea, og
þíónat honum, og margar adrar,
hverrar með honum höfdu uppfared
til Jerusalemm.

42. Og þá kvöld var komid, af
því þat var aðfanga dagur, hver-
at er fyrir sabbatisdagenn.

43. Kom Jóseph af Arimathia,
einn ærlegur ráðsherra, sá og
vonade efir Guds ríse; hann
dyrðest at sánga sín til Pilatum,
og bad um líkamann Jesu.

44. Enn Pilatus andræðest, at
hann være þegar látinn.

45. Og kallade höfudsmannenn,
og spurde hann at, ef hann være

þrýr laungu andadur? Og þá hann varð þess vís ordenn af höfudsmanninum, gaf hann Jóseph líkamann.

46. Og hann keypte einn linduf, tók hann ofann, og sveipade hann í lindufinum, og lagde hann í eina gróf, hver flappud var í einu stein, og veltte steine at grafardyrinum.

47. Enn Maria Magdalena og Maria Jóses sáu til, hvar hann var lagdur.

XVI. Capitul.

1. Og þegar sabbathdagurenn var lidenn, keyptu þær Maria Magdalena og Maria Jacobi og Salome dyrdleg smyrsl, at þær kæmu og smyrdu hann.

2. Og miðg snemma á fyrsta degi víkunnar, komn þær til grafarennar, um sólar uppruna.

3. Og hver þeirra sagde til annarar: Hver mun velsta þrýr oss steininum af grafarmunnum?

4. Og þær litu þángat, og urðu varar við, at steinnenn var afvelltur, þóat hann var næsta mikell.

5. Og þær fóru lín í grófega, og sáu eitt ungemenne sitja til hægri handar, þryddann síðu klæde höftu, og þær urðu hræddar.

6. Enn hann sagde til þeirra: Eigi skuluð þer hræðast, þer leited at hinum krossfesta Jesu af Nazareth, hann er upprifenn og er eigi her; stáed þann stad, hvar þeir lögðu hann.

7. Gáged heildur burt, og seged hans læreseinum og Petre, þat hann mun ganga þrýr yður í Galileam; þar munuð þer stá

hann, efter þóð sem hann sagde yður.

8. Enn þær geingu út skyndelega, og áyðu frá grófinne, þóat komenn var yfer þær stíalste og hræðsla, og þær sögðu engum neitt, þóat þær voru hræddar.

9. Enn er Jesús hafde snemma morguns upprifid á fyrsta deige víkunnar þá byrte hann sig fyrst Mariu Magdalenu, frá hverre hann hafde útrekib síð Díska.

10. Hún fór og kunngerde þeim sem með honum höfdu verid, sem hørmutu og gretu.

11. Og þá þeir heyrðu, at hann lifde, og hann vøre spennberadur þrýr henne; þá trúðu þeir eigi.

12. Efter það þá tveir af þeim fernduust, opinnberade hann sig þeim í annare lífingu, þá þeir geingu um þorpa grundernar.

13. Og þeir sömn gengu burt, og kunngerðu hinum öðrum; þeim trúðu þeir og eigi.

14. Enn seinast, þá þeir ellesu sátu til borðs, byrte hann sig, og ávstade þeirra vantrú, og hiartagð hardúð, at þeir höfdu eigi trúad þeim, sem hann höfdu sed upprifenn.

15. Og hann sagde til þeirra: Gæd út um allann heimenn, og predíked evangelium allre steynu.

16. Hver hann trúer og verður skírður, sá skal hölpenn verda; enn hver eigi trúer, hann skal forðæmast.

17. Enn teiknenn sem þeim munu fylgia, sem trúá, eru þesse: í mán nafne minn þeir Díska útreka, npar tungur tala.

18. Höggorma útreka, og ef þeir drecka noðud banvænlegt, skal þat þeim eigi granda; yfer stála

munu þeir sínar hendur leggja, og þá mun þeim batna.

19. Og eftir þat Drottinn hafði þetta talad við þá; varð hann upptinn til himens, og stur til Guds hægre handar.

20. Enn þeir geingu út og predifudn allstadar, og Drottinn var samberfande með þeim, og stadfeste orðed fyrir meðspjgande teikn.

Ender Gudsþialla hins heilaga Marci.

S. Lucae Evangelium.

I. Capitule.

1. Af þof at marger hafa fer fyrir hendur tekid, at framfseria og frá at segia þeim hlutum, sem á medal vor hafa tilborid.

2. Svo sem þeir hafa ofi t hendur fengid, sem frá upphafe hafa þat siálfer sed, og þenarar orðsins hafa verid.

3. Þá hefir mer syndst godt, eftir þof eg hese uppspur þat allt, samant frá upphafe, at skrifa þat allt skilfannlega þer til minn gode Theophile, með kostgæfue.

4. Svo at þú kunner at hafa vissare grundvöll á þeim lærðome, í hverum þú ert undervísadur.

5. Í tíð Herodis Juda konungs, var einn prestur sem Zacharias het, af skifte Abia, og hans húsfrú var af dætrum Marous, sú het Elisabeth.

6. Enn þang voru bæde rettlát fyrir gude, og gengu í öllum bodordum og setlingum Drottins óstraffanlega.

7. Þang áttu eigi barn, þofat Elisabeth var óþyria, og bæde þang voru vel öldrúð.

8. Enn svo bar til, þá hann slutte prestlegt embætti fyrir gude, á tíma hans skiftes.

9. Eftir síðvenin kunnemanns: Kaparins. Og þá hönnu hlut.

naðest, at hann skyldi veyfa reykfölsinu, geð hann ein í mustere Drottins.

10. Og allur fólksfölsdenn var fyrir utann, og badst fyrir, um reykfölsis veyfunartsmann.

11. Enn hönnu byrrest engell Drottins, standande á hæggra veg reykfölsis alltarefins.

12. Og Zacharias hræddist, þá hann sá hann, og ótte kom yfer hann.

13. Enn engellenn sagde til hans: Ottast þú eigi Zacharia, þofat þín bæn er heyrð, og Elisabeth eigenkona þín mun þer sonfæða, og hann skalþú Johannes at nafne kalla.

14. Og þú munt af hönnu sögnud og glede hafa, og marger mun sagna af hans fædingn.

15. Þofat hann mun verdamikell fyrir Drottne. Vin og áfengann dryck mun hann iegidrecka, og þegar í modur tvíde mun hann uppfylltur verda af heilögum anda.

16. Og morgum Israels börnum mun hann snúa til Guds Drottens þeirra.

17. Og hann mun fyrir hönnu framginganga í anda og krafte Eliae; svo at hann snie hiortum sedranna til barnanna, og van.

tráðnum til kænslu rettláttra, at tilbúa svo Drottne reidubúit sólk.

18. Og Zacharias sagde til engelsins: Af hveru skal eg þat vita? Þólat eg engamað, og mín háshétt er komenn til ára sinna.

19. Engellenn svarade og sagde til hans: Eg em Gabriel, sá sem framme sýrer Guð stendur, og eg em sendur at tala við þig, at eg hode þer þetta.

20. Og síá, at þú munt málfaus verða, og eigi talad geta allt til þess dags, þá þetta mun frammi koma, sýrer þvi at þú trúðer eigi mínum orðum, þang sem upp flulu fyllost á sínum tíma.

21. Og sólkid beid efter Zacharia, og undradest, at hann dvalde svo lenge í mustereinu.

22. Enn þá hann geð út, gat hann eigi talad við þá. Og þeir formerkta, at hann munde syn fed þafa í mustereinu. Og hann bendre þeim og var mállaus.

23. Þat stede og, þá liduer voru dagar hans embætis, at hann geð heim í sit hús.

24. Enn efter þá daga varð hans húsfriú Elisabeth þúngud, og leynde ser sínum mánuðe, og sagde:

25. Þannenn gerde Drottenu við mig, á þeim dögum hann áleit mig, þá hann villde burt taka mitt hneiple, þat eg var á miklum manna.

26. Enn á hinum setta mánuðe var Gabriel engell sendur af Guðe, í eina borg í Galilea, sem heiter Nazareth.

27. Til einnar meyjar, sem trúlofad var einum manne sem Josef het, af hjúsi Davids; og heite meyerennar var Maria.

28. Og engellenn kom inn til hennar og, sagde: Heil se þú

údarfulla, Drottenu er með þer, bleffud er þú á mital kvenna!

29. Enn þá hún sá hann, varð hún hrædd af hans orðum; og þeinkte: hvílk kvedia er þetta?

30. Og engellenn sagde til hennar: Éttast þú eigi Maria; þólat þú fannst náð hjá Guðe.

31. Síá, þú munt getnað sá í kvide þínum, og munt son sæða; og hans nafn skalst þá Jesús kalla.

32. Hann mun mikell verða, og kallast sonur hins hädffa. Og Guð Drottenu mun gefa honum stól síns föðurs Davids.

33. Og hann mun verða konungur yfer hjúsi Jacobs at eplifu, hans konungs ríkis mun og engenn ender verða.

34. Þá sagde Maria til engelsins: Hvernenn skal þat gánga til, með því eg veit af engum manne?

35. Engellenn svarade og sagde til hennar: Heilagur ande mun koma yfer þig, og kraftur hins hädffa mun yferskyggja þig, af því, at þat hid helga, sem af þer mun sæðast, skal nefnast sonur Guðs.

36. Og síá þú! At Elisabeth frændkona þín gengur þúngud at einum syne í hennar elle, og þesse er hennar sette mánuður, sem halldenn var óþýria.

37. Enn Maria sagde: Síá, eg em ambátt Drottens, verðe mer svo sem þú hefir sagt, og engellenn stilst við hana.

39. Enn á þeim dögum stóð Maria upp, og geð með flyter uppá fiallbygðer til Juda borgar.

40. Og kom í hús Zacharie og heilsade Elisabeth.

41. Og þat stede svo, þá Elisabeth heyrde heilsun Mariu, at

barnid spratt upp í hennar fœðide
Og Elisabeth varð full af heilögum
andi.

42. Kallade upp hárre ræddu
og sagde: Blessuð er þú á meðal
kvenna; og blessaður er ábætur
fœðingar þínar.

43. Og hvadaun kemur mér
þetta, at móðir Drottens minn
kemur til mín?

44. Siá þú, þá rædd þinnar
fœðing kom mér til eyrna, spratt
barnid upp með fagnade í minnum
fœðide.

45. Og sœl er þú sem trúður,
þó þat þat mun fullkomnað, hvad
þer var sagt af Drottne. Og Maria
sagde:

46. Sal mín upphesur Drott-
eun.

47. Og ande minn gleðst í Gu-
de frelsara mínum.

48. Þó þat hann leit á sína au-
mu ambátt; slá, hebann af munni
mig sæla þessa allar ættir.

49. Þó þat hann gerde mikla
hlute við mig, sá sem völdugur
er, og hans nafn er heilagt.

50. Og hans miskunfeme varer
án afháðs, æ og alla tíma hjá þeim
sem hann óttast.

51. Hann fremur kraft með sin-
um arinleggi, og sundurdreifer
drámblátum í þáunum þeirra
hiarta.

52. Völdugum hrinder hann
af síðle, og upphesur lítelára.

53. Húngrada sýker hann gæð-
um, og ræða lætur hann fáséinga.

54. Hann mynnest miskunar, og
hjálfar á sætur sínum þíðum Ísrael.

55. Evi sem hann talade til
fedra vorra, Abrahams og hans
sæðis at eyslun.

56. Og Maria var hjá henne
svo nær sem þriá mánuðe, og fór

þar eftir afur til síns heimfyn-
is.

57. Og Elisabethar tíð kom,
at hún skulde fæða, og hún fæðde
einn son.

58. Og þá grannar hennar og
náströndur heyrdu, at Drottinn
hafde gert mikla miskun á henne,
samglöðduft þeir með hennar.

59. Og þat stæðe á áttunda deige,
þá þeir komu at umfæra barnid, og
nesfudu hann eftir sínum fæður, Za-
chariam.

60. Einn móðir hans svarade og
sagde: Eingannveiginn; heilur
skal hann Jóhannes heita.

61. Þeir sögdu til hennar: Þar
er þó einginn í þinne ætt, sem svo
heiter.

62. Einn þeir völduð fæður
hans, hvad hann villde, at hann
hete.

63. Og hann heiddest hnefa-
spialids, skrifaðe og sagde: Hann
heiter Jóhannes. Og þeir und-
röðuð atter.

64. Og íafnstíðt laukst upp
hans munur og tunga, og hann
talade, lofande Gud.

65. Og ótte kom yfer alla hans
nágretta: og allt þetta sem stæð
var, víðfrögðest um allar stalla-
bygðer í Judea.

66. Og aller þeir sem þat
heyrdu, sögdu þat á hiartað,
og sögdu: Þvert grunnar þig, at
þetta barn verðe? Þó þat hann
Drottins var með hennar.

67. Og Zacharias fader hans
skilteft af heilögum anda, spæðe
og sagde:

68. Lofaður se Gud Drottinn
Ísraels, þó þat hann vítiade og frels-
an gerde sínu fólke.

69. Og hann uppreiðe of þáunum

Hialpar horn, í húsi þíons Davíds.

70. Eðv. sem hann talaðe forðum, fyrir minna sína heilagu þámannna.

71. Ut hann frelsaðe oss frá vorum óvinum, af hende allra þeirra, sem oss hata.

72. Og gerðe missunfeme við fedur vora, og myntest á sinn heilagann fátímaða.

73. Og á þat sære, sem hann fór fædur vorum Abraham, at hann gæfi oss þat.

74. Ut ver leyfist af hende vorra óvina, þíonudum hönum án ótta, alla vora lífdaga.

75. Í heilagleika og rettlate, sem hönum þoknast.

76. Og þú barnforn munt kalladur verða þámadur hins hærsta, þvát þú munt fyrirenna anglice Drottens, at tilbúa hans vegin.

77. Og at gefa hans fólk skilning sálhjalparennar, sem er í fyrergefningu synda þeirra.

78. Fyrir þá hvarigróna missun Guds vork, í hverre hann vitlaðe vor, upprunnenn af hæðum.

79. Ut lýsa þeim í myrkum og fæðandans flugga sitia, til at greiða fætur vora á veg frídarens.

80. Einn barned vor upp, og stírktest í anda, og var á eyðimörkum; allt til þess er hann stóllur de gánga framur fyrir Israels fólk.

II. Capitul.

1. Einn þat bar til í þann tíma, at þat bod geft út frá keisaranum Augusto, at heimur allur skyldi skattskrifað.

2. Og þesse skattskrift var hin allra fyrsta, og stæðe í þann

tíma, þá Cyrenius var landsríðnare í Syria.

3. Og aller fórn at láta skrifa sig niður til skatts, hver til sinnar borgar.

4. Þá fór og Joseph af Galilea úr borgenne Nazareth upp í Judeam, til Davíds borgar, sú sem kallast Bethlehem, af því at hann var af húse og kyni Davíds.

5. Ut hann lete skattskrifa sig, með Mariu sinnetrúlofadre kvinnu, sem var ólett.

6. Og þá þang veru þar, þá kom tímuenn, at hún skyldi fæðan.

7. Og hún fæðde sinn frumgetinn son, og vafde hann í reifum, og lagde hann niður í jótuna, þvát þang höfðu eigi rúm í gestá bergenu.

8. Og stárhjrdirnir voru þar í sama bygðarlage, um grandana vakande, sem vaktuðu hjörd sína um nóttenu.

9. Og hiá, at engell Drottens gekk til þeirra, og Drottinn byrta liónade fringum þá, og þeir urðu næsta ming óttaslegner.

10. Og engellenn sagde til þeirra: Græðest eigi, stæð, eg boda yður mikenn söguð, þann sem fle skal öllu fólk.

11. Þvát í dag er yður frelsarenn fæddur, sú er Christus Drottinn í borg Davíds.

12. Og hafed þat til merkis, þer munud sína barnid reifum vafed, og lagt vera í jótuna.

13. Og jafnstíótt þá var þar hiá englenum margstólde himnestra hersveita, sem lofudu Gud og sögðu:

14. Þvrd se Gude í urphæðum, og frídur á jörðu, og mannum góður vill.

15. Og þá er englarner sóru frá þeim til himens, söladu hyrdir, ner hverir vid adra: göngum ver til Beihlehem, og síanum þat verk, sem þar er skad, sem Drottenn hefir openberad oss.

16. Og þeir komu med flunda, og fundu bæde Mariam og Josef, og þar at auk barnid liggia í jostunne.

17. Einn þá þeir höfdu þat sed, vdfraegdu þeir þat ord út, sem til þeirra var sagt af þessu þarne.

18. Og aller þeir sem þat heyrdu, undrudust af þeim ordum, sem þeim var sagt af hyrdurumum.

19. Einn Maria vardveitte öll þesse ord og yfervóg þaug í sinn hiarta.

20. Og siárhyrdararner sueru astur, byrdlande og losande Gud, fyrer allt þat, hvad þeir höfdu heyrð, og sed, efter því sem þad var sagt til þeirra.

21. Og þá átta dagar voru lidner, at barnid skylde minsterast, var hans nafu kallad Jესus, hvad kallad var af englum, ádur einn hann var getenn í móður kvíde.

22. Og þá dagar hennar hreinsunar komu, efter Moysis' lögum, höfdu þau hann til Jerusaleim, uppá þat þau fetu hann koma fyrer Drottenn.

23. Svo sem skrifad stendur í lögmaíle Drottins: at allt karlskyns, þat sem fyrst opnade sinnar móðurkvið, þad skylde kallast Drottne helgat.

24. Og at þaug gæfu offrid, efter því sem segest í lögmaíle Drottens, tvær turtildosur, eða tvær úngar desur.

25. Og síá, at einn maður var í Jerusaleim; sá sem Simeon

het; og þesse same maður var renslatur, og gúðhræddur; væntande efter huggun Israels, og heilagur Ande var med honum.

26. Og hann hafde andsvar fengad af heilögum Anda: at hann skylde eigi dandanu síá, nema hann sæe ádur fyrre Christ Drottin.

27. Og hann kom af andans tilladan í musterit. Og þá foreldrarner höfdu barnet Jესum í mustered, at þaug gerdu fyrer honum efter sidvenin lögmaílsins.

28. Þá tók hann hann uppá sína armlegge, losade Gud og sagde:

29. Nú lát þú Drottenn þínn þínn efter ordum þínum í friðe fara.

30. Þósat mín augu hafa sed þitt hiálprád.

31. Þat þú tilreiddur fyrer öllum þíðum.

32. Lífs til uppþyrtingar heidnunar þíðum, og til byrdar þíns kólfs Israels.

33. Og Josef og hans móðer undrudust þat, hvað af honum sagdest.

34. Og Simeon bleffade þaug, og sagde til Marin hans móður: síá, þesse mun seriafi til fálks og upprisu margra í Israel, og til merkes hver móðer mun mælast.

35. Og eitt sverð mun þrenga fer gegnum þína sál, svo at auglíser verðe hugskots þánskar margra:

36. Og þar var Anna spákona, dóttir Phannels, af kyni Effer, hún var komenn til sína ára, og hafde lifað í síð ár med sínum ieginn manne, efter sinn meyðóm.

37. Og hún var nu ein eðsá; hafande síðra vetur um áttæði,

hver eigi gefi úr munsterinu þínu; fader þinn og eg leitundum harm-
ande Guði nótt og dag, með fasti þrúngen at þer.
um og þænnaðast.

38. Þessi gefi og samfundu þar
at, og þrífði Drottinn, og sag-
de af honum til allra þeirra, sem
lausnarennar voru til Jerusa-
lem.

39. Og er þang höfdu allt full-
þinnad, efter lögmáli Drottins,
fueru þang astur í Galileam til
borgar sinnar Nazareth.

40. Einn barned tók upp; og
stirkeft í anda, sústur vísdoms,
og Guðs náð var með honum.

41. Og hans foreldrar gengu
árlega árs til Jerusaleim á páska-
háttidene.

42. Og þá hann var tólf ára
gamall; sóu þang upp til Jeru-
salem, efter skönnu háttidarennar.

43. Og þá þeir dagar voru lidnar,
og þang fóru heimleides astur, blef
barned Jesus í Jerusaleim, og Jo-
seph og hans móder vissu þat eigi.

44. Og meintu at hann væri
hjá selfögnum. Og þang voru
fomenn eina dagferð, og leitundu
hans á meðal frænda og kunn-
ingia.

45. Og þá þang fundu hann
eigi, gengu þang astur til Jeru-
salem, og leitundu at honum.

46. Og þat stede svo efter þria
daga, at þang fundu hann í mún-
sterinu, sitjande midt millum lære-
fæðranna; heyrande þá, og að-
spyrjande þá.

47. Eign aller þeir, sem hann
heyrdu, undrudust yfir hans stíll-
ningu og andspörum.

48. Og þá þang sáu hann, brá
þeim við. Og hans móder tala-
de til hans: Sonur minn, þú
breitir þú svo við okkur? Já þú,

49. Og hann sagde til þeirra:
þat er þat, at þid leited at mer?
vited þer eigi, at mer býrlar at
vera í því, sem minn föður er?

50. Og þang stíldu eigi þat ord,
sem hann mælti til þeirra.

51. Og hann fór með þeim
öfann, og kom til Nazareth, og
var þeim undergefenn. Og hans
móder geymde öll þessi ord í sinn
hiarta.

52. Og Jesu sófst alldur og vís-
ka, og náð hjá Guði og mönn-
um.

III. Capitule.

1. Á fimtunda áre keisaradöms
Tiberti keisara, þá Pontius Pila-
tus var landstjórnare í Judea,
einn Herodes stjórnshöfðingi í
Galilea, og bróðer hans Philippus
stjórnshöfðingi í Iturea, og
um Trachonitidis heróð, og Li-
saniás stjórnshöfðingi til Abi-
lene.

2. Þá þeir Annas og Caiphas
voru höfudprestir, stede Guðs
befaling til Jóhannem son Zacharie
í eyðmörku.

3. Og hann kom í allt byggdar-
lag hjá Jordan, og predikade
idrunar stírn, til syndanna fyrir-
gefningar.

4. Svo sem skrifad stendur í
málabók Esaie spámanns, sem
seger: Þat er eins predikara rödd
í eyðmörku; tilbúed þer veg
Drottens, og gered hans stígu
retta.

5. Allir daler munu fyllast, og
öll fjall og hálsar munu lægast, og
þad boged er mun rettast, og

hvað óflett er, mun snúast í fletta vatne, enn sá kemur, sem sterkar veu.

6. Og allt hold mun síá Gnds hialpráð.

7. Enn hann sagde til fólksins, þess sem útgeð at skíast af hönum: þer nodrukyn! hver kende yður at sýja undan tilkomande reide?

8. Sýrer þvi gered ávæxtu sem idranenn útfesur, og taked eigi at segia: ver höfum Abraham sýrer fædur; þvatar eg seae yður, at Gud getur uppvæð Abrahamis börn af steinum þessum.

9. Öxenn er allareidu lögð við rót trefins. Hvert þat tre, sem eigi færir góðum ávæxt, mun upphoggvæst og í elld kastast.

10. Og fólked spurde hann at, og sagde: hvað skulum ver gera? enn hann svaraðe:

11. Og sagde til þeirra: hver sem hefir tvo kyrtla, hann gefe þeim, sem engann hefir, og sá sem vísir hefir, gere hann slítt hid sama.

12. Dolkheimtunnenn komu og til hans, at láta skíra sig, og sögðu til hans: Meistare, hvað skulum ver þá gera?

13. Enn hann sagde til þeirra: kresed eigi meira enn yður er sýrer sett.

14. Þá spurðu hann frisdá menn at, og sögðu: hvað skulum ver þá gera? hann sagde til þeirra: kúged engann ne gered örett, og láted yður næga yðart kaupgjald.

15. Enn þá fólked grunade, og aller þeinku í sínum hjörtum, ef verða nætte þat, at Johannes være Christur,

16. Svaraðe Johannes og sagde till allra: eg skíre yður með

re er, enn eg em, hvers skópveingi, eg em, eigi verdugur upp at leysa þana mun skíra yður meg heilögum anda og elde.

17. Hvers vindskúfla er í hans hende, og hann mun hreinsa sinn lasa, og samansafna hveitenn í eplisum elde.

18. Og margt annad meira undersjafde hann og bodade fólken.

19. Enn þá Herodes skírdungs- höfðinge straffaðest af hönum sýrer Herodiadem bróðurkonn sína, og sýrer allt annad slítt, sem Herodes gerde.

20. Þá lagde hann, ofaná þetta allt, Jóhannem í Báu gelse.

21. Og þat skede, þá allt fólket sig skíra, og Jesús var og svo skírdur, og badst sýrer; at himenn opnadest.

22. Og heilagur ande ste o'ann í líkamlegre mind yfer hann; sem dosa, og ein rédd kom af hinne og sagde: þú er sonur minn elskulegur, í þer þocknast mer!

23. Og Jesús hóf upp at vera nær þríátin ára, og var halldenn sonur Joseps, sá sem var sons ur Eli.

24. Sá var sonur Mathath, sá var sonur Leui, sá var sonur Melchi, sá var sonur Janna, sá var sonur Josephs.

25. Sá var sonur Mathathias, sá var sonur Amos, sá var sonur Rahum, sá var sonur Esli, sá var sonur Ragge.

26. Sá var sonur Maaths, sá var sonur Mathathias, sá var sonur Semei, sá var sonur Joseph, sá var sonur Juda.

27. Sá var sonur Jóhanna,

sá var sonur Mesa, sá var sonur Zorobabel, sá var sonur Salathiel, sá var sonur Neri.

28. Sá var sonur Melchi, sá var sonur Abdi, sá var sonur Rosam, sá var sonur Elmadam, sá var sonur Her.

29. Sá var sonur Jese, sá var sonur Eliezer, sá var sonur Jorem, sá var sonur Matthas, sá var sonur Levi.

30. Sá var sonur Simeon, sá var sonur Juda, sá var sonur Josephs, sá var sonur Jonam, sá var sonur Eliachim.

31. Sá var sonur Melea, sá var sonur Menam, sá var sonur Mathathan, sá var sonur Nathan, sá var sonur Davíds.

32. Sá var sonur Jesse, sá var sonur Obed, sá var sonur Boas, sá var sonur Salomon, sá var sonur Rahasson.

33. Sá var sonur Aminadab, sá var sonur Aram, sá var sonur Esrom, sá var sonur Phares, sá var sonur Juda.

34. Sá var sonur Jacobs, sá var sonur Isaac, sá var sonur Abrahams, sá var sonur Thara, sá var sonur Nachor.

35. Sá var sonur Sarnach, sá var sonur Ragabu, sá var sonur Phaleg, sá var sonur Eber, sá var sonur Sala.

36. Sá var sonur Cainan, sá var sonur Arphaxad, sá var sonur Sem, sá var sonur Noe, sá var sonur Lamech.

37. Sá var sonur Mathusalah, sá var sonur Enoch, sá var sonur Jared, sá var sonur Maleteel, sá var sonur Cainan.

38. Sá var sonur Enos, sá var sonur Seth, sá var sonur Adams, sá var Guds.

IV. Capitule.

1. Og Jesús fullur af heilögum anda, kom ástur frá Jordan, og særdest af anda á eydemörk.

2. Da freistadest af Diosfenum í flóruðu daga, og hann neytte einkes á þeim dögum, og at þeim lídnum, húngrade hann síðan.

3. Diosfullenn sagde þá til hans: Ef þú er Guds sonur, seg þeine þessum, at hann verde at braude.

4. Jesús svarade og sagde til hans: Stríðad: stendur; at madi urenu lifer eigi af braude einu, heldur af sérhveru Guds orde.

5. Og Diosfullenn flútte hann uppá eitt hátt sialt, og sýnde honum á augabragde öll ríche veraldar.

6. Og sagde til hans: Allt þetta velde og þeirra dyrd minn eg gefa þer, þóat þang eru mer í hendur fengenn, og hverum eg vil, hann gef eg þang.

7. Ef þú vilt tilbidia mig, flú þang öll þín verda.

8. Jesús svarade og sagde: Þar burt frá mer þú Satan; stríðad er, Dróttinn Gud þinn flátt þú tilbidia, og hennum einum þína.

9. Og hann færde hann þá til Jerusalems, og sette hann ofan á bust mufferisins, og sagde til hans: Ef þú er Guds sonur; sleig þer þer ofan af.

10. Þóat stríðad stendur: Sinum englum minn hana hjála um þig.

11. Ut þeir vardu þig, og at á hendum þere þer þig, svo at þú drever eigi þínum sæte við nokkorum þeine.

12. Jesús svarade og saade til hans: Sagt er; eigi flátt þú freista Dróttins Guds þíns.

13. Og sem Dísfullenn hafde lýftað allar þessar freistingar, veif hann frá hönum um flundarfakir.

14. Og Jesús kom aftur í andakrafte til Galileam, og ríftid um hann geef út í alla kringum liggande flade.

15. Og hann kende í þeirra samfunduhúsum, og af hverum manne varð hann þrífadur.

16. Og hann kom til Nazareth, þar hann var uppalenu, og geef þan eiter vana flumum á sabbathsdæge í samfunduhúsið, stóð upp og villde lesa.

17. Þá var hönum fengum bók Esaie spámanns. Og þá hann flæite uppi bókunne, fann hann þann flad, hvar flrifad var:

18. Unde Drottins er þiá mer, og af því flmurde hann mig, og fende mig at boda evangelium volubum, og at græða þau fundurknofludn þiartu.

19. At þredika þeim herteknu, at þeir flulu verða lauser, og þeim blindu flun, og þeim flongu, at þeir flulu vera fler og lauser, og at þredika þacknæmlegt ár Drottins.

20. Og þá hann let flamaun bókuna, fæð hann hana þenarannu, og fette flig, og aller þeir sem í samfunduhúsinu voru horfldu, á hann.

21. Enn hann hóf at sega til þeirra: Í dag er þesse rítnung uppflyst fyrir yðrum eyrum.

22. Og aller gáfu þiinnæburð af hönum, og andrudust þaug náðarfamlegu orð, sem gengu flramm af hans munne, og flongdu: Er þesse eigi flonur Iosephs?

23. Hann sagde til þeirra: Þer munuð flukflomlega til míns fligia

þennann orðskvið: Læfler! Þiart, ga fláflum þer, því hvar mífid hóflum ver heyr, at gert var til Capernaum, ger þú og eins her á þinne flóflurjorðu.

24. Enn hann sagde: Sannlega flège eg yður, at eingenn flámadur er þacknæmmy á flanne flóflurjorðu.

25. Enn í sannleik flège eg yður: Margar eflur voru í tíð Elie, í Ísraelf, þá himenenn var fláflur í þeín ár, og fler mánuðe; þá gerðe flt mífel þyríð um allt lauíð.

26. Og til engra þeirra var Eliás flendur, nema í Sarepta þeirra Sidona til einnar eflur.

27. Og marger líflþráer vorn í Ísraelf í tíð Elifei flámanus, og eingenn þeirra varð hreínfladur nema alleina Ramam af Syria.

28. Og aller flýllust þeir reide sem í samfunduhúsinu voru, þá þeir heyrdu þat.

29. Stóðu upp og hneyptu hann út af borgenne, og leiddu hann allt uppá flállsgnypuna, þar þeirra borg var yflerbygð, at þeir hrynde hönum þar afframm.

30. Enn hann geef þurt mífet á millum þeirra.

31. Og hann floni til Capernaum borgar í Galilea, og kende þeim þar á sabbathsdægum.

32. Og þeir undrudust hans flennung, því hans ræða var af mífium mífugleíka.

33. Í samfunduhúsinu var madur flétina af óhreiunum Díoíle, og kallade upp hárre röðdu.

34. Og sagde: Hei! Hvat hóflum ver með þig at gera, Iesu af Nazareth? Er þú flomenn at flýrerflara ós? Eg veit hvar þú er, sem er þinn heilage Guðs.

35. Og Jesús flraffade hann og sagde: Þeíge þú, og flur út af

hænum. Og Disfullenn fleygde hænum, miðt frammi í miðum þeirra, og fór út af hænum, og grandade hænum at engu.

36. Og ótta sló yfer þá alla.

37. Og tölundust við sín á milli og sögðu: Þvada hlutar er þetta, at hann byður óþreinum endum af valde og fræste, og þeir fara út? Og hans ríste barst allstadar út í þvi umliggande lande.

38. Og hann stóð upp af samfundunne, og kom í hús Simonar: og niðour sœna Simonar var haðdenn af mikille kalldu, og þeir báðu hann fyrir henne.

39. Hann ætíðill til hennar, og hann bað kaldbústennu, og hún forlet hana, og lafnslíðit reis hún upp og þjónaðe þeim.

40. Enn þá þlenn var undergengenn, flutu oller þeir, sem höfðu klúka af allþyns fíndóme þá til hans. Enn hann lagde hendur yfer sérhvern þeirra, og lafnade þá.

41. Disflar fóru og út af morgun kallande upp og sögðu: Þú er Christus sonur Guds. Og hann hafðade á þá; og lét þá eigi mæla, þvlat þir vissu, at hann var Christus.

42. Enn þá dagur var, fór hann og gekk út á elti epdepláts, og sólfed leitade at hænum, og kom til hans, og þeir heildu hænum, at hann fæte eigi frá þeim.

43. Hverum hann sagde: Ver þvriar og í öðrum stæðum at tæda evangelium, út af Guds ríste, þvlat til þess em eg sendur.

44. Og hann prebítade í samfunduhúsum í Galilea.

V. Capítule.

1. Enn þat stæde; þá sólfed

þreyngðest frammi til hans, at þeyra Guds orð, og hann stóð við síðenn Genegareih.

2. Og hann sá tæð skip standa við síðenn, em siffmenner voru signar af skipi, og þvödu net sín.

3. Þá stæ hann á eitt skiped, sem Simonar var, og bað hann at leggja lítid frá lande, og hann fettefi niður, og kende sólkenn af skipenn.

4. Og sem hann gaf upp at tala, sagde hann til Simonar: Þar þú út á dráped, og kastet nete yðru út, svo at þer draget einn drátt.

5. Simon svarade og sagde til hans: Meistare, í alla nótt hef um ver erfidad, og sengum eigi, enn uppá þitt orð, vil eg netenn útkasta.

6. Og þá þeir höfðu þat gert, smeluctu þeir mikla mergd fiska, og þeirra net risnuðu.

7. Og þeir bendu sínum felsgum, sem vœrn á öðru skipi; at þelt kœmu og hlápuðu þeim at draga, og þeir komu og hlóðu báðe skipenn full, svo þaug súðu at mestu.

8. Þá Simon Petrus sá þat, feli hann til kniáanna Jesu, og sagde: Gæð frá með þetra, þvi eg em maður sundugur.

9. Af því at selsatur var yfer hann komenn, og yfer þá alla, sem með hænum vœrn, af þeim siffedraette, sem þeir fengu til samans.

10. Efta yfer Jacobum, og Jóhannem sonu Zebedei, lagðumenn Simonar: og Jesus sagde til Simonar: Óttast þú eigi, þvlat heðann af, stalt þu menn veida.

11. Og þeir drögu sín skip at

lande, og yfergáfu alla hlute; og fylgdu honum eftir.

12. Þat stæde: þá hann var í einnre borg, sá, at þar var madur fullur af spitelstú. Og þá hann sá Jesum, tók hann fram á sína áhönn, bad hann og sagde: Drottinn, ef þú vilt, þá kannstu at hreinsa mig.

13. Og hann rette út sína hend, og tók á honum, og sagde: Eg vil, verðu hreinn. Og jafnstótt hvort spitelstann af honum.

14. Og hann bauð honum: at segja þat eingum, heldur gæf og sýn þig prestenum, og tórna fyrir þinne hreinsan, sem Moyses bauð, til vinnisburðar yfer þeim.

15. Og umgæðann um hann kom æ lengra út, og þar kom margt fólk samann hann at heyrta, og at læknast fyrir hann af sínum sórtum.

16. Enn hann veif ser í burt á eydemört, og badst fyrir.

17. Og þat bar til á einum dege sem hann kennde, og þar sáinn Pharisei og skriflærder, sem komner voru af öllum kaupstunum úr Galilea og Judea, og frá Jernsalem, og traitur Drottins gekk út frá honum at lækna þá.

18. Og sá, at nokkorer menn báru einn mann á sæng, þann sem stífstúkur var, og sóttu til at koma honum inn og leggja hann frammi fyrir hann.

19. Og þá þeir gátu eigi funded fyrir sólfenu, hvar þeir skyldu flytja hann inn, foru þeir upp á þak, og vundu hann niður gegnum þak, með sængenne midt á milli þeirra, frammi fyrir Jesum.

20. Og þá hann leit þeirra trú,

sagde hann til hans: Madur; þínar syndir eru þer fyrregisnar.

21. Skriflærder og Pharisei tóku til at hysa með ser, og sögdu: Hver er þessi, sem mæler gudlaflan? Hver má syndir fyrregisa, nema Gud einn?

22. Enn þá Jesús fornám þeirra hysan: svarade hann og sagde til þeirra: Hvað hysed þer í yðrum hjörtum?

23. Hvert er auðvesslara at segja: Þer eru þínar syndir fyrregisnar; eða at segja: Staðu upp, og gæf.

24. Enn svo at þer vited, at manastinn sonur hefir mætt til á jörðu, at fyrregisa sondernar; sagde hann til þins skriflæra: Þer segge eg, staðu upp og ták sæng þína, og gæf heim.

25. Og jafnstótt stóð hann upp, þeim áþáande, og tók sængena upp, þá sem hann hafde álegd, og gekk heim, lofande Gud.

26. Og þeir óttundust aller, og lofustu Gud, og fylgust af ötta, og sögdu: Í dag höfum ver sed undarlega hlute.

27. Eftir þat gekk hann út, og sá einn tollheimtumann, sem Levi var at nafne, stíðande hía tollbúðenne, og sagde til hans: fylg þú mer eftir.

28. Og hann forlet allt, stóð upp, og fylgde honum eftir.

29. Og Levi tilbíð honum miked gestabod í sínu húsi, og marger tollheimtumenn og adrer sátu með þeim til bords.

30. Og Skriflærder og Pharisei mægludu við hans læresveina, og sögdu: Því er þu þess og drekkid með tollheimtumönnum og bersyndum?

31. Og Jesús svarade og sagde til þeirra: Þeir þurfa eigi læknarans við sem heilbrigðir eru; heilður þeir sem sýkir eru.

32. Eg em kominn at kalla synduga til ídrunar, enn eigi rettláta.

33. Þá sagdu þeir til hans: Því fasta læresveinar Jóhannis svo oft, og bidaft fyrir svo mig, og líka Þhariseanna læresveinar, enn þínar læresveinar eta og drecta?

34. Hann sagde þá til þeirra: Þer meged eigi neyða brúðkaupsfólkid til at fasta, á meðann brúðgumenn er hía þeim.

35. Enn þeir tsmar munu koma, at brúðgumanum mun frá þeim kippit verða, og þá munu þeir fasta.

36. Og hann sagde eina efter: lífing til þeirra: eingenn setur bót af nýu klæde á gamalt fat, annars rífur það nýa hit gamla í sundur, og bóteinn af því hinu nýa fellur eigi við hid gamla.

37. Og engenn lætur nýtt vfa í forna belge, annars sprenger hid nýa vfinid belgena, og það spíllef, enn vfinbelgerner tortfnast.

38. Heilður skal nýtt vfn látaft í nýa belge, og mun þá hvert tveggja forvarast.

39. Svo er og eingenn, sem drectur af hinu gamla og villi strag hid nýa, þvíat hann seger: hid gamla er heilnæmara.

V. Capitulæ.

1. Enn það bar til á einum efter: sabbathsdege, at hann geef gegnum fornid, og hans læresveinar tfindu axenn, og átu, núande þaug með höndum sínum.

2. Enn nockorer af Þhariseis

sagdu til þeirra: forer því gered þer það, sem eigi sámer at gera á sabbathsdögum?

3. Jesús svarade og sagde til þeirra: hafid þer eigi lesid, hvað David gerde, þá hann húngrade, og þá sem með hönnum voru?

4. Hvernenn hann geef sunn í Guds hús, og tók skodnarbrandenn og át, gaf og þeim, sem með hönnum voru, þaug sem engum bar at eta, nema prestunum alleinasta.

5. Og hann sagde til þeirra: Mannsins sonur er herra einenn sabbathsdagsins.

6. Og það skede á sdrum sabbathsdege, at hann geef sunn í samfunduhúsid og kende. Og þar var sá maður, sem hin hægre hönd var á vfinnd.

7. Enn skriftærder og Þharisei hugdu at, hvert hann læknade á sabbathsdege, svo at þeir fundu eina sek, hvar fyrir þeir mættu hana áfæra.

8. Þá formerkte hann þeirra huxan, og sagde til mans þess, sem höndena hafde vfinnada: Rís þú upp, og gack framm hingat. Hann reis upp og geef framm.

9. Enn Jesús sagde til þeirra: Eg spyr yður at: Hvert hæfer á sabbathsdögum at gera godt edur slit? Ekenn vid at hallda, edur tortfna?

10. Og hann leit umkring uppá þá alla, og sagde til mannsins: Rett þú út þína hönd, og hann gerde það; þá vard hans hönd heil aftrur, og heilbrigð, sem hin sundur.

11. Enn þeir fyltust af heimsku, og töludu hver við annann, hvað þeir viladu gera til við Jesum.

12. Enn það gerdest á þeim tíma, at hann geef á eitt fíall at

bidiað fyrer, og hann var um þá nót á bænum til Guds.

13. Og þá dagur var, kallade hann sína læresveina, og fóre töl af þeim, hvera hann nefnde þóttula.

14. Simon, hvern hann kallade Petrum, og Andrean bróður hans, Jacobum og Johannem, Philippum og Bartholomæum.

15. Mattheum og Thomam, Jacobum son Alpheí, og Simon sem kalladest Zelotes;

16. Judam Jacobss son, og Judam Ischarioth, þann svikara.

17. Og hann fór ofann með þeim, og gekk á einn stettann stot í merkenne, og flokkur hans læresveina; og mikell fjöldi fólks af öllu Judalande og Jerusalemi, og úr Tyro og Sidon, liggande við hafid.

18. Hverer komner voru hann at heyrja, og at þeir læknudust af sínum sóttum, og þeir sem hrafter voru af óhreinnum ondum, og þeir urðu heilbrigðir.

19. Og allt fólked gyntest at snerta hann, þviat krafsur gekk út frá honum, og hann læknade þá alla.

20. Og hann hóf upp sín augu yfir læresveina sína og sagde: Sæler erud þer volader, þviat ydart er Guds rífe.

21. Sæler erud þer, sem her húngra, þviat þer skulud sæðar verða. Sæler erud þer, sem her grátid, þviat þer munud hlæa.

22. Sæler erud þer, ef menn hata yður, og frástíla yður, og hallmæla, og burt stífa yðar nafne, svo sem annars iðvirka, vegna Mannsins sonar.

23. Gleded yður þá og dansed, þviat stá, ydart verðkaup er mikid

á himne, þviat þannig gerdu þeirra sedur við svámenne.

24. Enn þar í mót, ve yður andugum, þviat þer hafid yðra þuggun burtu.

25. Ve yður sem nú erud sáðar, þviat yður mun húngra. Ve yður sem hlæd her, þviat þer munud æpa og yla.

26. Ve yður, nær hver Maður losar yður, þviat svo gerdu og þeirra sedur við hina sölsku spámen.

27. Enn eg sege yður, sem áheyred: elsted þer óvine yðra, gered þeim godt, sem yður hata.

28. Blessed þá sem yður hálva, og bided fyrer þeim, sem yður eru þver-brötner.

29. Og hver hann stæ þig á þann eina sinnvanga, biðd honum og amann þar til: og hver hann tekur af þer þinn mottul, þá ver honum eigi þinn fortíll.

30. Og hver þig bidur, þeim gef þú: og hver hann tekur burt, hvað þitt er, það heims eigi astur.

31. Og svo sem þer vited, at menn gere við yður; gered svo lífa við þá.

32. Og ef þer elsted þá, sem yður elsta, hvera hásed þer þar fyrer-þæð? þviat synduger elsta og svo þá, sem þá elsta.

33. Og þó þer gered þeim godt, sem yður gera vel til, hvaða þæð hásed þer þar fyrer? þviat þetta sama gera einmenn hiner syndugu.

34. Og þó þer lánid þeim, af hverum þer vóntid launa, hver verður þá yðar þæð? þviat syndugir lána og svo syndugum; svo þeir take líft við lífn.

35. Enn þó sem áður, elsted þer yðra óvine; gered godt og

læned, einflís þar sýrer væntande, þá mun yðar verðkaup mikid verða, og þer munud verða börn hins hæðsta; þólat hann er góðfús viður óþakliáta og vonda.

36. Þar sýrer vered og mistimfamir,

37. Dæmed eigi, svo at þer dæmest eigi; fordæmed eigi; svo at þer fordæmest eigi; sýrergesed, þá mun yður og sýrergesast.

38. Gefid, og skal yður gefast, fulla og samþrykta, sketna og yferþíótannlega mæling munin menn gefa í yðart skant. Þólat rest med þeirre sönnu mælingu, med hverre þer mæled út, mun yður astur mælast.

39. Og hann sagde þeim eina efterlíking: fær blindur víssad veg einum blindum? falla þeir eigi háðer í grófena?

40. Eigi er læresveinnenn yfer sinum meistara. Þóf nær læresveinnenn er svo sem hans meistare, þá er hann algerdur.

41. Enn hvað fer þá ogn í þíns bróður anga; enn at þeim biálka, sem í þínu anga er, gær þú eigi.

42. Eða hvernig máttþu segia bróður þínum: Bróder, leys at eg drage ognena úr anga þínu; ef þu fer eigi siálfur biálkann í þínu anga. Þú hræsnare, drag þú fyrst út biálkann úr þínu anga, og siá þá til, at þú drager út ognena úr þíns bróður anga.

43. Þóf ecki gódt tre ber súlun ávæxt, og ecki súid tre ber góðann ávæxt.

44. Hvort tre þeckest af sinum egenn ávæxt, þólat eigi lesa menn samann í. lín af Þyrnum, og eigi heilndur af fader af Þýslum.

45. Góður maður af góðum

siód síns hiarta framnber gódt, og illur maður af vondum siód síns hiarta framnber slit; þúiat af fylki hiartans mælic munnarinn.

46. Til hvers kalled þer mig herra! herra! og gered eigi þad eg sege?

47. Över hann kemur til mín, og heyrer mín ord og gerer þang; þann min eg sýna yður hverum hann er líkur.

48. Hann er líkur þeim manne, sem bygde upp hús, og gróf díuþt, og sette þess grundvöll á hellubiarge: enn þá vatnsgángur kom, dunde strammurenn á húsenn, og mátte þad eigi hræra úr stad, þólat þad var grundvallad á hellubiarge.

49. Enn hver hann heyrer og gerer eigi, hann er líkur þeim manne, sem bygde eitt hús á jorðu, án grundvallar, at hveru strammurinn dunde, og þad fell safusnart, og hrapan þess húss var mikel.

VII. Capitul.

1. Enn þá hann hafde lýttad sína rædn sýrer folkenn, geck hann til Capernaum.

2. Enn þíoun eins hundradð hofðinga, lá dandstúfur, hver hönnum var misg gedsekkdur.

3. Og þá hann heyrde af Jesu, sende hann þá eldjin af Gydingum til hans, og bad hann at toma og gera sinn Þson heils brigðann.

4. Enn þá þeir komu til Jesu, báðu þeir hann kostgæfelega, og tögðu: verður er hann þess, at þú veiter hönnum þad.

5. Þólat hann eistat vora Þíóð,

og hefir upphvgr fyrir oss vor samfundu-hús, þá geft Jesús með þeim þadana.

6. Og þá þeir vörn nú eigi lánat frá húsinu, sende hófudsmeðurenn bue til hans og let sega honum: o Herr! þjá þig eigi, þvát eg em eigi verður, at þú gangur and-er mit þak.

7. Þar fyrir hese eg eigi reikn- ad skálfann mig verðngann til þín at koma, heildur mæl þú eitt ord, og þá verður minn þkonn heill.

8. Þvát eg em maður þjer valld dena undergefinn, hafaude under-mer stróðsmenn, og of eg sege þessi um: far, þá fer hann; og sðrum: kom, þá kemur hann, og þíone minum: ger þetta, og þá gerer hann það.

9. Enn þá Jesús heyrde það, furdade hann á honum, og suerest við, og sagde til sófksins sem hœ-um fylgde efter: eg sege þður, at eg hese eigi funded þvátka trú í Ísrael.

10. Og þá þeir, sem út voru sender, komu aftur til húsins, fundu þeir þann þíon, sem stúfur hafde vered, heilbrigðann.

11. Og það stede efter það, at hann geft í eina borg, sem het Nain, og marger hans læresveinar fylgdu honum og fíofde sófks.

12. Enn þá hann nálgadest borgar hlíðid, sía: þá var fram- lidenn maður borenn út, eiu-sonur sinnar móður, og hún var eða. Og mikell borgarmúgur geft út með henne.

13. Og þá Drottenn leit hana, þrærdest hann missunar þar þjer, og sagde til hennar: æptu eigi.

14. Og hann geft þar at, og þrærde þórunar, sin þeir sem bárn, stódu við, og hann sag-

de: Ungmenue, eg seige þer: rið upp.

15. Og sá reiste sía upp, sem íramulidenn var, og tóf at mæla, og hann gaf hann hans móður.

16. Enn þjer alla þá kom ötte, lofudu Gud og sögdu: Spámadne mikell er á meðal þer upprifeinn, og hefir vítiad sías líf.

17. Og þesse saga barst út af honum um allt Judaland, og um öll fringumlífgande lönd.

18. Og allt þetta kuungerdu Jóhanni hans læresveinar, og hann kallade tvo af sínum læresveinum til sía;

19. Og sende þá til Jesum, og let sega honum: erþu sá sem koma minn, eða eigum þer annars at bída?

20. Enn þá þeir menn komu til hans, sögdu þeir: Jóhannes skræ- re sende oss til þín, og let segia- þer: erþu sá sem koma nýn, eða eigum þer annars at bída?

21. Enn á þeirre sámin stundit læknade hann marga af lörtum sínum og meinum, og af illum aundum, og mörpum blindum gaf hann syn.

22. Og Jesús svarade og sag- de til þeirra: gáged burt og tinn- gered Jóhanni, hvað þer hared sed og heyr: at blinder sía, hallter gánga, lóþræir hreinsast, daufer sá heyrn, daufer rísa ný, sátaek- um bodast evangelium.

23. Og sæll er sá sem eigi hneixl- ast á mer.

24. Enn þá sendebodr Jóhan- nis vörn burtgangner, hóf Jesús at sega sófkenn af Jóhanne, hvað sérnd þer út í eydemörk at sía? eða vildub þer sía reir af vinde stekenn?

25. Eða hvað ernd þer útgeng-

er at síá? villbud þer síá mann í miðum flæðum? síáed: þeir sem í dýrmætum flæðum og í vellystingum lifa eru í kononga gæðum.

26. Eða hvar erud þer útfærner at síá? villduð þer síá einn spámann? enn eg seige yður: þann sem meire er enn spániadur.

27. Þessi er sá, af hverum
 skrifað er: sá eg sende minn eng-
 el fyrir þínn auglite, sá sem
 tilreidda skal þínn veg fyrir þér.

28 Þvífat eg sege þúdur: at á medal þeirra sem af fönnnum eru fæddar, er enginn spámadur meire enn Jóhannes Skirare, enn sá meire er í Guðs ríste, er honum meire.

29. Og alt þad fólk sem til-
heyrde, og líka tollheintumenn,
rettstættu Gud, og letu skíra sig
med skíni Jóhannis.

30. Enn Þharisei og lögspæ-
ingar forsmáðu Guðs ráð í möre
stálsum fer, sem letu eigi stíraast af
honum.

31. Enn Drottinn sagde: við
hvad skal eg jafna mönnum þessar:
ar kynslóðar? hveru eru þeir
lífer?

32. Børnum þeim eru þeir lífer,
seim sitia á torgi og hrópa hverer
til annara, og seiga: Ver þspud
um fyrer ydur, og þer dönsuðnd
eigi; ver sungum fyrer ydur vor
harmakvæðe, og þer æpiud eigi.

33. Þvafat Jóhannes skirare
Fom, át eigi brand, ne dract vîn,
Þó seiged þer: hann hefir disful.

34. Mannsiðs souur er fomi-
enn, etur og dætur, og þer seig-
ed: síæd, sá madur er einn etare,
og vladryðimadur, vinur toll-
heintumanna og bersyndugra.

35. Dg spæknin hignar svo at

rettstæft af øllum sínum börn-
um.

36. Enn einn af Phariseum
 bad hann, at hann æte með hon-
 um, og hann gekk inn í Phari-
 searans hús, og settist til borðs.

37. Og hiá, at kona var sú í
borgenne, sem berisindug var, og
sem hún vísse at Jესus sat til bords
í Phariséarans húse, hafde hún
hángat alabastur med salve.

38 Og tók á bafe til fóta hans, og gret, og tók at væta hans sætur með tárnum, og at þurfa þá með sínu höfudháre, og kysste á hans sætur, og smurde þær með talve.

39. Enn þá sá Þharisens sá þat, sem honum band lún, mæltte hann med sér og sagde: ef þesse være spámadr, þá vísse hann hver og hvítt være sú kona, sem á honum tefur, þvíat hún er ein betri spöndug kona.

40. Jesus svarade og sagde til hans: Simon eg hese nockud at seiga þer, eun hann sagde: seig þu meistare.

41. Tveir skuldamenn voru
nóðurs ofurskarls, einn var hæn-
ni skuldugur fimmi hundrud pen-
inga, enn annar fimmitíga.

42 Og féin þeir höfðu ekki að
gjálða, gaf hann þeim það upp
báðum. feig nú: hver þeirra mun
elfa hann meir?

43. Simon svarade og sagde
eg meina, så, þenn hann gaf
meira upp; enn hann sagde til
hans: þad útfurdader þú rett.

44. Og hann snere fer til kvenna
unnar, og sagde til Simonar,
fer þú þessa konu? eg gæf þu í
þitt hús, og þú gaffst mér eða
vartu handa mínum fótum, enn
þessi vætte mínar sætur með tæ-

um, og þurkade með sínu hof, udháre.

45. Þoss gaff þu mér engann, enn þesse, íðann þu geð þer ánn, þess þu eigi linn at þessa minnar sætur.

46. Mitt hofad samurder þú eigi viðsmøre, enn þesse smurde minnar sætur með saloe.

47. Þyrr þof seige eg þer, at þenne þyrgerfast margar synder, þessat þú elskade mílled, enn þeim sem minna þyrgerfast, hann elskar midur.

48. Og hann sagde til hennar: Þer ern þinnar synder þyrgerfastur.

49. Þá tólu þeir til, sem við bodede sátu hía hönum, og sögdu með hjálfum ser: Þder er þesse, lá sem þyrgerfastur syndernar?

50. Enn hann sagde til konunnar: Þá trú gerde þig hólpna, far í fríde.

VIII. Capitule.

1. Og þat stede efter þat, at hann ferdadest gegnum borger og kauprún, predikande og bodande evangelium af Guds rífe, og þeir tólf með hönum.

2. Og noðorar þær konur, sem hann hafde grædt af óhreinum andum, og sóttarfellum, sem var Maria, sú sem het Magdalena, frá hverre sis díoflar höfdu út fared.

3. Og Jóhanna húsfrau Chusa, forsjónarmanns Herodis, og Sanna, og margar aðrar, þær hönum veittu af sínum eignum.

4. Enn þá margt fólk var nú samann komið, og þeir stunddu til hans úr stöðunum, sagde hann í einne efterþíngu:

5. Þar geð út einn sádmadur,

at lá sínu sæde, og þá hann sáde, fell samt hía vegennum, og vardi tóttodet, og fuglar himens ánn þat.

6. Og samt fell á hellu, og þá þat spratt upp, vísuade þat, af því þat hafde enga vöfvan.

7. Og samt fell á meðal þyrna, og þyrneinn sprutti upp með, og fældu þat.

8. Samt fell í góða jörd, og þat vöf upp, og var hundrad-falldaun ávæxt. Þá hann sagde þetta, kallade hann: Hver þyrur þess at þeyra, hann þeyre!

9. Enn hans lærefveinar spurdu hann at, og sögdu: Svada efterlíking á þetta at vera?

10. Hann sagde: Þdu er gefið at vita leynda dóma Guds ríkes, enn aðrum í efterlíkingum, svo at stáande, þá stáe þeir eigi, og áþeyrande stili þeir eigi.

11. Enn þesse er efterlíkingenn: Sæded er Guds ord.

12. Enn hiner við vegen, eru þeir sem þeyra, enn efterá kemur díofullenn, og tekur orðið út þeirra hjörtum, svo þeir trúa eigi og verde hólpner.

13. Enn hiner á hellunne, eru þeir, sem meðtaka orðið með sagnade, þá þeir þeyra þat, og hafa eigi rót: um standarstáfer trúa þeir, og á freistingar tíma falla þeir frá.

14. Enn þat sem fell miðlunt þyrna, eru þeir sem þat þeyra, og velkíast í sórgum, andæfunum og velþíngum þessara lífdaga, og tæfast, og færa engann ávæxt.

15. Enn þat sem í góða jörd fell, eru þeir sem orðið þeyra, og halda þof í góðu og stíðum hjar-ta, og færa ávæxt í þolinmæde.

16. Enn eingenn tveifer á lífa

Jenu, og býrger þat med fere, eda setur þat under beck, heilðar setur hann þat í fertahölden, svo at þeir sem þar inn gánga, sjáe lióð.

17. Þvíat eðfi er svo hálid, at eigi verðe opnubert, og eðfi svo leyndt, at eigi kunngerest og kome í lióð.

18. Sýrer þvi gæted at, hvern: enn þer heyrð. Þvíat þeim, sem hefir, hönum mun gefast, og hver hefst eigi hefir, frá hönum mun burt takast, einneun þat hann meinar sig hafa.

19. Enn móðer hans og brædur gengu frammi at, og kunnu eigi at komast til hans, sýrer fólken.

20. Og hönum var þat undervissad; móðer þsu og brædur standa þar úte, og vilja sjá þig.

21. Enn hann svarade og sagde til þeirra: Míu móðer og míner brædur eru þessir, sem Guds orð heyra og gera.

22. Og þat bar til á einum deige, at hann ste á stív med sínum læresveinum, og hann sagde til þeirra: Þórum ver yferum síðenn, og þeir yttu frá lande.

23. Enn þá þeir fóru yfer um, sofnade hann. Og þar kom hvirf, elvundur á síðenn, og bilgurnar fellu yfer þá, og þeir voru staddir í síðrum vöðum.

24. Þá geingu þeir at hönum og vöfðu hann upp, og svöðu: Meistar! meistar! ver forgangum. Enn hann stóð upp, og hafðe á vöðenn, og á vatnsbýlgurnar, og þær sefudust, og þar gerðest loqn.

25. Hann sagde til þeirra: Hvar er yðar trú? Enn þeir óttudust, og undrudust, segande súr á mille: Hver er þessi? Þvíat

hann býður vinde og vatne, og þaug hlíða hönum.

26. Og þeir sigldu þá til bygdar Gadarenorum, hver í sem liggur jafngengt Galilea.

27. Og þá hann ste á land, mætte hönum maður nokkur úr borgenne, sem hafst hafðe diófla um lánngann tíma, og fladdest eigi fórum, var og eigi í húsum, heilður í vandra manna grösum.

28. Enn sem hann leit Jesum, hrópade hann og fell niður fyrir hönum, tókade upp hárra röðdu og sagde: Hvað hefe eg med þig at gera, Jesus sonur Guds þíns hárðsta? Eg beide þig, at eigi tvele þú mig.

29. Þvi hann baud þeim óþreina anda, at hann sære út af manneum, þvíat hann hafðe um lánngann tíma hann svæled: hann var og bundenn med víðum, og í síðrum bardveitir; enn at sitnum höndunum, var hann rekenn af dióflennum í eyðmörk.

30. Jesus spurde hann at og sagde: Hvert er nafn þitt? Hann sagde: Legion, þvíat marger Diöflar voru í hann farnir.

31. Og þeir báðu hann, at eigi stípaðe hann þeim, at fara í undarðiuped.

32. Enn þar var mikel svínahjörð á bite um stálled, og þeir báðu hann at leyfa ser, at fara í þan, og hann lofðe þeim þat.

33. Þá fóru diöflarnir út af manneum, og fóru í svíneum, og hjörðenn sleppti ser hráparlega í síðenn, og drecktest.

34. Enn sem þeir sáu þat, sem hjörðena geyrðu, hvað stede, stóðu þeir og gengu burt, og kunngerðu þat í borgena og uppá landed.

35. Þá gengu þeir út at slá hvarð stæð hafðe, og komu til Jesu, og fundu manninn af hverum. Þessir höfðu útsæð, súaðe klæddann og heilvita til söta Jesu, og þeir urðu hræddir.

36. Enn þeir sem þat höfðu sed, kuntu þeim hvernenn sá dæfandi var orðenn heilbrigdur.

37. Og allur múgur Gadarenorum umliggiðe landa báðu hann, at hann vífe burt frá þeim, því þeir voru af miklum ótta haldnir. Hann se þá á skip, og snere astur.

38. Enn sá madur, sem dæfarnir voru út af farnir, bad hann, at hann mætte vera hjá honum. Enn Jesús let hann frá fer, og sagde:

39. Far heim astur, og seg hvarð mikil Gud veitte þer. Og hann fór; og predikade um alla borgena, hvarð mikil Jesús hafde honum gert.

40. Þat stæðe og, þá Jesús kom astur, at sólfid meðtók hann, þvíat aller bidd hans.

41. Og slá, madur kom þar, sá sem Jairus var at nafne, og sá var samfundu hússins höfðing, hann fell til söta Jesu og bad hann, at hann kæme í hans hús.

42. Þvíat hann átte ser einka dóttur nær tólf ára gamla, og hún var at danda komenn. Og þá hann gekk burt, þá þreyngde sólfid at honum.

43. Ein kona hafde haft blóðfall í tólf ár, hver út hafde gesið læknurum sína alla aleigu, og varð þó af engum grædd.

44. Hún gekk á bak til, og snart fallð hans klæða, og jafnsnart stembest hennar blóðslát.

45. Jesús sagde: Hver er sá,

sem mig suerte? Enn þá þeir aller neitudu, sagde Petur og þeir sem með honum voru, meistare, sólfid þreyngir og þiakar at þer, og þú seger: Hver snart mig?

46. Jesús sagde: Einnhver hefir snortid mig, þvíat eg kenne kraft af mer gengenn.

47. Enn þá konan sá, at þat var eigi hulid, kom hún skjálfaðe, og fell frammi fyrir honum, og kunngrde fyrir öllu sólfid, fyrir hvert sök, hún hafde hann snortid, og hverfu hún hafde jafnsnart heil orðid.

48. Þá sagde hann til hennar: Ver þú glæð mín dóttir, þú trú hjálpade þer, far í friðe.

49. Og þá hann talade enn þetta, kom einn af samfundu höfðingans þeirum, segande honum: Þín dóttir er endud, ómak eigi messiarann.

50. Enn sem Jesús heyrde þat, svarade hann honum og sagde: Hræðs þu eigi, trú at einn, þá verður hún heilbrigd.

51. Og sem hann kom í húsið, lofade hann eigi uoðorum sinn at ganga, nema Petri, Jacobo og Johanne, og sedur og móður barnsins.

52. Enn þeir gretu aller, og spygdu hana. Hann sagde þá: Grátid eigi, þvíat hún er eigi dand, heldur sefur hún.

53. Og þeir dárudu hann, þvíat þeir vissu at hún var lát enn.

54. Enn hann rak þá alla út, og tók í hönd hennar, kallade og sagde: Stúlka stas þú upp.

55. Og hennar ande kom astur og hún stóð jafnsnart upp. Hann stípaðe og at gesa henni at eta.

56. Og þennar föresturum fela-
trade við, enn hann band þeim
eigi at seiga nokkurn, hvað gerf
hafde.

IX. Capitul.

1. Og hann kallade samann þá
töf sína lærefeina, og gaf þeim
valid og makt yfir öllum dögum,
og það þeir læfndu öftr.

2. Og hann sende þá út, at
predika Guds íste, og at græða
súla.

3. Og sagde til þeirra: þer
skulud eigi taka með yður á veg-
enn, höfste staf ne tæf, eigi
brand ne peninga, og eingenn skal
hafa tvo förtla.

4. Og í hvert það hús, sem
þer lúgáged í, þá blíed þar,
þángat til þer færed burt það-
ann.

5. Og fá hver, sem eigi með-
tefur yður, þá gáged út úr
þeim stad, og bristed einnein dult-
id af fötum yður, til vitnisburdar
yfer þá.

6. Og þeir gengu út og ferdud-
ust gegnum kaupm, predifndu
evangelium, og læfndu allfadar.

7. Enn allt það sem stede fyrer
hann, kom fyrer fiórdúngshöfding-
ann Herodem, og hann varð
hræddur, af því at af sumum
sagdest, það Johannes være af
dauða: risinn.

8. Enn af sumum, það Elias
være anglystur: enn af sumum,
það einn af gömlu spámennunvæ-
re upp astur risinn.

9. Herodes sagde: Johannes
hefi eg hálehgged, enn huer er
þessi? og hann fyste at fá hann.

10. Postularner komu astur og
flædu hönn frá, hvað misla

hlute þeir höfdu gert, og hann
tók þá til stí, og veif burt affdes
í eydemark, hía borgenne, sem het
Bethsaida.

11. Og þá fólked varð þess
vart, ferdadest það ester hönnu,
og hann let þá koma til stí, og
sagde þeim af Guds rífe, læfnaðe
og þá sem þess þarf.

12. Enn þessar degenum tók at
halla, gengu þeir töf til hans, og
sagdu hönnu: lát fólked frá þer,
at það gänge í þang þorp og
kaupm, sem þer eru í fring, at
þeir kyunn at finna herberge og
tædu, þvíat ver erum her á eyde-
marku.

13. Enn hann sagde til þeirra:
gefed þer þeim at eta. Þeir sögdu:
ver höfum eigi nema fimmi brand,
og tvo sísta, nema svo se, at ver
ferum og kaupum sædu svo morgu
fólke;

14. Því þar var nær fimmi
þufunder manns. Hann sagde
þá til sinna lærefeina: láted þá
setiast í lag, fimmiu og fimmiu
samann.

15. Þeir gerdu svo, og settu
sig nidur allir.

16. Þá tók hann þang fimmi
brand og tvo sísta, leit til him-
ens, gerde þacker þar yfer og braut
sundur, og sef sínum lærefeina-
um, at þeir legdu fyrer fólked.

17. Þeir neyitu, og urdu allir
sadder. Þar var og uppteked, sem
þeim hafde afgenged af leysum,
töf karfer.

18. Og það gerdest, þá hann
var einn, og badst fyrer, og hans
lærefeinarn hía hönnu, at hann
spurde þá at og sagde: hvern seget
fólked mig vera?

19. Þeir svöndu og sögdu:
þeir seigia þú serti Johannes flirare,

enn adrer, þú fert Elías, enn sumer sega, það einn af hinum gömlu spásmönnum se upprifinn.

20. Hann sagde til þeirra: hveru seged þer þá mig vera? Þeir sváru þá og sagde: þú ert Christur Guds.

21. Enn hann hafðe á þá, og band þeim, at þeir segdu það eigi nokkorum.

22. og sagde: þvi Mannsins sonur mun enn margt lifa, og forsmáður verða af öldungum og stríðeldrum, og höfundum, og lífátum verða, og á þridda dege upprísa.

23. Hann sagde til þeirra allra: hver hann vill mer eftersölga, hann afneite sjálfum fer, og tafe á sig sínu kross hverðdaglega og fylge mer eftir.

24. Þvi hver sem sínu lífi vill behalda, hann mun tíða því, enn hver sínu lífi tñer minna vegna, hann skal behalda því.

25. Þvi, hvað gagnar það mannum, þó at hann hreype allann heimenn, enn glate sjálfum fer, eða stæðe sjálfann sig?

26. Enn hver hann feilar fer mín og minna orða, þess mun Mannsins sonur feila fer, þá hann kemur í dyrd sinne og síns fæðurs, og heilagra engla.

27. Og eg sege yður sannlega, at nokkorer af þeim, her standa, skulu eigi smæða dauðann, fyrr enn þeir sjá Guds rífe.

28. Og það stæðe efter þessa ræðu, nær átta dögum, at hann tók með sér Petrum, Jóhannem, og Jacobum, og gekk uppá eitt fjall at biddast fyrir.

29. Og þá hann badst fyrir, varð hans andlits mynd sbrúð og hans klæðe hvít og skínande.

30. Og sjá, at tveir menn tólu du við hann, hverer voru Moyses og Elías.

31. Þeir opnaðerndust í birtunne, og tóluðu um hans útsfer, hvera hann mundi fullkomna til Jerusaleim.

32. Enn Petur og þeir sex voru með hönum, voru fuller af svefne. Og þá þeir vöfnuðu, sáu þeir hans dyrd, þá tvo menn hía hönum standa.

33. Það varð og, þá þeir stóðu við hann, at Petur sagde til Jesu: Meistare! godt er her at vera, og gerum her upp þrjár tialdbúðer, þer eina, Moysi eina, og Elíe eina, og hann vísse eigi hvað hann sagde.

34. Enn þá hann talade þetta, kom eitt ský, og stjogde yfer þá. Og þeir óttudust sem skyed leid yfer þá.

35. Og rædd kom úr skyenu sem sagde: þesse er sonur minn elstur legr, hönum statur þer hlýða.

36. Og í því at fodbann rædd varð, fundu þeir Jesum einnsamann. Og þeir þogdu og sögdu engum nokkot frá því, á þeim dögum, hvað þeir höfðu sed.

37. Og það stæðe annars dags, þá þeir fóru ofann af fjallenn, at margt fólk rann í móti hönum.

38. Og sjá, einn maður á meðal fólksins, kallaðe upp og sagde: Meistare! eg bid þig, sjá til sonar míns, þvíat hann er minn einka sonur.

39. Sjá, at Andinn grípur hann, þá emíar hann jafnsnars, og hann hræfur hann svo, at hann froðuseller, og dallas stíft hann við hann, þá hann hefir hrífed hann.

40. Og eg bad þína lærsefina,

at þeir ræfu hann út, og þeir gátu eigi.

41. Þá svarade Jesús og sagde: 6! þú þin vandrúada og stráhverfa kynsléd, hverfu lengi þá þal eg hía yður vera og líða yður? fær þú hingad son þinn.

42. Og þá hann kom til haús: Hreif Dönnlenn hann og fleit mig, enn Jesús stráffade hinn óhreina Anda, og lætnade píttun, og feck hann afsur sódur sáum, enn þeim ógnade öllum Guds dyrd.

43. Enn þá aller þeir nndrudi út þat allr, hvað hann gerde.

44. Sagde hann til sinna lære- sveina: Taked þessa ræðu í yðar eyru, þvát mannsins sonur mun seliast í manna hendur.

45. Enn þat ord nnderstöðu þeir eigi, og þat var hulid fyrir þeim, svo at þeir stíldu þat eigi, og þeir óttuðust at spyrja hann at því sama orde.

46. Enn sá þánke kom þeirra á mille, hver þeirra munde mestur vera.

47. Og þá Jesús sá þeirra hiart, and þánka, tók hann eitt barn og fetti þat hía ser.

48. Og hann sagde til þeirra: Hver helst sem medtekur þetta barn í mínu nafne, sá medtekur mig, og hver hann medtekur mig, sá medtekur þann, sem mig sende. Enn sá yðar sem minnstur er allra, hann mun mikell verda.

49. Jóhannes svarade þá og sagde: Meistare, ver sáum einn sem rak díössa út í þínn nafne, og ver vörundum þess, þvát hann fylger þer eigi með öf.

50. Jesús sagde til hans: Fyrir: minned hönum þat eigi, þvát hver hann er eigi móti öf, sá er með öf.

51. Enn þat stede þá tinnenn sunfornadeft, at hann stýðde taf- ast burt hédanu, suere hann sinne ástíun til at gánga strax til Jeru- salem, og hann let sendeboda fara fyrir sinne angsh.

52. Þeir fóru og komu inn í samverft kaupríu, at útvega hæn- um herberge.

53. Enn þeir töflu eigi við hann um, af því hann hafde smúð sinne ástíun, at reisa upp til Jerusalems.

54. Enn þá hans læresþeinar Jacobus og Jóhannes san hat, sögðu þeir: Herra villstu, þá öllum ver sega, at elldur falle af himne, og fortærk þeim, lífa sem Elías gerde?

55. Enn Jesús suere ser við, hafade á þá og sagde: Bited þer eigi hvers anda syner þer erud?

56. Mannsins sonur er eigi komu enn til þess at fyrersara sálum manna, heldur þær at frelsa.

47. Og þeir gengu í annad kaupríu, og þat stede, sem þeir voru á vegenum, at einn sagde til hans: Eg vil fylga þer efter, hvert helst þú ser.

58. Jesús sagde til hans: Ref- ar hafa hótur, og fuglar himens hreidur, enn mannsins sonur, þefir eigi hvar hann mege stún hofdi at halla.

59. Hann sagde þá til eins ann- ars: Fylg þú mer efter, enn sá sagde: Herra, losa mer fyrst at gánna og grafa sódur minn.

60. Jesús sagde til hans: Lát þá dandú grafa stúa dandú, enn þú gadd: og boda Guds rífe.

61. Og annar sagde: Herra, eg vil þer efterfylga: enn losa mer fyrst at sega þeim mína burtfor, sem eru í mínu húsi.

62. Jesús sagde til hans: Hver

sem leggur sína hönd á plógenn, og lítur á bak sér aftur, er eigi hæfilegur til Guds ríkis.

X. Capítule.

1. Þar eftir útvalde Drottinn og adra fóstur, og sende þá út tvo og tvo fyrir sér, í allar þær borgir og álför, sem hann vildi koma.

2. Og sagde til þeirra: Á skónum er forustkerann mikil, en verkmenjnerne sjáer, þó þóðed herrann forustkerannar, at hann sende verkmenne í sína forustkeru.

3. Færed út, fæð: Eg sende yður svo sem lómb á meðal hærja.

4. Bered eigi þung, ne tösk, og eigi skó, heilsed og engum á vege.

5. Hvar þer komed í eitt hús. Þá seged fyrir: Fridur se í þessu hús.

6. Og ef þar er barn fridarens, þá skal yðar fridur hóstlast yf hönum, enn ef eigi er, þá mun yðar fridur snúast til yðar aftur.

7. Blífed í þóð sama hús, etid og dregid hvað þeir hafa, þóðar verður er verkmáðurenn sína launa. Eigi skulud þer ráfa hús af hús.

8. Og í hvera borg sem þer inn: gáged, og þeir meðtaka yður, þá eted þat, sem fyrir yður verður frammsett.

9. Og læfneð síuða, þá sem þar eru, og seged þeim: Guds ríke er nálægt komed yður.

10. Enn ef þer gáged í noðora borg þar þeir meðtaka yður eigi, gágid út á hennar stræte, og seged:

11. Einn þat duft sem loddi

á ofð úr yðvari borg, þristum ver af á yður, þó skulud þer vita, at Guds ríki var nálægt yður.

12. Eg sege yður þat: Góðma mun bætilegra verða á þeim dege, enn þeirre borg.

13. Þe þer Corazin, þe þer Bethsaida, þóðar ef sked hefdu í Tyro og Sidon söðdunn furdu verk, sem hía yður hafa sked, hefdu þeir forðunn seted í seck og ösk, og gect svo idran.

14. Þá mun Tyro og Sidone bætilegra verða á domenum, enn yður.

15. Og þú Capernaum, sem upphafenn ert til himens, munu niðarþríckast allt til þelvatís.

16. Hver yður heyrer, hann hlýdi mer, og hver yður forsmáir, hann forsmáir mig, en hver mig forsmáir, hann forsmáir þann sem mig sende.

17. Enn þeir fóstur komn aftur með fagnade, og sögdu: Herra! þar eru einnenn Diöslar ofð un- dergesner í þínu nafne.

18. Hann sagde til þeirra: Eg sá Satan svo sem euldingu hræpa af himne, fæð:

19. Eg hefe þesed yður valld til at stiga uppá höggorna og scorpiona, og allann kraft évinarens, og yður mun eðli granda mega.

20. Enn þó skulud þer eigi glediast af þessu, at andarner eru yður undergesuer, heldur gleded yður af því, at yðar nafn eru skrifud á himnum.

21. Og samstundis gladdest Jesus í anda, og sagde: Eg þríf þig fader og Drottinn himens og jarda, at þú hulder þetta fyrir spekingum og vitringum, og open- berader þetta smælingum, at þau

nu tader, þósat svo þócknast þat þer.

22. Allar hluter eru mér í hendur gefaer af mínum fœdur, og enginn veit hver sonurenn er nema fæderen, eða hver fæderen se, nema sonurenn, og hver um sonurenn vill þat openbera.

23. Og hann tærest til sinna færesveina, og sagde ferðeillistega. Sæl eru þan augu, sem sjá, hvað þer sjáed.

24. Þósat eg sege þú: At marger spámenn og konungar villdu hafa sed, hvað þer sjáed, og sáu þat eigi, og heyra, hvað þer heyrir, og heyrdu þat eigi.

25. Og sjá, at noefur lögbitringur stóð upp, freistade hans og sagde: Meistare, hvað skal eg gera, svo at eg erse eyllist líf?

26. Hann sagde til hans: Hvern enn stendur skrifod í lögmalennu? Hvernenn les þú?

27. Hann svarade og sagde: Elsta stollipú Drottenn Gud þinn af öllu hjarta, og af allre auðu, og af öllum mætti, og af öllu hugstote, og náunga þinn sem sjálfann þig.

28. Hann sagde þá til hans: Rett svarader þú, ger þat, og mun þu lifa.

29. Enn hann villde rett læra sjálfann síg, og sagde til Jesu: Hver er þá minn náunge?

30. Enn Jesús svarade og sagde: Madur noefur fór frá Jerusalemi á milli til Jericho, og hrasade bland ræninga, hoerer stettinn hann klæðum, og stón hann, gengu burt, og letu hann þar efter hálfdauðan liggja.

31. Enn svo bar til óvart, at einn prestur fór á milli sama veg,

og þá hann leit hann, geef hann frammi hjá hönum.

32. Elfa og levitenn, þá hann kom nær þeim stæð, og þá hann sjá hann, geef hann og frammi hjá.

33. Enn einn Samverskur madur ferðadest og kom þángat, og sem hann leit hann, sjá hann annur á hönum.

34. Geef at hönum, og batt um fár hans, hellande í þan viðstæð og víne, og lagde hann á sinn eyr, og stutte til herbergis, gaf og gætur at hönum.

35. Enn annars dags ferðadest hann burt, og tók upp tvo ræninga. og seft húsbúandannum, og sagde: Þaf gát á hönum, og hvað hellst þú leggur meira út, þá skal eg borga þer, nær eg kem aftur.

36. Hver þeirra þrigga sýnest þer vera þess náunge, sem hrasadur var bland ræninga? Enn hann sagde: Sá sem misunnseme gerde á hönum.

37. Þá sagde Jesús til hans: Þar þú þá og ger stítt hjá sama.

38. Enn þat stæð þá þeir ferðadust, at hann geef sinn í eitt kaupmæn. Þar var ein kvenna sem Martha het, hún meðst hann í sitt hús.

39. Og hún átte þá systur er Maria het; hún sette sig fyrir fætur Jesu, og heyrde hans ord.

40. Enn Martha drangst mig fyrir at þjóna hönum. Hún geef at og sagdi: Herra, hyrder þú eigi um þad, at systir mín lætur mig einsama þjóna? seg henne, at hún tæle hende til með.

41. Enn Jesús svarade og sagde til hennar: Martha! Martha! þú ert svo áhyggjufull og mæðest í mærgu.

42. Eitt er naudsýnlegt, María hefir kosið fer það góða hlutskipte, hvað eigi skal fíla hennetast.

XI. Capítule.

1. Og það stæðe, at hann var í nokkorum stöð, at biddast fyrir. Og sem hann gaf upp, þá sagde einn af hans lærefveinum til hans: Herra! kenn þú oss at bidda, líka sem Jóhannes kende sínum lærefveinum.

2. Og hann sagde til þeirra: vær þér bided, seged: Fader vor á himnum, helgest þitt Nafn; tilkomu þitt Ríke; Verðu þínn vilji svo á jörðu, sem á himne.

3. Gef oss hvern dag vort daglegt braud.

4. Og fyrregef oss vorar synir, svo sem ver fyrregefum og svo öllum þeim sem syndga móte oss. Og leid oss eigi í freistne, heldur frelsa oss frá því líta.

5. Og hann sagde til þeirra: hver er í þér, sem hefir einn vin, og fer til hans um midnætte, og seger hann: góðu vinur, lána mér þína braud.

6. Þvíat vinur minn er kominn af leid til mín, og eg hese eigi það, eg mege frammi fyrir hann í seria.

7. Og hinn sem fyrir innann er, svarar og seger: ger mér eigi ónád, því þú ert nú lúttar, og börn mín eru í svefuhúsi þínu, og eigi get eg uppstæð, at fá þér þau.

8. Eg sege þú: ef hann stendur eigi upp og fær hann þau, fyrir það at hann er hans vinur, þá mun hann þó fyrir sakir hans kidentlegar brekunar uppstæða,

og fá honum svo mikil, sem hann þarf.

9. Og eg sege þú einn: bided, og mun þú gefast; og leited at, og munu þér finna; klyð á, og mun fyrir þú upplofed verða.

10. Þvíat hver sem biddur, hann mun sðlast, hver sem leitar, hann finnur, og hver sem áklyr, fyrir hann mun upplínast.

11. Enn hvar biddur þú á meðal einu sonur fæðurenn um braud, at hann biðe hann stéin þar fyrir? eða biðe hann um fisk, at hann biðe hann einn hoggorm fyrir fisk?

12. Eða ef hann biddur um egg, at hann biðe hann scorpion þar fyrir?

13. Nú með því, at þér sem vönder erud, kunnið góðar glæfer, at gefa börnum yðrum, miklu meir, þá mun fæðurenn á himnum gefa þeim heilagann Anda, sem hann bidda.

14. Og hann rak út dýful, hann er málaus var, og það stæðe, þá dýfulenn var útsærenn, at hinn málause talade, og sólted andræðst það.

15. Enn nokkorer af þeim sögdu: fyrir Belzebub dýfla höfðinga, þá rekur hann dýfla út.

16. Alder freistdu hans, og gyntust af honum tein af himne.

17. Enn hann formerkte þá þeirra hugrenningar, og sagde til þeirra: hvert tilte sem í stálsta fer er sundurþykkt, það mun eyðast, og hvert hús mun yfer annað hræpa.

18. Og ef Andstotenn er í stálsum fer sundurþykktur, hvern

eun má hans ríke þá standast? Ieruþeir, sem heyrá Guðs ord og fyrst þer seged inig fyrir Belzeþub útreka Diosa.

19. Og ef eg á fyrir Belzeþub Diosa út á reka, fyrir hvern útreka þá yðar börn þá? fyrir því skulu þeir verða og yðrer dómendur.

20. Enn ef eg rek út Diosa fyrir Guðs singur, at sonu kemur þá Guðs ríke til yðar.

21. A meðan hinn sterkí her, vopnadi bardveiter sína þell, þá er allt með mæf, hvað hann á.

22. Enn þá auðar honum yfer, sterkare kemur, og yfervinnur hann, þá tekur hann hans harnestu á hvera hann treyfti, og sundur, skipter herfängenau.

23. Hver hann er eigi með mer, sá er móse mer, og hver hann dregur eigi samann með mer, sá sunderdreifer.

24. Nær óhreinn ande for út af Manne, ráfar hann um þarra stæde, leitar at hofid og finnur eigi, þá seger hann: eg vil hverfa afur í hús mitt, hvaðan eg for út.

25. Da sem hann kemur, finnur hann það með vende sópad og pyði.

26. Þá fer hann og tekur með fer síð adra fluda fer verre, og þá þeir eru þar sunnominer, bygga þeir þar, og verður svo síðann þess Mauns híd síðara, verri hinu fyrra.

27. Enn það stæde, sem hann svo talade, hóf nokkur kona á meðal fólksins upp sína rödd og sagde til hans: Sæll er sá kvíður sem þig bar, og þau bríðst sem þá mykter!

28. Enn hann sagde: ja, sæler

þeir, sem heyrá Guðs ord og bardveita það.

29. Enn þegar fólksid þreyngd, est þar framman at, tók hann at sega: Þetta er ein vond kynslóð, hún grynast teikn, og henne skal eigi teikn gefast, nema teikn Jonæ spámanns.

30. Þvíat líka sem Jonæ var teikn Niníve borgar mönnum, svo mun Mannsins sonur verða kynslóð þessare.

31. Drottningenn af Sudremun ganga upp fyrir dómenn, með mönnum þessara kynslóðar, og fordæma þá; þvíat hún kom af ystum endemörkun veraldar, at heyrá speke Salomonis. Og stæð! Her er meiri enn Salomon.

32. Wenn Niníve borgar munu uppganga fyrir dómenn með þessare kynslóð, og munu hana fordæma; þvíat þeir gerdu Jðran efter þess dikan Jonæ, og stæð! Her er meiri enn Jonæ.

32. Eingenn tendrar líós, og setur það í leyne, eða under mælerast, heldur í líósastakann, svo at hver sem sungeingur stæ líósíð.

34. Augað er líós líkamans, því ef þitt auga er einfalldi, svo er þinn líkame allur stær, enn ef auga þitt er strákur, þá er einnenn þinn líkame myrkur.

35. Því stá svo til, at líós það, sem í þer er, se ei myrkur.

36. Þegar líkame þinn er allur stær, svo hann hefir eigi nokurn part af myrkrenu, svo blifur hann allur stær, og mun upplýsa þig, svo sem ein stær leiptran.

37. Og sem hann var stætt at mæla, þá bad hann nokkur Þhari-seus, at hann æte middageverd

hiá fer; han geð inn og sette sig til bords.

38. Enn þá Pharisearenn lá þád, undradest hann, at hann þvode fer eigi fyrir máltíðena.

39. Enn Drottinn sagde til hans: Þer Pharisei hallðid hid þra hreinum bifurum og fótum, enu þdart hid snra er fullt med ráne og illstu.

40. Þer heimsker! Sá sem gerde hid þra, gerde hann eigi þád hid snra?

41. Gefid þó sluslu af því, sem þar er, og síá, þá er þdur þád allt hreint.

42. Þe þdur Phariseis seni tsunded myntu og rachu, og allt kálgrest, og sneided hiá dóme og Guds kærleika; þetta byriar at gera; enn hirt eigi ester at skilia.

43. Þe þdur Phariseis, sem giarnan sitet efft í samfunduhusum, og viled fá kvædiur á tor-gum.

44. Þe se þdur Skrifslærdum, og Phariseis; þer hræsnarar, því þer erud sem huldar grafer framulidenna, yfer hverum menn gánga, og þekia þer eigi.

45. Þá svarade nockur Skrifslærdur, og sagde til hans: Meistare, med þessu orde salánar þú og svo ofð.

46. Enn hann sagde: og þdur Skrifslærdum se einmenn ve, því þer þiáed menn med þurdum, sem þeir geta eigi boreð, og þer snerted þer eigi einum fingre.

47. Þe þdur, þvíat þer uppbygged spámannanna grafer, enn fedur yðrit lífudu þá.

48. Alt sonnu þá vitned þer þád, og samfínned svo verkum þdarra fedra, þvíat þeir aflífudu þá, enn þer uppbygged leide þeirra.

49. Þyrer því seger spekun Guds: eg vil senda til þeirra spámenn og vofnala, og suma af þeim munu þeir deyða og ofðeka.

50. Svo at krefest af þessare kynslód blóðjallra spámannanna, þád úrðest þefir verid, frá grundvallan veraildar.

51. Allt frá blóde Abels, og til blóðs Zacharie, sem deyðdur var í millu Altaris og Musteresins. Já, eg sege yður, at þád mun krefast af þessare kynslód.

52. Þe se þdur Skrifslærdum, því þer bered lyfel vitkunna, enn komed þó eigi sálfer þar inn, og hamled þeim sem þar vilia smgánga.

53. Enn þá hann hafde þvísift til þeirra talad, tóflu Skrifslærder til og Pharisei þúnglega at þreynga at hönum, og velsámlega hann at mörgnu atþyrta.

54. Weitande hönum umsátur, og leitndu vid at jaga þád nockud af hans munne, sem þeir mættu hann um filia.

XII. Capitulo.

1. Þá þuste fólked at, og þar komu margar þúsunder til samans, svo at hver under tród annann: þá hóf hann upp og sagde til sinna læresveina: vakted þdur fyrir fúrdeige Phariseorum, hvað at er hræðne.

2. Þvíat ecfi er svo hulid, at eigi skule verða anglióft, ne nockud svo leyndt, at menn skulu eigi fá at vita.

3. Þyrer því, hvað þer seged í myrkum, þád mun í líóft þeyrast, og hvað þer í Svefnhúsi um hvíðled í eyra, mun á væfrum uppe predifad.

4. Enn eg sege yður vinnu minnum: hræðest eigi þá, sem Ísmaán oflsta, og eftir það sé þeir eigi meira atgert.

5. Enn eg vil sýna yður hvern þer skulud hræðast: hræðest þann, sem eftir það hann hefir lífslæð, hefir mátt til at kasta í Helvete. Já, sege eg yður: þá hræðest þann.

6. Selast eigi finna flógar. Þessir fyrir tvo peninga, og samt er einn af þeim eigi gleymdur fyrir Gude.

7. Evi eru og all höfundar yðar talmenn; fyrir því skulud þer eigi ótast, þvíat þer erud dyrru enn margar flógar. Þessir.

8. Enn eg sege yður: hver hellst hann vidurkennir mig fyrir mönnum, þann mæ Mannsins sonur vidurkenna fyrir englum Guds.

9. Enn hver, hann afneitar mér fyrir mönnum, honum mun afneitad verda fyrir Guds Engli.

10. Og hver sem talar ord gegn Mannsins sone, þá mun honum það fyrergefast; enn hver hann hæðer heilagann Anda, honum skal það eigi fyrergefast.

11. Enn nær þeir leida yður inn í samfunduhús, og fyrir vallbid þeirra meztugu, þá vered eigi hugstúfer, hvernenn eda hvern þer skulud svara, eda hvað þer skulud sega.

12. Þvíat heilagur Ande mun fræða yður á sinn stundu, hvað yður býrjar at segia.

13. Þá sagde einn af fólkenu til hans: Meistare, seg bróður minnum, at hann skipte við mig arfennu.

14. Enn hann sagde honum:

þu maður, hver sette mig fyrir dómara, eda arfþiptismann yfer yður?

15. Og hann sagde til þeirra: Náð til, og vered yður við ágyrne, þvíat engenn lifir þar af það hann hafi mikil andæfi.

16. Og hann talade þá eina eftirlifing til þeirra, og sagde: Andugur maður nokkur var sá, hvers afur fært hafde ávæxt.

17. Hann hvarade við fer og sagde: hvað skal eg til gera? eg hese ekki það, hvar eg mege minnum ávæxt í safna.

18. Og sagde: Þat vil eg gera, eg vil nidrreisa mína hlödu, og gera upp adra meira, og safna þáugat allu því, sem mér hefir græð, minnum andæfnum.

19. Og þá mun eg sega til salu minnar: Sála mín, þu hefir mikinn forða í mörg ár, hvíl þig nú, et og dreg, og vert glæð.

20. Enn Gud sagde til hans: Þú dære, á þessare nóttu munu þeir þína sál af þer krefa, hvers verður þat þá, sem þú hefir tilreidt?

21. Evi gengur til fyrir þeim sem draga flöð samann, og eru eigi í Gude rífer.

22. Þá sagde hann til sinna læresoeina: Fyrir því sege eg yður, stúred eigi fyrir yðru lífe, hvað þer skulud eta, og eigi fyrir lyfama yðrum, þvíu hann skule flæðast.

23. Lífid er meira enn fæðann, og lífamenn meira enn fætemu.

24. Hoggad at hrofnunum, þeir sa hverte, ne uppstera, eigi bafa þeir hlödu ne kállara, og samt tæðer Gud þá. Miklum mun betre erud þer þó fuginnum.

25. Enn hver yðar fær með

finne hággshfel aufid stærð sína um eina áttar-leingd?

26. Nú ef þer orkíð eigi hins minsta, hvar fyrir stíred þer þá fyrir þínu æðru?

27. Hugleidd liliurnar á mörk, enné, hvernenn þær vaxa, þær vinna eigi ne spinna, enn eg sege yður: at Salomon í allra síune dyrd var eigi svo stryddur, sem ein af þeim.

28. Nú fyrst Gud strýðer svo þat græs sem í dag er á akre, og á morgun verður í ofnekk láted, miklu meir mun hann þá klæða yður, ó þer lítelstuæder?

29. Þar fyrir og svo þer, hyrðed þar eigi um, hvað þer eted eda drected, og heseð yður eigi hátt.

30. Þvíat efter þessu öllu sæfa heidingar í veröldunne, enn fader yðar veit vel, at þer þursíð þessa við.

31. Því leited fyrst Guds ríkes, og mun yður þá þetta allt tilfaka.

32. Hræðest eigi þú litla hjærd, þvíat þat þóðnast fædur yðrum at gefa yður ríked.

33. Seled hvað þer hafed, og gefed ölmösu; gered yður og þá sekte, sem eigi elldast, og þann skóð sem eigi minkar á himnum, at hverum þiðfar fá eigi komest, ne mefur eted.

34. Því hvar yðar fesiódur er, þar mun og yðart hjarta vera.

35. Láted yðar lendar umgyrðt, at vera, og yðart líós loga.

36. Og vered líter þeim mönnum, sem bíða efter sínum lánar-drötnu, hvenær hann mune astur koma af brúllanpum, svo at þá hann kemur og ber, se strax fyrir þónum upplöfed.

37. Sæler eru þeir þiðnar, hvera Herrann finnur þakonde, þá hann kemur. Sannlega sege eg yður, þat hann mune uppsíttta sig, og seta þá til borðs og ganga fyrir þeim og þiðna þeim.

38. Og ef hann kemur á annare vakt, eda á hinne þridu vakt, og finnur þat líta svo: sæler eru þeir þiðnar.

39. Enn þat skulud þer vita, at ef húsbondenn vísse á hverre stundu þiðfurenn kæmie, þá veltie hann, og lete eigi grafast í sitt hús.

40. Fyrir því vered þer og reidubýner, þvíat mannsins sonur mun á þeirre stundu koma, sem þer ætled eigi.

41. Þá sagde Petur til hans: Herra, seger þú þessa efterlífling til vör, eda til alfra?

42. Enn Drottenn sagde: Hvað mikels er verdt um trúann og forsiálann húsiðniormann, hvert hans herra setur yfer sitt heimkynne, at hann gefe þeim í rettsann tíma, þat sem þeim ber?

34. Sæll er sá þiðinn, hvern hans herra finnur svo gerande, þá hann kemur.

44. Sannlega sege eg yður, þat hann mun setja hann yfer allt sitt gods.

45. Enn ef sá same þiðinn seger í hjarta sínu: Herra minn gerer þvæl á at koma, og tekur at beria vinnu menn og ambáttar, og at eta og drecta, og sig druckenn at gera.

46. Þá mun herrann þess þiðns koma á þeim dege sem, hann þeinkar eigi, og á þeirre stundu sem hann veit eigi og hann mun haggva hann

í sundur, eg leggja hönum sin laun með öðrum.

47. Enn hver sa þinn sem veit síns herra vilja, og bið sig eigi til, gerde og eigi efter hans vilja, hann mun lifa mærg hæg.

48. Enn hver sa eigi veit, og gerer þat hegningar se verdt, hann mun meire hirting fá, þó þat þeim sem mikid er veitt, af hönum ælfi mikid, og hverum mikid verdur í hendur sett, af hönum heimtist mikid.

49. Eg em komenn at kveika upp eld á jörðu, hvað villde eg heildur, enn hann brynne nú þegar?

50. Enn eg hlýt ádur með skín at skíast, og hverfu eg þreingist þángat til hún fullkomnaft.

51. Meined þer, at eg kæme at senda frid á jörðu? Eg seige, nei, heildur sundurþygn.

52. Þó þat hedann í frá manni sinum verda í eian háli sundurþygn, þér móte tveimur, og tveir móte þremur.

53. Faderenn mun verda móte synnum, og sonurenn móte föðurnum, og móðurenn móte dotturenne, og dotturenn móte móðurenne, og móður mannsins móte sonarfonunne, og sonarfonann móte móður mannsins.

54. Enn hann sagde til sólf. síns: Þó þær þer síæd þu upganga í vestre, þá seged þer jafn. slíott, at regn kome, og þat sker svo.

55. Og nær þer síæd sunn. annvind blása, þá seged þer hita verda, og þat sker.

56. Þer hræmarar, ásynd himens og jardar kunued þer at prófa.

57. Enn þó þer prófed þer eigi

þennann tíma? eda fyrer þó þæmed þer eigi á sílfum yður, hvað reitvíst er?

58. Enn nær þú gengur með þínum söfudslg fyrer þó þing. ann, þá kosta kapps á vegenum; at þú losir þig frá hönum, at eigi drage hann þig fyrer dóm. ann, og dómarenn sele þig ref. saramum, og reffarenn tapte þer svo í dýbblika.

59. Eg segi þer, at eigi mun þu komaft út þadann, þar til þú borgar, einnem hinn síðasta skarf.

XIII. Capitulo.

1. Enn í þann sama tíma voru þar noðorer vid, setti sunngerdu hönum frá þeim í Galilea, hver ra blóde Pilatus hafde blandad vid þeirra sórnar.

2. Jesus svarade og sagde til þeirra: meined þer, at þesser Galilei værn syrer öllum Galileis synduger, þó þat þeir þyldu þetta?

3. Eg segi nei, heildur ef þer gered eigi idran, þá syrerfarest þer líka aller eins.

4. Eda meined þer, at þeir átián, á hvera turnenn í Silo hrápade og drap, hase sakader vered frammar öllum monnum, sem búá í Jerusalem?

5. Eg sege yður nei, heildur ef þer gered eigi idran, munu þer einnem aller svo syrerfarast.

6. Og hann sagde þeim þessa esterlking: þar hafde einn eitt skínare plantad í sinum vingar. de, hann kom og leitade ávaxtar á þó, og fann eigi.

7. Þá sagde hann til vngardsl. mannsins: síá, nú í þíu ár hefi

eg árlega komid og leitad aváxtar af þessu sítiutre, og funded eigi, hogg þad þv af, hvar til hindrat þad garðlended?

8. Enn hann svarade og sagde til hans: herra, lösa þv af stauda þetta ár, þar til eg gref um þad, og læt at myke.

9. Ef þad villde svo ávæxt færa: enn ef eigi, þá hogg þad eftirá af.

10. Og hann kende í einu af samfundu húsum á sabbathdege.

11. Og stáð, at þar var ein kona, sem hafde fránkleifs anda í atíán í ár, og hún var blíg, og aðbungis eigi gat hún upplited.

12. Enn þá Jesús leit hana, tókade hann hana til sit og sagde til hennar: Þú kona! vert lán af frándæme þínu.

13. Og sagde hendur yfer hana. Og jafnstíðit reiste hún sig upp og dyrkade Gud.

14. Þá svarade yfermadurenn samfunduhúsfins, og þyktest vid, at Jesús læknade á sabbathdege, og sagde til Jhdfus: sex dagar eru þeir á hverum hæfer at vinna, komed þer á þeim at láta lækna yður, enn eigi á sabbathdege.

15. Drottinn svarade honum og sagde: Þú hræsnarel! leyfer eigi hver einn yðar á sabbathdege naut sitt og asna frá stalt: enum, og leider til vatns?

16. Enn stóð þesse eigi lensast á sabbathdege, sem þó er Abrahams dóttir, af þv bande, med hveru Undskoteun hefir hana fístrad í áíán ár?

17. Og sem hann sagde þetta, stómaudust sía alker hans mótun: lendur, og allt fólked gladdest yfer

þeim öllum dyrdarverkum, sem af honum gerduft.

18. Og hann sagde: hverum er Guds Ríste líft, og hveru stál eg þv samíasna?

19. Líft er þad mustards forne, hvert Madur tók og varpade í græsgard sinn, þad spratt upp og vaxd mífed tre, og fuglar Himens bluggu under þess tvíft: um.

20. Og enn sagde hann: hveru stál eg samístía Guds Ríste?

21. Líft er þad surdegae þv, sem kona tók og falded mædal þrígga mælera mists, þar til þad spróðest allt.

22. Og hann gef geggnum borg: og kaupíun, og kende og gerde súa reisu til Jerusalem.

23. Enn þar sagde noftur til hans: herra, meinat þú eigi, at þeir seu sáer sem hlátpast? enn hann sagde til þeirra:

24. Respest efter inn at ganga um híd þraunga hlided, þvát marger (þad sege eg yður) munu sála til, þar inn at ganga, og sá eigi getad.

25. Fra þv húsbondenn er upp: staddenn, og hefir dyrnar astur: stúktar, þá munu þeir tafa til þar fyrir utann at standa, og á dyrnar at knya, svo segande: Herra! herra! lá þú upp fyrir oss. Hann mun svara og sega til yðar: Eigi þeðe eg yður, hvadann erud þer?

26. Þá munud þer besta upp at sega: Ver höfum etid blá þer, og druckid, og á stratum vörum kender þú.

27. Enn hann mun sega: og sege yður, þad eigi þeðe eg yður, hvadann þer erud, sared frá mör aller, þer slágetdamenn.

28. Þar mun vera öp og tannagnýstran. Nær þer stæð Abraham, Isaac og Jacob og alla spámenn í Guds Ríste, at þer eruð útrekner.

29. Og þeir úr austre og vestre, norðre, og súðre, munu koma, og til bords sitja í Guds Ríste.

30. Og stæð, þar eru þeir síðarster sem verða munu fyrster, og þeir sem eru fyrster, munu verða síðarster.

31. Á þeim sama dege gengu noðrorer af Þhariseis inn og sögðu honum: Vil þú burt og áæt heðanu, þvát Herodes vill aflísa þig.

32. Hann sagde til þeirra: Færed þer og seged þeim ref: Stæð, at eg ref út Dísfla, og læfna í dag og á morgun, enn á þrída dege mun eg taka enda.

33. Þó mun eg ganga í dag og á morgun, og dagenn þar ester, þvát það fær eigi sked, at nockur spámadur farest utanu í Jerusaleum.

34. Jerusaleum, Jerusaleum, þú sem aflístar spámennena, og grytst þá steinum, sem til þín verða sender, hverfu oft hest eg vilad samannsafna börnum þínum, líta sem hæna sínum ungum, under vænge fer, og þer hafed eigi vilad?

35. Stæð! ydurt hús skal ydur því endeláted verða, því eg sege yður, að eigi munud þer mig síá, þar til það kemur, at þer munud sega: Lofadur se sá sem kemur í nafne Drottins!

XIV. Capitule.

1. Og það stæð, at hann kom á sabbathdege inn í hús noðrers

þess, sem var yferbodare Þhariseorum, brands at neyta, og þeir höfdu vörð á honum.

2. Og stá, at madur nockur, sá vatnsótt hafde, var þar framme fyrir honum.

3. Og Jesús ansade og sagde til Þagsþekinga, og Þhariseanna, svo segande: Er það nockud rett, at læfna á sabbathdögum?—Enn þeir þögðu víð.

4. Hann tók þá á honum, og læfnade hann, og let burtfara.

5. Svarade og sagde til þeirra: Hver er sá meðal yðar, hvers nýr edur afne sem fellur í brunn, at hann eigi jafnuart drage? Hann upp á sabbathdege?

6. Og þeir gátu honum engu þar til svarad.

7. Enn eina esterlíking sagde hann til bodsmannanna, þá hann formerkte, hvernenn þeir úrvöldu efft at stíra, og hann sagde til þeirra:

8. Nær þú verður bodenn af nockorum til brúðkaups, þá set þig eigi efft, kann ste, at einn heidarlegre, enn þú, se bodenn af honum.

9. Og kome sá sem þer band og honum, og segi til þín: gef þessum ráð, og hlióter þú þá með kinnroda at hallða hinn ystia sefs.

10. Hestdur nær þú verður bodenn, þá far og set þig nedst, svo at nær sá kemur, sem þer band, sege hann til þín: Vinnur, þvát þer upp betur, og svo mun þer veitast heidur fyrir þínum Gessu nautum.

11. Þvát hver sig stálfur upp hefur, hann mun nidurkæst, og hver sig stálfur nidurkæst, hann skal upphæst.

12. Hann sagde til hans, sem honum hafde boðið: Átt, þú heildir middags verð eða kvöldmáltíð, þá skaltú eigi biðja vinum þínum ne bræðrum, eigi frændum þínum ne nágrænum þeim sem ríftu eru, at eigi biðde þeir þér heim til sín ástúr einhvern stund, og se þér þá endur gólded.

13. Heildir nær þú gerir heimabod, þá bið skatæfum, vandrúum, höstnum og blindum.

14. Þá er þú sæll, þó þat þeir hafa eigi til þér ástúr at láfa, enn þad mun þér endur gólded verða í uprifu rettlátra.

15. Enn þá þetta heyrde einn af þeim sem til bords sat, sagde sá til hans: Sæll er sá maður, sem erur brand í Guds Ríste.

16. Enn hann sagde til hans: Noðor maður var sá: seka gerde mikla kvöldmáltíð, og baud mörgum til hennar.

17. Og sende út sinn Þíón um kvöldmálsrísmann, at hann segde bodsmenninum: komed, þó þat allt er nú reidubúed.

18. Enn þeir tóku þá allar til, hver efter annann, at afsaka sig. Þinn fyrste sagde til hans: Áttur kreyte eg, og mun eg fara út, at láfa hann; eg bið þig, afsaka mig.

19. Og annar sagde: Finn þér afnyta kreyte eg, og fer eg nú út, at skoda þau; eg bið þig afsaka mig.

20. Þinn þridi sagde: Róttu þese eg mer festa, syrer þvi kann eg eigi at koma.

21. Og Þíónustumadurennkomi, og undervísade þad sinum herra ástúr. Þá vard Húsbondeinn reidur, og sagde til síns Þíóns: sat svartlega út á stræte, og gætur borg.

argennar, og seid vótada, vanada, hallta og blinda hingat um.

22. Og Þíónneinn saade: herra! þad er gott, hvad þú skilader, og þó er ein nú rílm.

23. Og herraun sagde til Þíóns: ins: far þú út á þíðbrauter, og um ringarda, og nauðga þetta her inn at koma, svo mót hús verðe fullt.

24. Enn eg sege yður þad, at eingenn þeirra manna, sem bodn er vortu, munu smækka mót kvöldmáltíð.

25. Enn margt folk gek með hönum, og hann stíre sér vld, og sagde til þeirra:

26. Ef noðor kemur til mín og hatar eigi fædur sinn og móður, konu og börn, bræður og systur, og þar til sitt eged líf, hann sær eigi minn læresveinn verid.

27. Og hver hann eigi þer sitt kross og fylger mer efter, sá getur eigi minn læresveinn verid.

28. Þvi hver er sá á meðal yðar, sem turn vill uppbyggja, og stíur eigi ádur og samannreiskar kostnaden, hvert hann þess at fullkomna þad með?

29. Svo at ef hann leggur grundvöllenn, og getur ekki fulla komnad, munu þá eigi aller, þess sem þad stá, taka at bára hann.

30. Og segia: þesse maður tók at byggja, og getur eigi viðlofid.

31. Eða hver komungur gengur út at hallba orustu gegn vdrum konunget stíur hann eigi ádur og hvar um mied sér, hvert hann geri með tlu þáfundinn mætt hönum, sem með rutengu þáfundinn kemur móte hönum?

32. Enn ef eigi, þá sender hann bodskap út, þá þegat hinn er þá svartlegur, og biður fríðat.

33. Eyo og lífa ser hver yðar, sem eigi affeger öllu því hann á, fær eigi minn læresvein verid.

34. Galtíð er góðt, enn ef saltíð dofna, með hveru krydded þer þá?

35. Þvísat það er þá hverfe á tún, jörð ne tadhauga þarflegt, heildur verður því úrvarpð. Hver eyru hefir at hepra, hann hepra.

XV. Capítule.

1. Enn aller tollheimtamen og berisýnduger nálægduft hann, at hepra hann.

2. Og Þharisei og skriftlærder mótudu, og sögðu: Þesse meðtefur sýnduga, og etur með þeim.

3. Enn hann sagde þessa efter, lífting til þeirra og sagde:

4. Hver er sá meðal yðar, sem hefir hindrad soade, og ef hann tñer einum af þeim, at hann láte eigi etter þá msa og niutsu í eyðmörku, og ser efter þeim sem studest, þángat til hann finnur hann?

5. Og nær hann hefir hann funded, leagur hann þánn upp með fagnade ser á herðar.

6. Og þá hann kemur heim, fallar hann samann sína vine og nágrauna, og seger til þeirra: Gledest með mer, þvíat eg hefe minn sand astur fundid, sem tapaður var.

7. Og sege yður: Ut lífa svo mun sögnudur verða á himnum yfer einum sýndugum, þeim sem íðran gerer, meir enn yfer þeim nsa og niutsu fretilátum, sem eigi þurfa yferbérar við.

8. Eða hver er sú kona sem hefir

tñu peninga, og ef hún tñer einum þeirra, kveikur hún eigi lífs, og sópar húsið og leitar vandlega, þar til hún finnur hann?

9. Og nær hún hefir funded hann, samankallar hún eigi vin, konur sígar og grandkonur, og seger: Samgledest með mer, þvíat eg hefe minn penning astur funded, hverum eg hafde tñut.

10. Lífa svo sege eg yður, at sögnudur mun vera fyrer englum Guds, yfer einum sýndugum, sem íðran gerer.

11. Og hann sagde: Noður maður hafde tvo syne.

12. Og hinn yngre af þeim sagde tilföður síns: Gef mer, fader! þá deilid af gótsenu sem mer ber, og hann skipte með þeim gótsenu.

13. Og skómann þar efter, þá dró hinn yngre sonur allt til samans og reiste langt burt úr lande, og forrærði þar sínu góðse í eyðstulegum lífnade.

14. Og þá hann hafde nú öllu sátt, það hann átte, gerdestuifel dyrtid í öllu því sama lande. Eyo hann tók at storta.

15. Hann fór og hellest til hjá einum borgara þar í landenu, sá sendi hann út á stæn afur, at hann gætte svína.

16. Og hann gvrntest at sedia sinn maga af drase því, sem svinnenn átu, og eingenn gaf hann um þat.

17. Þá þeinkte hann með ser, og sagde: Hvað marga daglanamenn hefir minn fader? Þeir sem hafa nægd á braude, enn eg ferst í hungre.

18. Því skal eg uppstanda og fara til faders míns, og sega til hans: Fader! eg sýndgade í himen eun og fyrer þer.

19. Því eg em eigi framari eg mætti með minnum vinum gladur meir verdugur at kallast þinn vera.

sonur, ger mig því, sem einn af þínum daglaunamönnum.

20. Hann reis upp, og kom til fædur síns. Og þá hann var enn langt burt þáðann, leit faderinn hann, og sá aumur á honum, hlióp at, og fell um háls honum, og kyssite hann.

21. Enn sonurenn sagde til hans: Fader, en syndgæðshimeneun, og fyrer þer, og því em eg nú eigi verdugur at kallast þinn sonur.

22. Enn faderenn sagde til þióna sína: Vered hingat himn besta flæðnad, og færed hann í, og gefed hring á hans hönd, og stó á hans fætur.

23. Sæfed alinn kálf og slátræd, og neyrum og verum kátur.

24. Þvíat þesse minn sonur var dauður, og er endurlífnaður, hann tífðest, og er nú fundenn. Og þeir íöku at glediaft.

25. Enn hinn eldri sonur hans var á afre, og þá hann kom og nálægðest húsið, heyrde hann fæðskap, og danslæte.

26. Og kallade einn af þjónum, rumonnum til sta, og spurde, hvað þetta være.

27. Sá sagde: Bróder þinn er komenn, og fader þinn slátræde aldum kálfe, at hann feek hann heilann astur.

28. Enn hann reiddest við, og vissde eigi sunganga, þá geef fader hans út og band honum.

29. Enn hann svarade og sagde til fædur síns: Eia, svo marg ár þióna eg þer: og hefe alldreienn víertroded þín bodorð, og þú gassí mer eng alldreí tíð, svo at

30. Enn nú þesse þinn sonur er komenn, sá sem hafde svælt stnu góise með hörum, þá slátræder þú honum alenn kálf.

31. Enn hann sagde honum: Sonur minn, þú ert jafnann hía mer, og allt hvað mitt er, þáð er þitt.

32. Því ætter þú nú at vera kátur, og sagna, því þesse þínu bróder var dauður og endurlífnaðez; hann tífðest og er astur fundenn.

XVI. Capitul.

1. Enn hann sagde til sinna læreseina: Andugur maður noekur var sá, sem fer hafde ráðsmann, og sá varð rægdur við hann, at hann hefde fargad hans góðse.

2. Og þann kallade hann til sín, og sagde til hans: Því heyre eg þetta um þig? Ger reifningesskap þinnar ráðsmensku, þvíat þú mátt eigi heda af ráðsmensku hafa.

3. Enn ráðsmadurenn sagde með stálfum fer, hvað skal eg tilgera, með því minn herra sviptur mig embættenu? Eg get eigi grafed, enn eg þannast mín at bidia.

4. Eg veit vel, hvað eg skal gera, nær eg verð embættenu afsettur, svo at þeir meðtæke mig í sín hús.

5. Og hann kallade til sín alla skuldamenn síns herra, og sagde til hins fyrsta: Þoersu miltid er þú skyldugur mínum herra?

6. Hann sagde: Hundrad tunna ur víðsmærs. Hann sagde þá til

hans: Tak þitt bres, set þig og skrifa strax himmin.

7. Eftir þat sagde hann til hins annars: Enn, er þu mittið stýldugur? Sá sagde: Hundrad mæliera hveites. Þá sagde hann til hans: Tak þitt bres og skrifa áttatíu.

8. Og herrann lofode þann rángláta ráðsmann, at hann hefde svo forðulega gert, þó þat börn þessara veraldar eru fánara horn um líffings í sinne kynslóð.

9. Og eg segyndur: Gerid þú þine af hinum rángláta mammon, svo nær þer við þurfed, at þeir medtake þú í eyllissar tíald-búder.

10. Hver trúr er í minnstu, sá er trúr í miklu, og hver rángsmienn er í þess minnstu, hann er rángsmienn í miklu.

11. Þó þat ef þer erud eigi trúer í hinum rángferduga mammon, hver vill trúa þú þá til þess sem sannarlegt er?

12. Og ef þer erud eigi trúer í annarlegu, hver mun gefa þú þá hvað ndart er?

13. Eingenn heimilis þjógn getur þveimur herrum í þenn þjógnsmann hann annaðhvort hata þann eina, og elste hinn annann, eda þyðest þann eina og forsmáe hinn annann: þer getid eigi Guði þjógnad og mammon.

14. Enn þeir Þharisei hærðu allt þetta, sem ágiarner voru, og þáruðu hann.

15. Þá sagde hann til þeirra: Þer erud þeir, sem yður rettstæted hálfer spyrer monnum, enn Guð þecker hiertu yðar, þó þat hvað hátt er hiá monnum, þat er sviwirdelegt spyrer Guð.

16. Legmáled og prophetarner

spáðu allt til Jóhannem, enn nðr frá þeim tíma predikast Guðs ríki fyrir evangelium, og þer hver maður þrepnger þer þar inn med mægt.

17. Enn lettsekkdara er at himen og jörd forgánga, enn einn titill af legmálemu falle.

18. Hver sína egenn konu forlærur, og þvongast annare, sá drif er hör; og hver sem þvongast þeirre, sem frá manne er skílen, hann dríger og svo hör.

19. Moður maður ríkur var þar, sem flæddest med purpura, og kostulegum kúflædum, og lifde hverdag kostulega og í glede.

20. Enn þar var einn fátækur maður, sem Lazarns var at nafne, hver yte lá fyrir hans þyrn fullur kanna.

21. Og hann gyrtist at sedia sig af þeim molum, sem sellu af bordum hins ríka. Þar komu og hundar og flestin hans fát.

22. Enn svo vart, at hinn volade dó, og var borenn af englum í skaut Abrahams. Hinn ríke dó líka, og vart jartadur.

23. Og sem hann var nú í helvíre og kvölunum, þá hóf hann upp sín augu, og leit Abraham langt burt, og Lazarum í hans skaute.

24. Þá brópade hann og sagde: Fader Abraham, mistuna mer og send Lazarum, at hann drepe hina fremsta síns fingurs í vatn, og kæle tungu mína, þó þat eg kvæst þunglega í þessum loga.

25. Enn Abraham sagde: Hugi leid þú sonur, at þú medíófst þitt góða í líftíð þinne, og Lazarus þar í móti medíófst þitt vonda. Enn nú verður hann huggadur, enn þú þindur.

26. Og frammyfir allt þetta, er í mille vor og yðar mited dýp stadfest, svo at þeir sem villu heddann fara nidur til yðar, geta það eigi, og þeir eigi þaðann frá yður upp hængat til vor fared.

27. Þá sagde hann: þá bið eg þig fader, at þú sender hann í minn fæðurs hús.

28. Þvíat eg hefse sinnu brædur, at hann kunne at vinna fyrir þeim, svo at eigi kome þeir og svo í þennann kvalastad.

29. Abraham sagde til hans: þeir hafa Moysen og spámennuna, heyre þeir þeim.

30. Enn hann sagde: nei, fader Abraham, heldur ef einn frammlidennda fære til þeirra, þá mundu þeir betra sig.

31. Hann sagde honum: ef þeir hlyða eigi Moysi og spásmununum, þá munu þeir og eigi heldur trúna, þó nokkur af danda uppríse.

XVII. Capitule.

1. Og hann sagde til sinna læresveina: ónögulegt er, at þar skýldu eigi koma hneiplaner. Enn ve þeim fyrir hvern þær koma.

2. Þarfara väre honum, at fæðnarsteinn hengdest um háls honum, og väre honum í síð kastad, enn at hann hneixle einn af þessum fæðelingum.

3. Bætted yður, ef brodur þinn brætur vid þig, þá átél hann, og ef hann idrast, þá fyrirgef honum það.

4. Og þó hann brioste síðann á deige vid þig, og fæme síðannum afur á deige til þsa, og segde: það fæðrar mig, þá skaltu fyrirgefna honum það.

5. Og Þóskilarnar segdu til Drottins: auk þú oss trúna.

6. Enn Drottinn sagde: ef þer hefðud trú, sem annad munfærðs korn, og segdu þessu morberia tre: uppræt þig, og vótset þig í skónum, þá skýlde það yður hlyða.

7. Hver er á miedal yðar, sem hefir einn þíða, sem plæger, edur senad, hyrder, nær hann kemur heim af akre, at hann sege honum þá: Kar strax og set þig til bords! er það eigi svo;

8. Ald hann sege til hans: bú til það eg skal neyta í kvöld, og styt þig upp, og þíðna mer, þar til at eg hefse etid og druckid, og efterá, þá skaltu eta og drekka?

9. Þákar hann nokund þeim þíðni, þó at hann gere hvað honum var boded? Eg meina nei.

10. Svo og þer líka; nær þer hæfed allt þat gert, hvað yður var boded, þá seged: Dagter þíðnar erum ver, því hvað ver áttum med skýldu at gera, þat gerdum ver.

11. Þat stede og, þá hann fór til Jerusalem, at hann ferdadest midt gegnum Samariom og Galileom.

12. Og þá hann kom í nokkurt kaupstau, mættu honum tinn lík þræir menn, hverer síðu langt frá.

13. Hófu upp sína roust og segdu: Jesu, fære meislare, mistuna þú oss!

14. Og þá hann sa þá, sagde hann til þeirra: Færed þer og sined yðar prestunum. Og þat stede þá þeir gengu þaðann, at þeir urðu hreiner.

15. Enn einn af þeim, nær hann sa at hann var þeilbrigdur

ordenn, snere hann astur, og losaðe Gud med hárre rausi.

16. Tell frammi á sína ástónu fyrir sætur hönnu og þæfðe hönnu: og þessi var Samberskur.

17. Enn Jesús svarade og sagde: Er þu þu eigi í þu hrinsader? Enn hvar eru þeir ný?

18. Fundust engir adrer, þeir astur sneru, og gæfu Gude dyrdena, nema þessi tilendingur?

19. Og hann sagde til hans: Statt þú upp og far hédann, þín er þu gerde þig hólpinn.

20. Enn þá hann var atspurdur af Þhariseis, hvengur Guds ríste kæme? svarade hann þeim og sagde: Guds ríste kemur eigi með þre hegðan, sem menn kunna at taka vara á.

21. Þar mun og eigi segast, þá, þer eda þar er þat, þó flæð, at Guds ríste er þid sinna í þdur.

22. Þá sagde hann til lære sveinanna: Þær finnder koma, at þer munuð grynast at síð einn dag mannsins son, og munuð hann eigi síð.

23. Og þeir munu sega til þdar: Stá her, síð þar, gángur eigi þángat, og eigi heildur fylæd.

24. Þvát svo sem elding af þar-ne osan leiptrar, og lyser yfer allt þat, sem er under himnennu, sá svo mun mannsins sonur vera á þannum dege.

25. Enn hönnu byriar fyrst stógt at þola, og útstúfður ver. þa af þessare kynslóð.

26. Og svo sem þat stæde í tíð þá, sá svo mun stæ á dögum mannsins sonar.

27. Þeir ánu og drucku; þeir fængudust og letu þá gista, allt

tíð þess dags, þá Næ gefi í orfena, og flóðid kom, og torrænde þeim allum.

28. Sinnenn, sá svo sem þat stæde í tíð þóth; þeir ánu og drucku; þeir fæptu og fældu; þeir plástuðu og uppbyggðu.

29. Enn á þeim dögum, sem þóth fór út af Eðdoma, riðande osann elde og brennesteine af himne, og fyrirfór þeim allum.

30. Eftir slíkum hætti mun þat tilganga á þeim dögum, sem mannsins sonur mun openberast.

31. Hver hann verður á þeim sama dege á ræfre stæddur, og se hans búðgagn í húsnu, þa stige hann eigi osann þat at sæla. Svo og einuenn, þa sem á afre er, þa snúe hann eigi astur, eftir þó sem á baki hönnu er.

32. Minnest þu á koma þóth.

33. Hver hellst sem sæfer eftir sína vund at forvara, þa missir hana; og hver hellst hann missir hana, þa hlápar henne til lífins.

34. Eg sege þdu: á þeirre nótu mun munuð þeir liggja á einne steng, einn mun medtekenn, og annar forlátinn.

35. Og svær munu mafa til samans, ein mun medteken og annar forlátinn.

36. Þeir sværdu og sögðu til hans: Hvar þá Herra?

37. Enn hann sagde til þeirra: Hvar hellst hræð er, þángat fasnast og ernerner.

XVIII. Capitul.

1. Enn hann sagde eina eftir: líking til þeirra þar uppá, at menn stýldu fasnann bidia og eigi afláta.

2. Og sagde: Sá domare var

í nokkora borg, sem eigi óttadest Gud, og eigi flýttu um nokkurn mann.

3. Enn ekkia nokkur var þar í þessu borg, og hún kom til hans og sagde: Hjálpa mér frá miknum morðadumanni.

4. Og lengi villde hann eigi. Enn eftir á þreifte hann með fátsum fer: Þó eg óttest eigi Gud, né fléttu um nokkurn mann.

5. Þó lýr þar, at þesse ekkia gerer mér ónád svo mikla, þá vil eg hjálpa þenne, svo at hún komi eigi at skófu, og uandi á mér.

6. Þá sagde Drottinn: Þeyr þer hvar sá rángláte dómare seger.

7. Skýlde Gud eigi gera frelsu á sína ávaldra, þeirra sem nótt og dag til hans kalla? Enn þó hann hafi þolinmæði þar yfir?

8. Enn eg sege þú, at hann mun bráðlega gera þeirra frelsu. Enn þó, nær mannsins fottur mun koma, meinar þú, at hann muni trú sína á jörðu?

9. Enn hann sagde til nokkora þeirra, sem trefstu upp á fátsum fer, at þeir væru rettlatir, og fátsumu adra, soðdan eftirlitir:

10. Tveir menn gengu upp í munnir at bidlast fyrir, einn var Þhariseus, enn annar tollheimtumaður.

11. Þharisearenn síð og badst þannu fyrir með fátsum fer: Gud! Eg þakka þér, at eg em eigi svo sem adrir menn, ræningjar, órettferðingur, hördómsmenn, eða svo sem þesse tollheimtumadur.

12. Eg fasta tvíftir í viku, og gef skófu af öllu þó eg á.

13. Og tollheimtumadurenn

síð langt frá, og villde eigi upphesta sín augu til himens, heldur barde hann á sitt brósti, og sagde: Gud! Vertu mér syndugur um líkusamur.

14. Eg sege þú, at þesse fór rettlatir framur hinum öðrum niður í sitt húð. Þó hver sig fátsum upphestur, hann mun niðurþrykist, og hver fátsum sig niðurþrykist, hann mun upphafinn verða.

15. Þeir færdu og til hans ungboð, at hann snerte þau, enn þá þau sáu hans læresveinar ástund þeir þá.

16. Enn Jesús kallade þau til sína og sagde: Lofed börnum til mína at koma, og bannad þeim þar eigi, þó þat þóttist er Guds ríste.

17. Samlega þá sege eg þú: hver hann eigi meðferur Guds ríste sem ungboð, hann mun eigi sinna ganga í þat.

18. Og einn af höfðingunum spurde hann at, og sagde: Góðe meistari! hvar skal eg gera, at eg megi erfa eplíste þí?

19. Enn Jesús sagde til hans: Hvar kallast þú mig góðum? Einn er góður, nema Gud alleinn.

20. Þó þóttist þú? Eigi skal þú hördum dryga; eigi manna vega; eigi stela; eigi líugvitna bera; heidra skal þú þinn fátsum og þína móður.

21. Enn hann sagde: Allt þetta hefi eg haldið frá ungdomi mínu.

22. Þá Jesús heyrde þat, sagde hann til hans: Eitt þessu þú enn; sel allt þat þat hefi, og gef fátsum, og mun þú þá hafa

flóð á himne, og kom og fylg-
mer eftir.

23. Þá hann heyrde þat, varð
hann misg hríggur, af því hann
var misg audgudur.

24. Enn þá Jesús sá hann hrígg-
ann orðennu, sagde hann: Hversu
torvellat er þeim san at ganga í
Guds ríste, sem ríðóm hafa.

25. Hægra er ulfsodakum at
ganga gegnum nálarangad, enn
rístun manne at komast í Guds
ríste.

26. Þá segdu þeir, sem til heyr-
du: Hver fær þá hláðast?

27. Enn hann sagde: Hwad
þmögulegt er fyrir monnum, þat
er mögulegt fyrir Gude.

28. Þá sagde Petur: Síð þú!
ver forletun allt og fylgdum þer
eftir.

29. Enn hann sagde til þeirra:
Sannlega sege og þdur: eingenn
er sá, hver sitir hús, ed foreldra,
eda bráður, konu eda börn forlæti
ur, vegna Guds ríkis.

30. At hann medtaste þat eigi
margfallat astur á þessum tíma,
og í öðrum heime eyllist lifi.

31. Enn hann tók þá tólf til sín
og sagde til þeirra: Síðed, at
ver forun nú upp til Jerusalems,
og þat mun allt fullkomnat verða,
hwad skrifað er, fyrir spámenneva
af mannsins syne.

32. Þvíat hann mun fram-
fældur verða heidingum, og hann
mun flegeun, smáður og spyrur
verða.

33. Og þeir munu hann hýð-
steyfa og aflífa, og á hinum þrida
dege mun hann uppastur rísta.

34. Enn þeir undirstóðu eð-
i þar af, og sá ræða var huleun
fyrir þeim, og eigi vísu þeir,
hwad sagt var.

35. Enn þat flede, þá hann
tók at nálgast Jericho, at noður
maður blíndur sat við vegenn og
bað almösu:

36. Enn þá hann heyrde fólk-
ed, sem þar frammbíá geð,
spurde hann at, hwad þat være.

37. Þeir sögdu honum, at
Jesús af Nazareth genge þar
bíá.

38. Þá kallade hann og sagde:
Jesú sonur Davíðs, mistuna þú
mer!

39. Enn þeir sem undann gen-
gu, hóstudu á hann, at hann
þegde. Hann kallade því meir,
sonur Davíðs, mistun þú mer!

40. Þá stóð Jesús tyrr, og
baud, at leida hann til sín. Og
þá hann var komenn hart nær
honum, spurde hann hann at,

41. Og sagde: Hwad vilst þú eg
gere þer? Hann sagde: Herra! at
eg mætte síá.

42. Jesús sagde til hans: Vert
skygn, þín trú gerde þig hólp-
eun.

43. Og jafnhart seð hann
spuena og fylgde honum og eftir,
vegsamande Gud, og allt þat fólk
sem þetta sá, lófade Gud.

XIX. Capitule.

1. Og hann fór burt, og geð
gegnum Jericho.

2. Og síá, at maður sá sem
Zacheus var at nafne, sá var for-
inge tollheimtumanua, og var
audgudur.

3. Hann gyrndtest at síá Je-
sú, hver hann være, og gat
eigi fyrir fólkenu, þvíat hann
var lítell dexte.

4. Hann hlióp þá fram und-
ann, og flífrade upp í noður

n orðeratre, svo at hann gæte sed hann, því þar átte hann frammi þu at fara.

5. Og sem Jesus kom at þeim sama stad, leit hann upp, og vardi hans var, og sagde til hans: Zachæ, sit þú með skyndu ofan, þvíat í dag skal eg koma í þitt hús.

6. Og hann steig skyndlega ofan, og tók við honum sagnande.

7. Og þá þeir sáu þat, mögudni þar aller, at hann vildi herberga sig hiá berisindugum manne.

8. Enn Zachæus gekk fram, og sagde til Dróttens: Eia þú Herra! helstena minna eigna ær eg fátæktum, og ef eg hef nokkurn tældt, þú gef eg fersakðt astur.

9. Jesus sagde þá til hans: Í dag þá veitest þessu húse sálm hiálp, með því at hann er Abrahams sonur.

10. Þvíat mannsins sonur er kominn eftir ut leka, og sálubólmed at gera, þat sem tapað er.

11. Þá þeir nú tilheyrdi, sagde hann þeim frammeiges eina eferlífing, af því at hann var þar nærre Jerusaleim, og þat, þeir ætluðu at Unds rífe mundi þá frax openbert verða.

12. Og sagde: nokkur edalborinn maður ferdadest í siarlægt land, at hann aflade ser réttis, og kæme svo astur.

13. Þesse kallade á tíu sína þígna, og seck þeim tíu pund, og sagde til þeirra: Sýled þar með, til þess, eg kêm astur.

14. Enn hans borgamenn hötudu hann, og sendu bod eftir þeim, og letu sega þeim: Ver

vilum eigi þessum réttis láta yfer oss.

15. Þad stede og, þá hann kom astur, og hafde réted niver sig réted, fipade hann at kalla á þá sínu þígna, hverum hann þafde réted senged, svo at hann vísse, hvad mífed hver hafde sýslad.

16. Þinn fyrste kom og sagde: Herra, þitt pund hefir átted tíu pund.

17. Hann sagde til hans: Eia þú gode þígn! af því þá varst réte í minnu, skal þú völd þá yfer tíu borgum.

18. Þinn annar kom einuenn, og sagde: Herra! þitt pund hefir íamandreged fimmi pund.

19. Til hans sagde hann einu: Og þú skalt vera yfer þannu borgum.

20. Og þinn þridi kom og sagde: Herra! síá her, þar er þitt pund, hvert eg hese í sveitadúfe sýled.

21. Eg hræddist þig, því þú ert einn hardur maður, tekur þad upp, hvad þú hefir eigi nidura lagt, og uppstær þad, hvad þú sáder eia.

22. Hann sagde til hans: Af þínum munne þá dæme eg þig, þú skaltur. Vísst þú þad, at eg se hardur maður, tafande þad, hvad eg lagde eigi nidur, og uppstærande þad, hvad eg sáde eigi.

23. Hvar syrer galsþú eigi minn pening! á mangaranga! þorð at nær eg kæme, hefde eg þess med okre krafid.

24. Og hann sagde til þeirra, sem þar hiá stóðu: Taled þad pund frá þessum og sáed þeim sem tíu pund hefir.

25. Þeir segdu þessum: Herra! tíu pund hefir hann.

26. Enn eg sege yður þad, at hver þen hefir, honum mun gefed verda, enn frá þeim sem eigi hefir, mun þad bærnumed verda, hvað hann hefir.

27. Þó þá mæna þvine, sem eigi villdu mig rísta láta yfer ser, leided hingat, og deyded þá her frannne sýrer mer.

28. Og sem hann sagde nú þetta, fór hann áfram, og ferðaðest upp til Jerusalems.

29. Og þá stæde, þá hann tók at nálgast Bethphage og Bethaniam, þa kom til Hiallsins Oliveti, at hann sende út tvo af sínum læresveinum;

30. Og sagde: farid þer í þad Kaupstún, hvert gegn þer er, og þá þer komid þar inn, munu þer finna einn sola hundenn, á hverum aldrei hefir enn nú nofur Wadur setid, leysid hann og leiddid hingat.

31. Og ef nofur sýr þer: þvaf leysid þer hann? þá seged honum svo: Herrann þarf hand vid.

32. Enn þeir fóru burt sem sendar voru, og fundu, sem hann hafde sagt þeim.

33. Og sem þeir leystu Kolann, sögdu hans Drottinnar til þeirra: sýrer þvaf hlyid þer Kolann?

34. Þeir sögdu: Herrann þarf hans lid.

35. Og þeir höfdu hann til Zejnn, og kofundu sínum fiædum á solann, og settu Jesum þar upp á.

36. Enn sem hann fór af stad, breiddu þeir sín klæde á veg enn.

37. Og þá hann tók at nálgast, og fór blánn af stallann, hóf upp allar stödur hans læresveina

af fagnade, Gud at losa með hárræ ræddu, yfer öllum þeim furduverkum, sem þeir höfdu ser;

38. Og sögdu: Losadur se sá, sem kemur einn konungur í nafne Drottins, fridur se á þinnne, og dyrd á Upphædam!

39. Og nokrorer af Þhariseis, þeir sem vorn med fólkeinn, sögdu til hans: Meistare, straffa þína læresveina.

40. Hann svarade og sagde til þeirre: eg sege yður þad, ef þesser þegdu, þá mundu steinarner hljóða.

41. Og sem hann tók meir at nálgast, sá hann á borgena, og græt yfer henne, og sagde:

42. Ef þú vissir þad, munder þú á þessum tíma hagleida, hvað til þíns fridar þenade, enn nú er þad dulid sýrer þínum augnum.

43. Þvíat sá tíme mun yfer þig koma, at þíner þviner munu um þig skjaldborg setia, og þer umfat veira, og alla vegu at þer þrepuga.

44. Og þeir munu þig eydelegga, og þín hærn med þer, og eigi munu þeir láta einn stein yfer öðrum, enda, af þvaf, at þú þeckter eigi þínn virinnortíma.

45. Og hann gekk inn í Mustered, og tók út at reka þá, sem settu og feppin þar íme;

46. Og sagde til þeirra: skrifad stendur: Mitt hús er bænahús, enn þer gerðud þad at spillvirkta bæle.

47. Og hvers daglega kende hann í Mustereinn. Enn kennei mannahofdingar og skriflærder, og villdarmenn lyðsins sóftu ester at sýrerkoma honum;

48. Og fimdu eigi hvað þeir stjöldu honum gera, þvíat allt

fólked var hannum áhangande, og heyrde hann.

XX. Capítule.

1. Og það stæde á einum þessa-
ra daga, þá hann var at kenna
fólkenn í Musterenu, og at pre-
dika evangelium, þá gengu til
hans prestahsfdingar og stríslær-
der med viðhugum;

2. Og töludn til hans og sög-
dur Seg ofð, af hverre magt þú
gerer þetta? Eða hver er sá sem
þer gaf þá magt?

3. Þá svarade hann og sagde
til þeirra: Eg vil spyrja yður
og at einn orde, seged mer það:

4. Elfrn Jóhannis, var hún
af himne, eða af monnum?

5. Enn þess hugfudu med siálf-
um fer, og sögdu: ef ver segum,
af Himne; svo seger hann: Syrer
þú trúdn þer henne eigi?

6. Enn ef ver segum; af
Monnum; þá mun allur lydur
lenia ofð Griöte, þóat þeir standa
á þó, at Jóhannes se íþámadur.

7. Og þeir söorudu, at þeir
vissu eigi, hvaðan hún være.

8. Og Jesus sagde til þeirra:
Þá sege eg yður eigi helidur, af
hverri makt eg gere þetta.

9. Enn hann tót þá at sega til
fólksins þessa efterlíking; Röckur
Mabur plantade víngard, og
bygde hann víngardsmönnum, og
fór utaulands lángann tíma.

10. Og sem tíme var til,
sende hann einn þrón til, vín-
gardsmannanna, at þeir gæfi
honum ávæ af víngardenum.
Enn víngardsmennernir slóu hann,
og letu hann íbmyndann frá fer
fara.

11. Og um það fram sende

hann út annann þrón; einn þeir
steyktu hann of dárudu, og letu
erindiðlausann burt frá fer fara.

12. Og einn yfer það fram
sende hann út hina þrida, hvern
þeir lemsrudu sárum og ráðu hure
síðann.

13. Þá sagde herrann víngard-
sins: Hvað skal eg til gera?
Eg vil senda son minn elstulegann,
má vera, at, þá þeir síá hann, þá
seile þeir fer.

14. Enn þá víngardsmennernir
sáu sonenn, þeinktu þeir med
siálfum fer, og sögdu: Þessi er
ensingenn; komed, afstíum hann,
svo at vor verde arfleisðenn.

15. Og þeir hnepptu hann út
af víngardenum, og lístern hann.
Þvad mun nu herrann víngard-
sins gera til við þá?

16. Hann mun koma og tor-
stna þessum víngardsmönnum, og
bygga sinn víngard aðrann. Þá
þeir heyrdu það, sögdu þeir: flær-
re se þó.

17. Enn hann horfde á þá, og
sagde: hvað er þá það, sem stend-
ur strífad: þann stein hvern upp-
byggendur burtsfíndu, sá er ord-
enn at hyrningarsteine.

18. Hver hann fellur á þenn;
ann stein; sá mun fundurmetiast,
enn sá hvern hann fellur, þann
mun hann fremia.

19. Og kennemannahsfdingar
og stríslærder höfdu í ásterninge,
hverneinn þeir fengu hendur á
hann lagt í það sinn, og sörudist
fóltid, þóat þeir formektu, at
hann hafde sagt móri þeim þessa
esterlíking.

20. Þeir höfdu og vordhald
á honum, og sendu út tálsmann,
hverer fer áttu at breita sem væru
þeir aldögger, svo at þeir gætu

veidt hann í ordum, hvar með þeir tóku at afhenda hann valdeinu, og makt landstjórnarans.

21. Og þeir spurdu hann at, eg sögdu: Meistare! ver vituinn. Þú seger og kemmer rett, og ástund eigi nokkora manns álit, heldur kemmer þú Guds veg rettelega.

22. Er það rett, at ver gefum Keisaranum flatt eða eigi?

23. Enn hann merkte þeirra flattskap, og sagde til þeirra: Hvað freistid þer mín?

24. Sýnd mer þeningenn, hvers mind og yfirskrift hefir hann? Þeir svaraðu, og sögdu: Keisarans.

25. Hann sagde þá til þeirra: Svo gefed Keisaranum hvað Keisarans er, og Gude hvað Guds er.

26. Og þeir gátu eigi straffað hans vrd fyrir sólkennu, undrande hans andsvar, og þögnudu.

27. Þá gengu nokkora af Sadduceis til hans hverer hallda, at eingenn upprisa se, og spurdu hann at;

28. Og sögdu: Meistare, Moyses hefir ösk svo fyrirskrifad, ef einhvers bróðer andadest, sá sem egenkennu tette, og dæ Barlaus, þá skal hans bróðer taka hans konu, og uppvettia svo sínum bróður sæde.

29. Nú voru sis brædur, og hinn fyrste seck sef, eigenkennu, og andadest Barlaus.

30. Og sá annar seck hennar og andadest Barlaus.

31. Og hinn þridi átte hana, lifa og einnenn aller þeir sis, og letu eigi börn efter og ónduðust.

32. Enn seinast allra andadest og konann.

33. Hvers þeirra eigenkennu

verdur þún mín í upprifunne? Þvíat aller þeir sis hafa hana haft til eignarkonu.

34. Og Jesús svaraðe og saðe til þeirra: Börn þessatar verallðar kóngast og láta gista sig.

35. Enn þeir sem verðager verda, at vðlast hinn annann heint og upprifu af dauðum, þeir munu hverte gistaft ne sig gista láta.

36. Því þeir seta elai síðann dæd, því þeir eru englum líter, og eru Guds börn, með því þeir eru upprifunnar börn.

37. Enn það, at hiner framman síðun munu upprisa, hefir Moyses andsyndi vðrunnem, þá hannfallar de, Drottenn, Gud Abrahams, og Gud Isaacs, og Gud Jacobs.

38. Enn Gud er eigi dauðra, heldur lifendra manna Gud, þvíat þeir lifa honum aller.

39. Þá svaraðu nokkora af hinum Skriftlærðu og sögdu: meistare! þú hefir rett sagt.

40. Og þeir dirðust eigi frammar at spyrja hann nokkurs.

41. Enn hann sagde til þeirra: Hvernenn segia þeir Christ vera Davids son?

42. Og salskur David seger í psalmabókenne: Drottenn, sagde til míns drottens: sit þú til minnar hagre handar.

43. Þar til eg legg þína övine til skarar þinna fóta.

44. David kallar hann Drottenn: hvernenn er hann þá hans sonur?

45. Enn öllu sólkennu áheyrande, þá sagde hann til sinna lærosvaina:

46. Vaktid vður fyrir hinum Skriftlærðu, hverer gánga vilja í síðum flæðum, og lærar hafa tveðiur á torgum og hin fremsta

forte í samfunduhúsum, og við bord, þeir uppsvelga, efnanna hús, með yfervarpi lángs bæna-halds, þeir munu sðlast þess þyngre fyrerdæmingu.

XXI. Capítule.

1. Enn hann leit upp, og sá þá hina ríku, hvernenn þeir leu lít offur í Guds listinna.

2. Þá sá hann og svo eina eðlin fátæka sem, let þar inn tvo skarfa.

3. Og hann sagde: Samnlega sege eg yður, þat þesse fátæka eðlia hefir meira lagt þar inn enn hiner aller.

4. Því þeir hafa aller af sinne yfersliðtanlegre eign innlagt til Guds offurs; enn þesse hefir af sinne fátækt alla sína næringu þar innlagt, sem hún hafde.

5. Og þá noðrorer sögðu um mustered, at þat være sagad með sögnum steinum og elenöðinum, sagde hann:

6. Sá tíme mun koma, á hverum allt þetta, hvað þer síæd, mun eingenn steinn yfer sðrum látenn, at eigi mun nídur brotenn.

7. Enn þeir spurðu hann og sögðu: Meistare! nær skal þat verða, og hvað merke er til, þá þetta mun ste?

8. Enn hann sagde: Síæd til, at þer verded eigi villter, þólat marger munu koma í mían nafne, og sega, at eg se þat, og sá tíme tekur at nalgast, fylged þeim eigi efter.

9. Enn nær þer hefred af bar: dogum og uppblaupum, þá hræðest eigi, þólat þessu byriar áður at ste, enn endenn er þó eigi þá strax.

10. Þá sagde hann til þeirra: Ein þíð mun þestast upp móte annare, og eitt ríke móte sðru.

11. Og mikler jarðstíallstar munu þar verða allstadar, hungur og drepstótt og stelfingar, og stór teikn munu þar ste af himne.

12. Enn fyrer allt þetta mun þeir hendur á yður leggja, og atsoft þeita, og yður munu þeir frammselia, í sín samfunduhús og myrrastofur, dragande yður fyrer konunga og landshöfðinga, fyrer mánas nafns safar.

13. Enn þetta mun yður henda til eins vitnisbardar.

14. Því seted yður í hiarta, at þer hugsed eigi fyrer, hvernenn þer skulud forsvara yður.

15. Þólat eg mun gefa yður munu, og vitstu, hverum eigi skulu gegn standa, ne móte mæla, aller yðar móstodumenn.

16. Enn þer munud og frammselider verða af foreldrum og bræðrum, frændum og vinum, og noðrora af yður munu þeir lifse svipta.

17. Og þer munud verða hatader af hverum nianne fyrer mánas nafns safar.

18. Og eðli hár af yðru hafde skal þó farast.

19. Eignest með þolennmæde sáler yðrar.

20. Enn nær þer síæd Jerusalemm umfringda af her, þá skulud þer vita at nalgast tekur hennar eydelegging.

21. Svo at hver þá er í Judea, sá flye uppá fjöll; og hver þar er nídne lúne, fare hann út þadann; og hver á löndunum uppe er, hann kome eigi þar inn.

22. Þólat þat er þesndar dags

ur, svo at uppfyllt verðe, allt
hvað skrifad er.

23. Enn ve ólöttum og bróð-
mplingum á þeim dögum, þóat
mikil harmkvæle munu verða á
jörðu, og reide yfir þessu fólk.

24. Og fyrir sverðsöggum munu
þeir falla, og herleiddur verða
medal allra þjóða, og Jerusaleum
mun undertrodast af heidingum,
þar til at uppfyllast tímar heid-
inga.

25. Og þar munu fleir teiðn á
fólu og tangle og siörnum, og
á jörðu mun fólked kváðande verða,
og þeir munu óvinast: siór og
býlgur munu þjóða.

26. Og menn munu fyrir
hræðslu vanmegnast, og af ester-
bidingu þeirra hluta, hverer koma
skulu á jöðena. Þóat draftar
himensins munu hræra sig.

27. Og þá munu þeir síá mann,
sins son komande í skyn, með
stórum krafte og dyrd.

28. Enn nær þetta tekur at
ske, þá lýted upp, og upphesed
yðar höfund, af því at yðar endur-
lausn tekur at válgast.

29. Og hann sagde þeim eina
esterlíking: Skoded sifiureð og óll
ire.

30. Nær þeirra allðen tekur út
at springa, þá síæð þer á þeim,
og merked, at sumared er nú í
nánd.

31. Svo og lífa nær þer síæð
allt þetta býriast, þá vited, þat,
at Guðs ríke er nálægt.

32. Samnlega sege eg yður, at
þesse kynsléð mun eigi fyrirfarast,
áður allt þetta sker.

33. Himen og jörð forgánga,
enn mín ord forgánga eigi.

34. Enn vared yður, at yðar
hiortu þyngei eigi af ófáte og

ofdræðiu, og með sorgum þessárar
uæringar.

35. At eigi kome þesse dagur
hastarlega yfir yður, þóat lífa
sem suararn mun hann koma yfir
alla þá, sem á jörðu byggia.

36. Svo verid nú vakande alla
tíma, og bided, svo at þer mætt-
ud verduger verða, atsumflýa allt
þetta, hvað efterkomande er, og
at standa svo framme fyrir manni-
ins syne.

37. Og um daga kende hann í
musferum, ein um nætur geð hann
út, og dvaldest um nætur á
olíufjallum.

38. Og allt fólk tók sig smem-
ma upp til hans í musferð, hann
at heyrta.

XXII. Capitule.

1. Enn þá var nálæg hátíð
hins sæta brauds, sú sem kalladest
þáskar.

2. Og þeir æðstu prestar og skrif-
larðer höfðu í sinne, hvernenn þeir
gætu hann lísláted, og þeir órtudust
lyðenn.

3. Enn andstotenn var hlaupt-
enn í Judas, hver kalladur var
Ischarioth, einn af tólu þeirra
tölf.

4. Og hann fór burt, og talade
við þá æðstu presta og höfundsmenn,
hvernenn hann vilde selia þeim
hann.

5. Þeir gleddust við, og hetu
at gefa honum peninga.

6. Og hann losade þeim þóf,
og leirade lags, at hann fenge
sellt þeim hann én upphlaups.

7. Nú kom dagur hins sæta
brauds, á hverum offra stýlde
páskalambet.

8. Og hann sende út Petrum og

Johannem og sagde: Gæd þer, bænd ofð til páschalambet, svo at þer neymin þess.

9. Enn þeir sögðu til hans: Hvar villstú at þer búum þat til.

10. Hann sagde til þeirra: Síðad, nær þer komed súa í borgena, mun maður mæta yður berande vatnskrús, fylged honum eftir í þat hús, sem hann gengur inn.

11. Og seged húsbondanum: Meistarinn lætur segja þer: Hvar er þat herberge, þar eg meg páschalambet í eta með minnum lærefveinum?

12. Og hana mun vísfa yður flórann sal, steinlagðann, bænd þat þar til.

13. Þeir gengu burt og fundu svo sem hann hafde tilfagt þeim, og reiddu til páschalambet.

14. Og þá fundenn kom, sette hann sig kúdur, og þeir tölsposinfar með honum.

15. Og hann sagde til þeirra: Mig hefir hiartanlega efterlángað at eta þetta páschalamb með yður, áður enn eg lifdi.

16. Þvíat eg sege yður: at her eftir, mun eg eigi oftar af því neyta, þar til þat fullkomnast í Guds ríste.

17. Og hann tók kaleikenn, gerde þacker og sagde: Medræð hann, og flísted honum á milli yðar.

18. Þvíat eg sege yður: eg mun eigi drecka af vínuvídarávæpte, fyrr enn Guds ríste kemur.

19. Og hann tók brauded, gerdi þacker, og braut þat, og gaf þeim þat, og sagde: Þetta er mitt enn hefir gyruft yður, at handhold, þat fyrrer yður gefid verður; gered þetta í minna minningu.

20. Eftir þessu og kaleikenn, eftir fullmáttidena, og sagde: Þessi er kaleikur hins nýja testaments í mínu blóde, hvort fyrrer yður verður úthellt.

21. Enn þó síðad, at hand þess senu mig soflar er á borde með mer.

22. Og at sonnu fer mannsins sofar, eftir því sem álykiad er; þó ve þeina manne, fyrrer hvern hann verður soflenn.

23. Og þeir tölu sín á milli at spora, hver af þeim være sá sem þetta mundi gera?

24. Enn þar hófst upp þræta þeirra á milli, hver þeirra mundi mestur halldenn verda.

25. Enn hann sagde til þeirra: Þessalbleger konungar drottna, og hverer yfermaktena hafa, þá kalla menn náðuga herra.

26. Enn þer eigi svo, heldur sá sem mestur er yðar á milli, verð hann svo sem hin yngste, og þinn æðste, sem annar þenar.

27. Því hver er meire, sá sem til bordins situr, edur hinn sem þónar? Er eigi svo, at hann sem við borded situr? Enn eg væ á milli yðar senu einn þónar.

28. Enn þer erud þeir, hverer hía mer hafa fláðnæmst í minna freislingum.

29. Og eg vil flíða yður rísted svo sem minn iader hefir mer þad flíkad.

30. Svo at þer flúlad eta og drecka yfer minnu borde, í minna ríste, og sita á stólum dæmande töls kynsvíset Ísraels.

31. Enn Drottinn sagde: Síð mon! Síðun! Sá þú, at andskot þat, og sagde: Þetta er mitt enn hefir gyruft yður, at hand mætte sálða yður sem hvíste.

32. Enn eg þad fyrrer þer at

þín trú skyldi eigi linna, og þegar þú sýðst einu sinni, þá stírt þú brædur þína.

33. Enn hann sagði til hans: Herra! reidubúenn ein eg með þér í siðtur og danda at ganga.

34. Þá sagði hann: Petur! eg sege þér, at í dag mun eigi hann enn gala, fyrr enn þú hefir þrisvar afneitad því, at þú þeckter mig.

35. Og hann sagði til þeirra: Þá eg sende yður út án þúngs, án tösku, og án skúa, hvert brasti yður þá nokkud? Enn þeir sögdu: Efti.

36. Þá sagði hann til þeirra: Enn nú, hver sem þúng hefir, ská tafa hann, lífa og einnenn töskuna, og ská sem eigi hefir, seli hann kyrtel sinn, og kaupi sverð.

37. Þvíl at eg sege yður: at það hlítur á mér at fullkomnast hvað skrifad er, at hann se með illvirkum reifundur. Því hvað af mér skrifad er, hefir einn einna.

38. Enn þeir sögdu: Herra! ská, tvö sverð eru her. Hann sagði til þeirra: það er nóg.

39. Og hann gekk eftir vana sínum, út til Gíallíns Olivefi, og hans læresveinar fylgdu honum eftir.

40. Og þá hann kom þángat, sagði hann til þeirra: bided svo at ei falled þér í freistne.

41. Og hann fleit sig frá þeim nær einu steinsnare, sett á kne, og tók at bida.

42. Og sagði: Fader, ef þú vilt, þá tak þennann kaleik frá mér, enn þó verði eigi minn, heldur þinn vil.

43. Enn hönnur byrtast engell af himne, stírkande hann:

44. Og þar kom, at hann stíðði við Dandann, og tók ákafar at bida. Enn hans sveite varð svo sem blóðdropar, hverir fellu á jörðena.

45. Og hann stóð upp af bænnenne, og kom til sinna læresveina, og fann þá sofandi af hrygð.

46. Og sagði til þeirra: hvað sofed þér? standad upp, og bided, svo at þér falled eigi í freistne.

47. Þá hann var þetta at sega, ská! at stöðurenn, og einn at þeim tólf, ská Judas her, gekk fyrir þeim, og nálgadest Jesum, at hann kyðsti hann.

48. Enn Jesús sagði til hans: Juda, svitur þú Mannsins son með kofse?

49. Enn þá þeir, sem hiá hönnu voru, sáu hvað verða villde, sögdu þeir til hans: Herra! ská! mun ver ská með sverði?

50. Enn einn af þeim stó þíón Prestahofdingans, og hió af hönnu hans hid hegra eyra.

51. Jesús svarade og sagði: Keyfð þeim at gera allt hid frekasta. Og hann snate hans eyra og læfnade hann.

52. Enn Jesús sagði til þeirra æðstu presta, og höfudsmanna Musteresins, og Eldunganna, hverir er til hans voru komner: Svo sem til annars ræninga gengud þér út með sverðum og slöngum.

53. Eg var daglega í Mustere, nu hiá yður, og þér lögdud eigi handur á mig, enn þetta er yðar tíme og makt myrkrauna.

54. Enn þá gripu þeir hann og leiddu hann í þess gýparsta prests húð: enn Petur fylgde eftir áleingdar.

55. Þeir kveiktu þá upp eld í midre hollennu, og settust til-samans, og Petur sette sig á milli þeirra.

56. Þá sá hann ambátt noef-ur síta við lögann, stardi á hann og sagde til hans: Þesse var og með hönum.

57. Enn hann afsneitade og sagde: Hona, eige þesse eg hann.

58. Og litlu einu þar eftir, sá hann einn annar maður og sagde: Þú ert og einn af þeim: enn Petur svarade: Maður! eigi em eg.

59. Og þar eftir, nær einne stunda, stíckte neefor annar það og sagde: at sonu var og þesse með hönum, því hann er Galileare.

60. Enn Petur sagde: Maður! eigi veit eg hvað þú segeri: og jarntart, at hönum nú þetta enn tallande, gó! haneut.

61. Og Drottinn snarest við og leit til Peturs, og Petur minnstest orða Drottens sem hann hafde sagt: fyrir enn haneut gelur, mun þú afsneita mer þrisvar.

62. Og Petur gekk út og gret beisklega.

63. Enn þeir menti, sem helldu Jesu, dárudu hann og slóu.

64. Þyrgradu hann og slóu í hans andlit, spurdu hann og sögdu: spá þú, hver sá er, sem þig sló?

65. Og margt annat háðuglegt sögdu þeir við hann.

66. Og sein dagur var, föfnud-ust semann Öldungar lyðslus, og hiner æðstu prestar, og hiner Kristlærdi, og leiddu hann upp fyrir sitt ráð.

67. Og sögdu: ef þú ert Christ-ur, seg oss það. Og hann sagde

til þeirra: ef eg sege yður það þá trúed þer því eigi.

68. Enn ef eg spyr yður, þá seared þer mer eigi, og láted mig þó eigi lausann.

69. Nú hedaun í frá mun Manusins sonur sitia til hægri handar Guds krastar.

70. Enn þeir sögdu aller: er þú þá Guds sonur? Hann sagde til þeirra: Þer seged það, þvíat eg em.

71. Þá sögdu þeir: hvað þurs-um ver nú vitnisburdeni lengur? ver stálfer heyrðum það af hans munne.

XXIII. Capitulæ.

1. Og allur sá hvorár stóð upp, og leidde hann fyrir Pilatum.

2. Tóku at áklaga hann og sögdu: þennann finnum ver, at hann stráfnyr fólkenu, og styrerbyður stakt at gefa Kelsarannu, og seger sig at vera konongenn Christum.

3. Enn Pilatus spurde hann at og sagde: er þú konungur Eyð-linga? Hann svarade hönum og sagde: Þú seger það.

4. Pilatus sagde til þeirra yppursu presta og til lyðslus: enga sek finn eg með þessum manne.

5. Enn þeir börn þess ákafare og sögdu: hann hefir uppræst fólkið, með því hann hefir fengið á öllu Eyðingalande, og hefir tiltekið í Galilea allt hingat.

6. Enn þá Pilatus heyrde Galileam nefnda, spurde hann at, hvers hann være einn Galileare.

7. Og þá hann fornam, at hann var under Herodis valde, sende hann hann burt til He-

odem, sem einneun var á þeim
fönni dögum í Jerusalemi.

8. Enn þá Herodes sá Jesum,
vædd hann næsta glædur, þvát
hann hafði fyrir laungu gyrnst
at sjá hann, af því at hann hafði
margt heyrt af honum, og hann
vænte at hann mundi sjá eitt teikn
af honum.

9. Og atspurde hann á marga
vega, enn hann svaraði honum
engu.

10. Enn fennemannahöfðingar
og skrifstjórnar stóðu og ásköfðu
hann hardlega.

11. Enn Herodes með stórum
skrifsmönnum forsmáði hann og
spöttaðe, færði hann í hvítt fat,
og sende hann aftur til Pilatums.

12. Og á þeim dege urðu þeir
Pilatús og Herodes viner aftur,
þvát áður voru þeir óvinir sín
á milli.

13. Enn Pilatús samannkallaði
prestahöfðinga, og höfðsmenn
og lýðenn.

14. Og sagði til þeirra: Þer
hafið þennann mann til mín hafa,
því sem þann, sem frásýr folke-
nu, og stáð, eg hefse yferheyrt
hann her fyrir yður, og á þessum
manne finn eg enga af þeim sök-
um, hvar um þer klaged hann.

15. Og eigi heldur Herodes,
þvát eg sende yður til hans, og
stáð, at eðli er af honum gert,
það dauða se verdukt.

16. Fyrir því vil eg gefa hon-
um ráðning, og láta hann laus-
ann.

17. Þvát hann hlaut þeim
einn eftir veniu hátíðardaginn
lausann at gefa.

18. Þá kallaði upp allur hópur-
enn og sagði: burt með þenn-

ann, og gef of þá Barrabam laus-
ann.

19. Sá var fyrir eitt upp-
hlaup, og mannslag, sem stéð
var í borginni, innsettur í fang-
elsi.

20. Pilatús kallaði þá enn aftur
til þeirra og villde Jesum lausann
láta.

21. Enn þeir kösluðu upp og
sögu: Krossfestu, krossfestu hann.

22. Þá sagði hann enn í
þriddia sinn til þeirra: Hvað silt
hefir þá þessi gert? Enga dauða-
sók finn eg með honum, fyrir
því vil eg hegna honum, og láta
hann lausann.

23. Enn þeir stóðu því fastara
þar á með miklum hliðum,
æstande það, at hann yrði kross-
festur. Og þeirra hlið og höfðs
prestanna tóku yfer.

24. Og Pilatús dæmde, at þe
skyldu þeirra beidne.

25. Og hann gaf þeim lausann,
þann sem inn var settur fyrir
upphlaup og manndráp í mörkra-
stofu, um hvern þeir báðu, enn
hann framfællde Jesum, eftir
þeirra vilja.

26. Og þá þeir leiddu hann út,
höndluðu þeir einn, Simon af
Cyrene, hver komenn var af akre,
og lagðu krossenn uppá hann, at
hann bæri hann eftir Jesu.

27. Enn honum fylgde eftir
mikill fjöldi fólks og kvenna, hver-
ar gretu hann og aumfödu.

28. Enn Jesús snérist til þeirra
og sagði: Þer Dóttur af Jerusa-
lem, grátid eigi yfer mér, held-
ur grátid yfer yður sjálfum og yfer
börnum yðrum.

29. Því stáð! Sá tíme mun
koma á hverjum segast mun-
sælur eru óþyrir, og þeir töider

sem eigi hafa sædt, og þang brósti hver eigi voru mykt.

30. Þá munu þér taka at sega fællunum: hryned yfer ofs; og hálfunum, hyled ofs.

31. Því ef menn gera þetta við hid blómgaða tred, hvað mun þá ste við hid þurra?

32. Enn tveir spiltvirkjar adrer leiddust og út, at þeir yrðu afstefner med honum.

33. Og sem þeir komu í þann stad, sem kalladest Hausaffeliastadur, þá krosföfestu þeir hann þar, og spiltvirkjana med honum, einn til hægri síðu, og annann til vinstre.

34. Enn Jesús sagde: Fader! fyrreges þeim, þvíat þeir vita eigi hvað þeir gera. Og þeir skiptu hans klæðum, og vorpudu þar um hlutfeste.

35. Og sólkid stóð og sá til. Og höfðingarnir spottuðu hann med þeim og sögdu: Öðrum hefir hann hialpad; hialpe hann nú hialfum fer, ef hann er Christur hinn útvalde Guds.

36. At honum hæddu og stríðs. mennerner, gengu til hans og særdu honum edif.

37. Og sögdu: Ef þú ert konungur Gyðinga, þá hialpa þer hialfum.

38. Enn yferchristenn var rituð yfer honum med grískum, latínsum og ebreískum bókskrifum: Þesse er konungur Gyðinga.

39. Enn einn af þeim spiltvirkjum, sem hengder voru, lastade hann og sagde: ef þú ert Christur, frelsa hialfann þig og ofs.

40. Þá svarade hinn annar, straffade hann og sagde: og þú hræðest eigi heilbur Gud, sem ert þó í eins forðæmingu?

41. Og at sönnu sfer oður þetta rettelega, þvíat við medtókum um hvað vorar gerder voru verðar, enn þesse hefir eigi óstíckanlegt gert.

42. Og hann sagde til Jesu: Drottinn, minstþú mín, þá þú femur í ríste þitt.

43. Og Jesús sagde til hans: sannlega sege eg þer: í dag skaltþú vera med mer í Paradis.

44. Og það var nær um hina færtu stund, og myrkur gerdest yfer allt landet, allt til níundu stundar.

45. Og solenn miste sit stin, og ríastíðed Musterefins rísfade mide í tovennt.

46. Og Jesús kallade hárre röðdu og sagde: Fader! í þínar hendur fel eg minn anda! og þá hann hadde þetta sagt, gaf hann upp sinn anda.

47. Enn þá höfðsmadurenn sá það, hvað þar stede, þríffade hann Gud, og sagde: at vissu þessu einn rettlatur Madur verid.

48. Og allt fólk, sem þar var hía og horfde á, sem þeir sáu, hvað þar stede, barde það ser á bríöst, og snere burt afur.

49. Enn aller hans kunningar stóðu langt frá, og þar komur, sem honum höfðu eferfölgst úr Galilea, og horfðu á allt þetta.

50. Og síá, einn madur sem het Joseph, einn ráðsherra, gáður madur og rettsós.

51. Hann hafde eigi samþykkt þeirra ráde og gerningum, og hann var af borg Gyðinga Arimathia, sá sem og beid efer Guds ríste.

52. Þesse gert til Pilatum, og bad um líkamann Jesu.

53. Og tók hann ofann og

svæipade hann í lerefta, og lagði grafennu aftur, og fanngerdu alls hann í úthoggna gróf, í hverri þetta þeim ellefu, og svo öllum alldröi hafde nokkur maður lagdur þóðrum.

54. Og þá var ásfángadagur, og sabbathsdagrenn töl til.

55. Enn þær komu, sem komnar voru með hönum af Galilea, fylgdu eftir, og flóðudu grófa, og hveruenn hans líkami var lagdur.

56. Enn þær sterna aftur, reidande til dýrmætur jurter, og falve. Enn um sabbathsdagenn voru þær þýrrar eftir lögmalennu.

XXIV. Capitule.

1. Enn á fyrsta dege vifunnar mig snemma, komu þær til grafarennar, og báru dýrmæt falve sem þær höfdu tilbýed, og nokforar með þeim.

2. Og þær fundu, at steinen um hafde velt vered af grafennu.

3. Og stigu þar inn, og fundu eigi líkamann Herrans Jesu.

4. Og sem þær efudu her um, stá, þá stóðu tveir menn hía þeim, í stímande klæðum.

5. Enn þær urðu hræddar, og slóu síne afstóun uidur til jardu; þá sögdu þeir til þeirra: Hvað leited þer hins lífanda hía daudum?

6. Hann er eigi her, hann er upprifenn; hugleided, hvað hann talade fyrir yður, þá hann var í Galilea.

7. Og sagde: Ut mannsins spue býriade at seljast í spýnduga hendur, og krossfestur verda, og á þrida dege upp at rísa.

8. Og þær minntust á hans ord.

9. Og þær gengu burt frá

10. Enn þetta var Maria Magdalena, og Johanna, og Maria Jacobi, og þær adrar með þeim, sem þetta sögdu þóðrum um.

11. Og þeirra ord virdtest þeim, sem vøre þat stíal, og trúðu þeim eigi.

12. Enn Petur stóð upp, og hlíf þil grafarennar, og laut þar inn, og sá línkledenn ein semul ligga, geft burt og undrade, hveruenn þat vøre stéð.

13. Og stá, at tveir af þeim gengu þann sama dag til nokkurs kaupstúns, þat sem var þá Jerusalem sextögu afra lengd, hvort Emaus var at nafne.

14. Og þeir töludu inn á mille, um alla þá hlute, sem vid höfdu boret.

15. Og þat stéde, þá þeir svo töludu og spurdust á stá í millum, kom Jesus til þeirra, og geft með þeim.

16. Enn þeirra engu voru svo halldenn, at þeir þektu hann eigi.

17. Enn hann sagde til þeirra: Hvað er þat fyrir ræðu, sem þer höndled reifaude á vegenum yðar á mille, og erud þriggver út at?

18. Þá svarade einn sem Cleophas var at nafne, og sagde til hans: Ertu alleina einn af þeim stöndu í Jerusalem, at þú veist eigi hvað á þessum degum þar inne gerst hefir?

19. Og hann sagde til þeirra: Hvað er þat? Enn þeir sögdu til hans: Þat af Jesu af Nazareth, hann sem var einn spámade

ur, mektugur í ordum og verkum fyrir Gude og allu fólki.

20. Hversu vorer höfudprestar og höfðingar selldu hann í forðæming dandans, og kröfsestu hann.

21. Enn ver vonuðum, at hann mundi endurleyfa Ísrael, og yfer allt þetta er hinn þridi dagur í dag, þá þetta stede.

22. Svo hafa og þar til-stæft og nokkrorar komur af oss, þær sem snemma höfdu hiá grófeune vered.

23. Og eigi fundid hans líkama, komu og sögdu sig sed hafa englanna stóter, þeir sem sögdu hann lífa.

24. Og nokkrorer útaf oss gengu til grasarinnar, og fundu einu líka sem kornar höfdu sagt, enn hann fundu þeir eigi.

25. Og hann sagde til þeirra: O þær heimstær, og treger í hiarta, at túa þvi ellu, hvað spámennener hafa talad?

26. Atti Christus eigi þetta at líða og langánga í sína dyrd?

27. Og hann tók til frá Mose og öllum spámannum, og lagde út fyrir þeim allar rituingar, þær af hönum voru.

28. Og þeir töfnu at hálgast kaupþúid, þat þeir gengu til, og hann let þá, sem vilde hann lengra gánga.

29. Þeir neyddu hann og sögdu: Veriþú hiá oss, þóat kvöldið refur og á dagen líður, og hann gekk inn at vera hiá þeim.

30. Og þat stede, þá hann sat með þeim til bords, at hann tók branded, gerde þær, og braut þat, og reite at þeim.

31. Þá opnuðist þeirra augu,

svo þeir þektu hann, og hann varð óþynlegur fyrir þeim.

32. Og þeir sögdu sín á milli: Brann eigi vort hiarta í oss, þá hann talade við oss á vegenum, og opnade fyrir oss rituingarnar?

33. Og þeir stóðu upp á sömin stundu, og snernu aftur til Jersalem, og fundu þá ellesu samannsafnada, og þá sem með þeim voru.

34. Hverer sögdu: Drottinn er sannarlega upprifinn, og hefir birtist Simone.

35. Og þeir tiáðu þeim, hvað gerst hafde á vegenum, og hvern einn hann varð þekktur af þeim, í því hann braut branded.

36. Enn sem þeir voru at tala þetta. Se Jesus stálfur midt í milli þeirra, og sagde til þeirra: Fridur se með yður.

37. Enn þeir stelsdu, og urðu hrædder, og meintu, at þeir sæu anda nokkurn, og hann sagde til þeirra:

38. Þvi erud þær svo hrædder, og því koma slíkr þáufar í yðar hirtu?

39. Síæd mínar hendur og mínar fætur, at eg em þat stálfur; þreisid þær á mer og stóded, þóat ande hefir hverke höld ne bein, svo sem þær síæd mig hafa.

40. Og þá hann sagde þat, synde hann þeim hendur og fætur.

41. Og þá þeir trúðu enn eigi fyrir fagnadar safer, og undruðu þat, sagde hann til þeirra: Hæd þær her nokkud at eta?

42. Og þeir lagðu fyrir hann slíke af steiktum fiske, og hunángs tófu.

43. Og hann tók þat, og at fyrir þeim.

44. Og hann sagde til þeirra: Þetta eru þau ord, hver eg tala-
de til yðar, þá eg var einn við
hiá yður, þvísat þat hlýtur allt at
fullkennast, hvað af mér var
skrifað í Móssis lögumál, spá-
mannabókum og psalmum.

45. Þá opnaðe hann þeirra
skilning, svo at þeir skildu rúning-
arnar.

46. Og sagde til þeirra: Evi-
er þat skrifað, og svo byriade
Christo at lifa, og upp at rísa á
þrida dege af dauða.

47. Og predika láta í sinni
nafne foran og sondaða fyrir-
gefning, á miedal allra þjóða, og
upphýsa til Jerusaleum.

48. Einn þer erud vottar allra
þessara hluta.

49. Og síæð, at eg vil senda
yfer yður fyrirheit míns söðurs-
einn þer skulud vera fyririr í
borgenne Jerusaleum, þángat til,
at þer ískæðest krafte af hæðum.

50. Einn hann hafde þá út
allt til Bethaniam, og hóf upp-
sinar hendur og bleffaðe þá.

51. Og þat gerdest, þá hann
bleffaðe þá, at hann skildest við
þá, og fór upp í himenenn.

52. Einn þeir tilbáðu hann, og
stærn astur til Jerusaleum; með
miklum sagnade.

53. Og voru allstíð í musterenum
beggjuandæ og losande Gud.

Endir S. Lucæ Gudspialls

S. Johannis Evangelium.

I. Capitule.

1. Í upphæfe var ord, og þat
ord var hiá Gude, og orðed var
Gud.

2. Þat sama var í upphæfe hiá
Gude.

3. Allir hluter eru fyrir þat
gerder, og án þess er eðli ígert,
hvad gert er.

4. Í hömm var lífæð, og lífæð
var líf mannanna.

5. Og lífæð þeim í myrkrun-
um, og myrkurenn hafa þat eigi
höndlad.

6. Þar var einn madur af
Gude sendur, sa het Johannis.

7. Hann kom til vitnisburðar,
at hann bære vitnisburð af lífinu,
at allir skildu fyrir hann trúna.

8. Eigi var hann lífæð, heldur
ur at hann bære vitnisburð af
lífeinu.

9. Þat var þat sauna líf,
hvort upphýfer alla menn, sem
foma í þennann heim.

10. Þat var í heimenum, og
heimurenn var fyrir þat gerdur,
og heimurenn þæðe þat eigi.

11. Hann kom til sinnar eignar,
og hans eiguir meðtöku hann eigi.

12. Einn svo marger, sem hann
meðtöku, þá gaf hann þeim mælt
Guds börnum at verða, þeim sem
á hans nafn trúna.

13. Þeim sem eigi af blóðenu,
ne af helldæins villd, ne mannsins
vilia, heldur þeim sem af Gude
eru bornir.

14. Og orðed var höld, og

byggde með oss, og vör sáum hans dyrd, dyrd svo sem eingetins sonar af föðurnum, fullann náðar og fannleita.

15. Jóhannes vitnade af hönum, kallaðe og sagde: Þessi var sá, um hvern eg sagde, at efter mig skyldi koma, sá sem fyrir mig var, þvíat hann var fyrir enn eg.

16. Og af hans fylkingu höfum ver aller tekid náð fyrir náð.

17. Þvíat lögmáled er fyrir Móysen utgesid, enn náð og fannleitur er fyrir Jesum Christi um ordeun.

18. Eingenn hefir nokkurn tíma Guð senann: sá eingetne sonur, enn, sem í föðursins skauti er, hann hefir oss þetta kunnert.

19. Og þetta er vitnisburdur Jóhannis, þá þeir Judar sendu af Jerusaleim presta og levita, at þeir skyldu spyrja hann: hver ert þú? og hann kendeist og neitade eige.

20. Og hann kendeist: eigi em eg Christur.

21. Þeir spurdu hann at, hvað þá? eristu Elías? hann sagde: eige em eg. eristu spámadur? eun hann ansade: nei.

22. Þá sögdu þeir til hans: hvað eristu þá? svo at ver megnun andsoar gefa þeim oss utsendu, hvað seger þú af hlífsum þer?

23. Hann sagde: eg em eins predifara rödd í eyðimörku, greidd þer vegin Drottens, svo sem sagde Esaias spámadur.

24. Og þeir sem útsendust voru af Pharisais.

25. Þeir atspurdu hann og sögdu honum: því skirer þú þá, ef

þú ert eigi Christur, ei Elías, og eigi spámadur?

26. Jóhannes svarade þeim og sagde: eg skirer með varne; eun hann er genginn midt á meðal yðar, hvern þer þekkid eige.

27. Hann er sá sem efter mig mun koma; sá sem fyrir mig hefir verid, hvers sköþvenge eg em ei verdur at uppleysa.

28. Þetta stede í Bethabara hinnum megn Jordanar, hvar Jóhannes skirde.

29. Eunn annars dags þar efter ser Jóhannes Jesum komande til sín, og mæltte: hlæd! þar er það lambid Guðs, hvert ed þer heimisins synder.

30. Sá er, af hverum eg sagde yður: efter mig kemur Maður, sá fyrir mig var, þvíat hann var fyrir enn eg.

31. Og eg þekkte hann eigi, heldur at hann yrde openber í Ísrael, fyrir því kom eg at skira með vatne.

32. Og Jóhannes vitnade, og sagde: eg sá andann ofann stíga af himnum í dýfu lífe, og hann stadnæmdist yfer hann.

33. Og eg þekkte hann eigi, eun sá mig sende at skira með vatne, hann sagde mer: yfer hvern þú ser andann nidurstíga, og yfer honum vera, hann er sá, sem skirer með heilggum Anda.

34. Og eg sá það, og vitnade, at sá er Guðs sonur.

35. Eunn annars dags, stöð Jóhannes astur enn, og tveir af hans læresveinum.

36. Og sem hann leit Jesum ganga, seger hann: hlæd, það er lamb Guðs!

37. Og þeir tveir læresveinar

heyrdu hann tala, og fylgdu Jesu eftir.

38. Enn Jesús snere aftur, og leit þá fer fylgande, og sagde þeim: at hverum leised þer? Þeir sögdu honum: Rabbí, það þyðest meistara, hvár áttu þeirna?

39. Hann sagde þeim: komed og síæd. Þeir komu og sán það, og böru hia hönum þann dag, enn það var nær tíundu strödu.

40. Einn af þessum tveimur sem heyrdu af Johanne, og Jesu eftersýlgdu, var Andreas, bróðer Simonar Petri.

41. Hann sánn þá áður sinn bróðer Simon, og sagde til hans: ver höfum funded Messíam hvad útlegst, sáurður.

42. Og fylgde hönum til Jesu: þá Jesús leit hann, mælte hann: þú ert Simon sonur Jonás; þú skalt kallast Cephas, það útlegst, hellusteinn.

43. Annars dags þar eftir, villde Jesús ferðast til Galileam. Hann sánn Philippum og sagde til hans: fylg þú mer eftir.

44. Enn Philippus var af Bethsaida, úr þeirra borg Andresar og Petrus.

45. Philippus sánn Nathanael, og sagde honum: ver höfum þann funded, nú hvern Móyses í lög, málenn og soámenner hafa skrifað, Jesum Jósephs son af Nazareth.

46. Nathanael sagde til hans: hvad má af Nazareth godt koma? Philippus sagde honum: kom og sjá það.

47. Jesús sá Nathanael koma til sín, og sagde af honum: síæd, einn sánnann Ísraélita, í hvernum eingenn spít eru.

48. Nathanael sagde til hans:

hvar af þæðer þú mig? Jesús svarade og sagde til hans: áður enn Philippus kallade á þig: þá þú varst under skíntrenu, sá eg þig.

49. Nathanael svarade og sagde til hans: Rabbí, þú ert Gudssönnur. Þú ert kenningar Ísraels.

50. Jesús svarade og sagde við hann: Þú trúder, af því eg sagde þer, at eg hefde sed þig under skíntrenu, síá munst þú enn þessu meira.

51. Og hann sagde honum: Sannlega, sannlega sege eg yður: Upp frá þessu munnd þer síá himenenn openn, og engla Gudss sitga upp og ofann yfer manna síns son.

II. Capitule.

1. Og á þrida dege varð brúðkaup til Cana í Galilea, og þar var móðer Jesu.

2. Enn Jesús var bodenn, og hans lærerðennar, til brúðkaupsins.

3. Og sem þá þrant vín, sagde móðer Jesu til hans: Þeir hafa eigi vín.

4. Jesús sagde til hennar: Þú fona, hvad hefi eg med þig at gera? Máu stund er eigi enn komenn.

5. Móðer hans sagde til þenaranna: Hvad hellst hann, seget yður, þat gered.

6. Enn þar vorn sex vatnsker af steine, sett eftir venin Gýsinganna hreinsmar, og hvert þeirra tót tvo eda þrjá mætera.

7. Jesús talade til þeirra: Fylled upp vatnskereun af vatne; og þeir fylltu þau allt á bármá.

8. Og hann sagde þeim; Músd

nú upp og færed kærmeistararnum,
og þeir færdu honum.

9. Einn þá kærmeistarenn smæla-
de vñed, þat vatn hafde verid,
og vissi eigi hvaðayn þat kom,
enn þionusfínnuennuerner sem vatnid
jusu, vissi þat, þá kallar kærmeist-
arenn á brúðgumann.

10. Og seger hönum: Allar
menn gefa í fyrstu þat góða vñed,
og nær þeir gerast ólvader, þá
þat hid lettara: Enn þú hefir
geymt hid góða vñed allt til
þessa.

11. Þetta er hid fyrsta jar-
teikn, þat Jესus gerde, sem stede
í Cana, í Galílea, og hann op-
innderade sína dæd, og hans
lærefveinar trúðu á hann.

12. Þar efter fór hann ofan til
Capernaum, hann og móðer hans,
brædur hans, og lærefveinar, og
voru þar eigi lenge.

13. Þá voru nálæger páskar
Gyðinga. Og Jესus fór upp til
Jerusalem.

14. Og fann í musterenu stian-
de þá, sem höfdu til kaupð, naur,
saude, dúfur, og þá sem umskifte
gerdu á peningum.

15. Þá gerde hann fer svipu
af strengum, og raf þá alla út
af musterenu, með nantum og
saudum, og bratt nidur pening-
um og bordum þeirra, sem um-
skiftennu gerdu.

16. Og sagde vid þá, sem
dúfurnar selldu: Bered þer þetta
burt hedann, og gered eigi minns
fodurs hús at seluhúsi.

17. Hans lærefveinar hugfudu
þá um, hvað, skrifad er: Vand-
læting húss þíns at mig.

18. Þá ónsfudu Judar og sög-
du honum: Hvort teistu sýner þá
af, at þú meger þetta gera?

19. Jესus svarade og sagde
þeim: Trísted þetta mustere,
enn eg vil á þrida dege þat uppi-
reisa.

20. Þá sögdu Gyðingar: Þetti
ta mustere er uppbyggt í sex og
fírutíu ár, enn þú villt uppreisa
þat á þrem dögum?

21. Enn hann talade um mustere
síns líkama.

22. Og þá hann var af dauda
uppríftinn, hugleiddu hans lære-
fveinar, at hann hafde þetta
mælt, og trúðu ritningunne, og
þeim orðum, sem Jესus hafde
talad.

23. Enn sem hann var í Jeru-
salem á páskahátíðenne, þá trúðu
margir á hans nafn, þegar þeir
sáu þau tákn, sem hann gerde.

24. Enn Jესus trúde þeim eigi
fyrir sig, af því at hann þætte þá
alla.

25. Og þurste eigi vid, at nok-
ur bære af mannum vitne,
þóat hann síalsur vísse, hvað með
mannunum var.

III. Capítule.

1. Þar var einn maður á meðal
Phariseanna, Nicodemus at nafne,
hann var einn af höfðingum Gyð-
inga.

2. Hann kom til Jესu um nótt
og sagde til hans: Meistare, ver
vitnum, at þú ert einn lærefader
af Gude komenn, þóat eingenn
getur gert þau tákn, sem þú gerer,
nema Gud se með honum.

3. Jესus svarade og sagde til
hans: Sannarlega, sannarlega
sege eg þer, nema svo se, at
nokkur verde at nýja fæddur, hann
kann eigi at síu Guds ríke.

4. Þá sagde Nicodemus til hans:

Hvernenn kann madurenn at sædast þá hann er gamall? Eða fær hann stíged aftur í sinnar móður kvið og sædst svo?

5. Jesús svarade: Sannlega, sannlega sege eg þér, nema svo se, at nokkur verðe sæddur af varne og af anda, þá getur hann eigi sningengid í Guds ríste.

6. Hvað af holdinu er sædt, þat er hold, og hvað af andanum er sædt, þat er ande.

7. Undrast þú eigi, þó eg sege þér, at yður býriade at nýn, at sædast.

8. Bindurenn blæs, hvar hann vill, og þú heyrer hans þyt, enn eigi veist þú hvaðann hann kemur, eða hvert hann fer; svo er hver sá sem af andanum er sæddur.

9. Nicodemus svarade og sagde til hans: Hvernenn má slíkt se?

10. Jesús svarade og sagde til hans: Er þú meistare í Ísrael og veist þú eigi þetta?

11. Sannlega, sannlega sege eg þér: at ver segum þat ver vitum og vitnum þat ver sed höfum, og vort vörne medtaked þér eigi.

12. Og ef þér trúð eigi, þá eg sege yður af jarnestum hlutum, hverneun manud þér trúa mega, ef eg sege yður af himnestum hlutum?

13. Og eingenn mun fara til Víana, nema sá sem ofann af himnum hingat er komenn, sem er mannsins sonur, sá sem er á himne.

14. Og svo sem Moyses upp. hafde haggormenn í eyðimörku, líka svo býriar mannsins spne at uppþessa.

15. At aller þeir, sem á hann

trúa, fortapest eigi, heldur at þeir hafa eyllist líf.

16. Svo elstade Gud heimenn, at hann gaf út sinn eingetenn son til þess, at aller þeir sem á hann trúa, sýrersarest eigi, heldur at þeir hafa eyllist líf.

17. Því eigi sende Gud sinn son í heimenn, at hann dæmde heimenn, heldur at heimuren frelstist sýrer hann.

18. Hver á hann trúer, dæmest eigi; enn hver hann trúer eigi, hann er nú þegar dæmdur, þvíat hann trúde eigi á nafn eingetins Guds sonar.

19. Enn þesse er dómarenn: Lífsd kom í heimenn, og menn elstundu meir myrkred enn lífsd því þeirra verk voru vond.

20. Hver illa gerer, sá hatar lífsd, hann kemur og eigi til lífsins, at eige straffest hans verk.

21. Enn hver sannleikann gerer, hann kemur til lífsins, svo at hans gerder verðe auglýsjar, þvíat þær eru í Gude gerdar.

22. Eftir þetta kom Jesús og hans læresveinar til Eyðingalands, og hafde sitt adsetur, þar hía þeim, og stírde.

23. Enn Jóhannes stírde og svo víð Enon nærre Salím, þvíat þar voru vatn mörq. Þeir komu þáingat, og letu stíra sig.

24. Þvíat Jóhannes var eige þá smlátunn í myrkraftosu.

25. Enn þá hófst ein spurning af læresveinum Jóhannis víð Eyðinga, um hreinsunena.

26. Og þeir komu til Jóhannena, og sögdu honum: Meistare, sá sem hía þér var hinummegenn Jordannar, af hverum þú barst

vitne, sá, hann skír, og hver
Máður kemur til hans.

27. Jóhannes svarade og sag-
de: Máður fær eigi meðtekid
nokkud, nema honum verði það af
Dinnum gefid.

28. Þer erud skálfir mín vitne,
at eg sagde: at eg være eigi
Chrístur, heldur at eg være fyrir
honum sendur.

29. Hver brúdena hefir, sá er
brúdgumenn, enn vinur brád-
gumans er sá, sem stendur og
hlyðir honum, og gleður sig yfir
brúdgumans ræddu, sá same minn
fegnudur er nú uppfylltur.

30. Honum ber at vaxa, enn
mer at minka.

31. Sá sem ofan kemur, hann
er yfir allum: hver hann er af
jörðu, hann er af jörðu, og um
jörðena talar hann: enn sá sem
kemur af Himne, hann er yfir
allum.

32. Og hvað hann sá og heyrde,
það vitnar hann, og eingenn tek-
ur hans vitnisburd.

33. Enn hver hann meðtekur,
sá innfíglar það, at Gud se sann-
ur.

34. Því hann, hvern Gud
sender, sá talar Guds Orð, þvíat
eigi gefir Gud anda af stamte.

35. Faderenn elskar sonen, og
allt gaf hann í hans hendur.

36. Hver hann trúer á sonenn,
sá hefir eyllist lífi; enn hver hann
trúer eige á sonenn, hann mun
eige sá lífid, heldur blífur Guds
reide yfir honum.

IV. Capitule.

1. Enn þá Drottinn fornam
nú, at Þharisei höfðu heyrt, at

Jesús, gerde fleire læresveina enn
Jóhannes, og skírde,

2. Því Jesús skírde eigi skálf-
ur, heldur hans læresveinar.

3. Þá forlet hann Gydinga-
land, og fór aftur til Galile-
am.

4. Enn hann átte at reisa um
Samaríam.

5. Þá kom hann í eina sambersta
borg, þá Sichar heiter, nærre
því skurlende, sem Jacob gaf syn-
inum Jóseph.

6. Og þar var brunnur Jósephs.
Senn Jesús var nú ordenn veg-
móður, þá sat hann á brunn-
enum, það var nærre um stötu
stundu.

7. Þá kom ein kona út af
Samaría, vatn at ausa. Jesús
sagde til hennar: gef þú mer at
drekka.

8. Því hans læresveinar voru
gengner sinn í borgena sæðslu at
kaupa.

9. Þá seger sú sambersta kona
til hans: hvernenn bíður þú mig
dryckis, þar þú ert einn Jude,
enn eg em ein samberst kona?
Þvíat eige hafa Judar nokkora
umgengne með samberstumön-
um.

10. Jesús svrade og sagde til
hennar: ef þú heitir Guds gisf,
og hver hann være, sá þer seger:
gef mer at drekka, þá beiddur þú
hann, at hann gæfe þer lifande
vatn.

11. Þá sagde konan til hans:
Herra, þú hefir eigi það, sem þú
getur ausid með, enn hátt er
esann í brunnen, eða hvaðann
hefir þú það lifande vatn?

12. Edur er þú meire sádur
vorum Jacob, sá sem gaf oss
þennann brunn? hann drack af

honum og börn hans, og hans fenadur.

13. Jesús svarade og sagde henne: Hver sem drefkur af þessu varne, hann þyrstir afur.

14. Enn hver hann drefkur af því vatni, sem eg mun gefa honum, hann skal ey þyrsta eynslega, heilður það vatn, sem eg get honum, mun verða í honum vatns brunnur, sem flytur til eilífs lífs.

15. Konann sagde til hans: Herra, gef mér þetta vatn, svo mig þyrsti eigi, og at eg skule eigi koma hingat til vatnsauksurs.

16. Jesús sagde til hennar: Far þú, og kalla á mann þinn og kom hingat.

17. Konann svarade og sagde: eigi hef eg mann. Jesús sagde til hennar: Þú seger rett eigi hest og mann.

18. Þvfat þú hefir sinn menn hafi, og þann þú hefir nú, er eigi þinn madur, þetta sagder þú satt.

19. Konann sagde til hans: Herra! eg se at þú ert einn spámadur.

20. Þedur vorer hafa á þessu fialle tilbeded: enn þer seged, til Jerusaleim se sá stadir, þar menn eigi at tilbidia.

21. Jesús sagde henne: Kona, trú mer, sú stund kemur, at hverfe á þessu fialle, ne til Jerusaleim munu þeir tilbidia födurenn.

22. Þer tilbided það, þer vited eigi, enn ver vitum hvað ver tilbidið, þvíat heilkenn er af Jødum.

23. Enn sá tíme kemur, og er nú þegar, at sanuer tilbidentur munu tilbidia födurenn í anda og

sannleika, af því, at Faderenn vill hafa þá, sem hann svo tilbidia.

24. Gud er ande, og hverer hann tilbidia, þeir skulu tilbidia hann í anda og sannleika.

25. Konann sagde til hans: Eg veit at Messias kemur, sá sem Christur kallast, og nær hann kemur, þá mun hann underössa öfö allt.

26. Jesús sagde henne: Eg em hann, sá sem við þig talar.

27. Og í því tile komu hans lærefveinar at, og andrudust at hann talade við eina kvennu. Þó sagde enginn: at hveru spyr þú, eða hvað mæler þú við hana.

28. Enn konann skildest þar við sína krú, og gæf hún í stad em, og sagde til sólskins:

29. Komed'og síæd einn mann, sem mer sagde allt það eg hese gert, hvert hann er eigi Christur?

30. Þá gengu þeir út af stadinum, og komu til hans.

31. Enn þess á mille minntu hans lærefveinar hann á og sögdu: Rabbi, nept þú.

32. Enn hann sagde til þeirra: eg hest þá fædn til at nepta, af hverre þer vited eigi.

33. Þá sögdu lærefveinarner sín á mille: eða hefir noctur sært honum at eta?

34. Jesús sagde til þeirra: minn matur er sá, at eg gere þess vilia, sem mig hefir sendt, og fullkome hans verk.

35. Seged þer eigi sálfer, at það eru enn siórer makuder, þá kemur kornskerumenn; síæd, eg sege yður: líted upp augum yðrum, og síæd afurlondenn, at þau eru nú þegar hvít til kornsturdarens.

36. Og hver sem uppvinnur,

sá tekur lann, og sáfnar áberge til eplífs lífs. Eðo at þar gleðe sig hver með öðrum, sá sem sáer, og sá sem uppvinnur.

37. Því sannast her það orð, at annar se, sá sem sáer, enn annar sá sem uppvinnur.

38. Eð seude þú up, at vinna það þer erfidur eigi, adrer þefa erfidad, og þer erud kommer inn í þeirra erfide.

39. Ötarger Samberstær meann af þeim sama stad trúðu á hann, fyrer konungar ord, sem þó vitnade: hann sagde mer alle, hvad eg gert þefe.

40. Enn þá hiner Samberstú voru til hans kommer, báðu þeir hann, at hann være hía þeim, og hann var þar tvo daga.

41. Og miklu fleyre trúðu fyrer hans Ord.

42. Og sögdu til konunnar: eigi trúum ver nú frammar fyrer þín ord, þósat ver stálser þeyrdum, og vitum, at þesse er sannarlega Christus, lausnare heimíns.

43. Enn tveimur dögum þar efter, fór hann þaðann, og reiste til Galileam.

44. Þósat Jesus vitnade það stálstur, at einn spámadur er í engu gillde á sínu egenn fædur-lande.

45. Þá hann kom í Galileam, meðstöku hann Galileister menn sem sed höfdu allt, það hann gerde til Jerusalem á hátíðinne, því þeir höfdu og komed til hátíðar. dagsins.

46. Og Jesus kom astur til Cana í Galilea, þar hann hafde gert vatn at véne. Og þar var einn konunglegur madur, hvers sonur lá stútur til Capernaum.

47. Þesse þeyrde, at Jesus var komenn af Gydingalande í Galileam, og fór til hans, og bad hann, at hann fære ofann og hialpade syne hans, þúlat hann være dauðstútur.

48. Og Jesus sagde til hans: þegar þer stæd eðe teikn og stórmerke, þá trúed þer eigi.

49. Þá sagde sá konunglege madur til hans: Herra! far ofann, áður enn mitt barn andast.

50. Jesus sagde honum: far þú, sonur þinn lifer, og madur: enn trúde því orde, sem Jesus sagde honum, þaðann.

51. Enn í því hann fór ofann efter, mættu hans þenarar honum, og kunnigardn hönum segande: þitt barn lifer.

52. Þá spurde hann upp þann tíma af þeim, á hverum honum þesde batnad. Og þeir sögdu honum: í gær um síöundu stund yfer: gaf kaldann hann.

53. Þá formerkte þaderenn, at það var um þann tíma, á hverum Jesus sagde honum: sonne þinn lifer. Og hann trúde og allt hans húð.

54. Þetta er nú það annad Farteikn, sem Jesus gerde, þá hann kom af Gydingalande til Galileam.

V. Capítule.

Efter það var ein hátíð Gyðinga, og Jesus fór upp til Jerusalem.

2. Enn í Jerusalem hía stár húsum er eut varnæðise, sent kallast á Ebressku Bethesda, hafande fimm forðyrge.

3. Í þeim lá mikell fíðde stúfra manna, blindra, halltra, víð-

nadra, bíðande eftir vatnsins hræringu.

4. Þvíat engell ste ofann í tilfettanu sína í díkedi, og hrærde upp vatned, hver sem nú fyrstir ste þar ofann í eftir vatnsins hræringu, lá vord heill, af hverre lött sem hann var hallðenn.

5. Þar var einn sá maður, sem þrjátíu og átta ár hafde rúttur leged.

6. Þá Jesús leit þennan liggande, og fornam, at hann hafde svo leged, seger hann til hans: villstu heilbrigdur verda?

7. Hin slúke svarade honum: Herra! eg hefe eigi nokkorn manna, þá vatnid hrærest, at láta mig í díkedi, því nær eg kem at, þá sligur annar fyrir sun enn eg.

8. Jesús sagde til hans: Rís upp, tak sæng þína, og gætt burt!

9. Og strax vord sá maður heilbrigdur, og tók sína sæng og gætt þaðan: enn sá samie dagur var sabbathsdagur.

10. Þá sögdu Gyðingar honum, sem heilbrigdur var ordenn: Þad er í dag sabbathsdagur, eigi hæfer þer at bera sængina.

11. Hann svarade þeim: sá mig heilann gerde, hann sagde mer: tak sæng þína og gætt burt.

12. Þá spurdu þeir hann at: hver er sá maður, sem þer sagde: tak sæng þína og gætt?

13. Enn sá sem heilbrigdur var ordenn, vísse eigi hver hann var, þvíat Jesús hafde víkedi í burt frá sólkenu, sem þar var í þeim flad.

14. Eftir þat hitte Jesús hann í musterenum, og sagde til hans: Síá, nú erstu heill ordenn, synd-

ga nú eigi framarmeir, svo at þig hende eigi eitt hvað verra.

15. Sá maður fór eg under víssade Gyðingum, at þat være Jesús, sem hann hefde gert heilann.

16. Þar fyrir össöktu Gyðingar Jesum, og leitundust víð at deyða hann, af því at hann gerde þetta á sabbathsdage.

17. Jesús svarade þeim: Fader minn verkar allt hingat til; eg verka eg.

18. Enn fyrir þetta söktu Gyðingar meir til at deyða hann, þvíat hann draut eigi einasta sabbathed, heldur sagde og svo, at Gud være sinn fader, geraude sig sjálfann Gude jafnann.

19. Jesús svarade og sagde til þeirra: Sannlega, sannlega sege eg yður: sonurenn fær eigi af sjálfum fer gert, nema hvað hann fer föðurenn gera, þvíat hvað heillst hann gerer, þat gerer og eins líta sonurenn.

20. Því fadereinn elskar sonenn, og syner honum allt, þat hann gerer, og enn mun hann syna honum sunnur verk meire, svo þer minnud undrast.

21. Þvíat, svo sem faderinn urpvæfur danda, og lífgar, svo lífgar og sonurenn þá, sem hann vill.

22. Því eigi dæmer fadereinn nokurn, heldur gaf hann syninum allann dóm.

23. At aller heidre sonenn, svo sem þeir heidra föðurenn; hver hann heidrar eigi sonenn, si heidrar eigi föðurenn, sem hann sende.

24. Sannlega, sannlega sege eg yður: Hver misa ord heyrer og trúer þeim, sem mig sende,

Sá hefir eyllst líf, og eigi kemur hann í dóm, heldur hefir hann þrepngst gegnum frá dandanum til lífsins.

25. Samulega, sannlega sege eg yður, at sú stund kemur, og er nú allareida, at dauder munu heyra rødd Guds sonar, og þeir sem hana heyra, munu lifa.

26. Þvát lífa sem faderenn hefir lífð í stálsum fer, svo gaf hann syninum at hafa líf í fer stálsum.

27. Hann gaf honum og valld til at halda dóm, af því, at hann er mannsins sonur.

28. Eigi stulud þer undrast þetta, þvát sú stund mun koma, á hverre, aller þeir sem í gróumunum eru, stulu heyra hans rødd.

29. Og þeir munu þá fram ganga, sem godt gerdu, til lífsins upprisa, enn þeir sem slt gerdu, til dóms upprisa.

30. Eigi kann eg af mer stálsum at gera nokud: eins og eg heyrde, svo dæme eg, og minn dómur er rettur, þvát eg leita eigi míns villia, heldur fædurins villia, þess sem mig sende.

31. Ef eg ber mer stálsum vitne, þá er mitt vitne eigi satt.

32. Þar er annar sem af mer ber vitne, og eg veit hans vitne er satt, þat hann ber af mer.

33. Þer sendud til Johannem, og hann bar af sanuleiskanum vitne.

34. Enn eg tek eigi vitne af mannum, heldur sege eg þetta, upprá þat þer hialpest.

35. Hann var eitt logande og stnaude lífs, enn þer villdud stamma stund glediast af hans lífse.

36. Eg hese enn meira vitne enn Johannis vitne, þvát þau verk, sem faderenn gaf mer, at eg fullkomne, þau sánu verk sem eg gere, þera mer vitne, at faderenn hase mig sendt.

37. Og faderenn, sá sem mig sende, hann stákur þar mer vitne: eigi hased þer nokurn tíma heyre hans rødd, ne sed hans mind.

38. Og hans ord ha ed þer eigi í yður bránde, þvát þeim hann sende, trúed þer eigi.

39. Mannsafedritninguna, þvát þer meined yður í henne at hafa epli í líf, og hún er sú, hver af mer ber vitne.

41. Eg tek enga dyrd af mannum.

42. Enn eg þesse yður, at þer hased eigi Guds eistu í yður.

34. Eg kom í míns fædur nafne, og þer medtaked mig eigi: ef annar kemur í sínu eigenn nafne, þann medtaked þer.

44. Hvernenn meged þer trúa, þar sem þer taked ianbyrdis dyrd hver af æðrum? Og sú dyrd, sem af stálsum Gude er, hennar leitid þer eigi.

45. Eigi stulud þer þat meina, at eg mune klaga yður fyrir fædurnum; þar er einu sem yður klagar, Moyses, á hvern þer vened.

46. Ef þer trydud Moysi, svo trydud þer eg mer, þvát af mer strifade hann. Enn ef þer trúed eigi hans strife, hvernenn meged þer þá mínum ordum trúa?

VI. Capitulo.

1. Efter þad for Jesus burt, yfer um síðenn hía stadnum Tiberias í Galilæa.

2. Og mikell mannfíðle sýla-
de hönum eftir, af því þeir sáu
þau teikn, sem hann gerde á
siðum.

3. Jesús gek þá uppá eitt fiáll,
og settest þar með sinum lære-
sveinum.

4. Og þá var og páska hátíð
Gyðinga nálag.

5. Jesús hóf þá upp sín augn,
og sá at margt fólt dreif at höu-
um. Þá sagde hann við Philip-
pum: Hvar kaupum ver braut, at
þessar neyte?

6. Enn þetta sagde hann af því,
at hann vildi reyna hann, þvíat
hann vísse vel, hvað hann vísse
gera.

7. Philippus svárade hönum:
Braut fyrir tvöhundruð Peninga,
nægest þeim eigi, svo at hver einn
sáe nokkud litid.

8. Þá sagde hönum einn af
hans læresveinum, Andreas bróðir
Simonar Petri.

9. Her er einn lítell pistur, sá
hefir sinn byggbraut og tvo síka.

10. Enn hvað er þat á medal
svo margra? Þá sagde Jesús:
Stíped sólkennu í sæte. Þar var
í þeim stad miked gras. Þá settust
níður nær sinn þúsunder manns.

11. Jesús tók brandenn og ger-
de þáðer, og sef sínum lære-
sveinum, enn læresveinarner sen-
gu þeim sem niður höfdu sett.
Tífa einnenn af síðunum svo mikid,
sem hann vísse.

12. Enn þá þeir voru metter,
sagde hann til sinna læresveina:
samann berid leifar sem afganga,
svo eigi spílest.

13. Enn þeir söfnudu samann
og fylltu upp íólf karfer með þessar
leifar af sinn byggbrandum,

sem þeir leifdu, sem mat höfdu
fenged.

14. Þá mæntu sá þad, at Je-
sus gerde þetta teikn, sögdu
þeir: Þesse er sannarlega sá spá-
madur sem í þeiennu skal koma.

15. Enn þá Jesús formerkte,
at þeir mundu koma at grípa
hann, og gera hann at konenge,
sýde hann einu upp astur á siáled.

16. At kvölde gengu hans lære-
sveinar ofan til siáfar.

17. Og siá á skip, og komu
yferum sióenn til Capernaum, og
þá var þegar myrkt orðid. Jesús
var þá eigi komenn til þeirra.

18. Enn sióenn tók at æfast upp
af miklu vedre.

19. Þeir höfdu þá ræd sinn
og tuttugu. Edur þriátíge atra-
leingder, þá sáu þeir Jesum gang-
anda á siónum, og komenn nær
skipenn. Þeir óttudust þá.

20. Enn hazu sagde til þeirra:
eg em þad, óttest þer eigi.

21. Þá vísdu þeir hafa tefed
hann inn á skiped, og jafnsnart
var skiped komed at því Lande, sem
þeir sóru til.

22. Annann dag eftir, sá folk-
ed, som hinneigenn siáfarens
siód, at eigi var þar annad skip
til, nema þad eina, sem hans
læresveinar höfdu ástígid, og Je-
sus hafde eigi siáfur stígid á þad
skip með sínum læresveinum, held-
ur voru hans læresveinar einer af
þad farner.

23. Þar komu og yfer um
sinnur skip frá Librias, hart nær
þeim stad, sem þeir höfdu braut,
enn eted fyrir Herrans þáðar-
gerd.

24. Og þá sóltid sá nú, at
Jesús var eigi þar, og eigi hefdu
ur hans læresveinar, se þad á

Pípean, kom til Capernaum, og leitaðe at Jesu.

25. Og þá þeir höfðu fundað hann hinumegnum fíafartíð, sögðu þeir til hans: Rabbi, nær komst þú hingað.

26. Jesús svaraði þeim og sagði: sannlega, sannlega segi eg yður: þér leitið mín eigi af því, at þér sáð reiknenn, heldur af því, at þér neytnuð af brandinum, og urðuð sadðer.

27. Vörðid sæðu, eigi þeirrar sem forgengur, heldur þeirrar sem stöðug blífur til eplífs lífs, hvera mannsins sonur mun gefa yður, þóiat Guð fader hefir hann sannfíglad.

28. Þá sögðu þeir til hans: hvað stulum þér þá gera, svo ver gerum Guðs verk?

29. Jesús svaraði og sagði þeim: það eru Guðs verk, at þér trúed á þann, sem hann sende.

30. Þá sögðu þeir til hans: hvað gerer þú fyrir teið, svo at ver hann, og trúum þér? hvað gerer þú?

31. Gedur vorer áttu manna í eyðenörku, sem skrifad stendur: hann gaf þeim at eta brand af himne.

32. Þá sagði Jesús til þeirra: sannlega, sannlega segi eg yður, at eigi gaf Moyses yður brand af himne, heldur gefur fader minn yður það rétta brand af himne.

33. Því það er Guðs brand sem kemur af himne, og heimnenum gefur líf.

34. Þeir sögðu þá við hann: Herra, gef þú oss, jafnanann þetta brand.

35. Enn Jesús sagði til þeirra: eg em líffins brand: hver hann

kemur til mín, þann mun eigi hungra, og sá, hann trúer á mig, þann mun aldrei þyrsta.

36. Enn eg hefse sagt yður, at þér hafed mig senann, og trúed þó eigi.

37. Allt það minn fader gefur mér, það kemur til mín, og hvern þann, sem til mín kemur, þann mun eg eigi útreka.

38. Þóiat eg em kominn af himne, eigi uppi það, at eg geri minn vilja, heldur hans, sem mig sende.

39. Þetta er söðursins villi, þess sem mig sende, at eg glate engu, af öllu því sem hann gaf mér, heldur skal eg uppvefja það á effta dege.

40. Enn það er villi þess mig sende, at hver sá sem sonen ser, og trúer á hann, hafi eplíft líf. Og eg mun uppvefja hann á effta dege.

41. Þá mægladu Jíudar þess því, at hann sagði: eg em það brand, hvort ofann kom af himne.

42. Og þeir sögðu: er eigi Jesús þesse sonur Jósephs, hvers ver þettaum bæde söður og móður? hvernæg seger hann þá: eg em kominn af himne?

43. Jesús svaraði og sagði til þeirra: mögled eigi innbyrðis.

44. Eingenn fær til mín komed, nema svo se, at faderenn, sem mig sende, drage hann, og eg mun uppvefja hann á effta dege.

45. Eð er skrifad í svámanna bóku, at þeir munu alter verda af Gæde lærder. Hvör hefst nú heyrer af söðurnum; og lærer það, sá kemur til mín.

46. Eigi það, at nokkur hafi söðurenn senann, nema sá, sem

er af Gude, hann hefir sed fœdur.
eum.

47. Sannlega, sannlega sege
eg yður: hver sem á mig trúer,
hann hefir eyllist líf.

48. Eg em líffins brand.

49. Fœdur yðrir áttu manna í
epidemísku, og eru dauder.

50. Þetta er þat brand, sem
kemur af himne, svo at hver sem
etur af því, hann deyr eigi.

51. Eg em þat lifande brand,
sem af himne kom. Hver sem etur
af því braude, sá lifir eylliflega,
og þat brand, sem eg mun gefa,
er mitt höld, hvert eg mun gefa
fyrir líf verallíðarennar.

52. Gudar þráttu þá sín á
mille, svo segande: Hvernenn fær
þesse gefit ofð sitt höld at eta?

53. Jesús sagde til þeirra:
Sannlega, sannlega sege eg yður,
nema, þer eted höld mannsins son-
ar, og drecked hans blóð, þá haf-
ed þer ey líffed í yður.

54. Hver hann etur mitt höld,
og dreckur mitt blóð, sá hefir eyllist
líf, og eg mun uppbefta hann á
eðla dege.

55. Því mitt höld er sönn
fæða, og mitt blóð er sannur
drygkur.

56. Hver hann etur mitt höld
og dreckur mitt blóð, sá blífur í
mér, og eg í honum.

57. Lífa sem at mig sende sá
lifande fader, og eg lífe sáfer
fœðursins; svo og, hver hann etur
mig, sá mun og lífa fyrir minar
sáfer.

58. Þetta er þat brand, sem
af himne komid er, eigi svo sem
þat yðrir fœdur áttu manna, og
eru dauder: hver hann etur þetta
brand, sá lifir at eyllífa.

59. Þetta sagde hann í same

funduhúseinu þá hann kende til
Capernaum.

60. Enn marger af hans lære-
sveitum, þá þeir nú þetta heyrdu,
sagdu þeir: Hord er þesse ræða,
hver kaun at heyrta hann?

61. Enn þá Jesús víste með
síðsum sér, at hans læresveinar
mogludu af þessu, þá sagde hann
til þeirra: Hneiglar yður þetta?

62. Hvað mun þá, þegar þer
síðed mannsins son uppstíga þánga
at, hvar hann var fyrir?

63. Undenn er sá sem lífgar,
hólded er til einstíðs neytt; þau
ord sem eg tala, þau eru ande og
þau eru líf.

64. Enn nokkorer eru þeir af
yður, hverer eigi trúá. Þvíat
Jesús víste af upphæfe, hverer eigi
voru trúader, og hver sá var,
sem hann munde vífa.

65. Og hann sagde: fyrir því
sagde eg yður, at eingenn fær til
mín komid, nema at honum se það
gefid af mínum fœdur.

66. Efter það gengu marger af
hans læresveinum aftur til baka,
og gengu eigi lengur þaðannas með
honum.

67. Þá sagde Jesús til þeirra
tölf: Viled þer og fráganga?

68. Enn honum svarade Simon
Petrus: Herra! til hvers stul-
um ver fara? Þá hefir órd eyllíðs
líffs.

69. Og ver trúðum og stíðum,
at þú ert Chrístur, sonur Guds
lifanda.

70. Jesús svarade þeim: Hefi
eg eigi útvæled yður tölf? Og
einn af yður er Dísast.

71. Enn hann sagde þetta af
Juda Simonis, Íscharioth; því
hann sveif hann síðann, og var
í inn af þeim tölf.

VII. Capítule.

1. Eftir þat ferðadest Jesús umfring í Galílea, þviat hann villde eigi ferðast umfring í Júdea, af því at Gyðingar villdu í hel þá hann.

2. Þá var og nálgra hátíð Gyðinga, sem var lausfátalanua tilbúnaður.

3. Bræður hans sögðu þá til hans: Tak þig upp og gætt til Judalands, svo at þíner lærefórnar sjáe einneun þau verk, sem þú gerir.

4. Þvísat sannlega gerir eingunn já nokkud leppalega, sem kálur hann eiterleitar funnur at verða. Ef þú gerir þat, þá opinbera þú þig fyrir heimenum.

5. Því hans bræður trúðu eigi heldur á hann.

6. Jesús sagde þá til þeirra: Minn tíme er enn eigi komeun, enn yðar tíme er jafnan.

7. Heimenum sér yður eigi betrad, enn mig hatar hann, þvíat eg ber vitnisbærd af þeim, at hans verk eru vond.

8. Hæd þer upp til þessarar hátíðar, eg vil enn eigi fara upp til þessarar hátíðar, þvíat minn tíme er enn eigi uppfylltur.

9. Enn þá hann hafde sagt þeim þetta, völd hann eftir í Galílea.

10. Nú sem hans bræður vörn uppfærner, þá fór hann og stálfar upp til hátíðareunar eigi opinberlega, heldur svo sem á laun.

11. Judar leitadu þá at hönnu hátíðena, og sögðu: Hvar er hann?

12. Og mikelt frýtur var í hönnu um hann. Sumir sögðu: Góður er hann; enn aðrir

sögðu: Nei, heldur leidir hann lyðenn af þega.

13. Enn eingunn talade þó bert um hann, fyrir hræðu sakar við Gyðinga.

14. Enn athálfnaðre hátíðennue, se Jesús upp í unsterid, og feude.

15. Judar undrduft, svo segande: hvernenn kann þesse ritningarnar, með því hann lægde þar ei?

16. Jesús svarade þeim og sagde: Minn lærðsaur er eiminn, heldur hans sem mig feude.

17. Ef sá er nokkur, sem gera vill hans vilja, hann reynur hvert þesse lærdomur se af Gude, eða hvert eg tali af sjálfum mer.

18. Hver senn af sjálfum sér talar, sá leitir sinnar eigendyrðar, enn hver hann leitir þess dyrdar, sem hann sende, hann er sannordur, og ecki ránglæte er með hönnu.

19. Gaf Moyses yður eigi lög, og eingunn yðar heldur lögunn? eða því sæted þer eftir at lífata mig?

20. Eyðurenn svarade og sagde: Disfufenn hefir þú; hver sækir at lífata þig?

21. Jesús svarade og sagde: eitt verk gerða eg, og það undrest þer aller.

22. Moyses gaf yður því umsturnena, eige at hún være a Moysse komeun, heldur af forf sedrunum, og þó umstherð þer mannenn á sabbarðsdege.

23. Nú ef maðukenn medtekur umsturnena á sabbarðsdege, svo at eigi bríðest Moyses lögmál, enn þer reidest þó við mig, at eg gerde allann mannenn heilant á sabbarðsdege.

24. Þer skulud eige dæma efter álydd, heildur dæmed rettann ænn.

25. Þá sögdu nockorer af Jerusaleim: er það ekki sá sem þeir söktu at láta?

26. Síðed! nú talar hann openberlega, og þeir þega ekki til hans: eda víra vorer hýðing, er það viss, at þessi er sannur Christur?

27. Einn ver vitinn þó hvaðann hann er: einn þá Christur kemur, veit eingenn hvaðann hann er.

28. Þá fallade Jesús i Músterinu kennande, og segande: Þer þecked mig og víred hvaðann eg em, og'eg kom eige af stálfum mer, heildur er hann sánnur, sá mig sende, hvern þer þecked eigi.

29. Einn eg þecked hann, þóiat eg em af hönnur, og hann hefir útsendt mig.

30. Þá söktu þeir efter at grípa hann, enn eingenn sagde þó hendur á hann, þóiat eigi var hans tíme enn komenn.

31. Einn margir af fólkeni reiddu á hann og sögdu: þá Christur kemur, mun hann gera nokkð fleyre teikn enn þessi gerer?

32. Og það kom fyrir Pharisæana, at iólfed frýtte þetta um hann. Þá sendu prestahöfðingjar og Pharisæi Penara út, at þeir handtæku hann.

33. Jesús sagde til þeirra: litla stund em eg enn hía yður, og þá fer eg til hans, sem mig sende.

34. Þer munnd leita mín, og finna mig eigi; og þar sem eg er, þángat sáð þer eigi at koma.

35. Þá sögdu Góðingar sín á milli: hvert vill hann fara, svo þer eigi finnum hann? eda vill hann ganga meðal Grikkia, sem þingat og þángat fundurdreifder ligga, og kenna Grikkinn?

36. Hvað fyrir ræða er það, sem hann sagde? Þer leited mín og finned eige, og þar sem eg em, þángat fáet þer eigi at koma.

37. Enn á síðasta deðe hátíðarennar, sem var veglegastur, að Jesús upp, og fallade, svo segande: ef nokkern þyrstir, kome hann til mín, og dæde.

38. Hver hann trúer á mig, svo sem ritningenn sezer, af hans tolde skulu frammsíða straumar lífanda vatns.

39. Einn þetta sagde hann um þann anda, hvern þeir skyldu meðtaka, sem á hant tryðu, þó heilagur Ande var þar ei enn, þóiat Jesús var einn eigi auglýstur.

40. Og marger af lyðnum, sem heyrdu þessa hans ræðu, sögdu: þessi er sannur spámáður.

41. Aldrer sögdu: Hann er Christur: enn sumer sögdu: Skal Christur nokkð koma af Galilea?

42. Seger eige ritningin, at Christur kome af Davíðs sæde, og úr stáðnum Bethlehem, þar sem Davíð var?

43. Svo var ein tvídrægne umd fólkeni um hann.

44. Einn nockorer af þeim villdu hafa gripid hann, enn eingenn lagde þó hendur á hann.

45. Penararnir komu afstir til þeirra yppursta presta og Pharisæana, og þeir sögdu til þeirra: þó höfud þer hann eigi þingi at?

46. Penararnir svördu: þar

hefir allðrei nokkur maður svo talad sem þessi maður.

47. Þá svarndu Pharisei þeim: hvert erud þer og villtir?

48. Trúur nokkur höfðinganna edur af Phariseis á hann?

49. Helldur það sólt sem eigi veit af legmáleni, er heilvæð.

50. Nicodemus sagde til þeirra, sá iem kom til hans um nótt, og var einn af þeim:

51. Dæmer vort legmát nokkud mannenn, nema hann se fyrre raufakadur, hvað hann geter?

52. Þeir sésrudu og sögdu til hans: erifú og svo einn af Galileis? Raufaka þú og stöð, at af Galilea rís eingi framadur upp.

53. Og hver gefr svo þeim.

VIII. Capítul.

1. Og Jesús gefr þá til Olíufallfins.

2. Og snemma at morgne kom hann ástur í musterid, og allt fólk kom til hans, og hann sette sig og kende þeim.

3. Enn hiner skrifslærdu og Pharisearar leiddu frammi fyrir hann þá komu, sem í hördómie var gripenn, og settu hana þar í midid;

4. Og sögdu til hans: Meistrare, þessi kona er nú gripenn at ferstungerninge Chórdómie;

5. Enn Moyses budur, ofþ í legmáleni, at beria þess háttar menn gripie; eda hvað segr þú til?

6. Enn þetta sögdu þeir, at þeir freistudu hann, at þeir mættu svo hafa ákæru til hans. Enn Jesús laut niður og ritaðe með fingrunum á jörðena.

7. Og sem þeir letu ei af at spyrja hann, þá recte hann sig upp, og sagde til þeirra: hver yðar sem er án syndar, kaste sá fyrste steine á hana.

8. Þá laut hann niður ástur, og ritaðe á jörðena.

9. Þá þeir sörðu þetta, gengu þeir út, enn ester öðrum, fyrst ældungarnir. Jesús var þá einn ester, og konann þar standaðe.

10. Enn Jesús recte sig upp, og þá hann sá þar eingenn nema konuna, sagde hann til hennar: Kona, hvar eru þeir sem þig áflaga? hefir eingenn fordæmt þig?

11. Enn hún sagde: Herra! eingenn. Jesús sagde: svo fordæme eg þig og eige helldur, gæf þedann, og syndga nú ei oftar þedanað.

12. Jesús talade enn ástur til þeirra, og sagde: eg em líós heimfins: hver hann fylger mer ester, sá mun ei ganga í myrkrum, helldur þá! hann hafa líós líffins.

13. Þá sögdu Pharisei til hans: þú ber vitne af sálsum þer, þinn vitnisburdur er eigi sannur.

14. Jesús svarade og sagde til þeirra: ef eg ber af sálsum mer vitne, þá er minn vitnisburdur sannur, því eg veit hvaðann eg kom, og hvert eg fer. Enn þer vitid eigi hvaðan eg kom, eda hvert eg fer.

15. Þer dæmed ester höfðeem. Eg dæme eingann.

16. Enn ef eg dæme, þá er minn dómur rettur, þvíat eg em ei einnsamann. helldur eg og fæderenn, sem mig fæde.

17. Eðv er og skrifad í legnum

ydnum, at tveggja manna vitnið. þurður se sannur.

18. Eg em, sá, sem af stálsum mor ber vitne, og faderenn: sá mig sende, han ber og af mer vitne.

19. Þá sagðu þeir til hans: hvar er þinn fader? Jesús svarade: eigi þekð þer mig ne minn födur. Ef þer þekktu mig, þá þekktu þer líka minn födur.

20. Þesse Orð talade Jesús við Guds kistuna, þá hann kende í musteronu, og eingenn tók hann. Því hans stund var enn eigi kominn.

21. Þá sagde Jesús afur til þeirra: eg fer burt, og þer munuð leita mín, og í syndum ydnum deya: hvert eg fer, þángat funned þer ei at foma.

22. Þá sagðu Gyðingar: mun hann þá vilja drepa stálmann síg, at hann seger: hvert eg fer, þángat funned þer ei at foma?

23. Þá sagde hann þeim: þer eruð her nedan at, eg em at ofann: þer eruð af þessum heime, eg em ei af þessum heime.

24. Því sagde eg yður, at þer munuð deya í ydnum syndum, því ef þer trúð ei, at eg se hann, þá munuð þer deya í ydnum syndum.

25. Þá sagðu þeir til hans: hver ert þú þá? Jesús sagde til þeirra: fyrst sá, eg sem tala við yður.

26. Margt hefi eg at tala, og dæma um yður, enn sá mig sende, hann er sannordur, og hvað eg heyrde af hönum, það tala eg fyrir þeimenum.

27. Enn þeir stíldu eigi, at hann sagde þeim af födurnum.

28. Þá sagde Jesús til þeirra:

nær þer upphesed mannsins son, þá stíldu þer stíla, at eg se hann, og af mer stálsum gere eg ecki, heldur eins: sem mer kende minn fader, svo tala eg.

29. Og sá sem mig sende, hann er með mer. Faderenn let mig eigi einsamann, þvíat eg gere jafnann, það hönum er þægt.

30. Þá hann talade þetta, trúðu marger á hann.

31. Þá sagde Jesús til þeirra Gyðinga, sem á hann trúðu: ef þer blífed við mínna ræðu, þá eruð þer mínir sanner læresveinar.

32. Og þá þekð þer sannleikann, og sannleikurenn, um þessu yður.

33. Þá svörðu þeir hönum: ver erum Abrahams sæde og alldrei höfum ver nokkors manns þrælur verid; hvornenn seger þú þá þer stíldu fríalsfer verða?

34. Jesús svarade þeim, og sagde: sannlega, sannlega sege eg yður: hver hellst sem syndena gerer, sá er syndarennur þræll.

25. Þrællenn blífur eigi eyllilega í búinu, enn sonurenn blífur þar eyllilega.

36. Nú ef sonurenn frelsar yður, þá eruð þer rettelega frelsader.

37. Eg veit vel, at þer eruð Abrahams sæde, enn þer stíked til at deyða míá, þvíat mín ræða hefir eigi rátt í yður.

58. Eg tala það, sem eg sed hese af mínum födur, og hvað þer sáðu hía ydnum födur, það gered þer.

39. Þeir svörðu og sagðu til hans: Abraham er vor fader: þá sagde Jesús þeim: ef þer væruð

Abrahams börn, þá gerðuð þer Abrahams verk.

40. Enn nú leited þer eftir at lífsláta mig, þann mann þó, sem samuleikann seger yður, þann eg heyrde af Gude: þetta gerde eigi Abraham.

41. Þer gered yðar fædur's Verk. Þá svaraðu þeir: eigi ermin þer fyrir áttanu egtastkap fædder, einn Gud höfum þer fyrir fædur.

42. Jesús sagde þá til þeirra: ef Gud være yðar fader, þá elstúdu þer mig, því eg em af Gude kon eun, og framgenginn, því eigi kom eg af sjálfum mér, heldur sende hann mig.

43. Fyrir því þecked þer þá eigi mitt mál, af því þer geted ey heyrte mín orð.

44. Þer erud af fædurnum flanda, og eftir gyrdum yðars fædur's þá viled þer gera: hann var einn mordinge þegar af Uprhase, eg eigi síð hann í samuleikannum, þófar samuleikurenn er eigi í hönum; þá hann talar lyge, talar hann af sínu eiginu, því hann er einn lygare, og hennar fader.

45. Enn mer, af því eg sege samuleikann, þá viled þer eigi trúa.

46. Hver yðar kann at bevísa uppá mig nockra synd? nú ef eg sege samuleikann, því trúed þer mer þá eigi?

47. Hver hann er af Gude, sá heyrer Guds Orð, af því heyrer þer eigi, at þer erud eigi af Gude.

48. Þá svaraðu Judar og sögðu honum: segum þer eigi rétt, at þú ert Samverskur, og hefir Dísfulenn?

49. Jesús svarade: eg hefse eingann Dísful, heldur vefsama eg fædur minn, og þer vanheidred mig.

50. Eg leita ei at minne dyrd; sá er, sem eftir hennu leitar og dæmer.

51. Samulega, sannlega sege eg yður: ef nockur er sá, sem hefir átt mín orð, hann mun ei slá Daudann at eplífu.

52. Þá sögðu Judar við hann: nú þeckum þer at þú hefir Dísfulenn. Abraham er dauður og sammennermer, og þú seger: ef nockur er sá sem geymer mín orð, hann mun eigi Daudann smacka at eplífu.

53. Yður eríftu meire fædur þorum Abraham, hver framulidsenn er, og sammennermer eru og framulidsner: hvorn gater þú sjálf ann þig?

54. Jesús svarade: ef eg vefsama mig sjálfur, þá er min dyrd eingenn, þar er minn fader, sá mig vefsamar, hvern þer seged yðvarn Gud vera.

55. Og þecked hann þó ei, enn eg þecke hann, og ef eg segde, at eg þেকে hann eigi, þá være eg einn língare lífur yður, heldur þেকে eg hann og held hans orð.

56. Abraham fader yðar gladdest, at hann skýlde síá minn dag, og hann sí hann, og völd gladdur vid.

57. Þá sögðu Judar til hans: Þú ert enn eigi smurugur, þó sálfu Abraham.

58. Jesús sagde til þeirra: Samulega, sannlega sege eg yður, áður enn Abraham var, var eg.

59. Þá tóku þeir upp steina, at þeir kosiðu á hann, enn Jesús fordade þer, og gekk ur Múlexum,

og gekk niðt út millið þeirra og komst svo undan.

IX. Capítule.

1. Og þá Jesús gekk frammið, sá hann þann einn mann, sem blindur var boren.

2. Hans læresveinar spurdu hann þá at og sögdu: Meistare, hver braut? Hann, edur hans foreldrar, at hann fæðdest blindur?

3. Jesús svarade: Hverfe hann ne hans foreldrar, heldur at Guds verk aug'víst á honum.

4. Mer byriar at verka hans verk, þess mig sende, á meðan dagirnir eru: Nótinni kenna nær eingöngu fær verkad.

5. Eða lengi senn eða em í veröldinni, þá em eg lífs veraldar.

6. Þá hann hafde þetta sagt, spóte hann á jörðina, og gerde af brálanum saur, og smurde saurnum á augu hins blinda.

7. Og saade honum: Far þú til dykestins Siloa (þat þýðest sendur) og þvo þér: Þá gekk hann og þvode sér, og kom sláande.

8. Þá sögdu nágrannar hans og þeir sem hann hafdu áður sed, at hann var blindur: Er þat eigi sá, sem sat og beiddi? Ennir sögdu: Hann er þat.

9. Enn adrer sögdu: Ekfur er hann honum. Hann sláfur sagde: Eg em sá.

10. Þeir sögdu þá við hann: Hvernem er þú augu upplöf. En?

11. Hann svarade og sagde: Ég madur sem nefnest Jesús græde sér saur, og reid á min

augu, og hann sagde mer: Far þú til dykestins Siloa, og þvo þér. Eg gekk burt og þvode mer, og fect synena.

12. Þeir sögdu til hans: Hvar er hann? Hann sagde: Eg veit eigi.

13. Þá leiddu þeir hann fyrir Phariseos, senn leuge hafde blindur vered.

14. Enn þá var sabbathsdagur, þá Jesús gerde þann saur, og opnade hans augu.

15. Þá spurdu Pharisei hann enn at, hvernem hann hefde orðid sláande? Enn hann sagde þeim: Saur lagde hann á mín augu, og eg þvode mer, og nú se eg.

16. Þá sögdu sumer af Phariseis: Eigi er þesse madur af Gnde, þesat hann heldur eigi sabbathsdagenn. Enn adrer sögdu: Hvernem má syndgur madur gera þó-ik teitn? Og þar vard sundur þýðia þeirra á milli.

17. Þá sögdu þeir astur til hins blinda: Hvað seger þú af honum, at hann opnade þín augu? Enn hann sagde: Spámadur er hann.

18. Gyðingar trúðu eigi um hann, at hann hefde blindur verid, og være út stögn ordenn. Þá gat til þeir kældu á hans foreldra, sem synena hafde senged.

19. Og spurdu þá at svo segan: Er hann yskar sonur, hvern þer seged blindann boren vera, eða hvernem fer hann nú?

20. Hans foreldrar sörndu þeim og sögdu: Við vitum at þesse er okkar sonur, og at hann var blindur boren.

21. Enn með hvernem hette hann sér nú, þat vitum við eigi.

æða hver hans augu opnaðe, þat vitum við eigi, hann hefir sjálfur alldur til, spýred hann at, og láted hann sjálfann tala syrer sig.

22. Þetta sáðu hans sedgin, af því at þau óttuðust Gyðinga, þófat Gyðingar höfðu þá þegar sambundið með sér, at ef nokkur meðleude hann fýrer Gðristum, at sá skyldi útrekast af þeirra samfundum.

23. Þórer því ságu hans sedgin: Hann er négu ganiall, spýred hann at.

24. Þá kóstu þeir ástær í öðru sinni á þann mann sem blindur hafde verið, og ságu honum: Gef Gude heidurenn, ver vitum at þesse madur er syndugur.

25. Hann svarade og sagde: Er hann syndugur, þat veit eg eigi, eitt veit eg, at eg var blindur, og nú se eg.

26. Þeir ságu þá til hans: Hóad gerde hann þer, edur hvern. enn lauk hann upp þínum augum?

27. Hann svarade þeim; eg sagde yður nú þat: Það þer eigi heyrte þat? Til hvers vited þer heyra þat ástær: Eða vited þer verda hans lærefeinar?

28. Þá hóföndu þeir honum, og ságu: Þú ert hans lærefeinn, einn ver erinn Mopsis lærefeinar.

29. Ver vitum at Gud talade við Mopsen, enn ver vitum eigi hvaðann þesse er.

30. Sá madur svarade og sagde þeim: Þat er undarlegur hlutur, at þer vited eigi hvaðann hann er, og þá lauk hann upp mínum augum?

31. Enn ver vitum at Gud

heyrer eigi synduga, heldur þat, ef nokkur er Guds dyrdfare, og gerer efter hans vilja, hann heyrer hann.

32. Frá verastðar upphafi hefir þat eigi heyrte vered, at nokkur hafe upplóted þess manns angvar, sem blindur var borenn.

33. Være þesse eigi af Gude, þá mætte hann eði gera.

34. Þá svoröndu þeir og sögdu til hans: Allur er þu í syndaleinn, og þá kemmer oss. Og þá ráka þeir hann út.

35. Þá Jæsus heyrde þat, at þeir höföndu hann útrekast, og þá hann saun hann, þá sagde hann til hans: Trúer þú á Guds son?

36. Hann svarade og sagde til hans: Herra! Hver er hann, svo eg trúe á hann?

37. Jæsus sagde til hans: Þú sást hann, og hann sem talaz við þig, sá er hann.

38. Þinn svarade: Herra! eg trúe, og hann tilbad hann.

39. Jæsus sagde: Til döms kom eg í þennann þeim, at þeir, sem eigi sjá, sköldu verda sjánn, de, og at þeir verda blinder, sem sjá.

40. Og nokkorer af Þharisíð: heyrödu þetta, sem hía hann börtu, og ságu til hans: Hvert erum ver þá blinder?

41. Jæsus sagde þeim: Ef þer værönd blinder, þá höfönd þer enga synd: nú sýrt þer seged, vere sjánn, þá hlífur yðar synd.

X. Capítula

1. Samnlega, sannlega sege eg yður: hver hann gengur eigi um dýrnar í sandahúsið, heldur

stigur hann sinn annarskadar, fá er þiðfur og mordingi.

2. Enn þá sem gengur san um dýrnar, hann er hyrder saudanna.

3. Hyrer honum lyfur dýra, vorduren upp, og saudernir heora hans rædd, og hann kallar sína saude með nafne, og leider þá út.

4. Og þá hann hefir sína saude úllátid, gengur hann frammi fyrir þenn, saudernir folgia og hannum eftir, þó þat þeir þekja hant rædd.

5. Enn æðrum annarslegum fylgia þeir eigi eftir, heldur sýja þeir frá honum, þó þat þeir þekja eigi skunnugra rædd.

6. Þennann orðskvið talade Jesus til þeirra; enn þeir stildu eigi, hvað þat var, sem hann sagde þeim.

7. Þá sagde Jesus enn astur til þeirra: Sannlega, sannlega sege eg yður, eg em dýr sandanna.

8. Allir, hvererhellst fyrir mer eru komnar, þeir voru þiðfar og mordingar, og saudernir hlyddu þeim eigi.

9. Eg em dýrnar, ef nokkur gengur sinn fyrir mig, þá mun frelsast, hann mun og ganga út og inn, og sinna sitt fódur.

10. Þiðfurenn kemur eigi til annars, enn at hann stele, drepe og forðiarfe: eg em kominn til þess, at þeir stýldu háfa líf og julla nægd.

11. Eg em góður hyrder; góður hyrder gefur sitt líf út fyrir saudena.

12. Enn leigumaduren, þá eigi er hyrder, og hvers saudernir eru eigi eigenaleger, hann ser útfenn þoma, þfergefur saudena og flyr,

enn úsfurenn grípur þá og saundar, dreifer saudunum.

13. Enn leigumaduren flyr, af því at hann er leigumadur, og hyrder eigi um saudena.

14. Eg em góður hyrder, og eg þekke mína saude, og eg þekkest af minum.

15. Evi sem minn fader þekker mig, svo og þekke eg fódurinn, og mitt líf legg eg út fyrir saudena.

16. Eg hese og enn aðra saude, sem eigi eru af þessu saudahúsi, þá byrtar mer og hingat at leida, og þeir munu heyrja mína rædd, og þar mun verða eitt saudahús og ein hyrder.

17. Hyrer þvi elskar mig minn fader, at eg legg út mitt líf, uppá þat eg take þat og astur.

18. Eingenn tekur þat af mer, heldur legg eg þat af mer sjálfur. Eg hese valld til þat af at leggja, eg hese og valld til þat astur at taka: Þetta bódord seck eg af mínum fódur.

19. Þá varð enn sundurþvefja millum Gydinga fyrir sáker þessara orða.

20. Enn marger af þeim sögdu: Disfulenn hefir hann, og er afhánga; til hvers hegred þer honum?

21. Alder sögdu: Þesse ord eru einstis óds manns, tær Disfull: enn nokkud bláds manns augum, upplösd?

22. Og þar gerdest mysteðs víðsla í Jerusaleu, þat var unvetur.

23. Og þá Jesus geef í mysteðinn í forðyrge Salomonis.

24. Þá umfránga hann Judar, og sögdu til hans: Hversu lengi þá heldur þú vorre sínu uppe? Ef

Þú ert Chrístus, þá seg of þat berlega.

25. Jesús svarade þeim: Eg sagði yður þat, enn þer trúð eigi: þau verk sem eg gere í míns föðurs nafni, þera vitne af mér.

26. Enn þer trúð eigi, þvíat þer ernd eigi míner sauder, svo sem eg sagde yður.

27. Míner sauder heyrta mína rædd, eg þeð þá, og þeir spjógia mér eftir.

28. Og eg gef þeim eyllst líf, og allðrei skulu þeir fyrersarast, eingenn skal þá og slíta úr minne hende.

29. Fader minn sem gaf mér þá, er öllum hlutum meire, og eingenn kann at slíta þá af míns föðurs hende.

30. Eg og faderenn ver erum eitt:

31. Þá töfu Gyðingar enn fleina upp, at gryta hann.

32. Jesús svarade þeim: Mörg góð verk synde eg yður af mínum föður, fyrir hvers þeirra verka sakir grytið þer mig?

33. Gyðingar fœrudu honum og sögdu: Fyrir godt verk grytum ver þig eigi, heldur fyrir gundlastan, at þú sem ert maður, gerer þig sjálfann at Guð.

34. Jesús svarade þeim: Slendu þat eigi skrifad í yðru lagmále: Eg sagde: At þer ernd Guðer?

45. Nú ef þer kalled þá Guð, til hverra Guðs ord eru sked, og ritningenn má eigi riúfast.

36. Enn við hann sem faderenn helgade, og í heimenu sende, þá seged þer: Þú gundastar, af því eg sagde: Eg em sonur Guðs.

37. Ef eg gere eigi míns föðurs verk, þá trúð mer eigi.

38. Nú fyrst eg gere þau, þá trúð verfunum, þó þer viled mer eigi trúá, svo at þer þeðed og trúð, at faderenn se í mer, og eg í honum.

39. Þeir söftu þá enn til at grípa hann, enn hann gekk út frá þeirra höndum.

40. Og fór astur í þann stad, þinamiegenn Jordanar, þar sem Jóhannes hafde áður skírt, og var þar.

41. Marger komu til hans, og sögdu: Jóhannes gerde eigi teikna, enn allt hvað Jóhannes sagde af þessum, þá er þat satt.

42. Og marger trúðu þar á hann.

XI. Capítule.

1. Þar lá einn sjúkur maður, Lazarus at nafni, af Bethania, í hybblum Maríæ, og hennar systur Marthæ.

2. Enn María var sú sem þerrann hafði smurt med salve og þurskad hans fœtur med sínum hárlökum, hveirrar bróðer var sá Lazarus, sem sjúkur lá.

3. Efstur hans sendu þá til Jesu, svo segande: Herra, stá nú, sá þú elskar, hann liggur sjúkur.

4. Þá Jesús heyrde þat, sagde hann: Þesse sótt er eigi til dauda; heldur til Guðs dyrdar, svo at Guðs sonur verde þar af prísadur.

5. Enn Jesús elskade Martham og systur hennar, og svo Lazarum.

6. Þá hann hafde þat heyrð, at hann var sjúkur, bleif hann

Samt tvo daga í þeim í stad sem hann var.

7. Eftir þat talar hann til sína lærefeinar: gaungum ver aftr í Judeam.

8. Þá sögdu hans lærefeinar til hans: Meistare, næst, þá villst du Judar grípa þig, og þó villst þu fara þágangat aftr?

9. Jesús svarade: Ern eigi tölf flunder í deige? Hver hann gengur um dagenn, sá steytir sig eigi, þó þat hann fer þessa heimis liðs.

10. Enn hver hann gengur um nætr, sá steytir sig, þó þat er eigi liðs í hönnu.

11. Þetta mælti hann. Og eftir þat sagde hann, til þeirra: Lazarus vinur vor hann sefur, enn eg fer at vekja hann.

12. Þá sögdu hans lærefeinar: Herra! ef hann sefur, þá batnar hönnu.

13. Enn Jesús talade um hans danda; enn þeir ætludu, at hann mundi sega þat um líkamlegann þveft.

14. Þá sagde Jesús þeim openberlega: Lazarus er látinn.

15. Og eg fagna fyrir yðrar sakir, at eg var eigi þar, svo at þer trúed, enn látum oss nú ferdast til hans.

16. Þá sagde Thomas, sem kalladest Tvíbure, til lærefeinanna: Gengum ver með, svo at ver deynum með hönnu.

17. Jesús kom þá, og fann at hann hafde þegar síðra daga í grófenne leged.

18. Enn Bethania lá hart nærre Jerasalem, svo sem fimtán akrallengder.

19. Marger Eyðingar voru þar komnar til Martham og Ma-

rin, at þeir haggudu þar eftir sinn bróður.

20. Sama Martha heyrir at Jesús kemur, rennur hún móte hönnu, enn Maria sat heima.

21. Þá sagde Martha við Jesús: Herra! ef þú hefder verid her, þá være bróðer minn eigi látinn.

22. Enn eg veit enn má, at hver þú beidest af Guði, þat gefur Guð þer.

23. Jesús sagde til hennar: Bróðer þinn skal upprísa.

24. Martha sagde til hans: Eg veit vel at hann mun rísa upprísinne á essia dege.

25. Jesús sagde til hennar: Eg em upprísinn og lifid; hver hann trúer á mig, sá mun lifa, þó þat hann deye.

26. Og hver hann lifir og trúer á mig, sá skal aldrei deya. Trúer þú þessu?

27. Hún saade til hans: Já Herra! eg trúer at þú ert sá Christur, sonur Guðs, sem í heirnenn er kominn.

28. Þá hún hafde þetta sagt, fór hún og kallade heiminglega á systur sína Maria, svo seigande: Meistarenn er hér og kallar á þig.

29. Þá hún heyrde þat, stóð hún skyndilega upp og kom til hans.

30. Þó þat Jesús var enn eigi kominn í þorpid, heiddar var hann enn í þeim stad, sem Martha hafde móte hönnu komid.

31. Enn þeir Judar, sem í húninu voru hía henne, og hana haggudu, þá þeir sáu Mariam, at hún stóð svo síðt upp, og grát út, fyladu þeir henne eftir, og sögdu: Hún fer til grafarenna at gráta þar.

32. Þá María kom nú þángað sem Jesús var, og hún leit hann, fell hún til fótta hans, og sagde honum: Herra! ef þú hefst þér vered, þá være bróðir minn eigi látinn.

33. Sem Jesús sá hana gráta, og þá Gýðinga líta grátande, sem með henne komu, bífest hann við í anda, og ángrades þinglega.

34. Og sagde: Hvar hafst þú lagt hann? Þeir sögdu honum: Herra! kom og flóða.

35. Þá tárfeðde Jesús. Þá sögdu Gýðingar.

36. Síð, hversu færann hann hefir hann.

37. Einn aðrer af þeim sögdu: Máte hann, sem oynade blínds manns augn, eigi gera við þó, at þesse hefde eigi dáed?

38. Jesús bífest þá einn með fálsum sér, og kom til grafaren. nar. Einn þat var ein gryssa, og einn steinn var þar og yferlagdur.

39. Jesús sagde: Taked af steinenn. Þá sagde Martha, systir hins danda, til hans: Herra! hann lýttar nú illa, þófar hann hefir leged síðra daga.

40. Jesús sagde til hennar: Sagde eg þér eigi, at ef þú tryðder, þá munðer þú sjá Guds dyrd.

41. Þá tófu þeir steinenn af, þar sem hinn dande lá. Einn Jesús hóf þá sín augn upp, og sagde: Fader, eg þakka þér at þú heyrðer mig.

42. Einn eg veit þó, at þú heyrer mig jafnann, heilundur fyrir fólksins saker, sem þér stendur í fring, þá sege eg þat, svo at þat trúe þó, at þú sender mig.

43. Þá hann hafde þetta sagt, kallade hann hárre røddu: Lazare, kom þú út hlúgat.

44. Og sá dande kom út, reirdur með lífbendum at höndum og fótum, og um hans ásjóga var sveipad með sveitadúfe. Jesús sagde til þeirra: Leysid hana og látid hann ganga.

45. Marger af Gýðingum, sem komid höfdu til Mariam, og sáan hóad Jesús gerde, trúdu á hann.

46. Einn sumer af þeim gengur burt til Pharisearanna, og sögdu þeim, hvað Jesús hafde gert.

47. Þá söföndu kennemanna: hófðingar og Pharisei einn ráde, og sögdu: Hvað skulum ver tilgera? Þóf þesse maður gerer mörgr teitn.

48. Og ef ver fleppum honnum þó, þá trúa aller á hann, og þá fðma Döuvertár og taka frá oss lönd og löpde.

49. Einn einn af þeim, Caiphas, sá sem þat sama ár var ypparste prestur, sagde til þeirra:

50. Þér vited eigi, og hugleided eigi, at betra er fyrir oss, at einn maður deye fyrir fólkið, enn at allur lyður tapest.

51. Einn þetta sagde hann eigi af fálsum, sér heilundur af þó. at hann var þess árs ædste prestur, þá spáde hann, at Jesús skýlde deya fyrir fólkið.

52. Eigi einasta fyrir þat fólki, heilundur þat, at hann sáinade í eitt þeim Guds börnum, sem fundur voru dreifð.

53. Og upp frá þeim dege samtöfu þeir með sér, hverneun þeir máttu lífláta hann.

54. Jesús geð þá eigi þadann, af berlega sjá Gýðingum, heilundur

fór hann þurt í eitt bygðarlag, nærre eyðimerka, í eina borg, sem kallast Ephraim, og þar dvaldi eftir hann með sinum læresveinum.

55. Enn þá vorn pástíar Gyðinga nálaðer, og marger úr þeirre sveit gengu upp til Jerusalems fyrir Páskana at hreinsa sig.

56. Þeir spurdu þá eftir Jesu, og töludu síu á milli í Mustereinu: hvað synest yður, at hann kemur ei til hátsdarennar?

57. Enn höfuðprestarner og Pharisæi höfdu láted það bod útganga, ef noktor vísse, hvar hann være, þá skyldu sá undervísja þeim, svo at þeir mættu höndla hann.

XII. Capítule.

1. Sex dögum fyrir páska, kom Jesús, í Bethaniam, þar seyn Lazarus hinn frammlidne var, hvern Jesús uppvakde af danda.

2. Enn þeir bingu höfum þar eina kvöldmáltíð, og Martha þjónaðe. Lazarus var einn af þeim sem til bordsins sátu með hönum.

3. Þá tók María eitt pund salve, af ómeingudni og dyrnæm nardns, og smurde með fætur Jesu, og þrífade svo hans fætur með sinum háre. Húsið fylltest og upp af ilm smyrslanna.

4. Þá sagde einn af hans læresveinum, Judas Simons sonur Ischarioth, sá sem hann sveif þar eftir.

5. Fyrir því er þetta salve ei selldt fyrir þriðhundruð peninga, og gefid fátækum?

6. Þetta sagde hann eigi af

því, at hann hyrde um fátæka, heldur var hann þjáfur, og hafde ferynguna, og þar það seint gefid var.

7. Þá sagde Jesús: lát hana í fríde, þetta geymde hún til míns grefstrunnardags.

8. Því volada hásed þer jafnann hía yður, einn mig hásed þer eigi at jafnade.

9. Enn þá fríðde mikell af Gyðingum fornami, at hann var þar, komu þeir eigi einasta þángat fyrir Jesu sáker, heldur at þeir sæn Lazarum, þann sem hann hafde af danda reist.

10. Enn prestahöfðingar ásettu sér at slá Lazarum í hel.

11. Þvíat fyrir hans sáker gengu marger út af Gyðingum þángat, og trúðu á Jesum.

12. Annaun dag eftir, þá það mikla fólk heyrde, sem til hátsdardagsins var komed, at Jesús kom til Jerusalems,

13. Þá tóku þeir sér kvíste af palmvæide, og gengu út móte hönum, og hrópudu: Hosanna, lofsadur se sá sem kemur í nafne Drottens, konungur Ísraels!

14. Enn Jesús fæð eina ásau, og reid þar á, svo sem skrifad er:

15. Ottast eigi þú dóttir Sions. Sjá, þinn konungur kemur ríðande á einum áshu. fóta.

16. Enn þetta skildu eigi hans læresveinar í fyrstu, heldur, þá Jesús var auglýstur, þá hugleiddu þeir, at þetta var af hönum skrifad, og þeir höfdu hönum þetta gert.

17. Enn það fólk hófðe hans gerninge, sem hía hönum var, þá hann kallade Lazarum úr græfne, og af danda uppvakke.

18. Af því geð og fólket út móte honum, at þad heyrde, at hann hafde gert söðdunn reikna.

19. Enn Pharisei sögðu sin á milli: Þer síðed mál, at þer orked engu. Eia! Allur heimur þleppur eftir honum.

20. Þar voru og nokkrorer Crist-er, með þeim, sem upp höfdu farid at tilbíðia um hárdena.

21. Þeir gengu til Philipppum, þá sem var úr Berhsáida af Galilea, báðn hann og sögdu: Þer-ra! ver viðbúnn þá at þá Jesum.

22. Philippus kom og sagde þad Andreas, enn Philippus og Andreas sögdu þad Jesu.

23. Enn Jesús ansade þeim og sagde: Eá tíme er mál komenn at Mannstns sonur anglyfast.

24. Sannlega, sannlega sege eg yður: nema þad, at hveiteforned falle í jordena, og depe, þá blískur þat einfamant, enn ef þad deyr, þá færir þad mikinn ávægt.

25. Hver hann elskar sitt líf, hann glatar því, enn hver hann harar sitt líf í þessum heime, þá varðveitir þad til eylliss lífs.

26. Ef nokkur vill mer þlóna, þá fylge hann mer eftir, og hvar eg em, þar skal og minn þenare vera. Ef nokkur þlónar mer, þá mun min fader hann heidra.

27. Mál sál er nú þrigg, og hvað skal eg sega? Fader! Híalpa mer af þessum tíma, enn fyrir því kom eg þó í þennann tíma.

28. Fader! birtu nafn þitt. Þá kom vadd af himne: Eg hefe þad uppbirt, og eg skal þad enn ástur uppbirta.

29. Þá sagde fólkid, sem hía stóð og áheyrde: Þar urðu reyðar.

Þrumur. Aldrer sögdu: at engell talade við hann.

30. Jesús svarade og sagde: Eigi kom þessi: vadd fyrir ansaar fater, heldur fyrir yðrar fater.

31. Nú bríast dömur yfer þessum heime. Ná mun og þessa heims höfðinge útrekast.

32. Og þegar eg verð upphafenn fra jörðu, þá mun eg draga alla til mín.

33. Enn þetta sagde hann, teiknande með hverum dauda hann skyldu deya.

34. Þá svarade fólkid honum: ver höfum heyrt í lagmálenu, at Christur blífir at eynfíla. Hvern-enn leger þú þá; Mannstns hne býrjar upp at þessast? Hver er sá Mannstns sonur?

35. Þá sagde Jesús til þeirra: Líósid er enn lítil stund hía yður; gáged þvi á meðan þer haseð líósid, svo at myrkurenn yferfallo yður eigi. Eá sem gengur í myrkrun, hann veit eigi hvers hann fer.

36. Al meðann þer haseð líósid, þá trúed á þad, uppá þad þer send líóssins börn. Þetta talade Jesús og geðburt og fordæðe þer fyrir þeim.

37. Og þó hann gerde slík reikna fyrir þeim, þá trúðu þeir þó eigi á hann.

38. Eðo at upphyllest vörðsaga Eliaie íþamanns, þá hann saader Horra, hver trúer porre predíkur, og hverum er armíleggur Drottins opennberadur.

39. Fyrir því kunnu þeir eigi at tína, þáat Eliaas íseger enn ástur.

40. Hann blíndade augu þeirra, og forherðte hjörtu þeirra, svo at þeir sáu eigi með augunum

ne fildu með hjartanu, at þeir enn, at hann genge úr þessum umsmúest og eg hjálpe þeim.

41. Þetta sagde Esaiás, þá elstade sína, þá er her voru í hann leit hans dýrd, og talade um heimennum, svo elstade hann þá allt til enda.

42. Marger af höfðingjum trúdu þá á hann: enn sýrer safar Phariseara þá meðleundu þeir það eigi, svo at þeir yrðu eigi forþod. 2. Og eftir kvöldmálsíðena, þegar Dísfullenn hafde allareidni sendi í hjarta Judæ Simonis Ischarioth, at hann svífe hann,

ader. 3. Þá vísse Jesús, at faderenn hafde allt gefið sér í hendur, og það, at hann var af Gude komenn, og til Guds þá fære hann.

43. Þvíat þeir vildu heildur hafa vögsemið hið minnum, enn vögsemið hið Gude. 4. Þá stóð hann upp frá kvöldmálsíðennu, sagde af sér klæðenn, og tók eitt línklaðe, og gyrðte um sig.

44. Jesús kallade þá og sagde: hver sem trúer á mig, hann trúer eigi á mig, heildur á þann sem mig sende. 5. Eftir það hestte hann vatne í eina munnlæg, og tók til at þvo fætur læresveinanna og þurfade með því línklaðe, með hvortu han var gyrðtur.

45. Og hver hann ser mig, hann ser þann sem mig sende. 6. Þá kom hann til Simonar Petrus, og þessi sagde til hans: Herra! skyldur þú þvo mínar fætur?

46. Eg em eitt líss í heimenn komenn, svo at hver, sem á mig trúer, se eigi í myrkrunum. 7. Jesús svarade og sagde honum: Hvað eg gere, það veitst þú nú eigi, enn seinna skalt þú skilja það.

47. Hver sem heyrer mín orð og trúer eigi, þann mun eg eigi dæma, þvíat eg kom eigi til at dæma heimenn, heildur at frelsa þeimenn. 8. Þá sagde Petrus til hans: Allðrei skalt þú minnar fætur þvo. Jesús svarade honum: Þvoe eg þig eigi, þá hefir þú enga hlut deilid með mer.

48. Hver hann sýrerlstur mig, og meðtefur eigi mín orð, hann hefir nú þegar þann hann dæmer. Það orð sem eg talade, það mun dæma hann á efsta deige. 9. Simon Petrus sagde þá til hans: Herra! eigi einasta fæturnar, heildur einnenn fætur og höfund.

49. Þvíat eg talade eigi af stálfum mer, heildur faderenn sem mig sende, hann gaf mer eitt þodord, hvað eg skyldde gera og mæla. 10. Jesús sagde til hans: Sá þveiginn er, hann þarf eigi at þvo nema fæturnar, því hann er öldungis þreinn, þer erud og

50. Og eg veit at hans þodord er það eyflsa líf. Þar sýrer, at eg tala, það tala eg svo sem fader; enn sagde mer. 11. Því hann vísse vel af senu

XIII. Capitul.

1. Sýrer Váskahafsdæna, þá hreiner, enn eigi aller. Jesús vísse at hans tíme var kom.

um svifara; þó sagde hann, þer eruð eigi aller hreiner.

12. Enn þá hann hafde þveig ed fætur þeirra, tók hann sín flæde, settið midur aptur, og sagde þá ena til þeirra: vited þer, hvað eg gerde yður?

13. Þer kalled mig meistara og Herra! þer seged það og rett, þvíat eg em hann og.

14. Nú ef eg yðar Herra og meistara þvær yðar fætur, þá skulud þer og snubyrðis þvo hver annars fætur.

15. Þetta gaf eg yður til efterdæmis, svo þer gered lífa, sem eg gerde við yður.

16. Sannlega, sannlega sege eg yður, at Þíónninn er eigi meire sínum herra, ne Þóskulenn, þeim sem hann útsende.

17. Ef þer vited þetta, þá eruð þer sæler, ef þer gered það.

18. Eigi sege eg um yður alla, eg veit hvera eg hese úrvalid, hellsd: ur það, at uppfyllest ritningenn: lá sem etur mitt brand, hann tredur mig under fætur.

19. Nú sege eg yður það, áður enn það sker, svo at þer trúed, þá það er sked, at eg se hann.

20. Sannlega, sannlega sege eg yður: Hver hann medtekur, ef eg sende noðurn, lá medtekur mig, enn hver hann medtekur mig, hann medtekur þann sem mig sende.

21. Þá Jesús hafde þette sagt, hriggdesti hann í anda, votrade og sagde: sannlega, sannlega sege eg yður: einn af yður mun forráða mig.

22. Þá leit hver læresveinanna til annars, uggande af hverum hann segdi.

23. Enn þar var einn af hans

læresveinunn, sem sat til bordsins, hía bróste Jesús, hvern Jesús elskade.

24. Honum bendte Simon Petrus, at hann spyrde hann, hvæ lá väre, sem hann heseð umtalad?

25. Ef þó hann lá þá á bróste Jesús, og sagde til hans: Herra! hver er lá?

26. Jesús svarade: lá er hann hinn same hverum eg dífte þeim ann bita og gef, og dífde í bitanum, og gaf hann Judæ Simonis Ischarioth.

27. Og efter þann bita fór satan í hann. Þá sagde Jesús til hans: hvað þú gerer, þá ger það slíkt.

28. Enn engenn af þeim, sem til bordsins sátu, viffe til hvers hann sagde þönum það.

29. Enner ætludn það, af þó, at Judas hafde ferynguna, at Jesús munde segia þönum: kaup það ofð gered þórf til hátíðardagsins; eða at hann gæfe noðud fátækm.

30. Og þá hann hafde bitann teked, geð hann strax út, og þá var nótt.

31. Enn þá hann var útgengenn, sagde Jesús: nú er Mannsins sonur anglystur, og Gud er anglystur í þönum.

32. Því Gud er anglystur í þönum, þá mun Gud anglysa hann í slásum fer, og svarlega mun hann anglysa hann.

33. Kærn börn! eg em enn litla stund hía yður, þer munud leita mín, og lífa sem eg sagde við Gyðinga: hvert eg fer, þángat funned þer etgi at koma, og nú seige eg yður.

34. Eitt nýtt bodord, þá gef

og yður, at þer elstæð hver ann-
ann: lífa sem eg elstæðe yður,
svo stulud þer og elstæst innbyrd.
16.

35. Og af þv þv munnu aller þeðia,
at þer erud minner læresveinar,
ef þer haseð kærleikann yðar á
mille.

36. Simon Petrus sagde til
hans: Herra, hvert fer þú? Je-
sus svarade honum: Þangat, sem
eg fer, máttu þú at stunda eðai
fylgia mer, enu seinna meir, þá
munstu fylgia mer.

37. Petrus sagde til hans: Her-
ra! þv má eg nú eigi at stunda
fylgia þer? eg vit setia mitt líf út
fyrer þig.

38. Jesus svarade honum: Skyld-
er þú setia þitt líf út fyrer mig?
sannlega, sannlega sege eg þer, at
hanenn mun eigi gala, áður enn
þú hefir afneitad mer þrisvar.

XIV. Capitul.

1. Og hann sagde til sinna lære-
sveina: yðarshjörtu hræðest eigi:
trúed þer á Gud, þá trúed þer og
svo á mig.

2. Í míns sódurs húsi eru marg-
ar verur. Enn ef eigi svo bære,
þá villde eg segia, at eg fære at
tilbúa yður stad.

3. Og þá eg fer hédann, at til
búa yður stad, þá vil eg aftur
koma, og taka yður til mín, svo
þer send þar sem eg em.

4. Og hvert eg fer, þad vited
þer, og vegen vited þer einn-
enn.

5. Thomas sagde til hans:
Herra! ver vitum eigi hvert þú
fer; eða hverveg megnu ver þá
vegenn vita?

6. Jesus sagde til hans: Eg

em vegurenn, og sannleikarenn,
og lífæð. Engenn kemur til sæð;
urskis, nema fyrer mig.

7. Ef þer þeðed mig, þá þeðed
þer og minn sódur, og nú hédan
í frá þá þeðed þer hann, og haseð
sæð hann.

8. Philippus sagde til hans:
Herra! syn oss sódurinn, þá næger
oss.

9. Jesus sagde þá til hans: ent
eg svo lenge hía yður, og þv
þeðer mig eigi? Philipp! hver
mig fer, sá fer sódurenn, og hvern-
veg seger þú þá: syn oss sódur-
enn?

10. Trúer þú eigi, at eg se í
sódurnum, og fadereinn í mer?
þan ord eg tala til yðar, þan tala
eg eigi af stálsum mer: fadereinn,
sem er í mer, hann gerer þar
verk.

11. Trúed mer, at eg em í
sódurnum, og fadereinn í mer;
vited þer þad eigi, þá trúed mer
þv fyrer verkanna saker.

12. Sannlega, sannlega sege
eg yður: hver hann trúer á mig,
sá mun einnenn gera þan verk sem
eg gere, hann mun og gera þessum
meire, þvæt eg fer til sódurskis.

13. Og hvers þer bided í minn
nafne, þad vil eg gera, svo at
fadereinn dyrdæst í synenum.

14. Hvers þer bided í minn naf-
ne, þad vil eg gera.

15. Ef þer elstæð mig, þá halld-
ed mín bodord.

16. Og eg mun bidia sódurenn,
at hann vili gefa yður annann
huggara, sve at hann se hía yður
eplíflega.

17. Þann sannleiks vinda, hvern
heimnrena fær eigi medrefed, þvæt
hann fer hann eigi, og þeðer hann
eigi, enn þer þeðed hann, þvæt

hann blífur hjá yður, og mun vera í yður.

18. Eigi vil eg yður sódurlansa eftir láta, eg kem til yðar.

19. Það er enn nú líkell tíme, þá mun heimurenn eigi sjá mig meir, enn þer skulud sjá mig, þófat eg life, og þer munud lifa einn enn.

20. Á þeim deige munnd þer flíla, at eg em í mínum sódur, og þer í mer, og eg í yður.

21. Hver hann hefir mín bod-ord, og heildur þau, hann er sá sem mig elskar, enn sá mig elskar, sá elskar af mínum sódur, og eg mun elsta hann, og openbera mig fyrir hönum.

22. Þá sagde Judas, eigi Íshariorh, til hans: Herra! hvad er það, at þú vilt openbera sig ofð, enn eigi heimenum?

23. Jhésus svarade og sagde til hans: hver hann elskar mig, sá heildur mín ord, og minn fader mun elsta hann, og við minnum koma til hans, og gera hjá hönum vístarvern.

24. Enn hver hann elskar mig eigi, sá heildur eigi mín ord, og það ord sem þer hepred, er eigi mitt, heildur sódursins, þess sem mig sende.

25. Þetta sagde eg yður, á meðann eg var hjá yður.

26. Enn huggarenn, hinn heilage Ande, þann sem minn fader mun senda í mín nafne, hann skálfur mun kenna yður það allt, og áminna yður á allt hvad eg sagde yður.

27. Frid lát eg yður eftir: minn frid gef eg yður. Eigi gef eg yður svo sem heimurengesur, yðar hjarta hræðest eigi ne skelfest.

28. Þer heyrud það eg sagde

yður: eg fer burt; eg kem til yðar áftur. Ef þer elskud mig, þá glöddist þer við það, at eg sagde: eg fer til sódursins, þófat fader: enn er mer meire.

29. Og nú sagde eg yðar það, fyrir enn það sker, svo at þer trúed þá það et sked.

30. Þer eftir mun eg eigi tala margt frammar við yður, þó hásð-inge þessa heims kemur og með mig hefir hann eði.

31. Heildur það, at heimur: enn þeðte, at eg elsta sódurenn, og eg gere svo sem faderenn hefir mer boded. Standed upp og láti uti ofð gánga burt.

XV. Capitule.

1. Eg em sannur vísuvidur, og mian fader er vísuvarðsmadurenn.

2. Hvern þann tvíft á mer, sem eigi færer ávøxt, mun hann ástafa, og hvern þann sem ávøxt færer, mun hann hreinsa, svo at hann fare meiri ávøxt.

3. Þer erud nú hreiner fyrir fater þess orðs, sem eg talade til yður.

4. Blífid í mer, og eg í yður. Elsta sem vísuvislurenn fær eigi fore ávøxt af skálfum fer, nema hann se á vísutrenn, svo og eigi heildur þer, nema þer blífid í mer.

5. Eg em vísutred, enn þer erud tvísterner. Hver hann blífur í mer, og eg í hönum, sá færer mikenn ávøxt, þófat áu mín láed þer eði gert.

6. Hver sá sem eigi blífur í mer, hann mun úskastadur verda sem annar tvístur, og upphorna: og þeir sem samannlesa þá, munu kasta þeim á eld at brenna.

7. Þar ef þer blífid í mer, og

mín ord blífa í yður, bided þá hvers þer viled, og það skal yður fle.

8. Þar með verður minn fader dýrskadur, at þer færed mífenn ávæxt, og verded mínar lærefemmar.

9. Ebb sem minn fader elstade mig, líka svo elsta eg yður: blífid í minne ástfemd.

10. Ef þer vardveited mín bodord, þá blífed þer í minne ástfemd, líka sem eg vardveitte mínus fódurs bodord, og eg blíf í hans ástfemd.

11. Þetta tala eg þvi til yðar, at minn sögnundur blífe hía yður, og yðar sögnundur uppfyllest.

12. Það er mitt bodord, at hver yðar elste annann, svo sem eg elstade yður.

13. Eingenn hefir meire ástfemd enn þessa, at hann lætur sitt líf út fyrir sína vine.

14. Þer erud mætur viner, ef þer gered huad eg byð yður.

15. Og hedann af sege eg eigi lengur, at þer seud þenarar, þvfat Þíónnern veit eigi hvað hans her-ra gerer, enn yður hese eg sagt, at þer erud viner, þvi allt hvað eg heyrde af minnum fódur, það fúnngerde eg yður.

16. Eigi útvalduð þer mig, heildur hese eg útvalde yður, og eg stíckade yður til, at þer gengud hirt og færdub ávæxt, og yðar ávæxtur blífe, til þess, ef þer bided fódurenn í mínu nafne, það gefe hann yður.

17. Það byð eg yður, at þer elstfed hver annann.

18. Ef heimurenn hatar yður, þá vírð, at hann hefir hatad mig fyrir enn yður.

19. Ef þer værd af heimurenn, þá elstade heimurenn það hans være: enn með því þer erud eigi af þessum heime, heildur útvalde eg yður af heimurenn, fyrir það hatar yður heimurenn.

20. Minnest á mínu ord, hver eg sagde yður: þenarenn er eigi meire sánum Herra. Ef þeir hafa óstíft mig, þá munu þeir og óstífa yður; hafa þeir geymt mínu ord, þá munu þeir og geyma yðar ord.

21. Enn allt þetta munu þeir gera yður fyrir míns nafns sake, þvfat þeir þetta eigi hann, þann sem mig sende.

22. Ef eg være eigi komenn, og hefde eigi sagt þeim það, þá hefdu þeir einga synd, nú hafa þeir eigi, það þeir affake sína synd með.

23. Hver sem mig hatar, sá hatar og minn fódur.

24. Ef eg hefde eigi gert þau verk meðal þeirra, sem engenn annar hefir gert, þá hefdu þeir enga synd; enn nú hafa þeir sed þau, og hata þó bæde mig og minn fódur.

25. Heildur það, at það ord, sem skrifad er í þeirra lögmále, uppfyltest: átt safar höfdu þeir mig at hate.

26. Enn þá sá huggarenn femur, hvern eg mun senda yður af fódurnum, sem er sannleiksin ande, hver af fódurnum framgengur, þann mun bera vitne af mer.

27. Þer munund og bera vitne af mer, þvfat þer hafid frá upphafe hía mer verid.

XVI. Capitule.

I. Enn þetta hese eg talad til yðar, svo at þer hneiglest eigi.

2. Því þeir munu forboda yður, og fá tíma kemur, at hver yður líflætur, hann meinar sig gera þægt verk gude þar með.

3. Og þetta munu þeir gera yður, af því, at þeir þekja hver-ke fœðurenn ne mig.

4. Enn þetta tala eg því til yðar, at nær sú stund kemur, þá skulud þer minnast þar á, at eg sagda yður það, enn þetta sagde eg yður eigi í upphæfe, því eg var hía yður.

5. Og nú fer eg til hans, sem mig sende, og eingenn yðar spyr mig at: hvert fer þú?

6. Heldur af því eg talade þetta til yðar, þá uppsýltest yðari hjarta af hriggð.

7. Enn eg sege yður sannleik, ann: þat batar yður, at eg fare hebann, því ef eg fer eigi hebann, þá kemur eigi Huggarenn til yðar; enn ef eg fer hebann, þá mun eg senda hann til yðar.

8. Og þá hann kemur, straffar hann heimenn fyrer syð, og fyrer rettlate, og fyrer dóm.

9. Fyrer syðena, því þeir trúu eigi á mig.

10. Enn fyrer rettlateð, þvíat eg fer til fœðursins, og þaðan af síað þer mig eigi.

11. Enn fyrer dómenn, þvíat þessa heimis höfðinge er dæmdur.

12. Enn hese eg margt at segia yður, enn þer fáed eigi allt bœred at sinne.

13. Enn nær sem fá sannleik, síns Alde kemur, þá mun hann leida yður í alkann sannleik, þvíat eigi talar hann af siálkum ser, heldur hvað hann heyrde, það talar hann, og hvað efterkoman- de er, það kunngerer hann yður.

14. Hann same mun og anglysa

mig, þvíat af minn mun hann það taka og kunngerera yður.

15. Allt hvað minn fader hefir, það er mitt, fyrer því sagde eg, at af minn mun hann það taka og kunngerera yður.

16. Um lítinn tíma munud þer eigi síá mig, og enn astur um lítinn tíma munud þer síá mig, þvíat eg fer til fœðursins.

17. Þá sögðu næðorer af hans læreseinum stu á mille: hvað er það, hvað hann seger of: um lítinn tíma þá munud þer eigi síá mig, og enn astur um lítinn tíma þá munud þer síá mig, og eg fer til fœðursins?

18. Þá sögðu þeir: hvað er það hann seger, um lítinn tíma? ver vitinn eigi hvað hann seger.

19. Þá sorkam Jesús, at þeir villdu spyrja hann at, og sagde til þeirra: þer spyrð at því yðar á mille, at eg sagde: um lítinn tíma þá munud þer eigi síá mig, og þá astur um lítinn tíma, þá munud þer síá mig.

20. Sannlega, sannlega sege eg yður: þer munud gráta og sorgja, enn heimurenn mun sagna. Þer verðed hriggðer, enn yðar hriggð skal snúast í sögnud.

21. Konann nær hún fæder, þá hefir hún hriggð, þvíat hennar stund er komeun; enn þá hún hefir barned fædt, minnest hún eigi frammar þess harmtælis, fyrer þess sagnadar safer, at madaur er í heimenn borenn.

22. Þer hafid nú eintrenn hriggð, enn eg skal síá yður aptur og yðart hjarta skal sagna, og yðarn sögnud skal eingenn af yður taka.

23. Og á þeim deige munud þer mig og einstis spyrja. Sannlega, sannlega sege eg yður:

Es þer bided fœðurenn uoðurs í mĩnu nafne, þá mun hann gefa þú þad.

24. Þúgaat til hafed þer eigi beded í mĩnu nafne; bided, þá munud þer þá, svo at þdar fœgnud er fullkomnast.

25. Þetta hefi eg talad fœrðs. fœidum til þdar. Sá tíme kemur, at eg tala eigi lengur orðs. fœide til þdar, heldur kunnagere eg þú þerlega af mĩnum fœdur.

26. A þeim dege munud þer og bidia í mĩnu nafne, og eigi fege eg þú, at eg mun bida fœðurenn fyrir þú.

27. Þósat stálfur fæðurenn elst. at þú: af þvi elst þ mig, og trúed, at eg se af Gude útgenginn.

28. Eg em af fœðurnum útgenginn, og komenn í þennann heim, og fyrerlæt og aftur þennann heim, og fer til fœðursins.

29. Hans lærefœinar seia þá til hans: Síá! nú talar þú þerlega, og mæler enga orðsfœðe.

30. Þú vitum þer, at þú veirst alla hlute, og þú þarst eigi at uoður spyr þig: fyrir þad trúum þer, at þú fert af Gude útgenginn.

31. Jესus swarede þeim: Nú trúed þer.

32. Síæð, sá fund kemur. og er nú þegar komenn, at þer munud tvístraft hver til sin, og lília mig efter eitransamann, enn eg em þó eigi einnsamann, þósat fæðurenn er með mér.

33. Þetta talade eg til þdar, svo at þer hefduð frid í mér: í heimenum. Síð þer þrenging, enn verid þó hugþraustur, þvi eg þfervann heimenn.

XVII. Capitul.

1. Þetta talade Jესus og þvi upp: sin augu til himins, og sagde: Fæðer, stundenn er komenn, at þú auglýser son þinn, svo at þinn sonur auglýse og þig.

2. Edo sem þú gafft þonum þfervallid alls höfðs, at hann gefi þeim allum, sem þú gafft þonum, eyllist líf.

3. Enn þat er eyllist líf, at þeir þeðe þig. allenna einn sammann: Gud, og þann þá sender Jესus Christum.

4. Eg anglyste þig á jörðu, og fullkomnade þat verk, sem þú fœðt mer at gera.

5. Og nú anglyst mig fæðer, þíá stálfum þer, með þeirre dýrð, sem eg hafde þíá þer, áður enn heimurenn var.

6. Eg heie opinberad nafn þitt fyrir monnum, þeim sem þú gafft mer af heimenum: þeir voru áiner, og þú gafft mer þá, og þeir gegmdu þín ord.

7. Nú vita þeir, at allt hvað þú gafft mer, er af þer.

8. Þvi þau ord sem þú gafft mer, þá gaf eg þeim, og þeir þasa þau meðtefed, og þeðia sannlega, at eg em af þer útgenginn, og trúá þvi, at þú sender mig.

9. Eg bid fyrir þeim: eigi bid eg fyrir heimenum, heldur fyrir þeim, hvera þú gafft mer, þvi þeir eru þínir.

10. Allt hvað mitt er, þat er þitt, og hvað þitt er, þat er mitt, og í þeim em eg anglyst.

11. Og eigi em eg nú meir í heimenum; enn þeir eru í heimenum, og eg kom til þín. Þeik agur fæðer, gegm þá í þínu nafne

hveru þú gaffst mér, at þeir seu eitt, sem vid.

12. U medann eg var hiá þeim í heiminum, þá geymde eg þá í þínu nafni, hveru þú gaffst mér; þá vardveitte eg, og eingenn af þeim er glataður, nema þat glötunar barn, svo at ritningenn upphlést.

13. Enn eg kem nú til þín, og þetta tala eg í heiminum, svo at þeir hafa minn fullann sögnud med stálfum fer.

14. Eg gaf þeim þín ord, og heimurenn hatar þá, þóat þeir eru eigi af heiminum, líka sem þat, at eg em eigi af heiminum.

15. Eg bid eigi, at þú taker þá af heiminum, heldur at þú geymer þá frá öllu.

16. Þeir eru eigi af heiminum, svo kem eg em eigi af heiminum.

17. Helga þú þá í þínum sannleik, þín ord eru sannleikur.

18. Líka sem þú sender mig í heimenn, svo sende eg þá í heimenn.

19. Sýrer þá helga eg stálfann mig, svo at þeir seu og helgader í sannleikanum.

20. Eg bid eigi einasta sýrer þeim, heldur og jafnvel sýrer þeim, sem trúa minnu á mig, sýrer þeirra ord.

21. Svo at þeir seu aller eitt, svo sem þú fader ert í mér, og eg í þér, at þeir seu og eitt í öðrum, svo at heimurenn trúer, at þú sender mig.

22. Og þá dyrd, sem þú gaffst mér, þá gat eg þeim, at þeir seu og eitt, svo sem vid erum eitt.

23. Eg í þeim, og þú í mér, svo at þeir seu fullkomner í einu,

og þat, at heimurenn kunne at þekja, at þú sender mig, og at þú elskar þá, svo sem þú elskar mig.

24. Fader! hveru þú gaffst mér, vil eg, at hvar sem eg em, þá seu þeir med mér, svo þeir síg minna dyrd, þá þú gaffst mér, þóat þú elskader mig, sýrer enn heimurenn var grundvalladur.

25. Nættosse fader! heimurenn þecker þig eigi, enn eg þecker þig, og þesser þekja, at þú sender mig.

26. Og þitt nafn gerde eg þeim kunnugt, og eg vil gera þeim þat kunnugt, svo at þú áttsemd, med hverre þú elskader mig, se í þeim, og eg í þeim.

XVIII. Capitule.

1. Þá Jesús nú hafde þetta tálad, geef hann út med sína læresveina, yferum læfenn Bedron, þar var einn jurtagardur. Og Jesús geef þar enn med sína læresveina.

2. Enn Judas, sá sem hann sveik, viffe og þennann stad, þóat oft safnadeist Jesús þáingat med sína læresveina.

3. Þá Judas hafde nú til sín teked flok manna, og einmenn af kennemannaböfðinganna, og Phariseanna þennrum, kom hann þáingat med blysum, lompum, og vopnum.

4. Nú sem Jesús viffe allz hrad yfer hann átte at koma, þá geef hann út, og sagde til þeirra: At hverum leited þer?

5. Þeir svorðu honum: Á Jesu af Nazareth. Þá sagde Jesús til þeirra: Eg em hann.

Enn Judas, sá sem hann forred, stóð þar einnenn hía þeim.

6. Og þá Jesús sagde til þeirra: Eg em hann, hörfuðu þeir á bak aftur, og dattu til jarðar.

7. Hann spurde þá enn aftur at: Alt hverum leited þer? Enn þeir sögdu: Alt Jesús af Nazareth.

8. Jesús svarade: Eg sagde yður þat: Eg em hann. Og ef þer leited at mér, þá láted þessa burtu ganga,

9. Svo at upphýldest þat orð, sem hann sagde: Engum glatade eg af þeim, sem þú gaffst mér.

10. Þá hafde Simon Petur eitt sverð, og dró þat út, og stó til eins kennemannahöfðingans þenara, og hía af hönum hans bægra eyra, enn þenarenn het Matheus.

11. Þá sagde Jesús til Peturs: Stíthú þinn sverð í skóðir: Skal eg þá eigi drekka þann kálk, sem mér gaf minn fader?

12. Enn stöðurenn og hinn ypparste höfðingjadur, og Gyðinga þenarar höndfudu Jesum, og bundu hann.

13. Og leiddu hann fyrst burt ell Hannas (sá var mágur Cai phæ) sá sem þá var þess árs æðste prestur.

14. Enn Caiphas var sá sem Gyðingum gaf þat ráð, at betur fære, at einn maður bære lífláteun fyrir lyðern.

15. Simon Petrus fylgde Jesu eftir, og einn annar læresveinn; þá same læresveinn var kunnugur kennemannahöfðingunum, og grætt hann með Jesu í kennemannahöfðingum sálinn.

16. Enn Petur stóð fyrir dyr:

um úte. Þá gekk út hinn annar læresveinn, sem kennemannahöfðingunum var kunnugur, og talaðe við hana sem dyrnar geymde, og leiddi Petrum inn.

17. Þá sagde ambáttinn, sear dyrnar geymde, til Peturs: Ert þu eigi einn af þess manns læresveinum? Hann sagde: eigi em eg.

18. Enn þenarar og udermenn stóðu, og höfdu gert einn kolaellið, og verndu sig, þólat fulde var. Petur stóð þar hía þeim, og vernde sig.

19. Enn kennemannahöfðingunum spurde Jesum þá at, um hans læresveina, og um hans kenning.

20. Jesús svarade hönum: Eg hese opinberlega talað fyrir heimenum; eg kende og jafnann í samfunduhúsum og í musterenum, þar sem öffer Gyðingar komu samann, og á laun hese eg eigi talað.

21. Því spyr þú mig þar at? Spyr þú þá þar at, sem heyrst hafa, hvað eg hese talað til þeirra: Síð, þeir vita, hvað eg hese sagt.

22. Enn þá hann sagde þetta, þá gaf einn þeirra þenara, sem þar hiástóð, Jesu pístúr, og sagde: Skaliþú svo svara kennemannahöfðingunum?

23. Jesús svarade: Ef eg talaðe líta, þá vitna þú þat vunde vera; enn ef eg talaðe rett, því stætt þú mig þá?

24. Og Hannas sende hana bundu enn til Caiphas, kennemannahöfðingana.

25. Og þá Simon Petrus stóð þar og vernde sig, þá tóldu þeir til hans: Ert þu eigi einn af

hans læresheimur? Hann neitade og sagde: Eigi em eg.

26. Þá sagde einn af kenne-
mannahöfðingans þenúrnum, frændi
þess, sem Petur hið af eyrad:
Eá eg þig eigi í græsgardenum hið
hónum?

27. Þá neitade Petur þó enn
astur, og strax gól hann.

28. Þá leiddu þeir Jesum frá
Caiphas í þinghúsið, enn þat var
árta. Og þeir gengu eigi stálfer
inn í þinghúsið, at þeir saurgudust
eigi, heldur svo at þeir máttu neyta
páskanna.

29. Pilatus gek þá út til þeirra
og sagde: Hvera ákæru særed þer
ögn þessum manne.

30. Þeir svörðu og sögðu til
hans: Ef þesse väre eigi álfræðis-
madur, þá hefðum ver eigi fenged
þer hann í hendur.

31. Þá sagde Pilatus til þeirra:
Tafed þer hann þá, og dæmed
efter yðrum lögun. Gyðingar
sögðu þá til hans: Eigi þorum
ver at lifáta nockurn.

32. Eöo at þat ord Jesu upp-
fylldest, sem hann sagde, teifnan-
de til, med hverum danda þann
atte at deyja.

33. Pilatus gek þá inn astur
í þinghúsið, kallade Jesum, og
sagde til hans: Erstu Gyðinga
konungur?

34. Jesus svarade: Talar þú
þat af stálsum þer, eda hasa adrer
sagt þer þat um mig?

35. Þá svarade Pilatus: Em
eg nockud Gyðingur? Þín þið
og kennemannahöfðingar selldu þig
mer; hvað hefir þú gert?

36. Jesus svarade: Mitt ríste
er eigi af þessum heime: ef mitt
ríste väre af þessum heime, þá
mundu mæner þenarar ströa þar

fyrrer, svo at eg selldest eigi Gyðinga-
um, enn nú er mitt ríste eigi
þadan.

37. Þá sagde Pilatus til hans:
Þá erstu þó konungur? Jesus
svarade: Þú seger þat, eg em og
konungur, til þess em eg fæddur,
og í heimenn komenn, at eg bere
vitne sannleifanum. Og hver hann
er af sannleifanum, sá heyrer mæna
rædd.

38. Pilatus sagde til hans:
Hvad er sannleifur? Og þá hann
hasde þetta sagt, gek hann astur
til Gyðinga, og sagde til þeirra:
Eg finn enga sök med honum.

39. Enn þat er yðar sýðvenia,
at eg gefe yður einn lausann á
páskum; viled þer, at eg gefe
yður nú lausann Gyðinga kongun-
enn?

40. Þá köstudu aller astur móte
segande: Eigi þeunnann, heldur
Barrabam; en Barrabas var einn
mamdrápare.

XIX. Capítule.

1. Þá tók Pilatus Jesum, og
húðstrýkte hann.

2. Og stríðsmennerner flettudu
eina kórönu af þyrnum, og settu
hana á hans höfud, og lögðu yfer
hann purpuraklæde.

3. Og sögðu: Heill scríðu kære
konungur Gyðinga; og gáfu hon-
um pásira.

4. Þá gek Pilatus út astur og
sagde til þeirra: Síæd, eg leide
hann ná út húsat til yðar, svo
at þer viled, at eg finn enga sök
med honum.

5. Eöo gek Jesus út, beran-
de þyrne kórönu og purpuraklæded,
og hann sagde til þeirra: Síæd,
hvæf mannefka!

6. Þá kennemannaþingarnir og þenararnir sáu hann, kóstuðu þeir og sögdu: Krossfestu, krossfestu. Pilatus sagde til þeirra: Læfð þer hann og krossfestu, þvíat eg finn enga sök með honum.

7. Þá svörðu honum Gyðingar: Ver höfum lög, og eftir þeim lögum skal hann deyja, þvíat hann gerð sig sjálfan at Guds fyne.

8. Þá Pilatus heyrde þat ord. Éttadest hann enn meir.

9. Og gekk inn astur í þinghúsið, og sagde til Jesu: Hvaðann erstu? Enn Jesús gaf þeim eigi svar.

10. Þá sagde Pilatus til hans: Talar þú eigi við mig? Þeirsku þú eigi at eg hefði valld til at gefa at krossfesta þig, og eg hefði valld til at gefa þig lausan?

11. Jesús svarade: Eigi hefðer þú nokkud valld yfir mér, nema þer være þat gefið þér Jóhann frá, fyrir því hefir þú meira mynd, sem mig selldu þer.

12. Og eftir þat leitade Pilatus við, hvernueg hann gæte láted hann lausan. Enn Gyðingar hófpuð og sögdu: Ef þú lætur þennann lausan, þá erstu eigi keisarans vinur, þvíat hver sem sig gerer at kóngu, hann er á móte keisarans.

13. Þá Pilatus heyrde þat ord, leiddu hann Jesum út, og sette sig á dómstólen í þeim stad, sem kallað hið steinlagð, enn á Ebreisk, Sabbatha.

14. Enn þat var affangadagur páska, nærre stóttu stund. Þá segger hann os til Gyðinga: Eið, þat er yðar kóngur.

15. Enn þeir kóstuð, burt,

burt með hann, krossfestu hann. Pilatus sagde til þeirra: Skat eg krossfesta yðarn kóng? Kennemannahóðingarnir svörðu: Engan kóng höfum ver nema keisarann.

16. Þá framféldu hann þeim hann, at hann krossfestest. Og þá tóku þeir Jesum og leiddu hann burt.

17. Og hann bar sinn kross, og gekk út í þann stad, sem kallaðest höfðskeliastadur, enn á Ebreisk Golgatha.

18. Þar krossfestu þeir hann, og tvo aðra með honum, á báðar skókur, enn Jesum í miðed.

19. Pilatus skrifade þá eina oferskrift, og sette hana upp yfir krossenn, og þar var skrifad: Jesús af Nazareth, kóngur Gyðinga.

20. Þessa oferskrift lánu marger af Gyðingum, þvíat þá stadur var nærre borgenne, þar Jesús var krossfestur; enn þat var skrifad á Ebreisk, Griksku og Latínsku tungumáli.

21. Þá sögdu þeir æðstu prestar Gyðinganna við Pilatum: Skrifu þú eigi; kóngur Gyðinga: heitdu at hann hafi sagt: Eg em kóngur Gyðinga.

22. Pilatus svarade: Hvað eg skrifade, þat hefi eg skrifad.

23. Þá stríðsmennirnir hófðu krossfest Jesum, tóku þeir hans klædnad, og gerðu á fíngra hluta fliste, ser hverum stríðsmannue einn hlut, og þar með fyrteleinn; enn fyrteleinn var eigi sammadur, heitdu frá ofanverðu allur prionadur.

24. Þá tóluð, þeir fín á miðe: Skiftum ver honum eigi sundur, hlutunast heitdu um,

Hverð hann skal verða, svo at vitningenn uppsýldest, sem seger: Þeir stiftu með sér klæðum mínum, og á minn kortel þá lagdu þeir bluttfeste; og þetta gerdu stríðsmennerner.

25. Enn þar stóðu, við krossenn Jesu, móðir hans, og móðursyster hans, Maria húshvítu Cleophæ, og Maria Magdalena.

26. Þá Jesús sá nú sína móður, og þann lærefvein þar nær. Standande, sem hann elskade, seger hann til sinnar móður: Kona, sía þú, það er þinn sonur.

27. Eftir það segir hann til lærefveinins: Sía, það er þín móðir. Og upp frá þeirre stunda tók lærefveinnenn hana at sér.

28. Eftir það, þá Jesús vísse, at alle var nú fullkomnad, og at Kristenn yrðe uppsýlt, þá seger hann: Mig þyrstir.

29. Þar stóð eitt ker fullt af edife. Enn þeir sýktu einn viardarvott með edife, og lagðu hann um yfop, og helldu þó fyrir uminn þonum.

30. Enn þá Jesús hafði eðifid til sín teðid, sagði hann: Það er fullkomnad. og at hveigdu höfði, þá uppgaf hann sinn anda.

31. Enn Gyðingar, með þó það var áfangadagur, svo at ískamarnir væra eigi á krossenum um sabbathdagenn, þófat sá same sabbathdagur var mikell, þá báðu þeir Pilatum at þeirra bein brýtuft, og nidur tæuft.

32. Þá komu stríðsmennerner, og brutu sundur bein hins fyrsta, og svo hins annars, sem með honum voru krossfestir.

33. Enn þá þeir komu til Jesu, og sán, at hann var allan

reidu dáenn, þá brutu þeir eigi hans bein.

34. Þessur opnaði einn af stríðsmennunum hans skó með svigie, og strax þá rann þar út blóð og vatn.

35. Og kásem það hefir sed, þer þar vitne um, og hans vitnið burður erfannur, og hann sá same veir það, at hann seger satt, svo at þer og svo trúðu.

36. Þófat þetta er stæð, svo at ritningenn uppsýldest: eigi stulud þer brísta nokkud hans bein.

37. Og enn astur seger ennur ritning: Þer munut sía þann, í hvern þeir stungu.

38. Þar etter bad Joseph af Arimathæa, hver var lærefveinn Jesu, þó heinnuglegur, fyrir ótta sakar við Gyðinga, Pilatum, at hann mætte taka nidur ískaman Jesu. Og Pilatus leydde það. þá kom hann og tók nidur ískaman Jesu.

39. Þar kom og Nicodemus, sá sem fyrre kom um nótt til Jesu, færande samblandaba myrru við aloe, nær hundrad punda.

40. Þá tóku þeir ískaman Jesu og sveipudu í klæ með dymætu salve, svo sem Gyðinga sidur er, til at greftra.

41. Enn þar í þeim stad, sem hann var krossfestur, var grasgaurdur. Og í grasgardenum var ny grös, í hværa eingenn hafði enn verid lagdur.

42. Þá gat lagðu þeir Jesum, fyrir sakar áfangadags Gyðinga, þófat sá grös var nærre.

XX. Capítule.

1. Á þeim fyrsta dege vitunnar, kemur Maria Magdalena suennu.

Þá eun nú var myrkt, til gras-
arennar, og ser at steinnun var
burt af grófnene.

2. Þá hleypur hún, og kemur
til Simonar Petrus, og til hins
annars læresveins, þann Jesús
elstæde, og sagde til þeirra: Þeir
hafa tekið burt Herrann úr grófnu-
ne, og ver vitnuð eigi, hvar þeir
hafa lagt hann.

3. Þá gekk Petur út, og hinn
annar læresveinn, og komu til
grasarennar.

4. Enn þeir tveir blýva samt,
því hinn annar læresveinn hlíðr
vafrara frammi en Petur, og kom
því til grasarennar.

5. Og þá hann gæddist þar
inn, sá hann skálæðena lögð þar,
enn hann gekk eigi inn.

6. Þá kemur Simon Petrus
efter höfum, stígur í grófena,
og ser at skálæðenn eru lögð
þar.

7. Og þann sveitadúf, sem
var um Jesu höfud, eigi lagðann
með skálæðunum, heldur serdeil-
is samannbundenn í einum flad.

8. Þá ste og hinn annar lære-
sveinn inn, sá sem fyrre kom
til grasarennar, sá það, og trú-
de því.

9. Því þeir kunnu þá eigi enn
ritninguna, at hönnu byriade upp
at ríða af dauda.

10. Þá gengu læresveinarner
aftur til samans.

11. María stóð við grófena, og
gret þar úte fyrir, og þá hún
gret, þá gæddist hún í grófena.

12. Og sá tvo Engla hvít-
flædda, sitjande þar, einn til
höfda, enn annann til fóta,
þar sem þeir höfðu lagt lífamann
Jesu.

13. Og þeir sögðu til hennar:

Kona, þú grætur þú? hún sagde
þeim: Þeir hafa tekið burt Herr-
ann minn, og eg veit eigi, hvar
þeir hafa lagt hann.

14. Þá hún hafde þetta sagt,
stæfest hún við, og leit Jesum
standa þar, og veit þó eigi, at
það er Jesús.

15. Þá sagde Jesús til henn-
ar: Kona, hvað grætur þú? at
hverum leitar þú? eun hún ætlar
de jurtagardsmanna vera, og
sagde til hans: Herra, ef þú
barst hann burt, þá seg þú mér,
hvar lagðer þú hann? so vil eg
sækja hann.

16. Jesús sagde til hennar:
María! hún stæfest við, og sag-
de til hans: Rabboni, það kallast
meistare.

17. Jesús sagde til hennar:
suertþú mig eigi, þvíat eg em
enneige uppstígenn til míns fæðurs.
Þar til bræðra minna, og seg
þeim: Eg fer upp til míns fæð-
urs, og til yðars fæðurs, til míns
Guds og yðars Guds.

18. María Magdalena kom og
kunngerde læresveinnunum: Eg hese
fæð Herrann, og þetta sagde hann
mér.

19. Enn þann sama dag, sem
fyrstur var í vífunne, á kvöldi,
þá læresveinarner voru samann
kommer og dyrnar voru afstær
lúftar, fyrir hræðslu safar við
Gyðinga, kom Jesús og gekk
míð inn, og sagde til þeirra:
Fridur se með yður.

20. Og þá hann sagde þetta,
synde hann þeim hendurnar og
sina fæð. Þá urðu læresveinar-
ner glæder, at þeir sáu drott-
enn.

21. Þá sagde Jesús enn aftur
til þeirra: Fridur se með yður,

Alfa sem faderinn sende mig, svo sende eg þú.

22. Og þá hann sagde þetta, bless hann á þá, og sagde til þeirra: medtáfed þer heilagann anda.

23. Hverum þer fyrirgefð syndarnar, þá eru þær þeim fyrirgefðar; og hverum þer þær ástúr hallðed, þá eru þær þeim ástúr hallðnar.

24. Enn Thomas, einn af þeim tólf, sa sem kalladest tvíbure var eige með þeim, þá Jesús kom.

25. Þá sagdu aðrir læreseignarnar til hans: þer höfum sed Herrann. Enn hann sagde til þeirra: nema eg sjáe naglasörenn í hans höndum, og eg láte minn fingur í naglasörenn, og eg legge mína hönd í hans síðu, vil eg eige trúna.

26. Og átta dögum eftir það, þá voru hans læreseignar þar áptúr enn inne, og Thomas með þeim, þá kom Jesús at lúctium dýrum, stóð í midid og sagde: Þridur se með þú.

27. Því næst seger hann til Thomann: reipú þinn fingur hlingat, og stoda mínar hendur: rett út þína hönd og legg í mína síðu, og bert eigi vantrúadur, heldur trúadur.

28. Thomas svarade og sagde til hans: drottinn minn og Gud minn!

29. Jesús sagde til hans: Þósat þú sást mig, Thomas, þá trúder þú. Sæler eru þeir sem eigi sjá, og trúá þó.

30. Og morgunnur teitn þá gerde Jesús fyrir sínum læreseignum, hver eige eru skrifud í þessare bók.

31. Enn þesse eru því skrifud, at þer trúed, at Jesús se Christur Guds sonur, og at þer stulud hafa lífed fyrir trúna í hans nafne.

XXI. Capitule.

1. Eftir það opinnberade sig Jesús enn áptúr við Síöenn Líberíass, enn hann opinnberade sig svo.

2. Þar voru tilsamans Simon Petrus, og Thomas, sá sem kalladest Tvíbure, og Nathanael, sá sem var af Cana Galíleæ, og synir Zebedei, og aðrir tveir af hans læreseignum.

3. Simon Petrus sagde til þeirra: eg vil fara at físta. Þeir sögdu honum: þá vilum ver og fara með þer. Þeir gengu þá út, og stígu strax á skip, og á þeirre nóttu fengu þeir ecke.

4. Enn at morgun komnum, þá stóð Jesús í skipunne. Enn læreseignarnar vissu eigi, at það var Jesús.

5. Jesús sagde til þeirra: Börn, hafed þer eigi til matar? Þeir svörudu honum, nei.

6. Enn hann sagde til þeirra, kastad út netinu til hægri handar við skípid, og þá munu þer nokkud finna. Þá kastudu þeir út, og gátu eigi dreged fyrir sílda safar fiskanna.

7. Þá sagde sá læreseign til Petrus, sem Jesús elskade: Harrann er það. Enn þá Simon Petrus heyrde það, at Herrann være það, vasde hann um sig skipunne, þósat hann var nafenn, og varpade sér út á síöenn.

8. Enn aðrir læreseignar komu á skipinu, þósat þeir voru eigi

lángt frá lande, heildur nær tvö alla hlute, þú veist, at eg elsta hundrud álma, og drógu netid með þig. Jesús seger til hans: al þú fíttinnun.

9. Og þá þeir stigu á land, sáu þeir Elldöglædur, og fíft yferlagd-ann, og braud.

10. Jesús seger til þeirra: færed þingaf af þeim fíttum hveraper fengud nú.

11. Simon Petrus ste inn, og drógu netid á land, tult af stórum fíttum, hundrud þrekkur og fim-ru, og þó þeir væru svo marger, þá risnade netid þó eige.

12. Jesús seger til þeirra: komed þer og suæded. Enn eingenna lære-veinanna þorde at spyrja hann at, hver er þú? þófat þeir vissu, at það var Herrann.

13. Þá kom Jesús og tók braud; ed, gaf þeim það, og lifa einunn fíttinn.

14. Þetta er nú híd þrida sinn, at Jesús opinnberade sig sínum læresveinam, efter það hann var uppríft af danda.

15. Þá þeir höfdu nú suædet, seger Jesús til Simonar Peturs: Simon Jona, elskar þú mig, meir enn þessir? hann sagde honum: Já Herra! þú veist, at eg elsta þig. Hann sagde þá til hans: fæd þú lómb mín.

16. Enn seger hann í annat sinn aftur til hans: Simon Jona, elskar þú mig? hann seger honum: Já Herra! þú veist eg elsta þig. Hann seger til hans: fæd þú sande mín.

17. Hann seger enn aftur í þrida sinn til hans: Simon Jona, elskar þú mig? þá hriggðest þer vid, þó hann sagde, í þrida efter annad, þá held eg, at hann til hans: elskar þú mig? og heimurenn munde eige yfergífa sagde til hans: Herra! þú veist þær bætur, sem skrifast máttu.

18. Sannlega, sannlega sege eg þer, þá þú varst ángur, gyrder þú skáur þig, og geckst hvort þú villder, enn þá þú eldest, mun þú þínar hendur útbreida, og annar man þá gyrda þig, og þánga leida, sem þú villt eige.

19. Enn þetta sagde hann, teitn- ande með hverum danda hann stýlde End dyrdka.

20. Og þá hann hafde þetta sagt, seger hann til hans: fylg þú mer efter.

21. Þá snere Petur fer vid, og leit hann læresvein efterþig: ande sem Jesús elskade, sá sem og um fíttinnmáltsdena hafde á hans bríste leged, og sagt: Herra: hver er sá, sem þig mun forráða?

22. Þá Petur leit þeunann, seger hann til Jesu: Herra! hvað skal þá þesse?

23. Jesús seger til hans: ef eg vil, at hann blífe til þess eg kem, hvað kemur það vid þig? fylg þú mer efter.

24. Þá geð sí ordröda út mille brædranna: þesse læresveinn deyr eige. Og Jesús sagde eige til hans: hann deyr eige, heildur ef eg vil, at hann blífe til þess eg kem, hvað kemur það vid þig?

25. Þesse er sá læresveinn, hver um þessa hlute ber vitne, og þetta skrifade; og ver vitum, at hans vitnisburdur er sannur.

26. Þar eru og marger adrer hluter, sem Jesús gerde, hverer, ef þeir stýldu aller skrifast eirt

27. Þar eru og marger adrer hluter, sem Jesús gerde, hverer, ef þeir stýldu aller skrifast eirt

28. Þar eru og marger adrer hluter, sem Jesús gerde, hverer, ef þeir stýldu aller skrifast eirt

29. Þar eru og marger adrer hluter, sem Jesús gerde, hverer, ef þeir stýldu aller skrifast eirt

30. Þar eru og marger adrer hluter, sem Jesús gerde, hverer, ef þeir stýldu aller skrifast eirt

31. Þar eru og marger adrer hluter, sem Jesús gerde, hverer, ef þeir stýldu aller skrifast eirt

Annar Partur.

S. Lucæ Gudspjalla um Þöflulanna Gerninga.

I. Capítulle.

1. Þann fyrri bótmála gerða eg at sonnu, um allt þat, þ þæve Theophite! sem Jæsus hóf upp, bæði at gera og fenna.

2. Allt til þess dags, sem hann vord uppnúmenn, eftir þat hann hafde þöflunum bifaling gefed (hveru hann hafde útvalid) fyrer heilagann anda.

3. Hverum hann tede og skáf. ann sig lifande eftir þífl fíva, i marghátrudum beofingum, og let þá skáf sig millu þeirra um fíofurta daga talande fyrer þeim af Guds ríste.

4. Og sem hann hafde þeim samansafnad, band hann þeim at þeir vífu eigi út af Jerusaleu, heldur at þeir skóldu efterskóda fyrerheite fódursins, sem þer (sagde hann) bafed af mer heyrir.

5. Þöfat Jóhannes skóde med vatne, enu þer skóld med heilegum anda skóder verða, eigi lángt eftir þessa daga.

6. Enn þeir sem þar voru til samans komner, spurdu hann at og sögdu: Herra! villstú nú á þessum tíma uppreta astur Ísraels ríste?

7. Enn hann sagde til þeirra: Þú ber eigi at víta tíma eða stunder, hverar fadersinn sette i skáf sín valde.

8. Heldur muntú þer skólast frast heilags anda, þess sem yfer þú mun koma, og þer skóld

miðuer þöftar vera til Jerusaleu, og i allre Judea og Samaria, og allt til jardarennar enda.

9. Og þá hann sagde þetta, vart hann þeim áskandum uppnúmenn, og eitt skó tót hann upp þurt fyrer þeirra augum.

10. Og þá þeir höfdu eftir honum til himens uppsaranda, skáf, þá skódu tveir menn þíá þeim i höstum flæðum.

11. Hverer og sögdu: Þer menn út af Galílea, til hvers standes þer og höfde upp i himennenn? Þessi Jæsus, sem uppnúmenn er frá þú til himens, mun koma, líka svo sem þer skódu hann til himens uppsara.

12. Þá ineru þeir astur til Jerusaleu, af þöfíallenn, sem kalladest Þíðsmórsbídar skáf, hvert nærre er Jerusaleu, og liggur eina sab bafskó dags leid þadan.

13. Og þá þeir komu inn, gemu þeir upp i skóptíð, og voru þar, Þetur og Jacobus, Jóhannes og Andreas, Þílíppus og Thomas, Bartholomæus og Mattheus, Jacobus Alphei sonur, og Símon Zelotes, og Judas Jacobi.

14. Þesser voru aller med einum huga skóduger i bæn og áskalle, med skóinnunum og med Maríu, móður Jæsu, og hans bræðrum.

15. Og á þeim dögum skódu upp Þetur millu lærefveinanna, og sagde (enn skófarenn at nafne, vart nær hundrad og tífugu til samans):

16. Þer menn og bræður, þeir

re ritningu byriade upp at fyllast, hvera heilagur ande ádur sýrer: sagde, sýrer minn Davíðs, af þeim Judas, sem var leiddogi þeirra, höndluðu Jesum.

17. Því hann var talem med ofð, og hafde medtefed þetta Eim-bæste med ofð.

18. Þesse þesir átbegad afur-einn sýrer órettferðug verðlaun, og heingde sig, og er í midiu fundur í tvo hlute brostenn, og hans inniðsi eru og all áthlaup-einn.

19. Og það er skum tunnugt orðed, þeim sem í Jerusaleim byggja, svo at så same afur er falli adur á þeirra tungumále, Hætel-dama, það er blóðs afur.

20. Þvíat svo er skrifad í psalmabókenne: hans setur skal í eyde verða, og eigi se så noður, sem þar inne bygger, og hans biskupsdóni medtake annar.

21. Sýrer því skal nú einn af þeim nismum sem alla tisma-hafa med ofð verid, frá því drottenn Jesus tók at gánga út og inn vor á mille.

22. Grá sken Jóhannís, allt til þess dags, sem hann var uppnunmenn frá ofð, vera einn vortur hans upprisu med ofð.

23. Og þeir settu til tvo, Jóseph, hann, sem het Barsabás, at víduruesue Just, og Mat-thiam.

24. Báðu og sögðu: Þú drottinn, sem þesir all hiorin, syn hvörn þú þesir vívalid af þessum tveimur.

25. Svo at einn medtake þessa Þiönnstu, og postula embætte, frá hveru Judas er affallenn, at hann burt lære í sinn stad.

26. Og þeir lögðu hlute yfer

þá, og hluttreun fell yfer Mat-thiam, og hönnu var skrifad til þeirra-ellesu postula.

II. Capitule.

1. Og þá fullkomnadest hvítas sunundagureun, voru þeir aller med einum huga til samans.

2. Og þar vord skyndelega þytur af himne, sem mikell vindur, og fyllte upp allt hásið, í hveru þeir sátu.

3. Og þeir sáu sundurskildar tungur, svo sem væru þær afbande. Og hann sette sig yfer sérhvörn þeirra.

4. Og þeir urðu aller fuller af heilögum anda, og tóku at tala med annarlegum tungum, efter því sem heilagur ande gaf þeim út at tala.

5. Einn þar voru Gyðingar búande til Jerusaleim: þeir voru gud-brædder menn út af allra handa þjóð, þeirre sem under himnen-um er.

6. Og sem þesse rödd, skede kom almúgenn til samans, og vord undrande, þvíat hver og einn heyrde þá tala sína tungu.

7. Svo það, at aller tóku at ótafi og undrafi, og sögðu hver vid annan: Hó, eru þesser eigi aller, sem þar tala, út af Galileá?

8. Hvernenn heyrum ver þá hver einn sitt tungumál, þar ver erum inne sædder?

9. Parthi og Medi, og Elamiti, og ver sem báum í Mesopotamia, Judea, Cappadocia, Pontus og Asia.

10. Phrygia, og Pamphilia, á Egyptalande, og í Endemari

um Eybie, ſem eru nærre Eyrenia, og útlender af Rom.

11. Indar, og þeir ſem Indar haſa gerſt, Cretar og Arabiar, ver heyrum þá tala med vörnun tungum Guds iurduverk.

12. Enn alier urdu óttaslegner, og undruduſt þad, ſegjande ſín á miſte: hvad mun þetta vilia verða?

13. Enn adrer hoſen þad at ſpote, og ſogdu, at þeir væru fuller af ſæm vísu.

14. Þá geft Þetur upp med þeim Eſteru, hóf upp ſina rauſt, og talade til þeirra: þer Gydingar, góðer menn, og þer aller, ſem báed í Jeruſalem, þad ſe ydur kunnugt, og láted ydur mín Ord í enrum loda.

15. Þvíat þeſſer ern eige drucku er, ſem þer meintud, med því þad er þridia ſtand dags.

16. Þelldur er þetta þad, hvad ſagt var fyrir ſpámannenn Joel:

17. Þad ſtal ſte á ſíduſtu dagum, ſeger Gud, at eg vil úthella af mínum anda, yſer allt heild, og ſyner ydrer og dætur ydrar ſkulu ſpá, og ungmennu ydar ſkulu ſíoner ſjá, og ydrer elldungar ſkulu drauma dreyma.

18. Og eg vil úthella af mínum anda, á þeim ſömu dagum, yſer mína þibna, og yſer mínar am-bátter, og þeir ſkulu ſpá.

19. Og eg ſtal gera furdanlega hlute á himnum uppe, og teiſn á iordu midre, blóð og elld og reykt ſvælu.

20. Eðlenn ſtal snúast í myrkur, enn rúnglid í blóð, ádur enn ſá þinn miſte og altunne dagnr Drottins tóme.

21. Og þad ſtal ſte, at hver hann

áfallar nafn drottens, ſá ſtal hólp-enn verða.

22. Þer Iſraels menn, hepred þeſſe Ord: Jeſum af Nazareth, einn mann af Gude meðal ydar auglyſtann, med kraſtaverkum, ſtórmerkum og táknum, þau ſem Gud gerde fyrir hann á meðal ydar, ſvo ſem þer og ſjálfir vírid

23. Þann ſama, eſter þad hann var af iorþeinku ráde Guds og ſpörþugan ofarſeldur, hóſed þer teſed hann fyrir hendur ranglátra, og kröſeſt hann og iſláted.

24. Þennann heſir Gud upp-reiſt, at upplegſtum daudans kvæli-um, fyrir því, at þad var ómöguglegt, at hann ſtölde af hönum halldeun deida.

25. Þvíat Davíd ſeger ſoo af hönum: eg heſe alla tíma drottenn fyrir minne angſan ſettann, því hann er mer til hægri handar, ſvo at eg hrædeſt eðle.

26. Fyrir þad er mitt biarta gladværr, og tunga mín gledſt, og þar at auk mun mitt hollid heſlaſt í vönn e.

27. Þvíat þú munt eige ſorláta mína ónd í Delotte, og eige leuſa, at þinn heiloge ſkule ro-nan ſjá.

28. Kunna gerder þú mer lífs-ins vögu; þú munt mig med glede ſylla fyrir þínu augl-te.

29. Þer menn, góðer brædur, leyſed mer einardlega til ydar at tala af forſedurum Davíd; hann er frammlidenn og grei-tradur, og hans gróf er hía óſ, allt til þeſſa dags.

30. Af því, at hann var ná ſpámadur, og viſſe þad, at Gud haſde hönum med eyde fyrirheſted, at hann vílde af ávæpte hans lenda, eſter hollidenn, uppveſia

Christum, sem spáðe á hans fíðle sitja.

31. Þessir hann þad ádur fyrir er sed, og talad af Christii upprífu, at hans sál se eigi í Helvíte efterstítenu, og eige hase hans hold rotnan sed.

32. Þennann Jesum uppvafðe Gud, þar til erum ver aller votar.

33. Nú hann er fyrir Guds hægre hönd upphafenn, og þessir meðtíð heilags anda íprerheit af fæðurnum, átheltu hann þessu, þad þer fíð og hepred.

34. Þvafat David er eige uppríftigunn til hinna; enn hann seger: drottenn sagde mínum drottne: sit þú til minnar-hægre handar.

35. Þar til eg legg öðine þína til skarar fótá þína.

36. Þvaf vited þad nú fyrir satt, allt Israels hús, at Gud gerde þennann Jesum, hvern þer frosksfædud, at einum drottne og Christe.

37. Enn þá þeir höfdu þetta heprt, geft þad gegnum þeirra hiarta, og sögdu til Peturs og til annara Póstulanna: þer nienn og göðer brædur! hvað stulum ver gera?

38. Petur sagde til þeirra: geveð yferbót, og hver yðar einn láte fíra sig, í nafne Jesu Christi, til fyrirgetuningar syðdanna, þá munad þer meðtaka heilags anda gíof.

39. Þvafat yður og yðrum börnum er þetta fyrirheit lofad; og öllum þeim, sem í fíarstærnu, hvera þess Gud drottenn vor mun þer tilfálfa.

40. Og með mörgum öðrum orðum vinnade hann fyrir þeim,

áminnte þá og sagde: látid hjálpa yður frá þessu vonda fólke.

41. Og þeir sem fúfir meðtaka hans Orð, letu sig fíra, og þar urdu á þeim dege víðafunrar nær þríar þúsunder sálma.

42. Og þeir blífu stöðuger í Póstulanna Kenningu, og í samnepte, Brandfíns Brotningu, og í Bænahallde.

43. Og allra fíaler urdu ötta-flegnar; og þar gerduft mörg teikn og stórmerke fyrir Póstulanna.

44. Enn aller þeir, sem trúader voru orðner, voru til samans, og höfdu alla hlute sameigenlega.

45. Eiguer fínar og Góðs sellu þeir, og sundurskipu þvi meðal allra, efter þvaf sem hverum var þvaf á.

46. Og fíafnann voru þeir daglega með einum huga, hver hía öðrum í mustereinu, og bruru brauden í sínsum húsum, tóku fæðslu.

47. Og lofudu Gud með gleðe, og einföldu hiarta, og höfdu náð hía öllu fólke. Enn drottenn lagde daglega til fíafnadarens, þá sem hófpner urdu.

III. Capítule.

1. Enn þeir Petur og Jóhannes gengu til samans, upp til Musterefíns, um nítundu stundu, sem vanalegt var, at bídíast fyrir.

2. Da þar var einn maður, sem halltur var frá móðurfíðe, sá lét bera sig, og þeir settu hann daglega fyrir musterefíns dyr, þar sem fólksduft þínar fægru, svo at hann beide ölmísfu af þeim, sem ingengu í mustered.

3. Þá hann sá nú Petur og Jóhannem, at þeir villdu inn ganga í mustered, bad hann, at þonum gæfest slúsa.

4. Enn Petur horfde á hann með Jóhanne, og sagde: hórs þú á ofð.

5. Enn hann horfde á þá, vonande at hann mundi sá nokkud af þeim.

6. Enn Petur sagde: slfur og gull hefi eg eige, enn hvað eu hese, þad gef eg þer: I nafne Jesu Christi af Nazareth, statt þú upp og gæð.

7. Og tót í hans hægre hönd, og reisde hann upp.

8. Og jafnsnart stódu hans legger og hælur saster. Hann spratt upp, gat genged og staded, og gæð inn með þeim í mustered, gæð, stæð upp, og losade Gud.

9. Og allt sólt sá hann ganga, og losa Gud.

10. Þeir þættu hann, at hann var sá, sem efrer slúsu hafde setid, fyrir Þogru dýrum musteredins, og þeir tókust af undran og hræðslu, yfer þof sem honum hafde sled.

11. Enn þá þesse hinn hallte, sem heilbrigdur var ordenn, hellt sig at Petre, og Jóhanne; hlióp allt sólfed til þeirra, í þad forþorge, sem heiter Salomonis, undrande þetta.

12. Enn þá Petur sá þad, andsvarade hann sólfexu: þer Israels menn, hvað undrar yður þetta, eða hvar fyrir sproksetid þer ofð? svo sem hesdum ver gert þennann gangande fyrir vorn eigenn kraft, og verðskuldann.

13. Gud Abrahams, Gud Isaacs, Gud Jacobs, Gud fedra þorra, þess auglýst stt þann Je-

sum, hvern þer ofursellbud, og neitubud fyrir Pilato, þá hann dæmde, at hann skyldi laus láta.

14. Enn þer afneitubud hinna heilaga og rett láta, og beiddust, at manndrápaxenn skyldi yður gefast.

15. Enn líssins höfðinga af líssudub þer: þann þessir Gud uppvaft fra dædum, þar erum ver voitar at.

16. Og fyrir trúna á hans nafn þessir hans nafn slíkt þennann, sem þer slæð og þæð. Og trúinn fyrir hann gaf þessum foddann heilbrigde fyrir yðrum augum.

17. Og nú veit eg, brædur! at þer hafed gert þad af óvístu, svo sem og yðrer höfðingar.

18. Enn Gud, sem fyrir munn allra sinna spámanna þessir áður kunngera láted, hvernenn Christur ætte at líða, hann fultomnade þad.

19. Fyrir þess gered yferbót, og trúest, svo at afmæst syndir yðrar.

20. Evi at endurlífgunnar tíme come fyrir Herrans augum, nær hann sender þann, sem yður verður nú fyrirframan budadur, Jesus Christum.

21. Hverum býriar himmenninn at taka, allt til þeirrar slunddar, þá aller hlute flulu endurskíðader verða. Hvera hlute Gud þessir áður talad fyrir munn allra sinna heilagra spámanna, frá veraldar upphafe.

22. Þvafat Moyses þessir sagt til fedranna: spámann mun Gud drottinn yðar uppþessia yður af bræðrum yðrum, mer líkann; han-

um skulub þer hlöða, í öllu því, sem hann mun segja til yðar.

23. Og það mun ste, at hver sá sat, sem eige hlöðer þeim sána frámannne, skal afmáð verða frá Ísleinu.

24. Og öfter frámannen frá Samuel, og þar eftir, svo marger senu talad hafa, þeir hafa af þessum dögum kunnigert.

25. Þer erud frámannanna og fátavátans börn, hvern Gud gerde við reður vora, þá hann sagde í Abraham's: í þínu sæde skulu bleffast allar þjóðer iardar.

26. Sínd, þá hann uppafde ste barn Jesum, þá hefir hann fyrst sendt hann til yðar, yður at bleffa, svo at hver einn yðar suerest frá síne illsku.

IV. Capitule.

1. Einn sem þeir töludu til fólksins, komu til þeirra prestar og yferbodarar musteresins og Saducei.

2. Þeim mislífede það, at þeir skyldu kenna sólkennu og at þeir hödudu í Jesu upprisu af danda.

3. Logdu hendur á þá, og settu þá í vordhald til hins næsta morguns, þvíat kvöld var komið.

4. Einn marger af þeim sem orðid hyrdu, trúðu, og tala þeirra manna varð nær sinum þúsunder.

5. Einn at morane komunn, samansofndust höfðingar þeirra og öldungar, og kristlærder í Jerusaleim.

6. Hannas kennemannahöfðingur, og Caiphas, Johannes, og Alexander, og svo marger, sem þeir voru út af höfudprestanua eft.

7. Og stöndu þá midt frammi

fyrir sig og spurdu þá: af hverre makt, eda í hvers nafne gerduð þer þetta?

8. Þeirur fyllur af heilögum anda, sagde til þeirra: þer höfðingar lyðsins, og öldungar í Ísrael:

9. Þóat ver verðunn dæmder í dag, fyrir þann velgerning, sem ver gerdu þessum síðka manne, fyrir hvern hann varð heilbrigður.

10. Þá se yður það öllum, og öllu Ísraels fólke kunnigert, at þesse stendur í nafne Jesu Christi af Nazareth, þann þer krossfestuð, hvern Gud uppafde af danda, her fyrir yður heilbrigður.

11. Hann er sá steinn sem útskýfður er af yður uppbyggurum, hver ordenn er at hyrningar, steine, og eige er í neckrum öðrum sáluhiálp.

12. Þvíat þar er eigi annað nafn gefið mannum, í hvern öls byrtar sáluhólpnum at verða.

13. Einn þeir sánu stöðugleik Petrus og Jóhannis, og ándrandust þá, þof þeir vissu fyrir satt, at þeir voru slærder og leikmenn, og þektu þá, at þeir höfðu verid með Jesu.

14. Einn þeir sáu mannenn, þann sem heill var ordenn, standa hiá þeim, og kunnu þar eigi í móte at segja.

15. Þá skipudu þeir þeim út, burt frá ráðenu, og tólu þá at ráðgast um sín í mille.

16. Og sögdu: hvað vilum ver gera þessum monnum? Þvíat það teitn, sem af þeim er gert, er ómumberlega kunnugt öllum þeim, sem í Jerusaleim bygga, og ver gertum þat eigi neitad.

17. Einn svo at það skule eige

viðara útskýrasti meðal fólksins, þá ógnum þeim alvarlega, at þeir sege eigi nokkron manne heðan í frá af þessu nafne.

18. Og þeir létu kalla á þá, og budu þeim at þeir töludu eigi með nokkron málte, ne kendu í Jesu nafne.

19. Enn Petur og Jóhannis svörunu, og sögdu til þeirra: dæm- ed þer stálfer, hveit það se rett fyrir Gude, at ver skulum fram- ar hlýða yður enn Gude?

20. Þvafat það megum ver eige at ver skulum eige tala það, hvað ver höfum heyrt og sed.

21. Enn þeir ógundu þeim, og létu þá fara, og fundu eige hverneinu þeir gætu vinnu þá, fyrir fólksins sakar, af því, at aller lofudu Gud fyrir það, sem til hafde boret.

22. Þvafat þá madur var meir enn stærstu ára, á hverum stæd var þetta heilsu teikn.

23. Og sem þeir vöru lauser látnir, komu þeir til sinna, knun- gerðu þeim hvað hellst vrestahöf- ingiarnir, og öldungarnir höfdu til þeirra talad.

24. Þá þeir heyrdu það, hófu þeir upp með einum huga sína rödd til Guds, og sögdu: Drott- enn: þú ert sá Gud, sem gerder himen og jörð, sjóenn, og alla hlute, hverer í þeim ern.

25. Þú sem sagder fyrir munni þíns þíns Davíðs: fyrir því æd- du svo himen heidun, og fólked áfette það, hvað hegómlegt var.

26. Konungar iardarennar ko- mu tilsamans, og höfðingar sam- ansöfnuðust í eitt, gegn drottne, og gegn hans Christo.

27. Því sannlega komu þeir tilsamans, gegn þánu heilaga bær-

ne Jesu, sem þú smurt hafder, Herodes, og Pontverkur Pilatus, samt öðrum heidingum og Israels fólke.

28. At gera hvað þín hönd og þitt ráð hafde áður fyrir hugsad at ske skóðe.

29. Og nú drottinn! lít þú á þeirra heitingar, og gef þínum þjónum með allri borsung at tala þitt Ord.

30. Og rett þú út þína hönd, svo at þar ske teikn, heilsur manna, og stórmerke, fyrir nafni þíns hei- laga barns Jesu.

31. Og sem þeir höfdu bedest fyrir, hræðest sá stadur, í hver- um þeir vöru tilsamans safnader, og þeir urðu aller fuller af heilög- um anda, og töludu Guds-ord með borsung.

32. Enn í söfnuðe þeirra, sem tröðu var eitt hiarta og ein ond, og eige sagde nokkur þeirra, at það være stit sem hann átte, heil- ur vöru þeim aller hlutur sameg- ennlegr.

33. Og af miklum kraste, gáfu postularner vitniðbnd af upprisu drottins vors Jesu Christi. Og mikel náð var með þeim öllum.

34. Þar var og eingann þeirra þursande, þvafat svo marger þeir vöru, sem afra eda hús áttu, þeir selldu það, og færdu peningana fyrir það sellda góðts.

35. Og sögdu þá framm fyrir færur postulanna, og sér hverum skiptest efter því, sem hann hafde þörf til.

36. Enn Jósef, sá sem auk- nesundur var af postulunnun Bar- nabas (það þyðest Huggnarr sonnr) Levite at ætt, út af Cy- priá, hann hafde afur og selde

þann; bar peningana, og lagde fyrir sætur postulanna.

V. Capitulæ.

1. Einn einn maður, sem Ananias var at nafne, með húsfriðinne Saphira, selde eigner sínar.

2. Og dulde uoðru af verðenu, at vitnuð sinnar húsfriðu, enn færde sumann hlut, og lagde til fóta postulanna.

3. Þá sagde Petur: Anania, því uppfyllde Andskotenn hiarta þitt, svo at þú vilðir liúga at Heilsgum Anda, og dulder sumu af peningum afursins?

4. Þú heider þó mátt vel bihallda honum, þegar þú áttir hann, og þá hann var selður, var það og svo í þínu valde: því ásetter þú þér síst í hiarta? eige hefir þú loged at monnum, heilður at Gude.

5. Enn þá Ananias heyrde þesse Orð, datt hann niður, og gaf upp andena. Og stór hræðsla kom yfir alla þá, sem það heyrdu.

6. Enn ungmenne stóðu upp, tóku hann burt, báru hann út, og grófu hann.

7. Og það stæde innan skamms, nærre þrem stundum, at hans húsfrið kom þar inn, og vísse eige, hvað þar hafde gerst.

8. Enn Petur svarade henne: seg þú mer, hvert þid sellduð afurenn svo dyrt? hún sagde: já, svo dyrt.

9. Þá sagde Petur til hennar: hvar fyrir erud þid þá samþætardenn, at freista Anda Drottens? þá þú sætur þeirra, sem jorðuðu mann þinn, eru fyrir dýrum úte, og þeir munu þig útbera.

10. Og jafnsnart datt hún niður fyrir sætur honum, og gaf upp andena. Enn ungmenne komu inn, og fundu hana dauða, báru hana út, og grófu hana hjá manne sínum.

11. Og miklum örta stó yfir allan selsindenn, og yfir alla þá, sem það heyrdu.

12. Enn mörq teifu og stórmerke gerduð med lyðnum, fyrir postulanna hendur, og aller voru þeir ásamt med einum huga, í forðyrge Salomonis.

13. Og enger adrer dýrduð at samlaga sig þeim, heilður miklade þá lyðurenn.

14. Þar jukust jafnann fleyre vid, mikell fíolde karla og kvenna, sem á Drottenn trúðu.

15. Svo at þeir báru út vandræða menn á stræten, og lagdu þá á sængur og bórur, svo at þá Petur kame, at hans stögge stöygde á nokkora af þeim.

16. Þar komu og marger til samans, út af þeim borgum, sem lán kringum Jerusalemm, og særðu med sér slúka menn, og þá, sem af óhreinum sáðum kvælder voru, hverer aller urðu heilbrigder.

17. Þá stóð upp kennemanna höfðingenn, og þeir aller, sem med honum voru (hverer voru villuslokar Saduceorum) og upprýllust af vandlæting.

18. Og lagdu hendur á postulanna, og settu þá inn í almennalegt fangelse.

19. Enn engell Drottens kom um nóttina, og lauk upp dýrum myrkrastofunna, leidde þá út og sagde:

20. Færed, stíged upp, og tali

ed til sólfins í mustereni sá þessi líffins ord.

21. Þá þeir höfdu það heyrð, gengu þeir snemma í musterið, og kundu. Enn sem kennemanna höfðingena kom til, og þeir sem með hönum voru, kösluðu þeir samann ráðed og alla öldunga Ísraels barna, og sendu til myrkrastofunnar, þá at sæta.

22. Enn þá þenararnar komu þar, og fundu þá eige í myrkrastofunni, hvarfu þeir astur, og kunnigerdu þeim það, og sögdu:

23. Myrkrastofuna fundum ver lyctia með allre athygile, og vörðmennena standande þar framman fyrir dyrunni, en þá ver lufum upp, fundum ver engann þar inne.

24. Enn þá sá ypparste Prestur og höfudsmadur mustereffins, og adrær fleir kennemanuhöfðingar heyrðu þessi Ord, tóku þeir at verða efaklanduer um það, hvað þá villde verða.

25. Þá kom þar nokkur, sá underbissade þeim: sláed! þeir menn sem, þer setud í myrkrastofuna, eru í mustereni, standa og kenna sólfenu.

26. Þá fór höfudsmadurenn með þenurunum, og sófde þá fyrir utan ofurballd, þvát þeir óttubust sólfed, at þeir yrðu eige með gríöte grytter.

27. Og sem þeir sóftu þá, stíöndu þeir þá fyrir ráðed. Kennemannahöfðingenn spurde þá at, og sagde:

28. Höfum ver eige alvarlega boded yður, at þer stöðud eige kenna í þessu nafne? og sláed: þer hásed uppfyllt Jernsalem með yðre kenning, og þer viled leida þier of þessa manns blöð.

29. Enn Petur svarade, og sagde, og þeir postularnar: fram- ar ber ad hlyða. Enn menn um.

30. End sedra vörta upphafde Jerum, hvern þer lífe sviptud og upphengdu á tre.

31. Þennann hefir Gud styrer sína hægri hönd upphafid til einshöfðinga og lausnara, at veita Ísrael idran, og syndanna styrer gefning

32. Og ver erum hans vottar til þessara orða, og Heilagur Ande, hvern Gud gaf þeim sem hönum hlyddu.

33. Enn þá þeir heyrðu það, geð það gegnum þeira hjörtu, og þeir hugfudu ser at lífláta þá.

34. Þá stöð einn Þhariseare upp í ráðenu, Gamaliel at nafne, einn skrifslardur, mikels virdeur af öllu sófke, og band at postularnar stöðu öflla út um fundar safar.

35. Og sagde til þeirra: þer menn af Ísrael! taked yður eft, hvað þer stöð gera við þessa menn.

36. Styrer þessa daga reis upp Theudas, segande sig nokurn vera, hverum samstunte tal manna, nær stöðrum hundrudum, hver í hel er segenn, og aller þeir sem til hans fellu eru í sundur dreisder, og at engu ordner.

37. Ester hann stöð upp Judas af Galilea, á stöðunardögum, og frásæere miklu sófke með ser, og hann styrerförst einnenn, og aller, svo marger, sem hönum samstunta, eru fundun tvisrader.

38. Og nú sege eg yður: gefed upp við þessa menn, og láted þá

vera. Þvíat ef þetta ráð eða verk er af monnum; þá verður það at engu.

39. Enn ef það er af Gude, þá kunned þer það eigi at kesa, svo at eigi verded þer sundner svo sem þeir, hverer vilja sírða móte Gude. Þá samfintu þeir þennum.

40. Og kalludu á Postulana, og ströktu þá, og badu þeim, at þeir töludu eige í nafne Jesu, og letu þá fara.

41. Enn þeir ængu glader burt frá ráðsins áðönn, at þeir höfdu þess verduger vered, at líða háðung, fyrer Jesu nafne sakar.

42. Og hvern dag í miðstænu og öllum húsum þásu þeir eige upp at feunna, og at predika evangelium út af Jesu Christo.

VI. Capitule.

1. Al þeim dögum, sem voas tala læresveinanna, birtiðest mögl meður þeim Grísta, gegn hinum Ebrestu, af því at ekkur þeirra fyrerlitust í daglegre þjóðustu.

2. Þeir tólf kalludu þá tilfams síðda læresveinanna, og segdu: Það er eigi þenarlegt at ver forlátum Guds ord, og þjónum fyrer bordinum.

3. Fyrer því, góðer brædur, þægneft um sín á malle efter þeim síð monnum, sem góðt mannord hafa, og fuller eru med vitkun, og Heilögum Anda, hvera ver megum stíða yfer þessa pandsyn.

4. Enn ver öllum í bænennu og orðsins embætte áframthallda.

5. Og þesse ord þóðandust velt öllum almúganum. Og útördu Stephanum, einn mann fullan trúar, og Heilags Anda,

Philippum og Prochorum, Nicenor og Timon, Parmeniam og Nicolann, sem Gyðingur hafde gerst, úr Antiochia.

6. Þessa stíðudu þeir framman fyrer postulanna augsyn, báðust fyrer, og lagdu sínar hendur yfer þá.

7. Og Guds ord tók at vara, og læresveinanna tala margfallðadist nærsta til Jerusalem, og marger Præstiar gerdustrúnnu hlýdnger.

8. Ern Stephanus fullur af trú og stírkleika, gerde furduverk og tátu mikit meðal fólkans.

9. Þá stóðu upp noktorer af þeirra sakundum, sem kalladest Libertinorum, Euxenorum og Alexandrinorum, og þeirra, sem voru úr Cilicia, og Asia; þreytande spurningar við Stephanum.

10. Og þeir gátn eigi móstíaded þeirre spefe, ne þeim anda, sem talade.

11. Þá settu þeir til noktoramennu sem sögdu: ver heyrðum hann mæla háðungar ord móte Moysi og móte Gude.

12. Og æstu svo upp lyðenn og öldungana, og hina stírkleika, gengu at framman og gripu hann, og burt leiddu hann fyrer ráðed.

13. Og settu til líúgvotta sem segdu: Þesse madur lætur eigi af at tala háðyrde gegn þessum heilaga stad, og lögmálenum.

14. Þvíat ver heyrðum hann sega: Jesus af Nazareth mun þennann stad vjðurbrióta, og umhverfa þeim setningum, sem Moyses hefir öðs gefid.

15. Og aller sem í ráðenn sátu, horfdu á hann, og sáu, at hans áfána vord svo sem annur engils áfána.

VII. Capítule.

1. Þá sagde kenneannahöfðingenn: er þessi svo væred?

2. Enn hann sagde: góðer brædur og fedni! heyrðu tit? Gud byrðarennar, virtlesti fedur vorum Abraham, þá hann var í Mesopotamia, áður enn hann bið í Haran.

3. Og sagde til hans: far þú út af þínu lande, og frá ættfólki þínu, og far til þess lands, hvert eg mun spna þer.

4. Þá grét hann á af Ehaldea lande, og bygðe til Haran. Og eftirá, þá hans fader var látinn, sluttu hann húsagatifer, í þetta land, í hvern þer byggedu.

5. Og gaf honum enga arstofu þar inne, og ekki hverfótar breidd, enn het þó at gesa honum þad til eignar, og hans sæde efter hann, þá hann hafde enn nú ekki barn.

6. Enn svo talade Gud: þitt sæde skal útlendi verða á annarlegre iordu, og þeir munu þjá þad í þrældóme, og þvenga þad illa í síögurhundrud ár.

7. Og þá þið, hverri þeir munu þjóna, vil eg dæma, sagde Gud, og efter þad munu þeir ganga út þadann, og þjóna nyr í þíssum stad.

8. Og hann gaf honum sáttmálann umskurdarens, og hann gaf Isaac, og umskar hann á átunda dege, enn Isaac, Jacob, enn Jacob þá tólf forfedur.

9. Og forfedurner hötudu Joseph, og seldu hann í Egyptaland: enn Gud var með honum.

10. Og stelsade hann úr öllum

hans hörmungum, og gaf honum náð og vísðom í auglite Pharaonis, konungsins af Egyptalande: og hann sette hann höfðinga yfer Egyptaland, og yfer allt sitt hús.

11. Og þar tók hann þingur yfer allt Egyptaland, og Ganaan, og ein stór hörmung, og vorer fedur fundu eigi fæðslu.

12. Enn Jacob heyrde, at korn var á Egyptalande, og sende út í fyrstu fedur vora.

13. Og í annad sinn varð Joseph heitinn af sínum bræðrum, og Pharaoni gerdest kunnug Joseph ætt.

14. Enn Joseph sende út og lefka fedur sinn Jacob, og alla sína ættfóll, sínum og stotugefálma.

15. Og Jacob fór ofann til Egyptalands, og er andadur, hann og fedur vorer.

16. Og eru fluttir yfer um til Sichem og lagdir í þá graf, hvera! Abraham feyppe med sífra af börnun þemors í Sichem.

17. Enn þá fyrreheitesins tíme tók, hvern Gud hafde svared Abraham, vóð fólkið og margfallði aðess á Egyptalande.

18. Allt þángad til at annar konungur tók upp, hver ekki vísse út af Joseph.

19. Hann höndlade svissamlega við vora ætt og drögde allt við fedur vora, og sticlade, at út styllde kasta þeim ungum börnum, svo þan lifdu eige.

20. Al þeim tíma fæddest Moyses, og var eitt dægilegt barn fyrir Gude, og var þjá mundað sostradur í síns fedurs hús.

21. Enn þá hann var út boren, tók dotter Pharaonis hann upp og el fer hann upp fyrir son.

22. Og Moyses var mentadur í allre spefe Egyptiska manna, og varð völdugur í verkum og orðum.

23. Enn þá hann var fjórntíu ára gamall, stang hönnu í hjarta, at finna brædur sína, Ísraels börn.

24. Og hann leit þann órei þolde, stóð hjá hönnu, og hefu de þess órets, sem yferfallenn var, á þeim hinum egyptiska manne.

25. Enn hann meinte, at sfaer brædur Íshidu Ísila, at Gud gaf þeim heill fyrir hans hönd, enn þeir undersóðu það eigi.

26. Og annanu dag kom hann til þeirra, þar þeir voru at þrátta síu á millu, og tók at semja við með þeim, og sagde: þer góðer menn eruð brædur, fyrir því gerer hver yðar öðrum óret?

27. Enn sá senn sínum náunga gerde óret, stakade hönnu frá ser og saade: hver sette þig höfðinga edað ómara yfer oss?

28. Eða villt þú drepa mig, svo sem þú drápst í gær þann egyptiska manni?

29. Enn Moyses flyde fyrir þeirre ræðu, og varð ytlendur í landinu Madian, hvar hann átte tvo sonu.

30. Og fjóruntugum ára þar eptir, byrteft hönnu, í eyðmörku á fiallenu Sinai, engell Drottens í eldsloga í runnenum.

31. Enn þá Moyses sá það, unda adest hann synena. Og þegar hann geef til og vilde hyggja at, stede rædd Drottins til hans:

32. Eg em Gud fedra þinna, Gud Abrahams, og Gud Ísaacs, og Gud Jacobs. Enn Moyses varð staslegenn, og þerde eigi at at hyggja.

33. Enn Drottinn saade til hans: lenz þú af þer stótiade óða þinna, þvíat sá staddur þ. i. stendur á, er heilög jörd.

34. Eg hefi vel sed hvað fólk miit lídur, sem er á Egyptalande, og þeirra auðvarpan hefi eg heyrt, og eg em ofannfomenn þá at frelsa: far nú hingat, eg vil senda þig til Egyptalands.

35. Þennann Moysen, hverum þeir afneitir u og sögdu: hver sette þig til höfðinga og ósmara? þann sama sende Gud þeim til höfðinga og frelsara, fyrir hönd þess engels, sem hönnu byrteft í runnenum.

36. Þesse leidde þá út, gerande taktu og stormerke á Egyptalande, og í hafinu randa, og svo á eyðmörkunne í fjáru síu ár.

37. Þesse er sá Moyses, senn sagde til Ísraels barna: Drottinn yðar Gud minn einn spámann uppvefja yður af bræðrum yðrum lífann mer, hönnu stulud þer hlyða.

38. Þesse er sá, sem var á eyðmörku, í samfundunne með Englenum, hver ed talade við hann á fiallenu Sinai, og við sedur vora; þesse medtók það lifanda ord, svo hann gæfi oss það.

39. Hverum eigi villdu hlyða yðrer sedur, heildur skáfadu þeir hönnu frá ser, og smernst með sínum hietum til Egyptalands.

40. Segande til Marons: gíör þú oss Guð, þeir fyrir oss stulu gánga, þvíat ver vitum eigi hvað af þessu Moysi er orðid, senn oss leidde út af Egyptalande.

41. Og gerdu ser í þann tíma kálf, og offrudu því stúrgode offur, og glöddust af sínum handaverkun.

42. Enn þad snere ser, og gaf þá þángar, hvar þeir þentu himens, ius her, efter því sem skrifad stendur í spámanna bókenne: hafid þer af Israels háse í þáng siaru. tíu ár, á eydemorfunne, offrad mer offre edur senade.

43. Og þer meðtöfud tialdbúð Molochs og siorn Guds yðvars Nemphan, þær minder sem þer gerduð yður at tilbida þar. Og eg minn útstúfa yður allt út yfer Babylon.

44. Þorrr fedur hafdu vitnið. burdarens tialdbúð á eydemorfunne, svo sem hann hafde þeim forerþipad, þá hann sagde til Mopsen, at hann skulde hana gera efter þeirre mind, sem hann hafde sed.

45. Hvera þorer forfedur með: töfn, og stuttu hana með Josua í þad land, sem heidingar heildu, hverum Gud útstúfade þrerangsyn fedra þorra, allt til daga Davids.

46. Hann fann náð hía Gude, og þad, at hann mætte tialdbúð sína Gude Jacobs.

47. Enn Salouton uppbyggde. hñum hús.

48. Enn sá hinn hærfte bygger eigi í þeim musternum, sem með þondum eru gerd, svo sem spámad. mrenn seger.

49. Himeneann er minn stóll, enn jerdenn er stór minna stóla, hvada háse viled þer þá uppbyggia mer? seger Dróttinn: eða hver er stadir minnar hvildar?

50. Þesir eige mín hend geri allt þetta?

51. Þer harðsotradar, og óum. Þorner í hjertum og eyrum, þer standeð iasnam móte Heilögum Anda, svo sem fedur yðir, lífa vinnenn þer.

52. Þvernipámanua hafa yðrir fedur eigi affóðr? og þá í hel fleget, sem fyrerframum bodudu tík kómu þíns rettláta? hvers svifar. ar og mordingar þer erud ná ordner.

53. Þer hafed meðtefed lög. máled fyrer Englanna tilstíðan, og hallbed þad eige.

54. Sem þeir heyrdu þetta, geð þeim þad gegnum hjærtunn, og þeir nistu tónunn yfer hñum.

55. Enn með því hann var fullur af Heilögum Anda, hóf hann upp síu augu til himens, og sá Guds dyrd, og Jesum standa til hægre handar Gude.

56. Og sagde: stáed, eg se himnana opna, og mannsins son standa til Guds hægre handar.

57. Enn þeir kóndu upp hárrer ræddu, og samantluctu sín eyru, og gerdu hñum áráð, með einum samdrætte.

58. Hneptu hann út af borgenne, og gryttu hann. Enn þottarner lögdu síu flæde til stóla eins ungmennis, sem Saul het.

59. Og kóndu Stephanum griðte. Hann kallade upp og sagde: Dróttinn Jesu! meðtak þú minn anda!

60. Enn hann kauptu nidur, og kallade hárrer rædda: Dróttinn! tilreisna þeim eigi þessa synd. Og sem hann hafde þad sagt, söfnade hani.

VIII. Capitul.

1. Enn Saul hafde þocknast hans daude, og þá biriadest í hann sína miket offóðr móte söfnudenum í Jerusalem. Og

Þeir tvístruðust allar burt um heróð Judea og Samaría, utan postularner.

2. Enn gudhræddar menn biugu um Stephanum, og báru irega mikenn y'er hönnun.

3. Enn Saul eydde söfnuðenn gangande allstadar í hús inn, og dragande út menn og konnur, afhendte þá í fangelse.

4. Enn þeir sem tvístrader vorn, fóru nafring og predifudn orðed.

5. Philippus kom og o'ann til nokkorar borgar, í Samaría, og predifade þeim af Christo.

6. Og sólfed tók með einu sambellde at heyrta, og gætur at þv' at gefa, sem af Philippro sagdest, stáande á þau teifu, sem hann gerde.

7. Þv'at óhreinar andar fóru út af mörgum, þeim, sem óder vorn, með ópe miklu. Og marger iðisfúler og hallter urðu heitbrigder.

8. Og þar varð mikell sögnudur í þeirre borg.

9. Enn þar var einn maður, sem Simon het, sem áður hafde fared með galldra, í þeirre borg, og tófrad þá Samversku þjóð, og hann hells sig vera nokkurs háttar mikenn.

10. U' hvern þeir litu aller, frá hinum minsta til hins mesta, segiande: Þesse er krastur Guds, sá mikell er.

11. Enn þeir álitu hann af þv', at hann hafde í lágann ísma ært þá með sinne físlkinge.

12. Og þá þeir trúðu nú Philippi predifun af Guds ríste, og at nafue Jesu Christi, stírdust bæde menn og konur.

13. Þá trúde og Simon og lei sig stíra, og hells sig at Philippo.

Enn þá hann sá þau teifu og kraftaverk, sem stédu, forundrade hann.

14. Og þá postularner í Jerusalem heyrðu það, at Samaría hefde medirfed Guds orð, sendu, þeir til þeirra Petrum og Jóhan-nem.

15. Og þá þeir ofann komu, báðu þeir fyrir þeim svo, at þeir medirfetu Heilagaðu Anda.

16. Þv'at hann var enn eige komenn yfer nokkuru þeirra, nema þeir voru at eins stíder í nafue Drottens Jesu.

17. Þeir sögdu þá hendur yfer þá, og þeir medirfetu Heilagann Anda.

18. Enn þá Simon sá það, at Heilagur Ande varð gefinn fyrir handa uppálegging postulanna, band hann þeim peninga.

19. Og sagde: gefid þer mar og þetta valld, svo at yfer hvern eg legg hendur, at hann medirfetu Heilagann Anda.

20. Enn Petrus sagde til hans: veripá fordæmdur með þínum peningum, þv' þú meinar Guds gáfu með pening útvegast.

21. Hverke hlutskíste ne part hefir þú í þessu Orde, þv'at þitt hiarta er eige rettferdugt fyrir Gude.

22. Fyrir þv' ger idran, og snú þer frá þessare þínne illfú, og bið Gud um, ef verda mætte, at þer fyrergefist þesse í meining þíns hiarta.

23. Þv'at eg se þig vera full: ann at beiflu galle, og í fístre ránglætefús.

24. Þá svarade Simon og sagde: bided þer fyrir mer til Drottins, svo at esse come yfer

mig noðot af því, sem þer sögd-
nd.

25. Enn þá þeir höfdu vitnað,
og talað orð Drottins, snern þeir
astur til Jerusalems, og predikudu
Evangeliuð í mörgum Samverfti:
um fanytunum.

26. Enn Engell Drottins talade
til Philippum, og sagde: statt þú
upp, og geck í sudur, á þar n veg
sem liggur frá Jerusalemi, ofann
til Gaja, þar sem eydemörkeun
er.

27. Hann stóð upp og geck
burt, og háþú, at morlendstur
madur, gellðingur og vildarmenne
Drottningariunar Saudaces í Mor-
lande, hver yfer var settur allar
hennar stárhirdslur, var faren til
Jerusalems, at tilbida.

28. Og fór nú heim á veg, og
sat í sínum vagne, lesande Esaiam
spámana.

29. Enn andenn sagde til Phi-
lippum: geck þángat at, og halt
þú þer at þeim vagne.

30. Þá fundade Philippus
þángat at, og heyrde, at hann
var at lesa Esaiam spámann og
sagde: stíkur þá noðud, hvað þú
leð?

31. Enn hann svarade: hvernig
ma eg funna það, nema at
noður leiddrette mig? Þá bad hann
Philippum at hann stíge upp, og
fæte hía fer.

32. Enn ritningariunar inne-
halld, það hann lað, var þetta:
svo sem sandur er hann til stárrunar
leiddur, og þeiglande sem laub,
fyrer þeim það klipper, lífa svo
þeifir hann og eige upplofed sínum
munne.

33. Í hans læfkan er hans
dómur upphafenn, enn hver mun
leingd hans lífdaga út mega segia?

þvfat hans líf er af iorðu burt-
tefed.

34. Þá svarade gellðingurenn
Philippo, og sagde: eg beide þig,
af hverum talar spámaduren þetta,
stálsuð fer, eda um nockurn
annann.

35. Enn Philippus lauk upp
sínum munne, og tók til í frá
þessare skrift, og bodade honum
evangeliuð af Jesu.

36. Og þá þeir fóru um vegi
enn, komu þeir at vatne noðru,
og gellðingurinn saade: stáþú vatn-
id, hvað hamlar þv, at eg láte
míg stíra?

37. Enn Philippus sagde: ef
þú trúer af öllu hiarta, þá bæfer
það. Hann svarade og sagde: eg
trúe, at Jesus Christus se Guds
sonur.

38. Og hann baud at vagnem
staduæmdest. Og þeir stígu báder
nidur í vatuid, Philippus og
Gellðingurenn, og hann stírde
hann.

39. Enn sem þeir voru uppi
komner úr vatnenu, greip ande
Drottens Philippum burt, og
gellðingurenn lá hann ei frammar
meir, enn hann fór gladdur sína
götu.

40. Enn Philippus sanst í
Asoro, geck umkring, og predikade
Evangeliuð í öllum stöðum, þar
til hann kom til Cesaream.

IX. Capitula

1. Enn Saul bleð ógnun og
morde gegn læresveinuð Drott-
ins, og geck til kiennemannshöfð-
ingans.

2. Og beiddest af honum bresa
til samtundanna í Damaseo, svo
at, ef hann spnde þar nockora á

þeim vege, karla eda kvinnur, at hann særde þá bundna til Jerusalems.

3. Og sem hann var á vegenum, og komenn harenær Damasco, leiftrade í stöndingu um hann lióð af himne.

4. Og hann fell til jarðar, og heyrde rødd sem til hans sagde: Saul! Saul! þú ert ossæfir þú mig?

5. Enn hann sagde: Herra, hver ert þú? Drottinn sagde: eg em Jesús, hvern þú ert ossæfir, harði er þer at spyrna móte broddennum.

6. Enn hann stíðskande og selmtó: fullur sagde: Drottinn, hvað villst þú eg ære? Drottinn sagde til hans: Statt þú upp, og geck inn í borgena, og þar mun þer sagt verða, hvað þer býriar at æra.

7. Enn þeir menn, sem í selskap med honum voru, stóðu selmtó, fyller, þó þeir heyrdu hans rødd, enn sáu þó engann.

8. Enn Saul stíð þá upp frá jerdunne, og med upplofnum augum, sá hann engann; þá tóku þeir í hönd hans, og leiddu hann inn í Damascum.

9. Og svo var hann í þria daga, at hann sá eigi, og ecke át hann, ne drækt.

10. Enn í Damasco var sá lære- sveinna, sem Ananias het, og í syn þá sagde Drottinn til hans: Anania! enn hann sagde: her em eg Herra.

11. Drottinn sagde til hans: Statt þú upp og geck í þad stræte, sem kallast þid reita, og spyr at á húse Juda, efter þeim, sem Saul er at nafne, útas Ehasen, þó stá, at hann bidir þyrer.

12. Og í Síða sá hann inn til

sin koma einn manna, Ananiam at nafne, leggande hönd yfer stá, svo at hann yrðe stáande astur.

13. Ananias svarade: Drottinn! út af mörgum hefi eg heyrt um þennann mann, hvað mífed illt hann hefir gert þínum heilögum til Jerusalems.

14. Og hann hefir út af lenne- mannaböðingum valld til at binda þá alla, sem þitt nafn ákalla.

15. Enn Drottinn sagde til hans: far þú, þó stá þesse er mer útbaled verksære, at hann bere mitt nafn fyrir heidenn löd, og konunga, og fyrir Ísraels barn.

16. Eg vil syna honum hversu mífed hann skal kða fyrir míns nafns safer.

17. Og Ananias fór af stad, og geck inn í húsið, lagde yfer hann hendur, og sagde: Saul bróðer! Drottinn sende mig hingat, hver þer býrtest á vegenum, þeim sem þú kómst hingat svo at þú fenger syn astur, og uppfylltest Heilögum Anda.

18. Og jafnstíótt fell af hans augum svo sem annad hreiftur, og hann feck syn astur. Hann stíð upp og let þíra sig.

19. Tók síðann fæðslu til sin, og stírekte sig. Saul var þá nokkora daga hiá þeim læresveinum í Damasco.

20. Og jafnstírt predikade hann Christum í samfunduhúsinum, at hann hinn sami være Guds sonur.

21. Enn þeim blöftrade allum, sem þad heyrdu, og tóku at sega: er þesse eigi sá, sem er Jerusalems foreyðde allum þeim, sem þetta nafn ákallundu, og hingat kom til

Þessi, at leida þá bundna fyrir fennemannahöfðingana?

22. Enn Saul tók at skirkast miklu framar, og hnekte þeim Gyðingum, sem í Damasco biugu, og bevisfæði, at þessi væru Christur.

23. Og mörgum dögum þar eftir, heldu Gyðingar ráðstefnu sín á milli, at þeir aflstundu hann.

24. Enn þeirra velræðu urðu Saul undervissuð. Enn þeir vardu veitin nótt og daga porten, svo at þeir fengu hann íhæflegd.

25. Þá tóku hann læresveinarnir um nótt, og létu hann yfir múrenn, og létu í törf ofann síga.

26. Enn þá Saul kom til Jerusalems, freistade hann þessi, at samlaga sig til læresveinanna, og þeir ótrúdust hann aller, trúande eige því, at hann væri læresveinn.

27. Enn Barnabas tók hann til sín, og leiddu til pastulanna, og sagde þeim frá, hverfu hann hafði sed Drottenu á vegenum, og það hann hafði talad við hann, og hvernenn hann hefði til Damasco diarsflega predikad nafn Jesu.

28. Og hann var hið þeim, ged út, og inn til Jerusalems, og predikade nafn Drottins vors Jesu diarsflega.

29. Þá tók hann at tala, og hepa spurningar við hina Grísku. Enn þeir leitudu við at líflára hann.

30. Þá bræðurnir fornumu það, leiddu þeir hann út til Cesaream, og sendu hann til Tharsen.

31. Og svo hafði söfnudurenn

fríð um alla Judeam og Galileam, og Samariam, hrekstu sig upp, og gengu í ótta Drottens, og upphylltu med huggun Heilags Andas.

32. Það stæði og, þá Petur ferðadest allstadar umkring, at hann kom einnenn til þeirra heilagra, sem biugu í Lydda.

33. Þar fann hann þann mann sem Eneas var at nafne, hver teged hafði í rekiu í átta ár, hann var íctislausur.

34. Petur sagde til hans: Eneas, Jesús Christur gere þig heilann, statt þú upp, reid stáfur nú þig. Og hann stóð jafnsnart upp.

35. Og aller sáu hann, þeir sem biugu í Lydda, og í Saron, og þeir snérist til Drottins.

36. Enn í Joppe var sú lærdomsfús þönnustofuinn, sem Tabitha var at nafne, þat útlegst rá, hún var súl góðra verka, og með elmsfagerdum, sem hún gerde.

37. Enn á þeim dögum bar svo til, at hún tók sótt og andadest. Og sem þeir höfðu þveiged hana, settu þeir hana í loptid.

38. Enn með því at Lydda liggur í grenni við Joppu, og þá læresveinarnir heyrdu það, at Petur væri þar, sendu þeir til hans, og báðu hann, at hann leti sér eðle þungt þykja til þeirra at koma.

39. Enn Petur stóð upp, og fór með þeim. Og þá hann tók þar, leiddu þeir hann upp í loptid. Og allar eðtiarnar flyktu utann umkring hann grátande, og syndu honum þá fyrtila og flædnad, sem þá hafði gert á meðann hún var hið þeim.

40. Og sem Petur hafði þá

alla útdrífed, feli hann á knen, badst fyrer, og snerest at skamanum, og sagde: Tabitha, státt þú upp. Enn hún lauk upp sínum augum, og þá hún sá Petrum, sette hún sig upp aftur.

41. Enn hann vette at heune hendura, og reiste hana upp, og kallade á hina heilögu, og á eðurnar, og afhendte þeim hana lifande.

42. Og það kunngerdest um alla Joppu, og marger trúðu á Drottinn.

43. Þat stede og svo, at hann bleif lánga tíma í Joppe, hjá Simone þeim nokrum, sem var einn sítare.

X. Capítule.

1. Enn sá maður nokkur var í Cesarea, sem Cornelius var at nafne, höfudsmáður yfer þeirre sveit, sem kalladest Valer.

2. Gundlegur maður og gudsbræddur, með öllu sínu húsi, gefande fölkenn miklar gjafir, og var jafnann á bæn til Guds.

3. Han sá opinnberlega í syn, nær niundu fundu dags, engel Guds ganga inn til sín, sem sagde til hans: Corneli.

4. Enn hann hórfde á hann óttaslegenn, og sagde: hvað er það, Herra? Hann sagde honum þá: bætur þínar og gjafirgerðir eru uppfignar til minnis fyrer Gude.

5. Og send nú út menn til Joppu, og lát sækja Simon, hver kalladur er Petrus.

6. Hann herbergar hjá Simone sítara einum, hvers húsi liggur við sjóenn, hann mun segja þér hvað þer býrjar at gera.

7. Enn sem engellenn, sem talade við Cornelium, var bútt gengenn, kallade hann á tvo sína heimilis þjána, og einn gudbræddann stríðsmann, útaf þeim sem hans gæti.

8. Hverum hann sagde allt frá, og sende þá til Joppu.

9. Enn annann dag þá þeir voru á leidenn, og tófu at nálgast borgena, se Petur uppá loptid, at hann bædest fyrer, nær portu standu.

10. Og þá hafin húngrade, villde hann matar neyta. En á meðan þeir voru at búa til, varð houn burtríktur.

11. Og hann sá hinrenenn opnadann, og Jóhann sara at ser eitt fer, svo sem líndúf mikenn í síorum hrynningum uppbúnded, og það varð ofauláted á jordena.

12. Í hveru at voru altra handa fersætt, dyr jardar, villu, dyr og stríðsvikende, og fuglar himens.

13. Og þar stede rodd til hans: státt þú upp Petur, státra og et.

14. Enn Petur sagde: 6 nei, Herra, þófar eg þete enn alldrei nokkud almennelegt eða óhreint etid.

15. Og röddeinn sagde enn aftur í anuad sinn til hans: hvað Gud hreinsade, það ger þú eige almennelegt.

16. Þetta stede þrisvarsinnum, og kered varð uppnúmed afur til himens.

17. Og sem Petur var esablandenn um með sjálfum ser, hver þesse syn munde vera, sem hann hafde sed, stáþú, at þá spurdu þeir menn, sem út voru sender frá Cornelio, efter hús Simonar.

18. Og síðu átt fyrer dyrum.

um, kalliðu og leiðu, hvert
Saron, sem kallaſt Petur, hefde
þar herberge?

19. Enn sem Petur hugleiddi
um þynna, sagði andenn til hans:
Há, þeir menn leita at þer.

20. Enn státt þú upp, far ofan,
og gætt með þeim, og eſa eſte, þvíat
eg áttſende þá.

21. Þá ſte Petur ofan til
þeirra manna, sem ſender börn
til hans frá Cornelíð, og ſagde:
Háð, eg em hann hinn ſame at
hverjum þer ſpýred: hver eſne eru
til þeſs, at þer erud her komn-
er?

22. Þeir ſagða: heſubðmadur,
enn Cornelíus, retlátur madur
og gudhræddur, hafande gððann
ordſtyr af öllu Gýðinga fólk-
ſed biſalning af heilegum engle,
at hann ſkyðe láta kalla þig í ſitt
hús, ſvo at hann heyrde orðed af
þer.

23. Og þá kallaðe hann þá inn,
og lede þeim herberge. Annann
dag eſter ſerdadeſt Petur með þeim
og noðforer brædur af Joppe gengu
með hönum.

24. Og annars dags þar eſter
komu þeir til Ceſaream, enn Cor-
nelíus beið þeirra, og ſaman-
kallaðe ſína frændur og vitar-
vínar.

25. Og ſem Petur viſaðe ganga
inn, geð Cornelíus móte hönum,
og ſell tili til fóta hans, og tilbad
hann.

26. Enn Petur reiſte hann upp,
og ſagde: ſtátt þú upp! eg em og
madur.

27. Og þá hann hafde haſt
ſamtal við hann, geð hann inn,
og ſann-þá marga, ſem þar voru
ſamankommer.

28. Og ſagde til þeirra: þer

vitið, at það er eſte veninglegur
hlutur þeim manne ſem Gýðing-
ur er, at ſella ſig við, eða ganga
til útlendra manna, enn Gud
ſynde mer, at eg ſegde engann
mann alinnannu, eða ohreim-
ann.

29. Hvar ſprer eg neitade eigt
at toma, þá eg var hingat roadd-
ur, því ſprer eg þútt nú at,
hvar til þer ſetud kalla mig hinga-
at?

30. Cornelíus ſagde: í dag er
fiórde dagur frá þeim eg var
faſtande, allt til þeſſarar ſtundar,
og um nſundu ſtundu, baðſt eg
ſprer í miſu hús, og há, þá
geð einn madur fróttm ſprer mig,
í ſtundande klæde

31. Og ſagde: Cornelí, þín
bæn er alheyrð, og þínar almeð-
ur eru umþeimſtar ſprer Gude.

32. Af þeſ ſend þú nú til Jop-
pen, og lát kalla hingat Simon,
hver aufneindur er Petrus, hann
herbergar í hús Simonar ſétara,
við fiðenn, þá hann temur, mun
hann tala ſyrer þer.

33. Þá ſende eg þaſnſ-art til
þín, og þú gerder vel, at þú ert
komeunn; nú erum þer her allet-
nátögger ſyrer Gude, til at hepra
þá alla hlute, ſem þer eru af Gude
bødner.

34. Enn Petur lauk upp ſinn
munn og ſagde: nú reyne eg í
ſannleiſta, at þar er eige manns
greinarmanur hía Gude.

35. Heildur á meðal alis fólkð,
hvor ſem hann ótaſt, og gæter rett-
vísé, há er hönum þeður.

36. Þer vitið at þeirre predíkan,
ſem Gud ſende til Iſraels barna,
bødande þeim fríd ſyrer Jeſum
Chriſtum (hann ſem er Drottin yſer
öllum hlutum).

37. Hvað stæð er allt Gyðin; galand, gegnum, og fyrst hófst upp í Galilea, eftir þá skírni sem Jóhannes predikaði, hvernenn Gud hefðe smurt þann sama.

38. Jesum af Nazareth með Heilögum Anda og fraste, hver umkring geck, gerde godt, og græðde alla þá, sem af diskennum voru underþríftr, af þvi, at Gud var með honum.

39. Og ver erum vottar alls þess hann gerde á Gyðingalánde, og í Jerusalemi; þennann aflsfudu þer, og á tred upp, heingdn.

40. Þennann uppvafde Gud á þrida dege, og let opimberann verða.

41. Ei öllu fólke, heildur ofð, sem ádur vorum hans útvalder vottar af Gude, ver sem áturn og druckum með honum, eftir það hann var upprifinn af danda.

42. Og hann baud ofð at predifa fólkeni, og vitne umbera, at hann være sá, sem skickadur er af Gude, dómare lifendra og dandra.

43. Af þessum bera aller spámennt vitne, at fyrer hans nafn skulu aller þeir, sem á hann trúa, hafa syndanna fyrergefning.

44. Þá Petur talade þessum ordum, jell Heilagur Ande yfer þá alla, sem orded heyrdu.

45. Og þeir trúader, sem af umsturnenne voru, og með Petre höfdu komid, hræddust það, at Heilags Anda gisf være úthellst einnenn yfer heidna menn.

46. Þvof þeir heyrdu þá tungur tala og veggjama Gud. Þá svatade Petur:

47. Kann nokur at fyrerbiðða þeim vatnid, at þesser skírest eige,

sem medrefed hafa Heilagann Anda, líta sem ver?

48. Og hann baud at skíra þá í nafne Drottens. Þeir báðu hann þá, at hann være þar nokkora daga.

XI. Capitul.

1. Og sem það heyrdu postular, ner, og þeir brædur sem í Judea voru, at heidingar höfdu medrefid einnenn Guds Ord.

2. Og þá Petur kom upp til Jerusalemi, tóku þeir at þráta móte honum, sem voru af umsturnenne.

3. Og segdu: Þú geckst inn til þeirra manna sem yferhúð hafa, og matadest með þeim.

4. Enn Petur tók til og sagde þeim frá, eitt eftir annad, og sagde:

5. Eg var í borgenne Joppe, á bæn minne, og vard burtricktur, og eg sá eina syn, sem var, eitt ker sör ofann sem einn stór skubúkr, með stórum hyringum, ofannlátet af himnum, og kom allt inn til mín.

6. Þar í sá eg, og vard var vid; og eg sá serfætt dyr, iardar og villudyr, og orma, og fugla himins.

7. Eg heyrde eina rædd, sem til mín sagde: Statt þú upp Petur, sláttu og neyt.

8. Enn eg sagde: Ó nei, Herra! Þvofat eðle almennt eða óhreint hefur enn nokkurn tíma inn í minn mun gengid.

9. Enn ræddenn svarade mer í annat sin af himne: hvað Gud hreinsade, það ger þú eigi almennt.

10. Og þetta stæð þrisvar, og

það varð allt uppdregid afur til himens.

11. Og síá, at jafnsnart síðdu þeir menn úte fyrir húsinu, þar eg var inne, sender af Cesarea, til mín.

12. Enn andeinn sagde mer, at eg skyldde ganga með þeim, og esa eigi: enn þar komu þessir sex bræður með mer, og ver gengum inn í þess manns hús.

13. Hann kunngerde oss hvern. enn hann hafde sed' engel í sinu hús stöðande, sem sagde til hans: send þú út menn til Joppen, og lát falla til þín Simon, þann falladur er Petrus.

14. Hann mun segja þer þau Ord, af haerum þú munt hólpenn verða, og allt þitt hús.

15. Enn þá eg tók til at tala, fell Heilagur Ande yfer þá, ílla sem yfer oss í fyrsta upphafi.

16. Þá kom mer í hug, það Ord Drottens, sem hann sagde: Jóhannes skríðe í vatne, enn þer skuldu með Heilögum Ande skríðer verða.

17. Því fyrst Gud hefir gefid þe m' eins líf'ar glæfer sem oss, sem trúum á Drottinn Jesum Christum, hver var eg þess, at eg mætte það Gude varna?

18. Þá þeir heyrdu það þögn. du þeir, veggjandi Gud, og sögdu: þá hefir Gud einnenn unnt heidingum idrunar til líffins.

19. Enn þeir sem sundur höfdu dreift, af þeirre hörmúngu, sem byrtest efter Stephaunum, gengu nmkring allt til Phenicien, og Eypriam, og Antiochiam, talande orðed fyrir engum nema Gyðingum einum.

20. Þar voru og nokkror menn meðal þeirra, sem voru af Eypria,

og Cyrenia, hverer, þá þer gengum inn í Antiochiam, tóku at tala til þeirra Griekja, bodande þeim Evangelium út af Drottne vorum Jesu.

21. Og hönd Drottens var með þeim, og mikil tala tók við trúnnu og séríft til Drottens.

22. Enn þessi ræða um þá, kom til eynna safnadarens, sem var í Jerusalem, og þeir sendu út Barnabam, at hann genge til Antiochiam.

23. Og sem hann kom þar, og sá Guds náð, varð hann gladdur, og red þeim öllum, at þeir skyldu með stadsofni hiarta hía Gude stadnæmast.

24. Því hann var góður maddur, og fullur Heilags Andas og trúar, og margt sólt jókst þar Drottne.

25. Enn Barnabas fór til Tharsen, at hann frette upp afur Saulum.

26. Og sem hann hafde funded hann, fylgde hann hennum í Antiochiam, og það stede svo, at þeir voru tilsamans árid allt, hía þeim söfunde, kenndu þar og morgu sólte, hvar af læresveinarnar köndust fyrst í Antiochia kristner.

27. Enn á þeim dögum fómu svámennt af Jerusalem til Antiochiam.

28. Og einu af þeim síð upp, Agabus at nafne, hann kunngerde fyrir andann, at koma skyldde mikil húngur yfer alla jarda. frángluna, og það stede under Elaudio keisara.

29. Enn hver einn af læresveinunum ályftade at senda bræðrunum, sem bingu í Judea, nokkora

hiálp., hvar efter þof sem hann formáste

30. Þvad þeir gerdu, og sendu þad til ekkunzanna, lyxer bendur Barnabæ og Sauli.

XII. Capítule.

1. Al þeim ísna lagde Herodes konungur bendur á nokkora af samnadnum, at þína þá

2. Hann let þá dreva Jacob, bróður Jóhannis, með sverde.

3. Og þá hann sá, at þad þænaðest Gyðingum fór hann áfram og höndlaðe einnenn Petrum. Og þad voru dagar þessætta brands.

4. Og sem hann hafde hann atíped, let hann seta hann í Myrkrastofu, og afhendte hann sextan stríðsmönnum, at vardi veita hann, og hugde eiter pástana at framnfelia hann sólkennu.

5. Og Petur geymðist at sonnu í myrkrastofu, enn sömudrum bad án ófús fyrir honum til Guds.

6. Og þá Herodes villde hann frammléida láta, svaf Petur á þeirre nótta meðal svegaia stríðsmanna, bundenn tvéimur iarnvidum, enn vardmennernir forvörðu úte fyrir dyrumum myrkrastofana.

7. Da ská, at engell Drottens kom þangat, og líðs skinn í húsinu; hann laust á skon Peturs, urðvaðe hann, og sagde: slatt þú upp strax! og hleðkernir fellu af hans höndum.

8. Engellenn sagde þá til hans: gýrd þig, og ták skó þína á þig, og hann gerde svo; hann sagde til hans: legg þinn fýrtel yfir þig, og fylg með.

9. Og hann gekk út og fylgde honum. Og eige vísse hann at sístíðe hann vísnelega fyrir engellinn, heldur meinte hann sig syn ská.

10. Og þeir gengu um hid fyrsta og annad vordhald, og komu til Járnhlufins, sem lá til borgarennar, enn þad lauk ferðastítt upp. Og þeir stigu út og annan burt eina strætislangd, og strax stíðdest engellenn vid hann.

11. Og þá Petur kom til skálsfús, sagde hann: nú veit eg fyrir vísst, at Drottenu sende enael sinn, og frellade mig af hende Herodis, og af allre eftervantan Gyðinga lyðs.

12. Og þá hann gætte sín, kom hann til húsa Mariu, móður Jóhannis, þess sem kalladur var Marcus, hvar marger voru til samans komner, og báðust fyrir.

13. Enn sem Petur laust á dyrahurðena, gekk skálfa fram, at heyra til, sí Rhode var at nafne.

14. Og þá hún þeckte blióð Peturs, lauk hún eige upp hurðunne, þrer feigennleika, heldur blióð hún inn og sagde þeim, at Petur stæde úte fyrir hurðunne.

15. Enn þeir sögdu til hennar: þú ert galenn! hún helle þof sassa-ra á at þad være svo; þeir sögdu: þad er hans engell.

16. Enn Petur slappade framme vegis uppá. Og þá þeir luku upp, sán þeir hann og undendust.

17. Enn hann bendte þeim með hærðenne, at þeir þegdu, og sagde frá, hværenn Drottenu þesde leidd hann úr myrkrastofunni, og sagde: fvingered þetta Jacobo og bræðrumum. Hann gekk út þadann, og fór í einn annan stad.

18. Enn þá dagur kom, var eige lítel angurseme á miklum fríðsmannanna, hvar orðed hafde af Petre.

19. Enn þá Herodes leitade hans og sann eigi; let hann varð mennena koma fyrir dóm og skipade at burtleida þá. Fór þáðan frá Judea ofan til Cesaream, og þar dvaldest hann.

20. Þvílát hann þeinkte at fríða við þá í Tyro, og Sidon, enn þeir komu með einu samhelldi til hans og yfertöldu Blasíum, sá var konungsins herbergessveinur, og beiddust fríðar, af því þeirra bygðarlög nærðust sá konungsins lande.

21. Enn á tilfettum dege klæddest Herodes konunglegum stráða, setti á dómstól, og gerde eina röðu til þeirra.

22. Enn fólked tók at kalla: Guds rödd er þetta, enn eige manns.

23. Jafastíótt stó engell-Drottins hann, af því hann gaf eige Gude heidaremu, og hann varð etinn af möðkum, og gaf upp Undann.

24. Enn orð Drottins tók at vaxa, og margfaldast.

25. Enn Barnabas og Saulus komu til Jerusalem afrur, þegar þeir höfdu lokið sínum erendum, og töku með sér Jóhannem, þann sem at víðurnesne het Marcus.

nahan, sá var samfóstre Herodís fórdungshöfðinga, og Saulus.

2. Og þá þeir þignudu Drottne, og söfudn, sagde Heilagur Ande: útveled mér Barnabam, og Saulum, til þess verkis, sem eg hese þá tilfjored.

3. Þeir söfudn þá, og báðust fyrir, lagðu hendur yfir þá, og legu þá burt fara.

4. Og sem þeir voru útsender af Heilögnum Anda, komu þeir til Seleucia, og þáðan sigldu þeir til Cyprus.

5. Og þá þeir komu til Salamin borgar, töfu þeir at predika Guds orð í samfundum Gyðinga, enn þeir höfdu Jóhannem til þennstu.

6. Og sem þeir gengu yfir eyuna, allt inn til Paphos borgar, þar fundu þeir einn höfðingis man, og salspropheta, hver Gyðingur var, hvers nafn at var Bar Jéhu.

7. Sá var hía Sergio Paulo, landstjórnara, hyggnum manne, hann kallade fyrir sig Barnabam og Saulum, og hann gyrntest at heyr Guds orð.

8. Þá stóð þeim mót sá gallðramadur Elimas (þvílát svo verður hans nafn útlagt) og ásette sér at snúa landstjórnaranum frá trúnnu.

9. Enn Saulus hver og het Paulus, fullur af Heilögnum Anda, leit á hann og sagde:

10. Og þú Diófóss sonur, fullur alls ták og stáræðis, og óvinur allrar rettsle, þú lætur eigi af at unnsúa rettum vegnum Drottins.

11. Og sá nú at hönd Drottins kemur yfir þig, og þú skalt blíndur verða, og sá eige sál

XIII. Capitul.

1. Og í þeim söfnuðe, sem var í Antiochia, voru þá menn og lærædur, sem var Barnabas, og Simon sem kalladest Svarnur, og Lucius hinn fyrkendi, og Ma-

um nokkora tíma, og jafnasnart son Rís, mann af Benjamíns kyni
felli á hann dymma og myrkur, í fyrriðri ár.

gefi umkring, og leitade at þeim,
sem hann villdu leida

12. Þá landstjórnarenni sá hvað
gerdest, trúde hann, og undradest
kenningu Drottins.

13. Eng þá Páll, og þeir sem
med honum voru, staldu frá
Vaxho, komu þeir til Vergen, í
Vamphylialande, enn Jóhannes
stilde við þá, og fór aftur til
Jerusalem.

14. Enn þeir fóru þar hvert
yfir frá Vergen, og komu til Un-
tichia, í Vísibia lande, og gengu
í þeirra samfundu á sabbathdege,
og settust niður.

15. Enn eftir lögvaldslesturen,
og spámannanna, sendu yfermenn
samfundunnar til þeirra, og letu
sega: góðer brædur, viled þer
tala nokkud og undervissa fólkennu,
þá seged til

16. Þá stóð Páll upp, og
bendte med hendenne, og sagde:
þer Israels menn, og þer sem óttast
Gud, þá heyrð.

17. Gud þessa fólks útvalde
fedur vora, og hóf upp fólk þetta
þá þegar það var útlendi á Egypta-
lande, og med háfinn armlegg
útleidde hann það þaðan.

18. Og nær í fyrriðri ár, un-
leid hann þeirra sidu í eydenor-
ku.

19. Og afmáde sís pióðir á
Canaanlande, og skipte med þeim
ypter hlutfalle þeirra lande.

20. Eftir það gaf hann þeim
dómendur, í þriðri hundrud og
fimmtu ár, allt til Samuelis
spámanns.

21. Eftir það æftu þeir ser
fönungs, og Gud gaf þeim Saul,

22. Og þá hann tók hann í
burt, uppafde hann David til
fönungs yfir þá, af hverum hann
vinnade: eg hese funded David,
son Jesse, maun efter mæu hjarta,
hver gera skal allann minn villia.

23. Af þessa sæde uppafde Gud
Jesum, Israel til lausnara, svo
sem hann fyrerhet.

24. Eins og Jóhannis predi-
kade áður idranarstíni ölln Isra-
els fólk, áður hann uppbyriade.

25. Enn þá Jóhannes hafde
fullkomnad sitt stéid, sagde hann:
eg em eige hann, hvern þer halded
mig vera, heldur stæd, at lá
fennur efter mig, hvers stóðueinge
á hans fótum eg em eige verdagur
at lesa.

26. Þer menn, góðer brædur,
þer börn Abrahams stædis, og
þeir sem yðar á minne óttast Gud,
yður er þetta hiálprædis ord sendt.

27. Þvíat þeir sem búa í Jeru-
salem, og þeirra höfðingar, med
þof þeir þecktu hann eige, ne
spámannanna radder (hverar lesnar
verda alla sabbathdaga) hafa þeir
þær med sinu dómstakvæde upp-
fyllt.

28. Og þó þeir fundu enga
daudasok med honum, beiddu þeir
af Pilato, at hann villde aflssa
hann.

29. Enn sem hann hafde full-
komnad allt, hvað af honum var
stísfad, tóku þeir hann ofan af
trenu, og lögðu í eina gróf.

30. Enn Gud uppafde hann
af dauda.

31. Og hann auglýstest marga
daga fyrir þeim, sem med hön-
um gengu af Galilea til Jerusalem,
hverer eru vortar til fólksins.

32. Og ver bodum yður það fyrirheit, sem til fedra vorra er fíð.

33. At það sama hefir Gud uppfótt of þeirra börtum, í því hann uppvatde Jesum, svo sem í öðrum psalme skrifað er: þú ert minn sonur, í dag ól eg þig.

34. Einn það, at hann uppvatde hann af dauda, at hann kæme ei frammar til rotunnar, þá sagde hann svo: trúlega skal eg halda við yður þá náð, hver Dauid var lofud.

35. Byrur því seger hann í öðrum stad: þú munt eige leysa, at þinn heilage skule rotunnar fíð.

36. Því David, þá hann hafde á sinnu ísma þíðað Guds vilja, svo sofnade hann burt, og er lagdur til fedra sinna, og hefir rotunnar fíð.

37. Einn þá, hveru Gud uppvatde, hefir eige rotunnar fíð.

38. Byrur því se yður vitanlegt, góðer brædur, at yður bodast fyrir þennann iðunnanna fyrirgefning, og af öllu því, af hveru þer gátnd ei rettáter orðed í Moysís lögmále.

39. Einn hver hann trúer á þennann, sá er rettáttur.

40. Því síðed svo til, at eige komi það yfer yður, hvað sagt er fyrir þá mennena.

41. Síðed þer forsmánnarar, undred yður, og verded at engu, þvíat eg gere eitt verk, á yðrum ísnum, hveru þer trúed eigi, og þó noður talade þar um fyrir yður.

42. Enn at útgengnum Gvdingum af samfundunne, báðu þeir hiner heidnu, at þeir segdu þeim þessel orð, á mille sabbathedaganna.

43. Og þá samfunduhúsins sofnudur stíðdest at, spagdu Páls og Barnaba marger Gvdingar efter, og gúðræfner menn, sem Judar höfdu gerft, og þeir segdu þeim, og ámintu þá, at þeir skyldu blífa í Guds náð.

44. U efterkomande sabbathse. dege kom tilsamans nær allur sá stadur, at þeyra Guds ord.

45. Og þá Gvdingar sáu fólked, fylltust þeir af hatre, og tóku at mæla gegn því, sem Páll sagde, mókastande, og háðungar ordum lastande.

46. Einn þeir Páll og Barnabas, segdu þá struglega: það byriade, at yður skyldu Guds ord fyrft segiaft: enn af því þer rekede það frá yður, og hallded yður síðla eyllifélsis ómaklega, síðed, þá snúum ver of til heidinnar fíðda.

47. Þvíat svo hefir Drottinn boded of; eg sette þig heidnum þíðum til líðs, svo at þú sere híalspráð, allt til jardarennar enda.

48. Og þá hiner heidnu heyrdu það, glæddust þeir, og veggsumdu ord Drottens, og svo marger þeirra urdu trúader, sem til eyllifélsis voru stíðader.

49. Og ord Drottins tól át at berast, um öll heröð.

50. Enn Gvdingar höttu þá upp merkelegar og hæverskar kvinnur, og hina æðstu menn borgarennar, og uppvatdu svo of sókn móti Páli og Barnaba og ráku þá burt úr snum landamerkunum.

51. Enn þeir hrístu dust fóta sinna á þá, og komu til Jersalions.

52. Og læresveinarnar fylltust af sagnade og Heilögum Anda.

XIV. Capítule.

Og þá komu þeir í Iconie, at þeir tómu til-amans, og predi- kudu í Gydinga samfundu, svo at mikið manngjafde trúde, bæde af Jødum og Griekum.

2. En þá komu þeir þar um- lángru tíma, og esafamar gerdu mikið bænþrunum, sáler heid- unna manna.

3. Eftir það komu þeir þar um- lángru tíma, og kenndu diarf- lega í Drottne, hver skálfar vitne- nar ordum sinuvar vadar, og let- tákni og skógræfde þe fyrir þeirra hendur.

4. En borgarmágurinn tví- skiptest í sundur, svo at sumir heildu með Gydingum, en sumir með postulunum.

5. En þá gerdest upphlaup af- heidingum, og Gydingum, og þeir- ra nferbódurum, at swána þá, og gríste lenia.

6. Þá fórnunnu þeir það, og flódu í þær borgir, sem ligga í Phoenicia lande, Psstra, og Der- ben, og í þeirra umliggande lands- álfur.

7. Og prediðu þar Evange- lium.

8. Og mætur nokkur var í Lystra, þann hlaut at sitia, þó- þann var fótahrannur, og var hallur frá fannar mótur fvide, sá- allrei hafde ein genged.

9. Hann heyrde Pál mæla, og sem hann leit á hann, og for- merkte at hann trúde, það þennum mætti sigla, sagde hann með- þáre tófu.

10. Enn upp rettur á þina

sætur, og hann spratt upp og- gek.

11. En þá Lydurenn leiddi það Pál hafde ætt, hófu þeir upp- blíð sín, á lycaonista, og sög- du: godinn er munum líff-ordenn, og til vor esann sigenn.

12. Og Barnabam tókluðu þeir- Jupiter, enn Pál Mercurium, af þó hann frammdar orðid.

13. Enn Jovis prestur, sá sem- fyrer borg þeirra var, stutte bæde- þess og fransa fyrer portenn, og- villde skógræfde með skófenn.

14. Þá þeir postular, Pál og- Barnabas, heyrdu það, sundur- rífu þeir sín flæde, stófu á til- skófenn, stófu og sögdu:

15. Per menn! þó gered þer- þetta? við erum og handlegger- menn, lífa sem þer, og prediskun- nður Evangelium, at þer snúest- frá þessum begónlegum blánum, til lífanda Guds, sá sem gerde- himen og jörd, síð og allt það- í þeim er.

16. Hver um lídnar allder þess- alla heidinga gánga látid þeirra- skálfrá vögu.

17. Og þó at þennu þess hann- ei forlátet skálfrá sig, en vitu- isburdar, þar hann veitte of- mikið godt, og gaf ofð dög af- himne, og fríðsanna tíma, upp- fyllande vor. þess með fæðni og- sagnade.

18. Og þá þeir sögdu þetta, gátu þeir þó varla stílt lyðenn, svo at þeir fórnudu þeim eigi.

19. Þá komu þar nokkorer- Gydingar frá Antiochia og Ico- nio, hærer töldu lyðenn í, svo- at þeir grýttu Pál, og drón íst- af borgenne, meirande hann dand- ann vera.

20. Enn þá læresveinarnar um-

fréngdu hann, síð hann upp, og geð inn í borgena. Og degenum eftir fór hann út með Barnaba til Derben.

21. Og þeir predifudu Evangelium í þeirre borg, og sendu mörgum, og þeir fóru ástrur til Lystrum, Iconion og Antiochiam.

22. Stirkjande ander læresveinanna, og áminuande þá, at þeir væru stadjastir í trúnni, og, at ofis byriar fyrir miklar þrellingar inn at ganga í Guds ríste.

23. Og þeir stíckudu þeim öðringana í sérhverja samfundu, báduft þyrer, og fastudu, og fólu þá skón þeim drotine á hendur, á hvorn þeir trúdu.

24. Og þeir ferduðust um Vísí dham, og komu í Pamphylíam.

25. Og táludu orðed í Pergem, og í íón ofann í Attalíam.

26. Þaðann sigdu þeir til Antiochiam, hvadann þeir voru forer Guds náð tilfenger í þad verkj, hvort þeir höfdu tilfögnuð.

27. Og sem þeir vorn komner þángat, samansafnuðu þeir seldudenum, og teldu fram, hvad mikil Gud hafde gert þeim, og hvern hann hefde dýrnu trúar-eyrar upplöfð fyrir heidninga.

28. Og þeir dygdu þar eige flamma stund. Híá læresveinunum.

þá stíckudu þeir þv svo, at Páll og Barnabas, og nokkorer aðrer af þeim, fæstu upp til postulanna, og öldunganna í Jerusaleim, um þessa spurning.

3. Og þeir voru af sasuadenum á leid leiddur, og gengu gegnum Phenícen og Samariam, segande heidinna þíðda umvandan, og gerdu öllum bræðrum tilfögnuð.

4. Enn þá þeir komu til Jerusaleim, meðstóust þeir vel af seldudenum og postulunum, og svo af öldungunum, og þeir fundgerðu þeim rá, hveru mited Gud hafde gert með þeim.

5. Þá rísa vor nokkorer út af Phariseanna selfap, þeir víðtrú höfdu tekið, segande; þad byriar at umfæra þá, og biðda þeim at halda Mósis lögmál.

6. Enn postularner og öldungarnir komu til samans, at þeir litu á þetta mál.

7. Og þá mikil þráttan hafðevered, síð Petur upp og sagde til þeirra: Þer menn og góðer bræður, þer vísið, at Gud hefir íttvalid vor á wille, lángt fyrir bennam títma, at heidner menn stýldu heyra og trúu fyrir minnum, Gudsþíallstins orð.

8. Og Gud, sá hörtun þeðer, þar viruiseurd um þá, gefande þeim Heilagann Anda, svo sem ofis.

9. Og aerde engann greimarmun á wille vor og þeirra, þreinsande með trúnni þeirra hörtu.

10. Fyrir hvad freissed þer nú þá Gud, at leggja of þer læresveinanna háls, hvort eigi gátu boret, hverse þer ne sedur vorer?

11. Hefdur trúnn þer at verða

XV. Capitule.

1. Og nokkorer komu uidur frá Judea, og fundu bræðrum: nenia ef þer láted umfæra yður eftir fíðvenu Mósis, þá kunned þer eigi sálshölpner at verða.

2. Sem þar nú byriadest eitt upplöup, og Páll og Barnabas höfdu ekle lítið þrætmál við þá.

saluhölpner fyrir náð Drottens vors Jesu Christi, með sama hætte og þeir.

12. Þá sagde allur múgnrenn, og blyddu þeim Barnaba og Pále, þá þeir sögdu frá, hvað stór teifu og dásenndar verk Gud hafde gert meðal heidinna þjóða fyrir þá.

13. Eftir það þeir þognundu, svarade Jacob og sagde: þer menn, góðer brædur, þeyred mig.

14. Simon sagde framum með hverum hætte Gud hafde í fyrst vítiat, og meðtefed fer sólk úr a heidnum þjóðum, til sínar nafns.

15. Og þessu samhljóða spá manna ordenn, svo sem skrifaz er:

16. Eftir þetta mun eg áytnr koma, og upprbyggja trauðubúð Davíðs, hver fallenn er, og eg skal það, sem á hennu er slíted, endurbyggja, og hana uppretta astur.

17. Svo at þeir menn, sem esterblíffa, skulu leita Drottens, og þar til allar heidnar þjóðer, yfer hverar mitt nafn er nefndt, feger Drottinn, sá sem þetta gerer allt.

18. Unde eru all sín verk kunnug, frá betallidarennar upphafe.

19. Fyrir þvf úrskurda eg, at gera eige þvöngun, þeim sem sunast frá heidne til Guds.

20. Hældur skrifum þeim til, at þeir halde sig frá óhreiniteit skúrgodadyrðkunar, og frá fríllu lífuade, og frá kofuundu, og frá blóde.

21. Þvát Moyses hefir í lágann tsua haft þá í öllum borgum, sem hann predika, og hann verdnr lesenn hvern sabbaths-dag í samfunduhúsum.

22. Þá leisti það postulannum og öldungunum, með öllum söfnuðenum, at þeir útbeldu af þeim menn, og sendu til Antiochiam með Pále og Barnaba, sem var, Judas hver kalladur var Barababab, og Silas, hverer lærefedur voru meðal bræðranna.

23. Og þeir sengu þeim þess háttar rí í þeirra hendur: ver postular, öldungar og brædur, öftum velferd þeim bræðrum, af eidingum, sem eru í Antiochia, Syria og Cilicia.

24. Með þvf at ver höfum þeyrt, at nokkorer af oss eru útgengner, sem hafa fært yður í villu með lærdomi, og efasamar hafa gert yðrar sáler, bodaunde yður at umsteraft, og legmálid at hallda, hverum ver höfum eige skift boded.

25. Þvf hefir oss litesf með eindrægue samannkomnum, at úrbelia menn og senda til yðar með vorum elskulega Barnaba og Pále.

26. Hverer menn út hafa sett sínar sáler fyrir nafn Drottins vors Jesu Christi

27. Fyrir þvf sendum ver Judan og Silam, hverer eiga at sega yður með ordum hid sama.

28. Þvát það þvönnast Heilögum Anda og oss, at leggja á yður einögn meire þynngf fyrir utann þessa þarþeiga hlute.

29. At þer hallded yður frá þvf sem skúrgodum er fórnad, og blóde, og frá kofuundu, og frá fríllulífe, frá hvern ef þer hallded yður, þá gered þer rett. Lised sáler.

30. Þá þesser voru af stad sendir, komu þeir til Antiochiam og

samannsefnudu safnadenum og fengu þeim bresid.

31. Þá þeir láfu það, urðu þeir af þeirre huggan glader.

32. Enn Judas og Silas hverer og svo spámenn voru, áminntu bræðurnar með miklum fortölum, og stírkta þá.

33. Og þá þeir höfdu dvæled þar um stundar safar, urðu þeir síðann með fríðs af bræðrunum sendir til postulanna.

34. Enn Silas leitst at vera þar.

35. Og Páll og Barnabas dvöldu í Antiochia, kenndu og predikudu, samt öðrum mörgum fleymum, orð Drottens.

36. Enn eftir nokkora daga, sagde Páll til Barnaba: forum við astur, og vitium bræðra vorra um allar borgir í hverum við höfum bodad orð Drottens, hvern þeir haga ser.

37. Enn Barnabas gaf til ráð, at þeir tæfu með ser Jóhannem, sá sem auknefndest Marcus.

38. Enn Pále þótte tilþeyrlegt, at þann, sem frá þeim hefde snúed úr Pamphylia, og gefi eige með þeim í verk, skyldu þeir eige með ser taka.

39. Og svo harðt sunderþýfte varð þeirra á mille, at hver stíðe við annann, og Barnabas tók Marcum til sín, og siglde til Cyprum.

40. Enn Páll tók ser Silam, og serdadedist í burt, og var af bræðrunum Guds náð bífaladur.

41. Og hann serdadedist gegnum Syriam og Cilisiam stírklaude söfundena.

XVI. Capitul.

1. Þá kom hann til Derben og Lystran, og hiá, at einn lærer sveirn var þar, Timotheus at nafne, sonur einnarr trúadarr Gydinga konn, enn at faderne Grískur.

2. Þessum báru þeir bræðurner góðt vitne, sem voru í Lystra og Iconia.

3. Þennann villde Páll með ser fara láta, tók at ser og umskar hann, fyrer safar þeirra Gydinga, sem voru í þeim stóðum, þvát þeir vissu aller, at hans fader var Grískur.

4. Enn þar þeir fóru um borgir, budu þeir í þeim at vardveita þær setningar, sem ályftadar höfdu verid af postulunum, og öldungunum í Jerusalemi.

5. Og svo stírkustu söfunderner í trúnnu, og stílgudustu daglega at tölu.

6. Og þá þeir serduðustu gegnum Phrygiam, og landid Galatiam, var þeim forbodid af Heilögum Anda, at taka orðed í Asia.

7. Enn sem þeir komu til Mysiam freistudu þeir at serdast gegnum Bithyniam, og Andenn losade þeim það eige.

8. Enn þá þeir gengu frammi hiá Mysiam, fóru þeir ofann til Troaden.

9. Og Paulo var ein stón openberud um nóttenu, það var madur uoður af Macedonia, stóð og bad hann, og sagde: far ofann í Macedoniam, og hiálpa of.

10. Enn sem hann hafde stónena sed, huxudum ver strax at reisa til Macedoniam, fullvísset í því,

at Drottenn kastaðe ofð þánga at preðifa þeim Evangelium.

11. Þá reistum ver frá Troada, og komum á rettu skeide til Samothraciam, annars dags til Neapoliu.

12. Da þadant til Philippi, sú er höfud borg í Macedonia, byggð af Rómverum, og verðvöldum í sömu borg nokkora daga.

13. Og á sabbathsdagenum gengum ver af borgenne, at því varne hvar þeir þváguðu at bidlast fyrir, setum ofð, og teluðum til þeirra kvænna, sem þar komu til samans.

14. Og tona nokkur Gadræfenn, Lydia at nafne, hver þurpura sellde, verande út af Thyrirís borg, heyrde til, hværrar hiarta Drottenn opnaðe, svo at hún gætte at því, hvað af Pále sagðest.

15. Enn sem hún og hennar hús var skert, beiddo hún ofð og sagde: ef þer hallded migl trúa, da vera á Drottenn, þá gáged inn í mitt hús, og blífed þar, og hún neyddo ofð þar til.

16. Enn þad stæde, þá ver gengum til Bænar, at skálka nokkur, sú sem hafde sannsagnar Anda, hljóp móte ofð; hún gerde sínum lánardrottinum mikenn ábata med sínum kvádomo.

17. Þesse sama folgde Pále og ofð allskadar efter, fallade og sagde: þesser menn eru þiónar Guds hins hæðsta, þeir sem boda yður hiálpræðis gætu.

18. Þetta gerde hún um marga daga. Enn þad graundest Pále: því snærest hann við og sagde til Andans: eg byð þer í nafne Jesu Christi, at þú fæver út þa

henne, og hann fór út á sannt siundu.

19. Enn sem Drottinn hennar sá þad, at von skæð ábata var úte, gripu þeir Pál og Silas, og leiddu þá á torg, til höfðinganna.

20. Og færðu þá til höfudsmanna, og sögðu: þesser menn læra stad born í villu, og era Gyðingar.

21. Og boda þá venia, sem ofð hæfer eigi at medtaka, ne at gera, med því ver erum rómverfker.

22. Og sölfed æflest upp mót þeim, og höfudsmennrner letu þá af sötum færa, og buda at styfka þá.

23. Og þá þeir höfðu veitt þeim stóra húðstrofu, stórudu þeir þeim í myrkrafosu, og buda myrkrafosuberðennu at geyma þá grandvarlega.

24. Og hann tók slíkt bod at fer, og kastade þeim í þad innsta vardhald, og sette þeirra sætur í Stof.

25. Enn um midnætte báduft þeir fyrir Páll og Silas, og lofudu Gud, og þeir saunguðu heyrðu til þeirra.

26. Enn flíðstlega vard mikell iorðskjálste, svo at hræðest grundvöllur myrkrafosunnar, og iasærnart opnaðust allar dyr, og allra þeirra sistrar uppleysust.

27. Enn sem myrkrafosubærdur enn valnade, og sá myrkrafosubærdur opnar, dró hann út sverð, og villde fyrerfara slálfum fer, meinuande bandingana burt flyða.

28. Enn Páll fallade hárra röðu, og sagde: ger þer ecke vondo, þvíat ver erum her aller.

29. Enn hann heimre liðs, geð

inn, og af ötta flegenn, feli hann Pále og Sila til fóra.

30. Leidande þá út og sagde: herrar minir! hvað byriar mer at gera, svo at eg verðe sáluhólp- enn?

31. Enn þeir sögdu: trú þú á Drottenn Jesum Christum, svo verður þú hólpeun og þitt hús.

32. Og þeir sögdu heitum ord Drottens, og öllum þeim sem í hans hús voru.

33. Hann tók þá at fer þá sömu stund nætur, og ferðe ben- iar þeirra, hann let þá og flira iofusnart sláðann sig og allt sitt hús.

34. Og þá leiddi hann þá í sitt hús, reisde upp bord fyrir þeim, og hann gladdist með öllu sínu húsi, at hann var á Gud trúadur orðinn.

35. Og þá dagade, sendu hóf- uðsmenn þeirra stadarins þáng, at, og sögdu: lát þú þessa menn lausa.

36. Enn myrkrastofubræðurenn tvingerde Pále þessa ræðu: hóf- uðsmennernur sendu hingat, at þer skyldu lauser látafi, því gáged nú út og fared í fríde.

37. Enn Páll sagde til þeirra þeir hafa opinnberlega án laga og doms lárid húðfletta ofi roun- berfka menn, og í myrkrastofu kastad, og skyldu þeir nú reka ofi út heimnglega? eðli svo, heild- ur láted þá sláfa torma og leida ofi út.

38. Enn þesse ord tvingerdu stadarens þenarar hófudsmenn- unum, og þá þeir heyrdu það, at þeir voru rómversker, bitudusi þeir.

39. Rómli síðann, beiddu þá

og útleiddu, og báðu þá at þeit viðdu fara burt úr borgenne.

40. Þeir gengu þá af myrkrastofanne, og komu til Þydia. Og þá þeir hófdu bræðurnar sed og hugvalad þeim, fóru þeir burt.

XVII. Capítule.

1. Enn þá þeir fóru um Am- phipolin og Appoloniani, komu þeir til Thessaloniam, þar sem var eitt Gypinga samfunduhús.

2. Enn Páll gerð inn efter veniu síne til þeirra, og sagde þeim um þria Sabbathsdaga ár ritningnum.

3. Öppade þær fyrir þeim, og lagde það tramm fyrir þá, at Christus hefde átt at líða, og af danda upp at rísa, og at þesse Jesus, hvern eg boda yður sagde, hann er Christur.

4. Og noðorer af þeim fella til hans, og samlogudu sig Pále og Sila, og mikell fíolde audligna Gríckia, þar med sínar æðstu kóinn- ur, eige allfáar.

5. Enn þeir hardsvitrudu Gyd- ingar fíoltusi vandlætningar, og fengu med fer noðora illþyðis almúgarnum, eg seta þeir höfdu dreged fíolck samann, gerdu þeir upphlaup í borgenni, og gengu fyrir hús Jasonis, og sóktu eft- er at leida þá framni fyrir af- þyðusfíolck.

6. Enn þá þeir fundu þá eige, dróu þeir Jason og noðora bræð- ur fyrir hýðinga borgarennar, og söldu: þeir sem uppreiskant gera af eann heiminn allt umkring- eru her komner.

7. Hvera Jason hyfer, og þesser aller gera móte kejrarans bobe,

segiande annann konong vera, sem er Jesus.

8. Svo uppæstu þeir Iodeun og hofdinga borgarennar, þá þeir slíft heyrdu.

9. Og þá þeir höfdu fyllt andsvar fenged af Jafone, og þeim aðrum, letu þeir þá lausa.

10. Enn bræðurnir letu Pál og Silam burt fara um nótt til Berrhoen, og þá þeir komu þar, gengu þeir inn í Gydinga samfundu hús.

11. Því þeir voru hiner edalhornustu á meðal þeirra, sem voru í Theffalonica, hverer orded medíófu mios göðviluglega, rannsakande daglega ritningarnir, hvert það være svo.

12. Og marger af þeim gerdust trúader, og einneun ærlegar kvinnur Grískar, og eige allsáer karlmenn.

13. Enn þá það fengu at vita þeir Gydingar, sem voru af Theffalonica, at Guds ord voru bodud af Pále í Berrhoe, komu þeir og æflu einnenn þar lyðenn.

14. Enn iafnstuart burt sendu bræðurnir Pál, at hann geuge allt til sláfar, enn Silas og Timotheus urdu þar eftir.

15. Og þeir sem leiddu Pál á veg, fylgdu honum alle til Athenu, og sem þeir fengu þá bifaling af hönum til Silam og Timotheum, at þeir kæmu sem snarast til hans, fóru þeir burt.

16. Enn á meðan Páll beid þeirra í Athenu, gramdest hann Ande með slálfum hönum, þá hann sá borgena svo mios hneigda til stúrgodadyrðfunar.

17. Og hann talade hvern dag við Gydinga og gudrækna menn í samfunduhúsum á torgenu, og til

þeirra manna, sem helldu sig þánga at.

18. Enn nockorer Epicurei, og Stoicei, verallbleger spekingar, þráttu við hann, og sumir sögdu: hvað vill þesse ordsnápur til sega? enn aðrer sögdu: það synest, sem hann vili nýrra Guda bodare vera, fyrir því hann hafde bodad þeim evangelium af Jesu, og af upprifunne.

19. Og þeir tófn hann, og leiddu á domstótenn, segande: mequm ver ecke sá at vita, hver þesse nýa kenning er, hvera þú tenner?

20. Þvíat nockud nýtt slitur þú fyrir vor eyru, fyrir því villdum ver vita, hvað það være.

21. Enn aller Athenu borgarmenn, og svo tilendingar og gester, stundudu ecke annad, nema at segia eda at þeyra nockud nýtt.

22. Þá stóð Páll midt á dómstótnum og sagde: þer meny Athenuborgar, eg se at þer erud í öllum hlutum ósmiög vantrúader.

23. Eg hofe genged her um, og sed ydra Gudsþiönustu, ea fann og altare, á hveru var áskrifad: þeim ókunna Gude. Fyrir því boda eg yður þann santa, hverum þer óvitande Guds þiönustu gered.

24. Sá Gnd sem gerde heimenn, og allt hvað í hönum er, fyrir því, at hann er Drottenn himens og iardar.

25. Þá býr hann eige í musturum, þeim sem med höndum eru smíðud, og eige verdur hönum þiönad af manna höndum, svo sem hann hefde nockurs þarfs, med því hann gesur allstadar öllum lífi og anda.

26. Og hann hefir það gert, at allar mannanna ættföðir búa

á jerdunne af einu blóðe, og hann sette skina og raf mörk, sem voru ádur fyrirfed hvað víði og lánge þeir skildu búa.

27. Eðo at þeir skildu leita Drortens, ef verða kynne, at þeir mættu á honum þreifa, og hann finna, þó at hann se at sönnu eigi lánge frá einum ferhverum vorra.

28. Þvíat ver lifum, hvarnast, og erum í honum, svo sem noðar fláud hía yður hafa sagt: ver erum af hans ætt.

29. Nú með því ver erum Guds ætt, skulum ver eigi meina guddómennt líkani vera mindum af Gulle, Silfre, eða steinum, sem gerðar eru fyrir manulega þánka.

30. Og at sönnu þessir Gud líded líma óvirkunnar; enn nú þyður hann öllum monnum, í öllum endamerkam, at gera yferbót.

31. Fyrir því hann þessir dag tilfær, á hverum hann vil dæma alla jardarfeingluna með rét-víse, fyrir einn mann, fyrir hver hann þessir þad álýttad, trú at veita öllum, eftir at hann uppbatði hann af danda.

32. Enn þá þeir heyrdu af upprífu frammlidinnu, hæddu sumer at því, einn sumer sögðu: ver skulum þeyra þig frammar um þetta.

33. Eðo geð Páll frá þeim.

34. Og noðorer menn helldu með honum; og urðu trúader, meðal hverta var Dionysias einn af ráðenu, og kona, Damaris at nafne, og adrer með þeim.

XVIII. Capítule.

1. Enn eftir þad fór Páll úr Athenu, og kom til Corinthum.

2. Og fann einn Gyding, Agobis, am at nafne, sæddann í Þonis, sá sem nplega var komenn af Ballande, með sinne húsinu Píscilla, af því at keisare Claudius hafde boded öllum Gydingum at ríma burt úr Róm.

3. Til þess hins sama geð hann inn. Og með því at þeir voru eins handverks menn, var hann hía þeim, og erfíðade, enn handverkit var trálldvefnadur.

4. Og alla sabbathdaga kennde hann í samfunduhúsinu, og talade bæde fyrir Gydingum, og einnenn líka fyrir Grićum.

5. Enn þá Silas og Timotheus komu af Macedonia, þrengde andenn Páli til at vitna fyrir Gydingum, at Jesús være Christus.

6. Enn sem þeir stóðu á móte því, og teludu þáðingar ord, hriste hann sín fot, og sagde til þeirra: yðvart blóð se yfer yðra hafde, eg em breinn, og geng hen eftir til heidinga.

7. Og hann veit þadann, og geð inn í hús noðars þess, sem Justus var at nafne. Hann vat gudhræddur; hans hús var og næsta samfunduhúsinu.

8. Enn Crispus, sá var foringur samfunduhúsens, trúde á Drottenn með öllu sínu húsi, og marger Corinthumenn, þeir sem til heyrdu, urðu trúader, og leu síra sig.

9. Drottenn sagde fyrir son um nótt til Páls: óttast ecke, helldur tala þú og þig eige.

10. Því eg em með þér, og eingetn skal voga at gera þess flada, þvíat eg á mífed sólt í þessare borg.

11. Enn hann sat þar áreð

umkring, og sex mánuðe, og kenneðe Guds orð.

12. Einn sem Gallion var landstjórnari í Achaia, setti Gyðingar sig með einu sambelldi á móti Páli, og leiddu hann fyrir dömsstólinn.

13. Og sagðu: Þesse ræður mannaum at dyrfa Gud móti lögmálinu.

14. Einn þá Páll bið sig til at uppláfa munnen, sagði Gallion til Gyðinga: Judar mínir, ef það væri um nokkur rángiðe eða ófngifte, þá bæri mer at heyrast þú.

15. Enn með því það eru spurningar, um lærðóm og orð, og lögmál, þar mittum, meged þer skilfer til stá, í því at eg hyggst eige dómara vera þar yfer.

16. Og rak þá frá dömsstólinum.

17. Þá griptu allar Grícker Gorkhenem, samfundunnar höfðingja, og slóu hann fyrir dömsstólinum, enn Gallion gaf sig þar eige at.

18. Páll þvaldest þar einu nú lengi. Þar eftir stíldest hann við bræðurnar, og vílde sigla til Syriam, og Priscilla og Aquila með honum. Þá hann hafði rakad höf, úð sitt í Kenchrea, því at hann hafði heit á hende.

19. Og hann kom til Ephesum, og þar lét hann þau eftir, enn hann gekk inn í samfundana, og talaði við Gyðinga.

20. Enn þeir báðu hann, at hann blífi þar enn lengre tíma hjá þeim.

21. Enn hann samfintte því eige, heldur stíldest hann við þá og sagði: mer býriar með öllu þessa hátíð, sem til stendur, at hallda til Jerúsalem, ef Gud vill,

stál eg til þar koma, og þann sór frá Ephesum.

22. Og kom til Cæsarea, gekk upp og heilsaðe söfundenum, og sór ofann til Antiochiam.

23. Og þvaldest þar nokkora stund, sór burt síðann, og gekk hvað eftir amnið gegnum allt það Galatiska land, og í Phrygiam, sirlíande alla læresveinana.

24. Þá kom þar til Ephesum Gyðingur nokkur, Apollo at nafne, fæddur í Alexandria, mælskumadur, og máttungur í ritningum.

25. Þesse var mennstur í vegi drottins, og talaði með glóande Anda, og kenneðe allskapfamilega um Drottinn, vitande einasta af skírni Jóhannis.

26. Þesse tók djarflega at predika í samfundunne. Enn þá Aquila og Priscilla heyrdu hann, tóku þau hann at fer, og lögðu enn innelegar út fyrir honum Guds veg.

27. Og þá hann vílde reisa til Achaiam stífudu bræðurnar og redu læresveinunum, at þeir meðtöku hann: og sem hann var þar komeinn, hjálpade hann mörkum, þeim sem trúader voru orðner fyrir náðena.

28. Því hann yfervann Gyðinga mektuglega, bevisande opentberlega, fyrir ritningarnar, at Jesús væri Christus.

XIX. Capítule.

1. Og það stæði, þá Apollo var í Corincho, at Páll gekk þá um uppland, og kom til Ephesum, og sánn nokkora læresveina.

2. Og sagði til heirrar íshafð þer nokkud meðtefed Heilagann anda, þá þer urdud trúader?

enn þeir sögdu til hans: ver þof-
um enn aldrei heyrir at Heilagur-
ande vere til.

3. Hann sagde til þeirra: uppá
hvað erud þer þá stíðer? enn
þeir sagdu: uppá skírn Jóhan-
nis.

4. Páll sagde: Jóhannes skírdi
de at sönnu með idrunarskírn,
og sagde sölfenn, at þeir skyldu
trúa á hann, sem eftir hann
munde koma, það er, á Jesum
Christum.

5. Þá þeir heyrdu það, letu þeir
skrifa sig í nafni Drottins vors
Jesu.

6. Og þá Páll hafði haft hend-
ur yfir þeim, kom Heilagur Ande
yfir þá, og þeir töludu tungur,
og spáðu.

7. Enn þeir menn voru alls nær
tölif.

8. Hann gekk inn í samfundu-
húsið, og predikaðe djarflega, um
þrjá mánuðe, kende og undervísade
af Guds rífe.

9. Enn þá þeir voru noðorer,
sem forherdier voru, og eigi trú-
ðu, talande illa um þetta efne
syrer alþýðunne, veif hann frá
þeim, og aðstíðe læresveinana,
daglega talande í skóla þess manns,
sem Tyrannus hét.

10. Og það varade 188 ár,
svo at þeir aller, sem biuggu í
Alfa, heyrdu orð Drottens vors
Jesu, bæde Gyðingar og Grikkir.

11. Og Gud gerde eigi lítil verk
syrer hendur Páls.

12. Svo at þeir tóku svitaflær-
de og fraga af hans hörunde, og
hældu þeim yfir súka, at fránt-
dæmen hórfu af þeim, og illstu
auðar útföru af þeim.

13. Enn noðorer freistadu útaf
smheppings Indum, særinga-

menn, at falla á nafn Drottins
Jesu, yfir þeim sem illstuanda
höfdu með sér, og sögdu: ver
særum yður syrer Jesum, þann
Páll predikar.

14. Enn þessir voru síð, sem
þetta frömbu, spner þess Gyð-
ings, og prestahöfðinga, sem Skeva
hét.

15. Enn illstuandenn svarade
og sagde: Jesum þeðe eg, og
Pál veit eg, enn hœrer erud
þer?

16. Og sá maður, í hœrum
illstuandenn var, stœk uppá
þá, og varð þeim öflugre, og var-
vade þeim under sig, svo at þeir
skydu nafier og sárer ár þof
sama húsi.

17. Og þetta var öllum kunn-
ugt, sem biuggu í Epheso, bæde
Gyðingum og Grikkum. Og yfir
þá alla síð ötta, og nafn Drott-
ins vors Jesu var háleitlega lofad.

18. Þar komu og marger,
sem trúader voru ordner, vidur-
kenndu og kunngerðu, hvað þeir
hesdu áunneð.

19. Og marger af þeim, sem
fornestn lister höfdu framed, báru
bæturnar at framni, og breundu
þær opinnberlega: og at samann-
reikundu þeirra verðe, fundu þeir
þess síar fimmtíge þúsund sílfur-
peninga.

20. Svo öfluglega vox orð
Drottens og seck frammgang.

21. Rú sem þetta var útgerð,
sette Páll sér í anda, at ferðast
um Macedoniam og Achaiam, og
at ferðast til Jerusaleim, og sag-
de: eftir það eg hefe verið þar,
þyriar mer at síð Romaborg.

22. Og hann sende tvo af þeim
sem hönum þíðundu, Timotheum
og Erastum, til Macedoniam

enn hann tæfde skálfar nún stundar
saker í Úlfia.

23. Enn í þann tíma hófst eigi
ístill uppblástur af þessum lær-
dóme.

24. Þólat nockur silfursmidur,
Demetrius at nafne, hafandi í
finndum minder Dianæ musters
gerdar af silfre, hverar afrefiðu
lífum síndum eigi lítinn ábata.

25. Hann samantallade þá,
sem þess háttar verkmenn voru,
og sagde: góðer menn, þer vitid
at ver höfum mikinn gróða af
þessare idia.

26. Og þer síæd og heyrð,
iegi alleinasta í Epheso, heildur
og nærsta um alla Úlfam, at þesse
Þásk umhverfer miklu fólke, tel-
ande um fyrir þósk, og seger, at
þar seu enger guder, sem med hend-
um verda gerder.

27. Enn þetta vill eigi einasta
gera vort handverk óduganlegt,
heildur mun mustere hinnar miklu
gödin Dianu einstís verda virde,
þar til mun hennur eign at engu
verda, hverre þó ell Úlfia og
himniskringlan veiter gudlega þión-
ustu.

28. Sem þeir heyrdu það,
fylltust þeir reide, æytu upp, og
sagdu: Diana þeirra í Epheso er
mike!

29. Og ell borgenn spilstest af
háreyfse, og þeir gerdu med einu
hugarfare áhlaup til torgsins,
gripu þá Gajum og Aristarchum
af Macedonia, lagðumenn Þáls.

30. Þáll villde þá ganga inn at
fólkenn, enn læresvitnarnar leyf-
du honum það eigi.

31. Og nockorer yfremenn úr
Úlfia, þeir Þáls góðer viner voru,
sendu til hans, og báðu hann,

at hann gæfe sig eigi frammi á
torged.

32. Sumar kólludu þvo, enn
ædrer ædrnóss, þólat alþýðanna
var vill ordenn, og flestir vissu
eigi af hveru efne þeir voru til-
samans komner.

33. Enn sumer af fólkenn drögu
frammi Alexandrium, þeim sent
Gydingar frammyttu, enn Alex-
ander bendie hendenne fer til
bliðs, viljande forsvara sig fyrir
fólkenn.

34. Og þá þeir formerku, at
hann var Gydingur, hófst upp
ein röð af ellum, og þeir hrópudu
nær tvær stunder: Diana þeirra í
Epheso er mikel.

35. Da sem skrifari stadfins fest
stadvad fólked, sagde hann: þer
menn í Epheso, hver er sá man-
na er eigi veit, at borgenn Ephesus
veite Þardhald hinne miklu
Gyðiu Dianu, og þósk himnefta
blæti.

36. Nú, med þósk at þetta er
ómistmalanlegt, þá byrtar yður
spokum at vera, og ecke af bráðræ-
de at gera.

37. Þer hafed nú þessa menn
hlágat dreged, sem hverke eru
ræningar lýrkna, æe háðsmenn
yðrar Gyðiu.

38. Enn hase Demetrius, og
þeir sem med honum síkta ísprót
idka, tærunátt við nocturn, þá
gerest þar dómur um, og þar eru
landstjórnarar; láted þá áslaga
hvern amann innbyrdis.

39. Enn ef þer leitid nockud
efter um adra hláte, þá láted
það framkvæmasti á einne lög-
ligre sleinu.

40. Þósk ver stöndum í hásta,
at ver megiun flagader verda
fyrir þessa dags upphlaup, med

hærrer ver kunnun. ofþ at affaka. Og þá hann hafde þetta sagt, lét hann almúgann burt fara.

XX. Capítule.

1. Enn eftir það þá þessu upp-
hlaupe linte, kallaðe Páll lærer:
sveinana til sín, og bleffaðe þá, og
geef burt þaðann, at hann ferðað-
est til Macedoniam.

2. Enn þá hann hafde ferðast
gegnum það sama land, og þeim
áminning veitt með mærgum ord-
um, kom hann til Gricklands.

3. Og tæðe þar þrjá mánuðe
Enn þá hann var voru umfat gerð
af Gyðingum, þá hann villde
ferðast í Syrlam, varð hann
þess sinnis, at snúa aftur um
Macedoniam.

4. Og þesser fóru með honum,
allt til Afíam, Sopater af Berr-
hoe: enn af Theffalonica, Tri-
starchus og Secundus, og Gajus
af Derben, og Timotheus; enn af
Afía, Thichus og Trophimus.

5. Þesser gengu undann, og bidu
vor í Troade.

6. Enn ver sigldum eftir pástana
frá Þhíppis, allt til hins fimmta
dags, og komum til þeirra í
Troade, og dvöldum har í síð-
daga.

7. Enn einn fyrsta dag vísu,
þá læresveinarner voru til sam-
ans komner, brand at brísta,
predikaðe Páll sprer þeim; þv
annars dags villde hann ferðast,
og reyðde ræðuna allt til midrar
nætur.

8. Og í þeim loptfal voru
morg liðs, sem þeir voru sam-
annkomner.

9. Og noefurt ungmenne En-
tychus at nafne, sat í vandan.

ganu, og fell í dísuvann sveit-
þá Páll rædde svo lenge, og varð-
af svefne midur dregenn, og hrapi-
aðe ofan úr hinum þridia loptfal,
og var dauður nypfænn.

10. Enn þá Páll geef ofann,
lagde hann sig frammi yfir hann,
og þélt um hann, og sagde:
gered engann hávada, þvæt hans-
rud er með honum.

11. Hann geef þá upp, brant
braudid, og bergde, og talaðe
mærgt við þá, allt til þess
dags trann, og svo ferðaðest hann.

12. Enn þeir sóktu sveinenn
lifaude, og þeir hugsvöludust við
það eige allitid.

13. Og ver fórum á flípe-
undann, og sóktum til Afíon, þar
viðum ver hafa innteked Pál
til vor, þvæt hann þafde svo áfett,
at hann villde flálfur fógángande
fara.

14. Enn sem hann kom til Afíon,
tókum ver hann til vor, og komum
til Mithlene.

15. Þaðann sigldum ver, og
komum annars dags gegnt Eþio,
og degenum eftir tókum ver hesu
við Samon, og dvöldum í Tro-
gilio, og nærsta dag eftir komum
ver til Miletus.

16. Þvæt Páll hafde ályftað
at sigla fram hía Eþheso, svo at
hann þefde enga dvöl í Afía, af
þvæt hann sýtte ser, at hann vill-
de vera í Jerúsalem á hvstasun-
nudege, ef honum være það mugu-
legt.

17. Frá Miletu sende hann til
Eþhesus, og lét kalla á hina eldstu
af safnadonum.

18. Og þá þeir komu til hans,
sagde hann til þeirra: þer vilid,
at frá þenn fyrsta dege sem eg

kom í Vísam, hversu eg hefe um alla tíma hjá yður verið.

19. Og Drottne þíonad, með öllu lítelæte, og með miklu tárakalle og freistingum, hverar mer hafa hlornast af Gyðingum, sem funduð eftir minne fordærlum.

20. Og hvernenn eg leyndu þvi engu, sem yður var nýsamlegt, svo eg hafe það eige kunnigert yður, og fennu yður opinnberlega, og óinslega.

21. Og hère vitnad bæði Gyðingum og Griðum, idran til Guds, og trú á Drottinn vorn Jesum.

22. Og nú síæð, eg sem bundenn em í anda, at ferðast til Jerusalems, veit eige hvað þar mun yfer mig koma.

23. Kemja það sem Heilagur Ande vitnar um allar borgir, ferande at fístur og harmkvæle minnu mín bíta þar.

24. Enn eg gef þvi engann gamn, eg heild og eige skálfur mitt lífi dýrmætt, svo at eg fullkomne mitt hlans med fagnade, og það einbætte sem eg hefe meðtefð af Herranum Jesu, at vitna evangeliunum um Guds náð.

25. Og nú síæð, at nú veit eg, at þer munuð eigi síá mitt andlit framarmeir, þer, meðal hvernna eg hefi ferðast, og predikað Guds ríste.

26. Sýrer þvi vitna eg sýrer yður á þessum dege, at eg em hreinn af allra blóðe.

27. Þvíat eg hefe eðle dulid sýrer yður, at eg hafe eige kunnigert yður allt Guds ráð.

28. Af því hafid gát á skálfum yður, og á allre þiðdenne, meðal hvernna Heilagur Ande sette yður til biskupa, at sæða sósund

Guds, hvern hann hefi útvegad með sínu egenn blóðe.

29. Þvíat það veit eg, at efters minn afsáng, munu innganga meðal yðar sluer vargar, þer sem eigi munu þirma þiðdenmi.

30. Og af yður skálfum munu menn upprísa, sem tala rángar fennugar, at þer tengge læresveina ná efters fer.

31. Sýrer því bafed þer, og minnest á það, at eg hefe í þrið ár, nótt og dag, eigi afláted, at áminna einn og fer hvern, með grátande tárum.

32. Og nú, færer bræður! bifala eg yður Gude, og orde hans náðar, hver máttugur er upp at byggja yður, og atstífa at gesa meðal allra þeirra, sem helgader berða.

33. Eige gyrttest eg noðurs yðars sístur, gull eða klædnad.

34. Þvíat þer vited skálfur, at þessar hendur hafa mer unnid til minnar naundpurstar, og þeirra sem med mer vorn.

35. Alltíð synda eg yður, at svo þyrriade mönnum at erfida, og þá veifu at annast, og minnast orða Drottens Jesu, þar hann sagðe: sálra er at gesa, enn at þigga.

36. Og þá hann hafde þetta sagt, fell hann á kne, og bad ásamt þeim öllum.

37. Þá gerðest grátur mikell meðal þeirra allra, í því þer lögðu hendur um háls Vále og kysðu hann.

38. Syrgiande mest af því orde sem hann sagde, at þer mundu eigi síá hans andlit meir. Og þer fylgdu honum til stjof.

XXI. Capítule:

1. Sem þad var stæð, at ver-
merum ofð frá þeim, og fórum
hurt, komum ver beinleides til Co,
og annars dags til Rhodus, og
þadann til Patara.

2. Og þá ver fundum eist skíp,
þad fara átte til Phenice, sigum
ver þar á og fórum hurt.

3. Eum sem ver fengum at síð
Cyprum, letum ver hana til
vinsire handar, og siglum til
Cyria, og komum at Tyrus, þv
þar átte stípid at leggja upp faru-
enn.

4. Og sem ver fundum lære-
veimana, vorum ver þar síð daga,
hverer Páli sögdu fyrir andagist,
at hann skyldi eigi fara upp til
Jerusalem.

5. Og þad stæðe, sem þeir dag-
ar vorn liduer, fórum ver út og
ferdudumst. Og þeir aller med-
húsfreyum sínum og börnum,
fylgdu ofð á veg, út fyrir bor-
gena, og ver seðum á bæ í stær-
anne, og báðumst fyrir.

6. Og þá ver höfðum kvadt
hver annann, sigum ver á skíp,
enn hiner sueru afur til sinna
heimfonna.

7. Og ver fullkomnum sigl-
inguna frá Tyrus, og komum til
Ptolemaide, og heilsadum bræðrum-
um, og vorum þar einn dag hia
þeim.

8. Eum annars dags fórum
ver hurt, ver sem med Váse vor-
um, og komum til Cesarea, og
gengum inn í hús Philippi gud-
spiallara: hann var einn af þeim
síð, og dvöldum hia þannum.

9. Hann átte stórax dætur, þar
meyar voru, og svádu.

10. Og sem ver dvöldum þar

steyre daga, ferðadest spámadur
sá af Judea, sem Agabus var
at nafne.

11. Og kom til vor: hann tók
linda Váls, og batt hendur snar
og fætur, og sagde: þetta seger
Heilagur And: þann mann,
hoers þesse lunde er, munu Eyð-
ingar svo binda í Jerusalem, og
selja hann í heidinna manna hend-
ur.

12. Eum þá ver heyrðum þad,
báðum ver hann, og þeir adrer sem-
i þeim stæð voru, at hann fære eigi
upp til Jerusalem.

13. Eum Páli svarade: hvad-
gerð þer, í þv þer gráted og
hresled mist hiaru? Þv eg em-
eige alleinasta reidubúenn at láta
mig binda, heldur at deya í
Jerusalem, fyrir sakir nasns Drott-
ens Jesu.

14. Og med þv ver gátum
eige taled um fyrir þannum, þegn-
udum ver, og sögðum: verðe vile
Drottinn.

15. Og efter þá daga lögdum
ver af vorn forangur, og fórum
upp til Jerusalem.

16. Þángat komu og noktorer
læresveinar med ofð, af Cesarea,
hafande þann nokurn gamlann
læresvein med sér frá Cyprus, sem
het Mnason, hia hverum ver her-
bergia skyldum.

17. Og þá ver nú komum til
Jerusalem, tóku bræðurner segs-
ennsamlega við ofð.

18. Eum annars dags geð Páli
inn med ofð til Jacobum, og aller
sldungar komu þar.

19. Og sem hann hafde heilsad
þeim, stæðe hann þeimfrá, hvad
efter annad, hvad Gud hafde gert
medal heidinna þíðra fyrir hans
embætti.

20. Þá þeir höfðu þad heyrð, veggjandur þeir Drottinn, og sögdu til hans: bróðer, þú ert þvadmörg þáland. Gyðinga þad eru, sem trúader hafa orðed, enn þeir aller eru vandlættingar menh, lög, málslins.

21. Og þeir hafa heyrð sagt efter þer, at þú kender þeim Gyðingum allum, sem medal heid: inna þröda eru, at lúða frá Drottsegande: þeir skyldu eige umstera konu sína, og eige efter þeirre skövenu ganga.

22. Hvað er nú þá? almugenn hlýtur sildungis til samans at koma. Þvát þeir munu fa at þeyra, at þú ert komenn.

23. Þvát ger nít þad, hvað ver segum. Þer: ver hofum her síðra menn, hverer: heit hafa, fest yfer fer.

24. Þa semu: tók at þer, og hreinsa þig með þeim, og voga kofnad: uppa þá, at þeir rake sín höfnd, svo at aller vite, at þad, hvað þeir hafa heyrð um þig, er eðe, heildur at þú gánger síðf: ur og vardveiter lögmaled.

25. Þvát þeim sem trúader hof: du gerst af heidingum, skrifudum ver, og úrskurdum, at þeir skyldu eðe þess konar hallda, nema at þeir verndu: þig við skúrgoðaoffre, og blöde, og frá kofnudu, og frá frillurffe.

26. Þa tók Váll þá menn at fer, og let annars dags hreinsa þig með þeim, og geð inn í musterid, og tiáde þig at hallda uppfylling hreinskunar daganna, þar til offrenu: var offrad fyrer hveru þeirra.

27. Enn sem þeir sis dagar voru lidner, iáu þeir Gyðingar úr Vsta. hann í Musterenu, og þennann.

ællu upp allann lyðenn, lægdu hendur á hann.

28. Og kalludu: þer Israels menn, hiálpid til: þesse er fa: madur, sem allstadar kenuer allum monnum, gegn þessu sófke og: lögmaled, og svo móce þessum stad. Þar ofaná: hefir hann innleide: Bríde: í Musterid, og: saurgad svo þennann heilaga stad.

29. Þvát þeir höfðu sed: Tron þhinum af Epheso, með honnum í Borgenne: þann meintu þeir at Váll hefde innleide í Musterid.

30. Og all borgennu skirðest, og tilhtaup: vard af sófkennu. Og þeir tóku Váll höndum og dróu hann: út af Musterenu, og iafusnart: urdu dýrnar afstr: læstar.

31. Enn sem þeir leitudu: vild at lifláta: hann, kom sú fregn upp: fyrer þann: æðla hofudsmann: stórans, at: all: Jerusalem: være: uppvægd.

32. Þann tók strax stríðsmenn: og hundradshofðinga til sín, og: hlióp: mille þeirra. Enn sem þeir: san hofudsmannenn, og: stríðs: sólfid, gáfu: þeir upp at beria á Vále.

33. Og þá: hofudsmadurinn: kom þar nærre, þá: tók hann Paul, og: baud at binda hann: tveimur: vidum, og spurde at, hver hann: være, og hvað hann hefde gert.

34. Enn sit kallade hver af sófkenn. Og með þvi: hann feð: eðe vilt at vita fyrer hárepslið: faler, baud hann at leida hann: í herbudernar.

35. Og sem hann uppfom at tröppunum, hlutu stríðsmennennir: at bera hann: fyrer at: úg sólfins.

36. Þvát mikill sólfid: stóðe fylgde efter og kallade: burt, með þennann.

37. Og sem Þáll var innleiddur í herbúðernar sagde hann til þessuðmannsins; leystist mer eigi at tala við þig? enn hann sagde: Kannst þú Gríflu?

38. Er þú eigi sá hinn Egypstmadur, sem fyrir þessum dögum fliriskid uppálfar? og færder út á eyðimark flórar þú under mordinga.

39. Enn Þál sagde: eg em madur, í Gydinga kyns af Tarsus, einn borgare útaf nafnsfrægre borg, í Ellicia. Eg bið þig, losa mer at tala til fólkfins.

40. Og þá hann losade hann um, fle Þáll uppá tröppurnar, og bandade hendenne til hlíðs meðal fólkfins; og þá mikel þögn gerdest, talade hann til þeirra á eðresta tungu, og sagde:

XXII. Capitul.

1. Þer menn góðer brædur og fedur, heyrð at at eg forþara mig þjá þdur.

2. Enn sem þeir heyrdu hann tala eðresta tungu til þeirra, gerdust þeir enn hlíðare, og hann sagde:

3. Eg em madur Godinga kyns, fæddur í Tarsus í Ellicia, enn uppalenn í þessare borg, til föra Gamalielis, og með allre kofgæfne lærður í vörn fædurlegu lagmále, og var vandlættingarsamur begna Guds, líka sem þer erud aller enn í þig.

4. Eg hefse og þennann lardóm offótt allt til danda. Eg batt, og í vardhald setde, bæde menn og fögur.

5. Eðo sem fönnemannahöfðingenn og allur höpur slíðunganna her mer vinne um, af hverum

eg meðtók bres til bræðranna, og fór til Damascum, at eg dræge þá bundna til Jerusalem, sem þar voru, svo at þeir nættu þlúðer verda.

6. Enn þad flede, þá eg þángat fór, og tók at nálgast Damascum, nær midum bega, at leiprade um mig skudelega líðs uníed af himne.

7. Og eg fell til jarda, og heyrde eina rödd þá sem til mín sagde: Saul! Saul! hvar fyrir ofskæfer þú mig?

8. Enn eg svarade: Herra! hver er þú? og hann sagde til mín: eg em Jesús af Nazareth, hvern þú ofskæfer.

9. Enn þeir, sem með mer voru, sáu líðs, og urdu felmskuller, enn röðdenn þess, sem við mig talade, heyrdu þeir eigi.

10. Enn eg sagde: Herra, hvað skal eg gera? Drottinn sagde til mín: stalt þú upp og gætt til Damascum, þar mun þer sagt verda af öllu, hvað þer tilskíad, er at gera.

11. Enn sem eg gat eigi sed fyrir líðsins biartleik, vard eg handleiddur af mínum forunantum, og kom til Damascum.

12. Enn þar var gúðbræddur madur ofter lagmalenn, Ananias, sem góðann orðstær hafde af öllum Gydingum, sem þar bygggu.

13. Hann kom til mín, stóð híf mer og sagde: Saul, broder, lík upp; og eg leit til hans á samte stundu.

14. Hann sagde þá: Gud fedra þorra hefir skíad þig til, at þú skílder þetta hand vilia, og að rá þann rettára, og heyrta rödd af hand minne.

15. Þóat þú munst hand rettne

verda til allra manna, þeirra hluta sem þá hefir sed og heyrð.

16. Og hvað tefur þig nú? ríð upp og lát líralþig, og afþvo þínar synder, og áfalla þú nasn Drottens.

17. Það stæde og, þá eg kom astur til Jerusaleum, þá eg var á bönn í Mustierenu, at eg varð numenn frá mer, og eg sá hann.

18. Þá sagde hann til mín: skunda þig, og far burt af Jerusaleum, þólat eigi minnu þeir medtaka þinn vitnesbúrd um mig.

19. Enn eg saade: Drottenn, þeir vita stálfer at eg sette í myrk: vastofu, og húðstryfde þá allstadar í samfundu húsum, sem á þig eríðu.

20. Og þá blóð Stephans vottar þín útheltist, stóð eg þar hjá og hafde þoknan á hans danda, og eg geymde þeirra fót, sem hann íhelslógn.

21. Og hann sagde til mín far af stad, þólat eg vil senda þig langt burt á medal heidianna þjóða.

22. Enn þeir heyrdu hann allt at þv orð: þá hófu þeir upp sínar radder og sögdu: burt med þennann af jörðu, þólat það er eigi rett, at hann skule lifa.

23. Enn sem þeir kölludu og þorpudu af fer sinum klæðum, og fleggdu í lopt upp.

24. Þá band hófudsmadurenn at hann skulde leidaft inn í herhúðernar, og skipade þeim at rannsaka hann, og húðstryfia, svo hann fenge at vita, fyrir hvera sök þeir hröpuðu soo yfer honum.

25. Og þá þeir reirdu hann til med strengum, sagde Pál til hundradshofdingans, sem stóð nær honum:

er það rett hjá yður at húðstryfia romverskann mann á dóms og laga?

26. Og þá hundradshofdingana heyrde það, gæð hann til þess æðsta hófudsmanns, og undervissade hönum það, og sagde: slá til hvað þú gerer! þesse madur er romverskur.

27. Þá kom yferhófudsmadurenn til hans, og sagde: seg mer, erstu romverskur? enn hann sagde: já.

28. Yferhófudsmadurenn svarade: þennann borgarrett hlaut eg ærnu se at kaupna. Valt sagde: eg em romverskur sæddur.

29. Jafnstíórt gengu þeir frá hönum, sem hann skuldu hafa rannsakat, og yferhófudsmadurenn óitadest, þá hann fornam, at hann var romverskur, at hann hafde látið binda hann.

30. Annann dag efter villde hann greinslegar vita fyrir hvera sök hann klagaðest af Gyðingum, og leyste hann úr bondum, og baud kennemannahofdingum, og öllu þeirra ráðe at koma, og leiddi síðann Pál fram og stíðade hann fram fyrir þá.

XXIII. Capítule.

1. Enn Páll horfde á ráðed, og sagde: þer menn, lærer bræður, eg hefe af allre góðre samvirknu gengid fyrir Guð, allt til þessa dags.

2. Enn Ananias kennemanna-hofdinge skipade þeim, sem hjá honum stóð, at liósta á hans minni.

3. Þá sagde Páll til hans: Guð minn slá þig þú kálkade veggur; situr þú og dæmest mig

efter lögmaðlenn, og biður at slá mig móte lögum?

4. Enn þeir sem hía slódu, sögdu: þelvar þú æðsta kennemanne Guds?

5. Páll sagde: eg vísse eigi, brædur, at hann var kennemaðnahöfðingur, þóat stríðad er; höfðingur þínur lyðs stalt þú eigi höfðingur.

6. Sem Páll vísse, at þar voru af einne hálfu Saducei, og af annare Pharisai, kallade hann upp fyrir ráðenn: þer menn, góðir brædur, eg em einn Pharisai, og sonur eins Pharisara, eg vert áttædur fyrir sakir vonar þeirra danda og upprissunnar.

7. Og þá, hann sagde þetta, gerdest sundurþvæla milli Pharisearanna og Saducearanna, og mannsöldenn stilde sig at.

8. Þóat Saducei sega, at þar se eingenn upprisa frammlidenn, eigi engell, ne ande; enn Pharisai viðurkenna hvertveggja þetta.

9. Enn þá gerdest háfæð mikell, og hiner stríðslærdur af Pharisearna líde, risu upp og slódu móte, og sögdu: ver þinnur eðle vondslegt á þessum manne, þó at ande edur engell hafa við hann talad, þá kunnum ver eigi at stríða móte Gude.

10. Enn sem þar vórd mikell upphlaup, uggade yferhöfðingum enn, at þeir mundu sundurslíta Pál, og stríðade stríðsfólkenn ofönn at fara, at slíta hann burt frá þeim, og leida í herbúðernar.

11. Enn annars dags um nóttina, slóð Drottenn hía honum, og sagde: Páll! vert þú hugbraustur, þóat líka sem þú hefir vitnad um mig í Jerusaleim, svo hlýtur þú og svo at vitna um mig í Rom.

12. Enn þá dagur kom, samantóku sig nokkorer Gþingar, og heitstrengdu, at þeir skyldu hverfe era ne drecta, fyrir enn þeir hefdu Pále í hel komed.

13. Enn þeir voru fleyre enn fjórirtygget manna, sem þetta samtak höfdu gert.

14. Þeir gengu til kennemanna höfðinganna, og vísðunganna og sögdu: ver þessum hardlega formæltu oss, at bergia einflís, þar til ver þessum Pál af lífe teked.

15. Þó undervísfa yferhöfðingum mannum, og ráðenn, at hann láte leida hann út á morgun til þdar, líka sem þer vísðub frammeðis yferheyra hann, enn ver erum reidubáner, at slá hann í hel, áður enn hann kome fyrir yður.

16. Og þá sýstursonur Páls heyðde það áform, kom hann þángat og ged inn í herbúðernar, og undervísade það Pále.

17. Enn Pál kallade til sín einn af hundradshöfðingum, og sagde: leid þú þennann unga vilt til yferhöfðingumansins, þóat hann hefir nokud at sega honum.

18. Og hann tók hann at sér, og leiddde hann til yferhöfðingans, segande: hinn bundne Páll kallade mig til sín, og bad mig at hafa þennann unga vilt til þín; hann hefde at sega þer nokud.

19. Yferhöfðingumadurinn tók hann þá í hand, og veif honum út af, spurde hann at: hvað er það þú hefir at sega mer?

20. Enn hann sagde: Gþingar hafa samtekted at bidia þig, at þú hafa á morgun. Pál fyrir ráðed, svo sem þeir vísð framarmeir romsaka hann.

21. Enn trú þú þeim eigi, þó meir enn fjórirtygget manna vísð

hannum umfát, hveret heilsíngt hafa get, hverfe at era ne drecta, þar til þeir gete hannum skel komed, og nã ein þeir reidubúner, bídandi eíffer þínn vare.

22. Þá lei hierhöfðingenn úngmenned eurt fara fra fer, og baud hönum at hann segde það engum; at hann hefde spinuberad hönum þetta.

23. Og fallade tvo underhöfðsmenn til sm og lagde: bænd til tvo hundrð skíðsmenn, at þeir fare til Cesaream, og færyge riddara, og tvo hundrð skotumanna, um þriddu fund næstur.

24. Og reided til þann farari skóta, á hvern þeir fannu at setta Vål, og færa hann skíðdönn til Felicem landsskiðrnara.

25. Og hann skrifaði bref, það var svo blíðandi:

26. Glandius þýstas heit'ar hinum völduga landsskiðrnara Felix!

27. Þennann mann höfdu Gyðingar höndum teked, og völdu hann skel hafa fleged, enu eg kom þá at med skíðskólenn, og fleit hann af þeim, þá eg formekfde at hann var rómverskur.

28. Enn þá eg villde vita, fyrir hvera fól þeir áflegudu hann, lei eg leida hann frammi í þeirra ráð.

29. Enn eg fann þá, at hann áflagadest um spurningar í þeirra legmále, enn enga ákæru hafde hann, þá dauda være verð, eða handa.

30. Og þá eg feck at vita, at nokrorer Gyðingar tölu vörd á hannin, sende eg hann frá til þín, blíðandi hans áflegurum, at það þeir höfdu í mót hönum, það ættu þeir sega til þín: þok vel!

31. Enn skíðsmennernar, efter þof sem þeim var boded, tölu Vål at fer: og færdu hann burt um nót til Antipatris.

32. Enn annars dags leitu þeir riddara, líðed med hönum fara, fog smeru astur til herþudanna.

33. Enn sem þeir komu til Cesaream, fengu þeir landsskiðrnaranum bresid, og skíðdu einnenn Vål fyrir hann.

34. Enn þá landsskiðrnaren las bresid, spurde hann at: útaf hveru lande hann være? og þá hann fornám, at hann var úr Eilicia, sagde hann.

35. Eg skal rannysaka þig, nær þínar áfærendur komu: og hann baud at vardveita hann í dómhúsi Herodis.

XXIV. Capítule.

1. Enn efter fimmi daga, fór Ananias kennemannahafðinge med skíðungunum ofann, og med hönum Tertullus málsmannur, hverer sig riádu fyrir landsdomaranum gegn Vále.

2. Enn at Vále fyrirskóðum, tók Tertullus til at áflaga hann og sagde:

3. Ut ver lifam í miklum fríde, under þer, og margar smender veitast þessu fólke fyrir þína frammsyne, ágætaste Felix! Það medtog um ver íafuann og í hvernstad med allre þakfargerð.

4. Enn at eg drage það eige lángsamlega, fyrir þer, bíd eg þig, fyrir þína gæðsku, at þú heyrer oss snarilega.

5. Þennann mann höfam ver funded skáðvannann, þann sem fundu í þýsk uppæjer medal allra Gyð

inga um allan heim, og foringa
hind Mæðverska villudoms.

6. Hann hefir og einnenn vid
leitad at fangra munsterid: ver
gripum hann, og villdum hafa
dæmt hann ester lögum vorum.

7. Enn Þysas kom þar framm,
og leiddi hann med miklu ofurefse
är vorum höndum.

8. Viðdande hans áflogurum til
þín at koma, af hverum þú mátt,
ef þú skalt villt eftergrenslast,
fá alla þá hlute at stíla, um hvera
ver áflogum hann.

9. Þá lögdu Gyðingar til, og
lögdu það svo vera.

10. Enn Páll, þá landstjórnar-
en bendte honum at tala svara-
de: med því eg veit þig nú mörk
är dömara verid hafa þessarar
þjóðar, vil eg diarstlega forsvara
mig.

11. Þvíat þú mátt vita, at það
eru eige meir enn tólf dagar síðan
at eg kom upp til Jerusaleim at
bidiast fyrir.

12. Og eige þafa þeir funded
mig tala vid nokurn í munsterum,
eda gera nokurt upphlaup med
fólkum, eigi heldur í samfundu-
hásum edur stöðum.

13. Og eige geta þeir þetta
fannad, nú þeir ákæra mig.

14. Enn það játa eg þér, at
eg þíona ester þeim lærðóm, um
hvern þeir kalla villudóm, gudi
minne sedra, svo at eg træ allu
því, hvað í lögmalenu skrifad er,
og spámannaum.

15. Hafande þá von til Guds,
hvortar þeir skalt vænta, sem er,
at upprisa frammlidinn minne
á ester koma, bæde rettíættra og
ránglættra.

16. Enn í þessu sama, eda eg

skaltann mig skann at hafa allu
meginn eftir samvitku, bæde vid
Gud og menn.

17. Enn morgun árum þar ester,
kom eg, og færde minni fólke ölmu-
sugiafer, og öffur.

18. Þar med fundu þeir mig,
at eg let mig hreinsa í munsterum,
eige med háfada, ne nokoru upp-
hlaupe.

19. Enn þar vorn nokrorer
Gyðingar úr Ásía, hverer her
ættu at vera fyrir þér, og ákka-
ga mig, ef þeir þessu nokud mer
í móte.

20. Ellegar lát þessa skálfa
segar: hvert þeir hafa nokud
rángferdugt á mer funded, á meðan
eg stend her fyrir ráðum.

21. Mema alleinasta fyrir þessa
eins orðs fater, þá eg síð þeirra
á mik, og fallade: um upprisu
frammlidinn verð eg í dag af yður
áflagadur.

22. Og þá Felix heyrde þetta,
teygde hann fyrir þeim, þvíat
hann vísse gront af þessum vege,
og sagde: nær Þysas höfundum
kemur ofann, þá vil eg ransaka
þvar málefne.

23. Enn hann skipade hundrad
höfðinganna at forvara Pál, og
láta hann hafa hvíld, og eigi
fyrerbíða nokrorum af hans kunn-
ingum, at þíona honum, eda til
hans at koma.

24. Nokrorum dagum þar ester,
kom Felix med húsfreyu sinni
Drusilla, sú var Gyðingakona;
þau felludu á Páll, og heyrdu af
honum um trúna á Christum.

25. Enn þá Páll talade um
rettíæte og hreinske, og um efre-
fomanda dóm, skelfest Felix, og
ansade: gætt þedann at sinne, nær

eg þessi tímstund til, vil eg þig kalla láta.

26. Enn hann vænte jafnframt, at honum mundi peningar gefast af Pále, svo at hann lete hann lausann. Sýrer þvi let hann vísitnis kalla á hann, og átte tal við hann.

27. Enn at lidnum rveimur áram kom Porsius Gestus, í Felix Stad. Felix villde þá syna Gyðingum vild nokkora, og let Pál þundinn efter sig.

XXV. Capitule.

1. Þá Gestus var nú í land komenn, fór hann þrem dögum þar efter at Cesarea, upp til Jerusaleum.

2. Þá mætte honum fá æðste prestur, og þeir nyparlegustu medal Gyðinga, með áfærum móte Pále, báðu hann,

3. Og beiddu um vináttu móte honum, og at hann lete kalla hann til Jerusaleum, gerandi sýrersát, svo at þeir vættu slá hann í hel & vegenum.

4. Þá svarade Gestus, at Páll være at sonnu vardoðittur í Cesarea, enn hann sláfi villde sinann þamð fara þangat aptr.

5. Þeir sem nú yðar á millu (sagde hann) kunna, láted þá fara líta ofan og áflaga þann mann, ef nokur skáld finnst með honum.

6. Enn þá hann hafde þiá þeim vered meir enn tén daga, fór hann ofann til Cesaream, og annars dags efter sette hann sig á dómstolenn, og skipade Paulum framman at leida.

7. Og sem hann kom, gengu þeir Gyðingar kringum hann, sem

komner voru ofann frá Jerusaleum berande frammi margar og þúngar sakargífter gegn Pále, hverar þeir gátu þó eigi sannad.

8. Af því at Páll svarade svo sýrer sig: eg hefe eðe broted, hverfe móte Gyðinga lögum ne musterenu, og eige heldur við keisarann.

9. Gestus villde þá syna Gyðingum þelbúld, svarade Pále og sagde: villstu fara upp til Jerusaleum, og dæmasti þar af mer um þetta?

10. Enn Páll sagde: eg flend sýrer keisarans dómme, þar skal eg láta mig dæma, því Gyðingum hefi eg euga vansemd gert, svo sem þú sláfur vel veist.

11. Enn hafe eg nokkorum órett gert, eða danda forþent, þá mæle eg eige móte at dega. Enn ef eðe finnst þeirra hluta, þvar sýrer þeir áfæra mig, þá má einget mig þeim í hendur selia: eg stýr mer sýrer keisarann.

12. Gestus ráðgæðst þá um við ráðed, og svarade: sýrer keisarann hefir þú þer stotid, til keisarans skaltþu og fara.

13. Enn nokkorum dögum þar efter, komu þau Agrippas konungur, og Bernice, ofann til Cesarea, at sega Gestum velkomenn.

14. Og þá þau höfðu þar marga daga verid, stírde Gestus konungenum frá málesnum Páls, og sagde: nokur maður er þer í stotrum af Felix efterláteum,

15. Hverðvegna prestahöfðingur og völdingar Gyðinga komu sýrer mig, þú eg var til Jerusaleum, og báðu, at eg skyldi láta dæma hann;

16. Hverum eg svarade, at það være eige háttur Rómvera, at nokk

ur maður være til dauða! selldur, fyrir enu fá, sem flögadist, hefde lífa áflagendur nálega, og fenge þar með íóm til at forþvara sig fyrir áflögunenne.

17. Enn þá þeir komu her til samans, dvalde eg ekki lengi við, og hest dóm annars dags, og skipade fram at leida þann mann.

18. Á hvern, þá áflagararnir fómu til, báru þeir enga þá sök, sem eg ætlade.

19. Helldur höfdu þeir noður, at þurningar mótte hönum, um þeirra hláru, og af noðurum framhlidnum Jesu, hvern Páll vottar lífa.

20. Enn þá eg nederstöd eigi þess háttar þurningar, sagde eg, hvert hann villde fara upp til Jerusaleu, og dæmast þar um þetta.

21. Enn þá Páll krafde, at hann geymdest til keisarams rann, saks, band eg at vordveita hann, þar til eg fende hann keisaranum.

22. Þá sagde Agrippas til Gestum: Eg villde og fá at heyr þennann mann. Han sagde: á morgun skaltú hann heyr.

23. Enn annars dags, þá Agrippa og Berenice komu með mislu skraute, og gengu inn í ráðhúsd, með þerhóðingum, og þeim æðstu mönnum borgarennar, og þá Gestus skipade, var Páll löstur.

24. Gestus sagde: kære Agrippa konungur, og þer aller menn, sem her erud með oss, þar stæð þer þann mann, af hverum allar Gyðinga sveitir hafa til mín sagt, bæde til Jerusaleu, og svo her, og hrópa, at hann skule eigi lengur lífa.

25. Enn þá eg fornam, at hann halde ekki gert þad dauða være verði, með því, at hann stalsur stant ser under keisaranum, þá hese eg einsett mer, at senda hann þángat.

26. Um hvern eg hese ekki sannarlegt, hvað eg mege minna þerra til strísa, fyrir því hese eg látid leida hann her frammi fyrir yður, og einna mest fyrir þig, Agrippa konungur! svo at eg, eftir umhlöna rannsókn, mætte þad fá, hvað eg strísa skyldi.

27. Því þad synest mer óstíckanleat, at senda noðurum bandinga, og ekki láta vita, hverar sakir til hans eru færðar.

XXVI. Capítule.

1. Enn Agrippas sagde til Páls: þer leyfist stalsum at tala fyrir þig. Þá forþvarade Páll sig, og rette út höndenn:

2. Þad er mer næsta kært, Agrippa konungur, at eg náe í dag, at forþvara mig fyrir þer, af því allu sem eg áflagað af Gyðingum.

3. Mest las því, at þú veist allar veniur og þurningar Gyðinga, fyrir því bid eg þig, at þú villder þólinnuðlega heyr mig.

4. Ald sonnu mitt líferne frá barnæstu, hvert verid hefir þegar frá upphafe þíá þessare þíð í Jerusaleu, vita allar Gyðingar, þeir mig þæðu forðum, ef þeir villdu þar virne narþera.

5. Þólat eg hese vered einn af Þharisentrum, þeir eru hinn strángasti fræðastöckur í vörð Guðs þíónustu.

6. Nú stend eg og verð áflagaður um von þess fyrirheitis,

sem stæd er af Gude, til sedra
borra.

7. Til hvers vorar tólf fyu-
fossler vona fer at koma med
stedugre Guds þiðfatan, nótt sem
dag: vegna þeirrar vonar, Agrip-
pa konungur! þá áslagast eg af
Gyðingum.

8. Sýrer hvað dæmest það trú-
anlegt hía yður, at Gud appvefe
þá frammlidnu?

9. Eg meinte at fenna, med
skálfum mer, at eg mætte mífed
mstegeta nafne Jesu af Maza-
reth.

10. Hvað eg og gerde til Je-
rusalem, hvar eg lucte marg-
ann heilagann í myrkrastofu, at
fenguu valde af kennemannahöf-
dingum; og þá þeir vörn afteku,
hiðlpade eg til at sega upp dóm-
enn.

11. Og um þí samfunduhús,
þvalde eg þá ofstega, og þvín-
gade þá til gudsklastanar; og eg
var, meir enn hófe gegude, óður
móte þeim, og veitte þeim ofskætn
í framande borgum.

12. Sýrer hverra hluta sáker,
þá eg fór til Damascus, med
mágt og höðslap sýrer prestahöf-
dingunum.

13. Þá á midum dege, fá eg,
herra konungur! á vegenum liós
af hinne, sólarstíne biartara, það
um mig leiptrade, og um þá sem
med mer fóru.

14. Enn þá ver festum aller til
fardar, heyrde eg vadd til min
sega, fá sem á ekrasta sagde:
Saul! Saul! hví ofskætn þú mig?
hardt er þer at spyrna móte
broddenum.

15. Enn eg sagde: hver erstu,
Herra? Hann sagde: Eg em Je-
sus, hværn þú ofskætn.

16. Enn rís þú upp og stætt
á þinar sætur, þvát til þessa birtest
eg þer, at eg stíði þig til þena-
ra, og vitnis þeirra hluta, hvera
þú sást, og þeirra sem eg stál þer
enn birta.

17. Og eg vil frelsa þig frá
sólfenn, og frá heidingum, meðal
hverra eg mun þig utsenda,

18. Þeirra augnum upp at láta,
svo at þeir sáse fer frá myrkrum
til lióssins, og frá andskotans vall-
de til Guds, svo at þeir mædtake
syndanna fyrregesning, og arfsta
med þeim, sem helgader verda,
sýrer þá trú, sem á mig er.

19. Sýrer því var eg eige,
konungur Agrippa! himnestre op-
innderun óhlíðenn, hekkur boda-
de eg.

20. Sýrst þeim í Damasko og
Jerusalem, og um landamerke alls
Gyðingalands, og sýrer heidingum
at þeir gerde yferbót, og luere
fer til Guds, og gerdu verðug verk
foranareunnar.

21. Og sýrer þá sáf gripu Guds
ingar mig í musteren, og villda
hasa lísláted mig.

22. Enn sýrer Guds fullstinge,
þeppnadesst mer, at eg stend allt
til þessa dags, vitnande bæde sýrer
smáum og stórum, og segande eðe
annad, enn það sem spámennerner
og Mopses hasa sýtersagt, at ste
stöldde.

23. At Christus stöldde lída,
og sýrstur vera út af upprisu
frammlidinna, og sa sem liósid
stöldi lyðnum boda, og svo heid-
um þiðnum.

24. Enn þá hann hasde soð
forsvarad sig, sagde Jesus háre
raustu: óður erstu ordenn, Þáá,
þat mífla bósvit gerer þig óðann.

25. Enn hann sagde: eige em

eg odur, þú megtuge Gestus! heildur tala eg ſonn og ſkinsamleg ord.

26. Því konungurenn veit þetta vel, hia hverum eg tala diarſlega, því eg meina, at eðl af þessu mane fyrir honumt fólged vera, af því at þetta er eðl í hyrningum ſted.

27. Trúer þú, Agrippa konungur, ſpámonnumt eg veit at þú trúer.

28. Enn Agrippa ſagde til Páls: Íſtíð vantar á at tala um fyrer mer, ſvo at eg gerest Chriſtenu.

29. Enn Páll ſagde: Þeſe æſte eg af Gude, hvað brestur í miſlu edur litlu, eige alleinaſta þú, heildur og einnenn aller þeir ſeim mig þeyra í dag, vöru þvilſfir ſem eg em, undanteknum þessum bændum.

30. Og þá hann haſde þetta talad, ſtöð konungurenn upp, og landſtiðnærena, og Berenice, og þeir hia þeim ſátu.

31. Enn ſem þeir víku æſſiðis, ſolubú þeir ſin á miſle, og ſogdu: Þeſe maður þefir eðl gert, þad dauba ſe eða bænþa verðt. Þá ſagde Agrippas til Geſtum:

32. Þeſe maður þeſde mátt laus verða látem, ef hann þeſde eigi ſtötíð ſer fyrer Keiſarann.

XXVII. Capitulæ.

1. Sem þad nú var ályſtad, at ver ſkyldum ſigla þadann, til Ballands, ſengu þeir Pál og meðra adra bandinga, þeim hundradshofdinga út af Keiſarans hird, ſem Julius var at nafne.

2. Og þá ver ſligum á eitt Abrahimſtíft ſkip, og niðum ſigla fyrer Aſiam, þá letum ver ſjá lande.

Og Kriſtarchus úr Macedonia, af Theſſalonica, var með of.

3. Og ver komum annars dags til Sidon, og Julius byrte ſig blidum vid Pál, og loſade þonum at gænga til ſinna godra vina, at ſyſla ſinna nauðſurta.

4. Þadann fórum ver, og ſigðum under Cyprus, fyrir því, at vinbarner voru of endverder.

5. Og ver ſigðum yſer þad þaſ, framan fyrer Cilicia, og Pamphylia, og komum til Myra í Lycia.

6. Þar ſann hundradshofdingum eitt ſkip úr Alexandria, þad ſigla átte til Ballands; á þad ſette þann of.

7. Enn þá ſeint veitte at ſigla, ſvo at ver komum varla um marga daga gegnt Enidus (því vindurenn var móte of) ſigldum ver framm ind-Creta, hla borgenne Salmone.

8. Og gátum þá varla beitt framm hla. Þá komum ver í noðud þad pláts, ſem kaſtadest Sæluhoſn, þar lá og borgen Paſara í grend vid.

9. Enn þá miſſer tímar voru umliðner, með því nú var þó hættameire ſiglingen, þar faſtann var þá umliðenn, fyrer þad ráðlagde Páll þeim, og ſagde til þeirra:

10. Góðer menn, eg ſe at þeſe ſigling mun verða bæde mæðuſom og ſkadamitel, eigi alleinaſta fyrer ſarmenn og ſkipad, þellþur og einnenn vort lif.

11. Enn hundradshofdingum bæde meire ſkipherronum, og ſtiresmannenum, enn því ſem Páll ſagde.

12. Og með því hoſnen var elgi hæfeleg til vetrarlegu, hólte þessum ráðlegt at fara burt þadann, ef þeir mættu komast þadann til

Phænicia, til at liggja vetrarlegu, hvor þar er ein höfn hiá Greta móte suðvestann og norðvestann vinde.

13. Enn þá sunnans vindur tók at gústa, og þeir meintu, at þeir mættu halda nú sínum ásetninge, þá léptu þeir fer frálfson og heilou fyrir framan Gritani.

14. Enn eige langt þar eftir, hófst upp, móte þeirra ásetninge einn stormur, þann menn kalla norðaustrann.

15. Og þá skiped lá under áföllum, og gat eige lépt fer upp móte vðrenu, letum ver draga fyrir vind, og vonsukum svo.

16. Enn ver komum vid ey noðora, þá Clauða het, þar gátum ver barla biargat bóikum.

17. Enn ver lyrtum honum upp, og hiálvudumst at, og bundum hann vid skiped, þviat ver óttudustum, at þad munde bera uppá þeren, og letum Sverdit niður og fórum svo.

18. Og þá ver höfðum sterkan storm líðed, þestudu þeir annars dags út.

19. Og á þrida dage snarudum ver út mæð vorum höndum öllum ferarreiðe, þeim sem var í skipinu.

20. Og í marga daga stein hvæfe sól ne flórnur, enn stormvedráttu eigi litel var ofi á móte: þá var ofi öll lífvoð þvorfinn.

21. Og þá menn höfðu lenge einflis neytt, þá geð Þáll í midid til þeirra, og sagde: góðer menn, þer flekduð hafa blýðt ær, og eigi lépft ét af Greta, svo hefðum ver eigi líðed þessa kvöl og þada.

22. Og nú ræð eg þúur, at þer feud með góðu geðe, þviat einflis manns þer af ofi mun tortfnast, at frateknu skipenu.

23. Þvi á þessare nóttu stóð hiá mer engell Guðs, þess eg em, og þeim eg þiðna.

24. Og sagde: óttast þá eðl Þáll, þer byriar fyrir teilarann at koma, og siá, at Guð hefir gefed þer þá alla, sem með þer sigla.

25. Fyrir því, góðer menn, verid hugbraustir, þviat eg tré Guðe at þad mune svo fre, sem mér er sagt.

26. Enn til eyar noðorar hlíót um ver at koma.

27. Enn þá hin flértanda nót var yferfeminn, siglbum ver um midnætte til Adria; farnmennena grunadi þá, at þeir mundu komast einhverð staðar til lands.

28. Og vörpudu grunsedu, og fundu tuttugu sabma biúp, og flámt eitt þadann þostudu þeir sökumne í annat sinn, og fundu fimtan sabma.

29. Þá hræddust þeir, at þá munde mæga flepta á þerum, og fleghdu úr bátstatnum síðrum atferum, og æfðu at dagur kæme.

30. Enn þá skipverárner leitudu vid at flya skiped, og letu bátana á síðenn siga, under þeirre bálmingu, at þeir letust vilia úr framskipenn útfara atkære.

31. Þá saghe Þáll til huntrads: höfðingans, og stridsmannanna: neina at þessir bl-se firer í skipenu, þá kunned þer eige at haldaðt vid lífid.

32. Þá huggu stridsmennerner bátstestarnar og letu ofann detta.

33. Og þá byrta tók, ræð Þáll þeim öllum at þeir tæflu sæðslu til sín, og sagde: þad er í dag hinn flértande dagur, at þer hafid biðstakad vid, og fastande verid, og á engu bergt.

XXVIII. Capítule.

34. Sýrer því ræð og yður, at þer taked sæðslu, og næred yður, þvíat eðe eitt bær mun af neðurs yðru hœðe saka.

35. Og þá hann hafde fella rætt, tók hann brauð, gerde Gude þæðer í allra þeirra augsyn, braut það, og tók et eta.

36. Þá urðu þeir aller hug. þrausler, og tóku ser og svo sæðslu.

38. Og þá þeir voru metter, létu þeir af skipenu, og kofludu þórnenu í síðenn.

39. Enn þá dagur var, þættu þeir eige landeð, enn þeir sáu eina hafa, sem síoru hafde, þangad víðu þeir síra skipenu, ef þeir mættu því víðkoma.

40. Og þá þeir drögu upp at þeren, slóu þeir ser til síðs, og létu upp styræð, og setiu rána efter vedrenu, og leitudu lags at komast til lands.

41. Og þá ver komum á eitt pláð, þvar síor geð at á báðar síður, stætte þar skiped á, svo at frammskipid stóð grunn þhræranlega, enn flaturenn lestest sundur af ofursle þolgnanna.

42. Enn stríðsmennerner sögðu þad ráð til, at bandingarnar væru þrepner, svo at eingenn þeirra umþlype, þótt at kynne at þreima.

43. Enn þundradshofðingenn víðde Þáll eige granda láta, og tálmaðe þeirra ásetninge, og baub, at þeir sem sondt gætu, stóldu fyrster síeyta ser utann, og komast undann at lande.

44. Enn þiner aðrer, sumer á hlemmunum enn sumer á skip brotunum: og þad stæde svo, at þeir kómuð aller hólpner til lands.

1. Og þá ver vorum lenðfir, þá komumst ver at raun, at eyenn bet Melite, enn þeir lyðer syndu oss eige litla vinattu.

2. Kríftu eðd, og meðtók oss alla, vegna þreggvidris, sem yfer oss hafde trífir, og sýrer kulda saker.

3. Og þá Þáll safnada einne þragu af þrise tilsamans, og lagde á eðdenn, þá freib nadra úr bitanum, og þroðtist á hœð Þále.

4. Enn þá sólted sá, at kríftindeb þæð á hende hans, sögðu þeir sín á mikke: endelega mun þesse mædur manndræpære vera, hverum þesudenn leyser eige at lifa, þó hann se úr síðarþæssa leystur.

5. Enn hann hvíste ormenn í eðdenn, og þekum varð eðe mein at.

6. Þá biðu þeir efter, at hann munde uppþrúta, eða dauður niður detta. Og sem þeir höfðu lenge efter því bíðed, og sáu eðe vóndt á þonum verða, sengu þeir þinnastfir, og sögðu hann Gud vera.

7. Enn í þeim somu talmorkum hafde foringe eyarennar sinn búgærd, sá Publius þet, hver oss meðtók, og veitte oss herberge um þria daga ollvingiarnlega.

8. Enn svo þar til, at sabar Publii lá þvalenn í koldu, og blóðþótt; til hans geð Þáll inn, og básti sýrer, og lagde hendur yfer hann, og gerde hann þeillbrigðann.

9. Þá þad var stæð, komu og þiner aðrer á eyunne þangat, sem stóttet hófðu, og létu sig látna.

10. Og þeir veittu oss miklar virðinger, og þá ver sigldum þaðann, sögðu þeir til, þvad oss var þarssamlegt.

11. Og eftir þrjá mánuðe sigðum ver þadan, á því skipi, sem var úr Alexandria, hvert í eyrunne hafde leged um beturenn. Það hafde fyrer merke tvíbura teikn.

12. Og þá ver komum til Syracusa, vorum ver þar í þrjá daga.

13. Og þá ver sigðum umkring, komum ver til Rhegion, og einum deige þar eftir, sem sunnannvindur tók af blása, komum ver annars dags til Puteoli.

14. Þvar ver fundum þræburnar, og urðum af þeim bedner, at ver testum þar síð daga, og svo komum ver til Róm.

15. Og þá bræburner heyrdu þadana af oss, gengu þeir út móte oss allt til Appii torgs, og þeirra þrigga herberga, og þá Páll leit þá, gerde hann Gude þader, og feld traust.

16. Enn þá ver komum til Róm, afhendte hósubsmadurenn bændingana þeim æðla hósubsmanne, etn Páll var losad at vera þvar þonum lífede, með þeim einum stríðsmanne sem á þonum hafði dæft.

17. Það stæðe þrem dögum þar eftir, at Páll samantellade hina æðlu menn af Gyðingum. Þá þeir voru tilsamans komner, sagde hann til þeirra: þer menn, góðer brædur, og hefa eigi gegn voru fólk gert, ne mote fódurlegre síðvæni, og em þó bündenn Rómverum í hendur fengenn frá Jerusalem.

18. Hverer mig villtu þafa laudann láted, þá þeir hófox mig þeyrt, með því þeir fundu enga dandaðof með mer.

19. Enn þá Gyðingar mælltu móte þó, neyddest eg til at flíta mer fyrer keisarasann, eigi þess veg-

na, at eg hefde um neðurd at álta ga mitt fólk.

20. Enn fyrer þad tilefne þad eg yður, at eg mætte síð yður, og tala við yður, því fyrer safer vonar Ísraels em eg með þessum þleðum umvasður.

21. Þeir sögðu til hans: eingenn þref hósum ver fenged þinna vagna af Gyðingalande, og engenn bróðer er þadann komenn, sá af þer hafa neðud vóndt fanngeri, eða til þin talad.

22. Þó sýser oss at þeyra af þer, þvad þá heilbur, því af þeim víðudóme er oss þad vitannleg, at þonum verde allstadar móte mælt.

23. Og sem þeir einfudu þonum dag, þá komu marger til hans í hans herberge, hverum hann átlagde og vitnade Guds ríke, og talade fyrer þeim um Jesus, úr Moysis lögmæle og spámennunum, frá morgne allt til kvöld.

24. Og neðorer út af þeim: sellu í síð með því sem hann sagde, enn sumer trúðu því eige.

25. Og þá þeir voru eigi samþýðer sín á milli, gengu þeir burt, þá Páll talade þad ord: vel hefir heilagur ande talad fyrer Esaiam spámann, til feðra vorra.

26. Og sagt; far þú til þessa fólls, og seg: með eyrum mínum þer þad þeyra, og eði flíla, og með augum mínum þer þad síð og eigi formerfla.

27. Því hlarta fólls þessa er forharnad, og með eyrum þeyra þeir þunglega, og sín engu þafa þeir samann lukt, svo at þeir síðe eði einu síanne með augunum, og þeyre eði með eyrunum, og flíle eði með hlartanu, og snúest, svo og hlálpade þeim.

28. Þyrer því se þur kunnugt, at heidungum er sendt þetta Guds hláðpræði, og þeir munu þeyra það.

29. Og þá hann talade þetta, gægu Gyðingar burt, og höfðu margar spurningar fálser sin á miðum.

30. Enn Páll dvalde um tvis ár í sínu leigubúsi, og meðtók þá alla sem til hans innngengu, predikande Guds ríke, og kennande Drottinn Jesum með allre blöfningu, og það þyrerbaud þónum eingenn.

Endur Postolanna Gerninga.

S. Páls Pistill til Romberia.

I. Capitule.

1. Páll Píónn Jesu Christí, Pallabur til Postula, útvalenn til at predika Guds evangelium.

2. Guern hann hafde átur þyrerheitid þyrer sína spámenn, í heilagre ritningu.

3. Af sinum syne, hver sæddur er af Davíðs sæde efter höfðenn.

4. Enn völduglega auglýstur sonur Guds efter andanum, sá sem helgar, síðan hann er uppfadenn frá handum, senn er Jesus Christur vor Drottinn.

5. Þyrer hvorn ver höfum meðtefed náð og þófullgæt embætte, á meðal allra heibinga, trúarenner hlýðne upp at recta, under hans nafne.

6. Af hverum þer eruð og einnenn, sem talaer eru af Jesu Christo.

7. Míun þeim Guds elskulegum, og fölludum heilögum sem eru í Rom, náð þá frídur af Gude vorum fadur, og Drottne vorum Jesu Christo. Þó se með þur.

8. Þerst gere eg þaðer míunum Gude, þyrer Jesu Christum, allra

þdar vegna, at þdar trú berst út um allann heim.

9. Þvialt Gud er míun bottur (hverum eg þíona í mínum anda, í Evangelio hans sonar) um það, at eg þáflatannelega minnest þdar.

10. Og íafmann í mínum bænum bíð eg þess, ef það villde einu sinnefle, at eg mætte koma til þdar þyrer Guds villia.

11. Því mig lángr at fía þur, svo at eg bytte þur nöðere andlegre glöf, þdar til fírfar.

12. (Það er) at eg mætte tafa þuggan með þur, þyrer þdra trú og mína, sem ver höfum ásamt.

13. Enn eg vil eigi þyllia þyrer þur, fæter brækur, at eg einfetta mer oft at koma til þdar (enn eg þose þindrabur verid til þessa) svo at eg þesde kunned at gera svo nöðurn ávört þdar á mílle, kífa sem á mílle annara heidunga.

14. Eg em stulðanastur, bæde Gríffra, og eigi gríffra, spakra, og óspakra.

15. Af því, svo mífed sem eg meгна, em eg reidubúen til, einn

enn þú þur sem erud í Rom, at pre-
dika evangelium.

16. Þvíat eg flammafi msa eigi
fyrer evangelium út af Christo.
Því þad er kraffur Guds, sem
hjálpaga gerer alla þá, sem þar á
trúa, Gybinga ferðeilis, og grífe
einnenn.

17. Af því, at þar opinberast
inne þad rettlate, sem fyrer Gude
dúger, hvert kemur út af trúnn-
til trúarennar, svo sem strífab er;
sá rettlate mun af sinne tra lífa.

18. Þvíat Guds reide opinber-
ast af himne yfer allt ógudlegt at-
hæfe, ógráglæte manna, þeir sem
sannleifanum uppe halda í ráng-
lættu.

19. Því mena vita, at Gud er
til, þad er þeim opinbert, þvíat
Gud hefir þeim þad opennberad.

20. Med því at Guds ósynleg-
er hluter síst, þad er, hans eplifur
kraffur, og guddómur, þegar menn
gæta þar at, á verfunum, sem ero
á veraldarennar flöpun, svo at
þeir þafa enga affóttun.

21. Med því þeir vissu þad, at
þar er einn Gud, og þafa hann þó
eigi þrifad svo sem einn Gud, ne
konum þaffer gert: heildur eru þeir
í þeirra hugrenningum at heggma
ordner, og þeirra færist hiarta er
formífab.

22. Þá þeir heildu sig vísa vera,
eru þeir at þussum ordner.

23. Því þeir þafa umsnúed þyrð
óforgengelegs Guds, í lífneftur
fergengelegra manna, fugla og
ferfættra þyra, og flríðvífínda.

24. Af því hefir Gud og gefid
þá út í þeirra hiartans gyrnder, og
óhreinleifa, at þeir flommou sína
egen lífame, á flálsum fer.

25. Hverer Guds sannleifa þafa
umsnúed í lgar, og þafa meir

þyrðfab og flíðnat flöpnunne enn
flaparanum, hver lofabur er at
eylifu; amen.

26. Hvar fyrer Gud útgaf þá
í flammíamlegar gyrnder, þvíat
konur þeirra þafa snúed náttur-
legre atferð í ónatturlega.

27. Slíkt þíð sama og menn-
gner þafa yfergesid eðlelega at-
ferð til konunnar, og legubu í sín-
um gyrndum, hver til annars, og
hefir svo maður med manne flómm
frámíð, og mekteled svo verðlaup
flns vífludóms (efter því sem verð-
ugt var) á flálsum fer.

28. Og líka sem þeir þafa eigi
gefit því gæum at þeðia Gud, svo
hefir Gud yfergesid þá, í tráleibu
sinne, at gera þad, þvad eigi
þæfer.

29. Fullur upp alls ránglæ-
tis, fríðlúflínabur, íflmnnfl, á
gyrnbur, voubflu, fuller þaturs,
mannbráðs, þratu, vífa, óheil-
índa.

30. Kvíðfamer, þalmáluger,
Guds forsmánarar, þabgiarner,
þramblamer, flálflælner, íft upp-
áflmante, forellþrum óþíðuger.

31. Skítningslauser, óþalld-
ennorber, áflauser, ófattgiarner,
óamíflunfamer.

32. Hverer Guds rettlate vita
(at þeir seu þanda verbuger, sem
þvílft gera) og gera þad þó eigi
at eins, heildur þafa þoðnar á
þeim, sem þad gera.

II. Capítule.

1. Fyrer því þannuð eige, ó
maður! þig at affaka, hver heflft
þá ert, sem þæmer. Því þvar þu
þæmer um annann, þar ferðæmer

Þú sjálfann þig, með því, þá gerer þad sama, hvað þú dæmer.

2. Því ver vitum, at Guds dómur se rettur yfer þeim, sem þvísti gera.

3. Enn þeinkar þú, ó maður! sem dæmer þá, sem þvísti gera, og þá gerer þið sama, at þú minner umfla Guds dóm?

4. Eða forsmíðar þú ríðdom hans góðgyrðar þolennæðe, og lónglunderged? veitstú eige það, at Guds góðgyrne leider þig til yferbótar?

5. Enn þú etter þínu forstöðaða og forherðta hjarta sáfnar þer sjálfum reide, á reidiunar dege, og opinnberunar Guds rettlátis dómis.

6. Sá sem gjalda mun einum og sérhverlum efter hans verkum.

7. Sem er, heidur og vegfemd, og ófálvalta veru, þeim sem með þolinæðe í góðum verkum stunda efter epl-su lífe.

8. Enn hinum, sem þrættugiarnar eru, og hverer eige hlýða sannleiknum, enn hlýða heilbur ránglate, bræðe og reide.

9. Hvellingar og harmfæle yfer allar sjeler þeirra manna, sem illstu druggia, fyrst Gyðinga, og cinnenn Griða.

10. Enn heidur, vegfemd og fridur, öllum þeim, sem gótt gera, fyrst Gyðingum og svo Griðum.

11. Þviat eðle maangreinnar álit er fyrer Gude.

12. Því þeir sem én lögmaðs hafa syndgáð, þeir munu og én lögmaðs fyrerfarast, og þeir sem í lögmaðs hafa syndgáð, munu fyrir lögmaðs dæmder verða.

13. Með því, at áheyrundur lögmaðs eru eigi rettlátar fyrer

Gude, heilbur munu þeir verða rettlátar, sem lögmaðs gera.

14. Því ef þeir heidnu, sem eige hafa lögmaðs, enn gera þó af náttureunne lögmaðs verk, þeir semu, með því þeir hafa eigi lögmaðs, eru þeir ser sjálfar lögmaðs.

15. Í því þeir beðsa, at lögmaðs verk seu skrifað í þeirra hjörtum, með því þeirra sambittsa sjálf ber þeim vitne, og þar með þeir þónkar, sem sín á millu munu állaga sig eður affeða innbyrðis.

16. Á þeim dege, nær Gud dæmer leynda hluti manna, etter mínu evangelio, fyrer Jesum Christum.

17. Enn síð, þá kallast Gyðingur, og forlatur þig uppá lögmaðs, og krófar þer at Gude.

18. Og veitst þú hans villu, og með því þú ert lærður í lögmaðs, reynir þú, hvað best se at gera.

19. Og þú treystir þer til at vera blindra leitdagi, og lífs þeirra, sem í mörkum eru.

20. Gávísra típtumarmadur og lærefader einfálðra, hafande bæde vitþunnar form, og sannleikans í lögmaðs.

21. Næ lærer þú annann, enn sjálfann þig lærer þú eige; þú predifkar, at eige flule stolid vera, og þú stelfur,

22. Þú segr: at eigi flule þér-dómur druggiast, og þú druggir bór; þú hefir andsteg á flurgotum, enn ræner Gud þínu.

23. Þú krófar þer af lögmaðs, enn, og vanhvirder Gud fyrer yfertróðlu lögmaðs.

24. Þviat fyrer ydra flulb, verður Guds nafn lassað meðal heidinna þiðða, svo sem skrifað er:

25. Umflurnem er nyttsamleg at sonnu, ef þú vardoelir lög-

máled, enn ef þú ert yfertroðslumadur lögmálsins, þá er þín umflurn nú þegar orðinn at yferháð.

26. Nú ef yferháðen heildur rettilatet í lögmálenu, meinar þá eige, at hans yferháð verðer eitrand fyrir umflurn?

27. Og það sem er af nátturunnar yferháð, og lögmáled fullkomnar, mun svo dæma þig, sem ert under bóllstafnum, og umflurnene, og ert yfertroðslumadur lögmálsins.

28. Þvíat sá sem útvoertis er Gyðingur, er eigi Gyðingur og sá útvoertis umflurn í höfðinu, er eigi umflurn.

29. Heildur er sá Gyðingur, sem innvoertis er huleinn, og umflurn þiartens er sá umflurn sem flær í andanum, enn eigi í bóllstafnum, þværrar lofsýr eige er af mannum, heildur af Gude.

III. Capitule.

1. Hvað hefir þá Gyðingur til þess, at hann se fremre? eða þver þytsend er at umflurnenne?

2. Sannlega nærfla mikel, sérdeillis, at þeim er tiltráð til Guds orðs.

3. Enn at nodrerer hafa eigi trúad á það sama, hvað um það? Skýlde þeirra vantrú gera Guds trú at engu?

4. Fíærre se því, heildur blíse það svo, at Gud se sannsögull, enn allar menn lygarar, svo sem skrifabændur: uppá það at þá rettilatetur fert í þínum orðum, og yfervinnur, nær þá dæmest.

5. Enn er það svo, at vort ranglæte þrífte Guds rettloste, hvað vil-

um ver sega? er Gud þá ranglatetur, þvæt hann reidest þar fyrir? (Eg tala svo efter þlögslid manna).

6. Fíarlægt se því: hværnenn þynne Gud ellegar heimenn at dæma?

7. Því ef Guds sannleifar verður fyrir míná lögd yfersþístanlegri til hans dyrdar, þvæt fyrir skýlde og þá enn nú, sem annar sonðar brots máhur dæmdur verða?

8. Og eigi mikla framur, svo breita; sem illa verður um oss talad, og þvæt sem nodrerir herma á oss, at ver segum; gerum illt, svo at gótt efter kome; þværra fyrerbæming er alldeillis rettlofs.

9. Hvað skulum ver þá nú sega? hófum ver þá nodora yferburde? alls enga, því ver hófum áður bevisad, bæde Gyðinga og Grískalla under synd at vera.

10. Efter því sem skrifad er: Þar er eigi náður sem rettlofs er, og ede einn.

11. Þar er eigi náður, sá sem flítingur se, og einginn sá sem at Gude leite.

12. Allir eru þeir frávisnir og eller snýter ordnet, og einginn er sá, sem gótt gerir, og eige einn.

13. Þeirra barke er openn grof, og með stnum tångum handtera þeir svíksamlega; þvæggorma eytur er under þeirra vörum.

14. Og munnur þeirra er fullur af bólvan, og beifileika.

15. Fætur þeirra eru flíóter til blóðs áthellingar.

16. Í þeirra vegum er ede annad enn ógíesfa og þiarta sorg.

17. Og fridarins veg Væðia þeir eige.

18. Og þar er einginn Guds ótte fyrir þeirra augum.

19. Enn ver vitum, at hvað lögmálid seger, þá seger þá þeim, sem undir lögmálskenningu, svo at allra minnstur verða tilbýrgdur, og heimurinn allur við Gud sakadur.

20. Sýrer því, at eðle höld af lögmálsins verkum getur sýrer höfum réttlát þorðid, þvíat sýrer lögmálid semur víðvirkning sýnderenmar.

21. Enn nú er en lögmálsins stuðnings þá réttlæte opinnberad, sem sýrer Gude buger, og vitnad sýrer lögmáled og spámenne-
na.

22. Enn eg tala um þá réttlæte sýrer Gude, hvert að semur sýrer trúna á Jesum Christum, til allra, og yfir alla þá, sem trúna, því her er einginn greinarmunur.

23. Allersaman eru þeir sýnder, og þeim er stórtur á þeirre brósan, sem þeir áttu á Gude at hafa.

24. Og verða svo út af hans néð, en verðskullþenar réttlæter, sýrer þá endurlausn, sem orðum er sýrer Jesum Christum.

25. Hvern Gud stíðade til eins náðarstöis, sýrer trúna í hand blóð, hvar með hann frammbýdur þá réttlæte, sem sýrer honum er fullt, í því hann sýrergesur sýndermar, sem kingat til verð hafa undir gublegre þólinnmeðe.

26. At hana á þessum tíma frammbýdur þá réttlæte, sem sýrer honum buger, uppá þá, at hann se alleina réttlátur, og gere þann réttlætann, sem trúna hefir á Jesum.

27. Hvar er nú sú brósan? hún er úte; sýrer hvert lögmál? sýrer verkanna lögmál? eðle svo, heildur sýrer trúarennar lögmál.

28. Eðle höldum ver nú, at maddirinn verða réttlátur en lögmálsins verða, sýrer trúna alleina.

29. Eða er Gud alleina Gud Gybinga? er hann eigi og svo Gud heidinna manna? at vísu er hann og Gud heidinga.

30. Nú þvíat hann er einn Gud, (sá sem umsturnona réttlæter) af trúnnu, og yferþáðena sýrer trúna?

31. Gerum ver þá lögmáled at engu sýrer trúna? stærre se því, heildur uppreisum, ver lögmáled.

IV. Capítule.

1. Hvað segum ver þá af södur vorum Abraham, at hann hafa fundeb ester höldbenu? þá segum ver:

2. Ef Abraham er af verfunum réttlátur, þá hefir hann losstyr, enn eigi sýrer Gude.

3. Enn hvað seger ritningenn? Abraham trúde Gude, og þá er honum reiknad til réttlætis.

4. Því þeim sem ersíðað verðalauðinn eigi af náðenne tilveiskub, heildur af verðskullþan.

5. En honum, sem eigi ersíðar, en tróer á þann, sem réttlæter ránglætann, þeim verður sín trú reiskub til réttlætis.

6. Ester því móte sem Davíð seger, at sálubíalpen se alleina þess manns, hverum Gud tilveiskar réttlætib, en verkanna, þar hann seger:

7. Sæler eru þeir, hverum sínar ránglætningar eru sýrergesnar, og hverum sínar sýnder eru huldar.

8. Sæð er sá mabur, hverum Gud tilveiskar eigi sýnderna.

9. Má þessi farfællb, snertir þán einasta umflurnena, eða yferhúðena? Því ver hlíðum at sega, at Abraham se sîn tré til rettlatís reifnub.

10. Enn hvernir er þán hön um þá tilreifnub, í umflurnenne, eða í yferhúðenne? án esa, eigi í umflurnenne, heldur í yferhúðenne.

11. Enn þad teifn í umflurnenne, meðtöl hann til innfiglís þess rettlatís, sem er í tránne, hværa hann hafði enn nú í yferhúðinne; svo at hann yrðe og fader allra þeirra, sem tréa í yferhúðinne, svo at þeim yrðe og slíkt reifnub til rettlatís.

12. Og þad, at hann yrðe einn fader umflurnarinnar, eigi einasta þeirra, sem af umflurninne eru, heldur iafnvel þeirra, sem ganga í fótsporum þeirrar tréar, sem var í yferhúð fadur vors Abraham.

13. Því þad fyrerheit, at hann stýlde veraldarinnar erfuge verða, stæde eigi til Abraham's edur hans fadís, fyrer lögmalib, heldur fyrer trúarinnar rettlate.

14. Því ef þeir af lögmalenu eru erfingar, þá er trúinn einfíðis verð, og fyrerheitib er áte.

15. Af því, at lögmalib afrefar eigi annad ein ríðe; því hvar eðe lögmal er, þad er og eingin yfertroðla.

16. Þar fyrer kemur rettlatib fyrer trúna, svo at þad se áraf náðinne: og þad fyrerheit blífur flöðugt öllu fadi, eige einasta því, sem under lögmalinu er, þ. áttur því sem er af Abraham's tré, hann sem er allra vor fader.

17. Eftir því sem skrifab er: Þig hefe eg se tann til fadurs marg

ra heidunga, fyrer Gude, hvarum þá trúðer, sá er af dauda lifgar, og skallar þad sem eðe er, at þad skule vera.

18. Og þann trúðe uppá von, þar sem einfíðis var at vona, svo at hann yrðe fader margra heidunga, eftir því sem til hans er sagt: svo skal þitt sorðe verð.

19. Enn hann var eigi veifur í trunne, þaf og eigi gaur at sîn um egenn. í fama, þeim dáfna var þá þegar, af því at hann var at mestu hundrab ára, og eigi at daudum ífama Garu.

20. Því hann efade eigi Guds fyrerheit, vegna vantrúarinnar, heldur vord hann sterkur í trúanne, gefande Gude byrðena.

21. Vitante þad fyrer víðfu, at hvad Gud losade, þad var hann máttugur at gera.

22. Fyrer því var honum þad reifnub til rettlatís.

23. Enn þad er eigi einasta skrifab fyrer hans fader, at þad se honum tilreifnub.

24. Heldur fyrer vorar fader, þeim þad skal tilreifnub verða, ver sem truun á þann, sem Drottinn vorn Jesum uppvakke af dauda.

25. Sá er fyrer vorar syndir var ofurseltur, og fyrer vors rettlatís fader uppvaktur.

V. Capitule.

1. Með því ver erum nú rettlatér orðner, fyrer trúna, þá höfum ver freid við Gud, fyrer Drottinn Jesum Christum.

2. Fyrer hvern ver kosum og tilgöngu átránna til þessazar náðar, þar ver inne flöðum, og þró-

sum of af von þeirrar tilfomande
byrðar, sem Gud mun gefa.

3. Enn eige einasta þad, hekkur
þrósum ver of einninn lifa af
þórmungum, af því ver vitum, at
þórmung verkar þólinnæðe.

4. Enn þólinnæðe verkar reyn-
flu, enn reynflu verkar von.

5. Enn vonen lætur eige til
flammar verða, þvíat Guds fær-
leika er utþellur í vor þiortu,
fyrer Heilagaann anda, sá of er
gefinn.

6. Þviat þá ver vorum enn
breiðflegger efter tímans þenlyg-
leika, þesir Christur fyrer of rang-
lata báid.

7. Enn ná þesir væla noður
fyrer þad rettlicta: fyrer noður
gæðt má þe noður bæe.

8. Fyrer þad þrifar Gud fyrir
færleika við of í því, at Christur
þesir fyrer of báid, þá þegar ver
vorum enn synduger.

9. Fyrer þad verðum ver og
miklu meir geymder frá reibinne,
fyrer siálfann hann, af því ver
erum rettlicter ordner í hans bló-
ðe.

10. Þvi ef ver erum ná við Gud
forlikfir fyrer hans sonar dauða,
þá ver vorum enn svimer, miklu
meir verðum ver sálubólþner fyrer
hans líf, sem ná erum satter.

11. Enn eige alleinasta þetta,
hekkur þá þrósum ver of og af
Gude, fyrer Drottinn vorn Jesum
Christum, fyrer þvén ver þósum
forlikkun meðtefed.

12. Fyrer því, lífa svo sem
syndin er fyrer einn mann komin
í heimenn, og dauðenn fyrer syn-
dina, svo þesir dauðenn og til all-
ra manna fer innþrengt, af því,
at aller þasa syndgab.

13. Þviat syndin var at sonnu
í heimenum, allt til þess lögmalid
koma: enn hvar eigi er lögmal, þar
verðar og engi synd tilreiknub.

14. Enn dauðenn brottuade frá
Adam allt til Moysen, og einnenn
þfer þeim, sem eðe höfdu syndgab
með þeilkre þse: fróflu sem A-
dam, hann sem er ein fyrermind-
an, þes sem koma ette.

15. Enn þad var eigi svo fallab
með giosenno, sem með syndenn,
þvi ef marger döa í eins manns
synd, þá er miklu meir Guds nóð
og gáfa rifuglega flab mörsum
fyrer Jesum Christum, sem var
sá einaste maður í náðinne.

16. Og gáfan er eigi svo sem
þad, hvað kom fyrer þann einasta
syndara; þviat döminn er kom-
enn af einare synd til forðæming-
ar, enn gáfan flabpar frá mör-
sum syndum til rettlicis.

17. Þvi ef dauðenn rifte veg-
na einrar sendar fyrer einn,
miklu meir munu þeir sem óblast
náðarennar og gáfunnar þferlifla-
anlega nægd til rettlicetins,
rifla í lífenu fyrer þann einasta Jes-
um Christum.

18. Lífa sem ná forðæmingenn
er komenn fyrer eins manns synd,
þfer alla menn, svo et og komid
þfer eins rettlicet, lífs rettlicet,
þfer alla menn.

19. Þviat, lífa sem fyrer eins
manns ólyðne eru marger sonð-
uger ordner, svo verða og fyrer
eins lyðne margir rettlicet.

20. Enn lögmaled er þó þess
í millum innkomeð, svo at synd-
enn flýlbe meir þfergnæsa: enn
hvar syndenn þfergnæsa, þar þfer-
gnæsa næðenn enn miklu fram-
ar.

21. Uppá þat, at lífa sem synd-
enn ríste til dauðans, svo flak og
náðann rísta fyrir rettlatið, til
eplífs lífs, fyrir Jesum Christum
vorn Drottinn.

VI. Capítule.

1. Hvað vilum þú hér til sega?
Fulur þú þá í syndenne blífa,
svo at náðinn megi þess meir þess
græna?

2. Fjarre se þú; hvernenn
þú þú þú þú þú, at lífa í
syndenne, sem dauð erum frá
henne?

3. Ríste þú eigi, at aller ver,
sem þú erum í Jesu Christo, at
ver erum í hans dauða þú?

4. Þú erum þú og einnenn með
þúum grætrader, fyrir þúum,
í dauðann, uppi þat, at lífa sem
Christur er uppvakenn frá dauð-
um, fyrir þúum þúum, lífa
svo þúum ver gánga í einu þú
líferne.

5. Þú fyrst ver erum með
þúum plantader til lífs dauða,
þá munum þú og upprífunne
lífer verða.

6. Með þú ver þú þú, at
þú gamla þú er með þúum
þú þú þú, svo at þá þú þú lí-
ame ætíð, at þú þú eigi
syndenne eftir þú.

7. Þú þú, þú sem þú þú er,
þú er rettlatið frá syndenne.

8. Enn fyrst ver erum með
Christu dauðar, þá þúum ver, at
ver munum og með þúum lífa.

9. Enn ver þúum, at Christur,
sem er uppvakenn af dauða, þú
eigi framarmeyr, dauðenn mun
og eigi framarmeyr brottu þú
þúum.

10. Þú at þú þú, þá er
þú þú þú þú þú þú þú þú þú
þú; enn at þú lífer, þá lífer
þú þú.

11. Svo og lífa þú. Halld
þú þú þú, at þú þú og
þú þú frá syndenne, enn lífa
þú í Drottne þúum Jesu
Christu.

12. Fyrir þú láteð nú synd-
na eigi brottu í þúum dauð-
legum lífama, svo at þú þú
þú þú í þúum þúum þúum
þú.

13. Og lífa eigi þúum límu
syndenne til réttlatið þúum,
þúum lífa þúum þúum þúum,
lífa sem af dauða upprífunna, og
þúum þúum þúum til réttlatið þú-
þúum.

14. Þú þú syndenn mun eigi
þúum at brottu þú þú, með
þú, at þú erum eigi under löga
þúum, þúum under náðenne.

15. Hvernenn nú? Fúum ver
þúum þúum, með þú ver erum
eigi under lögaþúum, þúum
under náðenne? Fjarre se þú.

16. Ríste þú eigi, at þúum
sem þú gefu þúum til þúum-
þúum, í þúum, þúum þúum
erum þú, þúum þúum þúum
erum, þúum þú er syndenne til
þúum, erum þúum til rétt-
latið?

17. Enn þú se þú þú, at
þú þú syndenn þúum þúum-
þúum, enn nú þúum þúum af
þúum, eftir þúum þúum þúum
og máta, sem þú erum tilgef-
þúum.

18. Þú fyrst þú erum þúum
er af syndenne, þá erum þúum
er réttlatið þúum þúum.

19. Og þú nú mannlega þú
af at sega þúum þúum þúum

breiðleika sálar, líka sem þer haf-
ið yðra límu led til at þíona þ-
breiðleikanum, og frá öðrum ráng-
læti til annars, líka svo flutub
þer nú líá yðra límu, til at þí-
na rettlatenu, svo þer meged ver-
ða heilagcr.

20. Þvi þá þer vorub þíonu-
stiumenn syndarettinar, vorub þer
fríer fyrir rettlatenu.

21. Hvern ávört höfub þer
þann tíma, þan þer flammest
yðar nú fyrir, þvíat ending þess
er dauðena.

22. Einn nú, þer erub frelsader
af synkenne, og-örðner Guds þí-
nustiumenn, hásed þer yðarn á-
vört, at þer verðed heilagcr, og
ending þad eyllisa líf.

23. Þviat verðlaur syndarenn,
ar er dauðenn, enn Guds gíaf er
eyllist líf, í Drottne vorum Jesu
Christo.

VII. Capitule.

1. Viteð þer eigi lærer bræð-
ur, þvi við þá tala eg, sem lög-
máled vita, þad at lögmaled
brottnar yfer mannum, svo len-
ge hann lifer.

2. Þviat ein fólkna, sem man-
ne er unbergenn, hún er, at
manninum lifanda, bundinn við
lögmaled; ein ef madurinn dey-
r, þá er hún laus af því lögmaled,
sem mannenn áhrærer.

3. Nú ef hún er hía öðrum
manne at mannum lifanda,
verdur hún horkona flutub: enn
ef hennar madur dey-
r, þá er hún
frelsub af lögmalednu, svo at hún
er eigi horkona, þó hún se hía
öðrum manne.

4. Líka svo erub þer, bræður
míner, deydðer frá lögmalednu, fyrir
er Christis líkama, svo at þer send
hía einum öðrum, sem er hía
þeim, sem af dauða er uppva-
ðenn, uppá þad, ar ver ferum Gu-
ðe ávört.

5. Þvi þá ver vorum í höfke-
nu, voru synðsamlegar gyrnder
í hölibeni, þar ser breiðu upp
fyrir lögmaled í vorum línum,
fröfugann dauðannum ávört at
færa.

6. Einn nú erum ver lauser af
lögmalednu, og frá því deydðer,
sem ofþ heilt bertelna, svo at ver
þínum í nyung andans, enn eðe
í forure veru bókstassins.

7. Hvað vilum ver þá sega?
er lögmaled synd? stærre se því.
Heitður þad, at eg þeðte-eigi syn-
ðena, nema fyrir lögmaled. Þvi
eg vísse eðe af þeirre gyrnd, þeðde
lögmaled eigi sagt: eigi flaut þá
gyrnast.

8. Þá tól synðen tilfene af
bodbordenu, og ól upp í mer alls-
háttadar gyrnder. Þviat án lög-
málsins var synðen deud.

9. Einn eg lifði nokkora stund
án lögmaled: enn þá boborðed
fom, endurlifnæde synðen östur.

10. Einn eg deydðest. Og þad
varð funded, at þad bobord varð
mer at dauða, sem mer var þó
til líffins gefid.

11. Þviat synðenn tól tilfene
af bobordenu, tæðde mig, og
deydðe fyrir þad-sama bobord.

12. Svo er lögmaled heilagt,
Boborded er og heilagt, rett og
gott.

13. Er þá þad, sem godt er,
mer at dauða orðed? stærre se
þvi. Heitður svo, at synðenn ang-
þvíst, þværnenn hún være synd,

Sá gerde hán mer dauða fyrir þad góða, svo at synden yrðu yfir máta syndug, fyrir bódædd.

14. Því ver vísum þad, at lögmæled er andlegt, enn eg em höfðlegur, under syndena skuldur.

15. Af því eg veit eigi, hvad eg gere, þviat eg gere eigi hvad eg vil, heldur hvad eg þata, þad gere eg.

16. Enn, fyrst eg gere þad, hvad eg vil eigi, þá samþykke eg þad, at lögmæled se gott.

17. Svo gere eg nú þá eigi þad sama, heldur sú synd sem rínd mer bygger.

18. Því eg veit, at í mer, þad er í mínu höfðe, bygger ekké gætt. Vilian þess eg, at fukkómna þad góða, kann eg eigi.

19. Þviat þad góða, sem eg vil, gere eg eigi.

20. Heldur þad vonða, hvad eg vil eigi, þad gere eg; enn fyrst eg gere þad, hvad eg vil eigi, þá gere eg eigi þad sama, heldur sú synd sem í mer bygger.

21. Svo sinn eg í mer eitt lögmál, at þá eg vil gera hið góða, loder við mig þad vonða.

22. Þviat mig lýfer til Guðs lögmáls eftir hinum í nra manne.

23. Enn eg se þó anrad lögmál í mínum limum, þad sem míftríðir mínu hugstots lögmále, og færir mig herleiddann í syndarennar lögmál, þad sem er í mínum limum.

24. Eg vesall madur! hver mun frelsa mig af líkama þessa dauða?

25. Eg þakka Guðe fyrir Jesum Christum Drottenn vorn: svo

þóna eg nú með hugstotenn Guðs lögmále, enn með höfðennu syndarennar lögmále.

VIII. Capítule.

1. Svo er nú ekké fordæmanlegt í þeim, sem í Jesu Christo eru, þeir sem eigi ganga eftir höfðennu, heldur eftir andanum.

2. Þviat lögmál þess anda, sem oss lífgar í Christo Jesu, þess gert mig fríðlsann at lögmále syndarennar og dauðans.

3. Því hvad lögmálenu var ómögulegt með því þad veifest fyrir höfðed, þad gerde Guð, og sende sinn son í afynd syndugs höfðes, og fordæmde syndena í höfðennu, fyrir syndena.

4. Svo at rettíættingenn, sem lögmæled heimte, uppfylldest í oss, sem eigi gengum eftir höfðennu, heldur eftir andanum.

5. Þviat þeir sem höfðleger eru, eru höfðlega sinnader, enn hiner, sem andleger eru, þeir eru andlega sinnader.

6. En höfðlega at vera sinnatur er dauðe; enn at vera andlega sinnatur er líf og frídur.

7. Þviat höfðlega at vera sinnatur er fiandstæpur gegn Guðe, af því at þad er eigi Guðs lögmále undervarpid, þad sær þess og eigi orlad.

8. Svo geta eigi þeir sem höfðleger eru, Guðe þóðnast.

9. Enn þeir eruð eige höfðleger, heldur andleger, svo framfarlega Guðs ande bygger í yður; enn hver hann þess eigi Christi anda, sá er eigi þand.

10. Enn ef Christur er í yður, þá er lífamenn at sönnu dauður syndarennar vegna, enn andenn er líf ef fyrir réttlætíngar sakar.

11. Því ef hans ande, sem Jesum uppvakðe af dauða, byggir í yður, þá mun og sá same, sem Christum uppvakðe af dauða, og yðra dauðlega lífame líf ande gera, fyrir hans anda, sem í yður býr.

12. Þar fyrir erum ver, færir bráður, nú eigi höldfins skulda nautar, at ver skyldum efter höldnu lífi.

13. Því ef þer líf ef efter höldnu, munuð þer deyja, enn ef þer deyðer fyrir andann höldfins gerðer, munuð þer lífa.

14. Því þeir, hvera Guds ande leiber, þeir eru Guds börn.

15. Því þer hafid eigi meðtíð þráðfins anda, svo þer þarf að aptur at ugga um yður, heldur þer meðtíð einn öfðabarna anda, fyrir hvern ver löðum: Akka elstalegi sáðer.

16. Sá same ande ber víðisbárd með vorum anda, at ver erum Guds börn.

17. Enn fyrst ver erum börn, svo erum ver og erfingar, þá er Guds erfingar og samarfar Christu, ef ver líðum annars með hönum, uppá þat, at ver verðum einnenn með hönum upphafur til byrdarennar.

18. Því at eg held þáð svo, at móslætíng þessara tíma, se eðe verð þeirrar byrdar, sem víð öð mun opinnberud verða.

19. Því at ábyggisamelegt eftirbíð stefnunnar, víður efter opinnberann Guds barna.

20. Með því þó, at stefnan er heggmanum undergesinn, an

þennar víla, heldur fyrir hans sakar, sem hana hefir underlagt.

21. Uppá vonina, þíat stefnan mun og frelsud verða, af þrállan ferengelegrar vörn, til byrdarlegs frelsis Guds barna.

22. Því ver vitum at allar stefnur hafa forlenging með öð, og héra enn íafnann löfða.

23. Eigi alleinasta þær, heldur ver síðler, sem höfum endans frumvort, öð forlenger með öð síðsum efter öfðabarna rettenum, og væntum efter lausa vors lífama.

24. Þvíat ver erum sámbíalpeleger, enn þó í voninne, því sá von sem selt, er eigi von, eða hverki kunnur ver þess at vona, sem ver síðum?

25. Enn ef ver vonum á þáð, sem ver síðum eige, þá bíðum ver þess með þolinnaræðe.

26. Eð hiálpar og andenn lífa vorum breiðleik, þíat ver vitum eðe, hvað ver flukum bíðia, sem þáð byriade, heldur bíður andenn fyrir öð með gurrabandlegre andvarpan.

27. Enn hann sem hiörtum ransakar, vait hvað andans meining er, þíat hann bíður fyrir heilögum, efter því sem Gude þagar.

28. Enn ver vitum, at þeim, sem Gud elsta, þeua allir hluter til hins besta, þeim sem efier fyrirbyggjunne kallader eru.

29. Þvíat hvera hann hefir áður fyrirhugað, þá hefir hann og tilsiðað, at þeir skyldu verða samlíker hans sonar ímið, svo at hann sialfur se frumgetningur meðel margra bráðra.

30. Enn hvera hann hefir fyrirhugað, þá hefir hann og kallað, enn hvera hann hefir kallað, þá

hefir hann og reiflata gert, enn hvera hann hefir rettlatið. Þá hefir hann og byrðlega gert.

31. Hvað villum ver þá framfar sega? er Gud með oss, hver kann þá vera á móti oss?

32. Hver eigi þirðir sinum eiginlegum syne, heildur gaf hann út fyrir oss alla, kvernen þrúðe hann þá eige gefa oss alla hlute með honum?

33. Hver vill áfala Guds áttvaða? Gud er sá, sem reitlæster.

34. Hver er hann sem forðæm-er? Christur er sá, sem dáið hefir, Á mislu heildur, sá sem upp astur er vafenn, hann sem er til hægri handar Gude, og bitur fyrir oss.

35. Hver vill oss fjelia við Guds elsku? hörmung eða móti-læti? affóln eða húngur? klæð-leysi eða háfle? eða sverð?

36. Evi sem þrisab er: fyrir þig verðum, ver deyðer allann dag, og erum reifnaber sem saud-er til dráps áttlader.

37. Enn í öllu þessu höfum ver sigir vegna hans, sem oss elskar.

38. Þvíat eg em þess fullar-uggur, at hverke daude ne líf, hverke engell ne höfðingaketter, eða magt, hverke hið nálæga ne hið fálanna.

39. Eige hæð, eða dygt, ne neður runnur flepna, fær oss fjelid frá Guds kærleika, konn sem er í Drottne vorum Jesu Christo.

IX. Capitule.

1. Eg sege sannleik í Christo, og lög eige, þess mer ber vitne-minn samvitna í heilögum anda.

2. Átt eg þess átt afláts flóran- harin, og þriggð í minni hlarta.

3. Eg þess átt mer, at vera belvabur frá Christo fyrir mína brædur, hverer eru míner frænd-ur eftir þáttenu.

4. Evi eru af Ísrael, hverum öflabarna rettur til beyrer, og svo vegfend, sattmále og lög-mál, Guds þiónusta og fyrirheiti.

5. Hverra sedur eru og þeir, sem Christur er útas komenn eftir höfðenu, sá sem er Gud yfer öllu hlutum, bleffabur at eyllsu, amen.

6. Enn þad er ómögulegt at Guds orð hase þriggðul vðid. Þvíat þeir eru eige aller Ísraels menn, sem af Ísrael eru.

7. Og eige aller þeir börn, sem af Abrahams sæð eru, heildur skal þer í Ísaac þad sæð nefnt ver-da.

8. Þad er, þeir eru eigi aller Guds börn; sem eftir höfðenu eru börn, heildur verða þeir sem eru fyrirheitesins börn, fyrir sáð reifnaber.

9. Þvíat þetta er fyrirheitis orðid, þar hann seger: á þeim tíma mun eg koma, og þá skal Sara son hafa.

10. Þessu er eigi alleinasta svo þáttad um hana, heildur og þá Rebecca var þungub, af þeim eina fødur vorum Ísaac.

11. Aldur enn börnenn voru fædd, og þau höfdu gert hverke godt ne vonðt, svo at Guds fyrirhyggia flöðug flæðe eftir úta valuingunne.

12. Eigi útas verðflöðan verða heildur útas náð þess sem kallabð, þá var sagt til hennar:

þinn megi þá þína þeim minna.

13. Eftir því sem þessir stendur: Jacob elskade eg, enn Esau hafði eg at hatri.

14. Hvað viljum vér þá hér til segja? er Guð þá ránglátur? langt se frá því.

15. Því hann seger til Moyses: Hvörn eg náða, þeim em eg náðugur, og hverum eg misskuna, þeim em eg misskunsamur.

16. Því er það eigi komið under nokkurs víla eður til þjáðræ, hekkur under Guðs misskunsame.

17. Því ríðningenn seger til Pharaó: til þessupþakke eg þig, at eg sýnde mína magt á þer, svo at mitt nafn kunngerist um all lönd.

18. Evi misskunar hann nú þeim hann vil, og forþerðer hann hann ríð.

19. Evi seger þá til mín: Hvera skýld gefur hann oss þá? Því hver fær hans víla móte stadd?

20. Já, góður maður, hver ert þú þá, at þú vilt ganga í lagaprætt við Guð? seger nokkur efnid svo til smíðsins: Hvar fyrir gerðer þú mig svo?

21. Evi hefir eigi leyrkera-smíðurina valld til, ut af einum mó at gera annað leidd til heids, enn annað til smáunar?

22. Því þá Guð villde end-syna reidena, og kunngerá sína magt, hefir hann með mikilli þolinmæði umliðer fer reidinnar, sem báin eru til forðæmingar.

23. Uppá það hann sende ráðdom sinnar byrðar á ferum miss-

unarinna, þau hann hefir til-bæid til byrðarennar.

24. Hvera hann hefir og svo kallad, hverer ver erum, eigi eina nefta þá sem útas Gyðingum eru hekkur og vinnu út af heidsingum.

25. Evi sem hann seger fyrir Hoseam: eg minn það þessa mitt fólk, sem eigi var mitt fólk, og þá mína unnustu, sem eigi var mín unnusta.

26. Og það mun verða, at þeim stá, hvar til þeirra var sagt: Þer erud eigi mitt fólk, þar skulu þeir kallader verða börn lifanda Guða.

27. Guð Esaias kallar fyrir Ísrael: Þóat tala Ísraels barna være sem fíflar sandur, þá mundi þó þeir sem áfgangs eru, höfunder verða.

28. Þvíat þar mun þe ein forbyrðun og hjálp, til rettlatið, og Drottinn mun gæða þá hjálp á jörðu.

29. Og svo sem Esaias sagde áður fyrir: nema ef Drottinn bebaotð hefde oss seðe efterlátid, þá værum ver erðner sem Sodom, og lífa sem Gomorra.

30. Hvað vilum vér nú hér til segja? Það vilum vér segja: heidsingar, sem eigi hafa rettlatens efterfylt, hafa rettlatet bonblad, enn eg sege af því rettlati, í sem útas trinne kemur.

31. Guð Ísrael hefir efter lög-málsins rettlati fundad, og hefir þó eigi komist at lög-málsins rettlati.

32. Hvar fyrir? Þvíat þeir hafa eigi seittad þess af trünne, hekkur svo sem af lög-málsins verkum. Þvíat þeir hafa reidd sig á þann ástettingar sein.

33. Eftir því sem skrifad er: fíðed, at eg set í Bion einn ástleit- ingar stein, og hneirlunur hellu, og hver hann trúer á hann, sá skal eige at hneirlau verða.

X. Capítule.

1. Skerur brædur, þad er öff míns hiarta, og grátleg bæn til Guds fyrir Ísrael, at þeir hlásp- udust.

2. Þvi eg ber þeim vitne, at þeir vandlæta um Gud, enn eigi með skynseme.

3. Þviat þeir heðia eige þad rettllæte sem fyrir Gude gílder, og leita við upp at retta sínar egen- legar rettllætingar, og eru svo þvi rettllæte sem fyrir Gude daga- er, eige undergefner.

4. Þviat endalok lögmálsins er Chrístur; hver sem á hann truer, sá er rettllatur.

5. Moyses skrifar at sonur um þad rettllæte, sem kemur af lögmálenu: hver sá maður- sem þad gerer, hann mun lífa þar- inne.

6. Enn þad rettllæte sem af trúanne kemur, seger svo: seg þú eigi. Þínu hiarta: hver vill upp- stíga í himinenn? Þad er eige annað enn Chrístum niður hinga- at at saka.

7. Eða hver vill niður stíga í underdunip? (þad er eigi annað enn Chrístum frá dauða astur at saka).

8. Enn það seger hán? orðed er þer nálegt, sem er í þínu munne og í þínu hiarta. Þetta er trúarinnar orð, þvert þer pre- ditum.

9. Þvi ef þú vðurkenner Jes- sum með þínu munne, at hann se Drottinn, og trúer í þínu hiar- ta, at Gud hase uppvæð þann af dauða, þá munst þú hláspast.

10. Þvi ef menn trúa af hiar- ta, verða menn rettlláter, og ef menn vðurkenna með munnum, verða menn hlápleger.

11. Þvi ritningenn seger: hver á hann trúer, sá mun eige verða til flámmar.

12. Her er einginn greinar- munur millum Gyðinga og Griða, þeir hafa öller einn Drottinn, sem er ríkur yfir öllum þeim, hann ákalla.

13. Þvi hver hana ákallar nafn Drottens, sá mun hófenn verða.

14. Enn hvernenn flulu þeir kalla á þann, á hvern þeir trúa eige? enn hvernenn flulu þeir trúa á þann, af hverum þeir hafa eðli þeyrt? enn hverninn flulu þeir þeyra án predikara?

15. Eða hvernenn flulu þeir ræðiga predika, nema þeir seu sender? svo sem skrifad er: hver- su fríðer eru fatur þeirra, sem fríðinn boda, þeir sem boda þið gíða.

16. Enn þeir eru þó eigi öller gudsþjallennu hláðuger, þvi Elías seger: Drottinn! hver trúer þerre predikan?

17. Fyrir því semur trúenn áte af predikun, enn predikun fyrir Guds orð.

18. Enn eg sege: hafa þeir eige þeyrt þad? sannlega er þeirra hlásmur um öll lond útgenginn, og þeirra orð um alla veröld.

19. Enn eg sege: þess Ísrael eige þeyrt þad? í fyrstu seger Moyses: eg mun ása þú upp

ti vandlættingar yfer þeim, sem eigi eru mitt fólk, og yfer flyglause þjóð, mun eg erta yður til reiða.

20. Enn Esaias þorir vel svo at sega: eg em af þeim fundinn, sem eigi hafa min leitad, og þeim anglystur, sem eigi hafa at mer spurt.

21. Enn til Ísraels sezer hann: aðann dag hefi eg minnar höndur úthreidd, til fólks þessa, sem eigi vill afhjða, og mótmæla.

XI. Capitule.

1. Svo sege eg nú: hvert hefir Gud þá sitt fólk frá sér ræð? stærre se því, þvíat eg em og Ísraels maður, útaf Abrahams sæde Benjamíns.

2. Gud hefir eigi sitt fólk frá sér ræð, þad hann hefir áður fyrreþugad.

3. Eða vited þer eigi hvað ritningen sezer af Elia? þvernin hann gef frammi fyrir Gud, gegn Ísrael, og sagde: Drottinn! þá menn þína hafa þeir skol fleged, og þin sulturu uppgrafed, og eg em elnn esterblifenn, og þeir umsitja mitt líf.

4. Enn hvað sezer honum Gudlegt andsvar? þá þúsunder manna hefi eg láted met esterblissa, þeir sem eigi hafa beygt sín kne fyrir Baal.

5. Svo gengur þad nú og til þessum tímum, með þessum, sem ester eru ordner ester útvalningu náðgrinnar.

6. Enn fyrst þad er útaf náðenne stæð, þá er stæð eðle af verkanna forþenusu, annars väre útaf verkanna forþenusu, þá er

náðennu eingin náð: enn þa þad náðennu eðle, ellegar väre verðskullþanen eingin verðskullþan.

7. Hvernin þá? þvad Ísrael esterleitar, þad hefir hann väre sðlest, enn útvalningu sðlabeft þad, enn þeir abrer eru forherbter.

8. Efter því sem skrifað er: Gud gef þeim elan. Þverndar anda, og augu at þeir síð eðle, og eyru at þeir þeyra eðle, allt til þessa dags.

9. Og David sezer: þeirra borb lát þeim verða at snoru, og til fstrunar og hucizla, og þeim til endurgjelds.

10. Þorbinda og þeirra augu, svo þeir síðe eðle, og beyg okkib þeirra brigg.

11. Svo sege eg nú: hafa þeir þar fyrir refid sig á, at þeir stýlbu vera vandlæter efter þeim.

12. Þvi ef þeirra fall er heimfins aublegd, og þeirra stæde heidinna manna ríððimur, þversu mikib meir väre þad, ef þeirra tala full väre?

13. Víd yður heidinga tala eg: með því eg em þessule heidinna manna, vil eg mitt embætti heidra.

14. Ef eg gæti hvatt þá sem mitt told eru, til vandlættingar, og nodora af þeim viðþlega þert.

15. Þvi ef þeirra glatan er heimfins forskum, hvað väre þad annat, enn at taka lífed frá þeim dauða?

16. Þvi ef þá fyrste afstæði er heilagur, þá er og efstæð heilag, og ef röttem er heilag, þá eru og tvístærner heilager.

17. Enn þá nodarar af toltunum þeim afbrötuer, og þú sem

öfurs sem lifande er og heilag, og Gude það næmt, hvert að er þær skinsamleg þöfnust.

2. Og hegðed þú eige eftir þessum heime, heilur gered þú um skiptelega með endurnýngun þvörs hugskots, svo at þer meged reyna hver se göður, þægur og algerður Guds villi.

3. Þvíat eg sege fyrir þá náð, sem mer er gefin, hverum sem einum þú á minni, at eingenn hallde meir af sér enn þónum þer af sér at hallða, heilur hallde þann af sér hóflega, eftir því sem Gud hefir útskipt hverum og einum mæling trúarennar.

4. Þvíat líka sem ver þósum marga límu á einum líkama, enn allir límer þafa eigi eins hegðan.

5. Líta svo erum ver marger einn líkame í Christo, enn vor á milli erum ver hver annars límur.

6. Og þósum margþóttabar glöser, eftir þeirre náð sem oss er gefin. Þá se hann trænne lífur.

7. Hefir nokur embætti, þá gæte hann síns embættis: kenna nokur, þá valte hann þenninguna.

8. Minner nokur, þá hugge hann at þeirre minningu; gefur nokur, þá gefe hann einfaldlega; flíðnar nokur, þá flíðne hann með áhyggju; fremur og nokur missunfeme, þá gere hann hana með aðsóse.

9. Elfan se flæðarlaus; hater þú vonða, enn hallþú fast á þínu göða.

10. Þú þar bróðurlegur kærleike se af hiarta þú á minni: hver verbe fyrir til virðing at veita öðrum.

11. Vered eige láter, í því þer efged at vinna: verid glöande í anda: hegðed þú eftir tíðenne.

12. Vered glader í vonenne, enn þólennumóðer í koslenne; fláðsafir í þóenne.

13. Unnest nauðþurfter heilagra: þóþaðes gestrisne.

14. Blesses þú sem þú of-sæla; blesses enn þóþed eige.

15. Þægued með þegnendum, enn gráted með grátnendum.

16. Vered samþuga innþvðis; flúnded eige þá, hvað þátt er, heilur hallðed þú niður til þeirra légu.

17. Gíallðed engum lítt móte illu: leggid þapp á göðmennsku við hvern mann.

18. Svo miled sem mögulegt er, þá þafid frið við alla menn.

19. Hefned þú eigi flálfir, minner eilíflegustu, heilur gefid rúm reide Guds, þvíat flrifab er: min er þefnden, eg vil endars gíallða, seger Drottinn.

20. Nú, ef þvínur þinn hängear, þá gef þónum sæðu; þvæster þann, þá gef þónum at dreða: nær þú gerer þetta, þá safnar þú glöðum eilts þer þóþ þónum.

21. Þát eigi þú vonða þvæfliga þig, heilur þvævinn þú þú vonða með göðu.

XIII. Capitule.

1. Hver maður se valðstjórinn undergefinn, sem þvæ þónum magt þvæ, því þar er eige nokur valðstjórinn, utann af Gude; enn hver valðstjórinn er, þá er þú af Gude flíðub.

2. Hver nú móstendur valðstjórinnne, sá flendur innóte Gude

flíðan, enn þeir fengi móta standa, munu yfir sig taka döms áfelle.

3. Þvíat valdbid er eigi góðum verkum, heldur böndum til flélfingar, enn vilstúð eige óttast valdbíðröfna, þá ger það góðt er, og þá munt lofsir af þeane þafa.

4. Þvíat þán er Guds þenare, þer til góða; enn ef þú gerer það vort er, þá máttú óttast, þvíat þán þer eige þerð þerfegind, þvíat þán er Guds þenare og einn hognare til fröfjunnar þeim sem illa gerer.

5. Svo vered nú af naufsyn unbergelzer, eige ofleuasta þirtingarinnar vegna, heldur og illa einnen fyrer samvittfúnnar saker.

6. Þar fyrer flalus þer og flatt gíallða, þvíat þeir eru Guds þenatar, sem flíkar þýflur þafa.

7. Því gefed það hverum sem þer þýflbuger erud, þeim flatt, sem flattur þeyrer, þeim toll sem tollur þeyrer, þeim ótta sem ótte þeyrer, þeim heidur sem heidur þeyrer.

8. Verid engum noút þýflbuger, nema það þer ekked hver annann inþyrdís, því hver hann ekkar annann, sá þesir lögmaled upphótt.

9. Þvíat þar segeft: þú flatt eigi þér þrygla; eigi mánn þega; eige flæla; eige líugvítne mecla; þá flatt og eige þyrnast; og ef þar er noútub annad bodord fram vegis, þá felf þáð í þessum orðum; efla flóttú náunga þinn sem flíflav þig.

10. Gíflann gerer náunganum eði mein, því er nú efla lögmaflíus upphótt.

11. Og með því ver víflum flífl, sem er flíflmenn, at flífl er

upp at flífl af flíflne; af því vor flíflhífl er nú nær, heldur enn þá ver tróðum.

12. Móttinn er umlífler, enn bagurenn flífl at nálgast, leggum því af verk mýflranna, og flíflröfust flíflröfust líflsflífl.

15. Þáflum þess góngu flíflsamflífl; sem á þega, eige í ofate eða ofþryflífl, eige í leguleflum, og munadarlífl, eige í flífltrann ne ofþyflífl.

14. Helliur flífldeft þer Dróttne Jíflu Chrífllo, og vafled hólðib, þó svo það flífl eige flíflar þyrnber.

XIV. Capitule.

1. Enn þann sem breíflur er í flíflne, þá annífl hann, eige til eflamflíflra samflíflra.

2. Annar flífler, hann mege all nepta, enn þinn sem breíflur er, eite hann flífler.

3. Enn hver sem etur, hann forflífl eigi þann sem eige etur; og hann sem eige etur, þáfl eige þann sem etur, því Gud þesir annast þrinn.

4. Hver er þáfl sem annarlegann flífl þáfler? hann flífler eða flíflur flíflum flíflar, enn þann flífler vel víflröft aftur, þvíat Gud er máttugur hann vífl at retta.

5. Annar heldur meir af flíflum þega, enn af offlum; þinn annar heldur alla þaga flíflra, hver einn vere vífl flíflar flíflingar.

6. Hann sem af þegunum heldur, gerer það flífler Dróttne, og þinn sem þar heldur eige af, hann gerer það og flífler Dróttne, og hver sem etur, sá etur Dróttne, þvíat hann gerer Gude þáfler, og

þann sem eige etur, þann etur eige.
Drottne, og gerer Gude þættir.

7. Þviat eingenn þor lifer
siðlfum ser, og eingenn þeyr ser
siðlfum. Þvi ef þer lifum, þá
lifum þer Drottne; þeyum þer,
þá þeyum þer Drottne.

8. Þar fyrer, hvert þer lifum
eða þeyum, þó erum þer Drott-
ins.

9. Þviat þar fyrer þesir Chri-
stus dæd, og upp astur risid og
endurlifnab, at þann se Drottinn
þer lifendum og dauðum.

10. Einn þú, hvað dæmest þú
þinn bróður? eða þú þinn annar,
hvar fyrer forsynðir þú þinn bró-
ður? Þvi þer munum aller fleiðast
fyrer Christli dómstol.

11. Eftir þvi sem skrifað er:
svo sannarlega sem eg life, seger
Drottinn: mer skulu öll þine beyg-
ast, og allar tungur skulu Gud
viðurkenna.

12. Þá mun og hver sem einn
fyrer siðlfann sig gera Gude reikn-
ingastap.

13. Fyrer þvi látum oss ná
eige framarmeir dæma hver um
annann, heldur dæmed þad miklu
frammar, at eingenn sete neðora
ásteiting eður. hveirle fyrer sinn
bróður.

14. Eg veit þad, og em þess
fullviss í Drottne Jesu, at þar
er eðle allmennelegt í siðlfu ser,
nema þeim sem þad reiknar fyrer
almennelegt, þonum er þad al-
menneligt.

15. Nú ef bróðer þinn sturlast
fyrer þinnar sædu saler, þá geng-
ur þú þegar eige efter karleikan-
um. Minn kære! forðiarfa eige
þann með þuam mat, fyrer hvern
Christur er dæman.

16. Fyrer þvi lofid Tapps á,
at þðar endur verðe eige last-
aður.

17. Þviat Guds rífe er eige
manur og dryður, heldur rettlate
og fridur, og sögnudur í Heilög-
um anda.

18. Hver þann þignar Christo
þar með, sá er Gude þættur, og
monnum gefellbur.

19. Fyrer þvi látum oss stunda
eftir þvi, sem til fridarens þenar,
og þad sem oss þenar til betrun-
ar, á medal þer.

20. Minn kære! forðiarfa þú
eigi Guds verk, fyrer matarins
saker; aller hluter eru at sonnu
kreiner; enn þad er þonum eige
góðt sem þad etur með ásteingu
sinnar samvitflu.

21. Miklu betra er, at þú eter
eðli list, og dreðer eðli vín, eða
þad noðud, sem þinn bróðer steit-
er sig á, eða argast af, eða þvíst
við.

22. Hætt þú trúna, þá haf
þana þið siðlfum þer, fyrer Gude.
Eðli er sá sem enga samvitflu
gerer siðlfum ser, í þvi, þann
medtekur.

23. Einn hver sem efast þar
um, og etur sá, sá er forðambur,
þviat þad þer eigi af trúnnu. Einn
hvað eigi er út af trúnnu, þad er
synd.

XV. Capitul.

1. Einn þer, sem sterkt erum
skulum, umlíða vaxmátt þeirra
sem breiðer eru, og þafa eige
gedþæne á siðlfum oss.

2. Og hver, sem einn þerra
þegde for svo, at þann þættir
sinum náunga í góðu, til bet-
unar.

3. Þvíat Christur hafði eiga gæðane á stölfum fer, heilur eftir því sem skrifað er: Þeirra smáner, sem þig smádu, sellu yfir mig.

4. Enn það sem áður skrifað er, þá er það skrifað ofð til lærðoms, svo at þer sýrer þolinnaðe og huggun ritningarinnar heðum vonna.

5. Enn Gud þolinnaðennar og huggunarennar gefe yður það, at þer seud eins sinnis yðar á milli, eftir Jesu Christo.

6. Svo at þer máttuð með einn samheilde, og einum munne þyrðsa Gud og fædur vors Drottins Jesu Christi.

7. Þar sýrer annest hver annann, líka sem Christur annaðest yður, Guð til lofs.

8. Enn eg sege Jesum Christum vors þafa Þionuslumann umsturnarinnar, sýrer Guðs sannleika fæler, til stadsessu sýrerheitanna, sem til fedranna eru fæd.

9. Og at heidenn yður losaði Gud sýrer misskunnseinnar fæler, eftir því sem skrifað er: sýrer það vil eg veggama þig, meðal heidinna þiðsa, og þinu nafne lofsþingla.

10. Og enn astur seger hann: fagned þer heidingar með hans fólke.

11. Og enn astur: lofed þer Drottinn. aller heidingar, og mille hann allur yður.

12. Og enn astur seger Esaias: Það skal vera rót Jesse, og hann sem upprisa mun, til at stjórna heidnum þiðsum; á hann mynu heidner menn vona.

13. Enn Gud vonarinnar fylle yður með allum fagnade og friðe

í tránne, svo at þer hafid gneðlega von sýrer kraft Helligs anda.

14. Enn eg em fullviss um yður, brædur mínar, at þer skaltur erud fuller gæðnne, upphætt af allum skilninge, svo at þer geted áminnt hver annann.

15. Enn eg dirstest eigi at fædur yður neðud til at skrifa, brædur mínar, og yður at áminna, vegna þeirrar náðar, sem mer er af Guðe gefin.

16. Ut eg skule vera Christis þenare, meðal heidinna þiðsa, til at offra Guðs evangelium, svo at heidinn yður væde Guðe þageslegt ossur, helgat sýrer Heilagann anda.

17. Þar sýrer get eg brósað mer í Christo Jesu, at eg þínt Guðe.

18. Þvíat eg dirstest eigi neðud at tala, það Christur eigi heðe gert sýrer mig, at koma heidinne þið til hlýðennar, sýrer ord og gerðer.

19. Sýrer kraft tákna og stórmærka, og sýrer mátt Guðs anda, svo at eg hefí frá Jerusaleum, allt umkring, inn til Syricum, upphætt allt með Christi evangelio.

20. Og ferðeilis lagt lapp á at þredila Guðspialled þar, hvar nafn Christi var eiga kunnugt, svo at eg byggde eige yfar annarlegum grundvelle.

21. Heilur eftir því sem skrifað er: þeim sem esse var af þonum bódad, þeir þulu það síð, og þeir sem það þafa eige heyrð, þeir skalt þad skilja.

22. Þetta er tilfæd, hvert mer hefir ofstinnis tálmað til yðar at koma.

23. Og fyrst eg hefe nú eige ráum meir í þessum lönnum, enn

eg hefe þú haft eftirlangan um
morgn er at koma til yðar, þá vil
eg koma til yðar.

24. Þá eg reise til Spania-
lands, þviat eg vænte, at eg munu
reisa þar um og síð yður og af
yður þangat leiðdur verða, þó
svo, at eg tæke áður hvið hía
yður, um flundar sakir.

25. Enn nú reisi eg til Jeru-
salem, þeim heilögu til þenustu.

26. Þvi þeir af Macedonia og
Achaia hafa þessviljuglega sam-
annsótted nokurn almennalegann
þeningastírk, þeim fátæku heilög-
um, sem eru í Jerusalem.

27. Það hafa þeir viljuglega
gert, þeir eru og þessara flúðda-
menn, þvi fyrst hiner heidnu eru
hluttakrarar vordner þeirra and-
legra endása, þá er það flúðda
at þeir syndu þeim aðstod, í líf-
amlegum andæsum.

28. Enn nær eg hefe þetta
framkvæmt, og innsiglad þeim
þann ávort, mun eg ferðast fram
um hía yður til Spanialands.

29. Enn eg veit nær eg kem
til yðar, at eg mun koma með
fullre blessan Christs evangelii.

30. Enn eg heide yður, brædur
mínir, fyrir vörn Drottinn Jesum
Christum, og fyrir kærleika and-
ans, at þer hlálped mer til at
flíða, í yðrum bönum fyrir mer
til Guds.

31. Svo at eg frelsist frá þeim
vantrúðum sem á Gyðingalande
eru, og at menn kionusta, sem eg
gere til Jerusalem, verða þeim
heilögu þaknæm.

32. Svo at eg vætte fyrir
Guds vili til yðar koma með
fagnade, og endurnæra mig með
yður.

33. Enn Gud friðarins se með
allum yður, Amen.

XVI. Capitul.

1. Móra systur Phæben fel eg
yður á hendur, hvi sem er kionus-
stulvinnu ksnadarins í Kenchrea.

2. At þer mættalit hana í
Drottne, svo sem heilögum hæfer,
og gereb henne hlástod í hveru
þvi verke, sem hún kann yðar
við at þurfa, þviat hún hefir
morgum hlástod veitt, og mer
kálsum.

3. Heilsið Priscæ og Aquila,
mínun hlálpurum í Christo Jesu.

4. Þeir sem hafa vogad sit líf
fyrir mitt líf, hvern eige allein-
asta eg gere þakir, heidur allur
lofnudur heidinna flóða.

5. Og heilsið þeim ksnade,
sem í þeirra hási er. Heilsið
Epæncto mínun elskulegum, sá
sem frumvortur er þeirra í Achaia
í Christo.

6. Heilsið Maritu, hver mikla
mædu og erfiðe hefir haft með
oss,

7. Heilsið Andronico og Sa-
niano, mínun náfrændum og
sambandingum, hverir nafnsfræ-
er postular eru, og fyrir mig
voru í Christo.

8. Heilsið Ampliano mínun
elskulegasta í Drottne.

9. Heilsið Urbano vorum hlálp-
ormanne í Christo, og Stachyno
mínun elskulegum.

10. Heilsið Apelli, sem reinbur
er í Christo. Heilsið þeim sem eru
af heimile Kristobuli.

11. Heilsið og mínun frænða
Herodiano. Heilsið og þeim af
heimkonne Marclesi, sem eru í
Drottne.

12. Heilsið Tristene, og Bry-
phosa, þær sem erfidu i Drott-
ne. Heilsið Persida elskuligre,
hver mikil þess erfidu i Drottne.

13. Heilsið Ruffo hinum út-
valda i Drottne, og hans móður
og minne.

14. Heilsið Asnerito og Phle-
gonti, Hermannu, Patrabanu,
Hermeniu, og þeim bræðrum, sem
hjá þeim eru.

15. Heilsið Philologo og Ju-
liano, Nerino og systur hans, og
Dhumpaño, og öllum heilögum,
sem hjá þeim eru.

16. Heilsið hver þorun þar
á milli, með heilögum kofe. Þur
heilfar Christi sönuður.

17. Enn eg áminne þur, gæðer
bræður, at þer hafið gát á þeim,
sem rugl og hindraner uppþora
gegn þeim lærðome, sem þer hafið
lært, og snúð frá þeim semu.

18. Þvint þess háttar mena
þiðna eige Drottne Jesu Christo,
heildur sínum maga, og fyrer
satleg orð, og sagurlegt málaðe
tala þeir þiortu meinlausra.

19. Þvint þur blyðne er meðal
hvers manns útkomen, fyrer þad
fagna eg þur þegna, enn eg vil,
at þer send vitrer i þinu góða,
og einfalder i þinu vonða.

20. Enn Gud friðarens mun
innan flammis niðurtroda satan
under þra sætur. Náð Drottins
vorr Jesu Christi se með þur.

21. Þur heilfar Timotheus
minn meðhielpare, og Lucius, og
Jason, og Sosipater, minner ná-
frændur.

22. Eg Tertius heilfa þur,
sem þetta bref skrifaðe, i Drottne.

23. Þur heilfar Gajus, minn og
alls sarnadarins herbergari: þur
heilfar Crastus, borgarennar fiðr-
birder, og Quartus vor bróðer.

24. Náð Drottins vorr Jesu
Christi se með þur öllum, Amen.

25. Enn þonum, sem máttugur
er þur at stirkia efter hliðan
míns evangeliu, og þreðkanar
af Jesu Christo, fyrer þvera fá
leyndur þómur er spinnberaður,
þfer hverum frá verakdar upp-
hafi þess vered þagad.

26. Enn ná spinnberaður og
auglýstur fyrer ritningar þá-
mannanna, efter þóðe eyllis Guds,
trúarinnar blyðne til uppættinga
er meðal allra heðinna þiðna.

27. Þeim sama Gude, sem
allreina er vitur, se þurð fyrer
Jesum Christum at eyllisu, Amen.

Enter S. Pals Pistill til Róm-
vera.

Hinn fyrre S. Pals Pistill til Corinthumanna.

I. Capitule:

I. Paulus, sem er elinn kall-
aður postule Jesu Christi, fyrer
villia Guds, og fá bróðer Gofhe-
nes.

2. Guds söfnuðe i Corintho,
þeim helgader eru i Christo Jesu,
þeim söfnuðum heilögum, samt
öllum þeim, sem állalla nafn
Drottins vorr Jesu Christi, i öll-
um þeirra siðum og vorum.

3. Náð og friður, af Gudi vorum sáður, og Drottne Jesu Christo se með yður.

4. Páðer gere eg Gude mínu ísraan þar vegna, sýrer þá Guds náð, sem yður er gefin í Christo Jesu.

5. Ut þer erud sýrer hann í öllum hlutum augðader, í öllum lærðóme og í öllum skilninge.

6. Ester því sem sá predikan af Christo er fróftug vorden í yður.

7. Evi at þer hásed eingann breft í nodorre gíof, efterbidando augliffingar vors Drottens Jesu Christi.

8. Sá yður mun stadföstum hallda allt at lokum, svo at þer send öfstraffanliger á þege Drottens vors Jesu Christi.

9. Þvi Gud er trúr, sýrer þvern þer kallader erud til samlogs sonar hans Jesu Christi vors Drottens.

10. Einn eg áminne yður, lærer brædur, sýrer nafns Drottins vors Jesu Christi, at þer háld allersaman eina ræðu, og láted eige nodora tvístran vera yðar á mille; heðdur haldbil fastlega til samans í einu sinne, og einne meiningu.

11. Þvi mýr er svo sagt um yður! Lærer brædur, af þeim sem af Godes heimkynne eru, at þvátan se yðar á mille.

12. Einn eg sege þar af, at sá eine sege yðar á mille: eg em Páls; sá annar: eg em Apólos; hinn þriði: eg em Cephar; hinn fjórde: eg em Christi; þvernen?

13. Er Cristur þá ífundur-skiftur? er neðud Páll sýrer yður krossfestur? eða erud þer skirðer í Páls nafne?

14. Eg þakka Gude, at eg hese engann yðar skirt, utann Crispum og Gaium.

15. Evi at eingenn kunne þad at sega, at eg hafi skirt í mínu nafne.

16. Eg skirði og heimamenn Stephana, framar veit eg eige, þvert eg hese aðra skirt.

17. Þviat Cristur sende mig eige til at skira, heðdur at þvðita evangelium, eige með orðsmáð, svo at eige yðe kross Christi at engu.

18. Þviat þetta orð af krossenum er heimsta þeim, sem fortapader verða; enn öfs, sem hiðlpast, er þad Guds krastur.

19. Þviat sendur skilfari; eg vil at engu gera viðdom þeirra visu, og skilning skynsamra vil eg hurt varpa. Hvar eru þeir byggnu?

20. Hvar eru þeir skilfardu? hvar er uverallbærirringar? heseir Gud eige gert speke þeims þessa at heimstu.

21. Með því heimurinn sýrer Guds viðdom þeste eigi Gud í hans viðdóme, þóðnabest Gude þad vel, sýrer færislega predikan hiðlpalega at gera, þá sem þar á trúa.

22. Með því at Gyðingar öfka teikns, og Crister spória at speke.

23. Einn ver predikum Christ hinn krossfesta, sem er Gyðingum, at sanna hvelgjan, enn Grikum heimsta.

24. Einn þeim, sem kallader eru, bæde Gyðingum og Grikum, predikum ver Christum, Guds krast og Guds speke.

25. Þviat Guds fávittla er monnum byggjare, og Guds veitloffe er monnum skirkare.

26. Allteð, góðer brædur, yðra takkan, at eige eru marger spekingar efter holdenu, eigi marger völluenger, eige marger eðalborner kallader.

27. Helliður þad, hvað heimsflu-
legt er fyrir heiminum, þad
hefir Gud útvald, uppá þad at
hann geri vitringa at hneixlan.

28. Og þad sem veiflegt var
fyrir heiminum, þad útvalde Gud,
svo at hann gerde at hneixlan
þad, hvað óblugt er, og þad sem
söðla var fyrir heiminum, og for-
smáð, þad hefir Gud útvald, og
þad sem eige er, svo hann gerde
þad at engu, sem noðud er.

29. Eðo at eðe höllð fyllde
hrösa fer fyrir honum.

30. Utas hverum þer erud og
kommer í Chrísto Jesu, hver öð
er af Gude gerdur til vísðómð,
og rettlætis, og til heigunar, og
til endurlausnar.

31. Eðo at hver, efter því sem
skrifað er, sem fer hröfar, sá
hröse fer í Drottne.

II. Capítule.

1. Og eg, góðer brædur, þá
eg kom til yðar, kom eg eige
með orðahæð, eða hárra vitflu
til yðar, at tóða yður guðliga
preðikan.

2. Þvi eg heilt mig eðe vita
yðar á milli, utan alleina Jesum
Chrístum þann hinn kröfsefsta.

3. Og eg var tíi yður með
veifseika, og með aggun og ótta
míllum.

4. Mín orð og mín preðikan
var eigi í smíðarorðum mann-
legrar vitflu, heldur í andsyning
andans og kraftsens.

5. Eðo at yðar trú fyllde föst
standa, eigi á mannlegre vitflu,
heldur á Guds kraste.

6. Enn þad ver ræðum um,
er þó speke á meðal þeirra, sem
algerðer eru, eðe þessa heims
speke, og eigi þessa heims höfð-
inga, hverer forganga.

7. Helliður segum ver af þeirre
heimuglegre kulinne Guds speke,
þværa Gud hefir skíðað fyrir ver-
aldarennar upphaf til vorrar
dyrðar.

8. Hvera eingern af þessa
heims bafðingum hefir þétt; þvi
ef þeir hefðu þétt kana, þá hefðu
þeir eige kröfsefest Drottinn dyrð-
arennar.

9. Helliður efter því sem skrifað
er: þad eigi hafa augu sed, og eige
eyru heyrt, og eige í neðurs manns
hiarta fæmð, hvað Gud hefir fyrir-
báð þeim, sem hann eifsa.

10. Enn öð hefir Gud þad
opinberað fyrir sinn anda, því
andenn ransafar alla hluti, einn-
enn diupleika Gudeðmíns.

11. Hver manna er sá, at vite,
hvað í mannum er, utan manns-
sins ande, sem í honum er? svo
lífa veit og einginn hvað í Gude
er, nema Guds ande.

12. Enn ver höfum eigi með-
tekt þessa heims anda, helliður
þann anda, sem af Gude er, svo
at ver vitum hvað öð er af Gude
gesed.

13. Af hveru ver og segum,
eige með þeim orðum, sem manns-
leg vitfla kann at fenna, helliður
með þeim orðum, sem Heilagur
ande kenne, þæmande sós and-
leg efne andlega.

14. Enn nátturlegar mædur
þyniar eðe af Guds anda, af
þvi at þad er honum heimsle, og
hann far þad eige þétt, því þad
hlatur andlega-at bæmest.

15. Enn sá andlegur er, hann
bæmer alla hlute, og bæmest af
engum.

16. Þviat hver hefir þétt
hugflot Drottins? eða hver vill
fenna honum? enn ver höfum
Chrísti hugflot.

III. Capitul.

1. Og eg, gæder brædur, funne eigi at tala við yður, svo sem við andlega, heildur svo sem við höfðlega, líka sem við önnur ángbörn í Chrísto.

2. Miðst hafi eg yður til dryðkar gæfir, enn eige mat, þvíat þer megnubud það eige þá, svo megnab þer það enn nú eige heildur, með því þer eruð enn höfðleger.

3. Þvíat á meðan hatur, fífi, og tvídrægne er yðar á milli, eruð þer þá eigi höfðleger, og sánged efter mannglegru vísu?

4. Þvíat ef sá einn seger: eg em Páls; og hinn annar: eg em Apóllós; eru þeir þá eige höfðleger?

5. Hver er Páll? hver er Apóllós? Þjónustumenn eru þeir, fyrir hvera þer eruð trúader bókver, og það sama, efter því sem Drottinn hefir hverum einum veitt.

6. Eg plantade, Apóllós vöðvade, enn Gud hefir frjófgun gefið.

7. Eða er nú hverfe sá nöðvud, sem plantar, ne hinn, sem vöðvar, heildur Gud, sá sem frjófgun gefur.

8. Enn sá sem plantar, og hinn sá sem vöðvar, þeir eru eitt. Enn hver einn mun sitt verðlaup öðlast, efter sínu erfiðe.

9. Því ver erum Guds samerfðismenn, þer eruð Guds afurvinna, og Guds uppbygging.

10. Eg hese út af þeirre Guds nöð, sem mer er gefin, grundvöllenn lagt svo sem einn hygginn húfasmidur, enn einn annar byggir þar yfer, enn hver einn hase gát á, hvernenn hann byggir þar yfer.

11. Þvíat einginn fær ann-

ann grundvöll lagt, enn hann sem lagður er, hver er Chrístus Jesús.

12. Enn ef nöður byggir yfer þessum grundvelli, gull, silfur, gimsteind, tre, heyr, strá.

13. Þá mun hvers eins verk opimbert verða, dagurenn mun það auglýst gera, þvíat það mun með elde opimberað verða, og hvílefi at hvers eins verk se, þá mun eðurinn rennfa á gera.

14. Ef nöðurs verk blisur, sem hann hefir þar yferbyggt, þá mun hann laun öðlast.

15. Enn hvers verk sem upp brennur, þá mun hann stöðfeme líða, enn hann siólsur mun holpenn verða, þó svo líka sem það se fyrir elibenn.

16. Vited þer eigi, at þer eruð Guds Mustere, og það Guds ande byggir í yður?

17. Enn hann, sem forðiarfar Guds Mustere, þann mun Gud forðiarfa, þvíat Guds Mustere er heilagt, hvert þer eruð.

18. Tæle eingenn siólsfann sig: nær nöður yðar á mikle þöfist vitur vera, væðe hann at þessa heims þára, svo at hann mege vitur verða.

19. Þvíat þessa heims spele, er heimflla hið Gude, þvíat svo er skrifað: hann hönðlar þá vísu í vísðóme þeirra.

20. Og enn astur: Drottinn veit hugsaner spekinganna, at þær eru heðmlegar.

21. Þyrer því mæte sig eingenn af nöðrum Manne. Hælt er þed yðvart.

22. Eða það Páll, eða se það Apóllós, eða se það Etyhas, eða Heimurinn, se það lífed eða dævaðann, se það hið nálagá, eða þá komma; allt er það yðvart.

20. Þvíat Guds rífe er eige
fólged í orðum, heilur í krafte.

21. Hvað vild þér? Skal eg
med vendi til þar sama, eða
med færleik og hogvarum anda?

V. Capitule.

1. Almenningur rómur er,
at þar seu hóraner þar á milli,
og þó stíl hóran, þeirrar eigi er
getid á meðal heidinna, þíðna,
það, at nokur skal hafa sín sód-
ur eiginsemt.

2. Og þó erud þer upphróf-
ader, og hafað eige miklu framar
önn umaleð, svo at þá sem það
verð hefir brygt, þræ burt röknu
frá þur.

3. At sönnu eg fráverandi
með lífama, þó nálagur í anda,
hefe allaræið svo sem næverande
dæmt yfer þonum, sem stílt hefir
gert.

4. At í nafni Drottins vors
Jesu Christi.

5. At þur samann kómunu
med minum anda, og med krafte
Drottins vors Jesu Christi, hann
osur at selja andstötunum, til
hóðsins forbiðsunar, svo at
andinn se hálplegur á þege
Drottins vors Jesu.

6. Þur hressan er eige góð;
vítid þer eigi at lítid sürðeng
fyrer allt þeiged?

7. Fyrer því reinsid burt þið
gamla sürðeiged, svo at þer seud
nýtt þeig, svo sem þer erud óþrö-
er, því ver þasum og einnig eltt
þóðslamb, sem er Christur fyrer
þur offradur.

8. Fyrer því höldum þóðla,
eige í górlu sürðeig, og eige í
sürðeig illstunnar og órettvís-
innar, heilur í sötu þeig stí-
leik og sannleika.

9. Eg Kristabe þur til í þrese-
nú, at þer höldud eide hafa at
gera med hörunarmenn.

10. Enganuegenn meina eg
þessa heims hörunarmenn, eða
ágyrðarmenn, vælinga né blóð-
mæna stárgóða, einrars hlytub
þer verððena at rýma.

11. En nú stísa eg þur at
þer hölud eigi hafa at gera med
þá, sem er, ef þá er nokur sem
stí lætur bröður þalla, og er
fríullstísmadur, eða ágyrðar-
madur, afgudabýrðfare, eða bríð-
unarmadur, óþrýðunarmadur, eða
ræninge: med þesskonar mönnum
hölud þer eige mator nenta.

12. Þvi þóð sama þer við
mig, sem þar fyrer utan eru, at
eg hölde þá þema? er eige svo,
at þer dæmed þá, sem fyrer inn-
ann eru? enn Gud mun dæma
þá, sem fyrer utan eru: taked
stílfes burt frá þur þann sem
vondur er.

VI. Capitule.

1. Hværnen þírfist neður af
þur, sem hefir eitthvad þarumal
móte öðrum, at þrotta þar um
fyrer rángluma, heilur enn
fyrer heilösum?

2. Vítid þar eige, at heilager
munu heiminn dæma? og fyrst
heimurinn skal dæmed af þur,
erud þer þá eige nógu vel fál-
er, til at dæma um lítills háttar
saler?

3. Vítid þer eigi, at ver mun-
um yfer englunum dæma? þerra
su miklu meir þá yfer stundlegum
aððasum?

4. Enn þer, nær þer hafað
neður málaserie, um stundlegant
and, þá taked þer þá, sem þíð
stundbenum forsmæðer eru, og
seted þá til yferðsmara.

23. Enn þer eruð Chrísti, enn Chrístur er Guði.

IV. Capitul.

1. Hver maður hallde oss fyrir Chrísti þenara, og verkfjóra yfer Guði leyndum bönum.

2. Nú heimita menn eige meir at verkfjórnum, enn at þeir finnst trær.

3. Enn mer er það fyrir litlum fosi, at eg fíle af yður dæmast, eða af einum mannlegum dege, eg dæme mig og eige fílsur.

4. Eg veit mig eigi í nokurn sekann, enn þar með em eg þó eige rettlátur, enn Drottinn er sá, sem dæmer mig.

5. Fyrir því dæmið eige fyrir tímann, fyrir enu Drottinn sentur, sá sem auglýsa mun einn þad í myrkum er huleð, og opinnber gara ráð hjartenna, og mun þó hverum sem einum lofsyr fte af Guði.

6. Enn þetta, góðer bróður, hese eg þótt uppá fílsann mig, og þólló, yður vegna, svo at þer lærdur af oðrum, at eingenn hiofe ser upp mót oðrum, fyrir nöðurs manns sakar.

7. Þvi hver dæmer um þig? og hvað þer þu það, at þu þer eige meðtefed, enn fyrst þú þer það meðtefed, hvað þer þu þer þá, sem sá það þer eigi meðtefed?

8. Þer eruð nú þegar sadder; þer eruð nú þegar auduðer verðner, þer ríleð en vor. Gæfe það og Guð, at þer ríktuð, svo at ver mættum og rílla með yður.

9. Enn eg heild, at Guð hase gert oss þólló, at þinum allra audvirkilegustu, svo sem dandann yfergefna, þviat ver erum

undursurða ordner heimennum, og þó englum og þónnum.

10. Þer erum bágar fyrir Chrísti skuld, enn þer byggner í Chrísti; ver veiter, enn þer sterker; þer byrðleger, enn ver forsmánnarleger.

11. Þviat allt til þessara fundar þóllum ver sveingd og þólló, og erum fílsfær, og verðum barðer, og þóllum engann vísann samastad.

12. Þer erfíðum og þíðum með þórum eigin höndum, og nær oss er illa tiltalad, þá þóllum ver; erum ver ossóttar, þá þóllum ver það.

13. Erum ver lastaðer, þá grátönnum ver, og lastan erum ver svo sem þóllum þessara verallbar, og þreinsunnar ossur allra manna.

14. Þetta þrifa eg eige uppá það eg hneirle yður, heildur. É minne eg yður svo sem mín þerustur börn.

15. Þvi þó þer þessu þíðum lærerfíllata í Chrísti, þá þer þer þó eigi sedur þárga, þviat í Chrísti Jesu fyrir evangelium þá þer eige eg alid yður.

16. Fyrir því áminne eg yður; vered mínir estersþýlgarar.

17. Þar fyrir sende eg þímotheum til yðar, þverad er minn þer og trær sonur í Drottinn, at þann undervise yður mína vega, þá sem eru í Chrísti, líla svo sem eg í öllum samfundum og aðsladar lenne.

18. Þar þrifa ser vú neðorer upp, líla sem eg munde eigi þólló til yðar.

19. Enn eg mun mig þarlega þólló til yðar, ef Drottinn vill, og reyna, eige orð þeirra, sem upphróðar eru, heildur þrasta.

5. Ega blýtt at sega yðar fetta til bligðunar, er þar þá með öllu einginn þó vitar yðar á milli, eða og eigi einn, sem þæmja þynne á millum bróðurs og bróðurs?

6. Hérður deilar einn bróðer við annann, þar ofaná fyrir vandrúðum.

7. Þar er allarsíðu brestur á millum yðar, at þer hafid lagað deilur yðar á millum.

8. Hvar fyrir líðed þer eigi miklu heildur órett? eða því líted þer eige ásejlast yður heildur, ann þer gered rángt og ósinnub, og þó þad við yðra bróður?

9. Vited þer eigi, at rángláter munu eigi eignast Guðs rífe: líted eige vílla yður, hærfe frillulíðsmenn, ne blótmunu flergoda, eige hórðsmenn, ne sælgiatínga, eige heildur þá sem flóm þygja með karlmönnum.

10. Eige þiðfar ne ógyrðarmenn, eige ofdrifumenn, eige hneislátar, ne ræningjar munu Guðs rífe erfa.

11. Og þesslífer þafa nodorer étas yður verid, enn þer erud nú afþvegner, þer erud heilgader, þer erud rettlatér, fyrir nafn Drottins Jesu, og fyree anda Guðs vefs.

12. Allt leyfest mer, enn eigi er þad allt hysfamlegt. Allt leyfest mer, enn þad skal eigi tala mig til fanga.

13. Fæðslenn maganum, og maginn fæðslunne, enn Guð mun þetta og þítt afmá. Líkaminn at sonnu eige frillulíðadenum, heildur Drottne, og Drottinn líka mannum.

14. Enn Guð hefir uppvefed Drottinn, og svo mun hann of uppvefia fyrir sinn kraft.

15. Ega vitid þer eige, at

yðrer líkamer eru Chrísts límer? líkðoe eg þú tala Chrísts límu, og gera þar af flakannar límu, þad se flærre.

16. Ega vitid þer eige, at hver hann saklagar sig flakunne, at fá er einn líkame með henne? Því þaug munu, seger hann, tvo í einu hólði vera.

17. Enn hver hann samteingret sig Drottne, fá er einn ande með honum.

18. Flýed frillulíðadinn, þiðaf allar, lynder, hverar madurinn þegjer, eru úfann hans líkama, enahter frillulíðadenn bryger, fá sonðgar, við sian egiun líkama.

19. Ega vited þer eige, at yðra límer eru mustere heilags anda, sem í yður er, hann þer flafed af Guði? þer erud og eige yðra flálfa.

20. Þiðaf þer eruð byru verde leppter. Þar fyrir þegsamid Guð í yðrum líkama, og í yðrum anda, sem Guðs eru.

VII Capitul.

1. Um þad þar flrifubud mer til, andspara eg, at mannum er gædt at hann snerte eigi konu.

2. Enn fyrir frillulíðadar sakar, þá þafe hver einn sína eigin konu, og hver ein þafe sinn eigin mann.

3. Madurinn gere þoinunne sína flýðbaga góðvild, flítt þið sama þoinnan mannum.

4. Konan hefir eði valld síns líkama, hekur madurinn, líka og einnean madurinn hefir eige valld síns líkama, heildur konan.

5. Halldu hverugt sig frá öðrum, nema þad se af þeggja samþede, um flandar sakar, svo at þer seud þess flbugre til flötu og þenabakts, og

Tomid síðann astur til samans, svo at andstotenn freiste yðar eige, fyrir yðar óþessliss sakar.

6. Þetta sege eg af dorkishfeme, og eige efter skipan.

7. Enn eg villde heilbur, at aller menn væru svð sem eg enn, enn hver einn hefir sína eginlega gisf af Gude, einn at sonna svo, enn annar svo.

8. Enn þad sege eg þeim þgistum og eðum, at þeim er goðe, ef þeir hlísa svo sem eg.

9. Enn ef þeir sá fer eige hallbæd, gifest þeir þá, þvát betra er at gístaft enn at brenna.

10. Enn þeim sem gíster era þvð eg eige, heilbur Drottinn, at sonan hlísi sig eigi við manna enn.

11. Enn ef hún aðstíll, þá hlíse hún man hlíslapar, eða forlíse sig við sinn mann, og maðu. Enn forláte eigi sína eginforu.

12. Himlin aðruum sege eg, enn eigi Drottinn, at ef einhver bróðer hefir vantrúada konu, og henni hagar at búa við hann, þá hlísi hann eigi við hana.

13. Og ef sú kona er, sem vantrúadann man hefir, og þad hagar honum hía henni at búa, þá hlísi hún eigi við hann.

14. Þvát vantrúadur maður er heilgður fyrir konu, og vantrúud kona er heilgud fyrir mann, enn, annars væru þær yðar saung enn nú eru þau heilög.

15. Enn ef þinn vantrúade frahlíur sig, þá látid hann fráslísa sig, þvð bróðer eða systir eru eigi forbundinn í þann máta, þvð Gud hefir oss í fríd kallad.

16. Eða hvað veistíþu þad kenna, nema þú kunner at gera mann, ann þolpenn? eða þú maður,

hvað veistíþu, nema þú geter gert konu hialplega? Þó etter þvð sem Gud hefir hverum einum ándglt.

17. Hver og einn, efter þvð sem Drottinn hefir hann kallad, þá gänge hann, og svo hlísa eg þá í allum sánuðum.

18. Er noður umstörinn kalladur, sá æste eigi yferhúdar: et og noður kalladur í yferhúdenne, láse sá eigi umstera sig.

19. Umsturnen er eðe, yferhúdin er og eðe, heilbur varda þeiting Guds bodorða.

20. Hver einn hlíse nú í sinne kallan, sem hann er inn kalladur.

21. Ef þú ert einn þvæll kalladur, þá haf þar eigi aðþagia forer; enn geter þú fríðs verid, þá ney þú þess miltu heilbur.

22. Þvát: hvet þann er þvæll kalladur í Drottne, sá er frelsinge Drottins; hlísa og einneun hvet þann er frelsinge kalladur, sá er þvæll Christi.

23. Per er ádd þvæll verðeseypten; verid eigi þvællar manna.

24. Hver og einn, góðer bróður, í hverre stett sem hann er kalladur, þar hlíse hann í þíá Gudi.

25. Enn um meyar þes eg eðe bodorð Drottins, þó sege eg minna meining, sem sáer þes mistanfend aðlast af Gude, til at vera trár.

26. Þvð meina eg nú þat goðe at vera, fyrir sáðograr maðþvællat sakar, at mannum se þad goðe svo at vera.

27. Erþú við konu hunda, þá sáer eigi efter land at vera; enu er þú konulaus, þá leita eigi svonángs.

28. Enn þó þú svongest, myndga þú eige, og þó at ein mey er.

test, sýndgar hún eigi, þó munu þesskonar höndfins harmfæle hafa enn eg þyrme yður giarnan.

29. Það sege eg yður, góðer þráður, at tíminn er nauður: frammar er það meiningin, at þeir sem eiginfænter eru, at þeir seu svo sem þeir þessu engar.

30. Og þeir sem harma, svo sem hörundu þeir eigi; og þeir sem sagna, sem sögmádu þeir eige, og þeir sem kampa, svo sem eignuðust þeir eigi.

31. Og þeir sem tíðka þennan heim, þeir vandbrúkur hann eigi, því þessa heims fríðleifar forngur.

32. Enn eg vilde at þer værd utan áhyggju: hver ófæntur er, sá ber áhyggju um það sem Drottins er, hvornin hann mege Drottin þóðnaft.

33. Enn hver eiginfæntur er, sá ber áhyggju um það, hvað heimfins er, og hvornin hann mege húðfeynne þóðnaft.

34. Adstíllanleg grein er á milli, um meyar og manns konu. Hin ágísta ber áhyggju um það, hvað Drottins er, svo hún se hetlag í líkama og anda, enn sá sem gíft er, sá ber áhyggju um það, hvað heimfins er, og hvornin hún mege mannennu þóðnaft.

35. Enn þetta tala og til yðar gagnfemi, eigi fyrir þús, at eg leggí saoru fyrir yður, heildur þess vegna, at það er þesslígt, og at þer meged íafnann óssindrader Drottine þína.

36. Enn of noður þýfti sá, at þer mune torvellblega vegna með sína dóttur, með því, at gíafordfins elme er kominn, og það vli eigi ódrúðs vera, þá geri hann það þónum lífar; hann

sýndgar eigi, hann láte þau gíftast.

37. Enn ef noður fastlega ásetur þer, með því hann er þývingadur, hafande vald síns eginns legð vilja, og fladfester í sínu hiarta, at vordbeita sína dóttur, hann gerer vel.

38. Og hver sem gífter (sína dóttur) sá gerer vel. Enn ef hann gífter hana eigi, sá gerer betur.

39. Róinnann er lögmalennu underbundin, svo lunge sem hennar madur lífer, enn nær hennar madur er latinn, svo er hún fríðals síg at gísta hverum hún vill; þó skal það fle í Drottine.

40. Enn þó er hún salli ef hún blífur svo, eiter minne meiningu, enn eg heild það, at eg muni og hafa Guds anda.

VIII. Capítule.

1. Enn um það sem stúrgodum offrast, þá, víkun ver (svo Krist þer), því ver alfer þó um þá skinsame: þessi skinsame hún blæs upp, enn færleikurenn bæter um.

2. Nú ef einhver lætur þer þýtia það, hann víti nokkud, hann veit enn ecke, svo sem þónum bet at víta.

3. Enn ef sá er einhver sem elst af Gud, hann er af þónum elst adur.

4. Svo vítum ver nú af þeirre sæðslu, sem stúrgodum offrast, at stúrgodid se hegsúi í heimennum, og at þar se eingenn Gud, nema sá eíne.

5. Og þó at þar seu nokkorer sem Guder kallast, hvert það er á hinne, eða á iörðu, með því,

at marger eru Guder, og marger Drottmar.

6. Þá höfum ver þú ekki ut-ann einn Gud, söðurenn, af hver-um, aller hluter eru, & ver í hönnun; og einn Drottinn, Je-sum Christum, fyrir hvern aller hluter eru, og ver fyrir hann.

7. Enn þessa flinsame hafa eigi aller, þólat uppförer hafa geri-fer samvissu enninn um flúrgoð-enn, og eta það fyrir flúrgoða förner, þar með saurgæst þeirra samvissla, með því hún er svo veif.

8. Enn þaðann katar ofþ ekki fyrir Gude: etum ver, þá erum ver eigi betre fyrir það, etum ver og ekki, þá verðum ver eigi betre fyrir það.

9. Enn fláid svo til, at þetta yðart frelst verbe eigi til afstening-ar hinum veifu.

10. Því ef nokkur frei þig, þú sem flinsama þess, flita til bords í goðabúsi, verður þá eigi hans samvissla, með því hann er breifur, upphætt at eta flúrgoða, förner?

11. Og, svo fyrirferst þinn breifte bróder vegna þinnar flin-semi, fyrir hvern Christur er þú fliskáttinn.

12. Og nær þer flundged svo við yðvarn bróður, og fláid þeirra breifte samvissla, þá flundged þer við Christum.

13. Þvar fyrir, ef þaðan hneipt, at bróður minn, fláide eg heildur aldreit flit eta, svo at eg gerde ekki hneipte minnum bróður.

IX. Capitul.

1. Em eg eigi postule? em eg eigi fláid? þess eg eigi fed Drott-

inn vorn Jesum Christum? erud þer eigi mitt verk í Drottne?

2. Og þú eg se eigi annara postule, þá em eg þú yðar postule, því innfligle minn postule og endae-tis erud þer í Drottne.

3. Enn andsvar anit, til þeir-ra sem mig afþyrja, ei þetta:

4. Höfum ver eigi valld til at eta og dricka?

5. Höfum ver eigi valld til einhverra flustur, eignarkonu með ofþ at flytja, flita sem adrer postular og bráður Drottinn, og Cephas?

6. Eða höfum aðminnsta eg og Barnabas enga magt til eigi at ersida?

7. Þvert fer nokkurn tíma í flitid á flukinn eigin mála? hver plantar flúrgard, og erur eigi af hans ábreyt? eða hver fodrar flitid, og neptur eigi af minn flitardarinnar?

8. Sala eg þetta eftir manna legre flóðennu? seger og eigi leg-malid þessa?

9. Þólat þar flendur flitid í Moyses legumál: eigi flallflá málbinda naut það, sem flrestur, hvort þer Gud afþyggu fyrir nautu-unum?

10. Eða seger hann eigi þetta & alla flade þorra vegna? þólat fyrir þorvar saker er þetta ritad, af því hann sem fløger flal flögia í voninne, og flá sem flrestur, hann flal flresta í voninne, svo at hann verde flintakare flinnar donar.

11. Fyri þer fláum yður flid andlega, er það minn verdr, þú at ver upprifum yðvar flid flam-lega?

12. Og ef þin adrer eru flintakendur þessarar magtar þú

þú, hvar fyrir skyldum ver eigi miklu framar? enn ver þósum eigi tölðað þessa mægi, heldur umildum ver allrahandu, svo at ver gerðum Christiá evangelio enga Hindran.

13. Vitid þer eigo, at þeir sem forner fara, eta af þvi sem forner særest? og þeir sem alltarenu þjóna, hafa not af alltarenu?

14. Efta svo hefir og Drottinn tilskilðað, at þeir sem evangelium kunnigera, skulu af evangelio næring hafa.

15. Enn eðle þessara hef eg tölðað. Enn eg strífa eigi heldur þetta þat fyrir, at svo skule vid mig verða gert, þvi þetta være mér heldur dandum at vera, enn það, at nokkur skyldu minna hrósun at engu gera.

16. Þvi það eg predika Guðs evangelium, þá kafi eg eigi hrósa, mér af þvi. Þvi at eg á það at gera og ve se mér þá, ef eg predika eige evangelium.

17. Gere eg það viltingur, þá fæ eg laun: enn ef eg gere það mandugur, þá er mér þó það em bætta á hendur falid.

18. Hvað eru nú þá min laun? þvi, at eg predika evangelium Christi, og gere það sama viltingur, engum til kostnadar, svo at eg misbrúke eigi mitt frelsi í evangelio?

19. Þvi þó eg se friðs fyrer öllum, þá hefi eg þó gert skálpan mig at hvers manns þjón, svo at eg vinne marga af þeim.

20. Þvi at Gyðingum em eg ordinn svo sem Gyðingur, at eg vinne Gyðinga, og þeim sem undir lögmalennu eru, em eg ordinn svo sem undir lögmalé, at eg vinne þá sem undir lögmalennu eru.

21. Og þeim sem án lögmalé eru, em eg ordinn, svo sem án lögmalé, sem eg em þó eigi án lögmalé fyrir Guð, heldur em eg í Christi lögmalé, svo at eg vinne þá önu, sem án lögmalé eru.

22. Þeim, sem breiðer eru, em eg ordinn sem være eg breiður, svo at eg vinne hina breiðar öllum em eg ordinn alsháttar, svo at eg gere allstadar einhveru hjálplega.

23. Enn þetta gere eg vegna evangelii, svo at eg verðe þess hlutfatare.

24. Eða vitid þer eigo, at þeir sem á fleidennu hlaupa, at þeir aller hlaupa, enn einn er sá sem hnosfid tekur? hlaupendur og svo, at þer handlid það.

25. Einnhver sá sem slæst, hann varer sig vid öllu, þeir at sonnu, uppi það þeir vðlest forgengelega fóronu.

26. Enn verð forgengelega: enn eg hlepp, eige svo sem fyrir hid bússa; eg slæ, eige svo sem sá, sem í vindenn slær.

27. Heldur tem eg minn ástama og þiáe hann, svo at eg predike það eigi öðrum, og verðe skálfur ræfur.

X. Capítule.

1. Enn eg vil eigi dylia fyrir þú, lærer brædur, at voret sedur voru aller under skyenn og aller gengu þeir yfer hafid.

2. Allt eru þeir og stórdr undir Mose med spe, og med sig.

3. Og aller hafa þeir nentt einflags andleggar þædu, og aller

hafa þeir einflags-andleganu degt druckid.

4. Þó þeir drucku af þeirre andlegre heflu, sem þeim eftersýlgde, enn sú hefla var. Þrí-Tur.

5. Enn á þeim velslestum hafde. End enga þóðnan; af þó eru þeir niðurslegner í eydemarku.

6. Enn þetta er stæð ofð til fyrermindar, svo at ver. Þyldum eigi lýst hafa til þess illa, svo sem þeir höfdu lýst.

7. Gerest og eige blótmenur stúrgoda, líka svo sem noðorer af þeim urdu, eftir þó sem strífad er: sóstíð settest niður at eta og drecla, og stóð upp at leika.

8. Dregð og eige hóraner, svo sem noðorer af þeim drygdu hóraner, og fellsu á einum dege þríar þúsunder og tuttugur.

9. Freistum og eige Chrísts, svo sem noðorer af þeim freistindu hans, og fyrerfórust af höggormum.

10. Mæglid og eige, líka sem noðorer af þeim mæglidu, og fyrerfórust af fordiarfaraumum.

11. Þetta allt stæð þeim til fyrermindar, enn það er strífad ofð til viðvornar, yfer hvera at heimfins ende er kominn.

12. Þyrr þó, hver hann lætur fer þýka at hann stæð, gefe sá vel gæm at, at hann fælle eige.

13. Þyrr þú þess enn nún englin freistne fælleð, utan manneg, enn Gud er trúr, sá eigi tillætur at þú se freistad fram: ar enn þer formegned, heldur gerer hann þá endingu á Freistingunne, at þer geted það þólad.

14. Þar þyrr, mínur elstnleg: uslu. Þyrr frá stúrgodadryðtan.

15. Svo sem við þíringa tala: eg, dæmed þer hvað eg sege.

16. Sá bleffade kaleifur hvern ver bleffum, er hann eige hlutefning Chrísts blóðs? og það brand, hvert ver brístum, er það eige hlutefning Chrísts líkama?

17. Þvíat það er eitt brand, svo erum ver marger einn líkame, með þó ver verðum aller eins brands hlutafarar.

18. Þyggð þer at Ísraet eftir höldenu, at þeir sem fómernar eta, eru þeir eigi alltarfins hlutafarar?

19. Hvað skal eg nú þá sega? eða skal eg sega at stúrgodid se noðud? eða at stúrgoda fómernar se noðud?

20. Enn eg sege, at það, hvað hiner heidun offra, það offra þeir dröfðum, og eigi Gudi: nú vil eg eigi at þer verðed hlutafarar með dröfðum.

21. Eigi sáð þer í senn druckid kaleif Drottins og dröfðum kaleif? þer getid og eige í senn hlutafarar orðed matbords Drottins og matbords dröfðum.

22. Eða vilinn ver þrátt við Drottinn? hvert erum ver hannur stæfare?

23. Mer leifast sannlega aller hluter, enn þeir bata eigi allen; mer leyfest allt, enn það er eigi allt til uppbyggingar.

24. Eingenn leite þess hvað hans er, heldur hver það, hvað annars er.

25. Allt hvað á fístmárgara torginu er til sölu, það etid, efterspyriande at engu, svo at þer væged samvísunne.

26. Þvíat iordenn er Drottins, og allt það sem þar er innu.

27. Enn ef einhver af þantrí-
adum byður yður til snæðings,
og þer viled þánga á gánga, þá
etlið af þessu þó sem þyrir yður verð,
er sett, og jöfned einstíð, at þer
vægid samvissunna.

28. Enn ef nokkur seget til
yðar: þetta er stúrgoda offur, þá
etlið eige, þyrir þess fúter, sem
það seget yður, at þer vægid sam-
vissunna þess ierðeinn er Drott-
ens, og hvað þar er inne.

29. Enn eg seae þetta eigi um
þíla egin samvissu, heldur hins
annars. Þessat þvar þyrir skulde
eg nútt fresti dæmast láta af ann-
arlegre samvissu?

30. Því ef eg nepte þess með
þessat, þvar þyrir skulde eg þá
fastadur verða um það sem eg gæve
Drottne þessat fyrir?

31. Hvett þer nástet eða drect,
eð, eða hvað þer gered, þá gered.
Það allir til Guds byrðar.

32. Gered engu hneiglan, hver-
ke Gyðingunne Grickum, ne Guds
kastada.

33. Ekka þó sem eg gæve mig,
hverum manne gedseldann í öllu,
eige atleitande hvað mer, heldur
hvað morgun er gagnlegt, þó at
þeir hlápleger verða.

34. Verid mínar eftersýlgarar,
þó sem eg em Christi.

XI. Capitulæ.

1. Eg losa yður, góðer bræður,
at þer minnið míu í öllum stöðum,
og haldid þann síðbana, hvern og
og sette yður.

2. Einn það vil eg, at þer
vilid, at Christur er hverð manne
hófud, enn konunnar hófud er
madurinn, enn þess Christi, er
hann.

3. Og hver sá madur sem bidur
eða sýgur og hefir nokkud á hofde,
hann óvirðir stíð hönd.

4. Og hver sú kona sem bidur
eða sýgur, með þess hofde, hennar
óvirðir stíð hönd, þó það er einð,
sem være hennar hofudhár í bur-
ta rökad.

5. Vile hún eigi hylta sig, þá
afkast hennar hofudhár. Enn
þessat það er list: þyrir konuna at
hafa afkastad hár eða klippt, þá
hyle hún sig.

6. Enn fastmadurinn skal eige
hylta hofud, með því hann er
Guds mind og sömu. Enn konan
er manns sömu.

7. Þessat madurinn er eige af
konunne, heldur konan manne-
nn.

8. Madurinn er eigi skapadur
vegna konunnar, heldur konan
vegna mannsins.

9. Þar þyrir skal konan hafa
þess sínu hofde stílu vegna þinna
forvitna.

10. Og þess er hverki madurinn
án konunnar, ne konan án manns-
ins í Drottne.

11. Þessat líka þó sem konan
er af mannenum, þó kemur og
madurinn fyrir konuna, enn alier
hlutir af Gude.

12. Dæmed þer skálset yðar á
mills, hvert það hæfer konunne
at bidta fyrir Gude berhofsud?

13. Kemur yður eige nátturan
skál, at það so lyte þyrir karl-
mannen at láta sér þaya langt
hár.

14. Enn konunni sömu at hún
hase stóð hár; at því hárid er þess
ne til stýlingar gesid.

15. Enn ef sá er einhver yðar
á milli, sem þráttunnarsamur vill
vera, hann vito það, at ver þess

um eige líffanu áðvöna, og eige heildur Guðs sósauður.

16. Enn þetta hlýst eg at biðða, og kann eige at losa þad, at þer komid eigi tilfaman's med þessu öðru, heildur med þessu öðru.

17. Í fyrstu, þá þer komid tilfaman's í samfundunum, heyre eg at þar er sundurlynde yðar á mílle, og eg trúe því at nöðuru leite.

18. Þósat þarhlíða flokadrættir at vera yðar á mílle, svo at þeir sem rettsinnader eru, opinbirer verðe yðar á mílle.

19. Þá þer komid nú tilfaman's, þá verður þar eigi hallidin Drottins fólumáttid.

20. Þósat nær þar skal fólid. máttid hallast, þá tekur hver sína egin fæðu áður, og fá eine er hungurður, hinn annar er druckinn.

21. Hvert hafið þer eingin húð, þóat þer kunnd at eta og drecka inne, eða forsmáed þer Guðs fólund, og forsmáed þá sem eige hafa? hvað skal eg seia yður? skal eg losa yður? í þessu losa eg yður eige.

22. Ég meitól þad af Drottne, sem eg hefe yður gefid, af því, at Drottinn vor Jesús, á þeirre nótt sem hann var fólun, tók hann braudid.

23. Gerde þáðer, þraut þad og sagde: tafid, og etid, þad er minn líffami, sem fyrir yður verður brotinn, gerid þad í mína minning.

24. Líffa einnin kateikenn, efter fólumáttidina, og sagde: þesse kateikur er nyr káttmáli fyrir mitt blóð, gerid þetta, svo oft sem þer drekid í mína minning.

25. Þósat svo oft sem þer berged af þessu braude, og drekid

af þessum kateik, skal þer kunna gera danda Drottens þingad til hann kemur.

26. Hver hann etur nú af þessu braude, og drekur af þessum kateik Drottins överdugur, fá er sekur við höld og blóð Drottins.

27. Enn hver maður prófe sig skáfur, og ete svo af þessu braude, og drecke svo af þessum kateik.

28. Þósat hver hann etur og drekur överdugur, fá etur og drekur skásum fer dóm, med því hann gerde eige greinarmun á Drottins líffama.

29. Fyrir því eru svo marger skuter og veifer yðar á mílle, og þeir marger sem söfnader eru.

30. Þósat ef þer dæmum öf skáfer, þá verðum þer eigi dæmder.

31. Enn nær þer dæmdust, þá verðum þer af Drottne rýptar, uppvá þat þer fyrerdæmunst eige med heimunum.

32. Fyrir því, brædur mínir, nær þer komid til samans at nepta, þá biðe hver annars.

33. Enn ef einhver hungur, þá ete sa heima, svo at þer komid eigi saman til dómáttellis. Enn þið annad vil eg stíða þá eg kem.

XII. Capitul.

1. Af þeim andlegu giesum, vil eg eige dylia fyrir yður, gæder brædur.

2. Þer vited at þer vorud heildner, og gengud burt til máls lausfra sturgöda, svo sem þer verduð málidder.

3. Þýr þof tningere eg þdur, at einginn sá sem þýrer Gud's anda talar, formæle Jesa. Og eingenn sáe Jesum. Drottenn kall. Od, utau þýrer Heilagaann anda.

4. Þar eru margvisslegar gjafir, enn þar er einn Ande.

5. Þar eru margháttad embætti, enn einn Drottinn.

6. Þar eru margháttader krafftur, enn einn Gud, sem verkar alla hlute í allum.

7. Enn í sérhverum einum and. Þna sig gjafir andans, til almennlegrar nytsemdar.

8. Einum verður gefid þýrer andann af mála af vísðóme, enn öðrum verður gefid at tala af skinseme, eftir hinum sama anda.

9. Öðrum til í sömum anda, enn hinum gjafir læfninga í sömum anda.

10. Öðrum krafftaverk at gera; öðrum tilseoiingar gíft; öðrum at gera atskílianlegá grein andanna; hinum öðrum mórgháttad tálungumál; enn öðrum tillegging tálungumálanna.

11. Enn allt þetta verkar einn og same ande, stístande sérhverum stí, eftir þof sem hann vill.

12. Þofat lífa svo sem einn lífame er, og hefir þó mara, líme, enn allir límer lífama: þó þeir sen marger, þá eru þeir þó einn lífame; lífa svo er Chrístur.

13. Þofat ver erum þýrer, einn anda, allir í einn lífama stíðer, hvert ver svo erum Gyðingar eda Gríðer, þrælar eda frælsingar, og erum svo allir til at vera einn ande. lífnglega gáfader.

14. Þofat lífamenn er eigi einn límur, heldur marger.

15. Og ef sótnrinn segde; Einginn hand em eg, þar þýrer en eigi límur lífamans, stýðde hann nú þar þýrer eigi vera lífama and límur?

16. Og ef eprad segde: Eg em eigi auga, þar þýrer en eigi límur lífamans, stýðde þar þýrer þess eigi vera lífamans límur?

17. Þof ef allur lífamann væro auga, hvar være þá heymen? Ef allur lífamann være hegn, hvar være þá hlíngan?

18. Enn nú hefir Gud sett lífama, og hveru einn þeirra, serðe, líflega á lífamann, svo sem hann hefir villad.

19. Enn ef allir límer væru einn límur, hvar være þá lífama?

20. Soo eru nú límerner marger, enn lífamenn einn.

21. Þofat angad má eigi sega; hendenne: Eg þarf þín eigi við; eda þar tásti hefudid til sólanuar. Eg þarf eigi þdar við.

22. Mistu heldur; þeir límer lífamans sem oss sonast breiðt. allir vera, þeir eru andspnleg allir.

23. Og þá ver reiknum órelega ásta, þeim söm leggiam ver mest ann söma til; og þá sem oss eru lyte at, þróum ver mest.

24. Þofat þeir sem os þróda, þurfa þess eigi við, enn Gud hefir lífamannum svo samannblandad, og gefid þeim þurfiagu línum hinu mesta söma.

25. Eva at einginn ágreiningur se á lífamannum, heldur at hvert límur vere jafnan áhyggju þýrer öðrum.

26. Og ef einn límur lídar, þá lípa allir límer með, og ef einn um línum verður sáre veittur,

Þó sam'agna hðnum allar limer.
ner.

27. Enu þer erud Ebristi líka-
me og, limer, hver efter sinne
deilda.

28. Og Gud hefir sett í söfn-
udinn, í fyrstu Þóffilla, þá spá-
menn, í þridia máta lærefed-
ur, efter þessu þá, sem kraffa-
verk gera; þar næst þá sem læfu-
vígð gíafar þafa; viðhjálpara;
stíornara; þá sem tala mágghástud
túngumál.

29. Ern þeir aller Þóffillar?
Ern þeir aller ritninguonna út-
leogiarar? Ern þeir aller kere-
fedur? Ern þeir aller þeir unenn,
sem kraffa-vert gera?

30. Þafa þeir aller læfungs-
gíft? Tala þeir aller mágghástud
túngumál? Runna þeir aller út at
leggja?

31. Enn eftersundid þeim hin-
um bestu gáfun, og eg vil vísja
yður enn æðra veg.

XIII. Capítule.

1. Þó at, eg talade túngum-
manna og enala, og hefde eigi
kærleika, þá være eg einn hlíðm-
andemálmur, eða hveallande hial-
la.

2. Og þó at, eg hefde útle-
ingar gáfu, og vísje alla kundu-
hlute og allann vísðóm, og hefde
alla trú, svo et eg stíelln úr stad
bræðde, enn hefde eigi kærleika,
þá væri eg ecki.

3. Og þó at, eg gæfe allar
mínnar eígnar sárafuna og eg lete
brenna mínna líkama, og hefde
eigi kærleika, þá være mér þá
eíngen nytseme.

4. Kærleikur er þólinnmóður,
og þingiarnlegur; kærleikur vand-

læter eigi; kærleikur gerer eigi
sluamlega; eigi blæs hann síg-
upp.

5. Hann er eigi ofstoppasamur;
eigi leitir hann þeis, hvað hann
er; hann lætur eigi gera sig þeis-
ann; hann leitir eigi efter ska-
da.

6. Eigi fagnar hann yfer ránga-
læte, enn fagnar sonuleika.

7. Hann truer afa-blute; hann
truer ekk; hann þonar allt; hann
unlidur ekk hlute.

8. Kærleikur þreystest eigi;
Spáðómnum minn línaq, og
túngumálmnum minn línaq, og
þínsemlarne hann línaq.

9. Þófat vorer, vísðómur eru
hálfverk, og þorar spásagner eru
hálfverk.

10. Einn nær þat kemur, sem
algeri er, þá línar þat sem háifa
verk er.

11. Þá eg var barn, talade-
eg sem barn, eg eg var forháll sem-
barn, og eg hugfæde sem barn, enn
þá eg kærdest madur, lagde eg af
hvað þerustleat var.

12. Nú skáum ver í fluggstó-
bo sem í ráðgánn, enn þá anglite-
til anglitis, ná þærde eg at nokk-
um parte, enn þá minn eg þeckra svo
sem eg em þeckur.

13. Nú blísa þesse þríu, trís-
þon, kærleikur; enn kærleikur er
mestur af þessum.

XIV. Capítule.

1. Stundea efter kærleika, og
festgæfid andlegar gáfu, enn þá
mest, at þer mættu útleggja rit-
ningarnar.

2. Þófat hann sem túngur tal-
ar, hann talar eigi mannum,
heldur Guð, þófat hannum hlute

singenn, enn sandanum talar hann leynda dóma.

3. Enn hann sem útleggur, sá talar mönnum til uppbyggingar, og til áminningar, og til huggnar.

4. Sá tungur talar, hann forþettar sjálfann sig, enn sá sem ritningarnar útleggur, hann forþettar Guðs söfnud.

5. Eg vilde at þer kynndu allir tungur at tala, enn þó miðir heilidur, at þer kynndu at útleggia, þóat sá sem útleagur, hann er þeim meira sem tungur talar, útán at svo se, hann leage þat einninn út, svo at söfnudariinn fæ þar at forþetta.

6. Enn nú, góðar brædur, þe eg fæme til yðar, og talade framt ánde tónar, hvað være eg yður gagnlegri? Nema eg talade til yðar annaðhvort fyrir opinberan, eða fyrir skinsum, eða fyrir útlegging eða fyrir lærðóm.

7. Þeim hlutum er svo háttad sem hljóða, enn lífa eigi? Hvere þat er nú þessa eða harpa, fyrst þat gefur engann greinilegan hlóm af sér, hvernenn má þá vita, hvað þess er, eða hvað á þessu er spílad?

8. Og ef lúdurinn gefur ófílmkerlegt hlóm, hver mun þá vilja hlóast til bardaga?

9. Lífa eins erud þer, nær þer talid framande tungur, útán þer gefid framm skilmerkilega ræðu, hvernenn má þá vita, hvað talad er? Þóat þer taled í vind.

10. Samulega er margt raddar þu í heimenum, og þó er eð þeirra, sem eigi hafa sér hlóm.

11. Og fyrst eg veit eigi þóðing raddarénmar, þá verð eg þeim sem talar, ófílmantegur, og hann

sem talar, verður mer ófílmantegur.

12. Svo og lífa þer, fyrst þer erud ásiundande þar andlegu gáfur, þá leiid efter þó at forþetta söfnudenn, uppá þat þer kunnd at hafa alla hlute skuglega.

13. Þvar fyrir, sá sem framande tungur talar, hann bide svo at hann útlegge þat einninn.

14. Þó fyrst eg bid med tungunne, þá bidur og minn ande, enn min meining gerer engum manni ávort.

15. Hverninn skal þat þá vera? Þá skal svo vera; eg vil bidia med minnum anda, og eg vil bidia med minni hugskote: Psalma vil eg sungia í andanum, og eg vil psalma sungia med hugskotenn.

16. Enn þá þú blessar í andanum, hverninn skal þá sá sem í leikmans stad stendur, amen sega til þinnar þakargærdar, med þó hann veit eigi, hvað þú seger?

17. Samulega gefur þú góðar þakir, enn hiun annar þakast þat eigi af.

18. Eg þakka Guði minnum, at eg tala fleire tungur, enn allir þer.

19. Enn heilidur vil eg tala fimmt ord í söfnadennum med minni sinni, svo at eg kenne öðrum, heilidur enn annars þu þasander orða med tunguane.

20. Góðer brædur í verid eigi born í skilninge, heilidur verid born í skilninge, enn verid algerder í skilningennum.

21. Í lögmálenu er svo ritad: Eg mun med annarlegum tungum og annarlegum verum tala til lyðs þessa, og eigi munu þeir mig þó enn svo þessa, seger Droitt enn.

22. Þar syres eru tóngur til teifns. eigi þeim sem trúa. heldur vantrúðum. enn gíft útleggengar ríninganna er eigi vantrúðra, heldur trúðra.

23. Þú nú allur söfnudurinn þar er tilfamað í einn stað, og talað allir tóngur, enn þar genge inn leifnadur, eða vantrúður, mindu þeir eige sega, at þer værud ærer?

24. Enn ef þeir aller útleggengar, og þar genge inn einhver vantrúður, eða leifnadur, fá yrðe þegar af öllum þeim veindur, og af öllum dæmdur.

25. Og það í hans hiard er huld, yrðe þá svo opinnberað, og svo være hann frammsallande á hit andlit, Gud at tilbidja. það viderkennande, at Gud se sannarlega med yður.

26. Hvernenn er það þá, góðer brædur? þegar þer fomid tilfamað, þá hase hver yðar einn lofsalm, eða hase hann gíft lærðoma, hase hann gíft tungan mála, eða hase hann opinnberaner, eða hase hann gíft útleggengar, þá láted það allt ste til þerrunar.

27. Og ef einhver talar framande tóngur, þá verðe það annaðhvort af veimur, eða mest af þremur, einum eiter annann; enn einn útleggi það.

28. Enn ef hann er einginn útleggare, þá þeige hann í samfundunne, og tale ser hiálfum og Gude.

29. Enn útleggargar ríninganna, tale veir eða þú, og hiner dame þar um.

30. Enn ef einhver fær opinberan, sem þar hiá þur, þeige hinn þerre.

31. Þófat aller meged þer tálka ríningar, einn eiter annann, svo at aller lære, og aller verðe áminnast.

32. Þófat gáfur þeirra, sem ríninganna tálka, eru talfurunnur undervorpar.

33. Þófat Gud elskar eigi ósidsame, heldur síðsime, svo sem í öllum söfnudum heilagra.

34. Láted yðrar foinnur þeigja í söfnudunum, þófat þeim má eigi leyfast at tala, heldur undergefnar at vera, eiter þó sem lofmátið vottar.

35. Enn ef þer villia vóðs læra, þá fyrr þer menn lína at þó þeima. Þófat foinnunnar er það lære, at tala í söfnudunum.

36. Eða er Guds orð af yður útfomid? eða er það til yðar allina fomed?

37. Ef noðrum þýfer, at hann se útleggare ríninga eða at hann hase yfornátturlega gíft, þá gæm gæse hann hvað eg skrifa yður, þófat það eru bódorð Drottins.

38. Enn ef noður er stílaus, þá se hann stílaus.

39. Þýrer þó, góðer brædur, verð lofigæfer í trúfida-ríningarnar, og fyrerbíðed eige framande tóngur at tala.

40. Láted allt síðsamlega og effer reglu tilganga.

XV. Capítule.

1. Enn eg áminne yður, góðer brædur, á það evangelium, sem eg kunngerde yður, hvort þer og medrófud, í hveru þer og stæð.

2. Þýrer hvort þer og verðed hiálfleger, med þeim herte, sem eg kunngerde það yður, ef þer hase

ed, þó hállded, utan at svo se þer hánd þó til ónýtis trúad.

3. Þósat eg gaf þour í fyrstu, hvað eg meðist, þá, at Christur se líffátinn fyrir þorar syndir, efter ritningunum, og at hann se gráinn.

4. Og uppástur risinn á þridia dege efter ritningunum.

5. Og þáð hann se sedur af Cephas, og efter þáð af hinum íólf.

6. Og eftirá var hann sedur meir enn af sínum hundrúð bræðrum í feunu, af hverum marga enn lífa, enn nokkorev eru burt. fofnader.

7. Og eftir þáð er hann sedur af Jacobo, og síðan af öllum postulum.

8. Enn síðarst allra þeirra, svo sem af öðrum óstímabærum burde, er hann sedur af mér.

9. Þósat eg em síðstur postullanna, og em eige verdugur, at eg skule postule heita, fyrir þáð eg ósiðin veitte Guds söfnude.

10. Enn af náð Guds em eg, þáð eg em; og hans náð í mér hefir eigi forgefins verid, heldur hefi eg mislu meir erfidad enn aller þeir aðrer, þó eige eg, heldur sú Guds náð, sem með mér er.

11. Þáð se nú eg, eda þeir, þá predikun ver svo, og svo háfð þer trúad.

12. Enn fyrst Christur verður predikadur, at hann se upprifinn af dauða, hvern en sega þá nokkorer af þóður; at upprifal frammliðinn se eðle?

13. Og ef upprifa frammliðin. er eðle, þá er Christur og eige upprifinn.

14. Enn ef Christur er eigi uppástur risinn, svo er ver þóð

þíkan ónýt, þá er og yðar trú ónýt.

15. Enn ver syndumst þá einnem língvottar Guds, með þóð ver þósum vitnad gegn Gude, at hann hefde Christum uppásted, hvern hann hefde eige uppásted.

16. Fyrst hiner frammliðinn skulu eigi upprifa: þó ef frammliðner skulu eigi upprifa, þá er og Christur eige upprifinn.

17. Enn ef Christur er eigi uppástur risinn, þá er yðar trú ónýt, svo erud þer þá enn í yðrum syndum.

18. Þá ern og hiner, sem söfnader eru í Christo, förtapader.

19. Ef ver þónum alleinasta í þessu lífe á Christum, þá ernu ver hiner veisælustí allra manna.

20. Enn nú er Christur uppástur risinn af dauða, og frammliðinn verður orðinn þeirra, sem söfnader eru.

21. Af þóð, at fyrir einn manni kom dauð, og fyrir einn manni kom upprifa frammliðinn.

22. Þósat líka svo sem þeir dómu aller í Adam, svo verða þeir og aller lífgader í Christo.

23. Þó hver einn í sinne skíðan, sá fyrste ábyrtur er Christus, og þar næst þeir seni Christi eru í hans tilkomu.

24. Þar iterst er endingin; þá hann mun ófurgesa rífed Gude og fódur; þá hann mun afmá allann höfðingsfé, herrastetter og valld.

25. Enn honum býriar at rífa, þar til hann leggur alla sína óvime under sínar fatur.

26. Enn sá síðarste óvinur, sem afmáður verður, er dauðinn.

27. Þósat honum hefir hann alla hlute under hans fatur lagt.

og þá hanni seger þad, at allt se underlagt, þá er þad opinbert, at fá er undantekenn, sem honum hefir alla hlute underlagt.

28. Einn nær honum eru allir hluter undergefnar, þá min skáfur sonurinn undergefast þeim, sem, honum undergaf alla hlute, svo at Gud se allt í öllum.

29. Hvað gera þeir ellegar, sem skrafast láta uppýsframlidnum? ef at hiner framlidna skulu eigi upp afnar rísa, hvar fyrir skrafast þeir þá uppýsfr þeim danda?

30. Og hvar fyrir eru þeir þá allar stunder í háskafeme?

31. Daglega dey og fyrir vora hrósan, sem eg hese í Drottene vorum Jesu Christo.

32. Stríðde eg eftir mannlegre meiningu við villadhyren í Exhese, hver tustfemd er mer þad þá, ef hiner framlidna skulu eigi uppástur rísa?

33. Einn ver og dreðum, þvát á morgun erum ver dauder: látid eige tæla yður, þvát vondt samtal spíller góðum fidum.

34. Vakned rettelega og syndg. ed eige, þvát sumer vita eige af Gude: enn þetta sege eg yður til bligðunar.

35. Nú mætte einhver segia: Överneun munu hiner framlidna upprísa? og með hvílkum líkama munu þeir koma?

36. Þú drusse! þad þá sáer lísnar eige, utan þad depe ádur.

37. Og þad þá sáer, er eige fá líkame sem verða skal, heildur þeis forns, anhad hvert hveitis, eda einhverð annars.

38. Enn Gud gefur þvát líkama, eftir þvát sem hann vill, og ser hverum einum af frænu eiginlegann líkama.

39. Allt hold er eigi líka háttad hold, heildur er annad hold manna, annad dyra, annad fiska, enn annad fugla.

40. Þar eru og himnesker líkamar, og jardnesker líkamar; enn aðra di d hafa hiner himnesku, enn aðra hiner jardnesku.

41. Annann biartleik hefir sól, en, enn annann tunglid: annann biartleik hafa og stjornarnar, þvát ein stjarna þversinnar aðra í biartleika.

42. Svo og upprísa framlidinnar; þad verður sáð forgengilegt, enn unn uppástur rísa óforgengilegt.

43. Þad verður sáð í dansfemd, enn unn uppástur rísa í vösfemd.

44. Þad verður sáð í dreifileika, enn unn uppástur rísa í krafte. Þad verður sáð nátturlegur líkame, enn unn uppástur rísa andlegur líkame. Þar er einn nátturlegur líkame, og þar er einn andlegur líkame.

45. Svo sem skrifad er: hinn fyrste maður Adam, er vordinn at lifande sálu, og hinn síðare Adam at lífgande anda.

46. Enn hinn andlege er eige sá fyrste, heildur sá nátturlege, og eftir þad er hinn andlege.

47. Hinn fyrste maður af jörðunne er jardlegur, enn hinn annar maður er Drottinn af himnum.

48. Hvílskur hinn iardneske er, svo eru og hiner iardnesku, og hvílskur hinn himneske er, svo eru og hiner himnesku.

49. Og líka svo sem ver höfund borid líking hins iardneska, svo munum ver og bera líking hins himneska.

50. Enn þetta sege eg, góðer

Brædur, at höld og blöð getur eige eignast Guds ríke, og hið forgengelega skal eige erfða hið óforgengelega.

51. Eiað, at eg sege yður leyndann dóm, þó þat ver mun um eigi aller sofna, enn þó mætti ver aller umstipteleger verða.

52. Og þá næsta sýndeleiga, á erum angabragde, við himn stóðarsta lúdurþýtt. Þó þat lúdurinn mun gella, og bínar frammanidnu annu upprísa óforgengeleger, og þer munum umstipteleger verða.

53. Þó þat þetta hið forgengelega hlýtur at ferðast óforgengegleiða, og þetta hið dauðlega hlýtur at ferðast ódauðlegleika.

54. Enn þá þetta hið forgengelega stöðvast óforgengegleiða og þetta hið dauðlega flærast hiu ódauðlega, upphlést þá orð sem skrifad stendur: dauðinn er uppsveigdur til sigurs.

55. Dauðe, hvar er þinn broður? helvíte, hvar er þinn sigur?

56. Enn dauðans broður er sýndinn; enn traustur sýndarennar er lofmaled.

57. Enn Ende sen þáttar, sem efs þessur figurinn gefed, fyrir Drottinn vorn Jesum Christum.

58. Þýtt þó þat, mín læru börn, verid skadfastar og óhræðanleger, og anfest ætíð í verke Drottins, með þó þer vited, at yðvart erfide er eigi ónytt í Drottne.

XVI. Capítule.

1. Enn um þann tíð sem þat skal við hina Heilögu, svo sem og þessu bókid söfndinum í Galatía, þá gered þer og lífa.

2. Þegge hver yðar hía skálfum fer á fyrsta dege vitunnar,

og samannsafae það þann þann at stad at koma, svo at eige þurfe þá hið fyrsta, eg kem til, þessare híaþ saman at jarna.

3. Enn þá eg kem þar, hvert ann helst þer þá trúa til þessare, þá vil eg senda, svo at þer flyti þóvara göðvild til Jerusalems.

4. Og ef þessu gered þar, at eg einn ferdest þá gat, þá skal þer með mér fara.

5. Enn eg vil koma til yðar, þá eg fer um Macedoniam, þó þat um Macedoniam mun eg ferðast.

6. Enn má vera, at eg blíve hía yður, eða döeli þar einn um vetrinn, svo at þer gered mín út þer, hvert sem eg kann at ferðast.

7. Nú vil eg eigi ská yður í þessare umferð, þó þat eg vona, at eg muni um nokurn tíma tefta hía yður, ef Drottinn lofar.

8. Enn í Epheso mun eg döeliast eil hóstannum.

9. Þó þat mer eru þar miklar og fróstruger dýr opnaðar, og þer eru kófigæfer, enn marger eru þar mótmælendur.

10. Ef Timotheus kemur til yðar, skáð svo til, at hann se nann þetta hía yður, þó þat hans rekur og svo Drottins erinde, svo sem eg.

11. Þýtt þó þat forsmæð hann eige, heidur leided hann út í friðe, svo at hann kome til mín, þó þat eg blöð hans með bræðrunum.

12. Enn af bræðrum Apollo þá vited, at eg þessu áminnt hann næsta misg, at hann kame til yðar, með bræðrunum, enn þá þat með engu móte hans vili.

et hann kame nú. Enn hann mun þó koma, þá hann fær tómu til.

13. Væð og standeð í trúnni; bered yður karlmannlega at, og bered sterker.

14. Álla yðra hlute láteð fle í Tærlíka.

15. Enn eg áminne yður, góðer bræður, þer þeðð heimfinne Stei þhæ, at þeir eru frumburðer þeirra í Akala, og stálser bafa þeir stíkad til þíðnaðu við Heilaga.

16. Uppá það þer seud og þvístum undergesner, og ællum þeim sem stírkia til og erfíða?

17. Enn eg sagna af Sesþhæ og Fortunati, og Akaiçi tilkomu, þvi hvad mig vantaðe hía yður, það uppföldu þeir.

18. Þvæt þeir nærðu mæn Ánda, og yðvæn: fyrer þvæt þeðð þá sem þess háttar eru.

19. Yður þeilsar sósnuðurinn í Álla; yður þeilsar mifelega í Drottne Ákvila og Þríkíla, með þeim sósnuðe í þeirra hási.

20. Yður heilsa aller bræður: þeikíð hver aðrum með heilögum kofse.

21. Eg Páll heilsa yður með áminne hende

22. Og ef þá er noður, hann elste eigs Drottinn vorn Jesu Christum, þá se hann Anathema, Maranatha.

23. Náð Drottens vord Jesu Christi se með yður.

24. Minn tærlíke se með yður ællum í Jesu Christo, Amen.

Endar hins fyrri S. Páls Bristils til Corinthumanna.

Annar S. Páls Bristil til Corinthumanna.

I. Capitul.

1. Paulus, postule Jesu Christi fyrer Guds vilja; og bróðer Timotheus. Þeim Guds sósnuðe í Corintho, samt ællum Heilögum í allre Akala.

2. Se náð og fríður með yður, of Gude vorum seður, og Drottne Jesu Christo.

3. Blessaður se Gud og fader Drottens vord Jesu Christi, hver fader er mífunsendaunna, og Gud allrar huggunar, sá þvæt huggar í allre vorre hriggð.

4. Goo at þer getam og huggað þá, sem eru í alls háttum hriggðum, með þeirre huggan,

hvar með þer verdum af Gude huggader.

5. Þvæt líka svo sem þer þvæt um mited af Christi þvæt, svo verðum ver og líka líka líkuglega huggader, fyrer Christum.

6. Enn hvert þer þvætum hriggð eða huggan, þá stæ það yður til góða: er það hrigging, þá stæ það yður til huggunar, og heilsugíafar, hver heilsugíaf og söned sig, ef þer á þvætum máta með þolinnmæðe líkð, líka sem ver líkum; er það huggan, svo stæ það yður efi huggunar og þvætþvæt.

7. Og vort vort er stæðst fyrer yður, af því þer vortum það, at

Ílla sem þer erud hluttakarar
vordner hrigdanna, svo munud
þer og verda hluttakarar huggens
arinnar.

8. Þófat ver vitnum eige dýsta
þrær yður, góðer brædur! vora
hrigd, hver oss flæde í Ásia,
þófat ver verum éðamelega for-
þungder, þfær vort megn, svo at
þer ervæntum eiqnen lífe at hall-
da, úrfurdante þad med slásum
oss, at ver ættum at deyja.

9. Enn þad flæde þar þrær, at
þer settum eige vörn trúnad á
slássa oss, heildur á þann Gud
sem af dauda uppvefur.

10. Hver oss hefir frelsad af
því skum danda, og nú daglega
frelsar.

11. Og þer vitnum at hann
mæne oss frelia her eftir, þrær
vílsíkt þdrar fyrirþænat þrær oss,
svo at þrær þá gáfu sem oss er
gesen, þrær margar personur þfær
oss, fle mífíl þaðfargerð.

12. Þófat vor hrófan er þad,
þin er vitnan vortar samvístu,
at þer hafum frammi farid í ver-
klidenue í einfallpleika og Guds
grandvarlegleika, eigi í höndlegre
vístu, heildur í Guds náð, enn
sinna meff hía yður.

13. Því þer skrifum yðar eige
annad til, enn þad þer lefd og
reynid; enn eg vona, at þer
munud reyna oss svo allt til
endelofa.

14. Svo sem þer hafid og
reyni oss at nokorre álfa, at þer
erum yðar hrófan, Ílla svo sem
þer erud og vor hrófan, á dege
Drottins vors Jesu.

15. Og med þvístu traufte
þeinfte eg einnstume til yðar at
foma, uppá þad þer medtæfud ástur
at ngn einn velgerning.

16. Og at eg ferðadest þrær
yður í Macædoniam, og kæme út
Macædonia ástur til yðar, og ver-
de svo af yður á veg leiddur til
Judeam.

17. Enn! hefe eg skæðuglönbe
framid, þá eg bragleidde flæti, eða
er minn ásetningur höndlegur?
eige svo; heildur hía mer er já, já;
og nei, nei.

18. Enn trúvöndur er Gud, þat
þrær hafa vor ord til yðar været
svolt.

19. Þófat sá lerdæmur um
Guds son Jesum Christum, sá
þrær oss er á meoal yðar þrær
bitadur, þrær mig og Silvanum,
og Timotheum, hann var eigi
fallvaltur, heildur var hann sum-
breitanlegur í honum.

20. Þófat bli Guds Þyrerheit
ern þrær hann vorden, óumbreitani-
leg og þrær hann upfyllt, Guðe til
þræðe foret oss.

21. Enn Gud er sá sem oss flæd-
festar ásamu yður í Christo, og oss
hefir sinurt.

22. Og innsiglad, og gefed and-
ann til pants í vor hjarta.

II. Capitule.

1. Og eg ákalla Gud til vitnis,
og mína sál, at eg þyrnde yður
í því, at eg kom eigi ástur til
Corinthum.

2. Eige at þer seum Drottinnar
þfær yðarre trú, heildur erum vor
ríshjálpvöndur yðars fagnadar,
þófat þer standet fastir í trúinne.

3. Eg þeinfte og med slásum
mer þad, at foma eigi ástur til
yðar med hrigd,

4. Því ef svo er, at eg hrigde
yður, hver er hann þá sá mig

gledur, utan þá sem af njer verður
hryggur gerður?

5. Og þad þið semia skrifade
eg yður, svo at eg þyrste eige
hryggur at vera, þá eg kæthe; af
hvern eg ætte med reita þó glad-
ur at vera, med því at eg treyfte
þess til yðar allra, at minn sögu-
ndur se allra yðar sönnadur.

6. Þvíat eg skrifade yður til
í mikille hryggð, en trega minn
Martha, med morgunmáratællum,
eigi at þer skyldnd hryggur vera,
heldur at þer skyldnd þessia þann
kærlleika, sem eg hefi þessiríðrann.
Tega til yðar.

7. Enn ef einhver þessir hryggð af
stod komed, þá þessir eige mig hryggð,
utan einasta at nokkoro leita, uppá
þad, at eg þynge yður eige þá-
um.

8. Enn þad ánnæper, at þá same-
er af mörgunn svo stíffadur.

9. Uppá þad þer fyrirgef-
ðumunni þedan af því frammar, og
huggan veited, svo at hann sökvest
eige í ofsmitta hryggð.

10. Þvar fyrir eg þeide yður,
at þer andsonid á þannum kærlleik.

11. Því fyrir þad skrifade eg
yður til, at eg kende yðar raun
hvort þer værud hlýduger í öllum
þreinum.

12. Enn þverum sem þer fyrir-
gefð nokkud, þeim fyrirgef eg

og. Því eg einninn, ef eg fyrir-
gef nokktrum eitthvad, þad fyrir-
gef eg yðar vegna í Christi stadi.

13. Svo at ver verðum eigi
tælder af andstotunum; þvíat oss
er eige óvitanlegt, hvad hann þessir í
stape.

14. Enn þá eg kom til Troada
ans. at predika Christi evangelium, og
njer vorn þyr upplöfnar í Drott-
ne.

15. Þasde eg eige hvíld í mán-
um anda, þá eg fann eige Titum
minn broður, heldur gerde eg
minn stílnad við þá, og fór þyr
til Macedoniam.

16. Enn Gude sem þasde, þá
alla tíma gefur oss sigurinn í
Christo, og fyrir oss opinnbetar
þvinging fínnar kynningar í öllum
stæðum.

17. Þvíat ver erum fyrir Gude
god þvinging í Christo, bæde á
medal þeirra sem hvílpast, og medal
þeirra sem tortapader verda.

18. Þessum þlunur dandans
til danda, enn þinnun þlunur
liffins til lifs. Og hver er þessileg-
ur til þessa?

19. Þvíat ver trum eige svo
sem mörger adrer, þess Guds ord
falsa; heldur svo sem af kærlleika,
og svo sem af Gude, telum ver,
fyrir Guds angli í Christo.

III. Capítule.

1. Tosum ver enn afur til at
þeila stálfum oss? eða þursum ver
líka svo sem nokkorer hólðrefa
við til yðar, edur hólðbrefa af
yður?

2. Þer erud vott bres, skrifad
í vorum þíortum, sem andkennit
og lesid verður af öllum minn-
um.

3. Þer sem anglyfser erud
vordner, at þer erud brei Christi,
tilveiddur fyrir predikannat em-
bætte, og af oss skrifader, eige
med bleke, heldur med anda Guds
lifandes; eigi á fleinsvísðum, heldur
ur á hólðlegum spíððum þíaret

4. Enn þíste þrást þessum ver
fyrir Christum til Guds.

5. Eige svo at ver semum af oss

hálfum nyter nóttuð at haglei-
da, svo sem af hálfum oss til,
heildur ef ver ernni nyter, þá
er það af Gude.

6. Sá oss gerde nytá, framum
at flytia embætte hins nýja testam-
entis, eigi bókstafius, heildur
andans, þólat bókstafurinn deyður,
enn andenn lifgar.

7. Einn fyrst þat embætte sem
fyrir bókstafena deyður, og á stein-
um er gráfed, hafde svoddan
líðma, svo at Ísraels börn gátu
eigi lited gegn ástóun Moysis,
fyrir líðma sakar hans andlins,
sem þó var forgengelegur.

8. Þóf skyldu þá eigi mistu
meir þat embætte, sem andann ges-
ur, líðma-hafa?

9. Þólat ef þat embætte sem
fyrerdæminguna predikar, er byrd-
legt, mistu framur hefir þá þat
embætte, sem rettætíð bodar,
ýfergnæfánleaga byrd.

10. Þóad meira er, þinn am-
ar líðmi er sem euginn líðmi í
tíll í þess ýfergnæfánliga líðma.

11. Þóf fyrst þat sem skal taka
enda hafði líðma, hversu mistu
framur minn það sem stöðugt blifur
eigi hafa líðma.

12. Af þóf ver höfum nú
líða þon, þá höfum ver stóra
dörfung.

13. Og gerum eigi svo, sem
Moyses gerde, hana sem hengde
huldu fyrir sína ástóun vegna
þess at Ísraels börn megundu
eigi at síá gegn henne til þess
hennar forgengilegi líðmi hvarf.

14. Þá voru þeirra hugstöt
forherdi.

15. Þólat allt til þessa dags
hengur ýfer þeim gamlasátumála,
þá hann verður lesenn, sú gamla
hulda, hvar eigi kann at afdrag-

ast útan alleina fyrir Christum.
Þá allt til þessa dags hengur
hulda ýfer þeirra hiortum þegar
Moyses verður lesenn.

16. Ef þeir sueru ser til Drott-
ins, svo yrde sú hulda burt-
tefin.

17. Þóf Drottinn er ande,
enn hvar ande Drottins er, þar
er fresti.

18. Einn nú þódur ver aller
þyrn Drottins, svo sem þess,
stó med öhuldre ástáun, og ver-
um svo í þeirri samn mið up-
lyster, frá einne býrtu til annarar,
svo sem af Drottins anda.

IV. Capitule.

1. Hvar fyrir, á meðan ver
höfum nú svoddan embætti, nú
ver mistunfeme þar til aðlunast,
þá þreytumst ver eigi.

2. Heildur mistum ver leyf-
tegar flammer, og forum eigi
med flastkap, salsum og eigi Guds
ord, heildur med sanuleikans op-
inberinga, og andspáun oss hvar
við allar samvisskur manna fyrir
Gude.

3. Er nú bört evangelinn húlíð,
þá er þat húlíð þeir sem forrapader
verda.

4. Í hvernu Gud þessarar
veraldar hefir forblíndad hugstöt
vantrúadra, svo þeir síá eigi þat
klara evangelii líðs Christi líðma,
hvered er Guds retta sinnd.

5. Þólat ver predikun eigi
hálf af oss, heildur Jesum Christ-
um, hann se Drottinn, enn ver ydrer
þiortar Jesa vegna.

6. Þólat fá Gud, sem líðsum
band ur myrkrenu at stjyna, hann
gaf eitt klárt stjyn í vor hiortu,
svo at fyrir oss framstíeme upp.

lyssing af þessingu Guðs bláttleika,
í andliti þessu Jesu.

7. Enn þennann fessóð höfum
ver í leyrferum, svo at fá yfer-
gæsanlega kraftur se Guðs, og
eigi af oss. Alla vega lödum ver
hartna, enn ver þriggjumst þó
eigi.

8. Oss veitir torveitir enn ver
þessilumst eigi; ver lödum oss
fötu, enn ver verdum þó eigi fyr-
látner.

9. Ver verdum nðneþfættir,
enn ver fyrerfornumst eigi.

10. Og atid berum ver með oss
dauda Drottins Jesu á vorum
líftama, svo at og einninn lífi
Drottins Jesu þinnbert verða á
vorum líftama.

11. Þvíat ver sem líftum, verð-
um jafnan í daudum fellur Jesu
vegna, svo at einninn lífi Jesu
þinnbert verða á voru daudlegu
höfde.

12. Þvíat þú er nú daudenn
í mektugur í oss, enn líftid í
þú.

13. Enn með því ver höfum
þann sama trúarennar anda, efer
því sem þessid er; Eg trúde,
og þvíat þat rala eg; og ver
trúum, þvíat þó lösum ver og
einninn.

14. Og vístum þat, at fá sem
Drottinn Jesum þess uppveitid,
at þann mun oss og uppveitid
þvíat Jesum, og mun stícta oss
með þú.

15. Þvíat allt þetta þess þúat
vegna, svo at fá yfergæsanlega
hád, þvíat margra þatfærd,
þessame Guð ríktulega.

16. Þvíat þó þessumst ver
eigi, þessum, þó at vor þess háð-
ur forðjafist, þá mun þó fá þess
þess dag frá þess endurnýst.

17. Þvíat þó þess, sem
þessumst og þess er, gæf oss eina
eplara og yfer allann máta mista
þess.

18. Oss sem eigi allum þess
þessumst, þessum þess þessumst,
þvíat þó þess þessumst er, þat er
þessumst, enn þó þessumst er,
þat er eplara.

V. Capítule.

1. Þvíat ver þessum at þó þess
þessumst þess þessumst, at ver þessumst
þessumst af Guð þessumst þess,
eigi með þessumst gert, þat þessumst
þess se á þessumst.

2. Og þat efer andþessumst ver
einninn, efer þess þessumst þess
er á þessumst, þessumst þessumst
þessumst,

3. Þó svo, at ver þessumst þessumst,
og eigi þessumst þessumst.

4. Þvíat meðann ver þessumst
þessumst þessumst, þá þessumst þess,
og erum þessumst, at þess ver
þessumst þessumst eigi þessumst,
þessumst þessumst þessumst, uppá
þat þessumst þessumst þessumst af
þessumst.

5. Enn þann sem þess þess til þess
þessumst sama, er fá Guð, sem oss gæf
þessumst andann í þann.

6. Enn þann þá þessumst ver
með guð gæf, og þessumst þat, at
með því ver þessumst í þessumst
líftama, þá erum ver í þessumst
frá Drottne.

7. Þvíat ver þessumst í þessumst,
og eigi í þessumst.

8. Enn ver erum með þessumst
þessumst, og þessumst þessumst
þessumst til at vera þessumst líftama-
um, og þessumst þess Drottne.

9. Þvíat þó þessumst ver og
þessumst

einnenn, hvert ver erum heima
eda siarlæger, at ver kynnum at
vera honum þóðnanleger.

10. Því ver hliðum aller at
þvinnberast fyrir dömslöle Christi,
uppá þat, at hver einn vðlesti efter
því hann hefir athafst í líkamans
lífe, se þat illt eda góðt.

11. Med því, at ver vitum,
at Drottinn ver at brúsi, þá
sörum ver í hægð at við lýðenn,
enn Guð erum ver þvinnberer;
eg vona og einnenn, at ver seum
og í yðrum sambistum opinn-
berer.

12. Því ver lofum, ofð eigi
siálfa at nýu, heildur at ver gef-
um tilsefi at brósa ofð, uppá
þat þer hafid nokoru at brósa í
móte þeim, sem brósa ser efter
ásynd, og eigi eigi efter hjar-
tanu.

13. Því erum ver höfuger,
þvo erum ver þat Guð; erum
ver högláter, þá erum ver yður
högláter.

14. Þvíat Christi færleike þvín-
ar ofð, at því ver höldum þat
þar fyrir, fyrst at einn hefir
fyrer alla dáð, þá sen þeir aller
dauder.

15. Og því hefir hann fyrir
alla dáð, svo at þeir sem lifa,
lífi eigi siálsum ser her efter,
heildur honum sem fyrir þá hefir
dáid og uppastur rísið.

16. Þar fyrir þeckum ver nú
her efter engann efter höldenn.
Því at ver höfum einnenn þeckit
Christum efter höldenn, þá þeck-
um ver hann þó nu svo eigi
fengur.

17. Þar fyrir se nokkur í Chri-
sto, þá er hann nú flepna. Þid
gamla er usalíðid, siáð, aller hlut-
er eru nýer ordner.

18. Enn allt þat er af Guðe,
hver ofð forskade við siálsum
sig fyrir Jesum Christum, og gaf
ofð þetta embætte, sem yðrika
siátina.

19. Því Guð var í Christo og
forskade heimenn við siálsum sig,
tilreiknande þeim eigi flekar synder,
og hefir uppreist vor á medal orðid
af forskenninn.

20. Svo erum ver nú sende-
bodar í Christi siad, þvíat Guð
áminner fyrir ofð, þar fyrir hidi-
um ver yðar í Christi siad: látið
forska yður við Guð.

21. Því hann hefir þann sem
af engre synd vissi, fyrir ofð at
synd gert, uppá þat, ver yðrum
í honum þat vertiæti, sem fyrir
Guðe gildir.

VI. Capitule.

1. Enn ver áminnum yður, sett
medhialpara; at þer medtæð eigi
Guðs náð til ónýtis.

2. Því hann seger: Í þægann
tíma heyrde eg þig, og á dege
hialpræðens hialpade eg þer,
siáð, nú er sá þægelege tíma, nú
er dagur hialpræðens.

3. Látið ofð því eigi nokk-
urfiadar gefa nokorum hindran,
at vert embætte verðe eige lastað.

4. Heildur andsynum ofð siálfa
í öllum hlutum, svo sem Guðs
þenara, í mikille þólinnæðe, í
harnisvælum, í hástasendum, í
þvngsum.

5. Í húðstrofum, í siðrum, í
upphlaupum, í erfiðe, í vökum í
söflu.

6. Í þrénlífe, í vitðmínum,
í bidkundargede, í hogværd, í
þelgum Anda, í sallausum lær-
leika.

7. Í samaleikfins orðe, í Guds kræfte, fyrir herflaðe reitlætesins, til þægre og blisfre handar.

8. Fyrir veggsemd og vandsemd, fyrir vanrifte og góðt rifte, svo sem falsfarar, og þó sanuans leger.

9. Svo sent ófönnuger, og þó fönnuger, líka svo sem þeir deya; og síðad, at ver lifum, svo sem hegnder, og þó eigi liflátner.

10. Svo sem fyrirgeður, þó íafnana glader; svo sem volader, ann þó þeir, sem marga audga; líka sem þeir eðse hafa, og þó hafa alla hlute.

11. At þer menn í Corinthó, vor munur hefir sig ópnad til yðar; vort hiarta er gladt; vorra vegna þursed þer eige þrigger at vera.

12. At þer erud þrigger, þad erud þer af yðar flásum innbirðis.

13. Til verðugg endurgjalds teg tala til yðar svo sem til minna barna (vere yðar hjörtu nú gladvær.

14. Töged eige annarlegt of med vanrúndum, þviat hvera hlustofu hefir reitlætid med ranglæicun? Eða hvert samlag hefir líósið við myrkurinn?

15. Hvernenn kann Christo at koma samann við Belial? eða hvert hlustifste hefir tráðar med vanrúndum?

16. Hvera samfönnung hefir Guds mustere við þúrgoden? enn þer erud mustere Guds lifanda, efter þvi sem Gud seger: eg mun búa í þeim, og gánga í þeim, eg mun og vera þeirra Gud, og þeir þulu minn iðdur vera.

17. Þar fyrir, gánger út frá þeim, og fráflæd yður, seger

Drottinn, og snerted eige þad fláart er, þá mun eg medtala yður.

18. Og vera yðar fader, og þer flulud vera minner synir og dætur, seger Drottinn almáttugur.

VII. Capitule.

1. Med þvi ver höfum þvífist fyrirheit, miner færufu, þá látum ofð hreinsu ofð af allre færgauholdfins og andand, og áframnu forum med helguninne í Guds ótta.

2. Medtæfed ofð: engum gerum ver mein; engum gerum ver flæda; engum dragnum ver á talar.

3. Þetta sege eg yður, eigi til at fordæma yður, þviat eg hese ádur sagt, at þer erud í vora hiarta, til at deya med, og at lifa tilfamand.

4. Í flórre tíarsungu tala eg við yður; mærgu hrösa eg af yður; uppfylltur ent eg huggunar; yfergætaulegur enn eg í sögnade í allre vorre þriggd.

5. Þvi þá ver komam til Macedoniam, hafde vort hold engaró, heldur í öllu lídum ver þriggd, hid þra baráttu, hid innra ótta.

6. Enn Gud, ía sem huggar þá fyrirflægu, hann huggade ofð fyrir tilkomu Titi.

7. Enn eige alleinasta fyrir hans tilkomu, heldur einnenn fyrir þá huggan, hvar med ham var af yður huggadur, fúnger ofð yðar forlengiug, yðar tár, yðar vandlæting um mig, svo at eg gledde mig enn meir.

8. Þvi þó at eg þrigde yður

med bresinu, idrar mig eigi: þá mig ágræde það (því eg se, at það bres hefir af einu um stundar- saker þriggt yður).

9. Svo, gled eg mig nú þó eige af því, at þer ernd þrigger, heildur at þer urduð þrigger til idranar, þviat þer ernd guðlega þrigger ordner, svo at þer seng- ud: engann flada af ofi, snokkum flad.

10. Þviat sú þriggd sem er af Guðe, verkar idran til hjálpræðis, hvæðs engann idrar: enn þessa þeims þriggd verkar danda.

11. Eríð það, at þer ernd guðlega þrigger ordner, hvera þriggæne það hefir med yður verfad, þar at auð- orðvar, reide, ótta, forlenging, vandlætta, heinder, og i öllum hlutum þá þad þer auðsamt yður, at þer ernd stítt i verferu.

12. Kyrt þvi þó at eg skrifa de yður til, þá er það eige þans vegna. Þed, sem rávginde framde, og eige þans vegna, sem þat leid, gefdur þess vegna, at yðar föstgæne vid ofi rýngber yðe: þia yður, fyrer Guðe.

13. Af því, þá erum ver huga- ader, at þer ernd huggader i enn þó þofum ver yfer allt frammi glæð of meir yfer: lagnuðe Tití, þviat þans ande er at ný- endur- nærdur af öllum yður.

14. Þviat þvad eg hese þrólad af yður fyrer þeim, þar fyrer þari eg eige at stamast msa, heildur lífa, svo sem allt það er sanaleið, sem eg hese vid yður talad, svo er og einnenn vor þrólan þia Tito, sanaleifar ord- enn.

15. Og þann er af hiarta- aðungis vel til yðar, þá er hann

hugleider þlyðne allra yðar, hvern- enn þer hafed med þræður og ótta, hann medleis.

16. Eg gled mig og, at eg me- alls til yðar treyfa.

VIII. Capitul.

1. Eg kungere yður, lærer, þrædur, þá Guðs náð, sem gefur er þeim þeim i Macedonia.

2. Þviat þeirra segundur var: þá yferangsanlegur, þá tid þeir: urdu fyrer mærg þarmfæle reyn- er, og þó at þrið, væru nærfar- fátæfer, þá hafa þeir þó rífluglega gefid i öllum einfalldleika.

3. Þviat efter öllu meane, þad þiupaeg, og yfer megn frammi veru þeir stöðvullger.

4. Da beiddu ofi med mærgum- áminningum, at ver mædrasum: þá æðgerd og samlag stítt þess, sem Heilagum þar veitefi.

5. Da eige sem ver þonudum, heildur gáfu þeir i fyrstu stálfa sig: Drottne, og ofi efter það, fyrer Guðs vilka.

6. At ver þlysum at áminna: Titum, at efter þvi, þvad hann hafde ædur upphafed, svo stulde hann og stulenda sífa velgerd yðar á milli.

7. Enn lífa sem þer ernd ríffer i öllum hlutum, i: trunne, i ord- enn, i skilninginum, og i allra föstgæne, og i yðrum færleika til vor, þva afreð einnenn, at þer seud og einnenn ríffer i þessare: velgerd.

8. Eg sege eige, sem biðde eg: neðad, heildur med því at hiner yðrer eru svo föstgæfer, þá reine eg yðarn færleika, þvert hann er af reitre art.

9. Þvi þer bited náð Drottne

igs. vors. Jesu Christi, at þó hann se rifur, vord hann þó fátæktur yðar vegna, uppá það þer yrdad fyrir hans fátækt anduger.

10. Og mitur ráð gaf eg í þessu, þólat þetta er yður. nýssamlegar, þer sem nýp hásed býrið fyrir tólf mánuðum, eige einasta gerniugenn, heildur íafael mília.

11. Þóf. fullkomnið nú og einn. enn gerningenn, uppá það, lífa sem það, at þar er tilhneigann. legt sinne til. at vilja, svo se þar og einnenn. tilhneigianlegt sinne til. gertinginn, af því. sem þer hásed til.

12. Þóf. fyrst einn er góðvili. adur, þá er hann þæknemur, efter því sem hann hefir til, enn eigi efter því sem hann hefir eige.

13. Eige ster það. í þá mein. ing, at adrer hase þóð, enn þer. hrelling, heildur. at það se íafnt.

14. Svo þíone yðar gnægd þeirra þírft, í þessara háttarís tóð, uppá það, at þeirra anægd. efterá þíone yðvarre þírft, og það, sem jofandur. er, mætte ste.

15. Sem skrifad er: sá miklu safnade, hann hafde ecke afséngs, og sá litlu safnade, hann hafde engann bresta.

16. Enn Gudi sem þacker, sem skifa fyrirbyggur hefir gesed í hiarta þíu til yðar.

17. Þólat hann medtál. at sonu þá áminning; enn med því hann var svo mæg kostgæfenn, er hann af stnum stálfs eigenn vilja til yðar farenu.

18. Enn ver sendur med hon. um. einn bróður, þann sem. kos.

hefir í evangetio af allre samfundunne.

19. Og eige. alleinasta það, heildur er hann einnenn. stíkadur af samfundunne, ofð. til forunnants, til þessarar velgerdar, sem fyrir ofð verður samannlöfnum, Drottne til skandar, og þóttum góðum vilja til aihallðs.

20. Og at gæta þess, at eing. inn mætte efter. ofð. sega nódnd. vóndt, slíkrar. audugrar hialpar. vegna, sem fyrir ofð verður. sam. ann bregna.

21. Og slá til, at það fære. samielega, eige alleina fyrir Drott. ni, heildur. einninn. líka. fyrir. mættum.

22. Svo þósum ver og sendt med honum bróður vorn, þann ver þósum oft reynt í mægum grein. um, at hann se kostgæfenn, enn nú lítlu kostgæfjare. Og ver þósum mífed traust á yður.

23. Se það. Títt vegna sem er. minn lagsmadur og hialparmadur yðar á mille eða vegna vorra. brædra hører eru postular sam. fundanna, og dyrdar Christí.

24. Fyret því gesed beðsfadann. færleika og vora brófan frá yður, við þessa, einninn. í. auglite safu. adarinn.

IX. Capitule.

1. Þólat um þessa hialp, sem þeim Heitogu ster, er mer eige þórf. at skrifa yður til.

2. Þólat eg veit yðbarn góð. ann vilja, hvar af eg brósa hialp þeim úr Macedonia, og líge at Achaia er fyrir tólf mánuðum reidubúenn, og yðvart efterdæmie hefir marga tilnæf.

3. Enn eg hese af því þessa.

þrædur sendt, svo at vor brófan af yður yrði eigi at engu, í þeirre, og þer send reidubúner, ísta svo sem. eg þese sögt af yður.

4. Svo af, ef þeir úr Macedonia koma með mér, og lyndu yður óvandrúna, at ver, eg vil eige sega þer, verðum til Stanmar, með sífne brófan.

5. Einn eg. þese álfid það fyrr gagnlegt. at ávinna bræðurnar, at þeir færu fyrst til yðar, at reidubúna þessa ádur losaða blessan at hún se tilreidu, svo það se ein blessan, enn eingin ággvne.

6. Þof eg. meina, at hver hann fær sparlega, sá mun sparlega uppfæra, og hver hann fær. í blessan, sá mun og einnenn í blessan uppfæra.

7. Hver einn efter sínum efnum, eige með óvita. ed. túgan. Þvát þrann gíafara þess Gud sef fær. ann.

8. Þvát Gud. er máttgaur at gera, at allsháttud náð se gneðleg meðal yðar, svo at þer hafið alls gneð. í öllum hlutum, og send rífer til allra góðra verka.

9. Svo sem skrifod er: hann útdreifde og gaf sáttum: hans rettla. e blifur um allbet allða.

10. Einn sá sem fædded gesur hornfæðaranum, sá mun og gefa brædded til fæðslu, hann mun og margaðalla yðar sæpe, og auksa láta triefgan yðvarð réttlætis.

11. At þer send anduger í öllum hlutum, með öllum einfaldd. trifa, sem gerez Gud þæder syrer oss.

12. Þvát sú útgift þessarar blávar uppfætt. eigi einasta trefur neðar þar at hann se kærst heilagur, heldur yjer.

græfer hún einnenn í þof, at margar þæfa. Gude.

13. Þyrer þessa vora tréna þíou. uffu, og þrifa Gud, yfer yðvare þyðngre vidurfæringu Christi guds spalla, og yfer yðvare einfaldd. bláparfod til þeirra, og til allra.

14. Og yjer þeirra. þönnu syrer yður, hvera forlenger efter yður, syrer fater þeirrar yfer. guæfættlegur Guds náðar, sem í yður er.

15. Einn Gude sen þæder syrer sína önn. æðelega gáfa.

X. Capitul.

1. Einn eg Váll. beide yður syrer högværa og þolinuæde Christi, eg sem í nálegd er lítils virðtur, yðar á milt, enn í stærka em eg bláfur. vid yðar.

2. Einn eg bid yður, at mér se elgo þess nálegum bláflega at hæðla, og þá bláfang framma háfa, sem mér verður alllegd vid sumu, þeir oss alfa, sem gengunn ver efter hollshins þlagid.

3. Þof þó ver gengunn í hollde. nu, þá steddum ver þó eige í holldeanu þlagid.

4. Þvát hervopn vor eru eige. holldeleg, heldur máttgaur syrer. Unde, til niðurbrot hervirkanna, þvar med ver niðurbrotum, an áfætning.

5. Og alla hæð, sem sig. uppfætt gegn Guds víððome, og at herfänge. sökum alla skínseind, und. der Christi hlyðne.

6. De eru reidubúner at þessu. öllrar óþíðne, þá yðar hlyðne er uppfætt.

7. Dæmed þer efter álit. trefur neðar þar at hann se Christi, þá þeinte sá þar á móte.

einnenn þetta, hía skálfum ser, at lífa sem hann heyrer Christo til, svo heyrum ver einnenn Christo til.

8. Og þó at eg hófáde mer nokkud fram at út af vorre magt, sem Drottinn hefir ofi geseð, yður til beirunnar, og eige til forðierunnar, þá munde eg þó eige til skammur verða.

9. Enn þetta sege eg, uppá þad. þer lástid yður eigi þýfia sem heide eg villad stetta yður med bresum.

10. Þvfat þang bres, sega þeir, eru þing og sterk, enn nálægd líkamans er veit, og málid er forsmánnarlegt.

11. Þver þess fouar er, hann þeinke, at lífa svo sem ver erum med ordum i bresunum i fráverunne, svo dirfumst ver einnenn at vera med gerningunum i nálægdunne.

12. Þvfat ver dirfumst eige at reifna ofi edur telia medal þeirra, sem sig skálfa losa. Enn med þvi þeir metu sig hía skálfum ser, og halda svo einasta af ser skálfun, þá understanda þeir eðle.

13. Enn ver hófsum ofi eige yfer mál fram, heildur alleinasta efter mælingu þeirrar reglu, hvar med Gud hefir ofi þann skamt meted, at geta náð einnenn alle til yðar.

14. Þvi ver farum eigi oflangt i frá, svo sem hefdum ver eigi náð getad allt til yðar, þvi ver erum kommer allt til yðar med Christis evangelium.

15. Og hófsum ofi eigi fram yfer mælingu i annarlegu erfiðe. Og vonum, at nær yðar trú veru i yður, at ver skulum þá vðara komast, efter vorre reglu.

16. Og predika einnenn evangelium þeim; sem hinumegen yðar búar, og hófa ofi eigi af þvi, sem med annarlegre reglu er tilbued.

XI. Capitul.

1. Enn þver ser, hófar, sá hófe ser i Drottne.

2. Þvi fyrer þat er eingenn dugannlegur, at hann losar sig skálfur, heildur at Drottinn losar hann.

3. Gæfe Gud, þer heildur með líted eina sáðitíu til góða; þó þer halddur hana vel til góða.

4. Þvi eg vanda um við yður med guðlegu vandare. Þvi eg hese fastad yðar einum manne, svo at eg i hendur selde Christo eina skra með.

5. Enn þat óttumst eg, at lífa sem höggormunrenn tæde Eou med sinu skaræde, svo lífa mege og burt stíast yðart hugstot, frá þeim einfaldleik sem er i Christo.

6. Þvi ef sá same sem til yðar kemur, predikade einn annann Jesum, þann ver hófum eigi predikad; eða ef þer medtakid annann anda, þann þer hefir eigi medtakid, ellegar annad evangelium, þat þer hófdur eigi medtakid, þá umlidur þer þat rettelega.

7. Þvi eg heild, at eg se eigi minne, enn þeir hiner æðre Þvfat ar eru.

8. Og þó at eg se sáfróður i mále, þá em eg þó eigi sáfróður i skilvinge. Þvi eg em hía yðar eldungs vel kendur.

9. Eða hese eg syndgad i þvi at eg mánade mig, svo at þer upp

hefdu? Þvíat eg hefe kunnigert yður evangelium fyrir eða.

10. Og eg hefe rænt aðrar samfundur og verðlaunenn frá þeim ræfð, at eg vrefðífað yður.

11. Og þá eg var hía yður nálægur og mig storte, var eg engum þingur, þó minna nand þurtt uppíhlaða þeir brædur, sem komu af Macedonía; og í öllum hlutum gætta eg mín, at vera útan þynsla við yður, og eg vinna nú hálða mig svo hédan í frá.

12. Þó svo sannarlega sem Chrísts samleiður er ómer, þá skal mér þessi hrósa í lande Achaíe eigi tilfjálfnd verða.

13. Hvar fyrir? Ut eg eigi skyldi elsta yður? Gud veit þat.

14. Einn hvar eg gere og vil gera, þat gere eg fyrir þat, at eg affínde þeim þat til fne, sem tilfínd sara á leit, at þeir mættu hrósa ser; at þeir ser svo sem her.

15. Þvíat þessi háttar falskostular, og svífuler erfíðismenn, gera sig at Chrísti Postulum.

16. Og þat eru eigi undur, þó skálfur andstótenn umspyr ser til hóssens engels.

17. Fyrir þat er þat engi furða, þó at hans þenagar umbennt ser einnenn, svo sem vörn þeir þortræstans þenagar, hvorra enda þó munu verða eíster þeirra verkum.

18. Eg sege nú enn oftur, at argent meime, at eg se íávís: ann ef eigi er svo, þá medtæð mig sem annann lávfiann, svo at eg hrósa mer einnenn noðnd í þed.

19. Hvar eg tala nú, þá

tala eg, eigi svo sem í Drottne, heilur svo sem í lávífku, með þó ver erum í þessa hrósa kommer.

20. Ut þó mærgir hrósa ser eíster hölðenn, vil eg einnenn hrósa mer.

21. Þvíat þer ímíðed giarn: ann láfíroða, með þó þer erud skálfur vítrur.

22. Þer umíðed, þó at nockur kneppe yður í þræskan; þó at nockur fæflette yður; þó at nockur tafe frá yður; þó at nockur hrofeft upp yfer yður; þó at nockur slæ í ydra áfionu.

23. Þetta sege eg eíster óvirdingu, svo sem at vörum ver breíster vörðne. Í hveru heíft sem nockur er nú díarfur (eg tala heimstú); þá em eg einnenn díarfur.

24. Þeir eru Ebrefter, eg einnenn. Þeir eru Ísraelftar, eg einnenn. Þeir eru Abrahams fæde, eg einnenn.

25. Þeir eru Chrísts þenagar, eg tala heimstulega, eg em frammar. Eg hefe meir erfíðad, eg hefe flere högg líðed, eg hefi óttar fangenn vered, oft í dauðans hættu.

26. Ut Gyðingum hefe eg finnum fannum fenged fíortígu flog, einu færra.

27. Þríðarfinnum em eg hídírfíur, einn fínnu gríttur, þríðvar hefe eg fírfírt líðed; lag og nótt var eg í háfar díppe.

28. Oft þá hefe eg í ferdum vered. Eg hefe vered í háfíafendunum til vatns; í háfíafendunum meðal ræninga; í háfíafendunum míllum Gyðinga; í háfíafendunum meðal heidinga; í háfíafendunum í borgum; í háfíafendunum á eydemörku; í háfíafendunum á fíó;

f. háskalemdum meðal falstra bræðra.

29. J. mædu, og i erfíðe; i míflum uslum, i húngra og þorsta; i míflum fastum, i kulda og flæðsleypse.

30. Þyrir útann þat, sem annars tilfællur, sem er, at eg verð daglega bráðadur, berande áhyggja fyrir alium söfnudum.

31. Hver er veikur, svo at eg verðe eigi veikur? Hver verður svo hneisladur, at eg upphæfir eigi?

32. Ef eg þal þá brósa mer, þá vil eg brósa mer af mínum breiðleika.

33. Gud og fader vorð. Drottinn. Jesu Christu, hver blesadur se til; eyllifdar, veit at eg ligg eigi.

34. J. Damasco let landfiskerna re fönungsling Vreta geyma. borgina Damascum, og vilde græpa mig.

35. Og eg varð bundinn midur f. kross út um vindaugad, gegnum múrenn, og fýðe af höfðs háðum.

XII. Capítule.

1. Þrófuneun er mer at sonni eigi; nyrstamleg, þá vil eg nú foma við fíðer og openuberanet Drottinn.

2. Eg þeðle einn Christenn, fyrir fíðtan árum; var hann i Ísflamannum, þat veit eg eigi, eða var hann útann Ísflama, þat veit eg eigi. Gud veit þat: sá same varð ríðtur alle upp i hinn fíðda himen.

3. Og eg þeðle þann mann; þvært þann var i Ísflama, eða

útann Ísflama, þat veit eg og eigi, Gud veit þat.

4. Hann varð uppríðtur i Paradís, og heyrde sumrædeleg ord, þang sem engenn maður sær: út talad.

5. Af þessu vil eg mer brósa, enn af Ísflam mer vil eg eigi brósa mer, nema af mínum breiðleika.

6. Og þá at eg vilde mer brósa, gerda egi eigi fyrir þat heimskulega, þvært eg vil sega sannleikann. Enn eg sporna við því; þat fyrir, at eingent hálde mig æðra, enn svo sem hann á mer ser, eða af mer heyrer.

7. Og svo at eg skære mig eigi af þessum openberingum, þá er mer gesean einn fleinn i hölled, sem er. Satans engell, hver mig skule með kuesum lá, at eg skæra mig eigi.

8. Um hvern eg þessa Drottinn þrífvar beded, at hann vífe burt frá mér.

9. Og hann sagde til mín: Láð þer næga mína náð, þvært minn krastur er i breiðslum mástugur. Þyrir þat vil eg sent segnastur brósa mer af mínum breiðleika, svo at krastur Christu byggje með mér.

10. Þyrir því enn eg með góðni traufte, i breiðleikum, i varðvirdingum, i naudum, i ofstnum, i þregningum, Christi vegna, því nær eg enn breiðtur, því enn eg ofstugur.

11. Eg enn fíð orðenn af þessum re þróan, til þværrar þess þvingubad mig, því eg átte at losast af yður, af því at eg enn engum mun minne, enn hiner aðsu Þóskular, því at eg se eigi.

12. Af því at þar eru Þöskula-
teifu gerð yðar á milli, í allri
þögnunni í tálnum, í flö-
merkum, og frastaverkum.

13. Hvað er hat, í hörn þer
erud minneháttar einu aðrar sam-
fundar? Nema afsteinasta í því,
at eg veitta yður eigi skilfar neinn
þunga: Þverfátad mer þann glap.

14. Eiað, eg ein reidubúinn
í þrida sinn hef komið til yðar, og
eg vil eigi vera yður þungur.
Af því eg spyr eigi eftir yðar,
heldur at yður, því börnun eiga
engann and forellrumum saman
at draga, heldur foreldrarner
þernum.

15. Enn eg vil sem fequastar
gesa mig út, og útgefum verða
þótt yðar sálar, þóttu sem eg
elsta yður mig, og þótt þó líti
elstadau.

16. Enn láted þat svo vera,
eg hafa eigi gert yður þungu,
heldur með því eg var flægur,
veidda eg yður með flögum.

17. Enn hef eg nokkurn á talar
dregd, fyrir einhveru þerra,
sem eg sende til yðar?

18. Eg áminne Titum, og sen-
de með honum einu bróður. Hef-
ur Titus nokkurtætt yður? Þó-
um ver eigi í einum anda fram-
farid, og í einum fólþorum
gengeð?

19. Láted yður ástur þöfin,
at ver fólþorum öis? Ver íslum
í Christo fyrir Guði. Enn all-
þetta flær yður (míner kærustu)
at bestunar.

20. Því eg óttafl, þá eg kem,
at eg finne yður eigi, svo sem
eg vil, og þer finned mig eigi,
þóttu sem þer viled, at þar se
þótt, agg, reide, þóttu, bakmál-
ge, kvis, þóttu, og órð.

21. Evi at þá eg kem, at
mínn Guð málþage mig einu at
þóttu þá yður, og eg blíste eða
at líða yfer þóttu þeim, sem
áður höfdu þóttu, og enga yfer-
bót gerdu, þóttu þann óþreinfleka,
þóttu þóttu blígurharleyse, sem
þeir hafa framd.

XIII. Capitule.

1. Róme eg í þrida sinn til
yðar, svo flak í þóttu eður
þóttu þerra minne standa öll
málþerle.

2. Eg sagde yður þat áður
fyrer, og eg sege yður þat fyrer
fram, svo sem málþer, í ann-
ad sinn, og flisa yður þat mál-
þerle, þeim sem áður tilforna
höfdu þóttu, og þóttu öðrum,
ef eg kem ástur þóttu þann, vil
eg eigi spara.

3. Af því þer leited þóttu, at
þer einhveru tíma verded varer
þóttu, sem í mer talar, sem er
Christur, sem eigi er þóttu
yðar á milli, heldur málþer
er meðal yðar.

4. Og þó at þann se þóttu
ur í þóttu, þá lífer þann þóttu
í Guði þóttu. Og þó at ver
seum einnem þóttu í þóttu,
þá lífer þóttu með þóttu í Guði
þóttu, meðal yðar.

5. Þóttu yður flak, þóttu
þer erud í þóttu. Þóttu yður
flak, eða þóttu þer eigi flak
yður, at þóttu Christus er í
yður? Nema þat se, at þer send-
öðuganleger.

6. Enn eg vona at þer þóttu, at
þer erum eigi öðuganleger.

7. Enn eg bid þóttu Guð, at
þer þóttu eða þóttu at, eigi uppá
þat, at ver þóttu nylþerle,

Hellur nypá þat, at þer gered til betrunar, enk eigi til fordírf. Þið góða, og ver seum svo sem þeir hiner brytu.

8. Þvíat ver megam eigi nokkud gegn sannleikanum, hellur fyrir sannleikann.

9. Enn ver gleðium oss, þá ver erum breiðer: enn þer erud máttuger, og þat sama æstum ver einnean, sem er ydurt algerse.

10. Hvar fyrir eg skrifa yður lifst fráverande, svo at eg þurfe eigi, þá eg em nálægur, hvarinde frammi at þafa, efter þeirre magt, sem Drottinn hefir mer

til betrunar, enk eigi til fordírf. Þið góða.

11. Enn at skustin, gðder bræður, gleðed yður, vered fullkomner, hugged yður, vered samlynder, vered fridsamer, þá mun Guð ástseminnar og fridarens vera med yður.

12. Heiljed hver yðrum innbyrdis med heilögum kofse: yður heilfa aller heilager.

13. Náð vors Drottins Jesu Christi, og Guðs kærleike, og samteuging Heilagslanda, se med yður skum, Amen.

Ender S. Páls Þistill til Corinthumanna.

S. Páls Þistill til þeirra i Galata.

I. Capitul.

1. Páll, einn postule, eigi af monnum, ne fyrir ment, hellur fyrir Jesum Christum, og Guð föður, sá hann uppvakte frá þeim dauðum.

2. Og aller þeir bræður sem med mer eru. Ösmudi Guðs i Galatia.

3. Náð se med yður, og fridur af Guðe föður, og vorum Drottne Jesu Christo.

4. Sem stáskann sig hefir út gefed fyrir vorar synder, at hann frelsade oss frá þessare nálægri böndre veröldu, efter Guðs vilja, og vors föðurs.

5. Hverum se byrd frá eplid til eplidar, Amen.

6. Mig undrar þad, at þer láted svo snart snúa yður frá þeim,

sem yður kalladi i náð Christi, til eius annars evangelium.

7. Sem þar er þó eige annad. Utan þad, at þar eru nokkorer, sem yður vilja, og umsnúa vilja Christi evangelio.

8. Enn þó at elnuenn ver, eda engell af himna, predikade yður evangelium öðruðs enn ver þof. um predikad yður, sá se bálv. adur.

9. Svo sem ver sögdum nú i stad, svo segum ver astur at nnu; at ef nokkur predikar fyrir yður öðruðs evangelium, enn þvad þer hased medtefed, se sá bálv. adur.

10. Predika eg nú þad monnum eda Guðe til þionustin? eda þeinke eg monnum þeckur at vera? Þv ef eg hesde hingat til monnum þeckur vered, þá være eg eige Christi þenare.

11. Enn eg kunngere yður færir brædur, at þad evangelium, sem af mér er predikað, er eigi af mannum.

12. Þvíat eg hese þad af engum manne medtefed ne lært, heldur sýrer openberan Jesu Christi.

13. Þvíat þer hafed vel heyrt mitt athæse forðum daga í Gyðingadómnum, hversu eg ossófte yler máta Guðs söfnud, og forðiar fæde hanni.

14. Og eg doy í Gyðingadómnum, frammi yfer marga mína íafningia í mínu kyni, og var vandlastande yfer máta, sýrer fædrauna lögmál.

15. Enn þá þad þóðnaðest Guðe, (íá mig hefir helgað frá minnar móður fæde, og tálad sýrer sína náð.

16. At hann openberaðe í mér sían son, svo at eg skyldi kunngera hann sýrer evangelium meðal heidinna þjóða. Þá gaf eg mig þer strax til, og ráðgaðest eigi þar um við höld og blóð.

17. Og eigi kom eg í Jerusalemi, til þeirra sem sýrer mig þoru postular, heldur fór eg burt í Arabíam, og kom svo aftur til Damáscum.

18. Efter þad, at þremur árum, tíðnum, kom eg til Jerusalemi, at íá Petrum, og eg doaldest hía þannum tíni fimmtan daga.

19. Enn annann af postulnum íá eg engann, nema Jacobum bróður Drörmis.

20. Og þad eg skrifa yður, fæd, Guð veit at eg lyg eige.

21. Efter þad kom eg í lands. Álfur Syrie og Cilicie.

22. Enn eg var ókenndur at yferlíte Christi söfnadum í Judeo.

23. Enn þeir höfdu alteinasta

heyrt, at íá oss ádur tilforna affófte, hann predikar nú trúna, hværa hann ádur nidurbraut.

24. Og þeir veggjontuðu Guð á mér.

II. Capítule.

1. Síðan efter stórtan ár, fór eg upp aftur til Jerusalemi, með Barnaba, og tók Andena Titum með mér.

2. Enn eg fór upp þángat, efter openberan, og hafde tal við þá, um þad evangelium, sem eg predikaðe meðal heidinna þjóða, enn ferleaga þó við þá, sem ypparleger voru, svo at eg blype eige sorgfens, eða skylbe hafa hlampæd sorgfens.

3. Og Titus, íá með mér var, þrengðest eigi heldur til at láta umstæra sig, þóat hann være Grískur.

4. Þvíat, þá nöðrorer fálster brædur höfdu ser meðal vor um þrengt, og þar med klófliga innlæðst, til at flóða vort fresse, hvert ver höfum í Christo Jesu, svo at þeir veiddu oss.

5. Þá vísum ver þeiti eige einn stund, undergesner at vera, uppi þad, at samleiskur evangeli stadfestest hía yður.

6. Enn um þá ypparlegu, hværenn þeir vera for mér, vardar mig engu. Þóat Guð steyter eige álit mannsins. Enn mér hafa þeir sem álit höfdu, eige annað fænt.

7. Heldur þar í móð, þá þeir íá, at mér var tiltrúad þad evangelium til yferhúðarennar, íá svo sem Petre þad evangelium til unnskurnarennar.

8. Þóat íá með Petre ser verð,

enn fröstugur til postula embætti. lacer fyrir trúna á Christum, og
 til meðal umstarnarennar, sá same- eige fyrir verk lögmálsins. Því
 er með mer einnenn fröstugur ord. fyrir verk lögmálsins verður ekk-
 enn meðal heidennu þjóða. hollt rettferdugt.

9. Og þeir Jacobus, Cephas 17. Enn skolloum ver, hvarer
 og Jóhannes vidurkennu þá náð, eftersleitum fyrir Christum rett-
 sem mer var gefinn, sem fyrir lacer at verða, enn nú sálfer
 síðla voru Alitner, gáfu mer og syndinger fundur verða, þá vore
 Barnaba sína hægri hönd, og Christur einn syndápenare. Þad
 saman, löfu með, þad vid predit- se stærre.

10. Urann einasta, at ver minn. 18. Enn ef eg bygge þad upp
 unust voladra, hvad eg sagde allt astur, hvad eg hese midurbroted,
 tapp á at gera. þá gere eg mig sálkann at yfer-
 troðsumante.

11. Enn þá Petur kom til 19. Þvlat eg em fyrir lögmál-
 Antiochiam, smostöd eg hönum ed, lögmáleni dáenn, svo at eg
 under augun, þvlat flögun var yfer lifte Gude: eg em með Christo
 hann komen. krossfestur.

12. Af því adur tilforna, enn 20. Enn eg life, þó nú eige
 noðrer komu frá Jacobo, þá at eg, heldur lifer Christur i mer.
 hann með heidngum. Enn þá Því at eg life nú i höndenn, þad
 þeir komu, fordade ser, hann og frá life eg i trú Guds sonar, sá mig
 stilde sig þeim, af því hann ött- hefir til þad, og sálkann sig útgefed
 adest þá umstorna. fyrir mig

13. Og þeir adrer Gydingar 21. Eige snara eg Guds náð
 hrænuðu með hönum, svo á Bar- durt. Því ef fyrir lögmáled sem-
 nabað vard og svo afþega leiddur, ur rettlate, þá er Christur sorgf-
 til at hræfna með þeim. ens dáenn.

14. Enn þá eg sá, at þeir gen- III. Capitule.
 gu eigi rett, efter sannleit evan- 1. Og þer skynsemdarlausar þa-
 gelii, sagde eg til Peturs fyrir laumenn, hver hefir tofrad ydur,
 allum openberlega: fyrst þú, sem at þer hlöðud eige skantleitann?
 ert Gydingur, lifer sem heid- hverum þó Jesus Christur var fyrir
 ingar, og eige sem Gydingar, augum máladur, og nú á meðal
 hvar fyrir þvingar þú þá hina yðar krossfestur er?

15. Ver sem af nátturu eium 2. Þad alleinast þil eg netna
 Gydingar, og eige syndarar út af af ydur, hvert þer hafed medtefed
 heidnum þjóðum. andann, fyrir verk lögmálsins,
 eda fyrir preditun af trúanne?

16. Ver vitum, at madurenn 3. Erud þer svo skynlausar? hvad
 verður eige rettlatur fyrir lög- þer hafed uppþyrriad i andann,
 málsins verk, heldur fyrir trúna bited þer þá nú i höndenn sálkomna
 á Jesum Christum. Svo trúum þad?

4. Hafed þer þá lided svo
 sum, nppá þad ver verðum rett.

margt fyrir eðle? ef það er annars fyrir eðle.

5. Sá sem yður, gefir andann, og gerer þetta gerninga meðal yðar, gerer hann það þá fyrir verk lögmálsins, eða fyrir predikun af trúnni?

6. Eftir því sem Abraham trúði Guði, og það er honum reiknað til rettlatið.

7. Evi vited þer nú þá, at þeir sem trúa, þeir eru Abrahams börn.

8. Enn ritningin hefir þetta áður tilforna spreidd, at Guð rettlati gerer hina heidnu fyrir trúna. Af því kunngerðe hún það Abraham: í þer stulu allar heidingar blessader verða.

9. Eftir því munn þeir sem trú, erennar eru, blessast með hinum trúada Abraham.

10. Þvíat þeir sem eru af lögmálsins verkum, þeir eru undir bálbanenne. Því skrifad er: bálbadur se hver sá maður, sem eigi blifur í öllu því, sem skrifad er í lögmáls bókenne, svo hann gere það.

11. Enn það, at fyrir lögmálið verðe eingenn rettlatur fyrir Guði, þá er það óþunbert. Þvíat sá rettlati mun lifa af trú sinni.

12. Enn lögmálið er eigi af trúnni, heldur sá maður, sem það gerer, mun lifa þar fyrir.

13. Og Christus hefir leyst ok frá bálban lögmálsins, þá hann varð bálban fyrir ok; þvíat skrifad er: bálbadur se hver sá, sem á tre hänger.

14. Evi at blessan Abraham kom meðal heidenna þjóða, í Christo Jesu, og at ver með

takum svo fyrirheitenn anda fyrir trúnni.

15. Kærer bræður! eg vil tala eftir mannlegum þlagði. Einginn forastar mannsins líðarsta vilja eftir það hann er stadsfestur; ne enkur þar við.

16. Nú eru þó fyrirheitenn Abraham og hans sæde tilföld. Eige seger hann fyrir-sæðin, svo sem fyrir morg, heldur svo sem fyrir eitt. Fyrir þitt sáð, hvert er Christus.

17. Enne sege, at sá lögmáli, sem áður tilforna er stadsfestur af Guði, á Christum, verður eigi lögmáli gerður, svo at fyrirheitenn skyldu fyrir lögmálið aftast, hvert gefed er fyrir stórum hundrudum og þriatlu árum þar eftir.

18. Því ef árleifden yrde fyrir lögmálið afslud, þá yrde hann eige fyrir fyrirheitenn gefen, enn Guð hefir fyrir fyrirheitenn gefed hana Abraham.

19. Svör til skal þá lögmálið? það er komed vegna syndarinnar, þángat til það sæde kæme, hvert fyrirheitenn var stæð, og er tilfert af englum, fyrir hönd meðal gangu mannsins.

20. Nú er meðal gangumadur, enn eige eins einasta meðal gangumadur, enn Guð er einn.

21. Hvernenn þá? er lögmálið gegn Guðs fyrirheite? það se svari: enn ef þar være nokkud það lögmáli útgefed sem lögmáli gæte, sannarlega, þá kæme rettlatið af lögmálinu.

22. Enn ritningenn hefir allt innelukt under syndenn, svo at það fyrirheit kæme fyrir trúnni á Jesum Christum, og trúnni.

23. Enn áður enn tréinn kom, varðvesitunast ver under lögmálinu, og vorum innelúktar í þeirre trú, sem spenber skýlde verða.

24. Eðs hefir lögmálið vered ver tynnan til Christna, at ver teitfærlunast fyrir trúna.

25. Enn nú, at tréinn er kominn, þá erum ver elge lögur under þeirre tynnan.

26. Því þer erud okkr Guds börn, fyrer trú á Jesum Christum.

27. Þvíat svo margar af yður, sem erud flíðer, þer hafað skráðst Christo.

28. Her er eingenn Gyðingur né Grískur; her er eingenn þráll né frelsinge; her er eingenn karl né kvenna; því þer erud aller eittr í Christo Jesu.

29. Enn forst þer erud Christí, þá erud þer Abrahams sæð, og efter fyrerheitenu erfingar.

IV. Capitule.

1. Enn, eg sege: svo lönge sem erfingenn er barn, þá er á milli hans og þíónslus eingenn greinarmunur, þó at hann se þerra alls góðtsens.

2. Heðdur er hann under forvernum og starhallðsmannum, allt til ásetts tíma af seðurnum.

3. Þísa einninn ver, þá ver þyram börn, vorum ver fangader under úrvortis setningum.

3. Enn þá uppfrelling tímanð var kominn, útsende Gud sinn son, fæðbann af kvennu, og lögmálenu undervorpen.

5. Uppi þaþ, at hann frelsaðe þá, sem under lögmálenu voru, svo at ver meðtærum barnanna útvalningu.

6. Enn með því þer erud börnen, hefir Gud sendt anda sinn semar,

í yðar hjörtu, fallande, abba, kærí fæðr.

7. Eðs ef þer nú eingenn þráll meir, heðdur börn ein: enn eru þau börn; þá eru þau einninn arfat Guds, fyrer Christum.

8. Enn þá þer þráttub eigi Gud, þíónlud þer þeim, býrer af nátturunnar eru engar Gæðer.

9. Enn nú þer hafað Gud þrátt, (já miklu framir erud af Gude þrátt), þvernen vendub þer yður þá um aptur, til þeirra breiftra og naufþurstugra setninga, þóerðum þer viled nú astur at nýu þíóna?

10. Þer heðub daga og mánuðe, helgehöld og ártíðer.

11. Eg em óttaslegenn um yður, at eg hafa, kann verar, til einfæis erfíðad hið yður.

12. Vered svo sem eg em; þvíat eg em svo sem þer erud. Kærir bræður (eg beide yður); þer hafað eðl mein mer gert.

13. Þvíat þer vited, at eg þres þífæðe yðar evangelium; í þíffá sinn í veikleika efter höldenu.

14. Og minnat freistarar, sem eg seib efter höldenu, fyrerlitub þer eigi, né forsniðub: heðdur svo sem annann Guds engel meðtölub þer mig, já, líka sem Christum Jesum.

15. Hvernen vorub þer svo sæler í þat sinn? Eg ber yður þat vltne; af mögulegt helde vered, at þer hefbub yðar augu útfílitib og gefed mer.

16. Enn eg þá svo orðenn yðar óvinnu, at eg sege yður sannleikann?

17. Þeir vandræta eigi vel um yður, heðdur villia þer gera yður mer fróðnuna, svo at þer flulub vandræta um þá.

18. Umbandan er góð; nær þun ffer eitib um hið góða, og eigi

alleinasta þá eg em nálagur þíá yður.

19. Mín'færu barna farn, þau eg enn nú astur í annað sinn með ángist fæde, þáingat til Christús ímindast í yður.

20. Enn eg villbi, at eg være nú þíá yður, og gæte minne raust umflíft, þvíat eg em efasamur um yður.

21. Seged mer, þer sem under lögmalenu viled vera, hafed þer eigi beyr't lögmaled?

22. Þvíat skrifad er: at Abrahám hafde tvo sonu, einn af ambáttenne, og einn af þeirre friálsu.

23. Enn sá af ambáttenne var, er fæddur' efter höldenu. Enn hann af þeirre friálsu, er efter fyrerheitenu fæddur.

24. Þesse þord ímerkia noðud. Þvíat þetta eru þeir tveir sáttmálar, einn af skallenu Sina, sá sem til þrællunar sæder, hver sá er Agar.

25. Þvíat Agar heiter í Arabia skallad Sina, og nær allt til Jerusalemm sem nú er, og er í þrællan með sinum börnum.

26. Enn þín Jerusalemm, sem þar uppe er, þún er sá friálsa, hver að er móðer vor allra.

27. Þvíat skrifad er: verð glöð þín óbiria, þú sem eðli sæder, bríðtst fram og kalla, sem eigi ert þingub, þvíat þín einsama hefir miklu flepre börn, einn þún sem mannenn hefir.

28. Enn ver, lærer brædur, erum fyrerheitens bæn efter Isáac.

28. Enn líka sem í þann tíma, at sá efter höldenu var fæddur, óssótte þann sem efter andanum var fæddur, svo gengur þat til nú einnenn.

30. Enn hvað seger ritningen? Hel burt ambáttenu og son þennar,

ar, þvíat ambáttarennar sonur skal eðli erfa með syne þeirrar friálsu kvinnu.

31. Ebo erum ver nú, lærer brædur, eigi umháttarennar börn, heldur friálsrar kvinnu.

V. Capítule.

1. Ebo vered nú stöðuger í því frelse, með hvern Christur hefir frelsad oss, og láted eigi fara yður aptur í þat þrællóms of.

2. Síðed, eg Páll seger yður þat: Ef svo er, at þer láted umflera yður, þá er Christur yður eigi nytur.

3. Eg vitna enn astur serbverum mönne, sem sig lætur umflera: at hann er enn nú allt lögmaled skýldur at gera.

4. Þer hafed miðst Christum, sem fyrer lögmaled viled rettláter vera, og erud náðenne frásallner.

5. Enn ver vonum í andanum, fyrer trú, þess rettslatis, sem menn eiga at vöna.

6. Þvíat í Christo Jesu gillder hverle umflurn ne yferháð noðud, heldur sá trú, sem fyrer kærleikann verlar.

7. Þer hlupud skílega: hver aftræde yður sannleiknum at hlíða?

8. Þessar umflurn eru eigi af þönum, sem yður hefir kallad.

9. Stled sürdeig fyrer allt deiged.

10. Eg vænte þess til yðar í Drottne, at þer munud eigi óbrúðis sinnader vera. Enn hver yður viller, sá mun vera sinn dóm, hver hellst sem hann er.

11. Enn eg, lærer brædur, ef eg predíka enn nú umflurnena, hvað fyrer líd eg þá óssótnar? Þá hefde krossens hneiklan vöinat.

12. Gæfe Gud at þeir yðru og uppræfter, sem yður eyðeleggia.

13 Enn þer, lærer brædur, erud til frelsis kalladei, einasta stæð svo

tíl, at þer gefed fyrir frelsed höldu enu eðli rúm, höldur þá þíone þvgr öðrum í karleika.

14. Þvíat sú lög verða í einu orðu uppsýlt, í því: Elsta þinn náunga sem stálstan þig.

15. Enn ef svo er, at þer tön- led og updatet hver annan sinn- byrdis, þá fíced tíl, at þer verðid eigi innbyrdis uppsvelgðer.

16. Því sege eg, gáged í and- anum, þá munud þer eigi full- kominna höldsins grynðer.

17. Því höldid grynst móte andanum, og andenn móre hölpe- nu. Og þesser eru hver móte öð- um, svo þer geted egi gert, hvað þer viled.

18. Enn ef andenn stíornar yður, þá erud þer eigi under lögum lenu.

19. Enn höldsins verk eru openber, svo sem er, hördómur, fríkkulífnadur, saurlífe, lausung,

20. Skúrgaðabyrðan, stólk- inge, fiandskapur, þráttan, líf, reide, ógreiningur, tvíðrægne, flókadráttur,

21. Hatur, morð, ofdrýgja, ófát, og þessa líft, af hveru eg hefe áður fyrr sagt, og sege einn nú fyrir; at þeir sömu, sem slíkt gera, munu eigi erfa Guds ríke.

22. Enn ávörður andans er: karleike, sögnudur, fridur,

23. Polennmæde, blíðleike, góðgyrne, trú, hógværd, þreim- lífe, gean slíku er lögur led.

24. Enn þeir sem Chrísto til- þeyra, þeir krossfesta sitt höld gyrdum og tilþveigingum.

VI. Capitule.

1. Ef ver lífum í andanum, þá gongum og einnem í andanum. Verum eige ógiarner legóma byrðar, hvot annann innbyrdis at reita og ófunda.

2. Stærer bráður! ef maður verður á nocturn hjátt af nocturn- breste yfersakenn; þá leiðyrted hann með hógværum anda, þer sem erud andleger, og haf gát á stálsum þer, at þá verðer eigi einn- enn sveikadur.

3. Einn bere annars byrde, og svo munud þer uppsýlla Chrísti lögmal.

4. Enn ef einhver lætur ser þýlta, at hann se nokud, sem hann er þá eige, sá tæler stálstann þig.

5. Ean hver einn reyne sín egen verk, og þá mun hann á stálsum ser þrósum hafa, og eige á einum öðrum.

6. Þvíat hver einn mun sína byrde bera.

7. Enn sá fræddur verður með ordenu, hann byte honum alls höttudum gjæðum, sem hann upp- fræðer.

8. Gæred eige viller þega, Gud lætur eigi at ser bæða.

9. Því hvað maður sáer níður, þad mun hann uppsæra. Hver í höldenu sáer níður, sá mun af höldenu stadsamr uppsæra. Enn hver í andanum níðusáer, se mun af andanum uppsæra eplíft líf.

10. Eitum ós gera gótt, og eige freyfast, þvíat á sínum tíma munum ver einmenn baslatanlega uppsæra.

11. Því ver hófum nú tíð, þá gerum gótt hverum manne, einna mest þeim, sem eru trúarennar heimfinnes.

12. Stíced, hvað mörg örd eg skrifade yður til með egin hende.

13. Þeir sig villia þadnæma gera efter höldenu, þeir þýlga vður til at umfferast, einasta þessvegna, at þeir verðe eigi með krosse Chrísti óssóttar.

14. Þvíat þeir stálfer sem þig

líta umflera, hallða eigi lögmei-
ed, heillur vilja þeir þad, at þer
látet umflera yður, svo at þeir
mege hrósa sér af yðru höfde.

15. Enn stærre se mer at hrósaft,
nema einasta í fressu vors Drott-
ins Jesu Christi, fyrir hvorn mer er
heimurenn krossfestur, og eg heim-
enum.

16. Þvíat í Christo Jesu buger
hverke umskurn né yferhúð noðud,
höldur ný skapna.

17. Og svo marger, sem efter
þessare reglu ganga, yfer þeim, se

fribur og missun, og yfer Israel
Guds.

18. Her efter gere mer eingenn
meire mædu framar, því eg ber
marktíln Drottens vors Jesu á
mínun lífama.

19. Náð vors Drottins Jesu
Christi se með yðrum aada, lærer
brædur, Amen.

Til þeirra í Galatia sendur af
Rom.

Ender S. Páls Pistill til Ga-
latas.

Sancte Páls Pistill til Ephesios.

I. Capitul.

1. Pál, postule Jesu Christi,
fyrer Guds vilja þeim Heilögum
sem eru í Epheso, og trúdum á
Christum Jesum.

2. Náð se með yður og fribur,
af Gude vorum fadur, og Drottne
Jesu Christo.

3. Blessadur se Gud og fader
vors Drottins Jesu Christi, sá oss
hefir blessað með allsháttadre and-
legre blíðan, í himneskum gædum
fyrer Christum.

4. Svo sem hann áttvalde oss
fyrer hann, áður enn veröldin var
grundvöslud, at ver skyldum vera
heilager og óstraffanleger fyrir
hönum í kærleika.

5. Og hefir sett oss til barna-
rítt, valningar fyrer skáfann sig, fyrir
Jesum Christum, efter þóðnan
sins vilja.

6. Til lofs sinne þyrðlegre náð.
fyrer hvora hann hefir oss þad
ræma gert, í sínum elskulega.

7. Í hvorum uer höfum endur-
lausæna, fyrir hans blóð, sem er,

synbanna fyrergesning, efter rið-
ðeme hans náðar.

8. Sem oss er gnóglega fæð, í
allsháttudum víððeme og forská-
leif.

9. Og hefir oss víta látet leynd-
enn dóm síns vilja, efter sinne
þóðnan, og hefir þann sama fram-
slutt fyrir hann.

10. At hann yrðe predikadur,
sá uppsýlling tímans var kómen.
Uppá þad, at hann til samans tók
alla hlute í Christo, bæði þá sem á
himne og á jörðu eru, fyrir hann
skáfann.

11. Fyrer hvorn ver erum einn-
enn til arfskipis kómen, ver sem
erum áður fyrir fram fyrerfug-
ader, efter forská þess, sem alla
hlute verkar, efter ráðe síns vilja.

12. Uppá þad ver seym hans
byrd til lofs, ver sem áður fyrir
framinn vonudum Christo.

13. Fyrer hvorn þer hásed heyr
samleik síns orð, sem er evange-
lium af yðvarre salubálp, fyrir
hvort þer, þá þer trúdud, erad inni

figlader með Heilögum anda fyrir-
heitesins.

14. Sá sem er þantur vórrar
arfleifðar, til vórrar endurlausnar,
svo at ver yrdum hans eigen eign,
tíl löfs hans þyðdar.

15. Hvar fyrir eg sinnen, efter
þúf eg hese heyr, af þeirre trú
þjálfður, til vórs Drottins Je-
sum, og af ydrum lærleika til
álra heilagra.

16. Þá læt eg eigi af þader at
gera fyrir þúf, og at minnst
þúf í mínum bœnum.

17. At Gud vórs Drottins Jesu
Christi, þyrdarennar fader, gese
þúf vísðómfins og spínberingar-
innar anda, til hans eigenn víður-
kenningar.

18. Dg upplýse augu þðars
fílnings, at þer meged víta, hvélíf
se sá von, sem þer erud tíllallader,
og hver þar se ríððómur hans
þyrdarfúllrar arfleifðar til hans
heilagra.

19. Dg hver þar se þín yfer-
gnæfanlega færð hans krafts víð
oss, ver sem trúum, efter verkan
hans vólðaga fírlílefs.

20. Hvern hann þesir verkan í
Christo, þá hann uppvalde hann
af dauða, og sette hann til sinnar
fægre handar á himsum.

21. Yfer allann höðingstap,
valldætt, mægt og herradóm, og
alt hvad nefnast má, eige einasta
í þessare veröldu, heildur íaf. avel
í þlomenne.

22. Dg alla hlute þesir hann
þonum under sætur lagt, og sett
þann höfub sasnabarens, yfer allt.

23. Hver hans lífame er, sem
er uppsýling hans, sem alla hlute
í allum uppsýller.

II. Capitule.

I. Dg einnenn þúf. lífga.

hann þá þer vorub dauðer, fyrir
asfrot og syndur.

2. Í hverjum þer noðora flund
gengub, efter þatte þessarar ver-
alldar, og efter þeim höðinga sem
í loptenu drottin, sem er efter
þeim anda, sem á þessare tíð þesir
sína verkan í þornum vandrúar-
ennar.

3. Meðal þverra ver þosum
aller forðum þast vort athæse í
gyrðum vórs hölds, fremiande
höldsins og fílningsins vilja, og
vorum af nátturunne þorn reid-
innar, líka svo sem þiner adrer.

4. Enn Gud, sá audugur er af
míflun, fyrir sína míflu elstu,
með hverre hann elskade oss.

5. Þá ver vorum dauðer í syn-
unum, þesir hann gert oss lífand
í Christo, þusat af náðinne erud
þer þjálfleger ordner.

6. Dg þesir uppualeð oss með
þonum, og sett os með þonum í
þinnest athæse í Christo Jesu.

7. Uppá þad hann aldþynde í
eísterlomanne ald, yfergnæfanleg-
ann ríððóm sinnar néðar, fyrir
sína góðgyrne yfer oss í Christo
Jesu.

8. Þvát af náðinne erud þer
þjálfleger ordner, fyrir frána, og
þad eige af þúf flásum; Guds
gáfa er þad.

9. Eige af verfunum, svo at
engenn þróse fer.

10. Þvát ver erum hans ver-
flapader í Christo Jesu til godra
verka, til þverra Gud þesir oss
aður fyrrum fyrirþúð, at ver
þvildum þar inne genga.

11. Hvar fyrir verib þess minn-
uger, at þer, sem forðum þaga
voryð þeíðnor þíðer efter hölde-
nu, og yferþúð lallader, af þeim
sem lallader eru umflurn, efter
hólðenu, sem með þonðenne fler.

12. At þer vorub á þeim sama líma fyrir utann Christam, framande og fyrir utan borgarrett Zsraels og frámánde frá testamente fyrirheitesins, af því höfðub þer enga von, og vorub á Guds í heimenum.

13. Enn þer sem nú í Christo Jesu erub, og forðum vorub í fíarska, þá erub þer nú nálæger orðner, fyrir blóð Christi.

14. Þósat þann er vor fridur, sem gerde eitt af báðum, og af þessu brotub þann vegg, sem dar var milli, í því, at hann burt tól fyrir fit höld, þann óvinskap, sem er.

15. Þógmálub, þad í boborbunum bar tilsett, svo at hann flapadi af þeimur einn nýann mann, af fíalsum fer, og gerde frid.

16. At hann ferliffe þveru töggub við Gud, í einum líkama, fyrir krossenn, og deyðde svo óvinflapenn, fyrir sig fíalsann.

17. Og er komenn, og kunngerde yður í vangeliu fridenn, yður sem vorub fíarre, og hinum sem nærre voru.

18. Þósat fyrir hann hófum ver hverutöggub atgáang, í einum anda, til fódursins.

19. Svo erub þer nú eige meir gestir og frámánde, heilubur samborgarar heilagra, og Guds heimasmenn.

20. Uppbyggub yfer grundvöll þókula og spámanna, þar Jesus Christur er fíalsur sá upparlegastu þyrningarsteinn.

21. Á hverum öll uppbygging er í eitt samansett, og ver til heilags musters í Drottne.

22. Uppá hvorn þer verðeb einnenn uppbyggub til Guds íbádar sanðanum.

III. Capitule.

1. Hvar fyrir eg Páll em dandunge Jesu Christi, fyrir yður heidunga.

2. Af því þer hafub þeyrt útast embætti Guds náðar, þeirre mer er til yðar gefen.

3. At mer er kunnur orðinn þesse leyndur dómur fyrir opinn beran, efter því eg þese áður húb allra stíttsta flífab.

4. Af þveru ef þer læsuh þad, kunnub þer at merkia minn flíning í leyndum dóme Christi.

5. Hver eige er mannanna bornum kunnur gerðar, í undannfarenne tíð, svo sem nú er hann ópinberadur hans Heilögum þóflum og spámonnum, fyrir andann, sem er:

6. At þiner heidnu eru samarsar og einn líkame, og bluttast endur hans fyrirheita í Christo, fyrir evangelium.

7. Hvers þenare eg em vordenn, eftir gáfu Guds náðar, sem mer er gefen, efter hans völdugum fraste.

8. Mer hinum fíðarsta allra heilagra er gefen þesse náð, at eg kunngerde meðal heidinna flíðaðann órannsakannlegann ríðdóm Christi.

9. Og upp at birta fyrir hvern um manne, hver þar se sameign leyndardómsins, sem af verallbar upphafe þess í Gude hullinn verub, sá alla hlute þess flapad fyrir Jesum Christum.

10. Uppá þad, at kunnug verub ná þóðingum og herradómum á himnum, fyrir fósudenn, sá margföld spele Guds.

11. Efter fyrirbyggub frá verub allbar upphafe, sem hann þess outsynt í Christo Jesu þorum Drottne.

12. Sýrer hvern ver höfum
þjófning og aðgang í öllu traufle,
sýrer trúna á hann.

13. Sýrer þú bíð eg, at þer
tregeft eige, vegna minnar hörm-
ungar, sem eg þole sýrer yður,
hver yðar þyrd er.

14. Hvar sýrer eg beige min
tne, sýrer sódur Drottins vors Je-
su Christí.

15. Sá sem rettur fader er,
allra þeirra sem börn kallast á
himne og á jörðu.

16. At hann gefe yður kraft
eftir ríððóme sinnar þyrdar, at
stírklaft sýrer hans anda, í þínum
ínnra manne.

17. Og láta Christum sýrer trúna
byggja í yðrum björtum, og sýrer
lærleif innreasta og grundvallast.

18. Svo at þer mættub handla
med öllum helgum, hvert þar se
viðb og lengd, dypt og hæð.

19. Og at vita þad, at elsta
Christum, þad er betra enn allt at
vita, svo at þer uppstýst med
allsháttadre Guds uppfyllingu.

20. Enn þonum sem móttugur
er alla hlute yfergnæsanlegar at
gera, heildur enn ver bíðium eða
skilium, eftir þeim kraste sem í
oss verkar.

21. Þeim sama se þyrd í sáfn-
aðenum, sá í Christo Jesu er, atíð,
frá eplíð til eplíðbar, amen.

IV. Capitule.

1. Svo áminne eg yður nú, eg
bandinge í Drottne, at þer gánger
svo sem þad heyrer yðræ kalla,
hvar med þer erud kallader.

2. Med öllu lítelæte og hög-
værd, og med þolinmæde, og um-
líðed hver annann í lærleika.

3. Og verid föstgæfer at halda
eindrægne í andanum, sýrer band
fríðarens.

4. Þar er elgi nema einn líka-
me, og einn ande, svo sem þer
erud kallader uppá eina von yðr-
ar kallarar.

5. Þar er einn Drottinn, ein
trú, ein skírn.

6. Einn Gud og fader vor allra,
sá sem er yfer yður öllum, og sýrer
yður öllum, og í yður öllum.

7. Og náðenn er gefen vor á
medal; eftir mæling gjafar Christí.

8. Hvar sýrer hann seger: hann
er uppfarenn í hæðena, og hefir
herleidingu at hersange tefed, og
mönnum gáfur gefed.

9. Enn þad, hann er uppfarenn,
hvæð er þad? utann þad hann er
áður niðurskígnn í þínar þíflu
álfur iardar?

10. Sá sem niður er skígnn,
hann er sá same, sem upp er farenn
yfer alla himna, uppá þad hann
villde alla hlute nýpþylla.

11. Og suma hefir hann sett til
þóstula, enn suma til spámannna,
suma til Gudsþjallara, suma til
hlíðara, og lærsefðra.

12. Svo at þíner heilögu, seu
reidubúner til verka embættisins,
hvar med líkame Christí kynne at
uppbyggast.

13. Þar til ver komum aller til
einnar trúar, og kynningar Guds
sonar, og fullgerðir verbum, svo
sem þeir, hverir eru í mæling full-
komins allðurs Christí.

14. Svo at ver seum eige leng-
ur börn, ósköðug svo sem bylgur,
veisader af allsháttadum vinde
lærdómsins, sýrer þretti og under-
byggju manna, hvar med þeir slæða
eftir, oss at þrettó.

15. Verum heildur sannseikan-
um eftersýlgande í lærleika, og
vörum í öllu í þonum, sem er
höfundur, Christur.

16. At hverum allur líkamenn

sansteingest og einn limur á sðrum hänger, fyrir alla líðu, hvar af hver sðrum hiðlyr veiter, efter verke hvers og eins lífs í sínum máta, og gerer það, at lífamenn vegs til sinnar eiginar betrunar, og það allt í færleika.

17. Ego sego og nú og vína í Drottne, at þer gangid eige lengur svo sem hiner aðrer þeðingaar ganga, í hegóma síns hugflats.

18. Hverra hugflats formýrt er, og eru annarleger frá því líferne, sem af Gude er, fyrir þá fávittu sem í þeim er, fyrir forherðing fjálfs þeirra hjarta.

19. Hverer hirkulaufer eru, og sig gáfu í lausung, og frömbu aðsháttadann óhreinfleika, og þar til ágyrne.

20. Enn þer hásed eige svo numed Christum.

21. Ef þer hásed annars af honum heyr, og eruð í honum lærðer, hveru þad er í Jesu eitt rettlest etbæse.

22. Ego aflegged frá yður efter fyrrer breithe þinn gamla mann, sem sig forðarfar í gyrdum villu-höms.

23. Enn ent urnyed yður í anda yðars hugflats.

24. Og klæðest þeim nýa manne, sem efter Gude er flaxaður, í fennu rettlest og heilagleika.

25. Þvar fyrir, aflegged lógar, og talid sannleik hver vid sinn náunga þiæt ver etum hver annars limur.

26. Meðest og syndged eige; látet sig sjólena underganga yfer yðars reide.

27. Beseð og ede rúm lastaraxum.

28. Hver floled hefir, sá flele nú eige meir, heidur esfice og ofe med

hóndum nóðub godt, svo at þann hafi at gefa þeim sem þurstuger eru.

29. Eátet enga vanda vödu framnfara af yðrum munne, heidur hvað nýtsamlegt er, til betrunar, þar sem þerf gerest, at það se þaðnæmlegt at þeyva.

30. Og briggjed eige Hellagann anda, med hverum þer eruð innfiglader, til dags endurlausnarennar.

31. Allur heiffleike og grimd, reide, hrópen og lastan se langt frá yður, ásamt aðre iðstu.

32. Enn verid innþrðis hver vid annann yngiarnleger, og ástúðleger; og fyrergesed hver sðrum, líka svo sem Guds hefir fyrergesed yður í Christo.

III. Capitule.

1. Ego verid nú Guds efters fylgarar, svo sem lærustu börn.

2. Og ganged í elskanne, líka svo sem Christus hefir ofs elskad, og sig sjálsfana útgesed fyrir oss, til förnföringar og offurs Gude, til sætleiks vms.

3. Enn, fríðulíse og allan óhreinfleik, eda ágyrne, látet eige um yður segast, svo sem Heilogum hefir.

4. Ne flammaleg orð og fífllegt hial eda felfne, hvað yður heyrer eige, heidur miklu framar þaðargarb.

5. Þvi þad þulub þer vita, at eingenn fríðulífs maður, eda óhreine, eda ógiarn, hver þurgóðar byrðfare er, hefir arfstalu í rífe Christi og Guds.

6. Eátet engann víga yður med snytum ordum, því fyrir það semur reide Guds yfer þörn vandtráðennar.

7. Af því vered eige þeirra hluttalrar.

8. Þvíat þer vorud forðum myrkur, enn nú erud þer líós í Drottne. Gáged svo sem börn líóssens.

8. Abaurtur andans er alldóttud góðgyrne, rettlate og sannleikur.

10. Dg reynd þvad þar þaknemt se Drottne;

11. Dg hafed ede samlag við ófrískum verk myrkrauna; enn straffed þau miklu heilbur.

12. Þvíat þvad heimuglega gerest af þeim, er einnenn frammarlegt at sega.

13. Enn allt þad verður openbert, nær þad verður af líóssens straffad, því allt þvad openbert verður, þad er líós.

14. Fyrer því seger hann: vakna þú upp sem sefur, og rís upp af dauða, svo mun Christur upplýsa þig.

15. Svo stæð nú til, at þer gáged forslálega, eige svo sem sá vifer, heilbur svo sem vifer.

16. Dg stíðad þdur í tíðenne, því þad er vond tíð.

17. Fyrer því, vered eigi flíningslausar, heilbur flíliande þvad til Drottins er.

18. Dg dædded þdur eigi vínbrúðna, þv þar af kemur óflíkanlegt líferne, heilbur uppfyllest af anda.

19. Dg taled hver við annann, með psálmum og lössaungum, og andlegum kvæðum, synged og spíled Drottne í yðrum hjörtum.

20. Dg seged þader alla tíma Gude og födur fyrer alla hlute; í nafne vors Drottens Jesu Christi.

21. Dg vered hver öðrum undergesner í Guds átta.

22. Kvinnurnar vere sínum

hændum undergesnar, svo sem Drottne.

23. Þvíat madurenn er kvinnunnar höfund, líka svo sem Christur er sáfnadarens höfund, og hann er frelsare síns líkama.

24. En líka svo sem söfnudarenn er Christo undergesenn, svo skulu og einnenn konurnar sínum hændum í öllu.

25. Þer menn, elstæð yðrar húsfreyrur, líka svo sem Christur elstæð söfnudenn, og gaf sig sjálfann at fyrer hann.

26. Uppá þat hann heilgæð hann, og hann þreinsaðe hann, fyrer vatnðbaded í ordenu.

27. Uppá þat hann tilbygge ser sjálfum einn söfnud, sem er byrðlegur, og enga stæðan ne brúð, eða þesskonar þesde; heilbur at hann se heilagur og óstroffanlegur.

28. Svo skulu og mennurner elsta sínar eigenkonur, sem sína eigna líkama. Hver sína eigen kvinnu elskar, hann elskar sig sjálfann.

29. Því allðrei þessir nokur stíeiged höld batad, heilbur nærer hann þat og föstrar, svo sem einnenn Drottinn sáfnadenn.

30. Þvíat þer erum límer hans líkama, af hans hölde, og af hans beinum.

31. Hvers vegna madurenn mun forláta födur og móður, og nólagest sína eigenkonu, og þau tvö munu eitt höld vera.

32. Þesse leyndur dómur er stór, enn eg tala um Christum og söfnuden.

33. Elstæð þer hver sem einn sinn eigenkonu sem sjálfann sig, enn konan óstíest mannenn.

VI. Capitule.

1. Þer börn, vered hlýðug

yðrum foreldrum, í Drottne, þóiat þat er tilbærolegt.

2. Hildra fædur og móður, þat er hið fyrsta bændur sem fyrre- heitid befir:

3. Svo at þer vegna vel, og þu fert lánglífur á jörðu.

4. Og þer fædur skuluð eigi eigna yðar börn til reibe, heldur alé þau upp í aga, og umvöndun, til Drottins.

5. Þer þionustumenn, vered hlyð- uger yðrum líkamlegum Drottin- um, með ötta og skelfingu, í ein fallbleik yðvars hjarta, svo sem Christo.

6. Eigi alleinasta með þionustu fyrer augunum, monnum til þöfn- unar, heldur svo sem þionar Christi.

7. At þer gered þennann Guds vilja af hjarta, með góðum vilja.

8. Látid yður þöfia, svo sem þer þioned Drottne, og eigi monnum: og vited, at hvað sem hver einn ger- er godt, þat mun hann af Drottne meðtala, hvert hann er þrall eða skelfinge.

9. Og þer Drottinn, gered einn- enn þetta hið sama við þá, og látid af ögnum, Og vited einnen, at yðar Drottinn er á himnum, og þat hið hönnum, er eðli manngreinar alit.

10. At sidurstu, miner brædur, vered sterkir í Drottne, og í mætte hans krastar.

11. Sklæðed yður Guds her- stráða, svo at þer geted skæðed gegn umfátrum Diöfölsins.

12. Þviat ver höfum elgi við höll og blöð at beriaft, heldur við höfðinga og völduga, sem er, við Drottina veraldaren. 13. Þeir í myrkrum þessarar veraldar drott- ing, með öllu: anda under himn- enum.

13. Þar fyrer höndled Guds hernefðu, svo at þer geted mót-

skæðed, þá sá vonda stund kemur, og framkvæmed allt vel og hálld- ed sigrenum.

14. Svo standed nú, umgræter um yðrar lendar með sannleik, og skydder með bygnu rettlatessins.

15. Og á sötum sköfatader, svo sem reidubúner lat frammsölga evangeliu fridarens, hvar með þer erud áttbúner.

16. Enn umframur ölla hlute, þá höndled trúarenar skilid, með hverum þer kunned at at sköðva öll eðbleg skapte þess eltrada övinar.

17. Og gríped hið alm hiðalpræð- sind, og sverd andans hvert ad er Guds ord.

18. Og bided iduglega í allre nauphurst, með bönnum og beidne, í andanum, og þar til vafed með allre skæðestu og ákalle, fyrer öllum helögum,

19. Og fyrer mer, svo at mer gefest orðed með drifugre öpnar mind munns, at eg mætte kunn- gera leyndann döm evangeli.

20. Hvers sendeðoke eg em í fístrunum, svo at eg mege þiars- lega þar í höndla, og svo at tala sem þer.

21. Og at þer vited einnen, hver- su háttad er um mig, og hvað eg gere, þat mun Thychicus sá kære bróðer, og trúr þenare í Drottne, kunnagera yður alltsaman.

22. Hvern eg hese sendt til yðar, vegna þess, at þer mættub vita hvernenn mer genge, og at hann hugvalade yðrum hjörtum.

23. Fridur se með bræðrunum, og færlaife með trünne, af Gudi fædur og Drottne Jesu Christo.

24. Ráð se með öllum þeim sent elsta vorn Drottinn Jesum Chri- stum kreinsferduglega, amen.

Skrifadur af Rom til þeirra í Epheso, með Thychico.

S. Páls Pistill til Phillippenses.

I Capítule.

1. Páll og Timotheus, þionustumenn Jesu Christi, öllum heilögum í Christo Jesu í Phillippis, samt biskupum og þenurum.

2. Það se með yður og fridur, af Guði þorum sædur og Drottne Jesu Christo.

3. Eg þakka Guði mínum, svo oft sem eg þuka um yður.

4. (Hvað eg gere alla tíma í öllum mínum bænnum, fyrir öllum yður, og bæn mína gere eg með fagnade.)

5. Fyrir yðru samlage í evangelio, frá þínum fyrsta dege, allt til þessa.

6. Og em þess þins sama í góðu traust, at sá sem í yður hefir uppbirtað þið góða verk, þann mun þat og cinnen fullkomna, allt til þess dags Jesu Christi.

7. Svo sem mer er vel þekkelegt, at eg hálde af yður öllum í þann máta. Þósat eg hefe yður í mínu hiarta, í þessum mínum systurum, í hverum eg forðvara og styrke evangelium, svo sem þer erud allir náðarennar hluttakarar með mer.

8. Þósat Guð er minn vottur, hverfu mig forlenger af hiartans grunne, í Christo Jesu, etter yður öllum.

9. Og þess sama þið eg, at yðar kærleike aubgest æ meir og meir, í allre viðurkenningu, og í allre reynslu.

10. Svo at þer nreged reyna hvað best se, at þer seud stíver og en bneislunar, allt til þess dags Christi.

11. Upphíster ávegse rettste.

finn, sem er fyrir Jesum Christum í yður stæð, til þyrðar og lofs Guði.

12. Enn þat læt eg yður vita, kærer brædur, at hvað mig er yferlomed, þat er til meire framgánga stæð evangelio.

13. Svo at mín systur í Christo, eru óvenstær þorben, í ölu þómhúseu, og þið þeim öllum öðrum.

14. Og marger brædur í Drottne, sem sengu von af mínum systurum, eru uordner þess. þarfare orðed at tala ón bræðslu.

15. Samnlega; þá þredila sumer Christum fyrir katur. og þratu sáfer, enn sumer af góðre meinngu.

16. Þeir binner þunngera Christum af þratu, og eigi breinlega, þósat þeir meina, at þeir vili mínum systurum þormung tilleggia.

17. Enn þesser ut af kærleika, þósat þeir vita at eg ligg her til forðvars evangelii.

18. Enn hvað þá? At Christur verðe með allsháttuðu móte þunngurdu; þvert þat þer af yferþunngu, eða þat stædur í samnleika. Þá gleð eg mig þó þar af, og vil mig einnenn gleðia.

19. Þósat eg veit, at þat sama mun mer falla til hialþræðis, fyrir yðra bæn, og fyrir tilstíkt Jesu Christi anda.

20. Svo sem eg öðlungis vænte og vona, at eg verðe í engre grein til þammar; beidur at Christur með allre þarfung svo sem allt þingat til, líka og einnenn nú, miðladur verðe á mínum líkama, se þat fyrir lífð eða fyrir dauðann.

21. Þósat Christur er mitt líf, og dauðenn er mín ávinningur.

22. Ern með þof, at í höldenu at lifa, þenar meir til óvöggt at syna, þá veit eg eigi hvert eg skal lifa.

23. Þviat hvertveggja þrengrer at dier: eg hese gýnd á, frá at stillast, og þíá Christo at vera, þvad einnenn mißlu betra være.

24. Ean þat er nyttsamlegra í höldenu at blifa, fyrer yðrar sakar.

25. Dg eg veit í góðre tilvæntingu, at eg mune blifa, og vera þíá öllum yður til framfærðar, og til trúðarennar gleði.

26. Uppá þat þer meged miß hrofa yður í Christo Jesu, af mer, fyrer mína komu aptur til yðar.

27. Gínged at eins sem verðugt er evangelíu Christi, uppá þad, ef eg kem og síðe yður, eða spyri þad um yður í minne skilægd, at þer skand í elnum anda, og einnre sálu, og með öðr stríðed fyrer trú evangelíu.

28. Dg láteð eige í noðurn gráta blýgða yður af mótskondarunum, (hvert þeim er eitt teikn fyrerðæmingarennar, enn yður sáluhjálparennar, og þad af Gude).

29. Þviat yður er þad gefed, fyrer Christi sakar þad at gera, at þer eige alleinasta á hann trúed, heilbur einnenn hans vegna líbed.

30. Dg hafed þá sömu baráttu sem þer hafed á mer sed, og nú af mer heyr.

II. Capitul.

1. Se nú þíá yður áminning í Christo; se þar huggun færleikans; se þar sameign andans; se þar hjartróðenn æðsæme; og mißunfæme.

2. Svo upphýlled minn fögnud, at þer seud einnrar lundar, þafande þínu sama færleika, verande samhugader og eins sinnader.

3. Eðe gerande fyrer ófund edur hegðma byrd; heilbur fyrer lítelæte, þakke hver sem eian annann æðra, enn sig sjálfann.

4. Dg hver einn líte eigi á þad sem hans er, heilbur á þad þvad annars er.

5. Hver einn se svo sinnadur, sem Jesus Christus var.

6. Hver þó hann være í Guds mind, heilt hann þad þó eige ránn, Gude lífur at vera.

7. Heilbur minnake hann sig sjálfann, og tók á sig mind eins þíns; varð lífur öðrum monnum, og at hegðan fundenn sem madur.

8. Litelæfede sig sjálfann, og varð hlýðugur allt til dauða, já, allt til krossens dauða.

9. Fyrer þvi hefir Gud upphafed hann, og gaf honum nafn, þad yfer öllum nosnum er.

10. Svo at í nafne Jesu skulu sig beugja öll fræ þeirra sem á himnum og á jörðu, og under jörðu eru.

11. Dg allar tungur skulu viðurkenna, at Jesus Christus se Drottinn, til þyrðar Guds föðurs.

12. Lífa svo, míner lærustu, sem þer hafed alla tíma hlýðuger vered, eigi alleinasta í minne náværu, heilbur og nú mißlu meir í minne fráveru, þá verked yðra eigen sáluhjálp, með ugg og ótta.

13. Þvi Gud er hann, sem í yður verkar bæði villiann og gerningenn, eðter sinne þóðnan.

14. Gered alla hlute án möglaunar, og án þrátu.

15. At þer seud ólastanleger, og brein Guds börn; óstraffanleger miðt í miße þeirrar vonðrar og fráskíðennar kynslóðar, meðal hverra þer stíked sem líbs í heimennum.

16. Þar með, et þer blífed við lífsins ord, mer til hrósunar á dege

Christi, mer, hver eige hefir til ónýtis hlaupad, ne sorgfens erfidad.

17. Og effso er, at eg verð fórnferdur yfer offre yðrar trúar og Guds þíónustugerð, þá gleð eg mig, og eg gleð mig með yður öllum.

18. Var af skulub þer einnen gleðla yður, og skulub gleðla yðr með mer.

19. Enn eg vona í Drottne Jesu, at eg mune innan Rams senda Timotheum til yðar, svo at eg gleðest í huga, þá eg sæ at vita, hvornenn yður ferst út.

20. Þvi eg hese engann, sem svo algerlega se eíster minn fiane, sá ed svo af hiarta fyrir yður synger.

21. Þvi þíker aller leita þess hvað þeirra er, enn eigi hvað Jesu Christi er.

22. Enn þer vited at þónum er reitelega háttad, þvi líka svo sem barned með sóðurnum, svo hefir hann með mer þíónad í evangelia.

23. Þann sama vona eg, at eg mune snarlega senda, þá eg se hvað mér líður.

24. Enn eg treystumst í Drottne, at eg mune einnenn stíalsur innann skáms tíma til yðar koma.

25. Enn mer leysti nausynlegt, at eg sende til yðar þann bróður Epaphroditum, sá minn ólyarc og meðfirðare, og yðar postule, og minn nausþurftar þenare er.

26. Ester þvi hann hafde forlóngan til allra yðar, og var mig sorgmóður, af því þer höfðub þeyrt at hann hafde stíkur vered.

27. Og þann var at sonnu dauðstíkur. Enn Gud mistanade sig yfer þónum, eige einasta yfer þónum, heðdur og svo yfer mig, svo at eg hefde eigi sorg á sorg ofan.

28. Enn eg hese sendt þann þess stíotara, svo at þer sæud hann, og

yðub glæder astur, og at eg hefde þess minne sorg.

29. Svo mýðstafed þann nú í Drottne, með allre gleðe. Og kafeð þess konar menu í heidre, þviat fyrir sáler verks Christi, er hann bandanum svo nær komenn, þá hann stit líf þege allade, uppá þab hann þíónade mer í yðrarn stíad.

III. Capitule.

1. Framar, lærer brædur, þá gleðed yður í Drottne. Þvi þab eg skrifa yður lafskan þíð sama, tregar mig eige, og þab gerer yður þess öruggare.

2. Gefed gætur at fundunum: gefed gætur at illum erfðunum: gefed gætur at umsturneune.

3. Þviat ver erum umsturn, ver sem Gude þíónum í opðanum, og bróskum oss af Christo Jesu, og forlátum oss eige á hölved.

4. Þó et eg hase þab eg einnenn, at eg meige mer af hölðenu brósa. Þvíst einn annar lætur ser þýlia, þann mege ser af hölðenu brósa, enn þó mistu framar eg.

5. Sem á hinum átta þege er umstíorenn, enn út af Israels ætt, af Benjáms konfætte, Ebrestur af Ebrestum, og ester logmálenur Þharisens.

6. Ester vandblætíngunne ofskófnare sáfnadarens, Eg sem var með rettu í logmálinu éstraffanlegur.

7. Enn hvað minn óvinningur var, þab hese eg Christi þegna fyrir flada reiknad.

8. Þviat eg heild alla hlute flada vera, þíá þeirre ofergnófanlegu víðurkenningu Christi Jesu míns Drottins. Þvíns þegna eg hese alla hlute flada reiknad, og heild þá fyrir þreð, uppá þab eg óvinne Christum.

9. Og í þönnum fundenn verðe, at eg hefe eige mitt rettslæte, sem kemur af lögmálenu, heilbur þad sem fyrir trína á Christum kemur, sem er þad rettslæte, sem af Guðe þeunne tilreisnad verður.

10. Hann at þeðia, og kraft hans upprisu, og sameigu hans þínu, at eg verðe og hans hauda líkur.

11. Ego at eg mætte þönnu móte renna, til upprisu frammiðenna.

12. Enn eige at eg hafa þad þegar höndlað, eða se þegar fullkomenn; eg flunda þar efter, hvert eg gæte einnenn höndlað, efter því eg em af Christu Jesu höndlaður.

13. Míner bræður! eg heil mig enn nú eige skálfann fyrir þann, at; eg hafa þad höndlað. Eitt vil eg sega, at eg gleyme því, hvað tilbala er, og dreg mig at því sem í fyrir er.

14. Eg flunda at því uppsætta tafmarke, efter því hrossa, hvert frammi heilbur þeirre himnestre kallan Guðs, í Christo Jesu.

15. Ego marger sem af oss eru nú fullkomnen, þá verum svo sinnaber. Og ef þer flulus noðub annað halda, þá láteð Guð yður þad openbera.

16. Enn nú frammat efter því verum svo langt kommer, svo látum oss fylgia einne reglu; látum oss vera einhynta.

17. Fylged ímer efter, karer bræður, og gæteð at þeim sem svo gánga, líka sem þer haseð oss til fyrirminðar.

18. Þvíat marger eru, (af hverum eg hefe ofstínnas sagt yður, og eg sege yður einnenn na grátande), þvínar krossens Christ.

19. Þverra æfelok et fyrir-

þæming; þverra Guð magann er; þverra vegsemd, sem iarblega sinnaber eru, mun verða til frammar.

20. Enn vor umgengne er á Himnum, hvaðan var væntum frelsarans Jesu Christi, vors Drottins.

21. Es þörn fáfengann líka lama mun forklara, at þann líkur verðe þans forklárubum í lama, efter þeim krafte, hvar med þann kann ser alla hlute undergeina at gera.

IV. Capitule.

1. Ekka svo, míner karer og æfseleger bræður, minn sögnubur, og mín korona, vered svo stöðuger í Drottne, þer elskanleger.

2. Evodian á minne eg, og Synthyen áminne eg, at þar seu samhyndar í Drottne.

3. Eg bið þig einnen minn trúr lagsmadur, veit þeim aðstod, sem med mer stíðt hafa í evangelio, med Glemese, og hinum öðrum mínum hjálparmönnum, þverra nðsn eru í lífs bókenne.

4. Gleded yður í Drottne alla tíma, og enn aptur sege eg: gleded yður.

5. Yðra högværd láteð kunna verða öllum mönnum: Drottinn er nála yur.

6. Örged eige, heilbur láteð yðrar bæner í öllum hlutum, í bænahallde og ákalle, med þakargerd, fyrir Guð kunnar verða.

7. Og fridur Guðs, þá hærre er öllum skilninge, varðvæite yðar hjörtu og hugstot í Christo Jesu.

8. Frammar, karer bræður: hvað sennartígt er, hvað ærlegt er, hvað retteligt er, hvað flórlíft er, hvað ássamlegt er, hvað vel sómer. Er þad dygd naður? er þad lof naður? þured þar efter.

9. Hvert þer einnenn lært og medtækt, þeyrt og sed hafað af mer; þad gered: þá mun Drottin fridarens með yður vera.

10. Eg em'nærsla misg gladsur orðenn í Drottne, at þer erud endurvafnaber, til umfargar fyrir mer, hvera þer hafað þó allt iafnt fyrir mer boreð, þóat tíden hafa þad eige villi að líða.

11. Eige sege eg þad nauð þurstarennar vegna, þvíat eg hese lært, hverninn þad svo gengur, mer at naga láta.

12. Eg veit at lifa í volaðe og í auðasum; eg em viðvanur í sllum hlutum, og hía sllum, bæde sabbur at vera, og svo hængradur; bæde gnóg at hafa og brest at líða.

13. Eg formá alla hlute, fyrir þann sem inig máttugann gerer, sem er Christur.

14. Þó hafað þer vel gert, at þer hafað mína hörmung annast.

15. Enn þer Philippenses vited þad, at af upphaso evangelii, þá eg burtför af Macedonia, at eingenn söfnubur hefir mer nokkub veitt, í reitningstap áttáta og íntekta, utann þer alleinasta.

16. Þvíat, til Thessalonicam sendub þer til minnat nauðþurstar, einu sinne, og þar efter enn einu sinne.

17. Eg leita eige glasa; heilður sæe eg, at yðar reitningur mætte með gnægri rentu ávartast.

18. Þvíat eg hese alla hlute; eg hese yferflotanlegt. Eg fylt est gnægð, þá eg meðiof fyrir Epaphroditum, þad frá yður kom, satann ylm, þagelegt offur, Gude þaknæmt.

19. Enn minn Gub uppfylla alla yðar nauðþurst, efter sínum þyrðar ríððme, í Christo Jesu.

20. Enn Gude og födur vorum se þyrð, frá eplíð til eplíðar, Amen.

21. Heilseð sllum Heilögum í Christo Jesu.

22. Yður heilsa þeir bræður, sem eru hía mer; yður heilsa aller heilager, serdeilis þeir af keisaran's huse.

23. Náð vors Drottins Jesu Christi se með yður sllum, Amen.

Skrifabur af Rom með Epaphrobito.

Endur S. Páls Pistill til Philippenses.

S. Páls Pistill til Colossenses.

I. Capítule.

1. Páll postule Jesu Christi, fyrir Guds villa, og bróðer Timotheus.

2. Þeim Heilögum í Colossen, og þeim trúðum bræðrum í Chri-

sto. Náð se með yður og fridur, af Gude vorum födur, og Drottins Jesu Christo.

3. Þer þökkum Gude, og födur vors Drottins Jesu Christi, og bidum alla tíma fyrir yður.

4. Af því ver höfum heyrt af yðvarre trú á Jesum Christum, og af yðar ferleit til allra heilagra.

5. Fyrir þeirrar sonar saler, sem yður er ætíud á himnum, af hverre þer hafið tilforna heyrt, fyrir sannleiks orðed í evangelio.

6. Það til yðar lamed er, svo sem og út um allann heimenn, og er lávaktarsamt, svo sem og lífa á meðal yðar, allt í frá þeim degi, þá þer höfduð það heyrt, og víður. Fernt Guds náð í sannleika.

7. Svo sem þer lert hafið af Epaphra, vorum kera meðþenara.

8. Hverad er trár þíonn Christi fyrir yður, so öð einnenn kunngerde yðvarn kærleika í andanum.

9. Hvar fyrir ver einnenn allt frá þeim degi, þá ver höfduð það heyrt, letum ver eigi af fyrir yður at bibia, og ver bibium, at þer uppfyllest með víðurkenningu hans vilja, í allsháttudum andsegum víðbóme og flíninge.

10. Svo at þer gángað Drottne verðuglega, til allrar þéttunar.

11. Og seud hvartarsamer í allum gödum verkam, og vored í Guds víðurkenningu, og stírkæst í allum kräfte, efter hans þyrðarlegre magt, í allre þolennæðe og lönglundargeðe, með fögnude.

12. Og þaðet gered föburnum, sem öð hefir skaplelega gert, til ærfleiftis heilagra, í lífsenn.

13. Sá öð hefir frelsab af þferðalde þyrðraníða, og hefir öð innsett í ríle-sins elstulega sonar.

14. Í þverum ver höfum endkelausn, fyrir hans blóð, sem er synbanna fyrtergefning.

15. Hverad er eigenleg smínd óshnelegs Guds, hinn frumgetne ferer allar þepnur.

16. Þvíat fyrir hann eru allar bluter skapader, þeir á himnum og á iorðu eru; hið shnelega og óshnelega, bæde thronarner og herradómarner, höfðingiadómar og vaktstetter: alltjaman er það fyrir hann, og til hans skapad.

17. Og hann er fyrir allum hlutum, og það allt víðhlaft í þonum.

18. Og hafið er höfud líkamans, sem er sasmadarend; hver er upphafed, og hinn frumgetne, frá dauðum, at hann hafi í allum hlutum höfðingiadómed.

19. Þvíat það hefir svo það næmt vered, at í þonum skólde allur fullkomlegleike byggia.

20. Og at aller hluter yður fyrir hann forlíster með sér stálsum, hvert það er á iorðu, edur á himnum, þar með, at hann fríðenn gerde, fyrir blóðed á sínum krosse, fyrir stálsum sig.

21. Og yður, þer sem forðum boga vorud-framande, og óvísar, begna yðra vöndra verða.

22. Enn nú hefir hann forlíft yður með líkama síns höfðs, fyrir dauðann, at hann gerde yður heilaga, og óstraffanlega, og salausa fyrir sér stálsum.

23. Ef þer blíffed annars í trúnni grundvallader, stadstæst og óhræranleget, af von þessa evangelii, sem þer hafið heyrt, hvert predíab er meðal allra manna, sem under himtinum eru, þess þenare og Páll em orðenn.

24. Eg gleð mig í mínum hármhvorum, þau eg líð fyrir yður, og uppfylle á mínu höfde, hvað sem vantar á þar hármhvælingar í

Christo, styrer hans lifama, hver at er söfnudurenn.

25. Þessi þenare eg em varðenn efter gudelegu þreðifunat embætti, á meðal yðar, at eg Guds orð tilfuglega þræðile flule.

26. Sem er þann hans leynbarnbóm, þær hulenn hefir vored frá upphæse verastkar, og um æse, enn nu óðenberadur er þann þri egum.

27. Hverum Gud hefir villad þunngera þennann þyrðarlegann til þann þessa leynbarnbóms meðal heibennu þjóða, hver at er Christur í yður, sem er von þyrðarennar, hvem ver þóðum.

28. Minnande alla menn og lærande alla menn með alls þessare spele, upá þad ver framsettum hvem mann allgerðann í Christo Jesu.

29. Hvar styrer eg erfida og fríðe efter krafte þess sem í mér krostuglega verkar.

II. Capítule.

1. Eg vil yður vita láta, hvert stríð eg hese styrer yður, og styrer þeim í Laodicea, og öllum þeim, sem minna personu þafa eige seb í hölbennu.

2. Eð at þeirra hlötu hugsvölubust, og sambundinn yðu í þarleika, sa til all ar audgunar vissulegs flínings, at þessi leynbarn þann Guds fóturs og Christi.

3. Í hverum kulder liggja allar fesiðer vitflunnar og víðurfenningsarennar.

4. Enn eg sege, at eingenn tale yður með lífligum ræðum.

5. Þvi þó eg se eige þar opter hölbennu, þá em eg þó í andanum þíu yður, sagmande. at eg síð þessa flíðan og yðra fladfastu trú á Christum.

6. Alla svo sem þer þofid nú mektefed Drottinn Christum Jesum, svo lífa gátged í þonum.

7. Og vored innrættir eg uppbyggðer í þonum, og vered fladstættir í trénn, sem þer erud til lærder, og vered vífluglega þaknægrer í þennu.

8. Eð til, at eingenn ræne ytur færr þeimsspefi, eg þegámlegar tæln ngar, efter mennu lærðóme, og verakðarennar setninge, enn eige efter Christo.

9. Þvint í þonum byggger allur fullkomlegleifi gudðómsins líflamega.

10. Da þer erud fullkemmer í þonum, þann sem er þofud alls þofþinglæðens og vallstættar.

11. Í hverum þer erud umflörner, með umflurn ón þanda, styrer aflsau syndugs líflama í hölbennu, sem er með umflurn Christi.

12. Í þvi, þar þer erud með þonum gvestræder, styrer þinnene, í hverre þer erud uppríttir styrer trénn. sem Gud verkar, hver þann uppræðe af þeunda.

13. Og þann hefir yður einnenn með þonum lífande þert, þá þer vörud þander í þonum, og í þærhúð yðars hölbis, og þann hefir oss þrergerfed allar synder.

14. Og afflæð þá þann flíft, sem móte ess var, hver í seftun inquam ver þulen, og oss gágnflæðleg var, og þess þann þurtstæð, og á þrossenn negit.

15. Og hefir afflett þofþinglæðóma og völduga, og til syntis frammlæit ópenberlega, og gerde eina flgurvinning af þrim, styrer flg flíflann.

16. Af þvi láted engann gera yður noðora sambífla í mat óta

þrygð, ellegar með áfett helgedaga
hóld, eða tunglskomur, eða sab-
bath.

17. Hvað alt er flugge af því
sem tilkomanþe var, enn siálfur
líkamenn er í Christo.

18. Þáted yður eigi víssa af
noðorum þeim, sem kostgæfa aud-
mygt og englanna byrskan; reða
um það þeir eigi fenna, og eru
til hnytlis upphrofabir í sínu
hóldlegu sinne.

19. Og hallða sig eige víð hóf-
ubed, af hveru allur líkamenn fær
hiálp, fyrer líbe og samkomur, og
hóldur fer svo saman, og vegð svo
till guððemlegrar stærðar.

20. Seud þer nú þander með
Christo, frá verallþegum setning-
um, hvar fyrer lóted þer þá veida
yður með setningum? líka sem
lífdub þer enn í ucræðenne hvar
yður ferneft.

21. Eige flaktþú á því tala,
eige flaktþú því bergia; eige
flakt þú það áhræra.

22. Hvert þó allt flitnar, þá
það er þæð höndum þást.

23. Og eru manna bódorb og
kenningar, þverar þafa þserlit
virkunnar, þverer siálfvalenn and-
leik og autmygt; og í því þeir
þyrma eigi líkamannum, og gera
eige hóldnu sína sæmb, til sinn-
ar naubþurftar.

III. Capitule.

1. Erud þer nú upp astur vífner
með Christo, þá leided þess það
þar uppe er, þar Christur er,
sitande til Guðs hæge bandar.

2. Kostgæfed efter því sem þar
uppe er, og eige efter því sem á
jordu er.

3. Þviat þer erud þander, og

þviat líf er fólged með Christo í
Gude.

4. Enn nær Christus þviat
líf mun sig opennbera, þá munud
þer einnean með hönum openn-
berader verða í þyrðenne.

5. Ego þerþed nú þvra límu
sem á jordu eru, hör, þhreineika,
flammarlegann bruna, vonda
lyst, og ágyrne, sem er flúrgoda-
byrskan.

6. Fyrer það þerur Guðs
reide þfæ þörn þantrúarenkar.

7. Í hverum þer þafed forðum-
daga genged, þá þer lífdub í þeim.

8. Enn aflegged nú allt þetta
frá yður, reide, grimd, lástu,
lastaner, flommeleg orð af yðrum
munne.

9. Þinged eige hver at öðrum;
afklædest þinum gamla manne
með sínum verkum.

10. Og íklædest þinum nýja,
sá sem erðurnýast á til víður-
kenningar, efter þess émind, sem
þann þessir flapad.

11. Þar sem er eingenn Gríff-
ur, Gyðingut, umflören, óum-
flören, útledingur, Schyti,
þræll, flrelfinge, þellbur er Christur
allt og í öllum.

12. Ego íklædest nú, svo sem
Guðs útvalder þeilager og elfu-
leger, þiartfólgenne mífumfame,
góðvillia, audmykt, höglynðe,
þolenmæde.

13. Og umlíbed hver annann;
og ef noður þessir flögnumál móf
öðrum, þá fyrerþesed það hver
öðrum innbyrðis, líka svo sem
Christur þessir fyrerþesed yður, svo
þules þer einnean.

14. Enn framna þfæ allt þetta,
þá íklædest flerleifanum, sem er
band algerlegleifans.

15. Og flvitur Guðs rífe í þvra

um hiðrtum, til hvers þer erud
fallader í einum líkama.

16. Efted Chrísti ord ríknalega
byggja meðal yðar, í öllre víðku.
Þered og áminured yður stálfa
með psalmum og lofsöngum, og
andlegum lífslegum tröðum, og
synged Drottne í yðrum hiðrtum.

17. Og allt hvað þer gered með
ordum edur verfum, það gered
allt í nafne Drottne Jesu, og
þaðed Gude og föður fyrir hann.

18. Þer kvínnur, vered yðrum
bændum undergesnar í Drottne,
svo sem byriar.

19. Þer menn, eistad yðar
egenkonur, og vered eigi beif-
lundader við þær.

20. Þer börn, vered hlýðug
yðrum foreldrum í öllum hlutum,
þv. at það er Drottne þadname-
legt.

21. Þer föður, reited-eigi yðar
börn, svo at þau verde eige í föðu-
laus.

22. Þer þegnar, vered hlýðug
í öllum hlutum yðrum lífe mleg-
um herrum, eigi með þíonuflu
fyrir augum, svo sem mönnum
til þóðnumar, heldur með eike-
falldleif hjartans, og með Guds
ólla.

23. Alt hvað þer gered, það
gered af hjarta, svo sem fyrir
Drottne, og eige fyrir mönnum.

24. Og vited, at þer munub
auðlast af Drottne verðlaun arf-
töfunnar, því þer þíoned Drottne
Chrísto.

25. Ean hver órett gered, sá
mun það meðtala, hvað hann
hefir órett gert, og þar gíllber
eigi mönngreinar ólit.

26. Þer Drottinn, hvað rett
og jófnudur er, það auðsýned
þínum börum, uppá það þer
þenurum, og vited, at þer hafed
einn Drottinn á hinnum.

IV. Capítule.

1. Þered siðugur í kannaðskalle,
og vated í því þinn sama með
þaðaregd.

2. Þited og einnenn fyrir ofe,
svo at Gud upplífe ofe orðsins
þur, til at tala leyndann böm
Chrísti, fyrir hvað eg em bundenn.

2. Uppá það, at eg openbere
það sama, sem mer byriar at tala.

4. Ganged viðleiga möte í ein,
sem eru þar fyrir utan, og stíðed
yður í tíðenne.

5. Þar ræða se ætíð lífsleg,
og með sálle kyðbud, at þer vited,
hvornen þer flúud ser hverumand-
svara.

6. Hvornen um mig er hátteð,
það mun yður allt lunngera Ty-
chicus, þær bróðer og trúr þenare,
og meðþíonn í Drottne.

7. Hvorn eg hese þær fyrir til
yðar sendt, at hann flýlde víta,
hvornenn yður fære et, og at hann
hugsvolade yðrum biantum.

8. Samt Drossimo þeim trúa
og læra bréður, hver frá yður er;
og allt hvornen þer ser frammi,
munu þeir lunngera yður.

9. Þeurr heilfar Aristarchus,
minn sambanþinge, og Marcus
söstrungr Barnabe, um hvorn
þer hafed nöðra bifalning með-
teled. Ef svo er, þegor hann kemur
til yðar, þá meðtaled hann.

10. Og Jesus sá kallast Just,
þegrer Gýðingar eru. Þesser e u
alleinasta miner hlýðenbur í
Guds ríke, þeir mer eru huggan
og þær.

11. Þeurr heilfar Epaphras,
hver frá yður er, einn þíonn Chrísti,
og jafnan fyrir yður stíðande í
sinum börum, uppá það þer
stóðed súlfemner, og uppskýter
í öllum Guds villia.

12. Eg ber þönum það vitne, at hanna þesir stóra óskundan fyrir yður, og fyrir þá í Laodicea og Hierapoli.

13. Yður heilfar Lucas Bæfner, minn ástvinur, og Demas.

14. Heilsed bræðrunum í Laodicea, og Nympha, og söfnuðunum sem er í hans huse.

15. Og nær þesse Þíffill er lesenn hjá yður, þá tilskíð, at hann verðe einnenn og lesenn í samfundunni í Laodicea. Og at þer

lesed þann sem til Laodicea er skrifaður.

16. Og seged Archippo: tak vara á því embætti, sem þú meðtefed þesir í Drottne, at þú fullkomner það.

17. Mía fræðia með minne Páls þende. Vered minningar minna stotra. Náðenn se með yður, amen.

Ender S. Páls Þíffills til Colossens:ð.

Hinn fyrra S. Páls Þíffill til þeirra í Thessalonica.

I. Capítule.

1. Páll og Silvanus og Timotheus. Þeim saknaðe í Thessalonica í Gude södur og Drottne Jesu Christo. Náð se með yður og fríður, af Gude vorum södur og Drottne Jesu Christo.

2. Þer þöðum Gude alla tíma fyrir yður alla, og þeinkium til yðar óastátanlega í vorum bænum.

3. Og ver þeinkium ón aflats á yðar veik í trénni, og yðart erfíðe í kærleikanum, og á yðra þolemmæðe í vouenni, sem er til vors Drottins Jesum Christum, fyrir Gud og vorum södur.

4. Þvi lærer bræður, af Gude elskader, ver vitum, at þer eruð útvalter af Gude.

5. Þviat vort evangelium var hjá yður, eige allsinofa í ortenu, þáður í hverutveggju í krafte og heilögum anda, og í nærsta mi-

ðelle fullvissu, svo sem þer vited, hvílíker ver vorum meðal yðar, fyrir yðra skuld.

6. Og þer eruð vorer efters fylgarar verðner og Drottens, og haled orðed meðtefed, í miklum mótgänge, með sögnuðe í heilögum anda.

7. Svo at þer eruð fyrermind verðner allra trúaðra í Macedonia, og í Achaia.

8. Þviat af yður er orð Drottins vilfrægt orðed, eigi at eini í Macedonia og Achaia, heðdur er yðar trú til Guds útdreift, í allar álfur. Svo at eige er þers yður noðud at segia.

9. Þviat þeir skáfir kunngera um yður, hvílíkan ingang ver þösum heft til yðar, og hvornen þer eruð umsnener til Guds frá skurgöðum, til at þíöta lifaðe og sonnum Gude.

10. Og at þíða eftir hans syne af himnum, hvorn hann uppafte

af dauða, Jesum, sá oss hefir frelsað frá tilfomandi reide.

II. Capitule.

1. Af því þer vited, lærer brædur, vorn inngang til yðar, at hann hefir eigi órytur vered.

2. Heildur svo sem ver höfum áður tilforna líðed, og háðung þolad til Philippen sem þer vited; Es vorum ver samt og áður allðiarfer, í vorum Gude, hiá yður at tala evangelium Guds, í stórré baráttu.

3. Þvi þor óminning hefir eige vered til villudóms, ne til óþreimleika, ne til vasa.

4. Heildur esler því ver erum af Gude reynder, at oss er tiltrúad, at predika evangelium, svo tolum ver, eige sem villdum ver monnum þónast, heildur Gude, sem ver hiartu reyner.

5. Þviat ver höfum aðdreit neitt sinn með síniabrunar ordum; umgenged, sem þer vited, og lagdum oss eigi efter ógyrind; Gud er þess veltur.

6. Og elgi heildur leitdum ver veggjendar af monnum, hverke af yður, ne af öðrum.

7. Ver höfum mátt gera yður þyngsle, sem Christi postular; midlu heildur vorum ver móðurleger hiá yður: líða sem fátæcin annast hver sín börn.

8. Evi höfum ver hiartandlyst af yður, og vorum vilinger til at hluskipta við yður, eigi allinasta Guds evangelium, heildur jafnvel vort líf, fyrir því, ver höfum yður óstfólga.

9. Þer minnest vel, lærer brædur, voss erfides, og vorrar mædu, þviat dag og nótt erfidudum ver, svo at ver veltum

engum nöðor þyngsle á meðal yðar, og predikadum hiá yður evangelium Guds.

10. Þess erud þer postar og Gud, hvorsu heilaglega, rettferduglega og óstraffanlega ver vorum hiá yður, þer sem trúader erud.

11. Evi sem þer vited, at ver höfum hvorn sem einn af yður, svo sem fader sín börn, óminnat og huggad, og þad veltad.

12. At þer stýðud verðuglega ganga fyrir Gude, þeim yður hefir lallad til sínó rílis, og sinnar lýrðar.

13. Fyrer þad höfum ver einnenn Gude óastátanlega, at þer, þá þer meðtókud af oss þad ord gudsegrar predikunar, þá meðtókud þer þad eigi, svo sem manna ord, heildur esler því þad sannarlega er sem Guds ord, þad einnenn varfar í yður, þer sem trúed.

14. Þviat þer erud efterþolgarar vordner, lærer brædur, Guds söfnudum í Judea, í Christo Jesu, svo at þer hefed þad sama líðed af yðrum náfendum, sem hiner af Optingum.

15. Hverer einnenn Dröfenn Jesum hafa lífláted, og þeirra egnun spámenn, og hafa oss óstfólt, og eigi þónast Gudi, og eru öllum monnum móstfanduleger.

16. Tálma oss at segja heidingum þad þeir meige affíðspak, svo at þeir uppsýlle sínar syndir allstadar, þviat reitken er þegar inbelega yfer þá fómenn.

17. Einn ver, lærer brædur! með því oss hefir þið vered frá yður um stundar saker, epter þerslité, og eige eyter hiartanu, þá höfum ver þess frammar lýtt oss und stórré þreyan yðart auglit at þiá.

18. Fyrir þad þosum ver vilis ad til yðar koma og Pál tvísvær sinnum: enn satan hefir hindrað oss.

19. Þvíat þér er vor von eða sögnudur, edur kærna hrós, unænnar? erud þer þad eige fyrir vorum Jesu Christo, í hans tilkomu?

20. Já, þer erud vor veggjend og sögnudur.

III. Capítule.

1. Fyrir því þosum ver eige lengur þad villad umlíða, og letum oss. Þóknast at vera einsamer í Athenaborg.

2. Og þosum áttendit Timotheum vorn brædur og Guds þenara, og vorn þjálfarmann í evangelio Christi, til at kirkja og áminna yður yðerre trú.

3. Svo at eingenn yðar þreifist í þessum hörmungum. Þvíat þer vited, at ver erum þar til settes.

4. Og þá ver vorum þjá yður, sögðum ver yður þad fyrir, at ver hlýtum mótgang at þasa, svo sem stæð er, og þer vited.

5. Þar fyrir at eg gat þad eigi lengur lideð, þá útsende eg, svo at eg mætte reyna yðra trú, upp í þad, at eige mætte stæ, at freistarann freistade yðar, og vort erfiðe yrðe til ónýtis.

6. Enn nú þá Timotheus er frá yður til vor komenn, og hefir lungert oss yðra trú og kærleika. Og at þer hugsed til vor alltíð til þíns besta, og þad yður forlengir eftir at sjá oss, svo sem oss einnenn eftir yður.

7. Þí urdum ver, lærer brædur, huggaber af yður í allre vorre

hörmung og naud, fyrir yðra trú.

8. Þvíat nú erum ver lifende, með því þer stæðed í Drottne.

9. Því þvera þadargerð gefum ver Gude endurgjalded fyrir yður, fyrir allann þann sögnud, sem ver þosum af yður fyrir varum Gude?

10. Ver bidum dag og nótt mikelsaga, at ver mættum sjá yðart anglt, og uppsalla, ef nodud brestur á yðra trú.

11. Enn Gud vor fader, og Drottinn vor Jesus Christus, greiðe vorn veg til yðar.

12. Enn yður margfallde Drottinn, og láte kærleikann verða fullkomenn innþyrðis þjá yður, og við hvorn mann svo sem ver erum einnenn við yður.

13. Svo at yðar hlaurtu seu sterk og óstrefsanleg, í heilagleika fyrir Gude og vorum södur, í til tilkomu vors Drottins Jesu Christi, með allum hans hellegum.

IV. Capítule.

1. Framir, lærer brædur, þíðum ver yður, og áminnum í Drottne Jesu, með því þer hásed af oss meðlefed, hverkenn þer skulud ganga, og Gubi þóknast, svo at þer æ meir og meir fullkonnare verðed.

2. Þvíat þer vited, hvað bódord ver þosum gefed yður, fyrir Drottinn Jesum.

3. Þvíat þad er vilis Guds, yðar belgun, at þer umstæð hör.

4. Og hver yðar sem einn, vited at halda sína eigen kono í heinlifi og heibre

5. Og eige í gyndarbruna, sem heidingar, þeir af Gude eðlelita.

6. Þá at eingenn áseflest edur tale ágóða frá sínum bróður í kaupum og saulum, þviat Drottinn er hann, sem þefner alls þessa, sem ver höfum áður fyrir sagt, og yður vottad.

7. Þviat Gud þesir eige kallad oss til þhrinleils, heilbur til heilgunar.

8. Hver sem nú forsmáer, hann forsmáer, eigi mann, heilbur Gud, sá sinn heilaga anda þesir yður gefed.

9. Enn um bróðurlegan færleika er eke þorf yður at skrifa. Þviat þeir eruð skálfer af Gude lærder yður innþrúðis at elsta.

10. Og þad gered þer einnenn við alla brædur, sem í allre Macedonia eru, enn ver þidum yður, góðer brædur, at þer verðed enn algerðare.

11. Og kofsigæfð spakferðuger at vera, og yðart eigeð at stunda, og erfiðed með yðrum eigen höndum, svo sem ver höfum kóðed yður.

12. Uppá þad þer meged ærlega gánga víá þeim, sem þar fyrir utan eru, og einstis þeirra með þurfa.

13. Enn ver vilum, færer brædur, eige þyila fyrir yður, af þeim sem sofa; uppá þad þer seud eigi þrigger, sem þeir adrer, sem enga von hafa.

14. Þvi ef ver trúum þvi, at Jesus er dáenn, og upp astur risenn, svo mun Gud og einnenn, þá sem sofnader eru fyrir Jesum, með þonum frammlaída.

15. Þvi þad segum ver yður, svo sem orð Drottins, at ver, hverer lifum, og esterblisum í tilkomu Drottins, ver munum eigi fyrir koma enn þeir sem sofa.

16. Þviat Drottinn skálfur mun með brópe og kofubengelins rauft, og Guds trúðre ofann koma af himnum, og þiner dauðu í Christo munu fyrst upp astur rísa.

17. Esterá ver, ver sem lifum og esterblisum, verðum tilkífa uppnunder með þeim komu í stjenn til móls við Drottinn í leyted, og munum svo með Drottine vera alla tíma.

18. Evi þugged nú hver ann ann innþrúðis þessum ordum.

V. Capitule.

1. Enn af þeim tíma og stund, færer brædur, er eingi þorf yður at skrifa.

2. Þviat þer viteð skálfer víssulega, at dagur Drottins mun koma, sem þisur á nóttu.

3. Af því, nær þeir munu segia: Þar er friður, og her er eingin hætt, þá mun forðis: tunen snögg þfer þá falla, líla svo sem sótt iðfjáðrar þvinnu, og eige stulu þeir umfíðed geta.

4. Enn þer, færer brædur, eruð eigi í myrkrenu, svo at sá dagur grípe yður sem þisfur.

5. Þer eruð allersaman líðfens börn, og dagfins börn: ver erum eigi af nóttenne, ne af myrkrunum.

6. Fyrer því látum oss eige sofa, svo sem þina abra, heilbur vösum og verum sparlífer.

7. Þviat þeir sem sofa, þeir sofa á nóttunne, og þeir sem brúðner eru, þeir eru brúðner á nóttunne.

8. Enn ver sem erum dagfins börn, stulum sparlífer vera, íklæðder brynniu trúarennar og færleika.

in8, og með bláme vonarennar til hjálpræðsins.

9. Þvíat Gud hefir eigi sett of8 til veis8, heldur at ver8 skyldum hjálpræðs8 aðlaft, fyrir vorn Drottinn J. sum Christum.

10. Sá fyrir of8 hefir báð: svo vort ver8 vösum, eða ísfun, skulum ver8 tilfams8 með hönnu lifa.

11. Fyrir þvi áminke hver yðar annana innbyrðis, og leiðrette hver annann innbyrðis, svo sem þer einnenn gerð.

12. Ean ver8 biðium yður, lærer bræður, at þer þess8 þá, sem er8 fíða meðal yðar, og eru yðrir forslöðumenn í Drottne, og áminna þiur.

13. Og þaf8 þá þess8 lærara, fyrir þeirra verk8 safar, og ver8 fríðsamlir við þi.

14. Ean ver8 biðium yður, lærer bræður, at þer ásinneð óráðvanda; haggð íslöðulífla; umlíðeb breiða: ver8 þolennmöðer hver við annann.

15. Síneð til, at eingern gjall þe nöðorum íst með illu; heldur flundeb atíð epter þinu góða, bæði innbyrðis, og við hvern mann.

16. Ver8 íafnann glöðer.

17. Bíðeb óáflatanlega.

18. Bæð þaðlíte í öllum hlutum, þvíat það er Guds villi í Christe Jesu, til yðar.

19. Utlöðeb eigi andann.

20. Spáðómöna forsmáðe eige.

21. Ean reyned alla hlute, og bíðaðeb þvi, hvað góðt er.

22. Forðest allt, sem hefir íst álít.

23. Ean þann sem er Gud fríðarens, helge yður í allann mæta; og allur yðar andi, ásamt sálunne og líkamarum, nuge varðveittur verða, ófráffanlegur í tilkomu vors Drottens Jesu Christi.

24. Trú er þann sem yður kallade, þann mun það og einn gera.

25. Læver bræður! bíðeb fyrir of8.

26. Heilsed öllum bræðrum með heilögum kof8.

27. Eg sære yður við Drottinn, at þer lét8 lesa þennan Þíffil fyrir öllum heilögum bræðrum.

28. Náð vors Drottins Jesu Christi se með yður, amen.

Til þeirra í Theffalonica forve Þíffill skrifadur frá Athenaberg.

Endur hins forra E. Páls Þíffils til þeirra í Theffalonica.

Hinn Annar E. Páls Þíffill til þeirra í Theffalonica.

I. Capítule.

1. Páll og Silvanus og Timótheus. Þíffill skrifadur til Theffalonica.

lonica, í Gude vorum sedur, og Drottne Jesu Christo.

2. Náð se með yður og fríður,

af Gude vorum fædur, og Drottinn Jesu Christu.

3. Þer skalum alltafnt gere Gude þader fyrir yður, færir brædur, sem verðugt er, þvaf yðar tré ver þið nærsta, og innþorbis lærleifur ver meðal yðar, alla.

4. Svo at ver þröfum oss af yður, í Guds söfnuðe, af yðar þólanuæðe og trú, í allum yðrum össöknum, og hörmungum, hverar þer þóled.

5. Hvað eg ávísar, at Gud mune rettferðuglega þæma; og at þer verðager verðer til Guds ríkis, fyrir hvert þer og líðer.

6. Af því þad er rett þið Gude, at endurgjalda þeim hörmung, sem yður hörmung veita.

7. Enn yður, þer sem hörmung líðer, hvíld með oss, þá Drottinn Jesus mun openberast af himne, með englum síns fróðs.

8. Og með elds loga, þefnd at gefa þer þó, sem eige þetta Gud, og yfer þá, sem eige eru blyðuger evangelio vors Drottins Jesu Christu.

9. Hverer þessir munu líða, þá æfenlegu forðisrur frá auglite Drottins, og frá hans þyrðarlegre magt.

10. Þa hann mun koma, at hann þyrðarlega openberast með sínum Heilögum, og þásamlegur með allum trúndum. Þvaf vorum vitnisrudi til yðar, af þeim sama dege, þafed þer trúed.

11. Og þader þess þiðium ver einmenn alla típa fyrir yður, at ver Gud gere yður verðuga þeirrar þallanar, og upþýlle alla vefþoðnan gæðfunnar, og trúarænnar verð í þröfnum.

12. Svo at á yður verðe þrífad nafn Drottins vors Jesu Christu, og þer á þonum, æfter náb vors Guds og Drottins Jesu Christu.

II. Capitulo.

1. Enn vegna þeirrar tilkomu Drottins Jesu Christu, og þorðar samansöfnunar þið-hans, þiðum ver yður, færir brædur.

2. At þer láted eigi mótlega snúa yður frá yðru sinne, ne þella, hverle fyrir anda, eða fyrir orð, ne bres, svo sem af oss send, at dagur Christu se þegar fyrir höndum.

3. Láted engann víska yður með noðoru móte. Þvaf þann þemur eige, nema at svo se, at áður fyrir þome þar fráfali, og openþfár verðe maður sonðarænnar, og glötunænnar sonur, þá sem er mótslandare.

4. Og sig upphesur yfer allt, hvað yðar Gudeþyrðan þeitar, svo at hann setur sig í Guds mustere, svo sem Gud, og gefur sig út þar fyrir, at þann se Gud.

5. Minnest þer eige þar á, at eg sagde yður þetta, þá eg var enn þið yður?

6. Og hvað þad ean nð þindrar, vited þer, at hann skal opennberast á sínum tíme.

7. Þvaf þið vont þa breifer seer alla reidu þeimuglega, áttann þad, at þá sem þvi mi inne þellður, þlytnr þurt þekann at verða.

8. Og svo mun þá þiðn vont þtafalle opennþfær verða, þvænn Drottinn mun deþða með anda síns munns, og at ennu gera fyrir upþberting sinnar tilkomu.

9. Hvers tilkoma þfær eþter þrafte andþótans, með allþáttu

udum lyga krafte, táknum og stórmerkium.

10. Og með allsháttabre afvegaleitflu til ránglætes, meðal þeirra sem tapader verða, fyrir þad, þeir hafa eige meðtefed lærleika til sannleisfins, svo þeir hiálpudust..

11. Þvi mun Gud senda þeim megnann villabóm, at þeir trúe lygennæ.

12. Uppá þad þeir verðe aller bæmder, sem sannleiskanum eige trúa, heildur hafa lyft á ránglæfens.

13. Enn ver skulum þaða Gude alla tíma fyrir yður, elskanleger brædur í Drottne, at Gud hefir sitvaleb yður aft frá upphæfe, til sálubíalpar í helgun andans, og í trú sannleisfins.

14. Með hverum hann hefir yður kallad fyrir vort evangeli-um, til veggamlegs eígenndóms vors Drottins Jesu Christí.

15. Eðo standeð nú, lærer brædur, og haldeð þá setninga, sem þer eruð til lærder, se þad fyrir vor ord eða bref.

16. Enn siálfur vor Drottinn Jesus Christus, og Gud vor fader, sá oss hefir elskad, og geseðklylifa huggun, og góða von fyrir náðena.

17. Hann óminne yðar biartu, og stabsæse yður í öllum lærðómæ, og góðum verkum.

III. Capitulæ.

1. Framar, lærer brædur, biðed fyrir oss, svo at ord Drottins hafe sitt blaup, og veggamab verðe, lífa svo sem hiá yður.

2. Og at ver verdum frelsader frá bráðvondum og illgíærnum

mönnum. Þviat trúen er eige hvers manns.

3. Enn sá Drottinn er trúr, sem yður mun stírfa og vardsveita frá illu.

4. Enn ver vonum til yðar í Drottne, at þer gered, og gera munud, þvad ver biðum yður.

5. Og Drottinn stórne yðrum biartum, til Guds lærleika, og til þolinmæde Christí.

6. Enn ver biðum yður, lærer brædur, í nafne vors Drottins Jesu Christí, at þer frástíled yður frá sérhverum þeim bróður, sem ótilbærelega gengur, og eige efter þeim settninge, hvera hann hefir meðtefed af oss.

7. Þviat þer vited, hvern þer skulum oss eftersyglia, þvi ver vorum eigi óstíðanleger á meðal yðar.

8. Hofum einnenn eðe braud fyrir eðe frá noðrum teðer. Heltur með erfíðe dag og nótt þá, hofum ver biðuad, svo at ver veittum engum yðar noðor þyngfle.

9. Eige fyrir þad, at ver hefðum þar enga magt til, heildur at ver gæsum oss siálfa yður til fyrirminðar, oss efter at fylgia.

10. Og þá ver vorum hiá yður, þá biðum ver yður þad, at ef noður vill eige erfíða, sá skal og eige heildur eta.

11. Þviat ver þeyrum, at noðorer á meðal yðar gánga óstíðanlega, og erfíða eðe, drýgande heildur flenskap.

12. Enn skulum biðum ver, og óminnum þá, fyrir vorn Drottinn Jesum Christum, at þeir erfíðe með spallate, og eðe sitt eíged braud.

13. Enn þer, lærer brædur, þreptest eigi gödt at gera.

14. Enn, ef noður er eigi hlýðenn voru orð, þann upp- teikned með bresfe, og hafed eðe með hann at gera, svo at hann fáz kinnroða.

15. Hallded hann þó eigi sem óvin, heldur áminned hann sem brædur.

16. Enn þálfur Drottinn fríd-

arens gefe þúfr fríd alla vög, og með öllum háttum. Drottinn se með þúfr öllum. Heilsan með minne hende Páls, hvort er þad merke í öllum bresfum, hver eg skrifa. Núð vors Drottins Jesu Chreisti se með þúfr öllum, amen. Skrifatur frá Athenuborg.

Endet St. Páls Þíffills til þeirra í Theffalonica.

Sá fyrri S. Páls Þíffill til Timotheum.

I. Capitule.

1. Páll, vestrule Jesu Chreisti, efter bode Guds vors fríelsara, og Drottins Jesu Chreisti, sá vor von er.

2. Timotheos mínum rettum syni í tranne. Núð, míflun, fríðer, af Gude vorum fædur, og vorum Drotine Jesu Chreisto.

3. Soo sem at eg beyðda þig, at þú blifer í Epheso, þá eg fór í Maceboniam, og lodader þad noðrum.

4. At þeir eðe annad kenndu, og gæfu engánn gáum at æfentírum, og ættartölum, sem eng- ann enda taka; þær meir alla spurninga, enn betrunar til Guds í tranne.

5. Þvialt summa boðordfínd er lærleikur af breinu þiarta, og af góðre samvitflu, og af ómeng- adre trú.

6. Í frá hverre sumer kafa víðid, og eru umsmúner til ónýtis þvættíngs.

7. Bília vera Ritninga meist- arar, sília þó eðe hvad þeir segia, eða hvad þeir setia.

8. Enn ver vitum, at lögmál- eð er gödt, ef noður tíðkar þad rettleaga.

9. Vitande þad, at þinun rettláta er eðe lögmál sett, held- ur ránglátum, og óhlýðnum, óhúðlegum og synurum, þeim óheilögum og þandlegum, fædur- þonum, og móðurbærum, mann- flögurum.

10. Friðulífsmörnum, þeim sem flömm brýga með karlmönne, og þeim sem síela mönnum í hurt, og lögurum, og meinskerismön- num, og svo þad flehra, sem heilsu- samlegum lærðómne móstædelegt er.

11. Efter byrðarfúflu evange- lío þine heilaga Guds, þad sem mer til trúad er.

12. Og eg þada vorum Drott- ne Jesu Chreisto, sem mig skírkann gerer, og mig trúlyndann ættad befir, og sette mig í þetta em- bætte.

13. Eg sem var þó fyrrmeir forsmánatei, óssóknare, háðungar maður.

14. Enn mer er misfunsame yferkominn, því þad gerða og óvitanlega í vantrú, enn með vors Drottins var þess yfergnæf-anlegre með trünne, og færleif-anum, sem er í Christo Jesú.

15. Þóat þad eru vissuleg sanninbe, og þyrnætt verðugt ord, at Christus Jesus er kominn í heimenn, mynduga saluhölna at gera, meðal þværra eg em hinn stærste.

16. Enn mer er því misfunsame yferkominn, uppá þad Christ us Jesus auðsynde á mer ferbeittalega, alla þóianamæde, þeim til efterdómis, sem á hann skýlbu trúa, til eplæfs 1883.

17. Enn Guðe ehlifum kon-unge, óförgengelegum og ósyn-egum, og alleina; vifsum, se lóf og þyrð at ehlifu, amen.

18. Þetta bodord þifala eg þer, minn sonur Timothee, efter þinum fyrrum spáðómum yfer þer, at þú fremir í þeim góðann riddaraflap.

19. Hafande trú og góða sam-vitflu, þværr sumer þafa frá fer fléfsab, og á trünne flípbrat líðed.

20. Meðal þværra er Hyme-næus og Alexanber, þværra eg þese andstötannar gefed, svo at þeim þrde kenut, at gudlasta eige meir,

yfervallbe, uppá þad ver megun þafa spekt og rófamlegt líferne, í allre gubráfne og fíðlemb.

3. Því flíkt er góbt, þar til einnenn þaðnæmt fyrir Guðe vors um frelsara.

4. Hann sem vill, at allir menn verðe saluhölpner, og til víðar-kenningar sannleikfins komest.

5. Þvíat þar er einn Guð, og einn meðalgångare mille Guðs og manna, sem er sá maður Christus Jesus.

6. Hver skalfann sig þesir út-gefed þværr alla til endurlaunna, at þetta þrde þredíðad á sínum tíma.

7. Hvar til eg em þredíðare og þóskule lettur: eg sege sannleik í Christo: eg lyg eigi, eg sem em lære fader heitenna þíðda, í trünne og í sannleikannum.

8. Ego vil eg nú þad, at menn líðe í öllum flóðum, og upphese heilagrar þendur, án reide, og or-vínlunnar.

9. Slíkt þíð sama gere þenur-nar, at þær þrýðe sig sómasam-legum þúnade, með blýgd og þreins-ferde, eigi með föllbum, hárflettan, eða gulle eða þersum, eða þværmætum flæðnabe.

10. Heilður svo sem þad kon-um þeser, þeim þeim auðsyna gud-þræðflu fyrir góðverk.

11. Ein þvinnna lære í hlíðbe með allre undergefne.

12. Og eg læse eigi noðori þvinnu at þenna, eige heilður at þún se mannfins þerra, heilður at þún se þögul.

13. Þóat Adam er fyrrer flápadur, efterá Eva.

14. Og Adam varð eigi sví-enn; enn konan varð svíken, og þesir yfervæðflu innleíðt.

II. Capitule.

1. Ego áminne eg nú, at menn umframmi alla hlute, gere þóner, þáner, fyrerþeíðflur, og þáðar-gerber fyrer öllum mönnum.

2. Fyrer konungum og öllu

15. Enn hún mun biðspast fyrir barnburðenn, ef hún blifur í trúnni og færleikanum, og í helgunenne með hreinferðe.

III. Capitul.

1. Það eru vissuleg sanninde, at ef nokkur grynast biðspast erabatte, sá grynast ogætt verk.

2. Enn biðspast byrjar at vera óstraffanlegur; einnrar kvinnu eigennuadur; sporneyminn; hógvæ; fidsamur; gestrisinn; sem hennur er til at fenna.

3. Einginn vinsvelgare; eigi baráttasamur; instis lióts évinningu grynur; heðdur líklingar-samur; eige þráttanarsamur; eige ágiarn.

4. Sá góða fyrirfón veiter sínu háf; hver hlyðug börn hefir með allre virðingu.

5. Því ef nokkur kann eigi sínu egenn háf forstöðu at veita, hvern en má hann þá Guds söfnuð umfón veita?

6. Eigennfómikn til trúarennar; svo hann upphroft eige, og hræpe svb í lastarans úrfurd.

7. Hann blatar og einnenn at háfa góðann vitnisburd, af þeim sem þar sprer útan eru, uppá það hann hræpe eige í smán og snorn lastarans.

8. Lífa einnenn flulu þiónarner vera ærleger; eige tvitúngaber; eiger vinsvelgers einstis flammalegs ávinningu grynur.

9. Þeir sem háfa leyndann dom trúarennar í hreinne samvitflu.

10. Þá hina sönni láte menn reyna; efter það láte menn þá þena, ef þeir eru óstraffanleger.

11. Svo og lífa flulu þeirra eigennuinnur vera ærleger; eigi löstunarsamar; sporneymnar; trúlyntar í öllum hlutum.

12. Þenarana, hvern sem einn, lát vera einnrar eðstafvinnu eigennmann, sá góða forstöðu veiter sínum börnum í sínu egin hýfi.

13. Enn þeir vel þíóna, verðflulda ser stálfum góða flett, og miled traust í trúnni, í Christo Jesu.

14. Þetta þrifa eg þer, og vona sem fyrst til þín at koma.

15. Enn ef mer seintar, at þú viter, hvern en þú stalt umgengast í Guds háf, hvert að er söfnuður Guds lífanda, stolze og grundvallan sannleikfing.

16. Og augliðflega mifell er sá Gublege leyndardómur: Gud er opennberaður í bókinni, rettlestur í andanum, auglýstur englunum, predikadur heidungum, trúadur af heiminum, meðtefenn í vögsemdenne.

IV. Capitul.

1. Enn andenn seger flilmerkilega, at á síðurstu tímum minnu nokrorer gánga af trúnni, og gefa sig til sofsamlegra anda, og biðfla lærdoms.

2. Gyrrer þá sem í útvertis heilagleika tala lyge, brennemarf háfa í sínum samvitflu.

3. Og fyrirbiðna at gíftast, og biðna at hindast þeirrar fadu, sem Gud befr flapad, til meðsofu trúndum, með þaðargerd, og þeim sem sannleikann víðurkenna.

4. Þvíat öll Guds flerna er góð; og eðle er burkastanlegt, það með þaðargerd meðtefled verður.

5. Því þáð helgast fyrir Guðs orð og bænna.

6. Nær þú ert þetta bræðrunum fyrirleggjandi, munt þú vera góður þenare Jesu Christí, sem uppalenn ert í orðe trúarennar, og góðu lærðómum, hverum þú hefir ætíð fylgt.

7. Enn óandlegar og gamallra ferlinga ströfsgur forðast þú, enn iðla þig sjálfann til Guðbræðsla.

8. Þvíat líkamleg iðkann er til lífells útsamleg, enn Guðbræðne er til allra hluta útsam, hafandi þessa lífs fyrirheit, og svo hins eftirkommandi.

9. Þetta eru víssuleg sanninde, og þyrmtætt verðugt orð.

10. Þvíat til þess hins sama erfidum ver einnen, og verbum forsmáðer, at ver hófum vonað á lifanda Guð, sá sem er srefsare allra manna, enn ferðeillis trúadra.

11. Þetta bið þú og kunn þú.

12. Eingenn forsmáðe þína ætlu; heildur vert þú fyrirminn trúadra í orðe, í breittne, í lærleika, í anda, í trú, í hreinlifu.

13. Vert þú íðenn með lesningu, með áttinnigum, með gerningum, þángað til eg kem.

14. Gleymeige þeirre gáfu, sem þer er gefen fyrir spáðsma, og auldunganna handa uppálegg-ingu.

15. Iðla og kostgæf þú þetta, svo at þinn frame se openaber í öllum hlutum.

16. Haf gát á sjálfum þer, og á lærðómenum, og blif stöðugur í þessum greinum. Því ef þú gerer þetta, munt þú sjálfann þig holþinn gera, og þá sem þig heyrar.

V. Capitule.

1. Þann gamla ströffa þú eige,

heildur áminn þann sem fódur; úngann sem bróður.

2. Allbráðar semir sem móður, úngar sem systur, með öllu hreinlifu.

3. Heiðra þær eðliur sem rettar eðliur eru.

4. Enn ef ein eðla hefir börn, eða barnabörn. Þá lát hana fyrst læra, sínu eigen hásu gudlega at líðrora; og foreldrum sínum líft astur at gjalda, þvíat þáð er vel gert, og það næmt fyrir Guð.

5. Enn þáð er sannárleg eðla, sem einsamul er, og sína von setur á Guð, og stöðnæmst í bænnum og ákæll dag og nött.

6. Enn þan sem í bilifu lífer, er lifandi dauð.

7. Bið þú þetta, at þær seu óstraffanlegar.

8. Enn ef einhver ræðir eige sitt, serðeillis sín blú, sá hefir af neitad trúnnu, og er heidnum verre.

9. Þá eðliu lát þú áttveliaft, sem eigi er þugre enn sextu vetra, hver alleina einu sinne hefir gift veret.

10. Og hefir vitnan góðra verka; ef þan hefir gestrifen veret; ef þan hefir heilagra sætur þreiged; ef þan hefir hrellðum hialþod; ef þan hefir til allra góðra verka kosigæfen veret.

11. Enn úngar eðliur varast þó, því nær þær taka lauslátar at getast gegn Christo, þá villia þær gíftast.

12. Hafandi sinn bóm, at þær hase sína fyrstu trú broted. Enn ísnaframt þessu eru þær latar, og læra um hús at hlauða.

13. Enn þær eru eige alleina; sta latar, heildur einnenn fukar af mælgu og þrúfleysu, og tala þáð sem eigi hæfer.

14. Því vil eg, at úngar eðliur gíftest, ale börn, heimelenn forfö-

du veite, og gefe móttíðandaranum
eða tilfærni til áhræðis.

15. Því þar eru þegar noðrar
fráhorfnar, eftir andstötunum.

16. Enn ef einhver trúður mað-
ur, eða tránd kvinna hefir eðlur,
veite þau þeim sömu framsærflu,
og láte söfnuden eigi þvingaðann
verða, svo at þær sem rettir eðlur
eru, mættu gnægð hafa.

17. Þeir ölbungar sem vel
forstanda, hallbestu of allþlegs heid-
urs verðuger, ferteilis þeir sem
erfða i þöndu, og i lærðómenum.

18. Því ritningenn sezer: eige
flallipá tilbinda mülenná erlunda
nante: verlamadureen er sene
kaups verðuger.

19. Móte Aukdunge meðtal eða
flögumál, án vifnlisburðar tveggja
eða þriggja.

20. Þá sem syndga, kraffa fyrir
öllum, uppá þad þiner hase öffa
af þui.

21. Eg vitna fyrir Gude og
Drottne Jesu Chríste, og útvaldum
englum, at þú varðveitir þetta,
en eiganlegrar ged þedne, eða ge-
rande fyrir vináttu.

22. Egg eige bráðlega hendur
þfer noðurn. Dg ger þig eige
bluttakara i annarlegum syndum.
Geym þig stálþann þreinferðug-
ann.

23. Her eftir dreg þú eige vatn,
heðdur bráðþá líted vín, vegna
þins maga og með þof at þú oft-
finnis ert stúkur.

24. Sumra manna synder eru
öpennerar, svo at menn kunna
þæ fyrirfram at dæma, en sum-
ar verða her eftirá öpennerar.

25. Þíla einnenn sumra góðvert
eru fyrirfram öpenner, og þinna
annara blíða eige inne byrgd.

VI. Capítule.

1. Þeir þionustumenn, sem und-
er þrældómsoke eru, stulu halda
sína Drottina i öllum heidre og
virdingu, uppá þad, at Guds nafn,
og þess lærðómur verðe eigi lastað-
ur.

2. Enn þeir sem tráða bafa,
stulu eigi forsmá þá þina sömu
með þeirre áþand, at þeir eru bræð-
ur, heðdur stulu þeir því þenugre
vera, með þ: i þeir eru trúðar, og
eistannleger, og velgerningfins
bluttakarar. Þetta kenndu og
áminndu.

3. Ef noður kenne öbruvís, og
blífur eigi við heilsufamleg ord
vors Drottins Jesu Chrísti, og við
þann lærðóm um Gudkræfna.

4. Sá er úppblásenn, og veit
eða, heðdur er hann stúkur af spurn-
ingum og ordadeilum, af hverum
uppsprettur ofund, þratur, last-
mæle, misgrunur.

5. Dnhtar þratur, stíkam monn-
um sem forbiðsfud hugstot hafa,
þeir sannleiknum sviptet eru, hver-
er þad meina, at gudkræfne mune
fiarasle vera. Þorð þer frá þeim
sem eru þess hattar.

6. Enn þad er misell ávinning-
ur, þeim sem er gudhræddur, og
latur ser ánægja:

7. Þvíat ver þosum eða i þenn-
an heim; af því er þad öpenbert
at ver munum eða burt hafa.

8. Enn nær ver þosum sæðu og
flæðnad, svolátum of óægja.

9. Því þeir sem rífler verða,
salla i freisne og snorur, og i
margar fáviðlegar og fláðsamleg-
ar gynder, þær mannum dreg-
ia i forðarsan og forðamng.

10. Því ágyrnd er rót alls ills,
þeirrar sumer gyntust, og eru

trúnnefráfalluer, gera ser siálfum margar þínur.

11. Enn þú Guds maður, umflý þvílíft, og eftersölq réttlætenu, gudhræðflu, trúnnu, lærleika, þólennumæde, högværd.

12. Þersíðu góðre þaráttu trúarennar; heubla eyllift lif, þar þú einnenn ert til fallaður, og fótning fyrir mörqum vottum.

13. Eg býð þer fyrir Gude, sem alla hlute lifgar, og fyrir Christo Jesu, sá under Pontoverstam Pilato vottad þerir góða iatning.

14. Ut þú verðveiter þetta bábord án fleðunar, óstræffanlegur, allt til auglýsingar vors Drottins Jesu Christi.

15. Hvera sá hinn seale og all-einasta völdugi mun auglýsa á sínum tíma; þann konungur þon unganna, og Drottinn Drottinna.

16. Hann sem einnsamað 6-baudleikann þesur; hann sem byggar í lísfenu, þar eingenn kann til at þomast; hvera eingenn maður

þerir sed, ne síá kann, þonum se heidur og æfennalegt velleðe, amen.

17. Þerir ríflu þessrar veraððar, bið þú, at þerir seu eige mífekstir, og legge enga von á þennann fallváltann ríððm, þellvur á lifanda Gud, sem ofi rínglega gesur allþhattad til notfuarar.

18. Ut þerir gere godt; at þerir andgefti í góðum verðum; sex gíofmilder, góðviliadr.

19. Safnande ser siálfum siðð, til góðs grundvallar hins tilkomanda, svo at þerir þonble eyllift íf.

20. O Timothee! varðveit þad þer er tilrínad, og varast bandlegt þegoma hiel, og lappþeslur falsfrægrar listar.

21. Hverrenodærer frammballðar, og eru trunne frávístir. Náðenn se með þer, amen.

Skríðadur frá Baodicea, sem er haufud Þorg í Þhyrgia Paocatina.

Ender hins forsta S. Páls Þiðills til Timotheus.

Sá annar S. Páls Þiðill til Timotheus.

I. Capitule.

1. Páll, Postule Jesu Christi, fyrir Guds vilja, epter fyrirheite líffins, í Christo Jesu.

2. Mínun eíflulegum soni Timotheo. Þíð, mífum, og fríður, af Gude forur og Christo Jesu vorum Drottne.

3. Eg þadka Gude, þeim og þíðna, frá língseðgum mínum, í þreinne sameífta, at eg óast í anlega minað þra, í mínum bænum, þag óg nóit.

4. Og at mig forlenger epter, þig at síá (mæ og hugleide þín tarafoll) uppá þat, eg uppflyest sögnude.

5. Þhugande þá fleðlausu trú sem í þer er, og áður fyrir byggde í þenne smanna Þoide, og í þinne móður Evnile, eg em þess fultvís einnenn í þer.

6. Hvar fyrir eg áminne þig, at þú uppflet þá Guds gíof, sem í þer er, fyrir uppálegging minna þanda.

7. Þvíat Gud þerir eigi gefið

öf þræðslunnar anda; heildur kraftarins og kærleikfins, og bind-
indes.

8. Fyrir því skammast þín eigi, fyrir vors Drottins vitnisburð, ne fyrir mig hans bandinga, heildur með þolugur vert evangelio, svo sem eg em eftir Guðs kraste.

9. Þeim öf þeir hið þlaga gert, og kallað með heilagre kalla-
an, eigi eftir vörum verkum, heildur eftir sinne fyrirbyggju og náð, hver öf er gefen í Christo Jesu, fyrir veraldharennar isma.

10. Enn nú openberud er, fyrir auglýsing vors lausnara Jesu Christi, sá sem báðanna þeir svipt mágtenne, ein líf og ó-
daudlegleikann í lífs leidd, fyrir evangelium.

11. Í hvert eg em settur þre-
ðilare, Þöskule og lærare heidenna þjóða.

12. Hvers vegna eg líð þetta; enn eg skammast mín þess eði, þvíat eg veit á hvern eg tré, og em fullviss, at hann kann þat at vörðveita, hvað mer er til trúad, allt til þess dags.

13. Blíf þú við heilsusamlega fyrirminnd þeirra orða, sem þú þeir heyrir af mer, af trünne og kærleiknum í Christo Jesu.

14. Þat þið góða, sem þer er tiltrúad, þat vörðveit fyrir beil-
agann anda; sem í öf byggir.

15. Þú veitst, at þeir káfa aller frásúæst mer, sem í Asía eru, meðal hverra er Þhygellus og Hermogenes.

16. Drottinn gefe miskun þíse Dnesiphori, þvíat hann þeir öf sinnis mig endurnært, og af min-
um fiotrum þeir hantí ser eigi fellad.

17. Heildur þá hann var í

Róm, leitade hann mín sem stur-
elegast; og fann mig.

18. Herrann gefe þónum at sinna miskun þíse Drottine á þeim dege. Og í hverju morgu hann þeir mer þíðustu veittí Ephe-
þat veittí þá allra þest.

II. Capitule.

1. Svö vert þá nú sterkur, son-
ur minn, fyrir náðenna í Christo Jesu.

2. Og þat þá þeir af mer heyrir, fyrir marga vittnisburde; þifala þat trúum mönnum; þeim sem til þafaleger eru einnenn at kenna öðrum.

3. Enn þú veit þerkenn sem góður stríðsmadur Jesu Christi.

4. Eingenni stríðsmanna uestur sig í nokkore síslan um næring þessa lífs, uppá þat hann þöfn-
est þeim þínum sama sem meðtöl þann til stríðsins.

5. Og þá at nokkur stríðe, verð-
ur hann þó eigi fersonadur, nema hann stríðe rettelega.

6. Enn sá afurenn eriar, skal fyrstur niðta af ávertenum.

7. Merk hvað eg sege, einn Drottinn mun gefa þer þilning í öllum hlutum.

8. Haf í minne Jesum Christi-
um, hver upp astur er risenn frá dauðum, af sæðe Davíðs, íster minni evangelio.

9. Hvers vegna eg líð; allt til bandanna, svo sem illvirke; enn Guðs ord er eigi bundid.

10. Fyrir því þole eg allt, sáfer óvaldra; at þer öblest einnen hið þræðe í Christo; með eplíse dýð.

11. Þetta er sannarlega satt, ef ver þegum með þá minnum þer með þanum lífa.

12. Þolum ver, svo minnum ver með þanum vífa; ef ver afneitum þanum, þá mun hann einn enn afneita ok.

13. Erum ver enn eigi trúfastir, þá blifur hann þó trúfastur, þvíat hann kann eigi sér hálskum at afneito.

14. Her um ámin þú þá, og vitna fyrir Drottne, at þeir hafa eigi orða þrætur, þvarar engu rýtar eru, nema til fráhverfingar þeim sem til þeyra.

15. Kosið er, at auðvona þig Gude rettskíðadann og óstraffalegann verkmann, sá retteliga í sundurklúðe ord sannleikfins.

16. Óandlegt hegðma hlal þú, þvíat þat stírkir mited til ógudlegs athæfis.

17. Og þeirra ord eta um sig, tilka sem annat ótumein, meðal þverra er Hymenæus og Philetus.

18. Hverer sannleikanum hafa frávíðst, segande upprísuna fæðna vera, og hafa svo sumum snúð frá trúne.

19. Enn sterkt grundvallan Guds stendur fæðug, hafande þetta í sigle: Drottinn þæðir sína, og at hver sá vilke frá rónglatenu, sem næfner nafn Chrísti.

20. Í stóru háse eru eigi alleinasta lereu af guðle og fífre, heilur einnenn af tre og leire, sum til heidurs, sum til vanæru.

21. Og ef noður varðveiter sig hreinann fyrir slíkum mómum, sá mun vera heilagur fer til heidurs, sem háðherrann kann at handtera, og til alls góðs verks viðubæð er.

22. Fie þú gyrdur ættunnar, enn eftersýlg rettslæte, trú, færleika, friðe, með þeim öllum, sem ákalla Drottinn af hreinu hjarta.

23. Enn fávíslegar og ónýt samlegar spurningar. Fly þú, þvíat þú veist, at þær ala efi útan þrætur.

24. Enn þionustumanne Drottins tilheyrer eigi at vera þrælsomum, heilur vingiarnlegum við alla menn, og kenningasomum; sá vanda umliðer getur með høg vord.

25. Og straffa þá sem þráláter eru, ef Gud gæse þeim eitthvert sinn yferbót, sannleikann at viðurfenna.

26. Og endurbíðader verða úr Dísulfini snoru, af hverre þeir fangader eru efiér hans vífa.

III. Capitule.

1. Enn þat skal þú vita, at á fíðursu bógum munu koma háf samlegar tíðer.

2. Því þar munu verða þeir menn, sem eru fergóðer, ágiærner, málfkaps mikler, dramláter, háðgiærner, forelltrum óhlyduger, óþaðlóter, óandleger.

3. Óhrleger, ófættanleger, lastmáluger, lostafamer, ótamber.

4. Svífuler, tráffuger, þrölafuler, þeir meir efiða munabarlíft enn Gud.

5. Hverer hafa hferlit gudslégs athæfes, enn þess krafte afneita þeir: forðast þú og svo síka.

6. Af þessum eru og þeir, sem læðast her og þvar í hásum, og at herfange leida fvennsóister, hláðnar af syndum, og fara með margvíslegt underferle.

7. Þarande jafnlega, enn geta þó allbrei til sannleikfins viður kenningar komess.

8. Eins álíka sem þeir Jannas og Sambres mótsleðu Moysi, svo

móstanda þessir einnenn sannleiknum; eru menn forðiarfads hugflots; torvellur til trúarennar.

9. Enn þeir munu þat eigi lenge fremja, þvíat þeirra flísta mun auglýs verða hverum manne, lífa sem einnen þat hinna varð.

10. Enn þú hefir reynt minn lærðóm, minn vanna, mína fyrrestlann, mína trú, mitt lánglundarögd, minn kærleika, mína þolennmæðe.

11. Minar ossófnar, minar þíflar, þær mer tilfelli í Antiochia og Iconio, í Bystra, hvera ossófn eg leidd þar: og útaf öllum hefir Drottinn mig frelsað.

12. Og aller þeir sem guðlega vilja lifa í Christo Jesu, þeir hlíða ossófn at líða.

13. Enn þíner vondu menn og svikarar frammléðast æ til hins verra, þvíat þeir vilja, og verða vilstar.

14. Enn þú vert stadfastur í því sem þú hefir lært, og þer er til trúad, af því þú veitst af hverum þú hefir lært.

15. Og með því þer er fannug heilög ritning, allt í frá barnðóme, þá kann hann at undervísa þer til sálubíðar, fyrir trúna á Jesum Christum.

16. Þvíat all ritning af Gude sungesfen, er nýtsamleg til lærðóms, til umdauðanar, til betrúnar, til leiddrettingar í rettlæte.

17. Svo at Guds maður se algerður, til alls góðs verks hæfilegur.

IV. Capitule.

1. Svo bitna eg nú fyrir Gude, og Drottne Jesu Christo, sá sem koma skal, til at koma lifande

og dauða, með sinne auglýsingum og með sinu rífe.

2. Þredika þú orðed; halt af, hvort þat stendur í heaglegum tíma, eða óheaglegum; straffa; ógna; áminn, með allre þolennmæðe, og kenningu.

3. Því þar mun koma einn tíme, at þeir munu eigi hlýða heilsusamlegum lærðómi, heldur munu þeir efter sínum egentlegum fýsnum saman hruga ser síðsum lærendur, efter því sem þeim eyrun klæa.

4. Og munu eyrunum frá sannleiknum snúa. og ser snúa til lyge.

5. Enn þú vert árvakur í öllu; líb óret; ger verð guðspíalllegð predikara; framkvæm þitt embætti verðuglega.

6. Þvíat eg verð nú sórnfordur, og tíme minnar burtsfarar tilstandur.

7. Eg hefe góða baráttu bareft: eg hlaupeð fullkomnad; eg hefe trúnnu hallbed.

8. Nú heðan í frá er mer afsíðes lögd korona rettlætefins, sem Drottinn hinn rettlæte dómare mun mer á þeim dege gefa, enn þó eigi áleinasta mer, heldur jafnvel öllum þeim, sem hans tilkomu eifla.

9. Segg þú fapp á at koma til mín snarlega.

10. Þvíat Demas hefir mig yfergesed, elskande þennann heim, burtsfarenn til Thessalonícam, Cre-scens í Galatíam, Titus í Dalmatíam.

11. Lucas er einnsaman þíð mer: Marcum tak til þín, og haf með þer, þvíat hann er nær nýtsamlegur til þíðnustu.

12. Tychicum hefe eg til Ephesum sendt.

13. Þann Mottul, sem eg let
efter: Troad, hio Carpo; haf med,
nær þú kemur, og svo bækurnar,
enn einkum þat bóksell.

14. Alexander smidur, hefir
audsyndt mer margt vort, Drott-
inn umbune þonum efter hans
verlum.

15. Sýrer hverum þú einnenn
vakta þig, þvot hann hefir mig
mótslæð þorum ordum.

16. Í mínu fyrsta forþvare stóð
einnenn hía mer, heðdur þfergásu
þeir mig aller, enn elgi se þeim þat
tilreiknad.

17. Enn Drottenn stóð hía mer,
og stírkte mig, at sá predikan sýrer
mig stæðfestyrðe, svo at aller heid-
ingar heyrdu þat, og eg em frels-
aður af gine leónsins.

18. Enn Drottinn mun frels-
mig af ölu öllu, og híaþa til sine
himneffa ríkis, hverum se þyrð,
frá eplisð til eplisðar, amen.

19. Heilsa þú Priscæ og A-
quila, og heitakynni Onesiphori.

20. Crastus bleif í Corinþo,
enn Trophimuum let eg efter í Mil-
eto sínkanti.

21. Haf fapp á, at þú komer
till mín sýrer veturenn. Þer heil-
sa Cybulius og Prudens, og Vinus,
og Glardia, og aller brædur.

22. Drottinn Jesus Christus
se med þínum anda. Náðenn se
med þur, amen.

Hinn annar Þistill til Timotheus,
skrifaður frá Róm, þá S. Páll
var í annað sinn hafður sýrer
keisarann Nero.

Sancte Páls Þistill til Titus.

I Capitule.

1. Páll, þíonn Guðs, enn Þostu-
se Jesu Christi, efter trú Guðs
átvæðra, og víðurkening sann-
leikkings, til andræknennar.

2. Í von eplisð lifs, þværra til-
sagt hefir sa eigi lygur, Guð,
sýrer veraððareinnar tíma.

3. Enn openberað hefir, í
sinne tíð, sit ord, sýrer þá predikan,
sem nír er til trúnuð efter bode
Guðs vors lausnara.

4. Tito, mínum trúum syne,
efter beggia oðlar trú. Náð, miss-
un, fridur, af Guðe faundur, og
Drottne Jesu Christo; vorum
frelsara.

5. Begna þess let eg þig efter
í Crit, at þú flyðer fullkomlega

skíða þvot, sem eg gaff upp við,
og súðungana níður at setia um
borgernar, svo sem eg vísaðe þer.

6. Svo það, ef neður er óstraff-
anlegur, einnrar kvíðu egnna
maður, hver trúþnd börn hefir,
eigi orðræð, at þaug seu óseðslu-
menn; edur óþýðenn.

7. Þvot blífub á; at vera óstraff-
anlegur, svo sem Guðs tilfionar-
maður; eige einsinnabur; eige reid-
enn; eingenn vísðvelgur; eige þar-
áttufamur; neins þennim; legg-
aðvinningu gyrugur.

8. Heðdur gestrisenn, gæðþnd-
ur, síðugur, retisferþugur, heilag-
ur, hreinkífur.

9. Sá sem fastheildenn er þess
orðs, sem víssulegt er, og fenna-
kann, svo at hann se máttugur til

at óminna fyrir heilsufamlegann lærdóm, og at straffa þá sem mótmæla.

10. Þúsat þar eru marger blasarer hegoma þvættarar, og talsmenn, einnast út af umsturnenne.

11. Á hverum menn eiga munn til at byrgja, hverer heilum húsum uirinda, og kenna það sem eðe hæfer, fyrir stemmelegs ávinningi sater.

12. Móður af þeim, siðsra þeirra Stáld sagde: Ertar menn eru iafnlega lygegiarner, illþviðeðe, og lefesaer margar.

13. Þesse vitniðburður er sannur. Hvers vegna þú straffa þá snarplega, at þeir seu heilbrigðer í trúnnu.

14. Og gefe engar gætur at þeim Gyðinglegum afentrum, og manna bodordum, sem burt snúga þeim frá sanaleiknam.

15. Greinum eru aller hluter breiðer, enn saurugum og vandrudum er eðe breint, heilbur eru saurug bæde þeirra hugstot og samvitka.

16. Þeir segast þeðia Gud, enn reð verlum afneita þeir þvi, með því Gud hefir andsfygd á þeim, og þeir eru til allra góðra verka ónýter.

II. Capitule.

1. Enn þú tala, svo sem það hæfer, efter heilsufamlegum lærdóme.

2. Mædrum, at þeir seu sparlifer, heidarleger, hæfelæter, heilbrigðer, í trú, í lærleika, í þolenmæde

3. Eika einnem rofnum konum,

at þær hægde fer sem heilögum hæfer, at þær seu eige álastanarsamar, eige vinsælger; at þær seu góðar læremædur.

4. At þær fénæ ungum konum tustugum at vera, og það, at þær hafa færa sína bændur, og elste sín börn.

5. Og sex siðsamar, þriðtar, umfönarsamar, góðlyndar, sínum bændum undergesnar; at Guds ord verðe eige lastað.

6. Slíkt líka áminn ungmenning, at þay seu siðsom.

7. Enn í öllum blutum, set þig siðsann fyrermindan góðra verka, með ómengudum lærdóme með æru.

8. Með heilsufamlegu og óstraffanlegu orðe, uppá það, at móthandarenn svirðest, og eðe hafa, það hann kunne vóndt um ofi at sega:

9. Þiðustumonnum, at þeir seu sínum drottnum undergesner, og þiðne það, sem þeim er gebætt í öllum blutum.

10. Vere eige sværuger, eige ótrær, heilbur syne þeim allann góðann trúskab, svo at þeir þyðe lærdóm Guds vórs lausnara í öllum greinum.

11. Þvi heilsufamleguáð Guð er augloft öllum monnum

12. Og týtast ofi, at ver flulur afneita ógublegu atkæse, og verallblegum grynnum, og lífa sparlega, rettferðulega, og gublega í þessum heime.

13. Og ræli þá sælu von, og byrdarennar auglýsing, hins mikla Guds, og vórs lausnara Jesu Chrísti.

14. Sem siðsann sig hefir útgefed fyrir ofi, at hann endurleife ofi frá öllu órettlate, og þreinsa

þe ser siálfum sólf til eignar, þad
kosið være til góðra verka.

15. Þetta tala þú og óminn,
og þessa með allra alúru. Þat
engann forsmi þig.

III. Capitule.

1. Minn þá, at þeir seu höfðing-
unum og valdstetturum under-
gefner, og hlyðger, til allra góðra
verka reidubúner.

2. Engann lastande, vigi beilu-
giarner; vered miðler, ausynandi
alla högvæð, við hvern mann.

3. Þvíat ver þorum einnenn
fordumbaga fávifer, óhlyðger, af-
vegagengner, þignande gýndum
og margvíslegu bílfi; og gengum
í illu og sfundþap; og hótubum
þver annann.

4. Einn þá þortest góðgyrne og
mannlífsleike Guds vors lausnaro.

5. Eigi fyrer verðlanna rettæt-
is sakar, sem ver höfðum gert,
þelbur efter sinne misfumsme-
gerde þonn ofi sáluhólpna fyrer
endurgreiningarlausina, og end-
urnyng Heilags anda.

6. Þverum þann þess eithest
nfer ois rifugliga, fyrer Jesum
Christum vorn lausnara.

7. Þvo ver rettílatir þvum fyr-
er þans náð, og erfingar þess
þiss, efter vonenne.

8. Þetta er vissulega satt.
Þetta vil og þú þenner stóðfestlega,
þvo at þeir sem trúá á Gud, mege
finnast kosiðger til góðra verka.
Þetta er góðt og monnum nyt-
samlegt.

9. Einn fávíslegar spurningar
og ættarþulur, þráttar og laga
beilur, forðast þú, þvíat þær eru
óþarfar og sáfengar.

10. Þíðumenn, efter eitta og
aðra óminning fly þá.

11. Og vit, at sá er umfsmenn,
sem þess tonar er, og syndgar, svo
sem sá sía siálfann ferðæmer.

12. Nær og sende Arteman,
ellegar Ephyicum til þin, þá skunda
þá sem flíðast at koma til mín
til Nicopolim, þvi þar þessi og ésett
í vctur at vera.

13. Þenam Þogvitring og Apolla-
on sendu þu af stáð með athýgle,
þvo at þá krefte eða.

14. Þat þá sem vörur eru, lara
at lóta sig finna kosiðger til góð-
um verka, þvar sem þeirra þorf
gerest, þvo at þeir seu eige ávar-
arlausar.

15. Þer þeilla ofter þeir með
med e. u. Þeilla þu öllum þeim
ofi eða í trúne. Náð se með
þvum öllum, amen.

Þristadur frá Nicopoli í Mace-
donia.

Ender S. Páls Þristill til Titus.

S. Páls Þristill til Philemon.

I. Capitule.

1. Páll, bandinge Jesu Christi,
og Timotheus þroher Philemoni
óðsamlegum, og þorum með-
þialpara.

2. Og óþíðlegre Appia, og

Archippo, þorum samstíðara, og
söfandemum í þinn háse.

3. Náð se með þvum, og fríbur,
af Gude þorum sáður, Drottne
Jesu Christo.

4. Og þaða minnum Gude, og
minni þin iafnlega í minnum
þannum.

5. Af því eg býð þér af þeim þarleika og trú, sem þú hefir til Drottins Jesu, og til allra heilagra.

6. At þú trú, hvera ver sameginlega þósum, verðe fróstinu í þér, fyrir viðurkenningu alls hins góða, sem þér hefir í Christo Jesu.

7. Einn ver þósum fögnun mikinn og huggun í þínum þarleika, þvíat birtu þeirra heilögu eru endurnærd fyrir þig, kære bróðer.

8. Fyrir því, þótt eg hafi stóra birtun þér at biðja í Christo, það þér söm.

9. Þá vil eg þó fyrir þarleika þínu, einasta biðja þig, og sem ein þinn gamli Páll, og nú bandingur Jesu Christi.

10. Þá beiðe eg fyrir son minn Onesimum, þann eg áleð hese í mínum höndum.

11. Hver þér var forðum óþarfur, ein nú þér og mér næsta þarssamlegur, hvern eg sende þér nú aftur.

12. At þú vilðir hann meðtaka, það er mitt eged þiarta.

13. Því eg vilðe hafa þátt þínu þiarta þínu, at þann þiarta þínu mer í þínn stad, í höndum evangeli.

14. Einn utan þíns villu, vilðe eg eð gera, svo at þinn góðe gerningur verðe eige neyddur, heldur þiartaður.

15. Nú vera, at þann se þér fyrir um fundarsaker frá þér farinn, at þú þann aftur fenger eylliflega.

16. Nú eigi lengur sem þiarta, heldur framur ein þiarta, ein þiarta bróður, einþanlega minn, ein hveru mer þá þinn? bæðe eftir þiartu, og í Drottne?

17. Ef þú heldur mig nú fyrir þinn meðbróður, þá meðtak þú þann sem þiarta minn.

18. Einn hafi þann gert þér nokkurt þiarta, eða se þér nokkurt þiarta, það reifna mer til.

19. Eg Páll skrifaðe þetta með minne þeð, og vil þiarta. Eg þeige um það, at þú ert mer þiarta minn þig þiartaður.

20. Minn kære bróðer, um mer þeð, at eg endurnærd mig þiarta þér í Drottne: endurnærd þú mitt þiarta í Drottne.

21. Eg hese þér í treustu þinnar blyðne til þiarta, þiarta og veit, at þú munir framur gera, ein eg sege.

22. Einn ísframt þessu, reidur þú þá mer herberge, þvíat eg vona, at eg verðe þiarta fyrir þiarta þiarta.

23. Þér þiarta þiarta minn sambandinge, í Christo Jesu.

24. Marcus, Tristarchus, Demas, Lucas, minir þiarta.

25. Nú þiarta Drottins Jesu Christi se með þiarta anda, amen.

Skrifaður frá Rom með Onesimo.

Endur S. Páls Pistills til Philemon.

Öa Fyrre Sancte Peturs Pistill.

I. Capitul.

I. Petrus, Postulus Jesu Christi.

Þeim áttvöldum áttvöldum, allstadar, í Pontu, Galatia, Capadocia, Asia, og Bithynia.

2. Eftir Guðs söðurs fyrir-
byggju, fyrir helgu andans, til
hlyðne, og til aðreisingar blóðs
sins Jesu Chrísti. Guð gese yður
milla náð og frið.

3. Blessadur se Guð, faðer
Drottins vors Jesu Chrísti, sá
oss hefir eftir síðne mikelle miss-
unfeme endursæðt, til lifande von-
ar, fyrir uppreisnu Jesu Chrísti frá
daudum.

4. Til óförgengelegrar, eflað-
adnar, og óumflístelegrar arfleifd-
ar, sem varðveitist yður á himnum,

5. Þer sem af Guðs magt,
fyrir trúna varðveittir verðir til
sálubíálpar, þeirrar sem tilreidd
er, at hún oppennber verði á síð-
ustu tímum.

6. Í hverre þer munud gleðiafi,
þer sem nú litla stund (þó at þat
svo se) briggir erud í margvísleg-
um freislingum.

7. Uppá þat, at yðar trú rette-
leg og miklu þyrmtare funden
yrðe, enn þat þið förgengelega gull
(sem í elðe reynt verður) til lofs,
þyrðar, og heidurs, nær nú Jesus
Chrístus mun openberast.

8. Þann þer sáud eigi, og þó
eifled, og nú á hann trúð, þó
at þer síðer hann eigi, svo munud
þer og einnenn gleðiafi með óum-
ræðanlegre og þyrðarsamlegre
gleði.

9. Og endalof yðvarar trúar
þar frá þera, sem er sálubíálp
sálarennar.

10. Eftir hverri sálubíálp spá-
mennernir hafa leitad og grenslad,
sem yður, af þeirre tilkomande
náð, hafa fyrir spáð.

11. Og rannsæludu á hverum
eða hvílíkum tíma, anden Chrísti,
sá með þeim var, tilreiknade, og
áður fyrirframur hefir kunngert,

þær víðer sem í Chrísto eru, og
epterfommande þyrð, hverum þat
openberad er.

12. Þvíat eigi hafa þeir síálfa
umfer, heilburðs þar með þíón-
ad, hvað yður er nú kunngert,
fyrir þá sem yður hafa evangeli-
um kóðad, fyrir heilagann anda
af himnum sendann, á hvað einn-
enn englamer fofast at þorfa.

23. Þar fyrir gýrðed yðar hug-
lendar, vered sparneytner, og seted
algerlegayðra von á þó náð, sem
yður er kóðud fyrir opennberan
Jesu Chrísti.

14. Svo sem hlyðug börn, og
haged yður eigi lífa sem áður fyrre,
þó þer í heimstu, eftir gýrðum
lífdud.

15. Heilburð eftir þeim sem yð-
ur hefir káðad, og uerð heilager
í öllu yðru dagfare.

16. Þvíat skrifad er: Þera
stulud þer heilager, þvíat eg em
heilagur.

17. Og með því þer ákallad
þann södur, sem ón manngreinar
álits dæmer, hvern eftir sínum
verkum, því haged yðru dagfare,
svo lengi sem þer gágeb, með
óttablendne.

18. Og víted, at þer erud eigi
með förgengelegu gulle eða sílfre
endurleifter, frá yðru hegóma at-
hæse, eftir fedranna uppsetninge

19. Heilburð með þyrmtu blóð-
de Chrísti, svo sem hins óskáðo,
og saklausu lambs.

20. Hver fyrirhugadur var,
fyrirverr alldarennar grundvöllan,
enn opennberadur á síðurstum tí-
mum, yðar vegna.

21. Þer sem fyrir hann trúð
á Guð, hver hann uppvakte af
daudum, og þónum þyrðena gaf,
uppá þat at yðar trú og von være
á Guð.

22. Dg gæred yðrar sáler þreinfærdugar, í hlyðne sannleikfins fyrir andenn til bróðurlegs færleika, sem er án yferdreyfapara; Dg yður innbyrðes með glóande færleika elsted af þreinu biarta.

23. Svo sem þeir, hverer endurbornir eru, eigi af forgengelegu sæde, sem er af orðe Guds lifanda, þat æfenlega blifur.

24. Því allt hollt er sem gras, og all þyrð mannsins svo sem blómstur grassens. Græset er upphorvab, og blómstred er affallad.

25. Enn ord Drottins blifur at eplifu: enn þetta er þat ord, hvert á medal yðar lunngert er.

II. Capitule.

1. Því legged nú af alla illfu, og allt svikræde, og smiatur, og ofund, alla balmæge.

2. Dg gýrnek þeirrar flinsamlegrar freinnar miðkur, sem nýfædd börn, uppá þat, at þer þróest, fyrir þá sömu.

3. Ef þer hafet annars smæðad, at Drottin er lifur.

4. Til hvers þer erud komner, svo sem til lifanda steins, hver af mönnum burtloftadur, enn þá Gude er hann útvalenn, og þyr mætur.

5. Dg uppbygget yður einnenn sem lifande steina, til andlegs háfs, og til heilegs prestðæmis, til at offra andlegar offeraner, þær Gude þackæmar seu, fyrir Jesum Christum.

6. Þar fyrir inneheldur svo ritningen: Siá þar, og legg í Zion útvaldanni þyrmetann þyrningarslein, og hver á hann trúer, sá skal eigi til flæmmar verda.

7. Þur, þer sem nu trúed, er hann þyrmetur; enn þinum vattrúndum er hann sá steinn, sem upphoggendur burtloftadu, og at þyrningarsleine er vordenn.

8. At ásteitingar steine, og hneiflunar bellu, þeim sem rekastig á orðed, og þar eigi á trú, hvor þeir eru uppá setter.

9. Enn þer erud þat útvalda stekt, konunglegur kennemannsflapur, þin heilaga þið, folk eggenudómsins, svo at þer flulub lunngera þygder hans, sem þur hefir kallad af myrkunum, til síns dásamlega lífs.

10. Þer sem forðumdago eðfí folk vorud, og erud nú Guds folk, og hverir forðum eigi í náðenne vorud, enn nú í náðenne erud.

11. Færir bráður, og þeide yður lífa sem framande og utlendinga, at þer halded yður frá hollblegum gýrðum, hverar gegn sálanne stríða.

12. Dg hafet gáða umgengne medal heidenna þiðda, svo at þeir sem um yður tala, svo sem af illgerðamönnum, síde yðar góðverk, og þyrðle Gud þegar kemur nú fyrir dagenn.

13. Bered undergefuer allre mannlegre stíðan, fyrir herrans sáler, se þat konungur, svo sem þinum þýparsta.

14. Edur landsliðsrúrum, svo sem af þorum útscendum, til hefndar yfer illvirka, og góðum til lofs.

15. Því þat er villi Guds, at þer með velgeeninge niður lagged spíturleik þeimstra manna.

16. Svo sem frelsingar, og eigi svo sem hefður þer frelse illfunne til þerhyllmingar, heldur svo sem Guds þiðustumenn.

17. Gæð virðing hverum manna. Bræðurna elstæð; ottest Guð; heired konungenn.

18. Þer þísnustumenn, vered þercunna undergefner, með allre bitaseme, eigi alleinasta göðum og spakferðugum, heilbur einmenn þeim ferlunduðr.

19. Því þat er náð ef noður fyrer samvitfunnar sakir til Guðs þoler hið illa, og líður hið óretta.

20. Því hver þrófan er þat, ef þer fyrer misgerða sakir flög líðed? Enn nær þer umlíðed og hóled fyrer velgerða sakir, þat er náð hið Guðe.

21. Því þar til erud þer kallader, með því Kristur þesir einmenn líðed fyrer oss, eitt eftirðæmi efterslæð, at þer skyldub eftersýlga hans fótspor.

22. Hver engi synd gerde, eigi heilbur eru soik fundenn í hans munne.

23. Sá edli formællte í gegn, þá honum var formællt; eigi ógnade, þá han leib: enn hann yfergaf þat bonum, sem rett dæmer.

24. Sá fiálfur þesir vorum syndum offrad með sínum líkama á trenu, svo at ver frá syndur deibber, lífðum rattlætenu, af hvers benium þer erud heilbrigt er vordver.

25. Þvíat þer vorud svo sem vílluráfanðe seuber, enn nú erud þer unventer til hirðers og biskups þbvarra sálra.

III. Capitule.

x. Efta einnenn flulu þvinnurnar vera undergefna sínum mönnum, svo at einnenn þeir sem eigi trúa á orðed, verde fyrer þvinnana umgengne, fyrer utan orð, þferunner.

2. Nær þeir síá ybart þreinlífe og líðferde í óttaseme.

3. Hver flaxseme eige skal vera hin ytre, með hárflettan, og gulle umhenganda, eða flæðaburde.

4. Heilbur sá hulde matur hiartsans óþíallatur, með hógrarum og lírelátum anda: þad er þymætt fyrer Guðe.

5. Þvíat svo hafa einnenn forðum heilagag flunnar þrúðt sig, þær sem á Guð vonudu, og undar erbergefna veru sínum egnunnum.

6. Efta sem Sara var Abraham blyðug, og kallade hann herra; þværrar dætur þer erud orðnar, ef þer uel gered, og erud eige svo stáðlitar.

7. Efta einnenn, þer menin, búed með þeim með flinseme, og gefed því kvænlega svo sem því breiðasta verkfære sína, heidron, svo sem einnen samersingum náðargáfu líffins, svo at ybart bæna hallð verde eige hinbrad.

8. Enn at alýðtan, þá vered aðer einhugader, samþgluger, misfunsamer, líúfer.

9. Endurgjallbed eðe illt með illu, edur flammarorb fyrer flammayrde, þellbur þar í gegn blefðed. Og vited at þer erud þar til kallader, at þer bleffan erfed.

10. Því hver hann vill lífa, og síá góða þaga, sá stille sína tungu, at hán tale eige vóndt, og sínar varer, at þær eige svíke.

11. Hann snúe ser frá illu, og gere hið góða, leite frídarens, og honum eftersýlge.

12. Því augu Drottins líta til þeirra rattlátu, og hans eyru til þeirra bæna. Enn auglit Drottins lítur til þeirra sem illa gera.

13. Og þværrer sá þdur gete gránðad, ef þer eftersýlged þínu góða?

14. Og þótt þer líðed einnenn
syrer rettfræðisins sakar, þá erud
þer þó sakar: bræðest eigi þeirra
ögnan, og stelfest eige.

15. Einn helged Gud Drottinn
í yðrum hiaurtum. Vered og
iafnlega reidubáner, andsvar at
gefa hverum manne þeim sem
stíals krefur af þeirre von, sem í
yður er.

16. Og þad med högværum ötta,
hafande góða samvissku, svo at
þeir, hverer yður baktala, sem vær-
ud þer iðgerðamenn, til flámar
verbo, at þeir hafa lastað yðra
góða umgengne í Christo.

17. Því þad er betra, ef þad
er Guds vili, at þer syrer velgerða
sakar líðed, enn syrer vöndra verka
sakar.

18. Af því, at Christur hefir
eitt sinn syrer vorar synder líðed,
hinna rettfræðis syrer rángláta, uppá
þad hann fornsære oss Gude; og
er hefir yður efter höllbenu, enn lif-
ande gerbur efter audanum.

19. Í þeim sama er hann einu-
enn burt genginn, og hefir þeim
audum predikað í flótrunum.

20. Hverer forðum daga eigi
tráðu, þegar Gud eitt sinn efter-
beid, og höfennmæde hafte í Móa
tíð, nær aurfenn var tilbænn, í
hverre fáer, þad er átta sakar,
hiðskubust syrer vatned.

21. Hvert nú einnenn oss hiðsp-
lega gerer í flámenne, hver syrer
hitt er tilminnud, eige burttekt
höllsinns saurleika, hefir sátt-
mále góðrar samvissku við Gud,
syrer upprisu Jesu Christi.

22. Sá sem í himenenn upp-
forenn er til Guds lægre handar;
og hverum explarner og hiner
völdugn, og kraflarner eru under-
gesner.

IV. Capitule.

1. Med því Christur hefir nú
syrer oss líðed í höllbenu, þá bræð-
ed yður einnenn med því sama
hugföte. Því hver á höllbenu
líður, sá lætur af at syndga.

2. Evi at hann þaban í fró,
hvad efterfarande ase er í höll-
benu, life eige efter höllsinns gryn-
um heilbur vilia Guds.

3. Þvíat þad næger, at ver
höfum þann umliðna tíma lifdaga
anna lifad, efter heidingslegum
vilia, þá ver genginn í lausung,
loftasendum, dryðinskap, ofáte,
og ofdryðum, og í þerseligum
flurgodabyrdunum.

4. Hvad þá undrar, at þer eige
med þeim hlauðed, í því sama
óheilsusama óhöfe, og gubliðan.

5. Hverer reikningsflak flulu
gera hönum, sem reidubáner er
at dæma lifendur og dauða.

6. Þvíat syrer þad er einnenn
hinum dauðu evangelium flunn-
gert, uppá þad þeir bæmder verke,
efter monnum á höllbenu, enn í
audanum life Gude.

7. Og ender allra hluta telur
at nálgast.

8. Syrer því vered höffamer og
sparnestner til bænnanna.

9. Einn umframinn alla hlute,
hafed innbyrðis glóande forleil,
þvíat læleilurinn hylur einnenn
fiolða syndanna.

10. Vered gefrifuer innbyrðis,
án möglunar.

11. Og þíone hver öðrum, hver
einn med þeirre gísf, sem hann
hefir odlast, svo sem góðer for-
flórnarmenn margvíslegar Guds
náðar.

12. Ef noður telar, tala hann
þad svo sem Guds orð: ef noður
hefir embætte, hann þíone efter
þeirre orku, sem Gud gesur, svo

at í öllum hlutum verbe Gud þorðlabur, fyrir Jesum Christum, þyrum se þyrd og vellde, frá eplífo til eplífdar, amen.

13. Míner lærustu, eigi skulud þer láta þá freistni undra þdur, hver þdur hender, svo at þer reynd-er verðed sem hendte þdur nokud fáheyr.

14. Heildur gleðed þdur, at þer með Christo líðed, uppá það þer einnenn á openberingar tíma hans þyrdar mættud gleðast og fagna.

15. Sæler erud þer, þá þer vanvirður verðed fyrir nafn Christi, þóat andenn, sá sem er þyrd-arennar, og Guds ande, hvíler yfer þdur, blá þdur veggamabur.

16. Enn eingenn þdar líðe svo sem manndröðvare, þíofur eða ill-virki, eða sá, sem í annarlegt em-bætte fellur.

17. Enn ef hann líður svo sem annar Christenn, þá skammest hann sín eigi, enn þyrðe Gud í lífka tilfelle.

18. Af því tíme er, at dómur-enn tiltaf á Guds húse. Enn bíre hann fyrst á oss, hver mun þá ender verða þeirra sem Guds evangellio eige trúá?

19. Og ef hinn rettláte verður varla forvaradur, hvar mun þá hinn ógublege og synduge þyrtaf?

20. Þar fyrir skulu þeir, sem líða eftir Guds villi, konum sfaar sáler á hendur fela, svo sem trúsyndum skapara, í góðum verk-um.

V. Capitule.

1. Þá auðbunga, sem á medal þdar eru, óminnne eg, svo sem vottur þíllanna í Christo, og hlut-takare þyrdarennar, sem openber skal verða.

2. Alled þá hið Gud, sem þdur er á hendur salen, og gæted vel at, eige naubuger, heildur síðsvifuger, eigi fyrir flæmb óvinnings sáfer, heildur af gédum þílla.

3. Eige svo sem þeir yfer mann-um drottna, heildur vered fyrir-mind hiardarennar.

4. Svo munud þer, nær hinn æðke hirder mun þyrtaf, óvinn-lega lörenu þyrdarennar meðtaka.

5. Þílla einnenn þer, hverer þunger erud, vered Auðungum undergefner.

6. Allersaman vered hver öðrum undergefner, og hælled þdur fast við lítellatad, þóat Gud móttend-ur dramblátum, enn lítellaktum gefur hann náð.

7. Fyrir því lítellatad þdur nú under völduga Guds hönd, svo at hann upphese þdur á sínum tíma.

8. Alla þdra áhyggju varped uppá hann, þóat hann ber um-hyggju fyrir þdur.

9. Vered sparneyfer og vafed, þóat þdar móttandare þírfullenn gengur umkring, sem grenjande les-on, efterleitande þeim hann svelgi.

10. Móttanded þonum örugg-lega í trúme, og viled, at þdrir brædur, þeir sem í heimenum eru, hafa þá sömu ánaub líðed.

11. Enn sá Gud allrar náðar, sem oss hefir kallad til sinnar eplífrar þyrdar, í Christo Jesu, hann same mun þdur, þer sem um lítla stund líðed, fullgera, tilreida, líf-tia, esla, og stadsesta.

12. Þeim þínum sama se þyrd og vellde, frá eplífo til eplífdar, amen.

13. Fyrir Sylvanum þbran trú-ann bróður at því eg meina hese eg fátt eina þírfad þdur til, til-áminningar, og til vottunar, at-

Þetta er hin sanna Guds náð, í hverre þer standeb.

14. Þdur heilsa þeir, sem samt þdur útvalder eru í Babylon, og minn sonur Marcus.

15. Hellesed þdur innþræð með kærleiks kofse, fridur se með þúam þeim, sem eru í Christo Jesu, amen.
Ender hins forra S. Peturs Þífast.

Hinn annar S. Peturs Þífastill.

I. Capitule.

1. Simon Petrus, þíonn og postule Jesu Christi. Þeim sem með oss þá somu byrmætu trú hafa blöted, í rettlatanu, þvi sem vor Gud gefur, og lausnarenn Jesus Christus.

2. Gud gefe þdur mikla náð og frid, fyrir kynning Guds, og Jesu Christi vors Drottins.

3. Af því oss eru áksháttader hans gudleger krastar veitted hvera er til liffins og gudlegs athafes hendta fyrir vidualkenning þess, sem oss þessir kallab; fyrir hina byrd og bygd.

4. Fyrir hvera þau byrmætu og hin allra stærstu fyrirheit eru oss gefen, sem er, at þer fyrir það sama hluttakarar vidual gudlegar hátturu, ef þer áhyed forgengelegar ghrnber veraðvarennar.

5. Þvi háfod þat alla kapps, mune á, og auðsyned í yðvarre trú kygd, og í bygd vitsmune.

6. Og í vitsmunum höffeme, og í höffeme þolennmæde, gud-ræfne.

7. Og í gudtæfne bróðurleg ann kærleika, og í bróðurlegum kærleika, almennelegann kærleika.

8. Þvi ef þetta er gnógt hiá þdur, þá mun það eige láta þdur vera luta ne óávartarjama í vidualkenningu vors Drottins. Jesu Christi.

9. Enn þann sem þetta þessir eigi, þá er bláður, og fálmar

med hendenne, og forglegzmer hreinsun sinna fyrir synda.

10. Fyrir því, kærer bráður, legged þess meire kappsmun: á yðra kallan og útvalning at staðfesta. Þvi ef þer gered það, mun lid þer eige þrasa.

11. Og mun þdur svo rifuglega gefenn inngángur verda í æfenlegt ríke vors Drottins, og lausnara Jesu Christi.

12. Fyrir því vil eg eige láta hiá líða at áminna þdur iasulega um þetta, þó at þer vited það, og erud stírker í nálægum sannleika.

13. Þviat eg heild það tilher-telegt, svo leinge sem eg em í þessu breife, at uppvellia, og á at minna þdur.

14. Þvi eg veit, at eg mun snarlega mitt breife afleggja, svo sem vor Drottinn Jesus Christus þessir mer opennberad.

15. Enn eg vil kapps um kofsa, at þer iasnan efter mína útför hafed slíkt til minnis at hallda.

16. Þviat elge þofum ver þeiar bæmasróðum fráfagnum efter-folgt, þá ver gerðum þdur kunhann kraft og hingatkomu vors Drottins Jesu Christi, heildur þofum ver fíalfer sed hans byrd.

17. Þá, þann af Gude fobur meðtol byrd og heidran, foref raufi, sem til hans stede í mífell-re byrd, á þann hátt: þessir er minn elstulegur sonur, á hverinum eg þesse fíðnan.

18. Og þessa raust heyrðum ver af hvarnum sama, þá ver þorum með honum uppá flállu helga.

19. Þer þesum eitt öflugt spáðoms orð, og þer gered vel, þer hafed þar gát á, svo sem þvi löse, sem skín í myrkum stad, þar til dagurenn byrter, og morgunskiarinn upprennur í þdrum hlautum.

20. Og þad flulub þer fyrst vita, at eingenn spádómur í ritningunne fter af eiginnlegre utleggingu.

21. Þvi þar þesir eige enn nú þodur spádómur, efter mannsins bilia frammsluttur vered, heildur ef Hrisugum anda tillnóðer þafa þeir Guds heilager menn talad.

II. Capitulo.

1. Enn þar voru og svo falsspámennt meðal fólksins, líka sem þar munu og einnenn á meðal yðar verða lygesamier lærendur, sem íafnsframt innleida munu hósta-famlegar tvíbrægner, og afneita Drottne, þeim sem þá þesir endurkæpt, og munu yfer siálfa sig leida snægga fyrerdæming.

2. Og marger munu efterfylgia þeirra forðisæsun, fyrir hvera sanleiks vegur mun lastaður verða.

3. Og fyrir ágyrne og uppdiatub ord munu þeir höndla við yður. Hverradóms áfelle mun eigi lenge dvelja, og þeirra fyrerdæming sésur eige.

4. Þvi ef Gud þesir eigi þyrmt þeim englam, sem syndgudu, heildur þesir hann steypt þeim með hledum myrkrauna til helvætis, og ofurgeseð þá, at þeir til hömsins varðveittust.

5. Og þesir eigi þyrmt hinne færra veröldu heildur varðveitte Dóga, þann rettletis predikara

siálfann áttunda, og innleidda svo flóðed yfer veröld þinna ogúðlegu.

6. Og þesir borgernar Sodoma og Gomorra at öflu gert, umturnad, og forðæmt, setiande þar með þeim ógúðlegu efterdæme, sem seirna meir koma mundu.

7. Og frelsade hinn rettletá Þóth, hverum sá frammarlegur lóður alla meinsemd gerde, með þeirra saurlegu liferne.

8. Þviat, með því hann var rettletur, og bygde meðal þeirra, svo at hann hlaut at siá þad og þeyra, þá kældu þeir dag frá dege þá rettletu sálu með þeirra ranglátum verkum.

9. Drottinn kann þá gubhræddu úr freisne at frelsa, enn hina ranglátu at varðveita til kvála á degi dómsins.

10. Enn einna mest þá, sem höldenu efterfylgia, í saurugum gyrdum, og herradómenn forsmá; eru brisluger, fergóðer, eigi skelfande tignarvelled at lasta.

11. Þar þó englarner, þeir meire mátt og kraft þafal, eigi borid geta þann lastunardóm gegn ser af Drottne.

12. Enn þeir eru svo sem stinlaus kvikende, hver af nátturunne eru þar til fædd, at þau veidd og slátrud verbe. Þeir lasta þad, hvad þeir eige afvita og munu ferverfarast í sínu forðiarfanlegu atháfe.

13. Og ránglætis verblænn þar af hljóta. Þeir hallda fyrir sælgæte daglegar fæsingar, þeir eru flæmm og lester, því þeir bramla af yðarelmusu, og brastu af yðru.

14. Þafa augun full hördóma, og láta eige varna ser at syndga; og giunna at ser lauslyndar sáler; þafa í gegnum smoged þarta af ágyrne, kældu fól.

15. Þfergefande rettann veg, og fara viller, og eftersýlgja vege Saláms sonar Bafor, hver elstade verblaun ránglætesins.

16. Enn hann sed straff sinnar þfertgöðlu, sem var, at þad mál- lausa klifbæra þyr talade mann- legre raustu, og astrade svo spá- mannins fávitstu.

17. Þeir eru brunnar en vatns og sty af hvirfilvinde drifen, hver- um vardveitesti myrkranna dymma at eplstfu.

18. Því þeir tala drambkóm ord hegnfunaar, og teigia fyrer munadlæma til höldlegra grynna, þá hina, sem rettelega umflyber voru, og nú vegarviller gánga.

19. Dg heita þeim frelse, sem þeir eru þó fálfer fortöpunar- ennar þíonar. Því af hverum sem nöðar er yferunnenn, þess þíonn er hana ordenn.

20. Því fyrst þeir eru umflyber saurende veraðbarennar, fyrer vid- urkenning Drottins, og lausnar- ans Jesu Christi, enn verda síðan astur í híd sama vasðer og yfer- unner, þá er híd þeim hit síðara vorded þerra hinu fyrra.

21. Því betra være þeim þad, at þeir þessu eigi þedst rettlettesins götu, enn at þeir þedde hana, og umvöndu fer frá því heilaga bód- orbe, sem þeim er gefed.

22. Sannlega hender þá þad, hvað í sonnum orðslöide plagar at segast, at hunderen etur upp astur sína spöu, og þveged soin vilter fer astur í saurnum.

III. Capitule.

1. Þesse er fá annar Þistil, sem eg þrifayður, miner lærustu, í hverum eg uppvek og áminne þdvarst flært hugstot.

2. Ebo at þer hugleided þau ord, sem yður áður fyrerframmi eru sögd af Heilegum spámsá- um, og vorn bódflab, ver sent er- um þestular Drottins og lausnar- ans.

3. Dg í fyrstu þá vited, at á síðurstum dögum munu koma spottarar, hverer efter þeirra egen- legum grynnum munu gánga,

4. Dg sega: Hvar er fyrerheit hans tillömu? Því þadan í fró feburner sofnubu, blifa aller hlutir, svo sem af upphase fleyns anna verub hefir.

5. Því af hveru vilia þeir eigi vita þat, at himnarnar einnenn voro forðum tíð, þar með, at jorden var af vatne, fyrer Gud's ord.

6. Þóvard sem áður veröldern í þeirretíð fyrer þau þömu ord af vantöðöðenu forðiorub.

7. Ebo og einnenn fá himer og jörd sem nú eru. munu verða fyrer hans ord spurub, svo þat þau elðenum vardveit verbe, á dege döms og fyrerðæmingar égudlegra manna.

8. Enneitt se óhuled fyrer yður miner lærustu, at einn dagur fyrer Dröttne, er sem þúsund ára, og þúsund ára svo sem einn dagur.

9. Dröttinn seinkar eigi sínu fyrerheite, svo sem sumer heilka þat fyrer seinkun, heildur hefir hann þölennumaðevid- öð, og vill eigi at nöður fortapest, heildur at hver maður snæ fer til yfer- bötur.

10. Enn dagur Drottins mun koma sem þíöfur á nottu, á hverum himnarnar munu sorgánga með þörum brestum, enn höfudstæpna- nar bráðna, og jorden, og þau verk, sem þar eru inne, munu uppbræna.

11. Med því, allt þetta skal nú forganga, hvílkum þyrir þú þá at vera, með heilögu athæfi, og gúðræðegum verfum?

12. Svo at þer eftirstúnded og stúnded at þeirre tilkomu þess drottinleaga dags, á hverum himnarnar munu af elldi forganga, og löfsubæpnur af hita bráðna.

13. Enn verðuntum eftir æðum himne, og nyrre jörðu, eftir hans fyrerheite, í hverum rettlaðed byggjer.

14. Fyrer því, mínir lærustu, með því þer skalud þessa vænta, þá löfsgæðed, at þer fyrer hönum öfledaðer og östraffanleger í fríðum sundner verðed.

15. Og kolenmæðe vorðs Drottins hallað fyrer þdra sálubíalp. Sem þúur einnenn vor elskulegur

bróðer Þáll, eftir þeirre spele hönum er gefen, þrifad þesir.

16. Svo sem hann í öllum þresum þar um ræðed, í hverum eru sumer blutet þúnger at stílla; hveru hiner öfróðu og öfróðugu rángsnáa, svo sem einnenn öðrum ritningum, til þeirra eiginlegrar spreððamíngar.

17. Enn þer, iðsner elskuleger, með því þer þad fyrerfram vited, þá vakted þúur, at þer eige fyrer villu hildulausra manna, frá leiddur verðed, og affallad frá þdrum egenlegum stadleika.

18. Hellður vared í náð og víðurkínníngu vorðs Drottins og lausnarans Jesu Chrísti. Þeim sama se þýrd, nú og at eyllífu, amen.

Ender þess síðara S. Peturs Þistill

Sinn fyrste S. Jóhannis Þistill.

I. Capitule.

1. Þad sem var af uppþæfi, hvað ver þeirðum, hvað ver sáum með vorum augum, og hvað ver fróðubum, og þórar þendur á tóku, um ord líffins.

2. Og líffid er opénberad, og ver sáum, og vottum, og þóðum þúur líffed þad æfenlegt er, hvort var þíð sódurnum, þýrtest oss.

3. Hvað ver sáum og þeirðum þad þóðum ver þúur svo at þer þesud samfelag með oss. og vort samfelag se með sódurnum, og með hans syne Jesu Chrísto.

4. Og þetta þrifum ver þúur, at þðar sögnudur se skallaminn.

5. Og þetta er sá þóðskapur, hvorn ver þeirðum af þanum, og þóðum þúur, at Gud er líos, og þíngeti mýrkur er í þanum.

6. Ef at ver segum, at ver þósum samfelag með þanum, og gangum í mýrkrenu, þá língum ver, og gerum eige samleik.

7. Enn ef ver gangum í líos senu, líka sem hann siálfur í líos senu er, þá þósum ver samfelag innþýrðis. Og blóð Jesu Chrísti, hans senar, þreinsar oss af öllum syndum.

8. Ef ver segum: ver þósum enga synd, þá villum ver siálfá oss, og samleikfrennir eige í oss.

9. Enn ef ver víðurkennum vorð ar synd, þá er hann trár og rettíáttur, svo at hann fyrergerir oss þórar synd, og þreinsar oss af öllu rangíate.

10. Ef ver segum: at ver þósum eige syndgáð, þá gerum ver hann at lygara, og hans ord eru þá eige í oss.

II. Carituse.

1. Min barna korn, þetta strífa eg yður til, svo at þer spýðged eige. Og ef einn hver spýðgar, þá hvítinn ver árnadarmann hía ísðarnum, Jesum Christum þann reitláta.

2. Og hann same er forlífun fyrir vorar syndir. Enn eige einasta forer vorar, heildur einnenn fyrir áttar betalldarentar.

3. Og þar af vitum ver, at ver þáum hann, ef ver vardveitum hans bodord.

4. Hver hann seger: eg þessi hann, og heildur eigi hans bodord, sá er tögare, og í þóttum er eing-ein sanuleitur.

5. Enn hver hans ord vardveiter, í þeim er sannarlega Guds færleitur fullkominn. Þar af þessum ver, at ver erum í þannum.

6. Hver hann seger sig í honum at vera, sá skal og ganga, lífa sem hann hefir gærd.

7. Brædur! eg strífa yður eige nýtt bodord, heildur gamalt bodord, hvert þer hásed frá uppháfe haft. Þad gamla bodord er þad ord, hvert þer hásed heyrð frá uppháfe.

8. Og enn áftur strífa eg yður nýtt bodord, þad sannarlegt er hía honum, og hía yður, þóat myrkurenn eru framhía gengin, og híd sanna lífs stán nú.

9. Hver hann seger sig í lífsenu vera, og hatar sinn bróður, sá er enn nú í myrkrunum.

10. Hver sinn bróður elskar, hann blíur í lífsenu, og hía honum er eingin hneiflan.

11. Enn hver sinn bróður hatar, sá er í myrkrenu, og ráfar í

myrkrenu, og veit eigi hvert hant gengur, þóat myrkrenuhafa hans auga forblindad.

12. Kærn barn! eg strífa yður þad, at yður verdesyndirnar fyrirgeinar, fyrir hans nafn.

13. Eg strífa yður sedrum, þóat þer þessed þann sem af uppháfe er. Eg strífa yður æstumennum, þóat þer hásed þann hrekkofsa yferunned.

14. Eg strífa yður smábörnum, þóat þer þessed fodurenn; Eg hese strífad yður sedrum, því þer þessed þann, sem af uppháfe er; eg hese strífad yður æstumennum, at þer stírkir send, og at Guds ord blíse hía yður, og þer hásed þann hrekkofsa yferunned.

15. Eige stulud þer heimena elsta ne þad í heimenum er. Ef nokur elskar heimena, í honum ee eige færleitur fodurhús.

16. Þóat allt þad í heimenum er, sem er sýn hollðsins, og sýn augnanna, og drambíamt líferne þad er eige af fodurnum, heildur af heimenum.

17. Og heimurenn forgengur, og hans sýn. Enn hver Guds vilia gerer, sá blíur at eplíu.

18. Vörn! þad er hin síðarsta stund, og sem þer hásed heyrð, at antachristur kemur, og nú eru marger antichristar vordner. Hvað af ver vitum, at þad er hin síðarsta stund.

19. Þeir eru frá ós útgengner, enn þeir voru eige af ós. Því hefdu þeir vered af ós, þá hefdu þeir hía ós blífed. Enn at þeir auglósar verde, þad þeir eru eige aller af ós.

20. Og þer hásed smurninanna af þeim sem heilagur er, og þessed allt.

21. Og skrifade yður eige, svo sem vissud þer eige sannleikenn, heildur vited þer hann, og vited, at eingenn lyge kome af sannleik, annum.

22. Hver er lygare utan sá, sem neitar, at Jesús se Christur? Það er sá antichristur, sem neitar fœdur, enn og sonenn.

23. Og hver synennum afneytar, hann hefir og eigi fœdurenn; hver hann vidurkennur sonenn, hann hefir og fœdurenn.

24. Hvað þer hased nú heyrt af upphase, þáð blise hía yður. Ef það blifur hía yður, hvað þer af upphase hased heyrir, þá munuð þer hía synennum og hía fœdurnum blifa.

25. Og þetta er fyrerheited, hoert hann hefir ofþ lofad, sem er eplift lif.

26. Þetta hese eg skrifad yður til, um þá, hverer yður afvega leida.

27. Og samningenn, hvera þer af hönum hased medtefed blifur hía yður; og þer þarsed eigi, at noður feune yður, heildur svo sem sá samning kenne yður alla hlute, þá eru það sanninde og eingenn lygi. Og sem hán hefir yður kennt, þá blifed i hönum.

28. Og nú börn, blifed i hönum, uppá það, nær hann mun openberast, at ver höfum dærfung, og verðum eige fyrer hönum at bæixlan i hans tilkomu.

29. Þyrst þer vited hann er rett, ofþ, þá vited einnenn, at hver rettwise gerer, sá er af hönum fæddur.

III. Capitule.

1. Stáed, hvílkann kærleika

saderenn hefir ofþ andsyne, at ver skulum Guds börn kallast. Þyrer þvi þeker yður heimurenn eige, þviat hann þeker hann eige.

2. Míner kærustu, ver erum nú Guds börn, og það er enn eigi openberad hvað ver munum. Hönum lífer verða, þvi ver munum hann sá, svo sem hann er.

3. Og hver einn, sem þvilika von hefir til hans, sá hreinsar sig líka sem hann er hreinn.

4. Hver synd gerer, sá gerer rángt, og synden er hið ránga.

5. Og þer vited, at hann hefir þyrst, at hann vorar synder burtræle; og eingenn synd er i hönum.

6. Hver i hönum blifur, sá syndgar eige; hver hann syndgar, sá hefir eige sed ne þekt hann.

7. Börna forn! láted engann vilka yður. Hver rettwise gerer, sá er rettvis, líka sem hann er rettvis.

8. Hver iud gerer, sá er af diosfennum, þviat diosfullen syndgar af upphase. Þar til þyrst Guds sonur, at hann niðurbræte diosfulsins verk.

9. Hver af Ende er fæddur, sá gerer eige synd, þviat hans sáð blifur hía hönum; og hann getur eige syndgad, þviat hann er af Ende fæddur.

10. Þar af eru angliós Guds börn, og diosfulsins börn. Hver hann eigi gerer rettwise, sá er eigi af Ende, og hver eigi elskar sinn bróður.

11. Þviat, það er sá hodsþayrar, hvern þer hased heyrt frá upphase, at ver skulum elsta ofþ innbyrdis.

12. Eigi sem Cain, lá af hin um vonda var, og thel sló hann bróður. Og sýrer, hvað thelfið hann? Því hans vert vörn vönd og hans bróðurs rettsferdug.

13. Undrest eigi bræður mælar, þó heimurinn hate yður.

14. Ver vinnur, at ver úr dauð önum erum kommet til lífins, þó at ver elsturn bræðurnar.

15. Hver hann elskar eige sinn bróður, lá blifur í dauðanum. Hver sinn bróður hatar, lá er manndrápate, og þer vited, at manndrápateinn hefir eige eyllif líf hía fer blifanda.

16. Af þó þeckinn ver færleifann, at hann hefir vogat sitt líf sýrer oss, og ver skulum eim ann voga lífed tóter vora bræður.

17. Einn nær uoður hefir þessar, at veraldar andæse, og fer sin bróður nand líða, og lýtar sitt hiarta til þrerr honum, þó erum blifur Guðs færleife hía honum?

18. Mía barnaforn! elsturn eige med orð og tungu, heildur med verke og samleifa.

19. Þar af þeckinn ver, at ver erum af samleifnum, og kunnum at stilla til vinds vor hianstu sýrer honum.

20. Þó þó at vort hiarta sordæme oss, at Guð er meire vorn hiarta, og þeker alla hlute?

21. Þer áfsamleger, ef vort hiarta sordæmer oss eige, þá þósum ver diarsang til Guðs.

22. Og hvað ver bidinn, þá minnum ver af honum ödlast þó at ver geynum hans bodord, og gerum hvað honum þægelegt er.

23. Og þetta er hans bodord, at ver trúum á nafn hans sonar

Jesu Chrísti, og elsturn hver annann, þó sem hann gaf oss það bodord.

24. Og hver hann vardveiter hans bodord, lá blifur í honum, og hann í honum. Þá þar af þeckinn ver, at hann blifur í oss, úr af þeim anda, hvern hann hefir gefed oss.

IV. Capítule.

1. Þer áfsamleger! trúð eigi serhverum anda, heildur reynd andana, hvert þeir eru af Guðe. Þó at þar eru margar falsstenn: endur í veraldena útgenar.

2. Þar af skulum þer Guðs anda þeckia: hver ande, sem vidurfennar, at Jesus Chrístus se í holded tommen, lá er af Guðe.

3. Og hver ande, sem eigi vidurfennar, at Jesus Chrístus se í holdenn færunu, lá er eigi af Guðe, og þá er lá ande þess antichrísts, af hverum þer hafed heyrt, at hann munde toma, og er nú þegar í heimnum.

4. Varna forn! þer erud af Guðe, og hafed hina vferuend þó at lá í yður er, hann er hinum meire, sem í heimnum er.

5. Þeir eru af heimnum, sýrer því tala þeir heimnum, og heimurinn hlýder þeim.

6. Ver erum af Guðe, og hver hann vidurfennar Guð, lá heyrer oss: hver hann er eige af Guðe, lá heyrer oss eige. Þar af þeckinn ver anda samleifins, og anda vildumstus.

7. Þer áfsamleger! elsturn oss innbyrdis, þó at færleifurum er af Guðe, og hver hann elskar, lá er af Guðe sáðour, og þeker Guð.

8. Hver hann elskar eigi, sá þekker eigi Gud, þvíat Gud er kærleifurenn.

9. Í þess openberaðes kærleifs, er Guds við oss, at Gud sende sinn eingetean son i heiminu, at ver skyldum fyrir hann lífa.

10. Þar i er kærleifurenn: eige at ver elskudum Gud, heldur at hann elskade oss, og sende sinn son, til forlífunar fyrir vorar synder.

11. Per ástamlager! fyrir Gud hefir oss svo elskad, þá skulum ver einnenn elsta oss inþyrdis.

12. Eingern hefir Gud nokru sinne sed. Ef ver elskum oss inþyrdis, þá blifur Gud i oss, og hans kærleife er fullkominn i oss.

13. Þar af þessum ver, at ver blifum i honum, og hann i oss, þvíat hann hefir gefið oss af sinum anda.

14. Og ver sáum, og vitnum, at faderenn hefir sendt sonena til heimans lánénara.

15. Hver nú vidurkennir, at Jesus er Guds sonur, i þeim blifur Gud, og hann i Gude.

16. Og ver höfumu þekkt, og trúat þeim kærleika, sem Gud hefir til vor. Gud er kærleifar, og hver i kærleif blifur, sá blifur i Gude, og Gud i honum.

17. Í þess er kærleifurenn fullkominn hiá oss, at ver höfum dörfung á dege dómans, þvíat lfsa sem hann er, svo erum ver einnenn i þessum heime.

18. Hráðsla er eige i kærleika, heldur útdrífur fullkominn kærleife hráðsluna, þvíat hráðslann hefir fíol, enn hver hann hráðest, sá er eige fullkominn i kærleika.

19. Sáttum oss hann elfsa, því hann hefir elskad oss fyrir.

20. Ef einhver segr: eg elfsa

Gud; og hatar sinn bróður, sá er lygare. Því hver hann elskar eige sinn bróður, hvern hann ser, hvernenn gerur sá Gud elskad, þann hann ser eige?

21. Og þetta bodord. höfum ver af honum, at hver hann elskar Gud, þann elfe og einnenn sinn bróður.

V. Capitul.

1. Hver hann trúir at Jesus se Christur; sá er af Gude sæddur. Og hver hann elskar þann, sem hann hefir sædt, sá elskar og einnenn þann, sem af honum er sæddur.

2. Þar af þessum ver, at ver Guds, born elskum, nær ver elskum Gud, og hanskum hans bode ord.

3. Þvíat það er kærleifar til Guds, at ver hellsdum hans bode ord, og hans bode ord eru eige þung.

4. Þvíat allt hvað af Gude er sædt, það yfervinnur heimenn. Og vor trú er yfervinnung, hver veröldena hefir yferunnad.

5. Enn hver er hann, sem veröldena yfervinnur, útan alleinasta sá, sem trúir, at Jesus se Guds sonur? Þessi er sá, sem kemur med vatne og blóde. Jesus Christus, eige med vatne alleinasta, heldur med vatne og blóde. Og andenn er sá, sem vitnar, at andenn er sannleifar.

6. Þvíat þeir eru þeir sem vitnisburd gefa á himne, faderenn, orðed, og heilagur ande, og þeir þeir eru eitt.

7. Og þeir eru þeir sem vitnisburd gefa á jordu, andenn, vatned, og þessir þeir eru eitt.

8. Ef ver medstokum mannanna

viðniðbærd, þá er þó Guds viðniðbærdur meira, því Guds viðniðbærdur er sá, at hann hefir viðnað af sinum syne.

9. Hver hann tréir á Guds son, sá hefir þennann viðniðbærd þá fer.

10. Hver hann tréir eigi Gude, sá gerir hann at lygara, því hann tréir eigi þeim viðniðburde, þórn Gub vinur af sinum syne.

11. Og þetta er viðniðbærdur enn, at Gud hefir gefið öð eilíft líf. Þá þetta líf er í hans syne.

12. Hver sem Guds son hefir, sá hefir lífið. Hver hann hefir eigi Guds son, sá hefir eigi lífið.

13. Þetta þessade eg yður, þer sem tréir á nafni Guds sonar, so at þer vítið, at þer hafið egi lífið; og so at þer tréir á nafni Guds sonar.

14. Því þad er sú dýrsluk, sem ver höfum til hans, at ef ver vídum nokkurs, eftir hans vilja, þá hefir hann öð.

15. Og fyrst ver vitum, at hann hefir öð; það ver um vídum, þá vitum ver, at ver þer bæner

höfum, þessat ver höfum beded af hann.

16. Ef nokur er sinn bróður syndge einhveru synd, eigi til danda, sá má víða, og mun hann gefa þeim lífið, sem syndgæð, eigi til danda. Þar er synd til danda, eg sége eigi, at nokur skule þyrir henne víða.

17. Allt ráðglæte er synd, og þar er inn eigi til danda.

18. Ver vitum, at hver af Gude er ræddur, sá þýðgar eigi, heidur sá af Gude er ræddur, hann vardveitir þó og hinn vande mun eigi suerra hann.

19. Ver vitum, at ver erum af Gude, og at allur þeimarenn liggur í danda.

20. Enn ver vitum, at Guds sonur er kominn, og hefir gefið öð þad skine, at ver þessum þann, sem höfum og erum í þíum sonna hans syne Jesu Christo. Þessi er sannur Gud, og eilíft líf.

21. Vatna forn! þatad yður víð afgudum, amen.

Endir S. Jóhannis Þífills.

Hinn annar Þífill S. Jóhannis.

I. Capítule.

1. Hinn eldste, þeirre árdauða, þu sijn, og þennar bantunna, hver eg elsta í samfélka; og eigi attein, alla en, heidur einnenn allir þeir, sem þessu samfélka.

2. Þessat samfélkað sáfer, sem i öð lifur, og þá öð mun þera at eilíft.

3. Þad, mistan, þessat af Gude þessat, gaf Drottne Jesu Christo,

syne sedursind, í samfélka og þessat, í öð öð.

4. Þessat gladdur en eg, at eg þessat synded meðal þinna þessat þá í samfélkað gænga, þó sem ver höfum þad þessat af þessat innu meðreled.

5. Og þá þið eg þið, fráð eigi þessat eg þer til þó þessat þessat þessat, heidur þessat þessat þessat þessat, þessat þessat þessat, þessat þessat þessat.

6. Og það er lærleifurenn, at í Christi lærdóme, sá hefir báde ver gængum eftir hans bodorðs. söðurenn og sonenn.

Þetta er það bodorð, eins og 10. Ef einhver kemur til yðar, þer hafed heyrð af upphæf, uppá það þer gænged þar inne.

7. Því marger afbægaleidendur eru kommer í heimenn, sem eige vídurkenna Jesum Christum í höldennu komennu at vera. Þess er sá afbægaleidare og antichristur.

8. Síæd yður fyrer, at ver alótum eige því, hvað ver þesum verfað, heldur svo at ver meðstómun fúllkomen verðlaun.

9. Hver hafir þræfædur, og blivur eige í lærdóme Christi, sá þ-fir engann Gud: hver sá blivur

10. Ef einhver kemur til yðar, og með fer stytur eige þennan lærdóm, þann meðstæf eige í yðart hús, og heilfæð þonnum eige.

11. Því hver þonnum heilfar, sá gerer sig hlutakara hans vandra verka.

12. Eg hese margt at skrifa yður, enn ea vil eige með brefs og blefe, heldur vona eg at koma til yðar, og munnelega víð yður tala, uppá það, vor sögnundur fúllkomen verðe.

13. Ver heilfa börn þessar þintar, hinnar úrvoldu, amen.

Hinn þriði Pistill S. Johannis.

I. Capitul.

1. Þaðurgurenn heilfar Gæjo, hinna elskulega, þvern eg elska í samneika.

2. Minn elskulege! eg æsse í þum greinum, at þer vel vegne, og at þú heilbrigður seir, svo sem það einne þunne sáun vel vagnar.

3. Eg glæðdest nærfa, þá þræðurner koma, og gáfu vinniburd af þinum samneika, svo sem þú og gengur í samneiknum.

4. Eg hese eige noctaru sægun meire enn þann, at eg heyre, at meía börn gænga í samneika.

5. Minn æstæðlege! þú ærer trulega hvað þú ærer víð bræðurnar og gestena.

6. Hverer af þinum lærleifa þasa vinniburd æref þrer sáunæðenn. Og það hefir þú vel

gert, at þú hefir þá fyrer Gude verðulega á veg leidr.

7. Því fyrer hans næfæð sakar eru þer útfarner, og þasa af heidr innum eigi tæf.

8. Því þinum ver þess háttar með tala, at ver seum meðhjálp-arar samneikfæð.

9. Eg skrifaðe sáttæðennu til, enn Diotrephes, sá meðal þeirra vill mæfæð mæfenn vera, meðfætur of eige.

10. Þrer því, nær eg kem, vil eg æminna þann um sín verk, sem hann ærer. Hann þvættir með vöndumfæð gegn of, og lætur seir eige það ænægfa, at hann meðfætur eige stálfur bræðurnar, og vagnar þeim, sem það vifa gera, og útfætur þá af seimæðennu.

11. Minn lærlefe! æfersfæð eige þinu vönda, heldur því þinu Gæða. Hver goðt ærer, þann er af Gude. Hver illa ærer, sá seir eige af Gude.

12. Enn Demetrius, hann hefir eun eg villde eige með bleke og ir vitnissburð af hverum manne, þetta til þínu stríða.
 og af sannleiknum sjálfum: og 13. Enn eg vænte, at eg munne þer berum einnenn vitne, og þer snarlega sjá þig, og þá viljum þer vied, at vor vitnissburður er minnlega víðtalast.

15. Þíður se með þer: þer heilsa vinurner. Heilsa þú vinum.

13. Eg hefðe vel margt at stríða, um með nafni.

Endur Hins þrída Vísfils S. Jóhannis.

Vísfilkenn til Ebræos.

I. Tævilc.

1. Eftir það, End forðuð mægan sinne og margháttaðleaa talade til fedranna fyrir þá mennena

2. Þá hefir hann á þessum stóruðum dögum til vor talad fyrir sonum, þann hann sette til erfinga þess alla hlute, fyrir þveru hann hefir einnenn veröld-aa stórad.

3. Þver, nið þess hann er líóns hans dýrðar, og reit sínd hans vera, og þer alla hlute með sinu fróftuga orde. Þá hann hafde gert þeinsun vorra synda, fyrir sig sjálfann, þá sette hann sig til þessare handar tignenne á hárðum

4. Eða miklu ædre orðin eingatunum, sem hann hefir miklu frammar þeim erfi eitt hærra nafn.

5. Þvíat til hvers engels þá hefir hann noðurn sinne sagt: Þú ert minn sonur, í dag ót eg þig? og enn annað sinn: eg mun þans fader vera, og hann mun minn sonur vera.

6. Og enn aftur, sem hann innleider þann framgetna í heimenn, seger hann: og hann stulu aller Guds englar tilbíðia.

7. Af englumum seger hann at sonum, sína engla geir er hann anda, og sína þenara elldsloga.

8. Enn af synnum: Gud, þítt sæte varer frá eplísd til eplísdar, síðinnarvöndur þíns ríles er upptettur vöndur.

9. Þú hefir eilíad rettlaete, og hatad í anglaete, fyrir þess hefir Gud, þinn Gud, smurt þig með víðsmore sagnadar, framman þess þína hjúttakendur.

10. Og þú Drottinn hefir af upphafe jordena grundvaðlad, og hjúttakendur eru þín handaverk.

11. Þeir munu munu forganga, enn þú munu blíffa, og aller munu þeir endast sem annað fat.

12. Og svo sem klæde munu þá þeim umhverfa, og þeir munu munu hverfast, enn þú ert sjálfur hinn same, og þín ár munu eigi þrötna.

13. Enn til hvers engels hefir hann noðurn tíma sagt: Set þig til minnar hægri handar, þar til eg legg þína búvne til stáar fóia þinna?

14. Er þeir eigi aller þíðustu samet andar, útsender til þíðustu, vegna þeirra, sem erfa stulu-sálu hjálþena?

II. Capitule.

2. Þat sýrer. Þvíat ofþ at gefa
hels frammar gæm at þvi orðe,
þat ver heymum, svo at ver eigi
tekumist.

2. Pøf ef þat ord er flodngt
 yrded, sem fyrir england er tali
 od, og hvers yfertrodsla og óblydne
 hefir medrofed ffa verifering laun.

3. Hvernann viljum ver þá tala: Ána, ef ver gætum, eigi siffrar fálunhiátar? Hver, með þess húh var fyrst predikad fyrir Drottann, þá ek þun komin til vor fyrir þá, sem þana heyrdu.

4. Og Gud gaf þeim vigne, med æstnum og báðsendum, og mórgháttum frastaverkum, og med útfíðingá-heilags anda, efter sinne vild.

5. Postat. Hann-beir eigi engla-
mann underskiel. Þá eftir komandi
veröld, minn líbena ver trinum.

6. Hvar býttar enn nokkur
einum fínd, svo segande: Hvad
er mæðurn, at þú minnest hana?
Og mannfínd sonur, at þú viter
hans?

7. Lilla flund står på haum
englänna parnast lätad; med dörd
og heidre förnader på haum, og
setter hann vser verk sinna bonda.

8. Alla blutæ hefir þú underlagið þans fötum. Þ þvi hann underyagde þonum alla blutæ, þá hefir hann efi eftersfíð þat þonum æ eigi undergesed. Einn nú mæst þat síne skáum ver eigi, at þonum þen aller blutæ undergesfner.

9. Enn þann sem tím fundar.
 Sæfer hefir en laura þarfnast, sið
 him ver, at þat er. Reins, ipre
 eiss dandans, foronadur med dyrd
 og heidre, upræ þat, at hann a

Guds nåd, styrer alla daudann.
småskole.

10. Þófar þat samde hönum,
þers vegia aller hluter eru, og
fyrir hvern aller hluter eru, sá
morg børn hefir til dyrdagennar
leidi, at haun hödingia þeirra
sálubíálpar fyrir þessla fultom
eun aerde.

11. Mæð þof þeir foma af
af einum, bæde sí sem helgar,
og þeir sem helgader verða: fyrir
þof blýgdast hann eigi þá brædur
af fella.

12. Og seger: Rungera vil eg
gjæft þitt minnum bræðrum, og mið
i sofnundennum þer lof syna. Og
enn astir:

13. Uppá hann vil ég mig
reida.

14. Og ein annad sinu: Eia þar, eg og þau börn, fem. Guð hefir mer gefið. Nú með þó börnen hafa haldið og biðð þá eða hann einum i sama þess hlutla færi orðum, at hann mægti tæse fyrir dandam, frá þeim fem dandam magt hafes, þat ei Diglennu.

15. Og endurlæste þá, sem
fyrir ögn dándans hlutu alla af
þrællan at vera.

16. Þófar eigi refur hann-nóð
urstaðar til-sin engla, -hestu
refur hann til-sin fæde Libra
hans.

17. Þar fyrir blaut hann
 allum blingum flamm-bæðrum lík-
 ur at verða, at hann mistansam-
 ur yrði, og trúhyndur bister
 fyrir Gnði, til at forlifa fölsku-
 fundur.

18. Þófar í því sem hann hefi
lided, og freisiadur er, þá fær
hann þeim at hjálpa, sem freis-
tader verða.

III. Capitule.

2. Høst-fyrer her, heilager
hæder, hver og sin, faldader
erod med himselfre kallar, gesed
gættur at þeim sendeboda og bis-
kups; þann ver vidurkennum þi-
sum Kristum.

2. Gá irúé er þeim, sem hann
hófir fyr: settum lífa sem Tröysen
í öllu sinn húsc.

3. Einn þessi er meira heidrunar
 heidur-einn Moyses, af því at sá
 tefir meira heidrau af húsum, sem
 þat ríðst, enn húsd stáfr.

4. Þófat ferðvætt húð verður af einhverjum tilbúð; enn sá alla hlíte tilbyr, hann er Guð.

5. Mosef var eg at semna trúr
 í þessu hantúste, svo sem þíðustu-
 minn, til viðburðar þess, sem
 sagt stóðde verða.

6. Einn Christur, þoo sem sonur þess sinn lifte, þvers þús ver erum, ef ver annars trúnadar trauðe, og þessan þonarennar, all til enda, fadilega þuldum.

7. Hvar fører, som sem heilagur ande seger: i dag, ef þer heyrð hafið radd.

8. Þá forherðed eigi yðar higtu,
þó sem í reide þede á freifing-
ardege í endemortu.

9. Hvar yðrir fedur frekinn
mín; þeir reynda mig, og sáu mín
verk, í flautu mínar.

10. Þyver þat vord eg reidur þessare lyfslóð, og sagde: Jón! legu fara þeir villur með þíarant, en eigi þíja þeir mína vagn.

11. Svofgrunninn fót ámlunna
reide, at eigi flyðu þeir fóla all
áminna höfðar.

12. Siðd til, kærar brædur,
 at eigi neður stöðuð þú þar. Hætt

vonde warrúad -hiarra, -pat frá-
gáangande se Gude lifanda.

13. Þessur áminned yðar skil-
fa alla daga svo lengi sem þag
f' dag fallast, at þar eingunn á
niedal yðar forherdest, af svitræðe
syndarennar.

14. Prof. ver. erum Christi
blutatar verdnet. s. ver annars
nepbriadu trunodarelaufe alt tiff
enda fofleqa Kolidun.

15. Edo lunge sein sage ver-
ne: 3. dag; ei her hyred hans
radd, ha rader d. egi ydar
herin, so sein i peire hardydge
skede.

16. Þvíat sinner, þá þeir
heyrdu, biðu þeir at uppreita
þann, þó eigi af þeim sem úrgengu
af Egyptalande í þeirri Menntu.

17. Enn hverjum veiddist hanti-
fíkanur: þu á? Er eigi svo? Þeim-
samt sönugadu, hverra þræ nidur
þynda i eðemisrfu.

18. Enn hverum svör hann,
at þeir skyldu eigi koma til hans
brestir, nema þeim sem vantrúader
veru?

19. Og ver síðum, at þeir hafa
eigi fundað inn at sömu, vandrú-
ðrengrar vegna.

IV. Capitulum.

1. Því látum oss nú bræðast
 at ver jörðunum eigi þat sprekk
 inn at foma til hans baulgar, og
 eingöngu þotta eftir verði.

2. Det hør er ogsaa eminent
færdigere, end selv himm. En-
gelsk predikantene har spæ-
dningen sig, den sig selv og de
døds.

2. Refat ver, hvor der er
 angegne i forholden, for-
 hann siges: Eg siges i minne

de, at eigi skyldu þeir til minni af hvíldar koma. Og at sennu, þá þau verk í upphafi veraldar gerðust.

4. Sagde hann í nokkorum stad af hinum síunda dege svö: Og Guð hvíldest á síunda degi af öllum skyni verkum.

5. Og her í þessum stad enn astur: Þeir skulu eigi koma til minnar hvíldar.

6. Med þvi þat er enn fyrir hendum, at nokkorer skulu til þeirrar semu koma. Og þeir, hverinn þat í fyrstu fingert var eru þar eigi tilkomner, fyrir þeirra vantrúar sakar.

7. Þá áfærir hann enn astur einn dag, eftir síðann sängunrtíma, og segir fyrir David: Í dag, svo sem sagt er, í dag, ef þer heyrð hans rædd. Þá torherded eigi yðar hiortu.

8. Þvi ef Jofua hefde þá til hvíldar leidd, hefde hann eigi eftir þat af nokkorum öðrum dege sagt.

9. Fyrir þvi er þar enn hvíld fólke Guds fyrir höndum.

10. Þvíat hver til hans hvíldar er komenu, hann hvílest einnenn af sínum verkum, svo sem Guð af sínum.

11. Svö látum öðs nú kopy áleggja, inn at koma til þessrar hvíldar, uppá þat, at eingenn fälle í þat sama epterdæmi vantrúar arennar.

12. Þvíat Guds ord er lifande og frósingt, og hveru tvíeggjundu þerde hváffara, og þrengir ser segnum allt, þar til þat í sandur slaur sálerna og andann, og mærg og bein, og er dómare hugrenninga og bláttans hugartundar.

13. Og þar er eingenn fleppa.

fyrir hönum ósynleg: aller hluter eru nafier og óhulder fyrir hans augum, af hverum ver tölum.

V. Capítule.

1. Med þvi þá ver höfum einn biskup, hver mikell er, Jofann son Guds, þá til himens er faren, svo litum öðs hallda vidurfennungum.

2. Þvíat ver höfum eigi þann biskup, sem eigi kann samþining þafa med vorum breiðleika, heldur þann sem freisladur er á allann hátt, líka svo sem ver, þó án myndar.

3. Fyrir þvi látum öðs þat at ganga med hugartreyf, til þess náðar stóls, svo at ver öllum mistun: eme á þeim, nær ver þurfinn fulltrúgis við.

4. Þvíat hver biskup, sem með al manna tefnu er, þá verdur fyrir meny sennu, í þeim hlutum sem Guð tilheyrir, at hann forfæri gáfur, og helgeffur fyrir syndernar.

5. Sá sem samgumfa kann, þeim sem sáðfær eru, og vider tala, með þvi þann er sálfur um geseun med breiðleika.

6. Fyrir þat hlutur hann jafnt, líka sem fyrir fólked, einnenn fyrir sig sálfann at offra fyrir syndernar.

7. Og eingenn teður ser sálkum þann heidur til, heidur þann sem falladur verður af Guðe svo sem Aaron.

8. Svö hefir Christur einnenn eigi sig sálfann innsett í þann heidur, at hann yrde biskup, heidur sá sem til hans hefir sagt: þú ert minn sonur, í dag ól eg þig.

9. Sem hann einnenn enn í öðrum stad segir: þú ert eilíflega

fennemadur, eftir stíckan Melchisedech.

10. Og hann hefir á dögum sínum hofðis bætur og heidne, með öflugum felle og tárastólum, öftráð til hans, sem honum frá danda biarga fuinne, og er einnenn brenneyrdur, sýrer þat hann veisamæðe Guð.

11. Og þéat hann väre Guðs sonur, hefir þann þó, í þvi hann leip, blydne lært.

12. Og þá hann fullkominnadur var, er hann ordenn öllum, hverer honum blyduger eru, orsök eyllifrar sálubjálpar.

13. Af Guðe biskup kalladur, eftir stíckan Melchisedech.

14. Þor um hefdun ver margt at sega. Einn þat er þúgt, á vörðan þer svo stíningstaufer erud.

15. Og þer sem sýrer löngu skoldud meistarar vera, þurfed nú við astur, at meru fenne yður þá fyrstu bótsfate Guðlegs vörðs, og at ver getum yður miðit og engann meguann mat.

16. Þvíat hverum ver hliótum miðit at gesa, lá er óreyndur í orðe reitlærefnis, þóat hann er úngbarn.

17. Einn hinum fullkomnum heyrer megu matar, sem af jidvöna hafa lófad sinne, til þrögreining góðs og iús.

VI. Capitule.

1. Sýrer þi vilum ver þann lærðóm at upphæfe Christlegs lífnes, nú sýreann hía, og til algerfelfis gívea, eidi astur at hnu grundvöllu leggjande idrunar enpar dandra velta, um trúna á Guð.

2. Ann skenena og lærðóm handa uppáleggingar, um upprisu frammlidenna, og um þann eglísa dóm.

3. Og þetta vilum ver gera, ef Guð vill annars losa.

4. Þvíat þat er ómögulegt, at þeir sem ött sin upplýfter eru, og smæðad hafa himneska gáfu, og hluttatarar eru vörðner heilags anda.

5. Öa smæðad hafa þið góða Guðs orð, og kraft efterkomande verallbar.

6. Ef þeir af'alla (og trofsfesta stásum fer son Guðs astur, öa hann sýrer stímr hallða) at þeir stíndu trúna astur, indurnyader at verða til yferbótar.

7. Þvi jorden sem drektur regn, þat stjómis á hana fennir, og hagnæmlegar hjurter ber þeim sem hana þrúa, meðrektur bleffan af Guðe.

8. Einn hún sem þísta og þirna ber, hún dugar eigi, og er bálvæn nær, hver at stóarsu uppbrend verður.

9. Einn ver treystinn, elskuleger, beutur til yðar, og at sálubjálpen nánare se, þó at ver íslum svo.

10. Þvíat Guð er eigi ránglátur, at hann gleyme yðrum gerne inge og lærteifans erfíde, seni þer andsyndud í hans nafne, þá þer þíonudud heilgánu, og enn þíoned.

11. Einn ver gíruumst, at hver einn yðar andfve þá senn gílgæfue, vonenne fast at hallða alle til enda.

12. At þer eigi skadfaster verðed, hekkur send eftersýðarar þeirra, sem sýrer trú og þolennæðe sýrer heitd-erfa.

13. Þvi þá Guð sýrerhee Abrahann, þá hann við engann stærra hafde at sveria, svér hann við stáfa ann sig.

14. Og sagde: Samlega vil ég blessa og margfalda þig.

15. Og hann var svo þolenn, móblega hidlúnd, og óðsáðest fyrir heitid.

16. Wenn svo eria við einn ædra einn þeir? hláttir eru, og lá eitur gerer enda allrar þættu, svo at trútt blísar mille þeirra.

17. Enn þá Gud villde þvergnæfalega andspuna erfingum fyrir heitesins at sitt ráð er eigi óþóttu. Þessu hann þar til eidi áaut.

18. Uppá þat ver þessum fyrir þvar greiner, þær óbitanlegar eru (þvi þat er ónægalegt at Gud hlúge) órukt traust, ver sem at þvar höfnum, fastlega höfðum þeirre frammbodinn þvon.

19. Hvera ver höfum sem annað fast og órukt allre vorrar fátar.

20. Gu' einnen iungumur í hid innra fortíðsins, þar fyrirrennarenn er fyrir oss iungumenn, Jesús at eyslin biskup vordenn, eftir stíðan Melchisedech.

VII. Capítule.

1. Enn þesse Melchisedech var konungur til Sælem, kenneiðadur Guds hins hæssta, hver Abraham máte gef, þá hann kom allur frá þage konunganna, og blessaðe hann.

2. Hverum og svo Abraham oaf stund af öllu sínu gótle. Þessu nígalegt hann konungur rett. ketesins, eftir þat er hann einn enn konungur Sælem, þat er kongur iudarens.

3. Man fæðir, utan mæður, ón þess; harande hverte nýppar daga, ve eindalot lífs; enn hann

er samhafnadrur syne Guds, og blísur kenneiðadur at eysla.

4. Enn gæted at, hveru mikell hann er, hverum Abraham lá þarfarde gaf stund af þersangum.

5. Og at semu þner Levi, þá þeir meðtaka kenneiðanestap, þá þeir meðtaka stund um at taka af öðlemu, þat er af þeirra þræðum, eftir lögaleinu, þó at þeir samu seu einnen af Abraham's lendum kommer.

6. Eng hann, hvers þverde eigi nefut verður meðal þeirra, lá tók stund at Abraham, og blessaðe hann sem fyrirheitan þafda.

7. Enn áu alls mótmalis er þat svo, at þat hid mæma, verður af þinum ædra blessaðe.

8. Og þer taka stund dæðiegar menn, enn þar dottar hann, at hann lífe.

9. Og svo at fega, Levi, lá stundena meðiekar, er einnen stundadur fyrir Abraham.

10. Þvi hann var enn þá í lendum iudur fæis, þá Melchisedech geft máte hannu.

11. Þvi, ef at fullkonnann vøre vorden fyrir levitiskan kenneiðanestap (þvi under þeim þinum þenla þess iudum enn lögmaled með. tefed) hvað vøre þarf frammar meir at fega, at annar kenneiðadur þylldeþar koma eftir stíðan Melchisedech, og eigi eftir stíðan Marons?

12. Þvaf þvar kenneiðanestap ur umstíðest, þar hlýtar einnen lögmaled at umstíðast.

13. Þvi lá af hverum þessa er sagt, lá er af öðru þessu, úaf þvi sem eingenn noðurntíma alls renu þíðnad þess.

14. Þvi þat er þó óvennbert, at þor Dróinn er komenn af

Juda, til hvers flests Moyses hef-
ir eigi talad um fennemánn-
þavenn.

15. Og svo er þat enn lífsara,
ef at annar fennemadur uppkom-
ur, eftir stíkan Melchisedech.

16. Sá eigi er gerður eftir
lög mále lífamlegs boderðs, held-
ur eftir fráte bendanlegs l'ðs.

17. Þv þann vitnar: Þá er
fennemadur at eplífu, eftir stíkan
Melchisedech.

18. Þv þar med verður þíð sp'ra
lög mále afstefed, vegna þess þat
var óvæitt, og eigi nýsamlegt.

19. Þv lög mále kunne eigi ós-
fukkomna at gera, enn þar inaleid-
est ein bette von, sp'rer hvera þer
nálæginnst Gude.

20. Og þar ófan á, hvad míf-
ed er, eigi án eids, þv íat hlíðer
eru án eids fennemenn verður,

21. Enn þesse med eide, sp'rer
þann sem til hans feger: Drött-
inn svör, og þat mun eigi íðra
þann; þv ert fennemadur at eplífu,
eftir stíkan Melchisedech.

22. Svo nærfa mífku þetra
testamentis tilfagnare er J'fus
vordenn.

23. Og hiner aðrer eru marger,
sem fennemenn urðu, sp'rer þat,
at dauðenn leysde þeim eigi at
blífa.

24. Enn þesse, sp'rer þv þann
eplíflaga blífe, þá hefir þann ófor-
geugelegaun fennemannestap.

25. Þar sp'rer þann þann og
tinnenn þá ætíð sálshólpna, at
gera, sem sp'rer þann foma til Guds,
og þann lífer áfennlega, og þíður
sp'rer þeim.

26. Þv íat stíkan bífup stíð-
um ver þafa, sá sem väre heilag-
ur, sálans, óflectadur, sp'nd-

ugum fráfíflenn, og hærre enn
hímenenn er.

27. Þverum daglega þv eigi
gerest, svo sem þínum aðrum
bífupnum, s' þv þu sp'rer sínar egen-
legde synder at f'rnæra; eftir
þat sp'rer fólksins synder, þv
þat gerde þann einustíne, þá þann
stíflann þu f'rnærde.

28. Þv þá menn gerer lög-
máled til aðstí vresta, sem þafa
breífstíft: Enn þat med eide stíð-
fessa sp'rer þer, sem gáfst eftir lög-
máler, sem f'rnæm, sem er eplí-
flaga og innvígður.

VIII. Capítule.

1. Svo er nú þetta þíð ferleg-
asta ágríp þess v'er umstínum; ver
þísum þann bífup sem stíur til
þægre handar á tignarstíle á hímn-
um,

2. Og er forstíðumadur heilag-
ra andæfa, og sannarlegaror stíðs
búðar, hvera Gud, hefir uppreift,
og eingenn madur.

3. Þv íat hver bífup verður til-
fettur at offra gíaver og f'rnær.
Sp'rer þv hlíður þesse einnena noð-
ud at þafa, þat þann offre

4. Og väre þann nú á f'rdi,
þá väre þann eigi prestur, med
þv þar eru prestar, sem, eftir lög
málenn gíaver offra.

5. Þverer þíðna þeirre sp'rer
mund og stíggja hímnestra andæfa,
svo sem þat gíðlega andsvör til
Moyses sagde, þá þann stíðs-
búðena stítkomna stíðde: Síð til
(sagde þann) at þá alla hlíte gerer
eftir þeirre stíngu, sem þer er á
stíallenn stínd.

6. Enn nú hefir þann æðra
embættre aðstíft, svo sem sá þetra
testamentis meðalgeingumadur er

er, hvert einnen á ædra fyrerheite stendur.

7. Því ef þitt fyrra hefde óstraffanlegt vered, þá hefde runnið eigi leitað vered hinu öðru.

8. Því hann straffar þá, svo segande: Síðad; þeir dagar munu koma, seger Drottinn, at eg vil yfer hús Ísraels, og yfer hús Snúa, gera eitt nýtt nýtt testamene.

9. Eigi eftir því testamente sem eg gerde við fedur þeirra, á þeim dege, þá eg tók í þeirra hönd, til at útleida þá af Eýppa lande. Því þeir blifu eigi í mínu testamente, þá villde eg og eigi akta þá, seger Drottinn.

10. Þvíat þetta er þat testament, hvad eg vil gera hús Ísraels, eftir þessa daga, seger Drottinn: mitt lofmál vil eg gefa í þeirra hugskot, og í þeirra hjertu vil eg þat skrifa, og eg vil þeirra Gud vera, og þeir skulu mitt fólk vera.

11. Na eigi skal nokkr tenna skinn náunga ne skinn brádur, og sega: Þekkiú Drottinn. Þvíat þeir skulu mig aller þekja, frá hinum minnsta, til hins stírfsta.

12. Þvíat eg vil skusamur vera þeirra bondslu og skyldum, og þeirra ránglære vil eg eige frammar í minne leggja.

13. Í því sem hann seger: eitt nýtt, gerde hann þad fyrra gamallt. Enn hvad gamallt og aldrad er, þad er nærro endalokum sínum.

IX. Capitule.

1. Þin fyrra tialdbúð hafde og at sönnu laug um Guds þíonuðtu, og veraldlegan heilagdom.

2. Þvíat hinn fremre hlutur tialdbúðarennar var uppgerdur, í

hverum voru líofastir, bórðed, og flodunarbrauden, og þetta kallast þad Heilaga.

3. Enn á bafe hins fortiallds ens var sú tialdbúð, sem kalladest þíð allraheilagasta, hvored hafde þad gullega reifelsísker og testamentis sífena.

4. Álla vega guðslagða, í hveru te var guðfatan, sem himnaabrandeð hafde, og vöndur Davons, sem blómgastr hafde, og bóbörda spíðden.

5. Enn þar uppyfer voru Cherubimdyrdarennar, yferstyggiande náðarstólum, af hveru nú er eige neitt ferlegt at sega.

6. Þá þetta var nú svo til búed, gengu kennemennurner iduglega í þá fremre tialdbúð, og ástutu Guds þíonuðgerð.

7. Enn í hina aðra tialdbúð innæð höfudpresturinn alleina einastinnast á áre, eige án blóðs, hvert hann offrade forer sínar egen og fólk sín yfertröðslur.

8. Med þessu ábfæde hinn heilage ande at vegurenn til þess allra helgasta være enn þá eigi opent beradur svo lengi þin fyrre tialdbúð stæde.

9. Þetta hlant at vera fyrer líking til nálægðstina, svo sem og at glaser og tórner offrast, þó at þær eigi kynnu at sfa samvísit þess, sem Guds þíonuðstina framde.

10. Af því at þessar reglur mun þá synelign Guds þíonuðtu viðbifia einasta mat og dryð og þeðm margvísilgum þvottum, og stinnu eigi vara lengra enn til bestrunarennar tíma.

11. Enn þá Christur kom, er hann svo sem höfudprestur tilkomande andæfa gengenn gegnum þærre og algerðare tialdbúð, hver

eigi er með höndum gerd, það er, hver eige er svo tilbúen.

12. Eige með blóðe hafra og fálfa, heldur með sínu egen blóðe, er hann innngengna í hid allra heilagafía, og sann eplífa endurlausn.

13. Þof ef ulla og hafra blóð og afía fókunnar dreífd á hina fannugu hreinsar þá í tilíte til líf. anlígrar hreinsunar.

14. Hverfu mittu frammar minn þá blóð Chrífti, sem fálfsann fíg hefir áu fleðgnar, fyrir Heilaginn anda, Guðe offrad, hreinsar þorir fannvífur af dauðinu verftun, til at þóna Guðe líanda?

15. Og þar fyrir er hann einnenn meðalögungumadur hins nýa testamennis, svo at fyrir þann dauða, sem fleður er til forlíftunar, fyrir þær yfertroðflur, hver ar under þínu fyrra testamente gerduft, vorn þeir sem fallader vorn, meðale þann fyrirheitua eplífa arf.

16. Þof þvor testamented er, þá hlýtur þar þess dauðs at fle, sem testamented gerer.

17. Þvíat eitt testament verður fladseft fyrir dauðann, ellegar dugir það eige, meðan hann, nílífer sem það hefir gert.

18. Hvar fyrir hid fyrra var eige áu blóðs tilflíad.

19. Þof þá Moyses hafde uppíeft all boded eftir legmálennu, fyrir allu fólkennu, tóf hann fálfa og hafra blóð, með varne og pur. pura, ullu og ífope, og flodde á bófkennu, og allt fólked.

20. Segande: Þetta blóð er þess testamentis, hvert Guð hefir boded þdu.

21. Og lífa einnenn tilífd. blóðennu, og all verksfære Guðs

þínnuflurardar, áfleðte hann með blóðennu.

22. Og nærsta þof urðu aller hluter með blóðe hreinsader, eftir legmálennu, og áu blóðs írhellíngar fler eingen yrrergíng.

23. Svo hlutu nú fyrirflíngar himneflra hluta, með flíku hreinsader at verða. Einn hiner himneflra hluter fláver hlíðía beire flórner at haia, ein hinar vorn.

24. Þof Chríftur er eige innngengna í það hid Heilaga, sem með höndum er gert hvort, er rett ímínd þess hins fanna, heldur í hvernenn fálfsann, svo at hann anglofseft nú fyrir Guðs anglíte fyrir ófs.

25. Etoe heldur, at hann offze flg o t, lífa svo sem hiner adrer bíflapar, þeir á hvern áre innngengna í hid Heilaga, með annarlegu blóðe.

26. Alnars hefde hann afstur floted at líða, írá verallídar uppíhate, ein nú í endalof verallídar, býrteft hann eitt flínn, fyrir flína egen forufíring, til buríftoku flíndarennar.

27. Og lífa svo sem það mornu um er tilíftíad, einuflíne at deya, og eftir það er dómuflenn, þvo er Chríftur einuflíne offradur, all í burí at taka margra flínder, eín í annad flínn ímíra hann býrteft útan flíndar, flíllum þeim sem hann vænta til fálhíalpar.

X. Capítule.

1. Þvíat legmáled hefir flíggja efterkomande andæfa, eige flíne flínn fálfra andæfanna. Hvort ár hlíðea íafnan at offraft sama flígs offar, og það fann þó eige þá, sem offra, fálftíngna at gera.

2. Alnars hefde offred aflíngst,

hefdu þeir frum i Guds þionustu, gerð þorn, enga sambittu framar meir hafi af syndunum, þá þeir voru eitt sinn frelsaðir.

3. Helldur þer at rind fyrir þad, minninga syndanna hvert ár.

4. Þofat þad er ómögulegt, fyrir uxa og hafa blóð, synder durt at taka.

5. Sýrer þof, sem hann kemur í veröldina, seget hann: offur og býner vildder þú eige, enn líkamann tilreiðder þú mer.

6. Brenneþórner og syndaoffur þofnast þer eige.

7. Þá sagde eg: at eg kem: fyrst í bófenne er skrifað af mer; at eg skule gera Gud þinn vilia.

8. Enn þar fyrir ofann sem hann sagde: offeraner og gáfur, brenneþórner og synda offur vildder þú eige, þar þofnast þer og eige hverar eiter lögmáleni offeraðar verda.

9. Þá sagde hann: síð, eg kem, at gera, Gud! þinn vilia. Þar burttefur hann hið fyra, svo at hann innseti hið annað.

10. Í hverum vilia ver erum helgader eiafínnu Rómunu, fyrir offeran líkamna Jesu Christi.

11. Og hver einn kenneiðadur er tilsettur, at hann Guds þionustugerd daglega ræfe, og ótrlega sama flags offeraner gere, hverar alldreif kunna sonder af at taka.

12. Enn þesse, þá hann hafde offerað einne sórn fyrir syndernar, hver æfenlega gíflider, þíur hann nú til hægri handar Guds.

13. Og eftirþofur framvegis, þar til hans kvíner verda lagðer til flarar hans róta.

14. Þofat með eirure offeran þefir hann at eilífu fullkomna geri þá sem helgader verda.

15. Enn þad vítnar ofð einn enn heilagur ande, eftir þof hann ádur fyrir hafde saut:

16. Þetta er þad testament; sem eg vil þeini gera, eftir þessa daga, seget Drottinn, minn los vil eg gefa í þeirra hiaurtu, og í þeirra hugstotum vil eg þau skrifa.

17. Og þeirra sonder óránglæte vil eg eiae meir í minne leggja.

18. Og þoar þesse þíu sama forergesning er, þar er, eingin offer on meir fyrir syndernar.

19. Þorð ver þá um nú, færer brædur, þá, disjung til innaangs í hið heilaga, fyrir Jesu blóð.

20. Hveru hann vígde ofð ný ann og lifande veg fyrir forriððed, þad er fyrir stítt hollð.

21. Og ver þó um einn æðsta prest yfer Guds háse.

22. Þá látnu ofð þar frammi at gánga með sanuarlegu hiauta, í algerdre trá, yferdreifda í voru hiaurtum, og víðskila víðvonda samvirknu, og þvegna á líkamannu með hreinni vatne.

23. Og látum ofð halda víð urkenningu vonarennar, og vera eige bláðastfa, þofat hann er tryggur, sá þof þefir fyrirheited.

24. Og látum ofð arhuga ofð sílfala innþræðes, með áfýfingu til færleiks og æðdra verka.

25. Og eige forlata vorn söfnuð, svo sem samra er síður, helldur at áminna hver annann, og þad svo miklu framar, sem þer verlegara síæð, at dagurenn er nær.

26. Þof ef ver þíum meðtefed víðurkenning sannleikfins, þá þó um ver enga aðra offeran frammi meir fyrir syndernar.

27. Helldur þræðelegt eftirbíð dómsfins og þess vandlætíngarsama

eldi, sem motþandaranna svelgia mun.

28. Þegar nokkur brætur mof-
ses lögmál þá hlýtur sá at dera
stau mistunnar fyrir svegga edur
þrigga vinge.

29. Þverdi mislin verri ströf
meined þer sá minne verðskulda, sem
son Guds med sótum tredur, og
sáumálans blóð sáurugt reidnar,
þrur hvert hann er þessadur, og
sóvurder náðarennar anda?

30. Þofar ver vitnu þann sem
þger: mín er þessiden, eg vil ált-
urgialda, seger Drottinn. Og eun
annad sinn: Drottinn minn dæma
fólk sitt.

31. Þrædelegt er at falla í hend.
ur lifande Guds.

32. Þegged á minne þá hina þrre
daga, á hverum þer upplýstast, og
líoud síor þvalanna strid.

33. Þofaru þart, at þer hláffer
þrur forsetán og þormugar erlid
ordner at þysum; og nokuru
þart, at þer þasjed lagðmenn vered
þeirra, þverum tvo þessir genzed.

34. Þof þer þofoud samþsting
med minni þondum, og rán yd-
varra áudgia med fagnade um-
líub þer, vitande þdur at þasa
þia sílfrum þdur adrar þerre og
þlískanlegre eignr á þimun.

35. Þassjed eigi þurt þdur traufie,
þvert, mied verðskahp þessir.

36. Eunn þessumæde er þdur
nauðsynleg, þvo at þer gered Guds
vlla, og medtaked þrerheited.

37. Þofat eun ná ingan þamð
þma minn toma; sá toma skal, og
mun eige seinka.

38. Eunn sá rettlate mun at
trúne lisa. Eunn hver sem tró-
vstur, á þeim mun sála minn þasa
euna þessnan.

39. Eunn ver erum eigi af þeim,

sem vllia og þrerðænder verða,
þelldur af þeim, sem trúna, og
salumte þarza.

XI. Capitulie.

1. Eunn trúna er þrugt trauf
þeirra hlata sem maðnr þonar,
og esar eige um þad, sem hann
þer eige.

2. Þrur þana þengu þiner gómlu
vitnisburdeun.

3. Þrur trúna þsilium ver þeim-
eun gerðann vera, þrur Guds ord,
og allt þad, þvad synelegt er, er
vorded af engu.

4. Þrur trúna þessir Abel Gude
stærta offer gert eun Cain, þrur
þvert hann þessir vitnisburd þeng-
ed, at hann rettlatur se, þá Gud
gaf vitni um þans gjafer, og þrur
er hann talar hann eun, þó hann
se látann.

5. Þrur trúna þard Enoch
þurumþena, at hann sær eigi dand-
ann, og þard eige sáðann, af þá
Gud tóf hann þart. Þof áður
þrur, eun hann þar þurumþenn,
þessir hann vitnisburdeun þase, at
hann þessnaðess Gude.

6. Eunn án trúarennar er þrug-
ulegt Gude at þessnaðess. Þof þver
þann vil toma til Guds, sá þlyt-
ur at trúna, at hann se, og at þann
munne endurgjaldare verða, þeirra
sem þans leita.

7. Þrur trúna þessir Noe þeg-
samad Gud, og þrera tilþúrd,
til þjálræðis þinn þase þá þann
medtót guðlega stípan um þad,
þvad menn eun þá eige lán, þrur
þvera þann verððena þordande,
og er erfinge vordenn þess reit-
latis, sem þrur trúna þessir.

8. Þrur trúna þard Abraham
þlyðenn, þá, þann þalladur þard

út at gángja, í þad land, sem hann erfa skyldi: og hann gæf út, og víste eigi hvert hann myndi foma.

9. Þyrer trúna var hann fram-
ande á því fyrerheitna lande, svo
sem á annarlegu, og bis í trálid-
búð, með Ísaar og Jacob, sam-
vora meðersingar í anna þyrerheitis.

10. Því hann vonade á þá borg,
sem grundvöu hefir, hverrar bygg-
meistare og skapare er Gud.

11. Þyrer trú meðist og svo
Sara fratt, at hún varð frísku,
og fædde, efter vanteganni getuad-
ar aldur, þvíat hún hefir þann
trufastann, sem hafde því lofad.

12. Þyrer hvað mager eru
urprungur af einu, (þó at dæms
líkama væru), líka sem siðurur
himens, og svo sem sandur við
sifurströndu, sem brelanlegur er.

13. Þessir aller eru í trúna
under lok lidur, og hafa eigi fyr-
erheite meðtefed, heildur af siars-
ka næga láted, og vidurkennt, at
þeir væru á jörðu gæstir og út-
lender.

14. Þófat þeir sem þetta segja,
þeir gefa til at skila, at þeir efter
einu fódurlande leite.

15. Og at sonnu, ef þeir hesdu
meint þad, frá hveru þeir voru úr-
farner, hesdu þeir nógann tíma
hast astur at snúa.

16. Einn nú grynust þeir annad
beira, þad er þad himnesta. Þyrer
því óvirdtest eige Gud, at nefnast
þeirra Gud. Því hann hefir þeim
eina borg fyrerbúed.

17. Þyrer trúna forasærde Abra-
ham Ísaac, þá hann varð freist-
adur, og framungaf hian eingetna,
þá hann nú hafde fyrerheited með-
tefed.

18. Nú hvern sagt var: í

Ísaac Ísa þer þitt sæde kallad
verda.

19. Og hann þeinkte, at Gud
synne og svo vel af danda upp at
vesia, þvar fyrer hann einnenn töl
hann til fyrermundugar astur.

20. Þyrer trúna blefðade Ísaac,
Ísa því hvað efterkomande var),
Jacob og Esau.

21. Þyrer trúna blefðade Jacob,
þá hann dó, báda sonu Josephs,
og gerde tómingu fyrer toppnum á
hans veldisförota.

22. Þyrer trúna talade Joseph
um útgöngu Ísraels barna, þá
hann dó, radstofun gerde fyrer
sinu beinnu.

23. Þyrer trúna varð Mosef,
þá hann var fæddur, í þria man-
nde faleun af sinu foreldrum,
fyrer þad þau sán, at hann var
ágiatleg barn, og hræddust eigi
tönnuþins bod.

24. Þyrer trúna vissde Mosef
eige lengur, þá hann gerdest stór,
kallast dóttursonur Þharaonis.

25. Og fore vissu heildur, með
fólke Guds, smat at þóla, enn at
hafa stundlegt efterlæte syndar-
ennar.

26. Og hefir vansirðing Christi
fyrer stærra ríðóm, enn Egypta-
lands fesiðu, þófat hann leit á
launen.

27. Þyrer trúna forlet hann
Egyptaland, og útadest eige kom-
ungu grínd, þófat hann hefir
sig at þeim, hvern hann lá eige,
líka svo sem hann sæe hann.

28. Þyrer trúna hefir hann þásta
og blóds urhellingu, uppá þad, at
eige skyldi lá smerta þá, sem frum-
burdena drap.

29. Þyrer trúna gengu þeir
gegnum hafed, rauda, svo sem um

Þurlende, hvers vinnenn hiner
Egypstíu freisindu, og drestust.

30. Þyrer trúna víðurhundu
múrvegger Jeríko, þá þeir höfdu
í flau daga umkring hana venged.

31. Þyrer trúna vart Mahab,
fu hífona eias fortöpuð med van-
trúndum, þá hún medróf þá nið.
Inarmenn víslamlega.

32. Og hvað skal eg meir sega?
Tímex verður mer ofstuttur, nær
eg flylde frammböla, af Gedeon,
og Barach, og Samson, og Jeph-
the, og David, og Samuel, og
spámannum.

33. Hverer þyrer trúna hafa
konungarlíe yferunned; reitæted
verkad; þyrerheiten vðlasi; Leona
munna tilbýgt.

34. Eldslús megn úslæfi;
þerðslús eggjar umflýð; frónger
orðed af bleifléifa; ofluger geisl
í flrðe; annarlegtra herbúðum
umvælt.

35. Kvinnurnar hafa fína fram-
líðna af upprífunne astur teked.
Enn hiner adrær eru lemráðer,
og hafa enga frelsan medteked,
svo at þeir vðlúðust hina be-re
upprífun.

36. Sumar hafa háðung og
húðstrokur líðed, þar vðaná bænd
og flotur.

37. Þeir eru fleinum grytter,
flamurhöggener, gegnumflungner,
þyrer sverðe vegner. Þeir um
hafa fared í sandafellðum og geit
flinum, med rymdum, med harm-
tvælum, med ómæle.

38. Þverra heimurenn var eige
verður; hafa í eynd venged á
epdemorkum, áflumum, í glánum
og í heflum iardar.

39. Þessir aller fengu vitnið.
Þurdenn þyrer trúna, og hafa eige
medteked.

40. Þyrer þof, at Gud hefir
eithvad betra áður tilforna um
oís þyrerhugad, svo at þeir þyrer
átan ofs yrdur eige sukkemner
geider.

XII. Capitule.

1. Þyrer þof einnenn ver, med
þof ver höfum flíkann böp votta
umkríða ofs, þá látum ofs aflegga
flýnd, þá ofs íafnan víðloder og
leitur; og látum ofs hlampa þyrer
þoleannæde, í þá orustn, sem ofs
er tilflíktud.

2. Og lyta til Jesum þess upp-
þyrara, og flítkomnara trúar-
ennar, hver. Þó at hann besde vel
máit hafa fegund, þolde hann
flíoffenn. og áttade eigi forimán,
og sette sig til hægri handar, á
Guds flíóle.

3. Minnest á þann, sem þóitífl
mótmæle gegn ser af syndurnar
þolde, svo at þer þrenlest eige,
og uppgesest eige í ydrum hugfló-
um.

4. Þof þer hafed enn eigi allt
til blóðs móstæded í flrðe móst
syndenne.

5. Og hafed nú þezar alegmt
þof trúndartræusle, í m til ydar
seger, svo sem til barnar sonur
minn, vírd eige flíóitífl Drott-
ins, og orvínslast eige, þó þá
verder af þennum straffadur.

6. Þólar þvern Drottinn elskar,
þann ágar þann, enn þvern þann
son, sem þann at ser tekur, þann
flýfler þann.

7. Ef þer rýptan þoled, þá
frammbýður Gud fláþdur sem þornu
um, því hver sonur er fá, þann
faderenn rýpte eige?

8. Enn ef þer erud án rýpts
unar, þverrar hiner aller eru

hlutafarar verður, þá erud þer til raddar orðanna, þvera þeir hlífðarn, enn eige bora.

9. Og ef þer höfum haft þora íframlega sedur, til líxrunar manna, og þá bræðs, þessum ver þá eige miklu meir undirgefner þera hinum andlega sedur, svo at ver lifum.

10. Og þíuer þosa fenn-lega fáeina daga oss agad, efter hinum gedþotta, enn þesse til upstendur, svo at ver öblum þans helgun.

11. Enn ok ígyptan, þar þán slíggur, þá þýler oss þún eingenglede, heildur þriggð vera. Enn efterá mun þan gefa ísraelslegum ágyrt rettlosteðis, þeim sem þar í skader eru.

12. Þýrer þof upphesed astur tregar þendar, og þín prestur fue.

13. Og þered restann gang með þðrum sótum, svo at eingenn þrase, (lísa sem sá haðtrar), heildur miklu frammar verðe heilbrigður.

14. Efterþylged fríde við þveru manna, og helgunenne, án þverrar eingenn kann Drottinn at þá.

15. Síðed til, at þer einge, enn forsóme Guds náð, svo at eingenn beifkerót noðurþadar upp-þreute, og ófríð gere, og at marger þýrer þá soðan saurgader verðe.

16. Alt þar se eingenn fríðliffis maður, edur ógudlegur sem Esau, sá sem þýrer matar saker, selðe lína frumgetning.

17. Og víðed, at hann þar efterá, þá hann bleifnuena erfa villde, er hann útstíðadur, þofat hann hann eige ráin idrunar, þótt hann þennar með grátande tárnum leitade.

18. Þofat þer erud eige gengner til þess flaus, sem þreisaulegt er, og með elðe brennur, ne til þósa eda myrkurs, eda óvedurs.

19. Og eige til lúðrappis, eda

til raddar orðanna, þvera þeir ótrudug, sem þana heyrðu, at eige þræ til þeirra orðed talad.

20. Þofat þeir fugun eige þad at þandað, þvad þar var sagt. Og ef og svo noðot þýr snart þaðed, þá þofde þad þeimum grýt-ök, eda með þeite í heilfotid verða.

21. Og svo ógurleg var sá sv, at þeysð sagde: eg em ótrassleg, enn og þessour.

22. Þessdur erud þer komner til þaðs þion, og til borgar Guds lífande, til þínnestrar Jeru-íslem, og til marýs þa margra þáfund engla.

23. Og til samfugðu þeirra frumgetnu, hverer á þínnum upp-þrifader eru, og til Guds allra óþuara, og til anda olgerselegra rettíðara.

24. Og til meðalgángara þins upa testamentis Jesu, og til þver-ðreyfingar blóðs, þad betur talar enn Abels blóð.

25. Síðed til, at þer amess eigi xid þeim sem við þýr talar. Þof ef þíder eru eige nussýðer, sem mótóðu, þá hann á iðrðu talade, miklu miður þá ver, ef ver móttíðum þeim, sem af þínnum talar.

26. Þverð radd þann tíma iðr-ðena þíðade, enn þu þýter þeiter þann og seger: enn einn sinne mun eg þræra eigi alleinossa iðrðena, heildur eingenn þínenegn.

27. Enn soððan, enn eitt þann, merker, at þad þíð þræranlega, þal umstíðelegt þarð. lísa sem amad þufde, svo at þad, þvad óþræranlegt er, stóðugt blífe.

28. Þvar þýrer, með þof ver meðstíum þá óþræranlegt rífe, þá þofum ver náðena, þýrer þverð

ver skalum Gude þína, þannig til þóskunnar, með þessum og þræðum, þá er þú er eðræðu eðræð.

XIII. Capítule.

1. Þer er þér í þóskunnar, þannig til þóskunnar.

2. Þer er þér í þóskunnar, þannig til þóskunnar, þannig til þóskunnar, þannig til þóskunnar.

3. Þer er þér í þóskunnar, þannig til þóskunnar, þannig til þóskunnar, þannig til þóskunnar.

4. Þer er þér í þóskunnar, þannig til þóskunnar, þannig til þóskunnar, þannig til þóskunnar.

5. Þer er þér í þóskunnar, þannig til þóskunnar, þannig til þóskunnar, þannig til þóskunnar.

6. Þer er þér í þóskunnar, þannig til þóskunnar, þannig til þóskunnar, þannig til þóskunnar.

7. Þer er þér í þóskunnar, þannig til þóskunnar, þannig til þóskunnar, þannig til þóskunnar.

8. Þer er þér í þóskunnar, þannig til þóskunnar, þannig til þóskunnar, þannig til þóskunnar.

9. Þer er þér í þóskunnar, þannig til þóskunnar, þannig til þóskunnar, þannig til þóskunnar.

10. Þer er þér í þóskunnar, þannig til þóskunnar, þannig til þóskunnar, þannig til þóskunnar.

11. Þer er þér í þóskunnar, þannig til þóskunnar, þannig til þóskunnar, þannig til þóskunnar.

12. Þer er þér í þóskunnar, þannig til þóskunnar, þannig til þóskunnar, þannig til þóskunnar.

13. Þer er þér í þóskunnar, þannig til þóskunnar, þannig til þóskunnar, þannig til þóskunnar.

14. Þer er þér í þóskunnar, þannig til þóskunnar, þannig til þóskunnar, þannig til þóskunnar.

15. Þer er þér í þóskunnar, þannig til þóskunnar, þannig til þóskunnar, þannig til þóskunnar.

16. Þer er þér í þóskunnar, þannig til þóskunnar, þannig til þóskunnar, þannig til þóskunnar.

17. Þer er þér í þóskunnar, þannig til þóskunnar, þannig til þóskunnar, þannig til þóskunnar.

18. Þer er þér í þóskunnar, þannig til þóskunnar, þannig til þóskunnar, þannig til þóskunnar.

19. Þer er þér í þóskunnar, þannig til þóskunnar, þannig til þóskunnar, þannig til þóskunnar.

20. Þer er þér í þóskunnar, þannig til þóskunnar, þannig til þóskunnar, þannig til þóskunnar.

21. Þer er þér í þóskunnar, þannig til þóskunnar, þannig til þóskunnar, þannig til þóskunnar.

öllu göðu verke, til at gera hans hverum, ef hann stöðilega kemur, vilja, og esse það með yður, hvað eg vil fá yður.

Sýr þu þessu þaknæmt er sýr 24. Heilsed öllum yðrum lær-
Jesum Christum, hvortum se dyrd, urum, með öllum Heilögum.
frá eplisd til eplisdar, Amen. Yður heilía brædurner á Valla.

22. Eg áminne, yður, lærer ande.
brædur! hallded mer þat áminn- 25. Náðenn se með yður öllum,
ingar ord til göða, hvað eg hese Amen.
stutlega skrifað yður. Skrifadur úr Vallaude með

23. Vined það, at fá bróder Timotheo.
Timotheus er laus astar, með

Ender Pistillens til Ebræosk.

S. Jacobs Pistil.

I. Capitule.

1. Jacob Pistun Gud's og Drott-
ins Jesu Christi Prim hif
sinfossam, sem sundur dreifdar
era her og þar, segest kærleg heil-
sun

2. Brædur míner elskuleger!
reitned það sýrer allann, sagnud,
nær þer i margvisslegar freistingar
falled.

3. Og vited, at reinsla yðrar trú-
ar verkar þessumæde.

4. Einn þolennaræden mun stad-
sest blifa allt til enda, svo at þer
seud fullkomner, og aigerder, og i
engn brest hafed.

5. Og ef einhvern yðar vantar
vísðóm, hann bidi af Gude, fá
einfaldlega gefur hveruzi manne,
og bregdur þar engum um, svo
mun þennum hann gefast.

6. Einn hann bidi i trúnnu,
og esse eige, þvát fá sem efabland-
enn er, hann er lifa sem stáfar:
þylga, á af vinde verður drusen
og nyræst.

7. Þvátur madur þeinke eigi

at hann mune af Drottne nokkud
aðlast

8. Efablandenn madur er þvátu
ugur á öllum sínum nequm.

9. Einn fá bróder sem líelæda
adur er, hann hróse ser i sinne
upphafningu.

10. Og hann sem ríkur er, hann
hróse ser i sinne lítelævingu, þvát
lifa sem blómstur grassens mun
hann forganga.

11. Þá ölen uppgengur með
hita. Þá strælest grased, og blómstu-
ed fellur, og þess sagra álin fordi-
arfast; lifa svo mun fá ríke á
sinum vegum upphorna.

12. Sæll er fá madur, sem
freistingu lídur, þvát efter það hann
er renudur, mun hann aðlast lífs-
ins koronn, hvora Gud hefir sýrera
heited þeim, sem hann elsta.

13. Eingenn sege, nær hann
freistast, at hann af Gude freist-
adur verde, þvát Gud er eingenn
freistare til hins vonda, og einstís
freistar hann.

14. Heildur freistast hver einn,

nær hann tilhengjast af sinne egen-
gærd, og lofsadur verður.

15. Og síðan gærdin hefir gest-
ed, færðer hún sendina, enn nær
söndin er fúlkönnuð, færðer hún
bandann.

16. Villegst eige, færðer brædur

17. Mál gæð gæst, og af fúlk-
fömen gæst, færðer af öfari fúlk
ur líffens, hía hðeráin elgen
umfústing er, ne hýfag líffens
og mýrkæstis.

18. Hann hefir oð fæðt ef er
fúlk víð, fyrer fannleikfús orð: at
ber feum frambarðer hans fferu.

19. Fyrer þú, færðer brædur, se
hber madar fíðar at heðra, enn
tregur at tala, og til reide tregur.

20. Þófar mannfús reide geter
það eige, hvað fyrer Guð rett-
ferðugt se.

21. Þar fyrer aflegged allann
ðhreinfúlk og íffu, og medrafed
orðed med hógværd, það f þér
er gróðurfett, hvað yðrar fátar
fann híaþlegar at geta.

22. Vered og einnenn gerendur
orðfús, enn eige alleinasta til-
heprendur, hvar þer fálfa þú
med á talar draget.

23. Þú ef einhver er orðfús
tilheprare og eige þess gerare, fá
er lífar þeim manne, sem sína líf-
amlega áföðu f fluggfá flóðar.

24. Þú ef eftir það hann hefir
flóðad fú, íafúfúfú gengur hann
bæri þadan, og glegur hvern
haus. þerlíttur var.

25. Enn hber gegnumflóðar híd
algerda legmál fíeifús, og fláð-
næmest þar f, og er eige glegmínn
heprare, hefidur gerer þar eftir,
fá fume mun hólþinn verða f sínu
verfe.

26. Enn ef einhver meðal þú
fætur fer fúfía, at hann þerlítt

Guð, og temur eige sína tannu,
hefidur fúfúfúfú fítt hía, þe. f
Guðþíffúsfa er hegómleg.

27. Ein flær og fíffed Guð
þíffúsfa fyrer Guð fædur, er at
fíffu fædurfláffu og eefna, fíffu-
ra hómíngum, og fíffu fíffed
ann fíffu hómíngum at vafðeifna.

II. Capitule.

1. Færðer brædur, þer fíffu
eige meina, at tráf í Jésum Chríff-
um vörn Dróttíng þýðarfúfía, líffu
manngríngar alíe.

2. Þú ef í þára fannfúfú inn-
gengur madur, þerande anlíffang,
og fíffuflé fíffu, enn þer fume
og einkenn eínn fátæfar f þhreíng-
um flóðum.

3. Og þer fæud á þann, sem
fíffufléngum flóðnað þer, og fegður
til þans: fítt þú her í góðum fíffu;
og til híns fátæfa fegður þer: fíffu
þú þarna, eða fítt þú her hía fíffu
um mífum.

4. Vered þer þú eige gríngar-
mínn med fíffuflé þú, og verðer
dómíngar, í þú þer gered vundann
gríngarmínn.

5. Heðred til brædur mífur
elíffufléger, hefir Guð eige fíffuflé
fátæfa þessíngar vefalíffu, þú í
íffuflé ríffu ern, og eríffuflé þessíng
elíffu, hvert hann hefir fíffuflé þeim
sem hann elíffu?

6. Enn þer háfed vafðeíffuflé
hína fátæfa. Ern hín ríffu eige
þer, sem med. þeríffuflé alíffu
þríffuflé þú, og þer sem framdrá-
ga þú fyrer dóm?

7. Þaða þer eige það híd gíffu
nafu, eftir hvern þer ern fíffuflé?

8. Og ef þer fíffuflé það
fíffuflélega legmál eftir ríffuflé-
mínn, þeríffuflé þú náungu þínn

sem skálfamn þig, þá gered þer vel.

9. Enn ef þer hafed manngrein-
ar álit, þá dröged þer synd, og
ærðed ávissader af lögmáleni, svo
sem yferröðsfrumum.

10. Því þó at einhver bestde allt
lögmáled, og brotlegur orðe í einu,
þá er hann þegar alls þess sefur.

11. Því hann sem sagt hefir: eige
skálfrú hör drögin; sá hefir einn-
enn sagt: eige skálfrú thelfrá.
Því þú drygaer nú eige hör, enn
thelfrer, þá erfrú yferröðsfrum-
maður lögmálsins.

12. Ísta svo taled, og svo ger-
ed, sem þeir, hberer fyrir lögmál
frelsfens dæmder verda.

13. Enn þar mun ómissansam-
ur dómur yfer þann gánga, sem
eiga missansfeme hefir gerda, og
kastamen hlín þrósar, ser móte dóm-
einn.

14. Hvað stodar það, fyrir
brædur, þóat einhver sege, hann
hase trúna, og hefir eige verken?
gerar trúen geri hann hómenn?

15. Enn ef noður bróðer eða
syster være nafen, og þórf hefde
daglegar næringar:

16. Og einhver ydar segde til
þeirra: fared í fríde; gered yður
hatt, og metted yður, einn gæse
þeim eige, hvað þeirra lífama-
gandpurse er, hvað gjálpur þeim
það?

17. Svo og lífa trúen, nær hún
hefir eingen verk, þá er hún dand
þálfre fer

18. Enn þar mætte einhver segja:
þú hefir trúna, og eg hese verken,
nú þú mer stá þína af verktum þí-
um, og mun eg syna þer mikna stá
af minum verktum.

19. Enn trúer, at þar se ein-
20. þú minn Gud; það gerer þú vel,

disflarner trúna þóf einnen, og eru
stelsder.

20. Enn villstú vita, þú hegðma-
maður, at trúen án verfa se dand?

21. Er eige Abraham fader vor,
af verktum rettlatar ordenn, þá
hann offrade syn: sínum Isaac á
astarenn.

22. Þar ser þú, at trúen hefir
sambertad hans gerdum; fyrir verks-
en er tåken fullkomleg ordenn.

23. Og runingen er uppsýld,
sem seer: Abraham tråde Gude,
og það er hómur taled til rettættis,
og er Guds vinur kalladur.

24. Svo stæð þer nú, at mað-
urenn verður fyrir verken rettlat-
ar, og eige alleinasta fyrir trúna.

25. Svo og einnen vorforan
Nabab; er hún eige af verktum rett-
lat vorden, þá hún mættis rænde
bodana, og let þá um annann beg-
ist fara?

26. Því lífa sem lífamenn er án
andans dandur, svo er og einnen
trú. án verfaná dand.

III. Capitul.

1. Rappfosted eige brædur minn,
svo marger þer erud, lærmeistarar
at vera, og vited, at þer mun-
um þess meire dóm sá.

2. Því aller þer bróttum marg-
saldlega. Enn hver þann verður
eigi brotlegur í nockru orðe, sá er
algerdur maður og kann eigan-
stium lífamannum tåume at halda.

4. Síæð, at þer haldum hefur
í tåume, svo at þeir hlyde oss, og
síðum allum þeirra lífama-

4. Síæð stípen, þó at þau sen-
stíðr, og verde af megnum vinde-
refen, þá verður þeim þó síðr nad
af lílin styre, hvort sá vill, sem
stíper.

5. Ebo er og einnen tungan íttell linnur, og af það kemur þó stórum hlutum. Síðer einn stennur, hverfu mikinn stóg kann hann upp at brenna?

6. Tungan er einnen esdur, veröld full ránglæris, svo er tungan meðal varra lima, og fleðar all ann lífamann, og uppfættir alla þora umgengne, nær hún af heilur upptendur er.

7. Þóttat allar nátturur þora og fugla og hoggormna, og síð þrímsla verða tándar og eru tándar af manlegre nátturu.

8. Einn ristanna ættir eingenn manna tamed, síð síðastlaa átt, fullt dandlaas titur.

9. Með hennu þorðfann ver Gud sedur, og með hennu formælinur ver munninn. Her Guds mund gerðum.

10. Af hinum sama munne framgengur slefian og bolvan. Þar stala eigi svo þora, færir brædur.

11. Litveitir nokkur brunnurenn af saure þorðs, sætt og þessu?

12. Eitur nokkur þorðs brædur! eitt stinnur þorðs viðmærs ávætt, eða viðbidar þur? Vísu svo kann eigi hinn same brunnur sattu þam og sætt at þessa.

13. Hver sem er vitur og forðfættur á meðal þora? Hann andfættur með gædre umgengne sattu verk, í hoggvætt og hoggandinn.

14. Einn ef þer hælð þessu hatur og þráttan í þorðum hjörtum, svo hælð þur eigi, og línged eigi gegn lausleifakum.

15. Þótt þat er eigi sattu þessa, sem at þessu kemur; heitdur þarðleg, lífamleg og dísleleg.

16. Þótt þvar hatur og þráttan er, þat er þarðfættan, og all þurur þessu.

17. Einn sattu þessa sem at þessu kemur, er þorðs þessu, þar næst þessu, hoggvætt, lættur þessu þessu, sattu þessu, og gædre ávættar, og haggvættar, áttinnar.

18. Einn rettstættis ávættur þorður þessu í þessu þessu, sem þessu þessu.

IV. Capitule.

1. Þorðan þessa þessu og þessu meðal þessu? Þessa þessu eigi af þessu þessu, sem þessa í þessu þessu?

2. Þer erud áttinnar, og ættstættur með ætti; þer þessu og þessu, og þessu þessu með ætti; þer þessu og þessu, og þessu ætti, þessu þessu eigi.

3. Þer þessu og ættstættur, af þessu þessu þessu, sem er þessu, og þessu þessu í þessu þessu.

4. Þer þessu þessu og þessu þessu, þessu þessu, at þessu þessu þessu er þessu þessu? Hver þessu þessu þessu, sattu þessu þessu þessu.

5. Eða þessu þessu at þessu þessu þessu þessu: Eða ande þessu þessu í þessu, þessu þessu þessu.

6. Eða þessu þessu þessu þessu þessu þessu þessu: Þessu þessu þessu þessu þessu þessu þessu, eitt þessu þessu þessu þessu.

7. Þótt þessu þessu þessu þessu þessu þessu þessu, þessu þessu þessu þessu.

8. Þessu þessu þessu þessu, þessu þessu þessu þessu þessu þessu, þessu þessu þessu þessu þessu þessu.

9. Þessu þessu þessu, þessu þessu

harmæd: yðar hlátur skal um-
fínast í grát, og yðar gleði í
þriggð.

10. Þæfæd yður fyrir Guði, þá
mun hann upphæfa yður.

11. Bakmæled eigi hvers aðrum,
færir brædur, því hver hann bak-
mæler bróður sínum, og dæmir um
sinn bróður; sá bakmæler legmæle-
nu, og dæmir um legmæled. Enn
dæmir þú um legmæled, þá er þú
eig' ærningamatur legmálshús,
hellur dómare.

12. Því einungis eða er sá
legmálshús gjafare, sem frelsa kann
og forðama. enn hver er þú sem
annann dæmir?

13. Nú vel, þer sem nú seged:
Í dag ellegar á morgun þínum ver
ganga í þessa edur þá borg, og vil-
um þar eitt ár dveljast, og kaupskap
fremja, og ávinning æra.

14. Þer sem þó eigi vited,
hvað á morgun fle-mun. Því
hvað er yðart líf? Gufa er þat,
sem lífla stund varir, enn síðan
hiðnar hún.

15. Í stad hvers þer skilbróð
segja: Vile Drottinn, og ef ver
lífum, þá vilum ver þetta edur
þat gera

16. Enn nú hrófed þer yður í
yðvare drambseme. Þá svoddann
hrófan er vond.

17. Því hann, sem kann nokk,
þu góðt at gera, og gerir þat eigi,
þeim er þat synd.

V. Capitale.

1. Nú vel, þer andager, þled
og æped, yfer yðare veseld, sem
þer yður skal foma.

2. Þvart ríðdæme er aldnað,
og flæðe yðar ern mæleren.

3. Gæð yðart og síslur er fori

ridgæd, og þeirra rid mun yður
til vitnisburðar vera, og mun tæra
yðra hólde sem eldur. Þer hæsæd
yður skóðum safnað á iðurskam-
ðegum.

4. Síæd, at launt verkmann-
anna, þeirra sem yðar afurland
hafa uppríft, og vered hafa af
yður inne hallden, þau hrópa, og
hausþykfaranna hróp er komed til
eyrna Drottins Zebaoth.

5. Þer hæsæd frá selega lífæð á
jörðu, og yðrar vellystingar drögt,
og fappaled yðar hjerta, svo sem
til slárunnards dags.

6. Þinn rettláta hæsæd þer dæmt,
og thelleged, og hann þess eigi
mótstæð yður.

7. Þyrir þó vered þolennmóðer,
færir brædur, allt til tilkomu Drott-
ins. Síæd, at afurlarlenn dæmt
égigtilegs ávaxtar jardarennar,
þat þolennmóðlega umlíðande, þat
til hann fær morgunregn og
kvöldsfúra.

8. Vered þer einnenn þolenn-
móðer, og skífed yðar hjerta,
því at tilfoma Drottins er í nánd.

9. Andvarped eigi hver móti
aðrum, færir brædur, svo at þer
fordæmest eigi. Síæd, at dómare-
enn er fyrir dyrum.

10. Tæfed, misner færir bræð-
ur, til efferdæmis, spámannanna
kvæler, og þolennmæde, þeir til
yðar hafa talad í nafne Drottins.

11. Síæd, ver þrífum þá sæla
at vera, sem þolennmóðer eru.
Þolennmæde Zóðs hæsæd þer þeyrt,
og þer hæsæd sed hvern enda Drott-
enn á því gert þess, því at Drott-
inn er misþunsaður og lífuare.

12. Enn frammi um alla hinte,
brædur misner, þá svered hverfi
öld hjareu ne við jörd, ne nokk

urn annann eid. Enn yðar ord
sen, já, þat já er, og nei, þat
nei er, svo at þer falled eigi í hræðne.

13. Eide nockur á medal yðar,
sá bide. Er nockur í góðu gæði,
sá syngi psalma.

14. Enn se nockur skákur, ská
kalle til sín völdunga saknadar-
ens, og láte bida þer ser, og
sig viðsmæri smyrtia, tvaarne Drott-
ins.

15. Og bæn trúarennar minn
frelsi þinn súka, og Drottinn minn
viðretta hann, og þó hann hafi:
þunder gert, minnu þær honum fyrir-
gefasi.

16. Játe hver æðrum skaar
þunder, og bided hver fyrir æðr-
um, at þer heilbrigðir verðið. Því

þess rettferduga bæn má mífed, þá
þán er alvarleg.

17. Elias var madur íska svo
sem ver erum, og hann bad bænir,
at það skýnde eigi rigna, og það
rignde eigi yfir iörðena í þrjú ár
og sex mánuði.

18. Þannad sinn bad hann afta-
ur og himenenn gaf regn, og iörð-
en bar sinn ávert:

19. Kærer brædur, ef nockur
medal yðar vilst frá sanleikunum,
og umíunir þessum einhver.

20. Sá skal vita það, at hver
þudaranum umíunir frá villu hans
vegir, hann hefir frelsad eina aund
frá dauða, og minn byrga fílda
þundanna.

Ender S. Jacobs Pistill.

S. Judæ Pistill.

I. Capitule.

1. Judas, þíann Jesu Chrísti,
enn bróðer Jacobi Þeim kálud-
um, sem heilager eru í Gude fæd-
ur, og vörðveittir í Jesu Chrísto.

2. Gud gefe yður mikla miskun,
frid og færleika.

3. Minir karusku! með þat eg
hæfde ásett mer at rita yðar um
þora samekenlega sátuhjálp, virði-
eft mer handspilegt, með strífi
at áminna yður, at þer fyrir þá
trú sírded, sem þínum Heilagu er
eitt sinn gefen.

4. Því þat þer eru nockrir menn,
þeir íauframat inn þessa lóðu, þess
hverum fardum ríð stríðad er, til
þoddan ströfkunar, þeir eru þess
leger, og draga með Guds þess
þess þess, og aðra þess.

eina Gude, og Drottne Jesu
Chrísto.

5. Enn eg vil áminna yður, at
þer eitt sinn vited, at Drottinn,
þá hann frelsade ísleð af Egypta-
ande, at í annad sinn glatabe hann
þeim sem eige trúðu.

6. Ísle einnenn englana, (þess
er eige geymdur þeirra höfðingja-
dóm, heðdur forletu stítt heimele),
þess hann vörðveitt til dóms þess
þess mikla dags, með æfennlegum
þundum í ímprenna.

7. Svo sem einnenn Söðma
og Söðma, og núlliggaude borg-
er, þessar með sama hætte og
þess, þessar þess, og eftir æðru
þess gengnar þess, eru settar til
eðterþess, og þess þess eplið
þess.

8. Eftir þess þess eru einnenn

Þessir dreyningar, hverer höfðed saurga, enn herrastettana forjua og tignenne böska.

9. Enn Michael sá höfðengell, þá hann víð díofuleinu þráttade, og víð hann talade um líkama Moysi, dyttest hann eige dóms atvæðe háðungarennar á at fella, hefur sagde hann: Drottinn þræffe þig.

10. Enn þessir lasta þad, þar þeir eige af víta, enn hvad þeir af málrunne víta, þar í forðarfasi þeir þoo sem skínlans dör.

11. Þe þeim, þesat þeir gánga veg Cairns, og lasta fílladóm Salams, syrer ávinnuas safer, og syrerfaraft í möglað Chore.

12. Þessir speðer bramla blygdunarlaus af vðare slausa, sæðande sig slálfa án étta. Þeir eru vatnslaus þy, sem af vinde verða drien, þeir eru ber, síris, sem tre, tvísvar dand, og uppræst.

13. Strímmar sláfarþokur, átt lovrande snar eigeulegar skautmer, víllar slíornur, hverum vaddvætt er þesla mörkranua af eplísa.

14. Enn Enoch hinn sláunde frá Adam, hefir einnen af slíkmí spád, og sagt: sláed! Drottinn kemur med mörqum þáfundum þílagra.

15. Dóm at hallda yfer ossum, og at strassa alla þá sem ógudleger eru af þeim, syrer allar gerder þeirra ógudlegrar umgengue, hvar med þeir ógudleger vörn, og syrer allt þad halda, sem ógudleger sendarar hafa á máte hanna. 2al. d.

16. Þeir eru mæglendur, og

íafnan átöslusamer, þeir ester slá um gýrðum gánga, og þeirra munur talar hrofa vðe, og þeir ofta maungreinar álít, syrer gagnsemdar safer.

17. Enn þer, míner elskuleger, vered minnger þeirra vðe, sem áður syrer sögð hafa vered af postulum Drottins vðs Jesu Christi.

18. Þad þer sögðu yður, at á slóurslam tímum munu spottarar vera, hverer gánga ester egen gýrðum síns ógudlegs lífernís.

19. Þessir eru þer, hverer tofðregur gera, hverer líkamleger eru, þeir engann anda hafa.

20. Enn þer, míner álsamleger, uppbyggðs stur, í yðre aftrakeilsgustu evá, syrer Heilagann anda, og bíðed.

21. Og vaddveited yður í Guds kærleika, og vætted místknar Drottins vðs Jesu Christi, til eplíss lífs.

22. Og hallded þennann mísmun, at þer aakíed yður yfer uððora.

23. Og uððora med hræðsla hólpa gerað, og ríðed þeim tír bálen, og at haire haled þann síððaða hökðslas fyrtil.

24. Enn þeim, sem yður kann at vaddveita utan vanna, og at slíða syrer anglice slannar dyrdar, óstrassalega medur sægnude.

25. Þeim Gude, sem allsinn er vítur, vörum lausnara, se dyrd og majestæt, og sírkur, og magt, nú og til allrar eplíðar, Amen.

Endar S. Jøda Biskup.

Öpenberan Postulans S. Johannis.

I. Capitule.

1. Þessi er öpenberan Jesu Christi, hvera Gud gaf honum, til at fimgera ssum þínum, hvað ske þal innau þans, og hann kþyðde hana, og sende hana fyrir þinu engel, til skis þenara Johanne.

2. Hver vitnað þessr Guds ord, og vitniðburden af Jesu Christo, hvað þellst þau i þessr sed.

3. Eall er sá sem les, og þeir sem þeyra ord spáðemgus, og varduera hvað þar inne þrifad er, þv tímeþn er ualægur.

4. Þohannes, þeim sþ samkinn um sem i þísa ern. Þráð se med þdur og fridur, af þeim sem er, og þeim sem var, og þeim sem komur, og af þeim sþ aundum, sem eru fyrir hans stóle.

5. Og af Jesu Christo, sá sem er trúr vortur, og framgetuingur, frammlidenna, og haldinge iard; sþenatur um bryguna gulegu arekvar fonguna. Hver oss þessr elþad, og þveged af syndum i sþu bláde.

6. Og þessr gert oss til fonguna og kennemanna, fyrir Gude og ssum sþdur. Þeim þinun sama se dyrd og valld, frá eplisd til eglisdar, Amen.

7. Eiaed: þann kemur i þvun, og sll augu munu hann sá, og þeir hann i gegnum stanged hafa, og allar kinfósser iardar munu kveina, sá, sannlega.

8. Eg em á og ó, upphaf og ender, seger Drottinn, sá sem er, og sá sem var, og sá sem koma mun, þinn allmáttuge.

9. Eg Johannes, sem og svo er

ndar bróder, og bluttakare i þerm, lung, og ríse, og þolenmáde Jesu Christi, var i eykne, sem kallast Þarhuos, fyrir Guds ords saker, og vitniðburdar Jesu Christi.

10. Eg var i anda á Drottins dege, og þeyrde á bafe mer raust mikla sem einnar báfunu.

11. Þún sagde; eg em á og ó, þvssur og sþarstur. Og hvað þá er, þv þrífa i eina bál, og send þad til samfundonra i þísa, til þvþesum, og til þvþena, til Þvergum, og til þvþirar til þarden, og til þvþadelphiau, og til þvþeum.

12. Og eg snere mer við, at þá eiter þeirre raust, sem við mig talade. Og sem eg snere mer við, sá eg þau lifsþitir, gulle lifar.

13. Og mudi i mikle þeirra sþu lifsþitara, einu sem lifur var einu mun máungus þvne, sá var flæddur sþuun fyrste ofann at sóttum, og sþenatur um bryguna gulegu bekte.

14. Eyn hans hþud og þár voru þvst sem þvst un, lifa sem sniör, og hans augu sem eiddo losa.

15. Og hans fatur sem þad látan, hvort gísar i ofne, og þans rædd sem miklu vatnsþvur.

16. Og hann hafde sþu stírnur i sþne þagre þende, og at af hans munne gæð hvast tvfegsþ þvrd, og hans andlit sþin sem sþ klára sþl.

17. Og sem eg sá þann, fell eg niður fyrir hans rannr svo sem þandur. Og hann lagde sþa þagre þvnd yfer mig, og sagde til mín: þvrdstþu eige, og em sá fyrste og sþdarste.

18. Og sá lifande; eg var dauð, ur, og sá, at eg em lifande frá eplífd til vylífdar, amen, og eg hefe lykta heilvístis og dandans.

19. Skrifu hvað þú sed hefir, og hvað sem er, og hvað her est, er ste skal.

20. Þeyndanudóm þeirra slau siarna, sem þú hefir sed í minne bægre hende, og þær slau gullegrar lífsastifur. Þessar slau störmur, eru englar slau samfundu, og þær slau lífsastifur, sem þú hefir sed, eru samfundur.

II. Capítule.

1. Og englenum samfundunnar í Epheso skrifa þú: Þetta seger sá sem heildur þeim slau störmum í sinne bægre hende, sá sem gengur miðt á mille þeirra slau gullegra lífsastifna.

2. Eg veit þín verk, og þitt erfíde, og þína þolennmæde, og at þú kunnst eige hina vondu at umlíða, og freistader þeirra sem sig sega postula vera, og eru þó eige, og þú fannst þá líugara.

3. Og leiddi, og þolennmæde hefir, og þú erfíðader tprer mífis nafns saker, og þreyttist eige.

4. Enn það hefe eg á móte þer, at þú hinn forsta færlíft v'ergast.

5. Minnst þú á hvar frá þú ert fallen, og ger idran, og ger hin fyrre verken. Enn ef eigi, minn eg til þín suarlega koma, og þínne lífsastifna burt hrinda úr sínum flad, ef þú eige gerer idran.

6. Enn það hefir þú, at þú hatar verk þeirra Nicolaitarum, hver eg einnen hata.

7. Hver eyru hefir, hann heyre, hvað andenn seger samfundunum. Hver hann v'ervinnur, þeim mun

eg gefa at eta af lífs trenú, það miðt í Guds Paradís er.

8. Og þeim engle samfundunum ar í Smyrna skrifa þú: Þetta seger hinn ríste og iðgarfe, sá dauður var, og hver lifande er ordenn.

9. Eg veit þín verk, og þína hörning og fátækt, enn þú ert dauður, og lastan þeirra sem segja sig Gvdinga vera, og eru þó eige, heildur eru þeir satans söfnubur.

10. Þræðst þú eige, at þvít sem þú líðaminn. Eia, disfullenn mun notum af yður kasta í dyblíssu, at þer freistader verðed, og þer munud hörning hafa í tíu daga. Vert þú trúr allt til dandans, þó mun eg gefa þer kórónu lífins.

11. Hver eyru hefir, sá heyre hvað anden seger samfundunum. Hver hefst v'ervinnur, þeim skal eke illt ste af þeim öðrum dauða.

12. Og þeim engle samfundunnar í Pergamo skrifa þú: Þetta seger sá sem hefir þid hvassa tvíeg-gada sverd.

13. Eg veit hvað þú gerer, og hvar þú býr. Hvar andstötans sæte er, þog þú heildur við mitt nafn, og afneitader eige mífna trú. Einnenn á þeim dögum þá Antipas minn trúr vortar var þíá yður theistgenn, hvar satan byggir.

14. Enn eg hefe líteint hlut á móte þer, at þú hefir þá þar, sem við lærðóm Balams hallda, sá sem kenne tprer Balac, upp at setia hneixle tprer Ísraels börn, til at eta af þvít sem flugodum oftræðst; og hör at drygja.

15. Lísa svo rinnen hefir þú þá, sem hallda kenningar Nicolaitarum, hvað eg hata.

16. Ger stærbót, enn ef eige, þá mun eg snarlega koma til þín,

og stríða við þá með sverde míns munns.

17. Hver eyru hefir sá heyre hvað andenn seger samfundunum. Hver hann yfervinnur, þeim vil eg gefa at eta af þvissölgnu manna, og eg vil gefa honum góðanu vitnisburð, og með vitnisburðennu vort nasu stríðad, það eingenn þeckir, útann sá það meðtefr.

18. Og þeim engle samfundunar í Eþyatira stríða þú: Þetta seger sonur Guds, sá augu hefir sem elldlöga, og hans færur sem látur.

19. Eg veit þín verk, og þína þignustu og trú, og þína þolennuæde, og þín þin sköre verk, þínum spyrnum meire.

20. Enn látt eitt hefi eg á mste þer, at þú lærur þá tvíunu Zesabel, sem seger sig spákau vera, kenna og vilka mína þíöna, býrauer at drygja, og skúrgöda sérner at eta.

21. Og eg hese þenne tíma gefed, at hún skulde idran gera, fyrir heunar hóraner, og hún gerer eige idran.

22. Eia, eg kasta þenne frekin, og þeim, hverer með þenne hör drygt hafa, í storar hörmungar, nema þeir gere yferbót fyrir sín verk.

23. Og þeirra börn vil eg deyða. Og allar samfundur stula vidurkenna, at eg ein nyrnanna og hiartanna rannsakare, og eg mun gefa hverum yðar sem einum, efter yðrum verfum.

24. Enn yður sege eg, og þínum yðrum sem eru til Eþyatira, þeir þennann lardóm eigi hafa, og hverer eige þeckir hafa dypt bludskotans (sem að þeir segja), eige vil eg annann þínga á yður kasta.

25. Þó, hvað þer hásed, það haldeð, þar til eg kem.

26. Og hver sem yfervinnur og varduveitir mín verk, allt til enda, þeim mun eg valld gefa y'er þína heidru.

27. Og þenn skal stíörna þeim með iáruvende, og svo sem leir. sundsens fer, skal hann sundur mola þá.

28. Eia sem eg af mínum sædur meðtefed hese, og morgun. Stíörnana mun eg gefa honum.

29. Hver eyru hefir, sá heyre, hvað andenn seger samfundunum.

III. Capitule.

1. Og þeim engle samfundunar í Earden, stríða þú: Þetta seger sá sem hefir sian anda Guds, og stíörnur sian. Eg veit þín verk, þvatar þú hefir það nasu, at þá lifer, og ert dandur.

2. Veitþú vafande, og stírk hid annad hvað þeyra vill, þó þín verk hese eg eige fullkomen sunded fyrir Gude.

3. Þvof legg nú í minne, hvern en þá hefir meðtefed og heyre, og varduveit það, og ger idran. Þvof ef þú eige vaker, þá mun eg y'er þig koma sem þíður, og eige munt. Þú vita á hverre stundu eg mun koma yfer þig.

4. Þú hefir og svo fáein nasu í Earden sem eige hafa saurgad sín klæde, og þeir munu með mer gánga í hvitum klæðum, þvofat þeir eru þess verder.

5. Hver yfervinnur, sá skal með hvitum klæðum klæddur verða, og eige mun eg hans nasu útfletta af lifans bók, og eg mun iáta hans nasu fyrir wínum sædur, og fyrir hans englum.

6. Hver eyru hefir, sá heyre hvað andenn seger samfundunum.

7. Og þeim engla samfundun-
ar í Philadelþía stríða þú: Þetta
seger þinn heilage og sanne, sá
sem hefir lýfel Davíðs, hver upp-
latur, og engenn ofinn lýfur;
hver astur lýfur, og engenn upp-
latur.

8. Eg veit þín verk, sá, eg lei-
forer þer ornar dyr, og eingenn
far þar afur láted, þessar þú
hefir einu lövnu krafi, og hefir
vordveist mín ord, og hefir eige
mín nafne afreitad.

9. Eia, eg mun gefa af satans
fasuade, þá sem sega sig. Gyðinga
vera, og eru eigi, heidur líuga.
Eia, eg mun þeim aera, at þeir
flulu foma, og tilþidia fyrir þá-
um sómun, og vidurfenna, at eg
hefe þig eistad.

10. Med því þú hefir vordveist
ord minnar þoleunade, mun eg
einnenn vordveita þig á freisting-
ar tsmann, sem foma mun yfer
allt jardið, til at freista þá þeir-
ra, sem á iðren bygga.

11. Eia, eg sem snarlega, haffi
þvad þú hefir, svo at eingenn iate
þína fórenu.

12. Hver þervinnur, þann mun
eg þera at flóva í miðere Guds
mús, og hann skal eige meir út-
ganga, og á hannum vil eg stríða
nafi Guds mús, og nafn hinnar
nri Jerúsalem, sem er borg mús
Guds, sú af hinnum ofann fem-
ur frá minnum Guði, og mið hid-
na nafa.

13. Hver eyru hefir, hann þeyre
þvad andenn seger samfundunum.

14. Og þeim engla samfund-
unnar til Laodicea stríða þú: Þetta
seger amen, trír og þannarlegur
vottur, hver upphaf er Guds
flöpunar.

15. Eg veit þín verk at þú

ert þverke faldur ne heitur, eg vil
þú værer annaðveit þeirne eda
faldur.

16. Tan med þof þú ert volg-
ur, og hverke faldur ne heitur,
mun eg útflápa þer af minnum
munu.

17. Þú seger: eg em ríkur, og
hefe völdungis nóg, og þarf einskis,
og þú veist eige, at þú ert vesell,
aumur og voladur, blindur og
fatlané.

18. Eg ræd þer, at þu kaupur
gul at mer, þad i elde er þreinsad,
svo þá andugur verður, og hult
flæde, þverum þú flædest, svo
at eige anglyfest vandirðing þins
satlepfes; og smyr þín augu med
auguafmörslum, svo at þú síær.

19. Hvera eg eistá, þá straffa
eg og lýpta, þof veipþú nú föstgæf-
ur, og ger iðran.

20. Eia, eg stend fyrir þrum,
og klappa á. ef noðar þeyrer mínna
rödd, og upplýtur þrumunni, til
þans minn eg tunganga, og fvald-
verð med þannum snæða, og hann
med mer.

21. Hver þervinnur, þannun
mun eg geia med mer at síia á
minnum stóle, líka sem eg þferunned
hefe, og sitad med minnum födur
á þans stóle.

22. Hver eyru hefir, sá þeyre
þvad andenn seger samfundunum.

IV. Capitule.

1. Efter þad sá eg, og sá, at
dyr upplutust á þinne, og þin
fyrsta rödd, þvera eg hafde þeyrt
vid mig tala, sem aðra þáþanu,
þinn sagde: sís upp þingad, eg vil
fyna þer, þvad þer eftir skal þe.

2. Og sá, at stóll var settur á þinn-
um, og á þinnum sat noðar.

3. Og sá sem þar sat, hann var slíur álís sem steinnenn Jafvís, og Gardís, og einn reguboge var fringum stólan, lífs álís sem smaragdus.

4. Og umhverfis stólinn voru fjórir og tuttugu stólar, og á þeim stólum sátu fjórir og tuttugu Alldungar, fregdder hvítum strúða, og þeir báru á stnum höfðum gulllegar föfónur.

5. Og af stólinum útgengu elldingar, reidarþrumur og radder. Og slau blís með elldi brannu fyrir stólum, hverer at eru slau andar Guds.

6. Og fyrir stólum var gleðfór, lífa sem Grefstallus. Og midt í stólinum, og fringum stólinn flegur dyr, full augna á baki og fyrir.

7. Og hid fyrsta dyred var líft leone, og hid annad dyred líft kálfe, og hid þridia hafde áslönu sem madur, og hid fjórda var líft slígganda erne.

8. Og hvert þeirra fagra dyranua, hafde sex vænge, allt umfring, og innann voru þau full augna, og hvíðu eige hvíld, dag og nótt seghande: Heilagur, Heilagur er Gud Drottinn almáttugur, sá sem var, og sá sem er, og sá sem koma mun.

9. Og þá dýren gáfu þónum dyred og heidur, og þáðer, þeim á stólinum sat, sá sem lifer frá eplísd til eplísdar.

10. Þá fellu fram þeir fjórir og tuttugu Alldungar, fyrir þann sem á stólinum sat, og tilbáðu þann, sem lifer frá eplísd til eplísdar. Og smaurndu stnum foronum framme fyrir stólenum og sögdu: Drottinn!

11. Þú ert verðugur at með-

taka dyred og heidur, og kraft; þvát þú hefir alla hlute slapad, og fíuer þíu vína urðu þeir, og eru slapader.

V. Capítule.

1. Og eg sá í hægri hende þess sem á stólinum sat, eina bók, skrifada innau og útan, insigtada með slau umfíglu.

2. Og eg sá sterkan engel þredita með mífelle rauft: hver er verðugur þessa bók upp at lúta, og hennar innfígle upp at bríota?

3. Og eingenn, hverfe á himnum, ne á iorðu, ne under iorðu, kuanne þá bók upp at lúta, ne þar í at slá.

4. Og eg æpte ógurlega, et eingenn sanna þar verðugur þá bók upp at lúta, og at lífa, ne þar í at slá.

5. Og einn af alldungunum seger til mín: grát eige, slá, at leoned, sem er of ætt Juda, rót Davíds, hefir yferunned, at það opne bókenu, og upp bríote hennar slau innfígle.

6. Og eg sá, og slá, í midin stólsins og þeirra fagra dyra, og midt á mífle alldungauna, þá stóð eitt lamb, lífa sem være það slátrad, og hafde slau horn, og slau angu, hverer eru slau andar Guds, útsender um öll lönd.

7. Og það kom og tók bókenu úr hægri hende þess sem á stólinum sat.

8. Og þá það tók bókenu, þá fellu fram þau sögug dýren, og fjórir og tuttugu alldungar, fyrir lambeun, og hver einn hafde háurpu og guller, full reykelífs, sem eru bæner heilagra.

9. Og ságu upan lössauv, og sögdu: Þú ert verðnau af meðtaka, og upp af brísta þenvar innfjale, þósat þú ert slátradr, og þú endurlepfir ós með þínu bléde, af alls hátendun kynfóssun, og tángun, og sólke, og heid, ingun.

10. Og þú hefir oss gert sprer vörum Gude, til foununga og fennemanna, og ver munum rália á jardu.

11. Og eg sá, og heyrde rödd margra engla, numhverfis stóliun, og um dýren, og umfing augd, ungana, og þeir voru at tölun tinn þúsund stannum tinn þúsunder, og þúsundstannum þúsunder,

12. Og sögdu með hárra rauðu: verðugt er lambet, það slátradr er, at meðtaka kraft, og rikðun, og vitstu, og siert, og æru, þris og los.

13. Og allar stæpnur, þær á himnum eru, og allt hvad í þeim er, heyrde eg sega til hans. sem á stólinum sat, og til lambstus: los, heidur, þris, og valld, frá eplisdr til eplisdrar.

14. Og þau söguru dýren sögdu amen. Og þeir siórer og tuttugu stöðungar fellu fram, og tilbádu þann, sem lifir frá eplisdr til eplisdrar.

VI. Capitule.

1. Og eg sá það, at lambet opnade eitru af innfjalinum, og eg heyrde eitru af þeim stórum dýrum sega, líka sem með reidarþrumu raukt: kom og stöda.

2. Og eg sá, og sá þá, einu hvíttann hest; og sá þar uppá sat, hafde boga, og þannum varð gefen

stóna, og hann fór út at þrövinna, at hann vinne sigur.

3. Og þá það opnade hið annað innfjeld, heyrda eg hið annað dýr ed sega: og gætt at.

4. Og þar gætt út annar hestur, sá var raudur, og þeim sem þar sat á, varð gefen stíðenn burt at taka af jardu. svo at þeir slátradu hver vörum, og hannum varð gefen slátt sverð.

5. Og þá það opnade hið þrida innfjeld, heyrde eg hið þrida dýr ed segia: kom og stöda; og eg sá, og sá þá, einu svartann hest, og sá þar sat á, hafde mot í sínu heude.

6. Og eg heyrde á meðal þeirra sögra dýra eina rödd sega: einu mæler hvíttis sprer einu pening, og þrír mælera byggð sprer einu pening, og víðsúore og víue get engann stöda.

7. Og þá það opnade hið fjórda innfjeld, heyrda eg rödd hins fjórda dýrsins, segande: kom og slá til.

8. Og þá, og eg sá, einu bleikt ann hest, og sá þar á sat, þess nafna het dande, og heilvite efier fylgde þönum, og þönum varð magt gefen at deyða þann fjórda part á jörðunne, með sverde, og og með húngre, og með danda, og sprer dýren á jörðunne.

9. Og þá það opnade hið fimta innfjeld, leit eg under allarenn sáler þeirra sem lifátnar voru þrír er Guds orðs sáler, og þess vitsnisburdar sáler, sem þeir höfdu.

10. Og þær stöundu hárra röðun, og sangdu: Drottinn, þú hinn heilage, og sann, hveru lenge þá dæmest þú eige, og heiluer vors blóðs á þeim, sem á jörðun búu?

11. Og þeim ferhverum einum
væð gefenn hvítur fyrtil; og til
þeirra væð sagt, lát þeir hvíld.
nið ein um nóttu stund, þá
til þeirra samþýðvar og bræður
fæmni þá til trúkomlega, hverer
einnenn einu líflátner stýldu ver.
ða, líka fæm þeir.

12. Og eg sá, at það óvæðe
híð flautta innstýgled, og flá, þá
gerðest mikell jarðstýlfste, og sóleu
væð fvarnt fæm hærfættur, og
týngled væð fæm blóð.

13. Og flauturnur þinnens þrun.
du á jörðena, líka fæm annað flautre.
nær það þrúfæst af vínne miklum,
afstýgger fláum fláum.

14. Og þinnenn væð þurt,
fæm það þóþvell, hvært samant væð
ur væð, og öll flótt og epar
þræðust úr fláum flóðum.

15. Og jarðarennar konungar
og þóþingar, og flóðmenn, og
þóðsmenn, og magtarmenn, og
öller þrælar og flóþorner, stýldu
fæm í holum og þellrum fláallanna.

16. Og fæðgn til fláallanna og
þiarganna: fæðed yfer öðs, og
þýled öðs, fýrer anglite þess, fæm
á flóðum fláur, og fýrer reide
fláþjins.

17. Þvæt þinn mikle dagar
þann reide er fæðenn, og hver fæð
fláðest?

VII. Capitule.

1. Og efter það sá eg flóðra
engla flánda, á flóðrum hornum
jarðarennar, og þeir þelldu inne
flóðrum vinnum jarðarennar, fæð
at eingenn vinnur þess á jörðena,
ne á flóðum, ne á nóttu tre.

2. Og eg sá annann engel
uppsfliga út af uppsgaungu flóð.
ennar, fæ þáðe innstýgle fláand

flóðs, og fæðaðe þáðe ræðdu
til þinna flóðra englaflánda, hværs
um gefed er, at gránda jörðu og
flóð.

3. Og fæðde: gráðed eigi jörðu
unne, eigi flóðum, ne fláðum,
fýrer einu ver fláum innstýglad flóðna
væðs flóðs í þeirra einum.

4. Og eg þérðe tótt þeirra
fæm innstýglader vöru, þinnðrad,
flóðar og flættu þúnder, fæm
innstýglader þurdu, af öllum flóð.
flóðum fláðs fláða.

5. Af flóð fláða, væðu tótt
þúnder innstýglader; af flóð fláða,
tótt þúnder innstýglader.

6. Af flóð fláða, tótt þúnder
innstýglader; af flóð fláða, tótt
þúnder innstýglader; af flóð fláða,
tótt þúnder innstýglader; af flóð fláða,
tótt þúnder innstýglader.

7. Af flóð fláða, tótt þúnder
innstýglader; af flóð fláða, tótt
þúnder innstýglader; af flóð fláða,
tótt þúnder innstýglader; af flóð fláða,
tótt þúnder innstýglader.

8. Af flóð fláða, tótt þúnder
innstýglader; af flóð fláða, tótt
þúnder innstýglader; af flóð fláða,
tótt þúnder innstýglader; af flóð fláða,
tótt þúnder innstýglader.

9. Þá efter sá eg, og fláð at
flæð mikell, hværu eingenn gat
tæð, af öllum flóðingum, og
flóð, og flóðingum, og flóð.
flóðum, flóð fláðum flóð flóðum
um og fýrer fláðum flóð flóðum
væðum flóðum, og flóð flóðum var
í þeirra flóðum.

10. Fæm flóðum með mikell
flóðum, og flóðum: flóðum flóðum
fæm á flóðum flóðum, vöðum flóðum
og flóðum.

11. Og öller englar flóðum um
ahverflóð flóðum, og flóðum flóðum.

angana, og umkring þan sigur reyfelse gefid, þad hann gæfe iil
þoren, og sellu fyrer stólauna á bæna allra heilagra, uppá þad
þeirra ástómun, og tilbádu Gud, gyllencallared fyrer stólaunum.

12. Og sagdu amen. Los og 4. Og reykur reyfelsetins, af
dyrd, og íseke, og þakker, og heid- bænum þeirra heilagn, geft upp
ur, og frastur, og stírkleite, se af hende engelskus, fyrer Gud.
vornu Gud, frá eplisd til eplisdar, 5. Og Engellenn tók reyfelstíð-
amen. fered, og fyllte þad med ende af

13. Og einn af stíðungunnum allstarenu, og kastade því á jor-
andvarade og sagde til min: dena, og þá urdu radder, og
hverer eru þesser sem musteydder reidarþrumur og elðbingar, og jard-
eru hvostum strúda? og hvadan stíalstær.

14. Og eg sagde til hans: Her 6. Og þeir sian englar, sem
ra, þú ventst þad. Og hann sag- höfdu þær sian básumur, höfdu til-
de til min: þesser eru þeir sem báed sig at básumu.
kommer eru úr miklum harmfæ- 7. Og hinn fyrste engell básumu-
un, og sian strúda þveiged hasa de, og þá gerdest hagl, og elid-
og hvíslagad hann í blóde lamb- ur med blóde blandadar, og sell
ins níður á jordena, og þridiungur
triðanna brann, og allt þad græna

15. Af því eru þeir framme gras brann upp.
fyrer stóle Guds, og þíðna han- 8. Og hinn annar engel básumu-
um dag og nóit í hans mustere. de, og þar fór líka sem biarg
Og sá uppá stólaunum situr minn búu mited af elde brenna-ida i síðen, og
yfer þeim. þridiungur stíalarens gerdest blóð.

16. Eige mun þá her efter húng- 9. Og þridiungur lifande fleyna
ra ne þorsta, og eige mun yfer í síðunum drapst, og þridiungur stíp-
þá falla stólen ne nokkurskonar ann- anna fyrer síðst.

17. Þvofat þad lambet midt í 10. Og hinn þridi-engell básumu-
stólaunum minn íðora þá, og leida de, og þar sell stór stíarna af himne,
til lifande vatnsbrunnna, og Gud og hún, togde sem blis, og sell
minn affurka allann grát af þeirra yfer þridiung rennande vatna, og
augum. yfer vatnsbrunnana.

VIII. Capitule.

1. Og þá þad opnade hid sian- 11. Og nafn stíornunnar het
unda innstíled, gerdest kirrleite á rennum, og þridiungur snarest í
hinnunum, nær um hálsa stund. rennum, og marger metin dón af
vornunum af því þang voru svo

2. Og eg sá sian engla; þeir vönnu vordenn.
gengu fyrer Gud, og þeim urdu 12. Og hinn stórde engell básumu-
sian básumur gefnar. de, og þridiungur stílarennar vard
slegenn, og þridiungur tunglslit,
og þridiungur stíarnanna, svo þad
þridiungur þeirra vard formit-
adur, og þridiungur dagsins lysie

3. Og annar engell kom og stóð eige, líka einnenn nóttin.
við altíared, og hafde guft reyf- 13. Og eg sá og þeyrde einn
elsíðster, og hönnum vard mited

engel flúga, mildt í geamum him-
nenum, og sega með hárra rauði:
Vel! vel! vel! þeim sem á jörðu
búa, frammi yfir adrar raddir
báfununnar, þeirra þriggja engla,
sem enn flyðu báfunna.

IX. Capítule.

1. Og hinn fimmti engel báfu-
nade, og eg sá flautnu falla af
himne, á jördena, og henne sard
gefenn lyfelli til brunns underdi-
úpsins.

2. Og hann lauk upp brunne
underdiúpsins, og þar gekk úr
reitur af brunnenum, svo sem
reitir eins mífels ofns, og sólen
formy: kadeit, og vedred, af reyfe
brunnins.

3. Og úr af þeim reitir komu
engespreitir á jördena, og þeim
vord magt gefen, líka sem þad
scorpionar magt hafa á jörðu.

4. Og þar vord til þeirra sagt:
Á þær flödu eigi grunda grafe
jörðarennar, ne neðru grænu,
edu noðarskonar vide, utann
einasta þeim mounum, sem eigi
hafa Guds innfigle í sinum enn-
um.

5. Og þeim vord þad gefed,
at þær afstíðu þá eige, heitbur
þad, at þær sveldu þá í sinum
máunde. Og þeirra kvél var svo
sem kvél af einum scorpione, nær
hann stingur mann.

6. Og á þeim sömu dagum
munn menn dauðans leita, og
eige finna; þeir munu grynast at
deya, og dauðenn munn frá þeim
flýa.

7. Og þær engespreitir eru
líkar þeim hestum, sem til bardaga
eru búar, og á þeirra hestum

vora fóðunur gulle líkar, og þeir
ra endin var sem manns antlit.

8. Og þær höfdu háir sem tonn
háir, og temtur þeirra voru sem
leona temtur.

9. Og höfdu brþiur svo sem
járn brþiur, og þytur þeirra
vængla var svo sem buldran af
vognum mörðra hesta, sem í var-
ðagum blápa.

10. Og þær höfdu hafa líka
sem scorpionar, og þær voru
breddar á þeirra höfum, og þeir-
ra magt var til at plága menn í
sinum máunde.

11. Og höfdu yfir sér konung,
einn engell af underdiúpsum, hvers
nafn er á ebreísku Abaddon, eitt
á grísku hefir hann þad nafn
Apollyon.

12. Eitt ve er umliðed: flá!
þar fosta enn nú. svo ve a epter.

13. Og hinn fimmti engell
báfunade, og eg heyrde eina radd
úr af flöðum bornum gylene aktar
reinsins forer Gude,

14. Sem sagde til þinnar flaut-
ta engels, sem báfunna har-
de: lens þú úr þá flóra engla,
sem bundnar eru við þid mikla
vainsfall Euphrates.

15. Og þeir flórer englar urðu
lausar, hverer reidubúar vörn,
til flundar og taos og mánadar,
og árs, at þær létu flá þeirra
máuna.

16. Og tala þess upanda hers
var reidvar flöum í þúfandflöum
nn tíu þúfander, og eg heyrde
þeirra tola.

17. Og eg sá hestana svo í svör,
og þa sem þar uppá flá, at þeir
hauðu glóande og gular, og
brennesteinlegar brþiur, og þær
vord hestanna vörn svo sem

höfud, og út af þeirra manne gefð endur, reykur og brennesteinn.

18. Af þessu þrennu er þel flegnu þridrángur manna, af endenum, og reyfnun, og brennesteinenum, sem af þeirra manne út gefð. Þótar þeirra magt var í þeirra manne, og í þeirra höllum.

19. Og þeirra halar voru höggormum lifer, og höfdu hönd, og með þeim sönu gerdu þeir skada.

20. Og þar voru einu menni afgangs, þeir sem eiga vora þel flegner af þessum plágum, hverer eigi yferbót gerdu þóer verk sína handa, þó at þeir eiga tilbæða Döðara, og gull, og silfur, og eyrið, og skina, og irið af gulli, sem hverfe síá ne heyrer, ne ganga kunna.

21. Hverer einuenn eigna yferbót gerdu, af slánu manndrápmu, fjölkynge, frískuðe og þyristu.

X. Capitule.

1. Og eg sá einu annanu sterf ann engel af himnum ofan koma, hann var flæ unisfæddur, og regnbogar voru á hans höfde, og hans andlit var sem sól, og hans fætur voru líka sem elldöfólvar.

2. Og hann hafde í síne hende bálarkorn opnád; og hann sette sínu hæggra fót á síðenn, og hinu vinstira á jörðena, og hann kallaðe hárrer röddu, líka sem þá leou greniar.

3. Og þá hann kallaðe, töludu þó reidarþrumur sínar raufter.

4. Og þá þær stáu reidarþrumur höfdu talad sínar raufter, vissde eg hafa skrifað þær. Þá heyrde eg eins rödd af himne sega til mín: Jafnala þú heð þær stáu

reidarþrumur hafa talad, og skrifa þad eigi.

5. Og engellenn, hoern eg sá standa á síðnum, og á jörðunne, hóf upp sína hönd til himens.

6. Og sáðr vid þann lifanda frá eplsfð til eplsfðar, hver himenn hefir skapad, og hvad þar síne er, og jörðena, og hvad þar síne er; og síðenn, og hvad þar síne er, at heðan í frá stýði engenn frestur gefast.

7. Heður á ögum raddar þess flauunda engels, nær hann mun báðuna, þá stál fálfoamadar verða leouduðbómur Guðs, sá sem hann kunnagere sínum þíðnam, og spámannum.

8. Og rödden, hoera eg hafde heyrð af himne, talade aptur vid mig og sagde: Gæf heðann, tæf hann opnada bæfking af hende engelsins, sem á síðnum og á jörðu stendur.

9. Og eg gefð burt til engelsins, og sagde til hans: Gef mer bæfkingenn. Og hann sagde til mín: Tæf hann burt, og svelg hann, og munu hann beifflia þínu foid; enn í þínum manne mun hann sætur vera sem hunang.

10. Og eg tók bæfkingenn af hende engelsins, og svelgde hann. Og hann var sætur í mínum manne sem hunang, og þá eg hafde eted hann, beiffladest foidur minn.

11. Og hann sagde til mín: Þá hlýtur aftur at spá sólfenna, heidungum, og tungumálum, og mörgum forungum.

XI. Capitule.

1. Og mer vord gefenn reirleggnr, líka sem statur, en hann sagde: Stat þú upp, og mættuð

tere Guds og alstaræd, og þá sem þar fúne tilbóðia.

2. Enn þarn hinn snafsa fór minfetestins fasta þá þe, og mælt þarn eigi, þóat hann er heidnarr geseinn, og hina heilögu borg minna þeir anderröda, í rbo og þarnu tka minude.

3. Og eg öll gefa minnum tveimur vortum, og þeir skonu þá, þásmid rbo handræð og fíflin daga, Alædder fættum.

4. Þesse eru rós vilsfærðs ire, og tveir lifðastiafar, standæde forer Ende jardarennar. Og ef noðat vilt þeim granda, þa gengur endur út af þeirra minne, og svelger öðine þeirra.

5. Og ef noðat vill þeim granda, sá hlýtur svo liflatenn at verða.

6. Þesser hafa magt himenenn aptur at lifa, at þad rigne eigi á degum þeirra spásagna. Og þeir hafa magt yfer vortunum, til at umfina þeim í blöð, og at slá jordena, med allsháttadæplágu, svo oft sem þeir vilja.

7. Og nær þeir hafa sinn vitniðard endad, þa mun dyred, þat út af underdýgennu uppsligur, hallaða stíð vid þá, og mun yfervinna þá, og þá freisla.

8. Og þeirra lifamer munu liggia á strætum hinu miklu borgar, hver andlega kallast Eðdoma og Egyptus, þar vor Drottinn er frosfjellur.

9. Da þeirra lifame munu noður af þjóðunum, og kossjóðunum, og tungumálinum, og heidningum, slá í þrjá daga, og einn hálfann, og munu eigi þeirra lifame leiga láta í grafer.

10. Og þeir hveir, á jörðu búa, munu gledia sig yfer þeim,

og tatar vera, og gisfum sendast fundyrðis, þóat þesser tveir spá enn fæðid þá sem á jörðu lifa.

11. Og eiter þrjá daga, og einn hálfann, fór í þá liffins ande af Gæde, og þeir sláðu á sínar fættar, og andast öne feli yfer þá sem þa lifa.

12. Og þeir heyrðu rædd mistla af himne sega í þeirra: slæð upp hringar, og þeir slígu upp tinnendur í einu flöge, og þeirra öðinet sá þá.

13. Og á þeirre samre sinnu, vord mistla iardstíallste og ríande vartur borgarennar hraræde midar, og þar urðu í iardstíallstænum thellegu skan þásundur manna; og hiner adrer bræðrust, og gáfu dyrd Gæde himensens.

14. Þad annad ve er namlid, slá, hid þridia ve kemar starlega.

XII. Capitule.

1. Og hin flauunda engel báfinaðe, og þar gerduft mistlar radder á himne, sem sögdu: ríffen verastidar eru vorden vord Drottens, og hans Christs, og hann mun rísta frá eplisid til eplidar.

2. Og þeir stórer og turtugu aullungar, sem framme forer Ende sátu á sínum stólinum, fellsu fram á sínar öðinnar, og tilbóðu Gud.

3. Og sögdu: ver þessum þer Drottinn, Gud almattugur! þá sem ert, og heft vered, og þú sem iustowande ert, at þú heft medtefed þumi mikla kraft, og ríffer.

4. Og heidingar eru reider vordar, og þin roide er koren, og tíne framleðennu, at dæma, og laun at geia þessum þessum.

spámennum og Heilögum, og þeim þitt nafn óttast, smáum og stórum, og at glata þeim sem jörðunne glatað þafa.

5. Og mustere Guds' vord upplofed á himne, og hans testamentis aurk fast í hans mustere, og þar urdu elldingar, og reidarþrinnur, og iardstíálstar, og hagi mífed.

6. Og þar byrtesti táta mífed á himne, ein koinna, íólenne nni, flredd, og tvingled var under hennar sórum, og á hennar höfde var sórona af tolf stíaurnum.

7. Og hún vord þingud, og fallade, og var íðstíut, og hafde mullar fæðingar bróðer.

8. Og þar byrtesti eitt annad táta á himne, og sá, mífed dreke vandur, sá hafde sian höfud, og sáu hörn, og á hans höfduu voru sian sóronur.

9. Og hans hale dróg þridung a stíaurnum himens, og skeyade þeim uidur á ierdu. Og drefenn flód sranime spter koinnanne, þeirre sem sæða stíalde, svo at nær hún hafde fædr, at hann uppfelgde hennar barn.

10. Og hún sædde einn son, eitt sveinbarn, á stíerna stíalde slium heidungum med iáruvænde, og hennar barne vord burt lippt, til Guds og hans stíold.

11. Da konan flýde á endemerk, þvar hún hafde sptarbíennu sáð af Gude, at hún sæddest þar þúsund tvö hundrud og sexten daga.

12. Og þar byrjadeð eitt stíold á himne. Michael og hans englar bordsust við drefann, og drefann bardest og hans englar.

13. Da þvænnu eigi; þeirra sádur vord og einnenn eigi sranur meir sranuðan á himne.

14. Og sá mífle dreke vord útsuaradur, hinn gamle höggormur, sá sem heiter dísull og anda stíole, hver alla veraldarfringluna viller, og hann vord útsuaradur á jordena, og hans englar urdu og einnenn útsuarader med honnum.

15. Og eg heyrde vadd mífle á himne, sezande: nú er heilsa og trastur, og ríste, og máttur vord Guds, vordenn hans Eristis, med þvif hann er útsuaradur, sem þá ásatade dag og nótt spter Gude.

16. Og þeir hafa hann þversnuned spter Lambisins blóð, og spter ord þeirra víruisbúrdar, og þeir hafa eige eistad sliu líf allt til daudans.

17. Þar spter glædest þer himnar, og þer! sem þar inne bygged.

18. We þeim á jordu hún, og á stíonum; þvifat dísfullem kemur oíann til yðar, þesande reide mífle, og veit at hann þesir stíustann tíma.

19. Og sem drefenn sá, at hann vord útsuaradur á jordena, óstíste hann þá konu, sem þann svein hafde fædr.

20. Og konunne urdu tvírvænger gesner, ísta sem mífellr, ar arnar, svo at hún flýge á eyðemerk, í slium stíad, þar hún sædde est um einn tíma, og um tvo tíma, og um hálfann tíma, spter anglym höggormisins.

21. Og höggormurenn gusade vatn efter konunne úr sínum munnne, ísta sem vatnsslód, svo at hann vílde drefslia heitue.

22. Enn jorden hialpade konunne, og upptant sínu munn, og veldi slóðeb, sem drefenn gusade Lur sínum munnur.

23. Og drefenn reiddest sonunne, og gef þurt at beriaft við þá, sem ester voru af hennar iorðe, þeir Guðs bodord vardveita, og hafa vitniðburð Jesu Christi.

XIII. Capitule.

1. Og eg stóð á sláforfande.

2. Og sá eitt dyr upplíga úr flóunni; það hafde slau hofud, og íu börn, og á sínum hornum tlu foronar, og á sínum höfðum nafn háðungareimar.

3. Og það dyr, sem eg sá, var líkt Vardelo, og þess sætur voru sem diorna sætur, og þess kliafur sem leona kliafur. Og drefenn gaf því sinn kraft og sinn þól, og mikla magt.

4. Og eg sá eitt af þessum höfðum, svo sem vate það fært til varda, og þess hin bannvæna und vart læland, og öll verand, arfringalan undradist það dyrd, og eftersögdi.

5. Og þeir tilbáðu drefann, þann sem dyrenn gaf þá magt, og þeir tilbáðu það dyr og sögðu: hver er þessu dyri líkur? og hver kann at sláða við það?

6. Og því vart gefenn minnur til at tala mikla blute, og háðurgar; og því vart máttur gefenn til at halda fríd í tvo og flauritja mánuðe.

7. Og það upplaus stann minne til háðungar móte Ende, at lasta hans nafn, og hans tialldóð, og þá á hinnum bygga.

8. Og því vart gefed at sláða við Heilaga, og tfervinna þá. Og því vart gefen magt yfir allum frakoflum og tynnumálum og heidingum.

9. Og aller, sem á jörðu bygga, tilbíðia það, hvorra nafn eige eru strifud á lifande bót lambðins, hvert slátrud er af upphafe veröldar.

10. Þessu noðar eyru, sá þeyre.

11. Ef einhver í fángelse leidir, sá mun í fángelse gánga; ef noður svelst med sverde, sá skal med sverde shelslegenn verda. Her er þólennumaðe og trú heilagra.

12. Og eg sá ein annad dyr upplíga af jörðunne, það hafde tvö horn, líka sem lambd, og talade svo sem drefenn.

13. Og það gerer alla magt hins forra dyrsins fyrer þóf, og það gerer, at jorden, og þeir sem þar á búa, tilbíðia það forra dyrsed, hvers dandlegar undir voru lætnadar.

14. Og það gerer síor tákna, svo at það gerer einnenn, at elldur af hinne fellur vidur á jörðu fyrer mennena.

15. Og það viller þá sem á jörðu búa, fyrer safet þeirra teitna sem þóf eru gefen til at gera fyrer dyrenu, og það sagde þeim á jörðu bygga, at þeir gere eina mind dyrenu, þóf sem undena af sverðenn hafde, og lifande var orðed.

16. Og því vart gefed, at það gæfe mind dyrsins einn anda, svo at mind dyrsins talade. Og það gerde, at hverer sem hellst eige tilbíðia mind dyrsins, þeir verda shelslegner.

17. Og það gerde alla saman áma og þóra, rísa og slásla, fríðleðorna og þræla, at það gaf þeim eitt andkenningar teitna í fena bægre hend, ellegar í sín enne.

18. Eo at eingens lör at fanga lida þeim, áttan hama hafe það and.

enningarmerke, eda nafn dyrfisk, um dordena þófat komenn er

19. Her er spefe. Hver skilna-
ing hefir, lá samantreikue tala
dyrfisk, þófat það er mannfisk
tala, og þess tala er sex hundrud,
sex og sexþyger.

XIV. Capitul.

1. Og eg lá, og lá, eitt lamb
fisk a fiallenu Zion, og með þó-
hamrad og fjerutlu þúsunder,
fem höfdu nam fadur þess him-
fanna, fjerud í fínna ennum.

2. Og eg heyrde eina rödd af
himne, svo sem rödd margra
vatna, og svo sem rödd mikelfr-
ar reidarþennu, og rödden sem
eg heyrde, var sem harufslagara,
þeir sem lá sínar höfður.

3. Da þeir fínan svo sem ny-
ann lofauug fjerer fíolnum, og
fjerer þem þórum dyrum, og
fjerer auðdunnum, og eingenn
gat þann lofanna numed, útan
einasta þeir hundrad og fíóter og
fjerutón þúsunder, sem feppter ern
af jördnum.

4. Þessir eru þeir, hverer eige
fleckader eru með fonnem, þófat
þeir ern megar, og fólga lambenu
epter, hvert það genant. Þessir
eru feppter af monnum, Gude til
framgróða, og lambenu.

5. Og í þeirra minne er eige
fals funded, þófat þeir eru óftrass-
anfeger, fjerer fíole Guds.

6. Og eg lá eina engel fíóga
midst í gegnum himenenn, lá hafde
ætenlegt evangelium, til at fann-
eera þem sem a jördu fíla, og
þyaga, og offan heidinum, og fón-
þennu, og fúnnumálum, og fólfe.

7. Da hann fíade með mikelfr-
eðda: fjerer Gud, og gefur þan-

um dordena þófat komenn er
tíme hans döms, og tilbided þann
sem gort hefir himen og jörd, og
fíóenu og vatnabrunnana.

8. Og eina annar engell epter:
fílgde; lá fagde: fällen er þun,
fällen er þun, Babylon þin mikla
borg, þófat þán hefir með vane
fíns faurfíffis drukkna gert alla heid-
finga.

9. Og þinn þridi engell fílgde
þenn epter, og lagde með mik-
e're rannu: ef nokkur tilbided þort
og þess mind, og meðtefar það
vöðfeningarmerke í fíóenne, edar
fína hönd

10. Sá minn drekka af vane rei-
de fínd, sem inbortad og fíert
er í þífar hans bræde.

11. Og minn fvaldur verda með-
ellde og brennefleine, í anglite þeil-
aora engla, og fjerer anglite lamb-
ens, og renfur þeirra þílla minn
vöðfíga, fra eplíffo til eplíffar,
og þeir þafa eige nokora höfud
þaa og nórt, sem dyreb þafa til-
beded, og þess mind, og ef nok-
ur hefir meðtefed tefta þess nafns.

12. Her er fíólennumeðe þeil-
aara: her eru þeir sem haðda bodi
orden og trúna a Jesium.

13. Og eg heyrde eina rödd
af himne til mín fega: fírfí þú-
fæter eru þeir framfíðun, sem í
Drottne deþa, frá þessu. Já,
audenn feger: at þeir höfde af
þeirra erfíde, enn þeirra verk fólge
þeim epter.

14. Og eg lá, og lá, eitt
hvítt fíy, og á þó fíe fúr einn,
lá fílm var einum mannfisk fíne,
þann hafde gallföronu á fínn
höfde, og í fínn hende þvaffann
fígd.

15. Da einn annar engell geef
fí af nímferenn; lá fállade með

míðellre raust til þess sem á stönu sat: slá til með sínum sigde, og stæf upp, því fornstemismenn er komenn, af því at haustyrftia jardu: arennar er þornud.

16. Og sá, sem á stönu sat, sló til með sínum sigde á jordena, og jorden varð haustlunnen.

17. Og hinn annar engell geð út af musterenu á hinne, sá hafde einn hvassann sigd.

18. Og annar engell geð út af altaren. sá hafde magt ofar eldennu, og bþaðe með miklu fæle til hins, sem hinn hvass sigd enn hafde, og sagde: Hæva til með þínum hvassa sigde, og slúð af vinklasi jarduarennar, þóat þerra ber eru fallðayn.

19. Og engellekan hið til með sínum sigde á jordena, og afstirvði vinklasi jarduarennar, og svarade þeim í hina miklu vinklasi Guds reide.

20. Og vinklasiann varð nán borgar fergd, og blóðed geð út af þrúgunne, allt til breiðstrauma beitauna, um þúsind og sex hundr. ud afra lengder.

XV. Capítule.

1. Og eg sá eitt annad teikn á hinne, þat var míléd og undarleg; slau englar höfðu slau hinar slóurflu vísanar, þóat með þeim sömu útendabest reide Guds.

2. Og eg sá svo sem einn glerfó elde mengadonna, og þá sem slórad höfðu dyred, og þess mind, og þess teikn, og tala þess nafn, at þeir slóðu hía glerfóunnar, og höfðu haurpur Guds.

3. Og slánga loffsöng Mofes, Guds þennin manns, og loffsöng lambfús, segande: Mikil og und-

arleg eru þín verk Drottinn Gud almáttugur! reitvæf og sammar: leger eru þínar veger, þá konungur heilagra!

4. Hver slat þig eigi hræðast, Drottinn! og prisa þitt nafn? Þóat þú einn eru heilagur, af því aller heidingsar minna foma og tilbíðia forer þer, því þínar dómar eru erendur ordner.

5. Þar eiter sá eg, og slá, þá varð upplófed mustire vinklasi: ár málðbádar á hinne.

6. Og út af musterenu gengu þeir slau englar, sem þer slau plápur höfðu, sláðu þer breinu sláru láne, og gyrdur um bríðfó gullindum.

7. Og eitt af þeim slórum dýrum aaf þeim slau englum slau gullfálur, fullar reide Guds, þess sem lifer fra eplíð til eplíðar.

8. Og munderd varð fullt af reyf, fyrer dörd Guds, og hans frast, og eingent kunne at gánga í mustered, þat til þer slau plágur, þeirra slau engla, fengu enda.

XVI. Capítule.

1. Og eg heyrde ræð mikla út musterenu; hún sagde til þeirra slau engla: Ræð þert, og úthelld þeim sláum Guds reide á jordena.

2. Og hinn fyrste geð þert, og helte sína slá á jordena, og þar urðu sl kanna og sláðsóm á manna, þeim andfermingarmérke dýrs: ins höfðu, og á þeim sem þess mind tilbáðu.

3. Og sá annar engell helte út sína slá í sláum, og hann varð ræð, mikla som eins þess dauðar, og ann sláðe slá dýr í sláum.

4. Og sá hinn friði engell hestit út sína skál í vatns-ellen, og í vatnsbrunnana, og þang urðu blóð.

5. Og eg heyrde þann engel segja: Þú Drottinn, sá sem ert, og sá sem varst, þú ert réttlátur og heilagur, at þú dæmest þetta.

6. Þófat þeir úthelltu blóði heilagra, og spámannanna, og blóð hefir þú gefed þeim at drecsla þús þess eru þeir verðnaer.

7. Og eg heyrde einn annann engel at altharenn segja: Já, Drottinn alsmáttugur Guð! sanner og réttur er eru þínar dómur.

8. Og hinn stórfé engell út hestit sína skál í iðjuna, og þarne varð gefed at gera menn heita með elide.

9. Og menn blánnu af ofur hita, og lönndu narn Guðs, sá magt hefir yfir þessum pláðum, og gerdu enga yerbót, hannum dýyðena at gesa.

10. Og hinn fjarre engell út hestit sína skál yfir sól dýrslus, og þess ríste varð formírfat, og af kvantum í sundurbina þeir sin or tinger.

11. Og þeir lönndu Guð á hinne, syrer sínar kvæler, og syrer sín kaun, og þeir gerdu eigi yverbót syrer sín verk.

12. Og hinn fjarre engell út hestit sína skál, í þat mikla vatns fall Euphrates, og vatnad upp þornade, svo at tilreiddur verð vegur konunganna, út af upp gangu iðlarennar.

13. Og eg sá út af munne þreks, og út af munne dýrslus, og út af munne þess salsta spámanns, ganga þrjá áhreina anda, til þess góðrum.

14. Og þat eru andar Dýs, nýlans, þeir sem gera ráfa, og ganga út til konunga jaldarennar, og fringum alkam heimenn at samansama þeim til sírds, á þenn mikla dege Guðs alsmáttugs.

15. Elá, eg þan sem einn þiófur; sá er sá sem vater, og heidur sinum flæðum, svo at hann gange eigi vaterinn, svo at eigi síðest hans blýðan.

16. Og hann samansafnade þeim í þann stad sem kallast á Öbressu harmageddon.

17. Og sá fjarre engell hestit út sína skál í vedred, og þar gef út rædd af hinne út síðlum, sem sagde: Þat er sked.

18. Og þar urðu radder og reids af þinnur, og elðingar; og þar varð mikell jaldskíaltie, þóttur aldrei hefir vered, upp frá þús og up hafa á jerdin vered, þóttur jaldskíaltie svo mikell.

19. Og út af þeirre hinne miklu borg urðu þeir þattar, og þorger þreidunganna þröndu nidur. Og hin mikla Babilon varð hugleidd syrer Guð, þenne at gesa falcif vís hans grindar reide.

20. Og allar eyar stydu, og eingunn fjarll urðu funden.

21. Og hagl, stórt sem vinn, fell af hinne á menn; og menn lönndu Guð syrer safer plágu haglaus, þófat þess plága er værsta mikell.

XVII. Capitule.

Og þar kom einn af þeim fjar englum, sem höfdu þar sínu skál, er, talade við mig, og sagde til minn: Kom, eg mun sýna þér dóm þinnar miklu þérkonu, sem á mærgam vatnum fjar.

2. Með hverre hör drygt hafa konungar jafðarennar, og þeir sem á jörðu búa eru druckner vordnir af hennar hörnnar vane.

3. Og hann flutir mig burt í anda á eydemörku. Og eg sá þá konu sitja á fagurrandu dyre, fullu af nafnum háðungarorda, hafande sían hönd og tinn horn.

4. Og konann var flædd purpure, og pelle raudu, og forghyllt gulle og gimsteinum, og þeirum, og hafde í hende guðker, fullt svíðingar og óhreingenda hennar hörnnar,

5. Og í hennar enne var skrifad þat nafn; Leyndardómr, hin mikla Babilon, móðir frillulfses, og allrar svíðrú á jörðu.

6. Og eg sá tvinnu druckna af blóðe heilagra, og af blóðe vottanna Jem. Og eg undravestmieg, þá eg sá hana.

7. Og engeskenn sagde til mín: Hvar fýr undrast þú? Eg mun sega þer leyndann dóm um konuna, og um þat dyr sem hana ber, þat síau höfud hefr, og tinn horn.

8. Þat dyr sem þú hefr sed, þat var, og er eigi, og mun upp afur koma af underdínpenu, og mun svo fara í fyrerdæmingu; og þeir sem á jörðu búa, hberra vösu eigi standa skrifut á lífs bóskenne, frá upphafe veraldar, munu undrast nær þeir síá dýred, at þat var, og er eigi, þó at þat se samt.

9. Og þer er þat hugflot hveru speken tilþegter. Þan síau höfud eru síau síanll, á hvernu konann síur, og þat eru síau konungar.

10. Einnu eru fallner og einu er, og sá annar er eigi komenn enn nú, og nær hann kemur, býtur hann stuttann tíma at blíssa,

11. Og þat dyr, sem var, og er eigi, þat er sá hinn áttunde, og er út af þeim síau, og ser í forðæmsingu.

12. Og þan tinn horn hver þú hefr sed, þan eru tinn konungar, þeir sem ríked enn rá eigi meðseked hafa, enn þeir flutu sem konungar á einum tíma sá mægt með dyrenu.

13. Þesser hafa eina meiningu, og munu gefa sían kraft dýrenu.

14. Þesser munu sírða við lambes, og lambes mun þá yfervinna. Þvíat þat er Drottinn yfer öllum dýotnum, og konunnur yfer öllum konungum, og með hennu þeir sem fallader og útvalder og tríader eru.

15. Og hann sagde til mín: Vantnen, þan þú hefr sed, þar hörkonan síur, eru fólk og lyder, og heidnar þíðer og rángunnal.

16. Og þan tinn horn hver þú hefr sed á dyrenu, þan munu hata hörkonuna, og munu hana eyðelagða og nafra gera, og þeir munu hennar höld etá, og hana með elde brenna.

17. Þvíat Gud gaf þat þeim í þeirra hlauru, at gera hvað hann meinar, og at gefa dyrenu síte ríke, þángu at til fullkomnad yrðe Guds ord.

18. Og konan sem þú hefr sed, er hin mikla berg, hver síte ríke hefr yfer konungum jafðarennar.

XVIII. Capitul.

1. Og efter þat sá eg annann engel oran fara at þínnu, sá hafde mikla mægt, og jorden upplöfist af hans byrtu.

2. Og hann fallade af valde með þárru röðu, og sagde: Þú

er fallen, hún er fallen, Babilon hin mikla, og er dýflanna heimele vorden, og hirdsla allra þhreinnu anda, og hirdsla allra þhreinnu og haturlegra fugla.

3. Þósat af reidenuar vñæ hennar hóranar hafa aller heid- ingar drucked, og konungar á jörðu hafa med henne hör drygt, og henn- ar kaupmenn eru anduger vordner af hennar miklu vefðstingu.

4. Og eg heyrde eina aðra raudð af himne, sem sagde: Utgánger af henne mitt fólk, svo at þer verdit eigi hluttararar hennar fonda, uppá þat þer fáed eigi noðud af hennar plágum.

5. Þóf hennar spuder ná allt til himens og Gud minnest á heun- ar þverud.

6. Gialfðed henne svo sem hún hefir gollfðed yður, og gered henne þat røstalt, efter hennar verlum. Og med þeim bifar sem hún birla- de yður, birlad henne þar i tvo fallt.

7. Hvað mikled sem þat hún hefir sig tignad, og viðhaft sína þverud, svo mikled innbirlad henne af foplum og eða, þósat hún seger i sínu hiarta: Eg sit og eni drott- ning, og eigi mun eg eða verda, og engann trega mun eg fá.

8. Þar syrer skulu hennar plág- ur á einum dege koma, dande, harmur, og húngur; med elðe mun hún brenud verda, þósat auflugur er Drottinn Gud, fá hana mun dæma.

9. Og konungar jardarennar, þeir sem med henne hafa hör drygt, og i munadsemd lifad, munu gráta hana, og kenna yfer henne, nær þeir fá reyf af hennar bruna.

10. Og munu álengdar stan- da syrer hræðslu faler hennar þva-

la, og sega: We, ve, Babilon hru mikla borg, sú þin sterka borg! A einne fundu er komenn þinu dómur.

11. Og kaupmenn á jörðunne munu gráta og harma med half- um fer, þóiat þeirra kauppyrer víð eingenn kaupv meir.

12. Kauppyrer gulls og silfrs, og gimsteina, og perlina, og silfes, og purpura, og starlaks, og alls- báttadann dyrendes við, og alls- báttind fer af silabeinum, og allra handa fer af dymætum vide, og af eyre, og af jarne, og af mar- mura steine.

13. Sinnamon, og thinnian, og salve, og reyfeise, og vín, og við- snær, smilín og hveite, kvikke og sande, hesta og vagna, og líkame og faler manna.

14. Og þat alldine, á hvern þin- sál hafde gvrnd, er frá þer vífed, og allt hvað feitt og fofinlegt var, þat er frá þer vífed, og þú munt eigi þóslíft lengur finna.

15. Kaupmenn þessavar vgrn, hverer af henne anduger vordner eru, munu álengdar standa, af hræðslu hennar þvata, grátande og harmande.

16. Og sega: We, ve, þin mik- la borg, sem med silfe, purpura og starlate var klædd, og med gulle var yfergyft, og med gimsteinum og perlum.

17. Þóiat á einne stundu er síf- ur lífdómur foreyðdur. Og aller skippyrar, og fá hópur, sem a skipum handterar, og skipverar þeir á hönnu handtera, stóðu álengdar.

18. Og fofludu. Þá þeir sán reyf- eun af heunar bruna, og sögðu: Þver er líf þessare þinni miklu borg?

19. Og þeir jusa mældu yfir og krastur se Gude vorum Drott-
þofud ser og fældudu grátande og ne.
harmjande, og sögdu: Þe, ve,
sá hin mikla borg, i hverre aud-
uger eru vordner allar þeir sem
flip þofdu á síðum, at hennar
vörn, þvát i emne stundu er hún
i eyde lagd.
20. Eld þig yfir þerne himen,
og þer heilager, Þofular og þvát
menn, þvát Gud þess þdar dóm a
þenne dæmt.
21. Og einu arflugar engell
töl upp stein, stóran sem þvorn-
arstein, og kastade þannu i flóru
og sagde: Edo skal med einum
gud útfasta þin mikla bora þa-
þolon, og eigi frammar fandan
þerda.
22. Og sánnvannanna rodd.
og þeirra sem slá streng, og þeir-
ra sem i þipur blása, og basannar,
skal eigi frammar meir þeyrast i
þer, og engen embættis maður,
hvers sem þess embættis hann er,
skal meir i þer funden verða, og
þvornar þlód skal eigi meir i þer
þeyri verða.
23. Og líame líoffens skal eigi
frammar meir slá i þer. Og rodd
brúðgumans og brúðennar skal
eigi frammar meir i þer þeyrd ver-
ða. Þvi þvornar þannvann voru
þofdingar á jörðu, þvát fyrer þina
þannþynge fóru villt aller þeiding-
ar.
24. Og blód þvannvannanna og
þeilagra er i þenne funden, og all-
ra þeirra sem á jörðu eru þel-
þegner,
2. Þvát sanner og rettþvifer
eru hans dómur, at hann forðann-
de hina miklu þorkonu, sem jörð-
na med stöne þoran forðariade,
og blóðs þvanna þvö-a af hennar
þende þess hún þe-ut.
3. Og þeir sögdu enn i annad
þinn, þalleluja. Og reþfar gengar
upp eþliffega.
4. Og þeir flórer og rutingu
aulungar, og þau flugar þren
þellu frammar og tilþadu Gud, hver
á flóllum sat, og sögdu: Amen,
þalleluja
5. Og ein rodd ætfl út af flóllu-
um sem sagde: Toted vorn Gud
aller hans þvönnar og þeir hann
þettafl, þade þvönnar og flórer.
6. Og eg þeyde þina rodd
mikels þvara, og tvo sem eina
rodd margra vatna. og svo sem
rodd margra reidþvönnu, sem
sagde, þalleluja. Þvát Gud
sá alvönnuge þess tited under sig
lagr.
7. Sangnum og verum glader,
og geum þvönnu dýrd, þvát
brúðkann þannþvönn er komed, og
hans þvönn þess sig tilþvönn
8. Og þenne vord gefed, at hún
þvönnu unflada sig med þvönnu og
þvönnu flite (ena þat flite eru reit-
þvönnar þeilagra.)
9. Og þann sagde til þvönnu
þvönnu eru þeir sem kallader eru
til þvönnu þvönnu þvönnu; og
þann sagde til þvönnu: þetta eru
þannvönn Gud þvönn.
10. Og eg stá þvönnu fyrer þvönnu,
til þvönnu þvönnu, at eg tilþvönnu
þvönnu. Og þann sagde til þvönnu
þvönnu til, er þat eigi, og en þvönnu
þvönnu og þvönnu þvönnu, þvönnu
þvönnu þvönnu Jesu þvönnu, þvönnu

XIX. Capitul.

1. Efter þetta þeyde eg rodd
mikels þvönnu á þvönnu. segande:
þalleluja, þvönnu og þvönnu; dýrd

Síð þú Gud, því vitnisburður Jesu er ande spádómshæð.

11. Og eg sá himnenum opn-
adann; og sá, einn hvítur hesti-
ur, og sá sem þar sat á, hét Trúr
og sannarlegur, og dænter og stríð-
er með rettláste.

12. Og hans angur eru sem elds-
logar; og á hans höfde margar
krónur, og hann hafði eitt nafn
skrifað, þat einginn vísse, nema
stjalfur hann.

13. Og hann var flældur
einu klæde, sem með bláde var
ádreift, og hans nafn heiter Guds
vrd.

14. Og honum estersfólge þer,
sá á himnum er, á hvítum hesti-
um, flældur hvítu og hreinu
flíte.

15. Og af hans munne fram-
geft eitt breiðt sverð, at hann
flæte með því heidnar þjóðer; og
hann mun stórna þeim með iáru-
vende. Og hann sóttredur þrú-
ga vísu grimmilegrar reide Guds
almáttugð.

16. Og hann hefir eitt nafn
skrifað á sínum klædum, og á
sínum lendum, svo látande: kon-
ungur allra konunga, og Drottinn
allra Drottna.

17. Og eg sá einn engel standa
í solunne, og hann tálade með
mikellre röðdu; og sagde til allra
fugla sem under himne fljúga:
Tómed og samansafred yður til
Fugldverdar hins mikla Guds.

18. At þer eted höld konunga,
og landstjórnara, og höld auðing-
ra, og hesta, og þeirra sem þar
á sitja, og höld allra fríborena,
og þræla, bæde smarra og stórra.

19. Og eg sá þad dyred og
konunga jafnarennar, og þeirra
líð samansafnað, til at halda

stríð við þann sem á hestenum sat,
og við þann her.

20. Og dýted varð fangad,
og með því sá fálste spámadur,
sem ístnen gerde fyrir því, með
hverum hann vísste þá, sem andi
femningar merke dyrsins meðtöku,
og þá sem mind dyrsins tilbádu.
Þessir báðer urðu lifande fleygðer
í eldsins dífe, þad sem með breunne
steine logar.

21. Og þeir adrer urðu fhef-
fleaner með sverde, þess sem á
hestenum sat, þad út af hans
munne geft, og aller fuglar urðu
fadder af þeirra hölde.

XX. Capítule.

1. Og eg sá einn engel vrdur
fara af hinne, sá hafde lyfel
underdýrþús, og mikla hlecke í
sinne hende.

2. Og hann höndlade drefann,
hinn gamla hægorm, hverad er
díofull og andstote, og batt hann
um þúsund ár.

3. Og flegðe honum í under-
dýrþed, og innelufte hann, og inn-
fíglade þar ofann yfer, at hann
þóldi eige framarmeir víska heidu-
ar þjóðer, þámgad til útendad yrdur
þúsund ár; og efter þad skal hann
láns verda um stuttra stund.

4. Og eg sá þóla, og þeir fetti-
ust þar á, og þeim varð dómur
gefenn, og þeirra sáler, sem af-
vofðader voru begna vitnisburðar
Jesu, og fyrir Guds orðs safet,
og þeirra seza eige höfdu tilbæð
dyred, ne þess mind, og þeir eigi
meðtækt höfdu þess auðkenningar
merke í sár enne, edur á sínar
hendur, þess lifdu og rísta með
Christo þúsund ár.

5. Enn þiner adrer dandur end-

urlífandi eige, þar til þúsund ár fullkomnubúst. Þetta er hin fyrsta upprisa.

6. Sæll er sá og heilagur sem hlutbeild hefir i hinne fyrsta upprisu; yfir þvilikum hefir sá annar daude engu magi, heildur verda þeir kenneienn Guds og Christu, og rífla med hennu þúsund ár.

7. Og uer þau þúsund ár eru fullkomnuð, þá mun satan lansk verda af sínu fangelse.

8. Og mun útganga at vífla hina heidun, i fíðrum átsnum jardi: arennar, Gog og Magog; at samansafna þeim til barattu, hverra tala er sem sandur i sío.

9. Og þeir uppfígu yfir víðd jardiarennar, og umfringdu her: húder heilagra, og hina eistalegu borg, og þar feli eistur frá Gude af hinnum og svelgde þá.

10. Og díofullenn, sá þá víflte, varð kastadur i glóande dífe, og brennestein, þar dýred og sá fasske spámadur voru; og þeir verda fwalder dag og nótt, frá eplífd til eplífdar.

11. Og eg sá mífenn hóstann stól, og þann sem þar a sat, forer hverð auglite himen og jorð flydu, og þeim var eingenn stadar fundi enn.

12. Og eg sá hina daudu, bæde stóra og smáa, standa fyrir Gude, og bæfurnar urdu upplátnar, og ein snuur, bóf varð opnuð, hver ad er líflínd, og hínar daudu urdu dæmder, efter skriptennu i þeim bófum, eist þeirra verkum.

13. Og síðrenn gaf fram þá dauðu sem i hsnun vorn, og daude og helvste gáfu þá dauðu sem i Gudi vera; og hann mun títan son þeim vorn, og þeir urdu dæmder, hver efter sínum verkum.

14. Og daude og helvste urdu

kaustud i eldofins dífe, þad er sá áttar daude.

15. Og ef nóttur fámst eige skritadur u lífsins bóf, sá varð burtkastadur i þad eldofins dífe.

XXI. Capítule.

1. Og eg sá nýhan himen og nýa jorð, þviat hin fyrste himen, og hin fyrsta jorð fergengu, og eru eige meir.

2. Og eg Jóhannes sá hina. Heilögu borg, þá nýu Jerusalem ofan hingat fara af himne, frá Gude, tilreidda, svo sem píðdda brúð móre stánu manne.

3. Og eg heyrde redd mífla af hinnum sega: sá þar tialdbud Guds hía monnum, og hann mun hía þeim bygga! og þeir munu hans sólt vera, og hann Gud síst. ur med þeim mun þeirra Gud vera.

4. Og Gud mun þerra aufl tár af þeirra angum, og daudegu mun eige meir vera, eige harmur ne fvelnan, ne heildur píða mun meir vera, þviat híd fyrsta er fergenged.

5. Og sá á síðinum sat, sagde: sá, eg gere alla hlute nýa. Da hann seger til mín: skrífa þú, þviat þesse ord eru sann og vífluleg.

6. Og hann sagde til mín: þad er gert, eg em á og s, upphaf og ender, eg vil þvskam gefa af brunne lífande vatns, gefens.

7. Hver yferviunnur, sá mun erfa aut þad; og eg vil þvskam gefa af brunne lífande vatns, gefens.

8. Einn þeim óttastukum, og dandur ándum og ógnarlegum; og manni

drápurum, og fríðulífnaðarmenn-
um og tansfrum, skúrgodadýrd-
turnum, og öllum lygnum, þeirra
hlundeisðir mun vera í dísu þó,
sem med elldi og breunnefne log;
ar, hværad er fá annar dænde.

9. Og einn af þeim slau engl-
um, sem hafde þær slau skáler,
fullar med þeim slau skúrskum
pláguni, kom at mer, og talade
vid mig, og sagde: kom, eg vil
fyna þer fofununa, brad lambis.
ms.

10. Og hann leiddi mig hurt
í ánda, uppá stóri og hátt fjall,
og lýnde mer hina miflu borg,
þá heilögu Jerusaleim, údur hýng,
at fara af húnne frá Gude.

11. En hafde Guds dýrd, og
hennar lífs var líft hinum dýr-
mætasta fleine, einum stærum
Jaspis.

12. Og hún hafde mifla og
háfa múrvegge, og hafde tólf
port, og í portunum tólf engla,
og nafn skrifud, hverad eru tólf lin-
bissir Israels barna.

13. Álf austre þriú port; af
nordre þriú port; af sudre þriú
port; af vestre þriú port.

14. Og múrvegger borgarenn-
ar höfdu tólf grundvælle; og í þeim
sönum, nafn þeirra tólf postula
lambis.

15. Og fá vid mig talade hafde
einu gullegann rey, med hvernun
hann skýlde mæla borgena, og
hennar port, og múrvegge.

16. Og borgin liggur ferkant-
ud; og leingd hennar er svo mifel
sem breiddin. Og hann mælte
borgena med reyrum, tólf þús-
und afraleingder: enu leingd og
breidd og hæd borgarennar er
eins.

17. Og hann mælte hennar

múrvegge hundrad fíorar og fíoru-
tíu álnar, efter eins manns mæ-
lingu hvera engellenn hefir.

18. Og bygging hennar múr-
vegga var af Jaspis, og borgin
af stíru gulle, eins stær, sem
gler.

19. Og grundvæller múrvegga
borgarennar voru prýdder med
allsháttadum gimsteinum; hinu
fyrste grundvællur var Jaspis, fá
annar Saphir, þriðja Chalcedonius,
fjórdi Smaragdus.

20. Fimte Sardonichus, flautte
Sardis, flautunde Chrysolithus,
situnde Berillus, usunde Zaphirus,
flautunde Chryfopas, ellefte Hyacin-
thus, tólste Amethyff.

21. Og þau tólf portin voru
tólf perlur, og fer hvert ported
var af einne perlu, og stæte
borgarennar voru af stíru gulli,
svo sem gegnumstíuande gler.

22. Og eg fá þar eige mustere
inne, þófat Drottinn Gud almátt-
ugur er hennar mustere, og lambed-

23. Og borgin þarf hveike
vid íslar ne tungls, at þau
lyfu í henne, þófat Guds dýrd
upplýser hana, og lífs hennar er
lambed.

24. Og þeir heidingar sem hólp-
ner verda, ganga í þóf sama-
líöfe, og fongarnar á jordu
munu innfhyria sína dýrd í þá
hina sömu.

25. Og hennar hlid verda eige-
um dagenn aftur lúft, þófat þar
mun eingin nótt vera.

26. Og þángad til hennar
munu spriast dýrd og prís heid-
inganna.

27. Og eige almennulegt skat-
þar neður fladar innanganga eða
þad, sem geter andspýggd og lyge,

heildur þeir sem skrifader ern á
lifande bók lambins.

XXII. Capitul.

1. Og hann synde mer breint
vatns all lifande vatns, skert
sem Chrypsallus, framm flóta
af jóse vinds og lambins, midt á
hentar siræte.

2. Og báðummegi vatnsins
flót lifins tre, og það bar tótt
hanta, og fædde sinn kvært á
öllum mándum, og lausblót
treins dugdu til heilubótar heid
ingum.

3. Og þar verður eingin bót-
an framarmeir; og stótt Gud
og lambins mun þar inne vera,
og hans þjónar munu hönum
þjóna.

4. Og hans andlit skín; og hans
nasn mun í þeirra ennum vera.

5. Og þar mun eingin nótt
vera, og eige viðþurfa noðforar
hýngar, eða líofs sólarennar,
þótt Gud Drottinn mun skáf-
ur upplýsa þá, og þeir munu rífta
frá eyllid til eyllidar.

6. Og hann sagde til mín: Þesse
ord eru vissuleg og sann. Og Gud,
heilagra spámannanna Drottinn hefir
útsendt sinn engel, til at at kunn-
gera sinnum þjónum, hvað snarlega
ste skal.

7. Síæd, eg kem snart. Eall
er sá sem vardveitar ord spádóms-
ins í þessare bók.

8. Og eg em Johannes, sem þet-
ta sed og heyrð hefi. Og þá eg haf-
de það heyrð og sed, fell eg frammi
at tilbíðia fyrir þrum fengelins,
þess mer synde þetta.

9. Og hann seger til mín:

gæt at, at þú gerer eige þetta,
þótt eg em þinn samþjóni, og
þinna bræðra spámannanna, og
þeirra sem vardveita ord þessarar
bótar; tilbíð þú Gud.

10. Og hann seger til mín:
innigla eige ord spádómsins í
þessare bók, þótt tímen er í
hánd.

11. Hver illur er, sá gere
meira illt, og hver óhreinn er,
sá se óhreinn; enn hver rettvis-
er, sá gere enn nú rettlæte, og
hver heilagur er, sá verde enn
heilagur.

12. Og skáþú, eg kem snarlega,
og mín verðlaun með mer, at
eg gjallde hverum sem einum,
eitt þvi, sem hans verk munu
verða.

13. Eg em á og ó, upphaf
og ender, fyrstur og síðarstur.

14. Eæler eru þeir sem hans
bödord vardveita, upphaf það,
at þeirra magt se á líförvænu,
og at þeir um hlidenn innngänge
í borgena.

15. Þótt þar fyrir utan eru
hundar, og skófkongis menn og
fyrirsnadar, og manndráparar,
og skúrgoda byrdendur, og allir
þeir sem elsta og fremia lyge.

16. Eg Jesús útsende minn eng-
el, at hann vitnade yður þetta
í samfundum. Eg em rót Da-
vids ættar, skær morgunstiarna.

17. Og andenn og brúðenn
seger: kom! og hver sem heyrer,
sá sege: kom! og hær hann þyrstir
er, sá kome, og hver hann vill,
sá medtake vatn lifins, gefens.

18. Enn eg vitna fyrir öllum
þeim sem heyrta ord spádómsins
í þessare bók, at ef einhver seti
ur þar noðud til, þá mun Gud

sílfetia yfir hann þar plágur, af því sem í þessare bók skrifad
sem skrifadar eru í þessare bók. er.

19. Og ef einhver tekur þar ar, já, eg kem swartlega, auðen.
nokud frá, af ordum bókum Já, kom þú Drottinn Jesús!
þessarar spásögu, þá mun Gud 21. Náð vors Drottinn Jesu
afund hans deild af lífsbókunne, Christi se með yður aultán,
og af hinne Þeilsögu borg, og Amen.

Endur hins nýja Testaments

